༦།། འཕྲུངས་རབས་དེབ་ཐེར་ཚོན་བྱའི་ཐྲེང་བ།

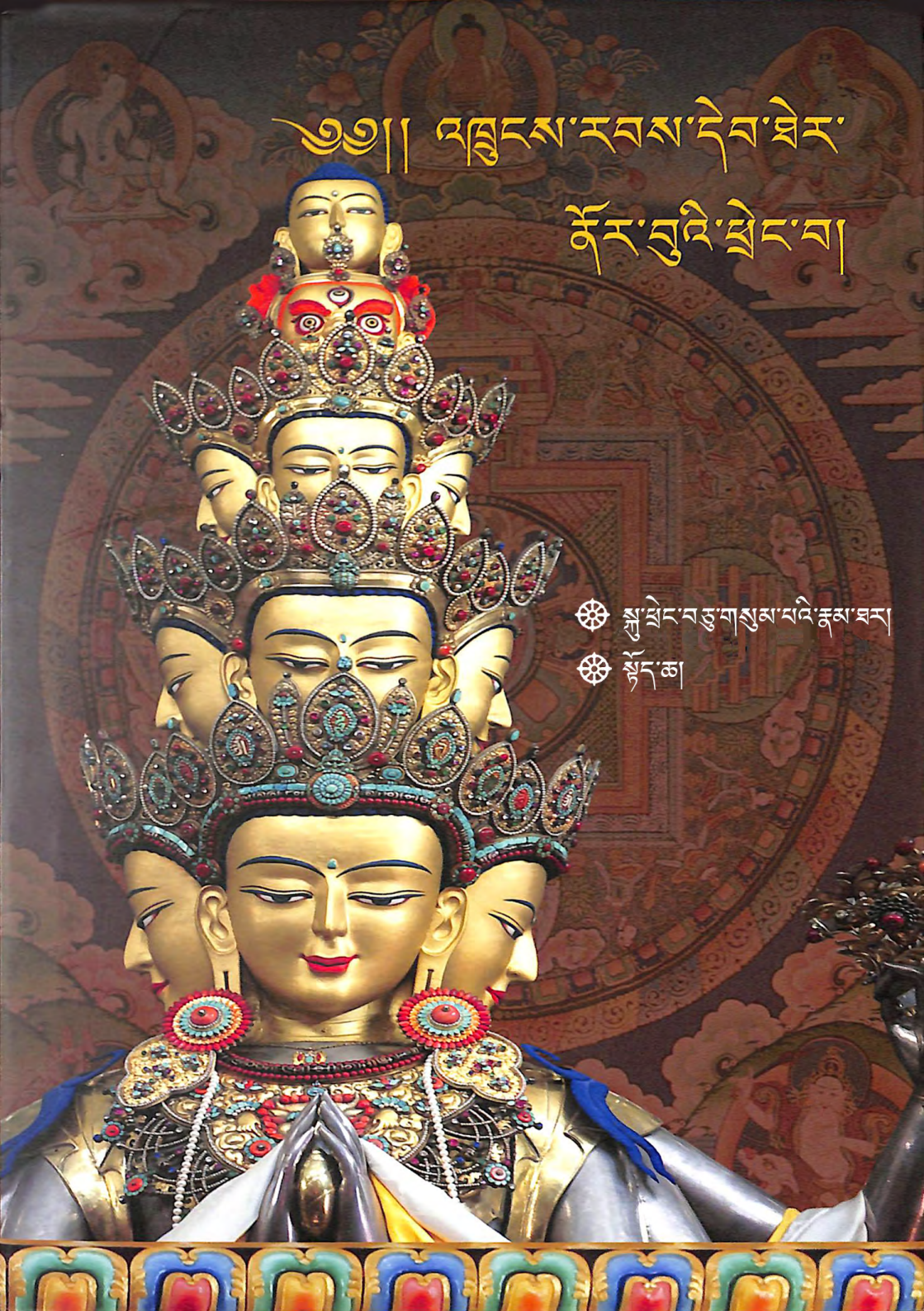

- སྐུ་ཐེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་གྲངས།
- སྟོང་ཚ།

མདུན་རིས་ཀྱི་འགྲེལ།

རིག་གནས་གསར་བརྗེ་མ་བྱུང་གོང་གནས་ཆུང་གིས་རྡ་ས་ནས་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་རབ་གནས་དགོས་པའི་ལུང་ཕུལ། རབ་གནས་ལན་འགར་མཛད་ཅིང་མནལ་ལམ་དུ། མགོན་པོ་མཆོག་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཕེབས། རང་བྱུང་ལྔ་ལྡན་གྱིས་ཡར་ཕེབས་ཞེས་པའི་བརྡ་མཛད། སྐུའི་མགུལ་དུ་འཁྱུད་ཅིང་ཐུགས་ལ་དགྱེས་ཚོར་འཁྲུངས། རང་བྱུང་ལྔ་ལྡན་གྱིས།བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས། །ཞེས་སོགས་མགོན་པོ་མཆོག་དང་ལྷན་ཅིག་གསུངས་པར་རྨིས། དེ་ནི་ “རང་བྱུང་ལྔ་ལྡན་གྱིས་སེམས་ཤུགས་མ་ཆག་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་འདུག་“ ཅེས་གསུངས། ༡༩༦༦ ལོར་རྒྱ་དམར་གྱིས་རང་བྱུང་ལྔ་ལྡན་གཏོར། དེའི་དབུ་ཞལ་དུ་མ་རྡ་སར་འབྱོར་བ་གཟུངས་སུ་ཕུལ་ཏེ་མདུན་རིས་བཅུ་གཅིག་ཞལ་ ༡༩༧༠ ལོར་བཞེངས། རབ་གནས་ ༸གོང་ས་མཆོག་གིས་མཛད། སླད་བོད་དུ་གདན་ཞུའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཞལ་ཤར་གཟིགས་ཀྱིས་རྡ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ། དེ་ལྟར་མདུན་རིས་ལ་བྱིན་རླབས་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་གཉིས་ཀ་ལྡན། ཞིབ་ཏུ་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་མཛད་རྣམ་དུ་གཟིགས།

༢༠༡༥_༣_༢༩

༄༅། །འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་རྣམ་སྤྲུལ་རིམ་བྱོན་གྱི་འཁྲུངས་རབས་དེབ་ཐེར་ནོར་བུའི་
ཕྲེང་བ་བཞུགས་སོ། །

དེབ་ཕྲེང་བདུན་པ།

༡༽ སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར། ༼༽སྟོད་ཆ།

མདོ་སྨད་༸སྐུའི་གྱ་སྟོན་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་ནས་པར་འགྲེམས་བྱས།

རྩོམ་སྒྲིག་དང་དེབ་གཟུགས་ཇུས་འགོད་པ། སོ་རུ་དར་རྒྱས།
རྒྱབ་ཤ་ཇུས་སྟོན་པ། ཤེས་རབ་དར་རྒྱས།
རྒྱབ་ཤ་ཇུས་འགོད་པ། ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ།

༄༅། །འཁྲུངས་རབས་དེབ་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

བོད་ལྗོངས་མདོ་སྨད་ཆོལ་ཁའི་༸སྐུའི་གྱ་སྟོན་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་ནས་པར་འགྲེམས་བྱས།

པར་དབང་། མདོ་སྨད་དབུས་སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱུན་ལས་ཁང་ལ་ཡོད།
པར་སྐྲུན། སྤྱི་ལོ་ 2015ལོར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།
པར་ཐེངས། སྤྱི་ལོ་ 2015 ལོར་པར་ཐེངས་དང་པོ་དཔར།

མཉེན་ཆས། Adobe InDesign CS6
དེབ་ཚད། 6.2 x 9.2 in.
ཡིག་གཟུགས། Monlam Uni OuChan2
དཔེ་རྟགས། ISBN 978-81-931323-6-4

༈།། བོད་ལྗོངས་མདོ་སྨད་ཚོལ་ཁའི་ཞི་ཁྲའི་ཀུ་སྐྱེའི་གྲུ་སྐྱོན་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་།

Organising Committee for Gyaton (the 80th Birthday) Celebration of H.H. the Dalai Lama

Ref. No: ?1014-22-303

ཆེད་བརྗོད།

༈།། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོ་འདི་གང་ས་ཅན་འགྲོ་བའི་ལྟ་སྐལ་འཇིག་རྟེན་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ། ཁམས་གསུམ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། བོད་མིའི་བླ་ན་མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་ཞབས་སྐྱེད་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གང་ས་སྤྲོངས་མདོ་སྨད་སྐྱ་སྐུགས་མཆོར་དུ་སྙིགས་དུས་སྐྱེ་འགྲོའི་མགོན་སྐྱབས་དམ་པར་བསམ་བཞིན་སྲིད་པ་བདག་གིར་བཞེས་ཤིང་མཛད་འཕྲིན་ཀུན་ལ་བསྒྲུབས་ཅེས་ཡོངས་བཀྲིས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་ལྟར་ཁྱབ་ཅིང་དུས་ཚེ་རིང་པོར་འགྲིམ་པའི་ཞབས་ཏོག་ཡིན། དེས་ཚོགས་ཀྱི་དུས་བཟང་འདི་དང་བསྟུན་མགོན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུན་དང་ཞི་ཚེ་ཞབས་པད་བསྐལ་བཟང་ཐོབ་པའི་ཆེད་ཅུ་ཚོགས་ཀྱི་ལག་ཁྱེར་མགོན་པོ་མཆོག་དགུང་ལོ་བཅུ་ཐུར་ཕེབས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྐོན་གོ་སྒྲིག་ཞུས་པའི་ཁོངས་སུ་ཧིག་སྟོང་དེག་སྒྲུབ་ཀྱི་ལས་གཅོ་བསྟུབས་ཐོག་བཀའ་བཞག་བཙུན་འབྲུག་བསྟན་འཛིན་དང་། འབྲུངས་རབས་མང་ཐང་གསར་བཞེངས། ཞབས་དང་ཆོས་དང་པོ་ནས་བཅུ་གསུམ་བར་ཀྱི་འབྲུངས་རབས་དང་། སྒོས་སུ་ཞབས་དང་ཆོས་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་བོད་ཅམ་མིན་པར་འཛམ་གླིང་ངེའི་རང་བཀའ་དྲིན་ལྟ་ཡག་ཏུ་ཆེ་བའི་མངའ་ས་བཙོང་ཁའི་ཞི་ཁྲའི་ཀུ་སྐྱེའི་གྲུ་སྐྱོན་གོ་སྒྲིག་ཞུས་པ་ལས། <<འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་རྣམ་སྤྲུལ་རིམ་བྱོན་ཀྱི་འབྲུངས་རབས་དེ་བཅར་ནོར་བུའི་ཞྭང་བ>>ཞེས་པའི་དེབ་ཞྭང་འདི་ཞི་ཁྲའི་ཀུ་སྐྱེའི་ཀུ་སྐྱོན་གོ་སྒྲིག་ཞུས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཡང་ཚོགས་ཀྱི་ལས་ཀའི་ཁོངས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་མགོན་པོ་མཆོག་ཞབས་པད་བསྐལ་བཟང་ཐོབ་ཀྱི་ཆེད་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་མཐའ་དག་སྒྲུབ་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། བོད་གཞིས་ཀྱིས་སྒྲུབ་འཇོམས་ངོས་སྐྱེ་བ་ནས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཅག་རྟེས་སུ་འཇིན་པའི་གསོལ་བ་ཞུར་ཚུགས་སུ་འདེབས་པ་བཅས། བོད་ལྗོངས་མདོ་སྨད་ཚོལ་ཁའི་ཞི་ཁྲའི་ཀུ་སྐྱེའི་གྲུ་སྐྱོན་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་ནས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡ གཟའ་སྐར་པའི་ཉིན།

Kirti Getsa Building, Thardho Ling Road, Mcleod Ganj-176219, Dharamsala, Distt. Kangra (H.P.) INDIA
Web: www.dhomay.com | Email: gyaton80@gmail.com | Mobile No: 91-9459842272 / 9882307616

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་ཨང་།

SJRB-0213

མདོ་སྨད་ ༸ སྐུའི་གྱ་སྟོན་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་གི་པར་གཞི་རང་སོར་བཞག་ཡོད།སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བཟོས།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།
༢༠༡༧ ལོའི་ཟླ་བཞི་པར་གསར་དུ་བསྒྲིགས།
༢༠༢༠ ལོའི་ཟླ་བཅུ་པར་བསྐྱར་སྒྲིག་བྱས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དྲ་བྱང་།
www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་དྲ་བྱང་།
serajeyrigzodchenmo@gmail.com

01

དཀར་ཆགརམ་སྒྩོ ག་པའི་སྲི ན་གྔོ ང་། ླེ..1

༄༅། །ལྷར་བཅས་སད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་ ྲི ༧གོང་ས་༧རྒྱལ་བའི་
དབང་པོ་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་སྐུ་ཕང་བཅུ་གསུམ་པ་ ྲེཆེན་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལས་མདོ་ཙམ་
བརད་པ་ངོ་མཚར་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྗོ ང་བ་ཞེས་ ྲེ བྱ་བའི་
གགས་བམ་སླེ ད་ཆ་བཞུགས་སོ། ། ྟོ
༡༽ཡུལ་དམ་པ་རྣམས་ལ་འདུད་པའི་མཆོད་བརད་དང་རྣམ་ཐར་འདི་ཇི་ལྟར་འཆད་ཚུལ་ས་ ྗོབཅད་ཀ་རྣམ་གཞགྱི...1
༢༽ཡུལ་དུས་གང་ཞིག་གཟིགས་པ་དང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རིགས་རུས། རྨི་ལྟས་ཁྱད་པར་བ་དང་བཅས་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་ཤིང་སྲིད་ཞིའི་རྒྱན་དུ་སྐུ་མཆོག་མཚན་དཔེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསལ་བར་བཞད།..8
༣༽༧རྒྱལ་མཆོག་གོང་མའི་སྐུ་གདུང་ལས་ཀྱང་འཁྲུངས་ཕགས་གསལ་སྱོ ན་དང་། ཀུན་གཟིགས་ ྟོཔཎ་ཆེན་མཆོག་དང་གནས་ཆུང་སྐུ་རན་ནས་ལུང་བྟེ སྟན་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ལ་རྨི་ལྟས་ཡ་མཚར་བ་རེ་བྱུང་། སླར་གནས་ཆུང་གི་ལུང་བཞིན་རྒྱུད་སྟོད་མཁན་ཟུར་ལྷ་མོའི་བླ་མཚོའི་ནང་གཟིགས་པར་ཕེབས་རྗེས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འཁྲུངས་གཞིས་སུ་བསྐྱོད་དགོས་ཤར་ཏེ་ཁྱེའུ་མཇལ། གཞུང་ས་ནས་ཀྱང་སླར་ཡང་བརྟག་ཞིབ་དང་གཟིགས་རན་གནང་བར་ཆེད་རྟེ ང་ ྫོ བྱས།...16
༤༽ན་ཚོད་ཆེས་ཕྲ་ཡང་སྐུའི་རྣམ་འགྱུར་དང་། གསུང་གི་བརད་བབ་དང་། ཐུགས་ཀྗོ་འྱི ཁྱེར་སོ་

དཀར་ཆག

02

གང་ལ་དཔག་ཀྱང་ཚུར་མཐོང་བས་པའི་ངང་ཚུལ་ལས་འགོངས་པས་འགལ་རྐྱི ན་སོགས་ ྱེཀྱི་དབང་མི་འགྲོ་ཆེད་གཞུང་ས་ནས་འཁྲུངས་གཞིས་སུ་སླར་མི་སྣ་ཆེད་རྗོང་སྒོས་རྟེན་འབལ་ ྲེ གྱི་ལེགས་ཚོགས་བསྒགས། ཡུལ་དབུས་སུ་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་ཏེ་ཚལ་གུང་ཐང་དུ་ ྲིཞབས་སོར་བཀོད།..28
༥༽ཚལ་གུང་ཐང་དུ་རྟེན་འབྱུང་གི་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱས་བསྟར་དང་། ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་མཆོག་ནས་དབུ་སྐྱེས་གཙུག་ཕུད་བཞེས་ཏེ་མཚན་གསོལ་ཞུས་པར་བརྟན་གསོལ་དང་ལེགས་འབུལ་ཞུས། རི་རྒྱ་བསམ་གཏན་གང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་ ླི གྱིས་ཞལ་མཇལ་དོན་གཉེར་གྱིས་འདུས་པའི་སེར་སྐྱ་ཡོངས་ལ་རྣམ་བྱང་གི་ས་བོན་གྲུང་པོར་མཛད་མུར་བཞུགས།38 ༦༽མན་ཇུ་གོང་མས་གུས་མཆོད་ཀྱི་བསྙེན་འབུལ་ཞུས། རི་རྒྱ་བསམ་གཏན་གླིང་ནས་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་གཟུགས་༧གོང་ས་རིམ་བྱོན་གྱི་དགྱེས་ཞིང་གྲུ་འཛིན་གཉིས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་པོར་ཆིབས་བསྒྱུར་རྒྱས་པའི་ལམ་ནས་ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་ལ་གནས་གཟིགས་དང་རན་འབྱུང་གི་ཕུན་ཚོགས་སྟེ་བརྒྱ་འྒོ གྱེད་བཞིན་ར་ཕོ་ ྩེ བྲང་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད།...47
༧༽གྲུ་འཛིན་ཞིང་མཆོག་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལར་ཕེབས་པ་དང་། དེའི་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ཞུས་པར་བོད་ལྗོངས་ཡོངས་ནས་ལེགས་འབུལ་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆོད་སྤྲིན་བར་མེད་དུ་སྤས། ྲོ..59 ༨༽ངེས་དོན་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལག་གྱུར་དང་ ྐོ བྲལ་ནའང་ཚུར་མཐོང་སྣང་ངོར་བསྟན་པ་དེ་མཚུངས་སྐུ་ཡོན་གསན་སྦང་ཡང་དགོས་གལ་ཆེ་བས་ཡོངས་རྱོ གས་དགེ་བསྫོ ན་ ྙེ གྱི་བསླབ་སམ་འབུལ་བཞེས་དང་། ཐོག་མའི་གསན་བཞེས་དབུ་འཛུགས་བཀའ་དྡོ ན་བསྐྱངས་པར་ ྲིསྤྱི་སྒེར་ནས་རྟེན་འབྱུང་ལེགས་འབུལ་དང་ལྕགས་འབྲུག་ལོ་གསར་གྱི་དགྱེས་མཆོད་སོགས་ལུགས་གཉིས་ཀ་བྱི ད་སྱེ་ཉམས་མེད་ཡར་ལྡན་བསྐྱངས། ྒོ.................................71 ༩༽སྤྱི་སྒེར་ནས་བརྟན་གསོལ་སྔ་ཕྱི་རེ་འབུལ་བཞེས་དང་ཡོངས་འཛིན་ལས་ཚེ་དབང་དང་བཀྲུ་བྱབས་ཡང་ཡང་ཞུ་འབུལ། སྐུ་ཡོན་གསན་བཞེས་ངོས་འཆར་འཕར་གྱི་གནང་ས་ཁག་ ྒོ

དཀར་ཆག

03

འཚེམས་མེད། ཤེས་རབ་ཀ་ལྷ་མཆོག་རྱི་བཙུན་སྨྲ་སེང་གི་ཐུགས་དམ་བཅད་རྒྱ་ཟབ་མོར་ ྗེའགྲུས། ལྕགས་སྦྲུལ་གནམ་ལོའི་དགྱེས་མཆོད་སོགས་སྔར་སལ་ལུགས་ལེགས་དང་འབྲོ ར་ ྱོཐོན་གྱི་མཇལ་ཕྱག་རྣམས་དོན་ལྡན་གནང་།...81
༡༠༽རབ་བྱུང་བསླབ་སྡོམ་འབུལ་བཞེས་ཀྱི་མཛད་ཆེན་ཐོག་ལྷ་རམས་དམ་བཅའ་བ་འཕར་མ་གཏན་འཁེལ་དང་ལྗགས་བསན་ལ་བརྙེ ན། ཆུ་ ྩོ རྟ་གནམ་ལོའི་དགྱེས་མཆོད་སྔར་སལ་ ྲོལྟར་དང་ལྷ་ལྡན་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་གནས་གཟིགས་མཆོད་འབུལ་དང་མཇལ་ཕྱག་དོན་གཉེར་ཡོངས་ཀ་རེ་བ་བསྐངས། ཚིགས་ ྱི སྔ་མའི་བསླབ་སམ་ ྡོརྣམ་པར་དག་པས་ཐུགས་ཀྱི་བུམ་བཟང་གཏམས་པར་སྤྱི་སྒེར་ནས་ལེགས་འབུལ་ཞུ་བསྟར་དང་སྨོན་ལམ་ཚོགས་མགོན་དུ་ཕེབས།..91
༡༡༽ཆོ་འཕྲུལ་དུས་ཆེན་ཉིན་གྲངས་མེད་གདུལ་བྱ་རྒྱ་མཚོར་ལེགས་བཤད་གསུང་གི་བདུད་རའི་བགོ་བཤའ་དང་ ྩི སྨོན་ལམ་ཚོགས་མགོན་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་དགེ་རྩ་རྣམས་རགས་ ྫོབྱང་གི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་བས་ྔོསྨོན་མཚམས་སྦར་བསྐྱངས། སླར་འཕྲུལ་སྣང་དང་ར་ཆེའི་ ྱོགཙུག་ལག་ཁང་བཅས་ལ་གནས་གཟིགས་མཆོད་འབུལ། སྔར་སྲོལ་བཟང་པོའི་རྩེད་སྣ་ཁག་ལ་སྤྱན་གཟིགས་རྗེས་རྩེ་ཕོ་བྲང་དུ་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་པར་གཞུང་ས་སོགས་ནས་རབ་བཞེས་ལེགས་གྲུབ་ཀ་གཏང་རག་རྱི ན་འབྟེ ལ་ཞུས། ྲེ...101
༡༢༽ཡོངས་འཛིན་ལས་བྱབས་ཁྲུས་སྔ་ཕྱི་འབུལ་བཞེས་དང་ཡུལ་ཁྲུས་རྒྱས་གནང་། གསན་བསམ་ཐུགས་འཛིན་དང་ལྗགས་བསྙེན་སོགས་ཀློག་པ་ཐོས་བསམ་དང་སྤོང་བ་བསམ་གཏན་ཟུང་འབྲེལ་ངོས་འཆར་འཕར་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་མཛད་པ་རྣམས་འཚེམས་མེད་བསྐྱངས།..110
༡༣༽བརྟན་བཞུགས་སྔ་ཕྱི་རེ་འབུལ་བཞེས་དང་ཐུགས་གཉེར་འཕྲོ་མ་ཆད་པའི་ངང་འགྲོ་རྣམས་རས་འཛིན་དང་བལ་བོད་ཚོང་འགྲུལ་འཁྲུག་ཟིང་ཞི་འཇགས། ཆོས་སྲུང་ཁག་གི་ ྗེབསྐང་བསྐུལ་སོགས་རྒྱས་གཏོང་། བསན་མཚམས་རེ་ལ་འགྲུས་རྙེ ས་ ྗེ ཕྱག་བས་གསན་སྦྲི ང་ ྱོལ་བརན། ྩོ...118

དཀར་ཆག

04

༡༤༽ནོར་གླིང་དང་རྩེ་རུ་ཕེབས་བཞུགས་ཀྱིས་གསན་བསམ་རྒྱུན་སྐྱོང་ངོས་འགྲོ་རྣམས་བརྩེ་བས་རས་འཛིན་དང་བྗེ རྟན་བཞུགས་རེ་འབུལ་བཞེས། མཚན་ཉིད་ལ་ཐུགས་གཉེར་དབུ་འཛུགས་ཀ་རྱི ན་འབྟེ ལ་བསྒྲེ གས། ྲི..127
༡༥༽མཐུ་སབས་ནུས་པའི་དབང་ཕྱུག་དཔལ་རྟོ་རྡོ་འཇིགས་བྗེ ད་ཀྱེ་དབང་ཆེན་གསན་བཞེས། ྱིརྭ་སད་བསྡུས་གྲྭའི་དབུ་ནས་གསན་སྦྟོ ང་དང་ཡོངས་འཛིན་ ྱོ རྟ་ཚག་མཆོག་དགོངས་པ་རྫོགས་པས་མཆོད་སྤྲིན་བསྟར། སྲིད་སྐྱོང་གསར་བསྐོ་དང་ནོར་གླིང་དུ་ཆབས་ཞུགས་སླད་ཕྱགས་ཕེབས། ལྷོ་འབྲུག་ཡུལ་ལངས་ཀྗོ ས་མཚོན་ཐག་ཉེ་རིང་གི་ ྱི སྐྱེ་འག་རྣམས་རྲོ ས་ ྗེའཛིན་འདོར་མེད། མཐའ་མཚམས་ལ་དམིགས་རན་མདོས་སོགས་གསར་བཞེངས། ྟེ ཕྱག་དཔེ་འཛིན་སྐྱོར་ཆད་མེད་ངོས་བསན་མཚམས་ལ་འགྲུས། ྙེ.......................................135
༡༦༽ལོ་གསར་སྔ་ཕའི་དྱི གྱེས་མཆོད་སྔར་ལམ་ལྟར་བསྐྱངས། སྐུ་ཡོན་གསན་སྦང་ལ་རྒྱུན་བརྱོ ན་ ྩོཐོག་བརྟན་གསོལ་རེ་འབུལ་བཞེས། པཎ་ཆེན་མཆོག་སྤྲུལ་སྐོར་དང་གཟིམ་དཔོན་བར་ཞི་བར་དམིགས་བསལ་རྗེས་འཛིན་ལུང་བསྟན་སྩལ། ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྤྲུལ་ངོས་འཛིན་གྱིས་དབུ་སྐྱེས་གཙུག་ཕུད་བཞེས་ཏེ་མཚན་གསོལ་གནང་བར་དགྱེས་སན་བྟོ སྟར།..145
༡༧༽མཚན་ཞབས་གསར་བསྐོ་དང་བརྟན་གསོལ་རེ་འབུལ་བཞེས་རས་ཕྗེ་གྱི ང་བཙན་འཛུལ་ ླིབཟློག་པའི་རྗེས་འཛིན། དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོར་ཕེབས་ཏེ་རྣམ་འགྲེལ་དང་ཕར་ཕྱིན་ལ་ཐུགས་གཉེར་གྱི་དབུ་འཛུགས། དགེ་འདུན་འདུས་པའི་ཚོགས་དང་ལྷན་ཅིག་པར་རིགས་ པའི་ལེགས་བཤད་ཀ་དགའ་སྱི ན་དང་། བླ་སྤྟོ་དང་གྲྭ་ཚང་ཁགྱིདགེ་འཕེལ་རི་ཁད་བཅས་པར་ཆིབས་བསྒྱུར་སོགས་ལུགས་གཉིས་ཀྲོ་མཛད་པ་སྱི ད་རྲི འི་ ྩེབར་དུ་བསྒངས་པར་རྲེ ན་འབྟེ ལ་ཚར་དངར་བྲེ སྟར།...154
༡༨༽སེ་རར་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་པར་གནས་ཆུང་དུ་ལྷ་མི་ཡོངས་རྗེས་འཛིན་སྨར། སྐུ་རྟེན་པ་ནས་དགུ་བརྩེགས་སོགས་ཀྱི་མཆོད་སྤྲིན་བསྟར། སེ་ར་བླ་སྤྱི་དང་གྲྭ་ཚང་ཁག དབེན་གནས་ཕ་བོང་ཁ་བཅས་པར་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་དམ་བཅའ་བགྲོ་གླེང་དང་ལྗགས་

དཀར་ཆག

05

ལུང་། ལེགས་བྱས་ཀ་ཕུང་པོ་ ྱི བྱང་ཆེན་དུ་བས་བའི་མཚམས་སྦྔོ ར་རྱོ ས། ནོར་གྗེ ང་དང་རླི་ྩེརུ་ཐུགས་གཉེར་སྐུ་ཡོན་དང་སྒབ་སྦྲི ང་ལ་བརྱོ ན། ཕྩོ་དྱི གྲ་བཟློག་པར་དམག་སྐུལ། ཡོངས་འཛིན་ལས་བདེ་མཆོག་སོགས་ཀ་དབང་ལུང་རེ་གསན་བཞེས། བཅད་རྒྱ་ལ་གཞོལ་བར་ ྱིལྷ་དང་བླ་མའི་གཟིགས་སྣང་ངོ་མཚར་བ་རེ་བྱུང་།..166
༡༩༽ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་སྔ་ཕའི་ཚོགས་མགོན་དུ་གདན་ཞུས་ཆིབས་བསྒྱུར་ ྱི གྱིས་རྗེས་འཛིན། ཡོངས་འཛིན་ལས་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་དང་དུས་འཁོར་སོགས་ཀ་དབང་ ྱིཆེན་དང་རྗེས་གནང་མཐའ་ཡས་ཞུས། གཞུང་ཆེན་པོར་ཐོས་བརྩོན་གྱི་འཇུག་པ་གོང་འཕེལ་ངོས་ཡོངས་འཛིན་རྟ་ཚག་སྤྲུལ་སྐུ་ངོས་འཛིན་དང་བཅད་རྒྱ་འགའ་ལ་བཞུགས།.
177

༢༠༽ལོ་གསར་དགྱེས་མཆོད་དང་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་སྔ་ཕའི་ཚོགས་མགོན་དུ་གདན་ཞུས་ཆིབས་ ྱིབསྒྱུར་གྱིས་རྗེས་འཛིན་གོང་འཕེལ། ཕར་ཕྱིན་གསན་སྦྱོང་ལེགས་གྲུབ་དང་དབུ་མའི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཞུགས་པར་རན་འབྱུང་སྤྟེ ས། ྲོ ༧གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་དམ་ཡང་གསང་རྒྱ་ཅན་ལས་དབང་དང་བན་རླབས་བཤད་ལུང་རྒྱ་ཆེ་གསན་ཞུས་རྱི ས་ ྗེདེ་འབལ་ ྲེ གྱི་བཅད་རྒྱ་ལའང་གཞོལ། ཆོས་སྦན་སླད་པར་གཞི་རེ་ཡང་གསར་བསྐྲུན་དབུ་ ྱིའཛུགས་བསྐྱངས། རྒྱ་ ཆེན་གཞུང་ལ་ཐུགས་བརན་ ྩོ ལྷོད་མེད་གནང་བས་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ལ་སྦྱངས་མཐར་ཕན་ཏེ་སྱི ན་དང་བྟོ སྟན་པ་དངོས་ས་ྡེསྣོད་གཞན་གཉིས་ཀ་ཡང་ ྱིགཞི་རྩར་གྱུར་པའི་འདུལ་བའི་ས་ ྡེསྣོད་རིན་པོ་ཆེར་ཐུགས་གཉེར་གནང་།.............189 ༢༡༽འགྲོ་རྣམས་རྗེས་འཛིན་དང་ཐུགས་གཉེར་ཉམས་མེད་ངོས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལྗགས་བསན་བསྐྱངས། གཞུང་པོད་ལྔ་སོགས་ཀྙེ་ྱིལྗགས་ལུང་སྩལ། མཚོ་སྣའི་འདུལ་ཊཀ་ ཱིམཐོང་བ་དོན་གྲུབ་སོགས་གཞུང་ཆེན་འགའི་པར་གསར་བར། ྐོབྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་ཀྱི་བཤད་ལུང་ཞུ་འབུལ། ཡོངས་འཛིན་གསར་བསྐོའི་མདུན་ནས་ཆོས་བཀའ་

དཀར་ཆག

06

མང་དུ་གསན། ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་ལས་རྡོར་ཕྲེང་དང་མི་ཏྲ་བརྒྱ་རྩ་སོགས་དབང་དང་ལུང་རྒྱུན་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ཞུས། ལུགས་གཉིས་ཀ་བཀོད་འདོམས་འཚེམས་མེད་ ྱིབསྐྱངས།..200
༢༢༽ནོར་གླིང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་ལས་དབང་བཀའ། རྗེས་གནང་མང་དུ་གསན་པས་ཐུགས་ཡིད་འཕྲོག་པས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་གཟིགས། འཆར་ལོ་བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབ་རྒྱུར་བརྟེན་གནས་ཆུང་ནས་ལུང་ཕབ། ཆོས་བྱེད་ངུར་སྨྲིག་གོས་བཟང་ཀླུབ་པ་དག་གིས་བྱེད་འཛོལ་ལ་གདན་ས་ཁག་གི་ལས་ཀྱི་སྣེ་མོ་བ་རྣམས་བསྡུས་ཏེ་བཀའ་ནན་ཕེབས། འདུལ་གཞུང་ ལ་ཐུགས་གཉེར་གྲུབ་ས་མངོན་པ་སྟེ་བདུན་ ྡེ གྱི་བརད་ ྗོབྱ་ཤེས་བྱའི་གཞི་ལྔར་བསྡུས་ནས་གསལ་བར་མཛད་པའི་མཛོད་ཀ་གཞུང་ཆེན་ཁག་ལ་ ྱིགསན་གཟིགས་ཀ་དྱི གྱེས་སན་དང་ ྟོ ༧གོང་ས་ལྔ་པའི་གསུང་འབུམ་ལ་དཀར་ཆག་གསར་བསྒགས་གནང་། ྲི..210 ༢༣༽ཤིང་ལུག་ལོ་གསར་དགྱེས་མཆོད་རས་ལྷ་ལྡན་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཡོངས་འཛིན་ ྗེཕུར་ལྕོག་སོགས་ཀས་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ྱིརྩ་བ་སང་བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྤོ་བསླབ་ ྱིགཞི་ཡང་དག་པར་ཕུལ་ཏེ་ཐུབ་དབང་མཆོག་གི་རྒྱལ་ཚབ་ཆེན་པོར་མངའ་གསོལ་བར་བོད་ལངས་སྗོ ད་སྨད་ཡོངས་ནས་དགའ་སྟོ ན་ ྟོ གྱི་རྣམ་པ་བསྟར། གསོ་སྦང་ཚོགས་མགོན་ ྱོདུ་ཕེབས་ནས་ཆོས་བསྒྲགས་དང་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་འཆད། གཙུག་ལག་ཁང་གི་རན་རྣམས་ ྟེལ་གནས་གཟིགས་མཆོད་འབུལ། ཐག་ཉེ་རིང་ནས་ཐུགས་རགས་ལེགས་འབུལ་བར་མེད་ ྫོདུ་སྤས། ྲོ...219 ༢༤༽གངས་ལྗོངས་ལྷ་མི་ཡོངས་ནས་སྐུ་ཕྲེང་གོང་མ་ན་རིམ་བཞིན་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོར་བཞེངས་པའི་གསོལ་བ་ཕུར་ཚུགས་སུ་བཏབ་པ་དང་། མན་ཇུ་གོང་མས་ཀྱང་སྙན་གསོལ་རིམ་པར་ཕུལ། མགོན་པོ་ཉིད་ནས་ཀྱང་བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེར་དགོངས་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་ཁུར་ཆེན་བདག་གིར་བཞེས་པར་གཞུང་སྒེར་ནས་ལེགས་འབུལ་གྱི་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱས་པར་སྤྲོས་ཤིང་མི་ཤིས་པའི་མཚན་མ་ཅི་ཡང་མེད་པར་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དཔལ་ལ་

དཀར་ཆག

07

འགྲན།...227
༢༥༽མེ་སྤལ་ལོ་ ྲེ སྨོན་གྱི་དགྱེས་མཆོད་སོགས་སྔར་སལ་ལྟར་བསྐྱངས། གུ་རུའི་སྐུ་འྲོ དྲ་ཁྱད་པར་བ་གདན་ཞུས་ཀས་གཟིམ་ཆུང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ། ཆབ་མདོ་འཕགས་པ་ལྷས་གཏེར་ ྱིཕུར་དང་རྫས་རེ་ཕུལ། གཏེར་སྟོན་བསོད་རྒྱལ་གྱིས་རང་དང་གཏེར་རྫས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མགུར་དབྱངས་སུ་གྱེར་ནས་ཕུལ། གཏེར་ཡིག་རྣམས་ཤོག་ཐོག་ཏུ་འབེབས་པ་དང་འཆར་ལོར་སྨོན་ལམ་གྱི་ཚོགས་མགོན་དུ་ཕེབས་མིན་གནས་ཆུང་ལ་ཚིགས་བཅད་ཅིག་གནང་བར་ལན་ཡང་དེ་མཚུངས་ཕུལ་དོན་བཞིན་བསྐྱངས།..238 ༢༦༽བྱ་ཁྱི་ལོ་སྨོན་གྱི་དགྱེས་མཆོད་སྔ་ཕའི་རྱི ས་གསན་བསམ་ལ་འགྲུས། ཉག་རོང་ཁྗེ ན་འདུའི་ ྲིས་ཁོངས་བསྡུས་པ་ཕར་བླངས། གཞུང་ཆེན་ཁག་ལ་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྱི ན་པའི་འྱི བྲས་རྟགས་སུ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར་དང་སྒོ་མཐུན་པ་གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའི་མཚན་བཏགས་བཞེས་སླད་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་པར་གནང་ཆུང་ནས་ལུང་གསོལ་ཚིགས་བཅད་ཅིག་ཕུལ། འབྲས་སྤུངས་བླ་སྤྱི་དང་། གྲྭ་ཚང་ཁག དགེ་འཕེལ་རི་ཁྲོད་བཅས་སུ་གནས་གཟིགས་མཆོད་འབུལ་དང་མཁས་མང་འདུས་པའི་དབུས་སུ་དམ་བཅའ་དང་རིགས་ལུང་པར་བཞེངས་བཞུགས་ཀས་ ྱི དྲན་དབང་མགུ་བའི་ལེགས་བཤད་ཀ་ྱིསྐྱེས་གནང་བར་སྤ་སྱི ར་ནས་རྒེ ན་འབྱུང་ལེཌ་འབུལ་བར་མེད་དུ་བྟེ སྟར་ཏེ་གནས་ཆུང་གྲྭ་ཚང་དུ་ལྷ་མི་གཉིས་རས་འཛིན་བསྐྱངས། ྗེ.....................................249 ༢༧༽སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་བླ་སྤྱི་དང་གྲྭ་ཚང་ཁག་ཏུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་བརྒལ་བརྟག་བགྲོ་གང་གི་ ླེ སྐྱེས་བསྟར་རེས། དབེན་གནས་ཕ་བོང་ཁ་བཅས་པར་གནས་གཟིགས་མཆོད་སྤན་ ྲིགནང་། ལམ་བར་འཁོད་པའི་སྐྱེ་འག་རྣམས་རྲོ ས་འཛིན་ངོས་ཡབ་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ ྗེགདན་ས་དགའ་ལྡན་དུ་ཕེབས་ཏེ་བླ་སྤྱི་དང་གྲྭ་ཚང་ཁག་ཏུ་ཆོས་ཞུགས། གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའ་གནང་བར་ལེགས་འབུལ་གྱི་མཆོད་སྤྲིན་ཆར་དུ་བསྙིལ། ༧མགོན་པོ་མཆོག་ནས་ཀྱང་རྗེ་བླ་མའི་གསེར་གདུང་དང་དགེ་འདུན་པའི་སྡེ། གནས་སྲུང་བཅས་པར་བསྙེན་གཏོང་གི་ས་འཕར་རྒྱ་ཆེར་ཕྒོ ས། ྱེ...259

དཀར་ཆག

08

༢༨༽འབག་རི་བོ་ཆེའི་མཛད་ཆེན་ཁག་གྲུབ་ནས་ཚལ་གུང་ཐང་དང་། ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་ ྲོསོགས་རན་མཆོག་རྣམས་ལ་མཆོད་བཀུར། གདན་ས་ཁག་ཏུ་གྲྭ་ ྟེ སྐོར་གྲུབ་པས་གཞུང་ས་ནས་བརྟན་གསོལ་ཞུས། ༧རྒྱལ་དབང་ཉིད་ལ་གཟིགས་སྣང་དང་ལུང་བསྟན་ཁྱད་པར་བ་གང་བྱུང་རྣམས་གནས་ཆུང་ལ་ད་ཞིབ་དང་ཐུགས་རྲི ས་དབྗེ ངས་དཔྱད་ཀྱི ས་ ྱི ཕྱག་ལེན་དུ་བཏབ།..271
༢༩༽ས་ཕག་ལོ་སྨོན་གྱི་དགྱེས་མཆོད་རྒྱས་བསྐྱངས་ངོས་ལི་ཁའི་རྒྱ་མཚོའི་མདངས་ལ་འཁུ་བའི་ ྲིདགེ་འདུན་འདུས་མང་དབུས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔའི་ལྷ་རམས་དམ་བཅའ་ཆེན་པོ་འཇོག་གནང་དང་། སའི་དག་པ་ལྟར་འདུས་པའི་སེར་སྐྱའི་ཚོགས་རྲེ ས་འཛིན། གཞུང་ས་ ྗེདང་ཡོངས་འཛིན་སོགས་སྤྱི་སྒེར་དུ་མ་ནས་་ལྷ་རམས་དམ་བཅའ་ལེགས་གྲུབ་ལ་རྟེན་འབྱུང་མཆོད་སྤན་བར་མེད་སྤྲི ས། ྲོ...284 ༣༠༽༧མགོན་པོ་གང་གི་དབང་ཐང་ལ་འཁུ་ས་ལོག་ལྟས་རྒྱུད་བརླམས་མི་བསྲུན་ ྟེ སྐྱེ་བོ་འགས་མནན་གཏད་ཀ་སྦྱི ར་བ་བྱོ རྩམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀ་ཀྱི ང་ནས་གཟིགས་ཤིང་གནས་ ློཆུང་གིས་ཀྱང་ལུང་ཕེབས་སོགས་ཀྱིས་གཞུང་ནས་ཉེས་ཅན་རྒྱ་ཡན་དུ་མ་བཏང་བར་རྩད་གཅོད་རིམ་བགྱིས་མཐར་སྲིད་ཟུར་དེ་མོ་ཕྱོགས་གཏོགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་ངེས་རད་ར་འྙེ ཕྲོད་བྱུང་བས་བསྟན་ གང་ ླི སྣོད་བཅུད་གཉིས་རྨང་མེད་བཟོ་འཆར་ཡང་༧ར་ཉིད་ནས་ཐུགས་བརྗེ ས་གཟིགས། ྩེ..295 ༣༡༽ལྕགས་བ་ལོ་ ྱི སྨོན་གྱི་དགྱེས་མཆོད་སྔར་ལམ་ལྟར་དང་། ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་ནས་ནན་ཞུས་ངོར་གཞན་ལ་བསན་རྙེ གས་ཀྫོ་སྱི མ་པ་གནང་བའི་སྡོ་འཕར་ཕྒོ ས། ྱེ ལྷོ་གནས་ཁག་ཏུ་ཕེབས་བཞེད་ཀས་ཚལ་གུང་ཐང་དང་དགའ་ལྡན། ལ་མོ། འོལ་དགའ། རྱི ང་ཕྫི་སོགས་ཆོས་ ྱིའཁོར་རྒྱལ་དང་དེའི་ཉེ་སྐོར་གྱི་དགོན་ས་དང་། ཙཱ་རི་ཏྲར་རྡེ་ྩེསྐོར་དང་ཆོས་ས་ཆེས་མང་ ྡེབས་གུས་མཆོད་ལྷུར་ལེན་ཞུས། དད་འདུས་ཀས་ལྷགས་པའི་ ྱི སྐྱེ་འག་རྣམས་ཆོས་འབྲོ ར་ ྱོབདེ་སྐྱིད་ཀས་དཔལ་ལ་བཀོད་པར་མཛད། འཁྲུངས་གཞིས་སུ་ཕེབས་པར་བྱི རྟན་གསོལ་ཞུས།..304

དཀར་ཆག

09

༣༢༽དགོན་ས་ཁག་དང་ལྷ་རྡེ ན་རྣམས་ལ་འབུལ་མཚོན་རྒྱ་ཆེར་སྦྟེ ར་འཇགས། རྒྱལ་དུ་བཅད་ ྱོརྒྱར་བཞུགས་པ་དང་ལྷ་སྲུང་ལ་གསོལ་མཆོད། རྒྱལ་ལྷ་ཐོག་དང་ལྷ་མོའི་བླ་མཚོར་གནས་གཟིགས་དང་མཆོད་བསན། འོལ་དགའ་ཆོས་ལུང་དགོན། ལྷ་སྙེ ངས་རྣམ་རྒྱལ་གྡི ང་། འབླི་ྲིགུང་གདན་ས་ཐེལ། ཁྲ་འབྲུག སང་བཙན་བང་སོ་སོགས་སུ་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་པར་ལྷ་མི་ ྲོཟུང་འབལ་ ྲེ གྱིས་བསུ་སྐྱེལ་གུས་མཆོད་ཁ་ཡར་ཞུས་ཤིང་བསྟན་འགའི་ཕན་བདེའི་ ྲོ རྩ་བར་དགོངས་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གིས་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་ལམ་ལ་བཙུད།...................316 ༣༣༽ཆོས་རྒྱལ་ཚངས་པ་ལྷའི་མེ་ཏོག་གི་ཕྱག་རིས་པད་འདབ་ལས་འཁྲུངས་པ་བསམ་ཡས་སུ་ཕྱགས་ཕེབས་ཏེ་མིང་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྐྱི་གཡའ་བའི་ནད་ཡམས་བདག་གིར་བཞེས་ནས་འག་བ་བརྒྱ་སྲོ ང་ཉི་བུའི་འཚེ་བ་ལས་གྟོ ལ་བའི་རྲོ ས་འཛིན་བསྐྱངས། གྗེ ང་བཞི་གླི ང་ཕྲན་ ླིགྱིས་མཛེས་པའི་ལྷ་ཁང་ཆེ་ཆུང་ཚང་མར་གནས་གཟིགས་མཆོད་འབུལ་དང་ལྷག་གནས་མེ་ཏོག་འཐོར། ཧས་པོ་རི་སོགས་གནས་ཆེན་མང་པོར་གུས་བསྙེན་གྱིས་མ་ཁྱབ་པ་མེད་པར་ལྷ་ལྡན་དུ་ཕེབས་པ་དང་ནད་ཡམས་བཞེས་གལ་སོགས་ལ་སྤྲོ་སྱི ར་ནས་གཏང་རག་ ྒེལེཌ་འབུལ་དང་བརྟན་གསོལ་ཞུས།...324 ༣༤༽རྒྱང་རིང་ཐུང་ནས་སྐྱབས་གསོལ་གང་ཞུས་རས་འཛིན་དང་ཚིགས་ ྗེ སྔ་ཕའི་བསྱི ན་རྙེ གས་ ྫོགྲངས་མེད་བསྒྲུབས་ནས་སྨིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་བཟང་ལ་འགོད་བཞིན་འཆར་འཕར་གྱི་བསྙེན་མཚམས་ལ་འགྲུས། ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་ཆེར་བརྟན་གསོལ་མང་ཞུས་རས་དགོངས་པ་ཆོས་ཀྗེ ང་དུ་མནལ་ཚུལ་བློ སྟན་པར་ཐུགས་རགས་མཆོད་སྤྫོ ན་བྲི སྟར་བ་དང་གདུང་རན་སོགས་གསར་བཞེངས་ལ་ལྷག་གནས་ཀྟེ་བྱི ན་འབེབས་འཐོར། ྱི......334 ༣༥༽ཆུ་སྟག་ལོ་སྨོན་གྱི་དགྱེས་མཆོད་སྔར་ལམ་ལྟར་བསྐྱངས། ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་དགེ་བསན་ནས་ཚིགས་ ྙེ སྔ་ཕའི་བསྱི ན་རྙེ གས་བཅས་སྒྲུབ་འབུལ་གནང་བར་སྤྫོ་སྱི ར་ ྒེནས་བཀའ་དྲིན་དང་དགྱེས་མཆོད་སྟོན་དུས་ནམ་མཁའི་གླང་པོའི་འདུ་འགོད་བཞིན་རྒྱས། གཏེར་ལུང་རེའི་དོན་བཞིན་ལྷ་ཁང་དང་རྟེན་རེ་གསར་བཞེངས། བསྙེན་རྫོགས་གྲངས་མེད་བསྒྲུབས། བྲག་ཡེར་པར་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་དག་པ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་མཆོད་

དཀར་ཆག

10

སྤྲིན་སྤྲོས། དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྙེན་མཚམས་ཆེན་མོར་འགྲུས་མུས་ལུགས་གཉིས་ཀ་མཛད་པ་ཡར་ལྡན་བསྐྱངས། ྱི...343 ༣༦༽བོད་དང་དབྱིན་དམག་གི་འཁྲུག་འཛིང་བཟློག་རིམ་མང་དུ་གནང་། ནང་ལུང་བསྟན་དང་གཏེར་ལུང་གསར་རང་རེའི་དགོངས་དོན་དུས་བབ་དང་། ཕྙི་དབྱི ན་དམག་ལ་ ྱི རྒོལ་ལན་སྤྲོད་མ་ཐུབ་པས་ལྷ་སར་ལྷགས་ཉེར་བརྟེན་འཇིགས་བྱེད་བསྙེན་མཚམས་ལས་ཧར་འདོན་གྱིས་ལུགས་གཉིས་བྱེད་པོར་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་བསྐོ་བཞག་གིས་སོག་ཡུལ་བརྒྱུད་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་བཞེད་ཀས་རྭ་སྒྱིྲེང་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད་ནས་འག་རྣམས་རྲོྗེས་སུ་བཟུང་།...356
༣༧༽སྒྲུབ་ཁང་སྐྱེ་སྤྲུལ་སོགས་ནས་ཕེབས་སྐྱེལ་གྱིས་སོག་ཡུལ་ཕགས་སུ་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་པར་ ྱོམི་བསྲུན་ཇག་ཚོགས་དང་གཟུགས་བྲལ་དཀར་ཕགས་པ་དག་གིས་གུས་མཆོད་ལྷུར་ལེན། ྱོབསྟན་འགར་མཐོ་འཚམ་འདྲོ་སྲེ ན་ཆོ་འཕྲུལ་ ྲི གྱིས་འོ་བརྒྱལ་བའི་ཚུལ་རེ་བཞེས། སོག་པོའི་ཡུལ་སའི་དཔོན་དམངས་ཀྡེ་བསུ་ ྱི སྐྱེལ་བར་མི་ཆད་པ་དང་། གནས་ཆུང་ནས་ལུང་བསྟན་ཞིག་ཀྱང་ཕུལ།..367 ༣༨༽གང་གིས་དབེན་པའི་འབྲོ ག་དགོན་པའི་རི་ལུང་དུ་མ་བརྒྱུད་ ྲོ རྡ་ཁུ་རལ་དང་ཁལ་ཁ་རྒྱལ་ཁག་གིས་མཚོན་དགོན་པ་དང་ཡུལ་སྡེ་མང་པོའི་ལས་སྣེ་དང་དཔོན་ཁག་གི་བསུ་སྐྱེལ་གྱིས་གཏམས་བཞིན་ཕྱགས་ཕེབས་པར་ལམ་བར་གྱི་སེར་སྐྱ་ཁྲི་སྟོང་འདུས་པས་དད་བཀུར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞུས་ཤིང་འདོད་ཆོས་ཀ་རེ་བའི་ཤིང་ ྱི རྟ་འགེང་བར་མཛད།
376

༣༩༽ཁལ་ཁ་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཕེབས་བསུ་རྒྱ་གཤོམ་བྱས་པར་བཞུགས་གདན་ཕབ་པར་རིགས་གཟུགས་སབས་ཀྟོ ས་བསྱི མས་པའི་དཔོན་ཁག་དང་། གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོས་ཐུགས་རྒྱུད་ ྙེགང་བའི་མཁས་པ། དད་གསུམ་རིན་ཆེན་ནོར་གྱིས་སྤ་བའི་བོད་སོག་རྒྱ་གསུམ་གྱི་སེར་སྐྱ་མཚན་མོའི་མགོན་པོ་རྒྱུ་སྐར་གྱིས་བསྐོར་བ་ལྟར་འདུས་པ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆོས་ཀས་ ྱིཚིམས་པར་མཛད་པས་ཀུན་ཉོན་གྱི་ད་མ་ ྲི སྦྱངས་ཏེ་རྣམ་བྱང་གི་ས་བོན་མཆོག་ཏུ་བརྟན་

དཀར་ཆག

11

པར་མཛད།..386
༤༠༽ཤིང་སྦྲུལ་གནམ་ལོའི་དགྱེས་མཆོད་བོད་ཡུལ་ལྟར་བསྐྱངས། ཞི་དྲག་གི་སེར་སྐྱ་བགྲང་ལས་འདས་པར་ཕྱག་བན་དང་ཚེ་བསོད་ལེགས་ཚོགས་སྱིྤེལ་བའི་དབང་། ངན་འགའི་གཡང་ ྲོས་ལས་བཟློག་པའི་གྲུ་འཛིན་བདག་པོའི་རས་གནང་སོགས་འདོད་ཆོས་གང་ཞུས་ཀྗེ་རྱི ས་ ྗེའཛིན་གནང་བས་རབ་དགའི་ས་བོན་བཞིན་དགའ་དད་མཆོག་ཏུ་འཕེལ། ཚིགས་སྔ་ཕའི་ ྱིབསན་རྙེ གས་ ྫོ ཀྱང་མང་དུ་བསྒྲུབས། ར་བཙུན་དམ་པ་ནས་མི་དྗེ གྱེས་པའི་ཚུལ་མཛད་པ་ཞི་དབངས་སུ་དག་པར་ ྱི བྱས།...395 ༤༡༽ཁུ་རལ་དགའ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་གང་དུ་རྒྱལ་བ་ ླི སྲས་བཅས་ཀ་ཐུགས་དམ་ ྱི གྱི་མཐིལ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གདམས་པ་ཞུ་གསོལ་བཞིན་སྩལ་ཏེ་དུས་གསུམ་བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀ་ཉེ་ ྱི སྲས་སུ་བསྐྲུན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་གསལ་བར་བྱས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བྱོན་སྣ་ཚོགས་དང་ཚེ་དབང་། ལྗགས་ལུང་སྣ་ཚོགས། མཇལ་ཕྱག་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཉིན་རེ་བཞིན་འཕེལ་བས་ལྷོད་བཞུགས་ཆེར་མེད་ནའང་སྐུ་ངལ་གྱི་རྣམ་པ་ཙམ་ཡང་མི་མངོན་པར་ཅི་འདོད་རྗེས་འཛིན་གྱི་གྲུ་ཆར་བར་མེད་དུ་གནང་བས་ཚེ་བསོད་རྒྱས་པའི་སེར་སྐྱ་ཁ་སྲི ང་དུ་མའི་ཡིད་ཀྟོ་ཞིང་ས་བརླན་པར་མཛད། ྱི............403 ཐུགས་ར་ལེགས་གསོལ། ྗེ...414

1

རྩོམ་སྒྲིག་པའི་སྔོན་གླེང་།

༄༅། །ཕྱོགས་བཅུའི་རབ་འབྱམས་ཞིང་གི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་གདུང་འཚོབ། ཁམས་གསུམ་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ནོར། བསྟན་འཛིན་བྱེ་བའི་གཙུག་རྒྱན་དམ་པ། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་གང་ལའང་འགྲན་པའི་ཟླ་དང་བྲལ་ཞིང་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་སྐུ་མཆོག་མཚན་དཔེའི་དཔལ་གྱིས་རབ་མཛེས། ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྒྱས་ཤིང་། བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་དྲུངས་ནས་འབྱིན་པའི་གསུང་ཚངས་པའི་དབྱངས་ལྡན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་མཐར་ཕྱིན་པས་བསྙེལ་བ་མི་མངའ་བའི་མཁྱེན་པ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུ་མེད་པར་ཡང་གཅིག་ཏུ་མཉེས་གཤིན་པའི་བརྩེ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱིས་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྤྲོ་དགས་གླིང་ལྔའི་ལུས་ཅན་མཐའ་དག་རང་བཞིན་ངང་གིས་དབང་དུ་བསྡུས་ཏེ་ཕན་བདེའི་ལམ་མཆོག་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ། དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐུགས་རྗེ་དང་བཀའ་དྲིན་ལྷག་པར་ཆེ་བ། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ངུར་སྨྲིག་གར་རོལ་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་པད་དཀར་འཛིན་པ།༧རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་གང་ཉིད། པཎ་གྲུབ་དང་རྒྱལ་བློན། གསུམ་ལྡན་ངུར་སྨྲིག་འཛིན་པའི་རྣམ་རོལ་དུ་འཕོས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཡངས་པའི་འཛམ་གླིང་གི་སྐྱེ་འགྲོ་སྤྱི་དང་སྒོས་བདག་ཅག་ཁ་བ་རི་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་འདྲེན་པའི་སླད་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས། བདེ་བས་ཕོངས་ཤིང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་འགྲོ་བ་གྱ་ཞིང་སྐྱབས་དང་མགོན་དང་དཔུང་གཉེན་བྲལ་བ་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཁག་མོས་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་དགར་མཇལ་ཆོག་པ་དང་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱིའི་གནས་ལུགས་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་མཁན་ཡོངས་ལ་ཕན་ཐོགས་རེའི་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་

རྩོམ་སྒྲིག་པའི་སྔོན་གླེང་།

2

པར་འགྲེམས་བྱེད་འདུན་ཆེ་ཚུལ། སྐུ་སྒེར་ཡིག་ཚང་ནས་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་༧སྙན་སེང་གསོལ་འདེབས་ཞུས་པའི་བཀའ་ཕྱིར་ཕེབས་སུ། ‘‘སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱིའི་གནས་ལུགས་དཔྱོད་པའི་གཞི་ཞིག་ངེས་པར་ཡོང་རྒྱུར། དེས་ན་ད་ཡོད་མཛད་རྣམ་ཁག་ནང་གསལ་བའི་སྔོན་རྗེས་ཚིགས་བཅད་མང་པོ་དང་། བར་སྐབས་ཚིགས་བཅད་ཁག འཆར་ཅན་མཇལ་ཁ་མཛད་སྒོའི་རིགས་བཅས་དོན་གལ་ཆུང་ཞིང་། ཡིག་ཚོགས་ཆེ་བའི་གཞི་རྣམས་མ་བཀོད་པར། ངོས་འཛིན་ཞུ་སྟངས་དང་། སློབ་གཉེར་ཇི་གནང་སོགས་སྙིང་དོན་ཉུང་བསྡུས་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་དཔར་བསྐྲུན་བྱས་ན་འཐུས་’’ཞེས་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་སྤྱི་ཕེབས་བཞིན་མཁས་པ་མཁས་པའི་དྲུང་ན་མཛེས་པ་འགས་བསྡུ་བསྒྲིགས་ཁོལ་བྱུང་གིས།<<འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་རྣམ་སྤྲུལ་རིམ་བྱོན་གྱི་འཁྲུངས་རབས་དེབ་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ་>>ཞེས་པའི་དེབ་ཕྲེང་རྣམས་ཕྱི་ལོ་༡༩༧༧ ནས་སྔ་ཕྱི་པར་འགྲེམས་བྱས་པ་དེ་དག་མགོན་པོ་གང་གི་ཐུགས་རྗེས་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ།

༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་དཔྱད་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ལམ་སྟོན་དེབ་ཕྲེང་བསྒྲིགས་པ་འདི་དག་གིས་བོད་ཀྱི་ཡང་སྤྲུལ་ངོས་འཛིན་ཞུ་བའི་ལམ་ལུགས་དང་དེ་ཡི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་གཞན་འགྲན་མེད་པ་དང་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་པའི་གཏན་ཚིགས་སྤྱི་གོ་ཆོད་པ་ཞིག་གནང་འདུག་པ་སྨོས་མེད་ཀྱང་དེབ་ཐེར་གྱི་ཕྲེང་བ་འདི་དག་གི་དཔེ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕངས་སེམས་དང་སྒོས་༧རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་དྲིན་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་ཟེར་ཀུན་འཕགས་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་འཛིན་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་མི་ཡི་ཟོལ་གྱི་ངུར་སྨྲིག་གར་གྱི་རྣམ་པར་རོལ་པ་བདག་ཅག་ཁ་བ་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་དང་དཔུང་གཉེན་གཅིག་པུར་གྱུར་པ། ཐུབ་པའི་བསྟན་ལ་འཕགས་ཡུལ་པཎ་གྲུབ་བཅུ་བདུན་སོགས་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་འཛམ་གླིང་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ནོར་རྣམ་འདྲེན་ཕྱག་ན་པདྨོ་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ། དོན་གྱི་སླད་དུ་མཚན་ནས་སྨོས་ན་༧རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་ངག་དབང་བློ་

རྩོམ་སྒྲིག་པའི་སྔོན་གླེང་།

3

བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྲིད་གསུམ་དབང་བསྒྱུར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྡེ་ཞེས་མཚན་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྲིད་ཞིའི་གདུང་བ་སྙིལ་བའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་ཉིད། གངས་ལྗོངས་མདོ་སྨད་ས་ཡི་ཐིག་ལེར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མི་གསུམ་གྱི་བཞུགས་གནས་དང་། གངས་ཅན་མཁས་རྒུའི་གཙུག་རྒྱན་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་གང་དུ་འཁྲུངས་པའི་གནས་སྐུ་འབུམ་དང་འདབས་འབྲེལ་སྟག་མཚེར་དུ་ཚུར་མཐོང་སྐྱེ་བོའི་སྣང་ངོར། ཕྱི་ལོ་༡༩༣༥ བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་ཕག ཟླ་༥ ཚེས་༥ ཉིན་སྐུའི་མཚན་དཔེའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞད་དེ་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་སྦྱངས་པ་རིམ་གནང་གིས་མཁས་པའི་བྱ་བ་གསུམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་ཞིང་ཆོས་ཀུན་ཐུགས་སུ་ཆུབ་པའི་མཁྱེན་དཔྱོད་གོང་ན་མེད་པས། ཡངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་འཚོ་བའི་གཟུར་གནས་མིའི་རིགས་མཐའ་དག་གིས་གུས་མཆོད་ལྷུར་ལེན་ངང་བགྲང་བྱ་ཧྲིལ་པོ་བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་པ་བཞེས་པའི་དགའ་སྟོན་རྟེན་འབྲེལ་དུ་༧མགོན་པོ་གང་གི་སྐུའི་འཁྲུངས་རབས་ཀྱི་དེབ་ཐེར་འདི་རྣམས་པར་འགྲེམས་བྱས་ན།༧རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་མཛད། །ཐར་འདོད་ཁྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱང་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སྔོན་བྱུང་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་རྗེས་འཇུག་གདུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་དུ་གོ་ནས་ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་སྤེལ་གྱིས་རིགས་མཐུན་པའི་སྐྱེ་བོ་ཇི་སྙེད་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་མི་རྨོངས་པར་འཕྲལ་ཡུན་དགེ་བར་འཛུད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཏན་ཚིགས་འདི་ལྷག་མི་དགོས་པས་༧རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་དུ་འགྱུར་ནས་ཚོགས་རླབས་པོ་ཆེ་གསོག་པའི་ངེས་དོན་གྱི་བརྟན་བཞུགས་སུ་རེ་སྟེ།

མདོ་སྨད་༧སྐུའི་གྱ་སྟོན་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་ནས། སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐུའི་འཁྲུངས་རབས་རྣམ་ཐར་གྱི་དཔེ་དེབ་འདི་དག ཕྱི་ལོ་༢༠༡༤ ཟླ་༥ པའི་ནང་གུས་པར་རྩོམ་སྒྲིག་ཡོང་བའི་རེ་སྐུལ་བྱེད་སྐབས་སྤྱི་སྒེར་ལས་བྲེལ་ཆེས་འཕེལ་མུས་དང་། ལག་ལེན་དངོས་ཀྱི་ནང་པར་རྩ་ཞུ་སྒྲིག་ཙམ་མིན་པར་སྡེབ་ཞུས་དང་དོན་ཞུས། བསྐྱར་ཞུས། དཀར་ཆག་གསར་བཟོ། དེབ་གཟུགས་ཚུན་བཅོས་སྒྲིག་གི་རྣམ་གྲངས་བརྒྱུད་དགོས་པའི་ལས་ཀ་མང་

རྩོམ་སྒྲིག་པའི་སྔོན་གླེང་།

4

ནའང་། སྲིད་པའི་ཟུག་རྔུ་མཐའ་དག་གཅོད་བྱེད། རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་གཅེས་ནོར། ཞི་བའི་སྒོ་གཅིག་པུ་ཟབ་མོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེས་ཡངས་པའི་འཛམ་གླིང་ཁྱོན་གྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་སྐྱོང་བའི་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ངུར་སྨྲིག་གོས་བཟང་ཀླུབ་པའི་གར་དུ་ཟློས་ཤིང་། བསླབ་གསུམ་ཡོན་ཏན་ནོར་བུའི་ཐུགས་རྒྱུད་གཏམས་པའི་རྒྱལ་བའི་ཞལ་སྐྱིན། བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྡན་གྱི་རྩ་བའི་བླ་མ་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་༧སྐྱབས་མགོན་༧རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་ཐུགས་དགྱེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་དུ་འགྱུར་རེ་དང་།༧རོང་ཆེན་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་

༧སྐྱབས་མཆོག་ཀིརྟི་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་མདོ་སྨད་ལ་རོགས་གང་ཕན་བྱེད་
དགོས་པའི་སྤྱི་སྒོས་ལམ་སྟོན་གནང་བ་བཅས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་ཐར་འདི་རིགས་ལ་མངོན་པར་དང་བའི་དད་པ་དང་། གང་ལ་གང་འདུལ་ཐབས་མཁས་ལུགས་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་བསྐྱངས་དང་སྐྱོང་བཞིན་རྗེས་འཛིན་ཐུགས་བརྩེའི་བཀའ་དྲིན་རྣམས་དྲན་པའི་གུས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་རང་རྒྱུད་བསྐུལ་ཏེ་ཉིན་མཚན་ལྟོས་མེད་ལྟ་བུར་ཞུ་སྒྲིག་གི་ལས་ལ་ཞུགས།

༡༽ཕྱི་ལོ་༡༩༧༧ ལོར་གཏན་འབེབས་དེབ་གཟུགས་སུ་བསྐྲུན་པ་སོར་བཞག་གིས་༡མ་ཕྱི་དེ་དང་། བོད་རང་ནས་པར་བརྐོས་བགྱིས་པའི་༢སྔ་མོའི་ཤིང་པར་རྙིང་ཁུངས་ཁག་དང་། དེབ་གཟུགས་སུ་པར་དུ་བསྐྲུན་པ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དང་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་མཉམ་བསྒྲིལ་སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྙིང་འཚོལ་བསྡུ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་དང་ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གཉིས་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་པར་དུ་བསྐྲུན་པ། ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་རང་ནས་པར་འགྲེམས་བྱས་པའི་༧རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་

༣མཛད་རྣམ་དེབ་ཕྲེང་སོགས་མ་ཕྱི་གསུམ་རེ་དང་ཞིབ་
བསྡུར་གྱིས་སྡེབ་ཞུས་ཐེངས་གཉིས་བྱས།
༢༽དེ་ཙམ་ལ་ཆ་མ་བཞག་པར་སླར་དོན་ཞུས་སྐབས་ཀྱང་། རྣམ་ཐར་འདི་དག་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་ཞིག་མིན་པར་གལ་འགངས་ཆེ་བ་རྣམས་བར་ལེན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་

རྩོམ་སྒྲིག་པའི་སྔོན་གླེང་།

5

གོང་གསལ་མ་ཡིག་ཕྱི་མ་གཉིས་མ་བོར་བར་བསྐྱར་བལྟས་ཀྱིས་དོན་སྐྱོན་འཇུག་ངེས་མ་དག་རྒྱུན་འབྱམས་རིགས་དང་དོན་ལ་འཁྲུལ་པ་མི་བསྐྱེད་པ་རྣམས་དེང་སྤྱོད་སྒོ་འཕེལ་ཆེའི་ཚིག་ཏུ་བཅོས། གཞན་གང་ཡང་རུང་བའི་ཡི་གེ་དང་བརྡ་རྙིང་དོན་དེར་འཇུག་ངེས་ཕལ་ཆེར་བོད་ཤིང་པར་རང་ལ་ཁུངས་བཅོལ། དཔེ་དེབ་འདི་རིགས་བོད་ཤིང་པར་ཁག་ལས་བཏུས་པ་ཡིན་སྟབས་དེ་དག་དང་དེང་སྐབས་དེབ་གཟུགས་སུ་ཕབ་པ་གང་ལ་ཁུངས་བཅོལ་བའི་ཤོག་གྲངས་གསལ་འདེབས་དང་། སྐབས་བབ་ནང་དོན་བསྡུས་ནས་བཀོད་རིགས་ལ་བསྡུས་དང་། དཀྱུས་ཀྱི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིག་རེ་ཟུང་འཕྲི་ནས་དགོས་ངེས་ཚིག་ཉུང་བར་ལེན་གྱིས་བསྒྲིགས་པ་རྣམས་ལ་བཏུས་ཞེས་མཆན་བུ་བཏབ་ཡོད།

༣༽དོན་ཞུས་ཀྱི་སྐབས་བོད་གནའ་རབས་ཀྱི་ཤིང་པར་ཁག་ལ་ཁུངས་གཏུགས་པར་དེབ་གཟུགས་སུ་བསྐྲུན་པ་ལས་གོང་འོག་འཁྲུག་པ་(དེབ་ཕྲེང་གསུམ་པ།༧སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཁོངས་ཤོག་གྲངས་༣༡༧ ལ་གཟིགས།) དང་། རྣམ་ཐར་ཕན་ཚུན་གྱི་ཤོག་གྲངས་འཁྲུག་སྐྱོན་(དེབ་ཕྲེང་ལྔ་པ།༧སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཤོག་གྲངས་༨༨།

༧སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་
ཁོངས་ཤོག་གྲངས་༤༨༨ དང་།༤༩༨།

༥༡༨ ཁག་དང་། དེབ་ཕྲེང་དྲུག་པ།༧སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པའི་
རྣམ་ཐར་གྱི་ཁོངས་ཤོག་གྲངས་༡༠༠ དང་།༡༠༨ །༡༣༠ ཁག་བཅས་ལ་གཟིགས། འདིར་ཨང་གྲངས་བཏབ་པ་རྣམས་མ་དེབ་ལས་གཞན་ལ་མ་ངེས།) རེ་འདུག་པ་རྣམས་སྐབས་སོ་སོར་གསལ་བཤད་ཁུངས་སྐྱེལ་བྱས།
ད་ལམ་གྱི་དེབ་ཕྲེང་འདི་དག་ཕྱི་ལོ་༡༩༧༧ ལོར་ཐོག་མའི་པར་འགྲེམས་བྱས་པ་ལས་ཕལ་ཆེར་མ་འདས་པ་ཞིག་དགོས་པས་སྐབས་བབ་ཙམ་ལས་ཞིབ་བསྡུར་མཐར་ཆགས་བྱས་ནས་ཀློག་རྒྱུ་མ་བྱུང་ནའང་དེབ་གཟུགས་སུ་བསྐྲུན་པ་རྣམས་ལ་ད་དུང་ཆད་ལྷག་གི་སྐྱོན་འཇུག་ངེས་པ་རེ་ཟུང་ཡོད་བཟོ་འདུག་པས་སླད་ཕྱིན་འདི་དག་ལས་རྒྱ་ཆེ་ཙམ་དགོས་རིགས་ནས་བོད་ཤིང་པར་རང་ལ་ཁུངས་གཏུགས་རེའི་རྣམ་ཐར་སོ་སོའི་མཇུག་དཔེ་ཆ་རྣམས་གང་ནས་རྙེད་ཁ་གསལ་བྱས་ཏེ་བཀོད་ཡོད།

རྩོམ་སྒྲིག་པའི་སྔོན་གླེང་།

6

༤༽དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་རྐྱེན་ཡང་སྤྱི་ནོར་གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས།༧རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་ཡང་སྤྲུལ་བྱོན་ཚུལ་དང་སྐུ་ཡོན་གསན་སྦྱོང་གི་བརྒྱུད་རིམ། སྐུ་ཚེ་དེའི་མཛད་འཕྲིན་གཙོ་བོ་ཁག་ཟུར་འདོན་གྱིས་ཞིབ་འཇུག་གི་རིན་ཐང་ཅན་ཞིག་བསྡུ་བསྒྲིགས་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་སྤྱི་ཕེབས་གཞིར་བཟུང་སྟབས་ཁུངས་བཙུན་སྟོན་ཆེད་ཤོག་གྲངས་དང་ཐིག་ཕྲེང་ཚུན་གསལ་འདེབས་དང་། དེབ་ཕྲེང་འདི་དག་ནང་བོད་གནའ་རབས་ཤིང་པར་ཁག་གི་དཀྱུས་བཞིན་རྣམ་ཐར་ཆ་ཚང་བ་མེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཆེད་ལས་གཞན་བོད་ཕྱི་ནང་གང་སར་པར་འགྲེམས་བྱས་པའི་རྣམ་ཐར་རེ་ཟུང་ནང་ཆ་ཚང་བ་ཡོད་ཤག་གིས་བཀོད་འདུག་ (དེབ་ཕྲེང་གཉིས་པའི་ནང་འཁོད།༧རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པའི་རྣམ་ཐར་གཡང་པ་ཆོས་རྗེ་དང་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་གཉིས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་ལྗོན་ཤིང་།) པའི་འཁྲུལ་པ་དང་མ་དག་རྒྱུན་འབྱམས་རིགས་བཟློག་པའི་ཆེད་དུའང་ཡིན།
༥༽༧རྒྱལ་བའི་རྣམ་ཐར་འདི་དག་ལ་སྤྱི་སྡོམ་གྱི་ས་བཅད་རྒྱ་ཆེ་བ་ལས་གྲུབ་པ་རྣམས་དཀར་ཆག་ཏུ་བཏབ་པ་དེ་སྔ་ཡོད་མུས་གཞིར་བཟུང་དོན་འདྲིལ་བའི་ས་བཅད་གང་རྒྱས་རེ་ཡོད་ན་གཟིགས་པ་པོ་རྣམས་ལ་ཕན་ཆེ་ཐོགས་པ་སྨོས་མེད་ཀྱང་། དེ་འདྲ་ཤེས་དཔྱོད་ཀྱིས་མི་འདང་ནའང་སྐབས་བབ་སྤྱི་བྱེའི་གནད་འགག་གལ་ཆེ་ཁག་ཚང་བའི་སྤྱི་སྡོམ་གྱི་ཚུལ་དུ་རྣམ་ཐར་སོ་སོའི་སྤྱི་ཁོག་བློ་ངོར་འཆར་ཐུབ་པ་སྔར་མེད་གསར་བཏོད་ཀྱི་དཀར་ཆག་དང་གཟིགས་བདེའི་ཆེད་དོན་ཅུང་མི་འདྲ་བའི་རིགས་ལ་བར་དུ་འབེབས་རེ་ཕབ་པ་བཅས་དེང་དུས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་བྱས།

༦༽རྣམ་ཐར་འདི་དག་ཞུ་སྒྲིག་བྱས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་དཔལ་ལྡན་སྟོད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དང་། འཕགས་ཡུལ་ཀིརྟིའི་བྱེས་པ་གྲྭ་ཚང་གི་ཆེས་མཐོའི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་། རྡ་ས་གངས་སྐྱིད་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་དཔེ་ཆ་གང་དགོས་མཁོ་སྤྲོད་གཡར་པོ་གནང་བའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་མ་ཤེས་ཕར་བཞག་ལས་རྣམ་ཐར་སྤུས་གཙང་འདི་དག་གྲུབ་པས་རོགས་རམ་བྱེད་པོ་དེ་དག་ལ་

རྩོམ་སྒྲིག་པའི་སྔོན་གླེང་།

7

ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ།

༧༽སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བཀའ་ཆོས་ཤིག་གི་སྐབས། དཔེ་དེབ་པར་བསྐྲུན་བྱས་ན། མ་དག་པ་ཞིག་ལ་དག་པ་ངོས་འཛིན་གྱིས་མ་དག་རྒྱུན་འབྱམས་བྱས་ན་ལེགས་པོ་མེད་པས་དག་བཅོས་ཁུངས་འཕེར་བྱེད་དགོས་པའི་མན་ངག་ལམ་སྟོན་གནང་བ་དང་དཔེ་དེབ་འདི་དག་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་སྙིང་བཅང་གིས་ཞུ་སྒྲིག་བགྱིས་པ་འདིར་ལེགས་ཚོགས་ཅི་མཆིས།༧གོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་༧སྐྱབས་མགོན་༧རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ཐུགས་དགྱེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་དུ་གྱུར་ནས་སྐུ་ཚེ་༧ཞབས་པད་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་པའི་རྒྱུ་རུ་འགྱུར་བ་དང་།
དཀྱུས་གཅིག་ལྟ་བུར་ཤོག་ལྷེ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་དུས་ཐུང་ནང་ཞུ་སྒྲིག་བྱེད་དགོས་པས། ལུས་སེམས་བསྒྲིམས་ཏེ་ཞིབ་ཚགས་ནན་ཏན་བྱས་ཁུལ་ཡང་། ད་དུང་ཤའི་མིག་གིས་མ་མཐོང་བ་དང་ཕྲ་རྒྱས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་བསགས་པའི་ནོར་འཁྲུལ་རིགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད་ངེས་ལ་སོང་མཐོལ་བཤགས་ཞུ་བ་དང་། ཤེས་ནས་སྨྲ་བའི་གཟུར་གནས་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཡོ་བསྲང་གི་དགོངས་འཆར་ཡང་གནང་རེ་བཅས་འཁྲུངས་རབས་དེབ་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བའི་དཔེ་ཚོགས་བསྐྱར་དུ་རྩོམ་སྒྲིག་བྱེད་པོ་འཕགས་ཡུལ་ཀིརྟིའི་བྱེས་པ་གྲྭ་ཚང་གི་སློབ་སྤྱི་སོ་རུ་དར་རྒྱས་ནས།

བོད་རབ་གནས་ཤིང་ལུག་ལོའི་དབོ་ཟླའི་ཡར་ཚེས་༡༢༧སྐུའི་བླ་གཟའ་ལྷག་པ། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥ ཟླ་༤ ཚེས་༡ ལ།

1

༄༅། །ལྷར་བཅས་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་༧གོང་ས་༧རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་
ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལས་མདོ་ཙམ་
བརྗོད་པ་ངོ་མཚར་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་
གླེགས་བམ་སྟོད་ཆ་བཞུགས་སོ། །

༡༽ཡུལ་དམ་པ་རྣམས་ལ་འདུད་པའི་མཆོད་བརྗོད་དང་རྣམ་ཐར་འདི་ཇི་ལྟར་འཆད་ཚུལ་ས་བཅད་ཀྱི་རྣམ་གཞག

༄༅། །རྨད་བྱུང་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་མ་ལུས་ཅིག་ཅར་མཁྱེན་པའི་འོད་སྣང་བརྒྱ། །གང་དང་ལྷན་ཅིག་བརྩེ་ཆེན་དཔག་མེད་རབ་བསིལ་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཡིས། །གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་ཡོངས་སུ་འདྲེན་པར་སྙིང་སྟོབས་ལྷག་ཅེས་ཀུན་ཏུ་གྲགས། །
སྲིད་དང་ཞི་བའི་དཔལ་གྱུར་སྟོན་པ་ཟླ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོར་འདུད། །
རྟེན་འབྱུང་ཟབ་མོའི་ངག་ལ་དབ༵ང་བསྒྱུར་བ ༵ ློ༵་བཟ༵ང་བཀའ་ཡི་མེ་ཏོག་དག་གིས་
རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཅོད་པན་ལ་ཡང་ཅོད་པན་ཉིད། །ཐུབ་མཆོག་བ ༵ སྟ

༵

ན་པའི་དེ་ཉིད་
ཡོངས་རྫོགས་རྒྱ་ཆེ༵ན་མཛེས་སྡུག་གང་བའི་མཚོ༵་ཆེན་ནམ་ཡང་འཇི༵གས་བྲ༵

ལ་སྲིད་
ཞིའི་གདུང་སེལ་གདུགས་དཀར་པོ། །དབ༵ང་བཅུའི་རྩེར་སོན་འཕགས་ནོར་གྱིས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

2

ཕྱུག་ཕ ༵ ྱོ༵གས་ཀྱི་མཛེས་མ་འཛུམ་ལ༵ས་ལ་འགོད་རྣ༵

མ་པར་རྒྱལ་བའི་ཐབས་ཤ ༵ ེས་
ཟུང་འབྲེལ་གསེར་མིག་འཁྱིལ། །རྣམ་སད་སྡེ་ཚོགས་དཔ༵ལ་གྱི་སྐལ་བཟ༵ང་བྱེད་པ་
པོ༵་རུ་ཀུན་ནས་འགོད་མཛད་མཚུངས་མེད་བླ་མས་སྲིད་ཞི་མ་ལུས་ཤིས་པར་མཛོད། །
(༦ ཉ་༥།

༥ ཐ་༡༠) མཁྱེན་པ་ལྷུན་པོའི་གཏོས་དང་མཉམ་པ་ཡི། །ཤེས་བྱ་
ཡུངས་འབྲུའི་ཚད་ལ་བཀོད་པའི་མཐའ། །རང་བཞིན་སྟོང་པའི་དབྱིངས་ལ་རོལ་པ་མོས། །བདེ་ཆེན་ཐབས་ལ་སྦྱོར་བའི་གཏམ་གྱི་ཚུལ། །སྐད་ཅིག་བརྗོད་དང་བསམ་པས་ཀྱང་། །བསྐལ་པར་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་འབྲས། །མངོན་དུ་འགུགས་པའི་དགའ་སྟོན་ལ། །འདུན་པར་མི་བྱེད་སེམས་ལྡན་སུ། །དེ་ཕྱིར་ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོ་
ལས། །ཀུ་ཤའི་རྩེ་མོས་བླངས་པ་ལྟའི། །ཚིག་གི་བསང་གཏོར་དད་གུས་ཀྱི། །སྙིམ་

པར་ཐོགས་ནས་གར་བྱེད་དོ། །
(༧ བ་༡།

༧ ཐ་༨) ཞེས་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་ཀུན་ནས་འཐོར་
བས་ངག་གི་ལམ་ཡངས་པར་བྱས་ཏེ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་རང་གཟུགས་འཕགས་མཆོག་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་ངུར་སྨྲིག་གར་གྱི་རྣམ་པར་རོལ་པ་རིམ་པར་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆེར་
སྙིགས་དུས་མཐའི་འགྲོ་ལ་ཐུགས་རྗེ་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ལྷ་

དང་མིའི་རྣམ་འདྲེན་དམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་༧རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་བཀའ་དྲིན་ཟླ་མེད་མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་བློ་བཟང་
ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་འཇིགས་བྲལ་དབང་ཕྱུག་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྡེ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

3

དཔལ་བཟང་པོས་ཐུན་མོང་གདུལ་བྱའི་སྣང་ངོ་དང་འཚམས་པར་བསྟན་པའི་སྐུ་
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི་སྐབས་འདིར་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་
ཅིང་། དེ་ལ་ས་བཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན།

༡ ཐོག་མར་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཇི་ལྟར་ཆགས་པའི་ཚུལ་ལས་བརྩམས་
ཏེ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་རྩོད་ལྡན་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་སྐབས་འདི་གདུལ་ཞིང་དུ་བཟུང་སྟེ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་གར་དུ་ཇི་ལྟར་དར་བའི་ཚུལ་དང་། བྱེ་བྲག་འཕགས་མཆོག་སྙིང་རྗེའི་གཏེར་གྱིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་ནས་ཁ་
བའི་ལྗོངས་འདི་གདུལ་བྱའི་ཕྱག་མཚན་དུ་བཞེས་ཏེ་མིའི་འགྲོ་བ་སྤེལ་ཞིང་། རྒྱལ་བསྟན་དབུ་བརྙེས་སྲོལ་བཏོད་དར་རྒྱས་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་སོགས་སྒྱུ་འཕྲུལ་གྱི་རོལ་
གར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་བོད་དང་རྒྱ་གར་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་

ཇི་ལྟར་མཛད་པ་ཆེ་ལོང་ཙམ་དུ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་གླེང་བསླང་བའི་སྐབས་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་ཚུལ།༢ སྐུ་ཚེ་འདིར་ཡུལ་དུས་ཡབ་ཡུམ་རིགས་རུས་ཆོ་འབྲང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བརྒྱུད་དུ་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་དུ་མ་དང་བཅས་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། སྲིད་ཞིའི་མིག་གི་བདུད་རྩིར་སྐུ་བལྟམས་པའི་ཚུལ།༣ དགེ་བའི་རྟགས་མཚན་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངོས་འཛིན་བརྟག་དཔྱད་སྒོ་དུ་མ་ནས་མཛད་ཅིང་། ལྷག་པར་དཔལ་ལྡན་འདོད་ཁམས་དབང་མོའི་བླ་མཚོ་ནས་འཁྲུངས་གཞིས་སོགས་གསལ་བར་བསྟན་པས་སོམ་ཉིའི་དཔྱང་ཐག་གི་དྲ་བ་ཆོད་དེ་འཁྲུལ་བྲལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ངེས་པ་རྙེད་ཅིང་། དབུས་ལྗོངས་སུ་ཆིབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་ཏེ་གཙུག་
ཕུད་འབུལ་བཞེས་ཇི་ལྟར་བསྐྱངས་པའི་ཚུལ།༤ གང་གི་དགྱེས་ཞིང་གྲུ་འཛིན་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

4

གཉིས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་གོང་མ་རིམ་བྱོན་གྱི་འཇིགས་མེད་གསེར་གྱི་ཁྲི་

འཕང་མཐོན་པོར་ཞབས་སོར་བཀོད་པ་ལས། ལྷ་དང་མིར་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་མངོན་པར་མཆོད་ཅིང་གཟེངས་བསྟོད་དེ་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱ་རྣམ་པར་
ཕྱེ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་མ་གཙུག་ལག་ཡི་གེར་གསན་སྦྱོང་། དགེ་བསྙེན་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་དང་བཅས་པའི་བསླབ་པའི་དངོས་པོ་རིམ་པར་བཞེས་ཚུལ་སོགས་རྗེས་འབྲེལ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ།༥ རྣམ་ཀུན་མཐའ་དབུས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་དུ་མའི་རེ་བ་
ཡིད་བཞིན་དུ་འཇོ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཆད་པ་མེད་པའི་ངོས་ནས་ཡོན་ཏན་བཅུ་དང་
ལྡན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་རིགས་ཀྱི་ཅོད་པན་དུ་བཞེས་ཏེ་རིག་གནས་སྤྱི་དང་། མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་དང་། དེའི་སླད་དུ་
གངས་ཅན་ནོར་འཛིན་གྱི་ཁྱོན་ན་ཆེ་བའི་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་འབྱུང་གནས་གདན་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུའང་བྱོན་ནས་གསན་བསམ་སོགས་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ།༦དུས་སྐབས་དེ་དག་ནས་བཟུང་སྟེ་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔས་མཚོན་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པར་གུས་རྟག་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་ངོས། དམ་པའི་ཡོངས་འཛིན་དུ་མ་ལས་དབང་ལུང་མན་ངག་གི་བདུད་རྩི་ངོམས་མེད་དུ་གསོལ་བ་དང་། ཆོས་སྲིད་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་སྟོང་འབར་བ་ཕྱག་མཚན་དུ་
བཞེས་ཏེ་ལུགས་གཉིས་འཕྲིན་ལས་གདུགས་དཀར་ཡུག་གཅིག་གིས་སྲིད་པ་གསུམ་པོ་ཁྱབ་བཞིན་པར། བསླབ་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་

སྡོམ་བཞེས་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་ཏེ་གསན་བསམ་སྒོམ་པ་སྟབས་ཅིག་ཏུ་མཛད་པའི་
སྒོ་ནས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རླབས་ཆེན་བསྐྱངས་པའི་ཚུལ།༧ གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

5

ལ་གསན་སྦྱོང་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་རྟགས་སུ་ལེགས་བཤད་མགྲིན་པའི་རྫ་རྔ་
སྙན་འགྱུར་འབུམ་དུ་འཁྲོལ་བའི་མཁས་དབང་ངང་མོའི་ཁྱུ་ཚོགས་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་གཤོག་རླབས་ཡངས་པོར་རྩེན་པ། ལུང་རྟོགས་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་གདན་ས་གསུམ་དང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་མཛད་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྱལ་ལྷ་ལྡན་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་བཅས་པར་གྲྭ་སྐོར་རབ་འབྱམས་པའི་མཚན་བཞེས་ཇི་ལྟར་བསྐྱངས་པའི་ཚུལ།༨ བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་སོགས་ནས་པད་དཀར་འཆང་བ་རིམ་བྱོན་གྱི་གདན་སར་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་པའི་གནས་སྦས་ཡུལ་དཀར་མོ་
ལྗོངས་དང་། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་ཐུགས་ཀྱི་གནས་མཆོག་གནས་གསུམ་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་སྤྲིན་བཞིན་འདུ་བ་ཙཱ་རི་ཏྲ་སོགས་གནས་ཆེན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་
མར་ཆིབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་ནས་ཀུན་བཟང་མཆོད་སྤྲིན་མི་ཟད་ནམ་མཁའ་མཛོད་དུ་སྤྲོས་ཏེ་ཕན་བདེ་རྒྱ་མཚོའི་རླབས་ཕྲེང་མཁའ་ཁྱབ་ཏུ་སྤེལ་བའི་ཚུལ་རྗེས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ།༩ དུས་འགྱུར་དབང་གིས་ནག་ཕྱོགས་ཡིད་སྲུབས་དཔུང་སྟོབས་བཙན་པོའི་ཆུ་འཛིན་གྱིས་གནམ་བསྐོས་དགའ་བརྒྱའི་ཆབ་སྲིད་རྟ་བདུན་བདག་
པོའི་འོད་སྣང་ལྡོང་ཉེའི་སྐབས། རེ་ཞིག་པེ་ཅིང་གསེར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོར་བྱོན་
ཏེ་གནམ་གྱི་ལྷ་གོང་མ་ཡུམ་སྲས་མཇལ་ཕྲད་ཐོག གོང་ནས་བཀུར་བཟོས་བདག་
རྐྱེན་ཚད་མེད་པས་མངོན་པར་གཟེངས་བསྟོད་ཅིང་། རྒྱ་སོག་གི་ཡུལ་གྲུ་དུ་མར་བྱོན་ཏེ་མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་གི་སྐྱེ་བོ་དུ་མ་རྟག་བརྟན་ཞི་བ་བདུད་རྩིའི་སྙིང་པོ་མཆོག་ཏུ་ལྕི་བར་མཛད་ནས། སླར་ཡང་ཀཻ་ལ་ཤ་རིའི་སྨན་ལྗོངས་སུ་ཞབས་སྐྱེས་
རྩིབས་སྟོང་འཁོར་ལོའི་རེ་ཁཱ་མཛེས་པར་བཀོད་པའི་ཚུལ།༡༠ དེ་ནས་རྒྱ་གར་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

6

འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ཏེ་གནས་ཆེན་དུ་མར་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཤིང་བསྟན་
འགྲོར་སྨན་པའི་འཕྲིན་ལས་རླབས་ཆེན་མངོན་པར་འདུ་མཛད་དེ་རིང་མིན་གངས་
ལྗོངས་སྐྱེ་དགུའི་དཔུང་གཉེན་དུ་ཆིབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་བ་དང་། དབུས་འགྱུར་ཁ་བའི་ལྗོངས་ཀྱི་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་རྣམས་ནས་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཇི་
ལྟར་བསྐལ་བརྒྱའི་བར་དུ་ཚེ་མཐའ་ཡས་པའི་ངོ་བོར་གཡོ་མེད་བརྟན་པར་བཞུགས་པར་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཞབས་བརྟན་འབུལ་བཞེས་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་པའི་
ཚུལ།༡༡ བཱ་རིན་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་འཇིགས་མེད་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན། དད་འདུས་ཀྱི་སེར་སྐྱ་ཁྲི་ཕྲག་བརྒལ་བར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྡུས་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་
ལམ་སྲོལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སར་བགྲོད་པར་བྱེད་པ་སྐྱེ་བོ་མཆོག་གི་ཆོས་ལུགས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་བླང་བའི་རིམ་པ་མཐའ་དག་མ་ཚང་བ་
མེད་པར་བསྡུས་པ། ཆེ་བ་བཞི་ལྡན་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བཤད་ལུང་སྩལ་བ་
དང་། སྙིགས་དུས་སུ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་གཞན་ལས་ཁྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་ལྔའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་འཇིགས་མཛད་རྡོ་རྗེའི་གཞི་བསྙེན་ཆེན་པོ་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་
གསུམ་གྱི་རིམ་པ་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་བཞེས་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་རྗེ་བཙུན་གསེར་ཁང་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བཀྲལ་བ་ལྟར་ཐུགས་ཉམས་སུ་

བཞེས་པའི་ཚུལ།༡༢ བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་གཞི་དང་རྩ་བར་གྱུར་པ་ནི་
རྟེན་དང་བརྟེན་པ། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་རྣམས་ལ་རག་ལས་པར་དགོངས་ནས་འཕྲུལ་
སྣང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། གྲུ་འཛིན་གཉིས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་སོགས་ཀྱི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

7

ཉམས་གསོས། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་རྣམས་སུ་བཤད་སྒྲུབ་འཆད་ཉན་གྱི་དག་ཐེར།
རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེའི་པར་གཞི་གསར་བསྐྲུན་མཛད་པ་སོགས་ལུགས་གཉིས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཉིན་བྱེད་སྟོང་དུ་འབར་བས་ལྗོངས་འདིར་བདེ་སྐྱིད་

རྫོགས་ལྡན་གསར་པའི་སྣང་བ་ཡངས་པོར་བརྡལ་བའི་ཚུལ།༡༣ རེ་ཞིག་ཞིང་འདིར་སྐུ་ཚེ་འདིའི་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྫོགས་པ་ན། རྟག་འཛིན་ཅན་རྣམས་ཆོས་ལ་བསྐུལ་
ཕྱིར་ཐ་མའི་མཛད་པ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དང་། ཕྱི་རྗེས་ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་ཐབས་
སུ་རྣམ་པར་དཀར་བའི་རིམ་པ་རླབས་ཆེན་བསྒྲུབས་པའི་ཚུལ་རགས་བསྡུས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བརྗོད་པ་སྟེ་ས་བཅད་འདོད་པའི་གྲངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ་ཞུགས་
སོ། །

དེ་ཡང་དང་པོ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཇི་ལྟར་ཆགས་པའི་ཚུལ་ལས་
བརྩམས་ཏེ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་རྩོད་ལྡན་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་སྐབས་འདི་གདུལ་ཞིང་དུ་བཟུང་སྟེ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་གར་དུ་ཇི་ལྟར་དར་བའི་ཚུལ་དང་། བྱེ་བྲག་འཕགས་མཆོག་སྙིང་རྗེའི་གཏེར་གྱིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་
ནས་ཁ་བའི་ལྗོངས་འདི་གདུལ་བྱའི་ཕྱག་མཚན་དུ་བཞེས་ཏེ་མིའི་འགྲོ་བ་སྤེལ་ཞིང་རྒྱལ་བསྟན་དབུ་བརྙེས་སྲོལ་བཏོད་དར་རྒྱས་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་སོགས་སྒྱུ་འཕྲུལ་གྱི་རོལ་གར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་བོད་དང་རྒྱ་གར་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་ལ་

བྱ་བ་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་ཆེ་ལོང་དུ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་གླེང་བསླང་བའི་སྐབས་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། བསྡུས་སྐུ་ཕྲེང་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་རྣམ་ཁག་ཏུ་རགས་རིམ་གསལ་བས་འདིར་ཞིབ་ཏུ་མ་སྨྲས་སོ། །

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

8

(༢༤ བ་༦།

༣༦ ཐ་༣)ཞེས་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་རྗེ་བླ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
གཟིགས་སྐུ་འཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་མཁན་ཆེན་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་འཇིགས་བྲལ་དབང་ཕྱུག་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ངོ་མཚར་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ལས་ཐོག་མར་གླེང་བསླང་བའི་སྐབས་ཏེ་དང་པོའོ།། །།

༢༽ཡུལ་དུས་གང་ཞིག་གཟིགས་པ་དང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རིགས་རུས། རྨི་ལྟས་

ཁྱད་པར་བ་དང་བཅས་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་ཤིང་སྲིད་ཞིའི་རྒྱན་དུ་སྐུ་མཆོག་མཚན་དཔེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསལ་བར་བཞད།

(༢༥ བ་༢།

༣༧ ཐ་༨) ༈ ས་བཅད་གཉིས་པ། སྐུ་ཚེ་འདིར་ཡུལ་དུས་ཡབ་ཡུམ་
རིགས་རུས་ཆོ་འབྲང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བརྒྱུད་དུ་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་དུ་མ་དང་བཅས་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། སྲིད་ཞིའི་མིག་གི་བདུད་རྩིར་སྐུ་བལྟམས་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི།

དེ་ཡང་རྣམ་འདྲེན་༧གོང་མ་སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་མཁྱེན་རབ་
འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་སྐུ་ན་ཚོད་གཞོན་ནུ་ལས་མ་བཞེངས་ཀྱང་། སྲིད་ཞིའི་ཕན་བདེའི་ཉི་མ་སྐྱེ་དགུའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དགུང་མཁར་མ་འཆུན་

ནས་རེ་ཞིག་གདུལ་བྱ་རྟག་འཛིན་ཅན་རྣམས་ཆོས་ལ་བསྐུལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞིང་
ཁམས་གཞན་གྱི་གདུལ་བྱ་བསྐྱང་འོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་པར་བཞེད་པ་སོགས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

9

དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རབ་ཏུ་མང་པོ་ལ་གཟིགས་ཏེ་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་ཤིང་ཕག་ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་ཉི་ཤུ་ཉིན་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ཚུལ་བསྟན་པར་མཛད་ཟིན་ནའང་འཕགས་ཆེན་དམ་པ་དག་ནི་ཉན་རང་རྣམས་ལྟར་རང་བདེའི་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་ནར་མནལ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པས་བསམ་བཞིན་སྲིད་པ་བཟུང་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པ་ལས་ནམ་ཡང་གཡོ་བ་མི་སྲིད་པ་ལྟར་(༢༧ བ་༢།

༤༠ འ་

༡༢) གསེར་རིའི་དབུས་ན་ལྷུན་པོ་དང་། རྒྱུ་སྐར་ཁྲོད་ན་ཉི་ཟླ་ལྟར་དུས་མཐའ་འདིར་ཐུགས་རྗེ་དང་མཐུ་དཔུང་གང་ས་ནས་མངོན་པར་འཕགས་པ་༧སྐྱབས་མགོན་མཁན་ཆེན་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་
མཚོ་འཇིགས་བྲལ་དབང་ཕྱུག་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྡེ་ཆེན་པོ་དཔལ་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་གང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ཡུལ་ནི།(༢༨ ཉ་༡།

༤༡ ཐ་༨) གནས་ཆེན་ཙ་
རི་དང་། བོད་ཀྱི་རི་བོ་ཤན་ཏའི་ཉེ་འདབས་ཤར་ཕྱོགས་དྭགས་སྨད་ཀྱི་ཆར་

གཏོགས་གླང་གླིང་ལྷ་པར་གྲགས་པ་ཕྱོགས་དང་མཚམས་སུ་བཀྲ་ཤིས་རྟགས་
བརྒྱད་དང་། རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན། འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་རང་བྱོན་གྱི་བཀོད་པ་
གསལ་ཞིང་། རི་བོ་གླང་ཆེན་འགྱིངས་པ་ལྟ་བུའི་མདུན་དུ་ཡོད་པས་ན་གླང་མདུན་དུ་
གྲགས་པ་(༢༩ ཉ་༥།

༤༣ ཐ་༡༡) དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་གཟིགས་སོ། །
(༢༩ བ་༢།

༤༣ འ་༤) དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་དེར་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རིགས་རྒྱུད་དང་རང་
བཞིན་ལ་ཇི་ལྟར་གཟིགས་པ་ཡང་།(༢༩ བ་༤།

༤༤ ཐ་༣) ཡ་རབས་བཟང་པོའི་རིགས་
བརྒྱུད་ཁྱད་པར་ཅན་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བར་མ་ཆད་པར་བརྒྱུད་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་སྣང་ལ། དེའི་ནང་ཚན་ཡབ་ནི། བླ་མ་དཀོན་མཆོག་ལ་གུས་ཤིང་།

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

10

གཡོ་སྒྱུ་སྤངས་པའི་དྲང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན། བཤད་ན་གཏམ་མཁས། བསྐོར་ན་བློ་
བཟང་། བརྟན་ལ་གཞུང་ཐུབ་པ། ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ལ་མི་འཇིགས་པའི་དཔའ་བའི་བློ་
སྟོབས་དང་། ལུས་ཀྱི་སྒྱུ་རྩལ་དང་ལྡན་པ་གོང་དཀར་ལུགས་སྟོད་དུ་འཁྲུངས་པ་ཀུན་
དགའ་རིན་ཆེན་དང་། ཡུམ་ནི།(༢༩ བ་༦།

༤༤ འ་༡༡) རྒྱལ་བ་སྐྱེད་པའི་ཡུམ་དུ་སྨོན་
པའི་མཐུ་གྲུབ་པ། མཆོག་གསུམ་བླ་མར་འཛིན་པའི་དད་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། དབུལ་ཕོངས་དང་མགོན་མེད་ལ་བྱམས་པ། རྟག་པར་ཕྱག་སྐོར་ཡིག་དྲུག་འདྲེན་པ་སོགས་སྒོ་གསུམ་རྣམ་དཀར་གྱི་མཛད་པས་དུས་འདའ་བ། སྒམ་པོའི་བླ་སྤྲུལ་བག་ཟམ་སྐུ་
སྐྱེའི་བརྒྱུད་ལས་འཁྲུངས་པ་མཚན་བློ་བཟང་སྒྲོལ་མ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་རུས་དང་ཆོ་འབྲང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང་བཟང་པོའི་རང་བཞིན་དང་ལྡན་པའི་ཡབ་ཡུམ་ལ་གཟིགས་སོ། །

དུས་ལ་ཇི་ལྟར་གཟིགས་པ་ནི།(༣༠ ཉ་༥།

༤༥ ཐ་༤) ཚེ་ལོ་ཡར་འཕེལ་སོགས་
ཀྱི་དུས་དང་། སྙིགས་མའི་མཐར་ཐུག་ཚེ་ལོ་བཅུ་པ་སོགས་མི་ཁོམ་པའི་དུས་ཀྱང་
མ་ཡིན་པར་གདུལ་བྱ་རྣམས་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་། ཆོས་སྒྲུབ་ཏུ་རུང་བའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་དུས་ཏེ། དེ་ལྟར་གཟིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པས་བཙའ་བའི་སྒོ་ནས་
སྙིགས་མར་སྤྱོད་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་བརྩེ་ཆེན་དོན་ཡོད་ཞགས་པས་ནམ་ཡང་མ་བཏང་བར་སླར་ཡང་དག་པའི་ཞིང་ནས་འཕོས་ཏེ་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་དུ་མ་དང་བཅས་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པར་མཛད་དོ། །
དེ་དག་གི་དུས་སུ་ཇི་ལྟར་རྟ་བདུན་བདག་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་འཆར་བའི་སྔ་ལྟས་སུ་ལྷ་ལམ་ངོས་སུ་ཁྱུང་སྔོན་སྐྱེས་དང་། མཚམས་སྤྲིན་གྱི་རང་མདངས་འགོག་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

11

མེད་དུ་འཆར་བ་ལྟར། སྔ་ལོ་ཤིང་ཕག་ཟླ་བ་བདུན་པའི་ནང་ཇི་ལྟར་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མགོན་པོ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཁྲུངས་པར་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་
གྱི་ཁུར་མ་བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་སྔ་ལྟས་སུ་སྲ་ཞིང་མཁྲེགས་པའི་ས་ཆེན་པོ་འདིའང་ཆེས་ཆེར་འདར་ཞིང་གཡོས་ཏེ་འཁྲུངས་ཁང་གི་རྩིག་པ་དང་། ཐོག་མཚམས་བར་མཐོ་གང་ཙམ་བྱེ་བ་དང་། དེ་ནས་གཞན་འགར་ས་འགུལ་ཆེར་བྱུང་བས་ཁྱིམ་གཞན་ལ་ཞིག་རལ་སོགས་བྱུང་ཡང་། འཁྲུངས་ཁང་རྟེན་གསུམ་དངོས་ནོར་གང་ལའང་ཉེས་སྐྱོན་ཕྲ་མོ་ཙམ་མ་བྱུང་བས་ཀུན་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྔོན་ཚེ་རྒྱལ་མཆོག་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱིས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་ལྷ་རྟེན་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་སྐབས་
ས་འགུལ་བ་དང་། འཇའ་ཚོན་སྡོང་ཚུགས་ཀ་བ་ལ་ཟུག་པ་སོགས་ལྟས་མཚན་མང་དུ་བྱུང་བ་དང་མཚུངས་སོ། །
དེ་སྐབས་རྩིས་འབྲས་སུ་ངན་ཚུལ་གླེང་བས་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པ་རྣམས་སོམ་ཉིར་
གྱུར་སྐབས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བམ་ཆོས་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ས་གཡོས་ལ་བཟང་ངན་གཉིས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐུ་འཁྲུངས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུའང་

འབྱུང་བ་ཡོད་པས་༧གོང་ས་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཆོག་སྤྲུལ་ཞལ་གཟིགས་ཀྱི་སྔ་ལྟས་ཡིན་འགྲོ་དྭོགས་པ་མ་བྱེད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ངན་རྟོག་ལས་བཟློག་སྟེ་ཡིད་བདེ་བའི་གནས་ལ་བཀོད།
(༣༡ ཉ་༡།

༤༦ ཐ་༧) དེའི་ཚེ་མཚན་མོ་ཞིག་ཐོ་རེངས་ཁར་ཡུམ་གྱི་མནལ་ལམ་

དུ། ལྷ་ས་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་བུད་མེད་དབུས་ཆས་སྤྲས་པ་དར་དཀར་པོ་ཐོགས་པ་ཞིག་ཡབ་ཀྱི་དྲུང་དུ་འོངས་པ་དང་། སྤྲོ་ཁང་ནང་དུ་ཆུ་འཁྱིལ་བ་ལས་དུང་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

12

དཀར་པོ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞིག་རྙེད་པ་རྨིས་འདུག་པའི་མནལ་ལྟས་དང་པོ་བུད་མེད་
དར་དཀར་ཐོགས་པ་ནི། རྒྱལ་ཡུམ་སྒྲོལ་མའམ། དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་རེ་མ་ཏི་གང་རུང་ཞིག་མི་མོའི་རྣམ་པར་བསྟན་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲོན་མ་ཆེན་པོ་ཁྱེད་ཅག་གི་སྲས་
སུ་བལྟམ་པར་འགྱུར་བས་ལེགས་སོ་ཞེས་སྒྲོན་པ་དང་། མནལ་ལྟས་གཉིས་པ་ཆུ་ལས་དུང་དཀར་རྙེད་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་སྙན་པར་སྒྲོག་པས་སྐལ་ལྡན་གྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་གཏི་མུག་གི་གཉིད་ལས་བསླངས་ཏེ་ཞི་བསིལ་ཐར་པའི་
ལམ་ལ་བསྐུལ་བར་མཛད་པ་མཚོན་པ་དང་། ཡང་རྨི་ལམ་དུ། འཁྲུངས་ཁང་ནས་པོ་ཏ་ལའི་བར་དར་དཀར་གྱི་ལྡ་ལྡི་བྲེས་པ་དང་། རྩེ་དྲུང་གཅིག་དང་། བུད་མེད་རྒྱན་
ལྡན་ཞིག་གིས་༧སྐྱབས་མགོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞལ་དཀར་ཡིན་ཞེས་སྣོད་ཕྲ་ལྡན་བཅུད་ཀྱིས་ཁེངས་པ་ཞིག་གནང་བ་དང་། ཡང་རྩེ་གསོལ་ཐབ་པའི་ཆ་ལུགས་
སྤྲས་པའི་རྩེ་དྲུང་གཉིས་ཀྱིས་རྟ་དྲེལ་ཁ་ཤས་ལ་དོ་སྒྲོམ་བཀལ་ཏེ་འབྱོར་པ་༧སྐྱབས་
མགོན་མཆོག་གི་སྐུ་ཆས་བེད་མེད་རྣམས་གཙང་ཆུར་བཤམ་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་པ་ལ། ཡུམ་ནས་སྤུས་ཀ་གནང་གྲོགས་ཞུས་པར། སྤུས་ཀ་གཏོང་ཐབས་མེད། ཁྱེད་ལ་གསོལ་རས་དགོས་ན་དངོས་པོ་མཁོ་ཡོད་འདེམས་སྒྲུག་གྱིས་ཞེས་
གསུངས་དོན། ཡུམ་གྱིས་གསེར་ཆས་དངུལ་ཆས་ཁྱད་མཚར་འགའ་ཞིག་གསོལ་
རས་ཞུས་པར་རྨིས་པ་དང་།

ཡང་ཨ་ཅེ་ཚེ་རིང་ལྷ་འཛོམ་ཟེར་བ་ལ། ༧གོང་ས་མཆོག་གདན་ས་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་ནས་དཔོན་འཁོར་མང་པོ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་བ་གླང་ལྷའི་ཉེ་འདབས་ཤར་ཕྱོགས་ལ་མོ་ཞེས་པའི་ཁར་ཕེབས་པ་རྨིས། ཡང་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་རྒྱལ་དགའ་ཚལ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

13

དུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་བར་ཁ་བཏགས་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་བར་མ་ཆད་པར་འདུག་པ་རྣམས་ཁྱེར་ཏེ་ལྷ་བཙུགས་ཆེན་པོ་གཅིག་ཡོད་པ་ལ་བསྒྲོན་པར་རྨིས་པ་ཡང་། རིང་
མིན་དབུས་ལྗོངས་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་ས་གྲུ་འཛིན་གཉིས་པའི་ཕོ་བྲང་དུ་འབྱོན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། སྙིང་རྗེའི་གཏེར་ཆེན་འཕགས་མཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་རིགས་ཀྱི་ལྷ་

སྐལ་དུ་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལུང་སྟོན་པའི་མཚན་མར་ངེས་སོ། །
མངོན་སུམ་གྱི་ལྟས་སུའང་། ཤིང་ཕག་ཟླ་བ་བདུན་པའི་ཚེས་གསུམ་ཉིན་བསོད་ནམས་ནོར་བུ་ཟེར་བ་རུ་བར་མར་དོ་རྒྱག་དུས་ལྟང་གི་ཕྱེད་ཙམ་ནས་ཡར་ལུད་མཐར་རང་དབང་མེད་པར་གཏུན་ཤིང་གི་དབྱིབས་ལྟ་བུ་བཟོས་ཏེ་འཇོག་དགོས་བྱུང་བ་ནི། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷས། དམ་ཆོས་འོ་མ་བསྲུབས་པ་ལས། །མར་
གྱི་ཉིང་ཁུ་ཕྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འོ་མའི་རྒྱུན་དང་མཚུངས་པའི་ཐུགས་རྗེའི་བྱིན་རླབས་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་མོས་ངོ་དང་འཚམས་
པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འོ་མ་བགོ་སྐལ་དུ་བཀྱེ་བ་ལས། མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་དང་འདྲ་བའི་
སྨིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་བཟང་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་མཛད་དོ་ཞེས་མཚོན་པ་དང་། དེ་རྗེས་
ཟླ་བ་དགུ་པའི་ནང་ཁྱིམ་གྱི་ཉེ་འདབས་འབྲས་བུའི་ལྗོན་ཤིང་ཉི་འབྲུ་ཞེས་པ་སྡོང་པོ་
ཆེ་བ་ཞིག་ལ་མེ་ཏོག་ཁྲ་གཅལ་དུ་ཤར་བ་ཀུན་གྱིས་མཐོང་སྣང་དུ་བྱུང་བ་ནི། སྙིགས་

ལྔའི་གྲང་རེག་གིས་ཕན་བདེའི་མེ་ཏོག་འཇོམ་པར་མི་ནུས་པར་གང་གི་འཕྲིན་ལས་

ཚ་ཟེར་ཅན་གྱི་འོད་སྣང་གིས་བདེ་ལེགས་ཀྱི་གེ་སར་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
དང་།

ཡང་ཧོར་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་དྲུག་གི་དགོང་མོ་སྲོད་འཁོར་ཡོལ་ཙམ་དུ་འཁྲུངས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

14

ཁང་སྟེང་དུ་རྒྱ་ཁང་ཞིག་ཡོད་པའི་ཐོག་སྟེང་ལ་རྒྱ་གུར་ཆུང་ངུ་ཞིག་གི་བཟོ་
དབྱིབས་ལྟ་བུར་ཐོག་མར་ཁ་དོག་ལྗང་སེར། དེ་མཇུག་འཇའ་ཚོས་ཚོགས། དེ་ནས་ཁ་དོག་དཀར་པོ་བཀྲག་མདངས་ཆེ་བའི་ངང་ནས་ནམ་མཁར་ཡལ་སོང་བ་ཞིག་གི་མཐོང་སྣང་བྱུང་བ་ནི་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་ལས་རབ་འབྱམས་ལ་མངའ་བརྙེས་པར་འགྱུར་བའི་བརྡ་དང་། གཞན་ཡང་མེ་བྱི་ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་ཉེར་ལྔའི་ཉིན་གླང་
མདུན་ཁང་སྟེང་དུ་འཇའི་གུར་ཕུབ་པ་དང་། ཕུག་རོན་ཙམ་གྱི་ཏོག་དཀར་པོའི་རྣམ་པ་འོད་བཀྲག་ཆེ་བ་ཞིག་དང་། དེ་ཉིན་དགོང་ཇ་ཙམ་ལ་ཁང་པའི་ཉེ་འདབས་སུ་ཨ་ཞང་སྟར་ཁ་ཟེར་བའི་སྟར་སྡོང་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་སྟེང་དུ་བྱ་དཀར་པོ་འོལ་བ་ཙམ་ཞིག་བབས་ཏེ་ཡུན་རིང་དུ་བསྡད་མཐར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་འཕུར་ཞིང་། སླར་ཡང་
ཕྱིར་ལོག་ལྡིང་སྐོར་ཞིག་བརྒྱབས་ཏེ་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་ཀུན་གྱིས་མཐོང་བ་དང་། མི་རྒན་རབས་དང་། རྫི་བོ་རྣམས་ནས་སྔར་མེད་པའི་སྐར་མ་ཞིག་དྭགས་ལྷ་སྒམ་པོའི་རི་རྩེ་ནས་ཤར་གྱིན་འདུག་ཟེར་བའི་གླེང་འཕྲོས་བྱུང་བ་ཡང་ངོ་མཚར་
བའི་རྟགས་སུ་མངོན་ནོ། །

དེ་ལྟར་དངོས་ཉམས་ཅི་རིགས་སུ་ཡ་མཚན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་དུ་མ་དང་བཅས་པའི་ངང་ནས་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ནང་ཚན་འཛིན་བྱེད་ཅེས་པ་མེ་བྱི་(ཕྱི་ལོ་༡༨༧༦)
ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ཚེས་ལྔ་གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྦྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྔ་དྲོའི་དུས་ཀྱི་ཆར། གནས་ཆེན་དྭགས་ལྷ་སྒམ་པོའི་དབུ་རྩེར་ཉི་མ་ཤར་བ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་སྤྲིན་འཁྲིགས་པ། ཆར་གྱི་རྒྱུན་ཟིམ་བུར་བབས་པ། ཡབ་རྗེ་མཆོག་ནས་སྲུང་
མ་རྣམས་ཀྱི་འཕྲིན་སྐྱེམས་བསང་གསོལ་མཛད་པ། སྒམ་པོའི་བདག་མོས་གཙོས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

15

བུ་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་ཁང་པའི་མཐར་རྐང་གླང་འབུད་པ་རྣམས་དང་དུས་མཚུངས་སུ་
ཡུམ་ལ་ཟུག་རྔུ་མེད་ཅིང་། དགེ་བའི་མཚན་ལྟས་ཁྱད་པར་ཅན་སྣ་ཚོགས་པས་སྔུན་བསུས་ཏེ་ལྷུམས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་གྲོལ་ནས་བདེ་བར་སྐུ་བལྟམས་པར་གྱུར་ཏོ། །
དེ་ཡང་བཀྲ་ཤིས་པའི་དུས་དགེ་བ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབང་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་

འཛིན་རྩེ་མོར་འཛེགས་པ་དང་མཉམ་དུ་འཁྲུངས་པ་ནི། བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་ལས། ལས་སྐལ་ལྡན་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་མི། །ཆོས་དགེ་བཅུའི་འོད་ཟེར་སྤྲོ་བར་བྱེད། །འོད་སྟོང་ལྡན་འཕྲོ་བ་ཉི་མའི་འོད། །སེམས་དག་པའི་དཔེ་རུ་རབ་ཏུ་
བཟང་། །གླིང་དེ་ན་ཁྱེད་ཉིད་ཉི་མ་ཤར། །གླིང་དེ་ན་བག་ཕེབས་ཁྱེད་ལ་ལྟ། །ཞེས་པ་
ལྟར། སྙིགས་མའི་རང་མདངས་མུན་པའི་སྨག་རུམ་དང་མཚུངས་པར་དམ་པ་ཉིན་བྱེད་དབང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་བས་ཕན་བདེའི་སྣང་བ་དཀར་པོས་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་མཛད་པའི་མཚན་མ་དང་། ཆར་གྱི་རྒྱུན་ཟིམ་བུར་བབས་པ་ནི། ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་ཆར་བས་ཡིད་ཅན་ཡོངས་ཀྱི་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱི་ཞིང་ལ་དགེ་བའི་
ལོ་ཏོག་འཕེལ་བ་དང་། སྲུང་མའི་འཕྲིན་སྐྱེམས་མཛད་པ་སོགས་དང་དུས་མཉམ་
པས་ནི། གཞུང་བསྟེན་སྲུང་མའི་གཙོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་འཕྲིན་ལས་ཚུལ་བཞིན་
བསྒྲུབས་པའི་འབྲས་བུ་དུས་སུ་བདོ་བའི་མཚན་མར་སྣང་ངོ༌། །
(༣༣ ཉ་༥།

༥༠ ཐ་༥) རྒྱལ་སྲས་གཞོན་ནུ་དེ་ནི་སྐུའི་ཁོ་ལག་རྒྱས་ཤིང་། དཀུ་
སྐབས་ཕྱེ་བ། དཔྲལ་བའི་དབྱེས་ཆེ་ཞིང་། དབུ་གདུགས་ལྟར་རྒྱས་ལ་དབུ་སྐྲ་གནག་སྣུམ་འོད་དང་ལྡན་པ། དབུའི་གཙུག་ཏུ་དབུ་སྐྲ་དཀར་པོ་རྐང་གཅིག་གྱེན་དུ་སྒྲེང་བ།
ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་ཉི་ཤུའི་རི་མོའི་ཐད་དུ་འབུར་དོད་འོད་འཚེར་བ་རེ་དང་།

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

16

ཞབས་མཐིལ་གཉིས་སུ་འཁོར་ལོ་འདྲ་བ་རེ་ཡོད་པ། འགྲོ་བ་རྣམས་བྱམས་བརྩེའི་སྤྱན་རས་ཀྱི་གཟིགས་པས་ནམ་ཡང་མི་གཏོང་ཞིང་། འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་
ཆེན་པོ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་ཀུན་ལ་འདོམས་ཕྱིར་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དཀར་
ཕྱོགས་ཀྱི་རྫོགས་པ་གསུམ་པའི་ཀུན་ཕན་ཆ་ཡོངས་སུ་གང་བ་ལྟར་རྒྱས་པ་སོགས་
འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་མིག་གི་བདུད་རྩི་གཅིག་ཏུ་སྤུངས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱེ་དགུ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དང་། མགོན་དང་སྐྱབས་དང་དཔུང་གཉེན་དམ་པར་བསམ་བཞིན་དུ་བྱོན་པར་གྱུར་ཏོ། །
(༣༤ ཉ་༤།

༥༡ འ་༨) ཞེས་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་རྗེ་བླ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
གཟིགས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་མཁན་ཆེན་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་འཇིགས་བྲལ་དབང་ཕྱུག་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ངོ་མཚར་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ལས། སྐུ་ཚེ་འདིར་ཡུལ་དུས་ཡབ་ཡུམ་རིགས་རུས་ཆོ་འབྲང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བརྒྱུད་དུ་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་དུ་མ་དང་བཅས་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། སྲིད་ཞིའི་མིག་གི་བདུད་རྩིར་སྐུ་བལྟམས་པའི་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པའི་སྐབས་ཏེ་གཉིས་པའོ།། །།

༣༽༧རྒྱལ་མཆོག་གོང་མའི་སྐུ་གདུང་ལས་ཀྱང་འཁྲུངས་ཕྱོགས་གསལ་སྟོན་དང་། ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་མཆོག་དང་གནས་ཆུང་སྐུ་རྟེན་ནས་ལུང་བསྟན་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ལ་རྨི་ལྟས་ཡ་མཚར་བ་རེ་བྱུང་། སླར་གནས་ཆུང་གི་ལུང་བཞིན་རྒྱུད་སྟོད་མཁན་ཟུར་ལྷ་མོའི་བླ་མཚོའི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

17

ནང་གཟིགས་པར་ཕེབས་རྗེས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འཁྲུངས་གཞིས་སུ་བསྐྱོད་
དགོས་ཤར་ཏེ་ཁྱེའུ་མཇལ། གཞུང་ས་ནས་ཀྱང་སླར་ཡང་བརྟག་ཞིབ་དང་གཟིགས་རྟེན་གནང་བར་ཆེད་རྫོང་བྱས།

(༣༤ བ་༣།

༥༢ ཐ་༨) ༈ ས་བཅད་གསུམ་པ། དགེ་བའི་རྟགས་མཚན་རྨད་དུ་
བྱུང་བའི་གྲགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངོས་འཛིན་བརྟག་དཔྱད་སྒོ་དུ་མ་ནས་མཛད་ཅིང་། ལྷག་པར་དཔལ་ལྡན་འདོད་ཁམས་དབང་མོའི་བླ་མཚོ་ནས་འཁྲུངས་གཞིས་སོགས་གསལ་བར་བསྟན་པས་སོམ་ཉིའི་དཔྱང་ཐག་གི་དྲ་བ་ཆོད་དེ་འཁྲུལ་བྲལ་ཡིད་ཆེས་
ཀྱི་ངེས་པ་རྙེད་ཅིང་དབུས་ལྗོངས་སུ་ཆིབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་ཏེ་གཙུག་ཕུད་འབུལ་བཞེས་ཇི་ལྟར་བསྐྱངས་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི།

དེ་ཡང་༧རྒྱལ་མཆོག་གོང་མ་ཞི་བར་གཤེགས་སྐབས་ཤར་བརྒྱུད་གཟིམས་ཆུང་ཉི་འོད་དགའ་ལྡན་སྣང་གསལ་དུ་ཞལ་ཤར་ལྷོར་ཕྱོགས་ཏེ་གཤེགས་པ་དང་། དེ་ནུབ་ཞལ་ལྷོ་གཟིགས་ཀྱིས་བཞུགས་པ་ལ་གཞན་གྱིས་གཡོ་འགུལ་མེད་པར་ཤར་
ལྷོར་རང་ཤུགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་དང་། དེ་རྗེས་པུར་ཁང་ནང་པུར་ཚྭའི་དཀྱིལ་དུ་ལྷོ་
དྲང་ཐད་དུ་པུར་ཚྭས་གཏམས་ནས་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་ནའང་། ཞལ་ཕྱེ་དུས་སླར་ཡང་ཤར་ལྷོར་ཞལ་བསྒྱུར་ནས་བཞུགས་པ་ཡང་ཡང་བྱུང་བ་ནི། སློབ་དཔོན་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་པ་སོགས་ཞབས་ཞུ་བ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མར་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། དེ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་པར་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་ཨེར་ཏེ་ནི་ཆེན་པོར་ཐུགས་དམ་ཞུས་པའི་ཕྱིར་ཕེབས་སུའང་མཆོག་གི་སྤྲུལ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

18

སྐུ་ཤར་ལྷོའི་མཚམས་སུ་བལྟམས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་བསྟན་འགྲོ་ཀུན་ལ་སྨན་ཡོན་ཆེ་ཞེས་ཕེབས། དེ་རྗེས་བསམ་ཡས་ཆོས་སྐྱོང་རྣམ་གཉིས་གཞུང་གི་སྤྱན་འདྲེན་སྐབས་ཤར་ལྷོའི་ཕྱོགས་སུ་པད་འབུལ་དང་། ཁ་བཏགས་བསྐྱུར་འབུལ་མཛད། གཞན་ཡང་བླ་ཁག་དང་། གཞུང་བསྟེན་དགྲ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བརྟག་ལུང་སྔ་ཕྱི་རིམ་པར་

ཡང་ཕྱོགས་མཚམས་ཤར་དང་། ཤར་ལྷོའི་ཕྱོགས་ནས་ཕེབས་ཚུལ་བསྟན་པ་རྩེ་མཐུན་མ་ཟད། ལྷག་པར་དགྲ་ལྷའི་གཙོ་བོ་གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་གཟིམས་ཆུང་དབྱར་གསོལ་ཐོག་མ་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་དུ་ཞུ་སྐབས་ནས་བཟུང་ལྷ་ཚེས་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་ལ་ཞལ་ཤར་ལྷོའི་ཕྱོགས་སུ་གཟིགས་ཏེ་པད་འབུལ་དང་། ཁ་བཏགས་བསྐྱུར་ཐབས་སུ་འབུལ་བར་མཛད་ལ། དེ་རྗེས་བཀའ་ལུང་དུའང་། རེ་བའི་འབྲས་བཟང་མངོན་དགའི་ཕྱོགས་ནས་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། དེ་མཇུག རྒྱབ་རི་གདུགས་ཀྱི་དབྱིབས་ཅན། མདུན་དུ་འབབ་ཆུ་རྒྱུན་བཟང་ཅན། ཞེས་ཡུལ་ལྗོངས་ཀྱི་

དགེ་མཚན་ལུང་བསྟན་ཅིང་། དེ་རྗེས་འཛིན་བྱེད་ཅེས་པ་མེ་བྱི་ཧོར་ཟླ་བདུན་པའི་
ནང་དྲུང་རིགས་སེར་མོ་བ་སྤྱི་ཞུས་ཀྱི་བཀའ་ལུང་སྩལ་ཕེབས་སུ། མགོན་པོ་
འཕགས་མཆོག་སྙིང་རྗེའི་ཡང་སྤྲུལ་ནི། །སྔོན་ནས་སྨྲས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་ཉིད་
ནས། །སྒོ་གསུམ་འདབ་བརྒྱ་བཞད་པ་ངོ་མཚར་ཆེ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །མངོན་སུམ་གྱི་ལྟས་སུའང་། མེ་བྱི་ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཚེས་ཉེར་དྲུག་གི་ཉི་དྲོས་
མཚམས་མདུན་རི། ཀ་གསུམ། དྭགས་ལྷ་བཅས་པར་འཇའ་ཕྱི་ནང་ལྔ་སྒྲོམ་གྱི་

དཀྱིལ་དུ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དབྱིབས་ལྟ་བུའི་སྤྲིན་དཀར་པོ་མི་འགྲེང་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་སྟོད་དགྱེར་ཕལ་མོ་ཆེ་ནས་མཐོང་འདུག

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

19

(༣༥ བ་༤།

༥༤ ཐ་༧) ཡང་ཡུམ་གྱི་རྨི་ལམ་དུ། ཁོ་རང་པོ་ཏ་ལའི་༧སྐྱབས་
མགོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གཟིམས་ཆུང་ནང་དུ་གཅིག་པུར་སླེབས་པར། བཞུགས་ཁྲི་དང་ཕྱག་མཆོད་སོགས་ཁྲ་ལེར་ཡོད་པ་ལས། ༧སྐྱབས་མགོན་མཆོག་
དང་། སྐུ་མདུན་པ་སོགས་སུ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་བཞུགས་ཁྲིའི་གཡས་སུ་འབོལ་
གདན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་རྒྱ་ཁྱི་དཀར་པོ་གཡུ་རལ་ཡོད་པ་སེངྒེ་འདྲ་བ་ཞིག་སྒོར་འཁྱིལ་ལེར་ཉལ་འདུག་པ་མཐོང་བས་འཇིགས་སྐྲག་གི་ངང་ནས་ཕྱིར་བྲོས་ཐོན་རྩིས་

བྱས་པར་རྒྱ་ཁྱི་དེ་ཉིད་རྒྱང་མཆོང་གིས་འོངས་ནས་གཡས་གཡོན་རྒྱབ་མདུན་མེད་པར་འཁྲབ་རྩེད་ཀྱི་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོ་བྱས་མཚམས་རྩེ་དྲུང་གཉིས་ནས་གཡས་
སྐྱོར་གཡོན་སྐྱོར་གྱིས་ཤོད་དུ་སྐས་ཀ་གདང་བུ་ཀླུ་མོ། རྒྱུ་མ། སྦྲུལ་སོགས་ཡོད་པ་
ཞིག་ཏུ་ཁྲིད་དེ་ཤོད་དུ་ཁང་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་སླེབས་ནས་འབོལ་ཉིས་བརྩེགས་
ཁར་བཞག་པ་ན་བུད་མེད་རྒན་སང་ལྷམ་གཙང་ཟོམ་གྱོན་པ་ཞིག་སེམས་སྡུག་གི་རྣམ་པས་མིག་ནས་མཆི་མ་འབྱིན་བཞིན་དུ་ལྷགས་པར་འཕྲོས་པ་སོགས་ནི་མ་བྱུང་ལ། དེ་ཉིད་ཕྱིར་ལོག་འགྲོ་སྐབས་རྒྱབ་ནས་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པར། ལྷམ་སྔོན་མའི་གཙང་ཟོམ་དེ་མ་ཡིན་པར་ལྷའི་ཞབས་ཕྱགས་ལྟ་བུ་སྣ་རྩེར་ཆུ་སྲིན་གྱི་གཟུགས་

བརྙན་ཡོད་པ་ཞིག་མཐོང་། ཡང་དར་ཅིག་སོང་མཚམས་སླར་ཡང་བུད་མེད་དེ་ཉིད་ཞི་འཛུམ་གྱི་ངང་ནས་བུ་དོན་རྡོར་ཁྲིད་དེ་འོངས་པའི་ཚུལ་རྨིས་པ་སོགས་ལྟས་
མཚན་ཁྱད་པར་ཅན་སྣ་ཚོགས་དང་།

དེའི་རྗེས་སུ་རྩེ་ཚོམས་ཆེན་དུ་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་པའི་ལྗོངས་རྒྱུའི་མཇལ་ཁའི་ཐོག སྲིད་སྐྱོང་རྟ་ཚག་རྗེ་དྲུང་ཐུང་ཞན་ཧོ་ཐོག་ཐུ་དང་།

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

20

འབྲས་སྤུངས་བླ་སྤྲུལ་ལས་སྣེ་གྲྭ་དམངས། གཞུང་ཞབས་སོགས་ཚང་འཛོམས་སར་དགྲ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ནས་བཀའ་ལུང་སྤྱི་ཕེབས་སུ། ཧྲཱིཿ དགའ་བ་བརྒྱ་ལྡན་པའི་ཆབ་
སྲིད་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་རིམ་པ་དམ་ལྡན་རིག་པ་འཛིན་པ་ཉིད་དང་། ལས་བྱེད་སེར་སྐྱ།
ངོས་ཀྱི་དགོན་གནས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲས་བན་ཆུང་། སློབ་དཔོན་ལས་སྣེ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་

བཞེད་སྐོང་རྒྱུར། དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་དཔང་དུ་བཙུགས་ཏེ་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་

ནམ་མཁའི་སློབ་དཔོན་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་ཉིད་ཀྱི་ཡང་སྤྲུལ་སྐོར་འདི་ནས་བརྩིས་

པའི་ཉི་མའི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཕ་མིང་ཀུན་དགའ་དང་། མ་སྒྲོལ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས།
བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཚུལ་ལྡན་ཞིག་རྩད་གཅོད་བྱེད་པར་འཕྲལ་རྫོང་བགྱིས་ན་ངེད་
ནས་ཀྱང་འཕྲིན་ལས་དང་། གྲོགས་དན་བྱེད་པ་གཞིར་བཅས་ཞེས་ཕེབས་གཤིས།
ཤར་དང་། ཤར་ལྷོའི་ཕྱོགས་དར་མདོ་ཡན་ཡུལ་གྲུ་ཉེ་རིང་ཁག་གི་མིང་བཀོད་ཐོག རྟོག་ཞིབ་ཞུ་བར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཇི་འདྲ་ཞིག་མངགས་རྫོང་ཞུ་འོས་བཀའ་སློབ་ཞུས་པར། རྒྱུད་སྟོད་མཁན་ཟུར་བློ་བཟང་དར་རྒྱས་ལྷ་ལྡན་གྱི་ཤར་ལྷོའི་
ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་ལྷ་མོའི་བླ་མཚོའི་འགྲམ་བསྐང་བ་འབུམ་ཐེར་འགྲོ་ངེས་གནད་སྨིན་སྒྲུབ་པ་དང་ཆབས་ཅིག་མངགས་རྫོང་བགྱིས་ན་མཚོ་མཇལ་ནས་ངེས་
གསལ་ཡོང་ཞེས་ཕེབས་དོན་ལྟར།
(༣༨ ཉ་༡།

༥༧ འ་༤) བླ་མཚོ་ཆེན་མོ་མཇལ་ཞིང་བརྟག་པ་བྱེད་པར་དཔལ་ལྡན་
རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་ཟུར་བློ་བཟང་དར་རྒྱས་ཆོག་གྲྭ་དང་བཅས་པ་གཞུང་ས་ནས་མངགས་རྫོང་མཛད་པ་ལྟར། མེ་བྱི་ཧོར་ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ཉིན་ལྷ་
ལྡན་ནས་ཐོན་ཏེ་བླ་མཚོའི་ཁད་ཉེར་བསྐང་བ་འབུམ་ཐེར་འགྲོ་ངེས་བསྒྲུབས་ཟིན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

21

ནས་མཚོ་མཇལ་ལ་སྐྱོད་པ་ན། དེ་སྐབས་ཟླ་བ་དགུ་པའི་ཟླ་མཇུག་མཚོ་ཞལ་འཁྱག་པས་བཅད་ཚར་བའི་ཚོད་ཡིན་ཀྱང་། འཁྱག་པ་གཏན་ནས་མེད་པར་མཚོ་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པ་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་ལན་བརྒྱར་ཕྱིས་པ་ལྟར་གྱུར་པའི་ནང་དུ། ལུང་པ་ཤར་
ནུབ་ཀྱི་བར་ཧ་ཅང་རིང་བ་ལ། ཤར་གྱི་སྟོད་ཆར་ས་ཞིང་བརྩེགས་མ་མང་པོ་དང་།
བྱང་ཤར་དུ་མཆོད་རྟེན་རྙིང་པ་ཆེན་པོ་ཞིག ཤར་ལྷོར་ལྕགས་རིས་བསྐོར་བའི་རག་
སྒོར་གྲུ་བཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག དེ་དང་ཉེ་བར་ཁང་པ་གསུམ་ཐོག་བཞི་ཐོག་འདྲ་བ་རྙིང་

པ་ཞིག་མཐོང་ཞིང་། དེ་རྗེས་མཆོད་རྟེན་དང་ཁང་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་གྲོང་པས་འབྲེལ་
བ་ཞིག་མཐོང་། དེ་ནས་མཚོ་ཁ་འཁྱག་པས་ཕལ་ཆེར་འགྲིབ་པའི་ལྷོ་ངོས་ཀྱི་ཟུར་

ཞིག་ནས་རྟ་པ་མང་པོ་ཤར་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ནུབ་ཏུ་འོང་བ་འདྲ་བ། གོང་གསལ་མཆོད་རྟེན་དང་། རག་སྒོར་གྲུ་བཞི། ཁང་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་འཁྱག་པའི་ཐོག་ཏུ་སླར་ཡང་པྲ་ཕབ་བ་ལྟར་གསལ་པོར་མཐོང་བ་བྱུང་འདུག དེ་རྗེས་འཁྱག་པ་ཤེལ་སྒོང་ལྟར་དྭངས་པ་ལ་རི་ཕན་ཚུན་གྱི་བར་དོག་ཅིང་། གྲོང་འགའ་ཞིག་དང་། རྩྭ་ར་འདྲ་བ་མང་པ་ཡོད་པ། སྤང་དང་རྫ་སྤེལ་མར་འབྲེལ་བ་དང་། ལུང་པ་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་ཞིག་བཅས་མཐོང་འདུག་ཅིང་།

ཡང་མཁན་ཟུར་ཉིད་ནས་སྨོན་འདུན་ཤུགས་དྲག་པོས་བསྐང་བ་གསོག་བཞིན་པའི་ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཚེས་གསུམ་གྱི་ཐོ་རེངས་ཁར་རྨི་ལམ་དུ། གྲོང་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་
གི་དཀྱིལ་དུ་ཁ་ཤར་ལ་བལྟས་ཕྱིན་པས་གྲོང་སྣེ་རྫོགས་མཚམས་ཁང་པ་འགའ་
ཞིག་འདུག་པའི་ཀ་ཕིབས་ཁ་ལྷོ་ལ་བལྟས་པའི་ནང་དུ་བཟའ་མི་གཉིས་ཀྱིས་བྱིས་པ་

ཞིག་ཉར་ནས་འདི་༧སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་རེད་ཟེར་འདུག པང་དུ་བླངས་པར་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

22

ཕྱག་མཛུབ་དཔྲལ་བ་དང་། སྣ། མཁུར་ཚོས་སོགས་ལ་འཛུགས་པ་གནང་སྟེ་ངེད་སྐྱེས་ནས་ཟླ་བ་ལྔ་ཙམ་སོང་བ་རེད། འོན་ཀྱང་རེ་ཞིག་ཕ་མ་དང་། སྐྱེས་པའི་ཡུལ་རྣམས་མི་ལ་མ་ཤོད་ཅེས་གསུང་བྱོན་པ་ཞིག་གི་སྣང་བ་བྱུང་འདུག་པ་དང་།

ལྷ་མོའི་བསྐང་བ་འབུམ་ཕྲག་གི་གྲངས་གསོག་ལེགས་པར་གྲུབ་ཉེར། ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་གྱི་གཉེར་སྡོད་ནས་འདི་སྐད་ཅེས། ལྷ་ལྡན་གྱི་ཤར་ལྷོའི་ཕྱོགས་རྒྱལ་
ཁུལ་དྭགས་པོ་གླང་མདུན་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱིམ་འཛིན་ཕ་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་དང་། མ་བློ་བཟང་སྒྲོལ་མ་གཉིས་ལ་མེ་བྱི་ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ཚེས་ལྔ་ཡི་སྔ་དྲོ་རི་རྩེར་ཉི་མ་ཤར་བ་
དང་མཉམ་དུ་ཁྱེའུ་གཟི་བརྗིད་ཅན་ཞིག་བཙས་པར་ཁང་པའི་སྟེང་དུ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པའི་འཇའ་འོད་ཀྱི་གུར་ཕུབ་པ་དང་། དེའི་སྔོན་དུ་རུ་བར་མར་དོ་རྒྱག་
སྐབས་མར་ལུད་ཚུལ། སྒོ་དྲུང་ཤིང་འབྲས་ལིའི་སྡོང་པོར་མེ་ཏོག་ཁྲ་ཆིལ་ཤར་ཚུལ།
གཞན་ཡང་སྔར་མ་རྨིས་པའི་རྨི་ལྟས་བཟང་པོ་ཇི་སྙེད་ཅིག་བྱུང་ཚུལ་གོང་དུ་བརྗོད་
པ་དང་མཐུན་པའི་གནས་ཚུལ་ཞུ་ཡིག་ཞིབ་གསལ་ཕུལ་འབྱོར་བྱུང་དོན་ལྟར་རྒྱུད་སྟོད་མཁན་ཟུར་ངོ་མ་གླང་མདུན་ས་གནས་སུ་རྟོག་འཇུག་ཞུ་བར་བསྐྱོད་པ་ན། ལམ་
བར་གྱི་ཡུལ་ལྗོངས་སོགས་མཚོ་མཇལ་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཇི་བཞིན་དུ་ངོ་འཕྲོད་པ་དང་། གླང་མདུན་རང་གི་ས་དཔྱད་རྒྱབ་རི་གདུགས་ཕུབ་པ་འདྲ་བ། མདུན་དུ་ཆུ་རྒྱུན་འབབ་པ། ཡབ་ཡུམ་གྱི་མཚན་སྒྲ་སོགས་གནས་ཆུང་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོའི་
བཀའ་ལུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འདུག་པར་མ་ཟད། མཚོ་མཇལ་དུ་མཐོང་བའི་མཆོད་རྟེན་དང་། ཁང་པ། གྲོང་གི་བཀོད་པ་སོགས་སྔར་ནས་འདྲིས་པ་བཞིན་མཐོང་མ་ཐག་ངོ་
འཕྲོད་པའི་ངོ་མཚར་ཆེ་ངེས་དང་།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

23

དེ་རྗེས་ཁྱེའུ་དེ་ཉིད་ལ་ཞིབ་འཇུག་གནང་བར། སྔར་མནལ་ལམ་དུ་བྱུང་བ་དེ་ལས་སྐུ་ཤ་ཅུང་སྲབ་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། སྐུའི་སྟོད་སྨད་ཀུན་ཏུ་སྐྱོན་གྱི་རིགས་ཆ་
ཕྲ་མོ་ཙམ་མི་མངའ་བས་མཇལ་སྤྲོ་ཞིང་དང་བ་འདྲེན་པ་མིག་གི་བདུད་རྩི་སྤུངས་པ་
ལྟ་བུ་ཞིག་དང་། ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་དང་། ཞབས་མཐིལ་སོགས་སུ་སྐྱེས་བུ་
ཆེན་པོའི་མཚན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སྤྲས་པ་ལུམྦི་ནའི་ཚལ་དུ་དོན་ཀུན་གྲུབ་པ་
བལྟམས་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མངོན་པར་མཇལ་བས་མཁན་པོ་འཁོར་བཅས་དགྱེས་པ་འབུམ་གྱིས་ཐུགས་ཚིམས་ཤིང་། དེ་མ་ཐག་ཁྱེའུ་མཆོག་
དེས་ཀྱང་མནལ་ལྟས་སུ་ཇི་ལྟར་ཤར་བ་བཞིན་མཁན་ཟུར་བློ་བཟང་དར་རྒྱས་པས་པང་དུ་བླངས་པ་ན། འཚེར་སྣང་ཡེ་མེད་པར་ཕྱག་མཛུབ་ཀྱི་པད་འདབ་གསར་པས་

ཁོང་གི་དཔྲལ་བ་དང་། སྣ། མཁུར་ཚོས་རྣམས་སུ་རེག་ཅིང་བྱིན་གྱིས་རློབ་པར་
མཛད་པ་དང་། ཡབ་ཡུམ་ལ་འཁྲུངས་ནས་ཇི་ཙམ་སོང་དྲིས་པར་ཟླ་བ་ལྔ་ལོན་ཞེས་ཟེར་བས་ཀྱང་རྨི་ལྟས་དང་མཚུངས་པར་གྱུར་ཅིང་། མཁན་ཟུར་པས་སྲས་ལ། སྐུ་
ཞབས་ལྷ་སར་འབྱོན་ནམ་ཞུས་པར་མཉེས་མཉེས་མཛད་པ་དང་། ཐོན་ཁར་ད་ང་དགོངས་པ་ཞུ་གི་ཡིན། མི་འགྱང་བར་མཇལ་ཡོང་ཞུས་པར་ཡང་དགྱེས་ཉམས་
ཀྱིས་རྗེས་འཕྲེང་ལྟ་བུ་གནང་འདུག་པ་དང་།

དེ་རྗེས་སྐུ་བཅར་མཁན་སྡེ་ཆེ་བ་བྱང་ཆུབ་རྣམ་གྲོལ་དང་། བཀའ་ཤག་དྲུང་ཡིག་ལྷ་དབང་ནོར་བུ་གཉིས་ཆུང་སྲིད་སར་རྟོག་ཞིབ་དང་། སྔ་ཕྱིར་ལྟས་མཚན་ངོ་
མཚར་ཆེ་བ་བྱུང་རིགས་ལ་སྣོན་ཕྲི་ཧེ་བག་སྦུག་འདྲེན་མེད་པའི་སྐྱོ་ཡིག་རྟགས་
འབྱར་ལེན་པ། ལེགས་སྐྱེས་འབུལ་བ་བཅས་ལ་མངགས་རྫོང་བསྐྱངས་པ་བཞིན་ལྷ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

24

ས་ནས་ཐོན་ཉིན་དང་། གླང་མདུན་དུ་འབྱོར་ཉིན་བཅས་པར་ཆར་བ་ཡུན་རིང་བབས་པ་དང་། ལྷ་སའི་སྐྱིད་ཆུས་མཚོན་ལམ་བར་གཞུང་ཆུ་རྣམས་གློ་བུར་དུ་རྒྱས་པ་དང་། ཆུ་སྣ་རྒྱུགས་པ་ཡང་ལན་མང་ཐུག་པ་དང་། ལྷག་པར་རྒྱལ་ཀློང་ལ་ཁ་བས་འགགས་ཏེ་འགྲུལ་རིགས་རྟ་དྲེའུ་དང་བཅས་ཁ་ལམ་དུ་མ་ཐར་ཁར། མིག་གངས་འཕྱིད་ཀྱིས་

མནར་བས་ཚང་མ་ལ་མཚམས་ནས་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་མི་མང་དག་ཐུག་ཕྲད་ཀྱིས་

ཀློང་ལ་ཁ་བས་འགགས་ཏེ་ཐར་རེ་མི་འདུག་ཟེར་ཡང་། དོན་ཆེན་ཡིད་ལ་བརྣགས་པ་མ་དོར་བས་བཀའ་དྲུང་ངོ་གཡོག་ཅུང་ཟད་སྔོན་ཐོན་ཞུས་པར་ཁ་བ་ཚན་ཆེ་བབས་པས་ལམ་བགྲོད་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ངེས་དངོས་འབྲེལ་དུ་འདུག་ཀྱང་། གསང་ལམ་གཤག་བྱེད་ཁལ་གཡག་སོགས་གང་ཡང་མེད་པར་འོལ་ཚོད་ཀྱིས་ཕྱིན་པར་

སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དཀོན་མཆོག་ཆོས་སྲུང་གིས་ལམ་བསྟན་ལྟ་བུས་རྟ་དྲེལ་ཁ་རྡིབ་སོགས་ཀྱི་གོད་ཆགས་མེད་ཅིང་། ངོ་གཡོག་ཀུན་གྱི་མིག་འཕྱིད་པ་ཙམ་མེད་པར་བདེ་བགྲོད་བྱུང་བ་དང་། དེ་མཇུག་འགྲུལ་འགྲིམས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ལ་ལམ་

བདེ་ཐར་བྱུང་འདུག་ཅིང་།
གླང་མདུན་དུ་བཀའ་དྲུང་སྔོན་ཙམ་འབྱོར་པས་ཆུང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེའི་མཇལ་ཕྱག་ཞུ་སྐབས་དགྱེས་པས་ཞལ་འཛུམ་མཛད་ཅིང་། སྐུ་མདུན་དུ་སྡོད་མུར་ངང་ཙམ་ནས་སྐུ་ཚབ་སྐྱ་སེར་གྱི་གྲལ་བསྒྲིགས་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཕྱག་མཛུབ་གཏད་དེ་ཨེ་
ཞེས་གསུང་བ་དེ་འཕྲལ་སྐུ་བཅར་མཁན་ཆེའི་སྔོན་འགྲོས་པ་སླེབས་སོང་ཟེར་བ་བྱུང་འདུག དེ་ནས་སེར་སྐྱ་རྣམ་གཉིས་སྐུ་མདུན་དུ་བཅར་ཏེ་གཞུང་གི་འབུལ་སྐྱེས་མཇལ་དར་ནང་མཛོད་དང་། ཆོས་རྒྱལ་ལི་མའི་རྒྱལ་བ་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་སྣང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

25

བརྙན་ནབ་ལྡན་དང་། ཤིང་འབྲས་བཟང་བསྒྲུགས་ཐུམ་བུ་བདུན། རྟེན་བསྡུས་དང་། མ་ཎི་རིལ་བུ་གཉིས་གོས་ཕད་རེ། གསོལ་ཆས་དང་། ན་བཟའ་ཉེར་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་དོད་དངུལ་སྲང་ལྔ་བཅུ་རེ་ཡོད་པའི་ཐུམ་བུ་གསུམ། རྒྱལ་ཚབ་ཐུང་ཞན་ཧོ་ཐོག་ཐུ་སྐུ་སྒེར་གྱི་འབུལ་སྐྱེས་ལྷ་རྫས་ནང་མཛོད་དང་། བཅོམ་ལྡན་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་སྐུ་
བརྙན། རིན་ཆེན་དང་པོ་ཐུམ་བུ། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ལ་ཨ་ཤེ་རེ་དང་། ལྗགས་མདུད་རེའི་གནང་སྐྱེས་དང་བཅས་སྐྱབས་གཅིག་༧རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཆོག་སྤྲུལ་འཁྲུལ་བྲལ་ངེས་གསལ་ཆེ་མིན་བླ་ལྷ་ཁག་ལ་ལུང་བརྟག་རིམ་ཞུས་ཀྱི་ཕྱིར་ཕེབས་འབྲུ་དོན་དང་། ལྟས་རྟགས་སོགས་གང་ལ་གཞིགས་
རུང་། ངོ་མཚར་ཆེ་བ་བཅས་རིམ་བཞིན་རྒྱ་བོད་གསུང་མོལ་ཐོག གོང་མ་ཆེན་མོའི་གསེར་སྙན་དུ་སྒྲོན་འབུལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་གཤིས། གཙོ་བོར་ཁྱེའུར་དུས་ཀུན་གཙང་སྦྲ་གང་ཆེའི་ཐོག ཕྱི་རྒྱའི་མི་རིགས་བྱིངས་ཆེར་འཛེམས་མེད་ཐུག་ཕྲད་རིགས་ཀྱང་
བྱས་མི་ཆོག་ཅིང་། སྐྱེད་མ་སྐྱེད་བྱེད་གཉིས་དང་། གནས་ཁང་བཅས་པར་རྒྱུན་དུ་གཙང་སྦྲ་གང་ཆེ་དགོས་རྒྱུ་ཞེས་འཁོད་པའི་བཀའ་རྒྱ་བཅས་ཕུལ་བ་དེའི་ཚེ་ཆུང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཙོག་པུར་བཞུགས་ཐོག སྐུ་ཚབ་གཉིས་ལ་ཕྱག་དབང་གནང་ཞིང་། ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་བུམ་པར་ཕྱག་གིས་བཟུང་། དེ་རྗེས་སྐུ་པང་
སྟེང་བཞེས་ཚུལ་གྱིས་ཕྱག་གཉིས་ཀས་འཐེན་ཅིང་། ཞལ་སྦྱར། དབུ་ཐུག་མཛད་པ་
སོགས་ཡུན་རིང་བར་ཉར་ཚགས་ཀྱིས་སྐུ་རྩེད་དང་། དགྱེས་ཉམས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་
གནང་།

སྐབས་དེར་རླུང་བསེར་བུ་ཙམ་ཡང་རྒྱུ་བ་མེད་པར་ནམ་མཁའ་དྭངས་པའི་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

26

ངོས་སུ་འཇའ་སྤྲིན་དང་། ཉི་ཟླར་འཇའ་འོད་བསྐོར་བ་སོགས་དེར་འབྱོར་པ་ནས་བཟུང་ཚུར་མ་ཐོན་བར་ཉིན་བཞི་རིང་གནམ་གཤིས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཤིང་། ཞུ་སྒོ་གང་ཅི་འཐུས་གྲྭ་ལེགས་འགྲིགས་བྱུང་འདུག་པ་བཅས་དེ་ལྟར་སྐུའི་བྱད་
དབྱིབས་མཛད་སྤྱོད་སོགས་གང་ལ་གཞིགས་ཀྱང་བྱིས་པ་ཕལ་པའི་ཉམས་གཏན་
ནས་མེད་པར་དམ་པའི་རང་རྟགས་རྨད་དུ་བྱུང་བ་སྒྲིབ་མེད་དུ་གསལ་བས་ཡིད་
ཆེས་ཀྱི་ངེས་པ་ཡང་དག་པར་རྙེད་ནས་ཞིང་པ་ལོ་ལེགས་པའམ། ཚོང་པ་ཁེ་སྤོགས་
ཐོན་པ་བཞིན་དུ་དགའ་སྤྲོ་དང་ལྡན་པར་ཕྱིར་ལོག་ནས་གཞུང་ས་ཆེན་པོར་དེ་དོན་
གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་པ་དྲང་པོར་ཞུས་པ་ན། སྲིད་སྐྱོང་རྟ་ཚག་ཐུང་ཞན་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཆེན་པོས་དབུས་གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ་ལྷན་རྒྱས་ནས་ཀྱང་གནས་ཆུང་སྤྲུལ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་རྟེན་ཁོག་ཏུ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས། བླ་ལྷ་སྤྱི་དང་། ཁྱད་

པར་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་གང་གི་བཀའ་ལུང་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་མཚམས་དང་། ཡབ་
ཡུམ་གྱི་མཚན་སྒྲ། ཡུལ་ལྗོངས་སོགས་རྩེ་མཐུན་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་དང་།

འཁྲུངས་ཚེས་གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྦྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་བཅས་དྭགས་པོ་གླང་མདུན་དུ་བལྟམས་པའི་ཁྱེའུ་དེ་བཞིན་༧རྒྱལ་དབང་ཆེན་པོའི་མཆོག་སྤྲུལ་དུ་རེ་མོས་རྩེ་གཅིག་ཡིན་ལུགས་ཞུས་པར། གླང་མདུན་ཞེས་པའི་ཡུལ་མིང་དང་ཡབ་
ཡུམ་གྱི་མཚན་སྒྲ་བཅས་གསན་མ་ཐག ཤར་ལྷོའི་ཕྱོགས་སུ་སྐུ་འཆམས་པད་འབུལ་དང་། དར་ཚོན་སྣ་ལྔ་བསྐྱུར་འབུལ་དང་སྦྲགས། ཆོས་སྐྱོང་རང་ནས་དབུ་བསྐུལ་གྱིས་ལྷ་རྒྱལ་གསང་མཐོར་འཐེན་པ་གནང་ཞིང་། བཀའ་ལུང་དུ་ཕལ་ཆེར་མཐུན་པར་དང་པོ་ཉིད་ལ་རྟོག་ཞིབ་དང་། ཁྱོད་སེར་སྐྱ་མདུན་ན་འདོན་མགྲིན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

27

གཅིག་ནས་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོའི་སྒོ་ནས་གསོལ་འདེབས་ལ་རྩེ་གཅིག་འབད་ཐུབ་ན། འདྲེ་ངེད་ནས་ཀྱང་དུས་ཀུན་ཏུ་ཞབས་འདེགས་འཕྲིན་ལས་དང་། བྱ་ར་བྱེད་
པ་གཞིར་བཅས་ཞེས་ཕེབས་པ་དང་།

འདི་སྐོར་རྩ་འགངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བརྟེན། ཁྱི་དང་གློ་བ་ཕྲད་པ་ལྟ་བུའི་སླ་ཆོས་འཇུག་བདེ་བགྱིས་ན་མི་རུང་བར་དགོངས། ལྕགས་ནན་མཐར་གསུམ་གྱི་

ཚུལ་དུ་སླར་ཡང་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་ཨེར་ཏེ་ནི་དང་། སྲིད་སྐྱོང་ཐུང་ཞན་ཧོ་ཐོག་ཐུས་དབུས་བླ་ཁག་དང་། དགྲ་ལྷ་ཁག་བཅས་པར་བརྟག་ལུང་བསྐྱར་ཞུ་མཛད་པར་ཡང་། དྭགས་པོ་གླང་མདུན་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་བཟང་ལུགས་ཁོ་ན་ཕེབས། འཁྲུངས་གཞིས་ཀྱི་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ནས་ཀྱང་། གཟིམས་ཁང་དུ་འཇའ་ཟུག་པ་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་བཟང་ངན་ཇི་ཡིན། དགེ་བཤེས་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་མོ་བརྟག་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཞིག་ཡུལ་དེར་བཞུགས་པ་ལ་བརྟག་ཞུ་མཛད་པའི་ལན་དུའང་། རྣལ་འབྱོར་བདག་གི་གང་ཤར་སྨྲ་བ་བདེན་ན། ཁང་པར་འཇའ་ཤར་བ་དེ་བཟང་ངན་ངས་མི་ཤེས། ཐབས་པོ་ཏ་ལ་ཡི་ཕོ་བྲང་བཞེངས། ལོ་ཀེ་ཤྭ་ར་བཞེངས། ལྷ་ས་ཇོ་ཁང་གི་ཕོ་བྲང་བཞེངས་ན་བཟང་། །ཞེས་དང་། བདག་གི་མོ་འདི་བདེན་ན། བསྟན་པའི་ཆོས་ཕྱྭ་གཞི་མོ་ནི། །དུང་གི་སྐད་ལྟར་གཏམ་སྙན་ཐོས། །གཡུ་ཡི་ལྗོན་ཤིང་འཐིབས་པ་ལ། །ཁུ་ཕྱུག་སྔོན་མོ་གསུང་སྙན་སྒྲོགས། །ཞེས་ཕེབས་འདུག་པ་ཡང་གང་གི་རིགས་སྲས་སུ་འཁྲུངས་པ་འདི་ཉིད་༧གོང་ས་ཕྱག་ན་པདྨོའི་སྐུའི་ཡང་སྲིད་འཁྲུལ་མེད་ཡིན་པ་དང་། དུང་དང་ཁུ་བྱུག་གི་སྐད་ལྟར་རིང་མིན་སྙན་གྲགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་བའི་ལུང་གསལ་པོར་བསྟན་པར་སྣང་།

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

28

༤༽ན་ཚོད་ཆེས་ཕྲ་ཡང་སྐུའི་རྣམ་འགྱུར་དང་། གསུང་གི་བརྗོད་བབ་དང་།
ཐུགས་ཀྱི་འཁྱེར་སོ་གང་ལ་དཔག་ཀྱང་ཚུར་མཐོང་བྱིས་པའི་ངང་ཚུལ་ལས་
འགོངས་པས་འགལ་རྐྱེན་སོགས་ཀྱི་དབང་མི་འགྲོ་ཆེད་གཞུང་ས་ནས་འཁྲུངས་གཞིས་སུ་སླར་མི་སྣ་ཆེད་རྗོང་སྒོས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ལེགས་ཚོགས་བསྒྲིགས།

ཡུལ་དབུས་སུ་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་ཏེ་ཚལ་གུང་ཐང་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད།

དེ་ནས་རྒྱལ་སྲས་གཞོན་ནུ་དམ་པ་ཡབ་ཡུམ་ཟུང་གིས་མཐུན་པའི་གསོལ་ཟས་རོ་མཆོག་དང་ལྡན་པས་སྐྱེད་བསྲིངས་པ་ན། བྱིས་པ་གཞན་གྱི་ཟླ་བསྐྱེད་ལས་
སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞག་བསྐྱེད་ཆེ་བས་ཉིན་རེ་བཞིན་ཡང་སྐུའི་གཟི་བྱིན་འཕེལ་
ཞིང་། མཚོའི་ནང་གི་འདབ་བརྒྱ་པ་ལྟར་བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་དྲགས་པར་གྱུར་ཅིང་སྔོན་༧རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་གི་ཐོག་མར་རྗེ་བཙུན་ཏཱ་རེ་མའི་སྔགས། ༀ་ཏཱ་རེ་ཏུཏྟ་རེ་ཏུ་རེ་སྭ་ཧཱ། ཞེས་པ་འདི་ཉིད་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྲུལ་སྐུ་མཆོག་འདིས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་བསླབས་པའི་རྩོལ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྔགས་ཀྱི་སྒྲ་མང་པོ་
ཐོལ་བྱུང་དུ་གསུང་བ་དང་། བྱིས་པ་གཞན་དག་ནི་འགྲོ་འདུག་གི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་ཕ་མ་སོགས་གཞན་གྱིས་གོམས་སུ་མ་བཅུག་པར་མི་ཤེས་པ་ལ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་འདིས་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡར་བཞེངས་ནས་སྟེགས་བུ་སོགས་ལ་ཕྱག་བཟུང་ནས་
ཕར་བྱོན་ཚུར་བྱོན་མཛད་པ་དང་། བར་བར་དུ་གཞན་གྱིས་སྐུ་རྒྱབ་ནས་བཟུང་བ་ན་

ཞབས་གཉིས་ས་ལ་བརྡབས་ནས་ཞབས་བྲཱུའི་ཉམས་མཛད་པ་དང་། རྒྱུན་དུའང་ཞལ་འཛུམ་མུལ་ལེར་བཞུགས་པ་ལས་བཤུམ་པ་སོགས་ནམ་ཡང་མི་གནང་བ་དང་། མཇལ་ཞུ་བའི་རིགས་སྐུ་མདུན་དུ་བྱུང་ཚེ་ཕྱག་དབང་གནང་ལུགས་སོགས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

29

ཀྱང་རང་ཤུགས་ཀྱིས་མཁྱེན་པ་དང་། མེ་བྱི་ཧོར་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་ཉེར་ལྔ་མཉམ་
མེད་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྐུའི་དུས་མཆོད་ཉིན་སྔ་དྲོ་ཉི་དྲོས་སྐབས་གླང་མདུན་ལྷོ་རི་ནས་གཟིམས་ཁང་གི་ཐོག་ཏུ་འཇའ་སྟེང་འོག་གཉིས་ཟུག་པའི་བར་དུ་བཟང་གོས་དཀར་པོའི་རྒྱལ་མཚན་བསྒྲེངས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་རྒྱུན་རིང་དུ་གནས་པ་ཀུན་གྱིས་

གསལ་པོར་མཐོང་བ་དང་། མེ་གླང་ཟླ་བ་དང་པོའི་ཚེས་ཉེར་ལྔ་ཉིན་ཞལ་སྒོའི་མདུན་ཚེམས་དང་པོ་དཀར་ཞིང་འོད་འཚེར་བ་མུ་ཏིག་འདྲ་བ་གཉིས་གསར་དུ་འཁྲུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྐུ་ཕྲེང་སྔོན་མའི་དུས་ཀྱི་སྐུ་རྟེན་ཉེར་སྤྱད་སོགས་འཁྲུལ་མེད་དུ་
ངོས་འཛིན་མཛད་པའང་ཇི་སྙེད་ཅིག་བྱུང་བར་གྲག་གོ །

དེ་ལྟར་ན་ན་ཚོད་ཆེས་ཕྲ་ཡང་སྐུའི་རྣམ་འགྱུར། གསུང་གི་བརྗོད་པ། ཐུགས་ཀྱི་

འཁྱེར་སོ་གང་ལ་དཔགས་ཀྱང་ཚུར་མཐོང་བྱིས་པའི་ངང་ཚུལ་ལས་རབ་ཏུ་འདས་ཤིང་། དམ་པའི་རང་རྟགས་རྨད་དུ་བྱུང་བ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ཆོས་བཅུ་པ་ལས། དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་། །ཆུ་སྐྱར་ལས་ནི་ཆུར་ཤེས་ལྟར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་ལྡན་གྱི། །རིགས་ནི་མཚན་མ་དག་ལས་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། ཆུང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ནི། གངས་ཅན་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་དང་། དཔུང་གཉེན་དམ་པ་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོའི་ཡང་སྲིད་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་འཁྲུལ་བ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པར་རྟགས་མཚན་ལན་གྲངས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ངེས་པ་ཡང་དག་པར་རྙེད་པ་ནི་ཇི་ལྟར་ཉིན་མོའི་དབང་
ཕྱུག་གི་འོད་ཟེར་སྦར་མོའི་རྒྱས་མི་ཁེབས་པ་ལྟར་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ཀྱང་གཞན་
གྱིས་སྒྲོ་སྐུར་སྨྲ་བའི་ཡུལ་ལས་འགོངས་ཤིང་། ལྷ་མི་ཀུན་ལ་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པར་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

30

གྱུར་པ་ན། འགལ་རྐྱེན་དང་། གཞན་ཤོར་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཆེད་
དང་། ཐོག་མའི་ངོས་འཛིན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་བསྒྲིག་པའི་སླད་དུ། འཁྲུངས་གཞིས་སུ་
གོང་གསལ་རྒྱུད་སྟོད་མཁན་ཟུར་ཤར་རྩེ་ཆོས་རྗེར་གནས་འཕོས་པ་བློ་བཟང་དར་རྒྱས་རྒྱུས་མངའི་བབས་ཀྱིས་ཆེད་རྫོང་གནང་མདུན་གཞུང་ས་ནས་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་
ཆེར་ལྷ་རྫས་དྲི་མ་མེད་པ་སྲིད་དུ་རིང་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྒྲོལ་དཀར་ཡིད་
བཞིན་འཁོར་ལོའི་སྐུ་བརྙན་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་སྩལ།
དེ་ནས་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་རྟ་ཚག་ཐུང་ཞན་ཧོ་ཐོག་ཐུ། གདན་ས་ཆེན་པོ་སེར་འབྲས་དགེ་གསུམ། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ། གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ་སོགས་བོད་འབངས་མགྲིན་པ་དང་། དབྱངས་གཅིག་ཏུ་གངས་ཅན་
ཕན་བདེའི་སྲོག་གཅིག་ཡང་སྲིད་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ནི་བསྲེགས་བཅད་བརྡར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ་འཁྲུལ་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་ན། ཉི་འོད་ཀྱི་དྲུང་དུ་

སྒྲོན་མེ་འདེགས་པ་ལྟར་སླར་ཡང་བརྡར་ཤ་གཅོད་དགོས་པའི་གནས་ནི་གང་ཡང་མ་མཆིས་པས་སྔར་ལམ་གསེར་བུམ་དཀྲུག་འདོན་གྱི་བརྟག་དཔྱད་དེ་དག་གཏན་ནས་
མ་དགོས་པར། ད་ཆ་མེ་ཏོག་གང་ལ་ཕོག་པའི་ལྷ་སྐལ་འོས་གཅིག་མ་ཁོ་ནར་ངོས་འཛིན་ཆོག་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་དུ་བློ་རྩེ་མཐུན་པ་ལྟར་བོད་བཞུགས་སུང་ཨཾ་བན་བརྒྱུད་གནམ་བསྐོས་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་ཆེན་པོར་ཝང་ཤུ་དང་། ཞུ་ཐོ་
རྟགས་འབྱར་གྱི་སྒོ་ནས་གསེར་སྙན་ཕུལ་བའི་བཀའ་མཆན་ཕྱིར་ཕེབས་སུ། ཀུན་
དགའ་རིན་ཆེན་གྱི་ཁྱེའུ་བློ་བཟང་ཐབས་མཁས་རྒྱ་མཚོ་དེ་བཞིན་གསེར་བུམ་
བརྟག་དཔྱད་ཞུ་མ་དགོས་པར་འཕྲལ་འཕྲལ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོག་སྤྲུལ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

31

དུ་ངོས་འཛིན་བྱས་འཐུས་ཡོང་འགྲོ་ཞེས་བཀའ་བཞེས་བཟང་པོའི་གསེར་གྱི་ཅོད་
པན་སྤྱི་གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་ཐོབ་པས་དབུལ་པོས་གཏེར་རྙེད་པའམ། སྲོག་བྲལ་སྲོག་གི་དབང་པོ་སླར་ཐོབ་པ་ལྟར་གངས་ཅན་པ་མཐའ་དག་ཡིད་ཀུན་དགའི་རོས་ཚིམས་པར་གྱུར་ཏོ། །
དེ་ལྟར་རེ་མོས་བཞིན་གྱི་བཀའ་བཟང་དོན་སྨིན་སྩལ་ཐོབ་བྱུང་བ་ན། དེ་ཚུལ་སྙན་དུ་སྒྲོན་པར་བཀའ་བློན་མདོ་མཁར་བ་དང་། སྐུ་བཅར་ཞབས་ཞུར་ལྷ་མོ་གསུང་བྱོན་མའི་བརྟག་རིལ་ནས་ཐོན་པ་རྩེ་གཟིམས་དཔོན་མཁན་པོ་རྗེ་དྲུང་ངག་དབང་དངོས་གྲུབ་དང་། མཚན་ཞབས་དགེ་བཤེས་བློ་གླིང་འཇམ་དབྱངས་དཔལ་འབྱོར།
རྩེ་མགྲོན་ལྕང་གྲོང་པ་བློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ། རྩེ་གཟིམས་འགག་བསམ་གཏན་ཤེས་རབ། གསོལ་ཐབ་མ་ཆེན་ངག་དབང་ཉི་མ། གསོལ་ཐབ་པ་དཀྱུས་མ་གཅིག་བཅས་མངགས་རྫོང་གནང་གདོང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སརྒ་མི་འཆོལ་བའི་ཆེད་དུ། ཟླ་བ་དགུ་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྦྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཉིན་གླང་མདུན་དུ་སྔ་ཆར་ངེས་འབྱོར་ཐུབ་པ་ཤད་བསྐྱོད་དང་། དེ་ཁོངས་ནས་རྩེ་མགྲོན་དང་། མ་ཆེན་ཆེ་ཆུང་གསུམ་སྔོན་ཐོན་གྱིས་བཞུགས་ཁྲི་གདན་འཕར་དང་། དབུ་ཐོག་བླ་བྲེ་
སོགས་སྒྲིག་གཤོམ་ཞུས། དེ་ཉིན་གསོལ་གྲོ་དང་། གསོལ་ཇ། ལྗགས་སྨིན་བཞེས་སྤྲོ། བཞེས་འབྲས། གསོལ་བསྐང་ཤིང་འབྲས་སྡེར་དགུ་ཡོད་ཀྱི་རྒྱ་ལྕོག་བཞི་དང་།
བཞེས་བུར་སྡེར་ལྔ་ཡོད་ཀྱི་རྒྱ་ལྕོག་གཅིག་བཅས་མཛེས་པར་བཤམས་པའི་དགུང་
དུ་ཆུང་སྲིད་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལེགས་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཐོག གཞུང་གནས་
ཀྱི་ལེགས་འབུལ་མཇལ་དར་ནང་མཛོད་རྩེར་སོན་དང་། མཎྜལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

32

རྟེན། ཁྱད་པར་རྒྱལ་བ་ཚེ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སྣང་བརྙན་རྙིང་མ་ན་བཟའ་ཅན། སྐུ་དང་
འཚམས་པར་གསར་དུ་དྲས་ཤིང་དྲུབས་པའི་ན་བཟའ་ཉེར་སྤྱད་ཆ་ཚང་། རིན་ཆེན་དང་པོ་སྲང་ལྔ་ཡོད་ཀྱི་ཐུམ་བུ་གཅིག རྒྱ་དངུལ་རྟ་རྨིག་མ་གཅིག ཊཾ་སྲང་ལྔ་བཅུའི་
ཐུམ་གཅིག བཟང་གོས་རྒྱན་གཞི་དམར་སེར་སྔོན་པོ་རྒྱ་སྨུག་སོ་སོ་ནས་ཡུག་རེ། བཅད་ལྡན་དཀར་པོ་ཡུག་གཅིག འབྲུ་དཀར་ལྟང་གཅིག ཇུས་དཀར་ཡུག་ཡོད་
ཀྱིས་དགུ་ཚན་གཅིག་བཅས་སྤྱན་ལམ་དུབསྟར་རྗེས། བཀའ་བློན་མདོ་མཁར་བས་གཙོས་སྐུ་ཚབ་སེར་སྐྱ་ཚང་མས་གོ་བབས་ཀྱི་མཇལ་དར་རེ་ཕུལ། ཡབ་ཡུམ་
གཉིས་ལ་ལེགས་སྐྱེས་ཨ་ཤེ་རེ་དང་། ཡབ་ལ་ནང་གོས་སེར་པོ་གྱོན་འདེང་གཅིག ཡུམ་ལ་ནང་གོས་ཚོས་མན་གྱི་གྱོན་འདེང་གཅིག་དང་། ཐོར་སྣམ་ཚོས་མན་གྱོན་
འདེང་གཉིས། སོ་སོར་དོལ་སྣམ་ཚོས་ཐིག་ལེགས་པ་བུབས་གསུམ་རེ་དང་། ཇ་ཀོ་རྩེ་འཁོར་དྲུག་གསུམ་རེ། སྤྱིར་དངུལ་ཊཾ་སྲང་ཉིས་བརྒྱ་ཐམ་པ། འཁྲུངས་གཞིས་སུ་
བཞུགས་ཡུན་རིང་སྟོན་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་རྐྱེན་དུ་བབས་པའི་ཐུགས་མཁོ་དགོས་
རིགས་སྤོམ་འབུལ་དང་། ཞབས་ཕྱིར་བཅར་བཞུགས་ཤར་པ་ཆོས་རྗེ་བློ་བཟང་དར་
རྒྱས་ལའང་གནང་ཆ་གྱ་ནོམ། ཆབ་དྲེལ་གཉིས་དང་། ཞལ་ངོ་གཅིག་གཏན་འཛུགས།

སྐུའི་འགལ་རྐྱེན་ཞི་ཕྱིར་ལམ་བར་འོལ་དགའ་རྫིང་ཕྱི། ཆོས་འཁོར་རྒྱལ།
དྭགས་ལྷ་སྒམ་པོ། འཁྲུངས་ཡུལ་བསྟི་གནས་བཅས་པར་མཆོད་འབུལ་དང་། བསྐང་
འཕྲིན། ལྷ་བསངས། སྐུ་རླུང་དར་འཕན། སྙན་ཤལ་བཅས་ལེགས་པར་སྩལ་ཏེ་གཉེར་བསྐོས་བདག་པོའི་ངང་ཚུལ་གྱི་བསྟི་སྟངས་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པར་མཛད་དོ། །
དེ་ནས་རྒྱལ་སྲས་གཞོན་ནུ་དམ་པ་དགུང་ལོ་གཉིས་པའི་ངོ་ལ་ཕེབས་པ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

33

ན།(༤༤ ཉ་༤།

༦༨ ཐ་༤) འཁྲུངས་རབས་དུ་མར་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་
ཡང་དང་ཡང་དུ་བླངས་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སད་པའི་མཐུས་ཁྱིམ་གྱི་འདུ་

འཛི་དང་འདུ་ལོང་ལ་མི་སྤྲོ་ཞིང་། ༧གོང་མ་ན་རིམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ཕོ་
བྲང་དམ་པར་བྱོན་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་རྒྱན་ལེན་པ་ལ་སྤྲོ་བ་ཁོང་
ནས་རྒྱས་པའི་རང་རྟགས་ཕྱིར་ཤར་བ་ནི་འཁྲུངས་ནས་ཟླ་བ་ལྔ་ལས་མ་ལོན་པ།
བྱིས་པ་སྨྲ་མི་ཤེས་པའི་གནས་སྐབས་སུའང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བློ་བཟང་དར་རྒྱས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ལྷ་སར་འབྱོན་འདོད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གསལ་

བར་བསྟན་པ་ལྟར། བསྟན་པའི་བདག་པོ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཇོ་ཤཱཀ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་དབུས་འགྱུར་ས་ཡི་ཐིག་ལེར་ཞབས་ཟུང་གསར་པའི་ཆུ་སྐྱེས་འགོད་བཞེད་ནར་མར་ཡོད་པ་དང་། གང་གི་ཐུགས་རྗེའི་ཞོ་ཤས་འཚོ་བའི་གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱས་མཚོན་ལྗོངས་འདིར་འཁོད་པ་མཐའ་དག་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་གདན་འདྲེན་པ་ལ་ནི་ལོ་ཟླ་སྔ་ཕྱིར་ཡང་ལྟོས་པ་ཙམ་དུ་རིངས་པ་བཅས་ཕན་ཚུན་
ཐུགས་བཞེད་ཀྱི་དོན་གཅིག་ཏུ་མཐུན་པ་བཞིན་མེ་གླང་ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཚེས་ཉི་ཤུ་
གཟའ་སྐར་འབྱུང་འཕྲོད་དགེ་བའི་ཉིན་དབུས་ལྗོངས་སུ་གདན་འདྲེན་པར་རྩེ་ནས་གསོལ་གཟིམས་མཆོད་གསུམ། ནང་མ། མཁན་ཆུང་། སེར་མོ་བ་སུམ་ཅུ་སྐོར་དང་། ཤོད་ནས་བཀའི་མདུན་ན་འདོན་གཡུ་ཐོག་པ་དང་། ཐའི་ཇི། མདའ་དཔོན་སོགས་ཉི་ཤུ་སྐོར་དང་། བླ་རྩིས་དངོས་གཞི་བ། རྣམ་གྲྭ་གཟིམས་གཡོག ཆིབས་འཆང་པ།
རྒྱན་ཆབ་ལྔ། གདན་གཉེར། གཟིམས་དྲེལ་ཞལ་ངོ་བཅས་ཀྱི་མདུན་ཕེབས་བྱམས།
དབུ་གདུགས། དབུ་གུར། ཆིབས་ཆེན། ཆིབས་རོལ། ཆིབས་དར་ལེ་ཚན་སོགས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

34

མདོར་ན་གནའ་སྲོལ་སྤྱན་འདྲེན་ཆིབས་བསྒྱུར་ལ་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཡོ་བྱད་མ་ཚང་བ་མེད་པ་འདུ་བགྱིས་ཏེ་ལམ་བར་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དགེ་མཚན་དུ་མ་སྒྲིག་

བཞིན་དུ། ཇི་ལྟར་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་དུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལེན་པར་ཆས་པ་བཞིན་མཐར་གྱིས་བགྲོད་བགྲོད་ནས་འཁྲུངས་གཞིས་དྭགས་པོ་གླང་
མདུན་ག་ལ་བ་དེར་རྗེ་འཁོར་ཚང་མ་བདེ་བར་འབྱོར་མ་ཐག ཕན་ཚུན་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱ་

མཚོ་རབ་དགའི་རྦ་རླབས་འཕྱོ་བ་དང་བཅས་གསོལ་གྲོ། གསོལ་ཇ། བཞེས་འབྲས། བཞེས་སྤྲོ། གསོལ་བསྐང་ལ་སོགས་པའི་གསོལ་ཞབས་དགྱེས་སྟོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གསར་དུ་བཤམས་པའི་མདུན་དུ་བཀའི་མདུན་ན་འདོན་གཡུ་ཐོག་པས་མཚོན་ཕེབས་བསུ་བ་ཚང་མས་ཡན་ལག་ལྔ་ས་ལ་འདུད་པའི་ཕྱག་དང་བཅས་རྩེ་ཤོད་བཀའ་ཤག་ལ་སོགས་པ་གཞུང་སྤྱི་སྒེར་ནས་བསྐུར་བའི་ལེགས་འབུལ་མཇལ་
དར། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན། ན་བཟའ་ཉེར་སྤྱད། གསེར་དངུལ་ཐུམ་བུ། གོས་དར་ཚན་གྲངས་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་སྤམ་མཐོ་བ་དང་། རང་རང་ནས་ཀྱང་གོ་
བབས་ཀྱི་མཇལ་དར་རེ་ཕུལ་ཏེ་ཕྱག་དབང་ཞུས། གང་ཤོང་གྲལ་འཁོད་ཀྱིས་བག་

ཕེབས་པའི་གསུང་གླེང་དྲི་རྨེད་རྒྱས་པར་མཛད།
ལེགས་བྱས་ཀྱི་དཔུང་པ་གཟེངས་སུ་མཐོ་བའི་རྒྱལ་བའི་ཡབ་ཡུམ་ནང་འཁོར་
རྣམས་ལའང་གསེར་དངུལ་དར་གོས་སོགས་ཀྱི་ལེགས་སྐྱེས་རྒྱས་པར་བསྟར།
འཁྲུངས་གཞིས་ནས་ཀྱང་ཕེབས་བསུ་བ་མཐོ་དམན་དྲག་ཞན་ཚང་མར་བཞུགས་མཚེར་གྲ་སྒྲིག་དང་། ཡུལ་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་འཕྲལ་དང་ནར་མའི་གསོལ་སྟོན་
གཟབ་རྒྱས་སུ་བསྟབས། དེ་ནས་ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཡར་ངོའི་དགའ་བ་དང་པོའི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

35

ཚེས་གཅིག་གཟའ་སྐར་མཐུན་སྦྱོར་མཆོག་ཏུ་དགེ་བར་ཆིབས་རྡོག་དངོས་གཞི་ཐོན་རྒྱུའི་ཉིན་སྔ་མ་དང་། འདི་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་སོགས་སུ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས་

འཁྲུངས་ལྷ་དང་གནས་ཡུལ་གྱི་བདག་པོ་ལྷ་སྲུང་རྣམས་ལ་བསང་དང་། ཕྱེ་མར།
གསེར་སྐྱེམས་ལ་སོགས་པས་ལེགས་པར་བརྔན་ཏེ་རུ་ང་ཕྲག་དོག་འཁུ་ལྡོག་ཕྱི་

འབྲང་གི་གནོད་འཚེ་ཞི་ཞིང་ལས་བཞིའི་རྒྱབ་དཔུང་སྒྲུབ་པའི་གཡར་དམ་འཕྲིན་དུ་

གསོལ།

བླ་མཁྱེན་དངོས་གཞི་བས་སྲིད་པ་ཧོའི་ཕྱག་རྒྱའི་སྒོ་ནས་སྤར་སྨེ་ཕྱོགས་ངན་སོགས་ཀྱི་མི་ཤིས་པ་ཅི་མཆིས་བསྒྲིབས་ཤིང་། རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་
འཕར་ཕྱེ། དེ་ནས་ཡང་སྲིད་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེར་ན་བཟའ་མཛེས་པར་གསོལ། ཡབ་ཡུམ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡང་གོ་བབས་དང་མཐུན་པའི་རྒྱན་ཆ་ལུགས་ཀྱིས་ཡང་

དག་པར་བརྒྱན། བཀའ་བློན་དང་། ནང་མ་མཁན་སྡེ་སོགས་གོང་གསལ་ཆིབས་ཞབས་བརྒྱ་ཕྲག་ཏུ་ཉེ་བ་རྣམས་ཆིབས་རགས་གོ་རིམ་གྲལ་བསྒྲིགས་ཀྱི་དབུས་སུ་

ཕེབས་བྱམས་ལ་བཞུགས། གར་རོལ་བ། རྟ་དར་བ། སྲིད་པ་ཧོ་ཐོགས་པས་ཆིབས་སྣ་དྲངས་ཏེ་གསེར་ཞལ་མངོན་པར་བསྒྱུར་བར་གྱུར་ཏོ། །
དེ་ནས་རིམ་པར་ཕེབས་པ་ན་ལམ་འཁོད་ཀྱི་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་རྣམས་ནས་སེར་
སྦྲེངས་དང་། རྔ་རྡུང་དར་འཕྱར་ཕེབས་བསང་སོགས་ཀྱི་སྲི་ཞུ་མཐའ་ཀླས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་སྤྲོ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཇལ་
བར་སྤྲིན་ཕུང་ལྟར་འདུས་ཏེ་ཕེབས་བསུ་ཞུས། ཚེས་བཅུ་ལ་མལ་གུང་ལྕང་ཐང་རབ་ཁར་བཅའ་བཞུགས་ཀྱི་ཕེབས་སྒྲིག་སྔོན་ཟིན་སར་ཞབས་ཟུང་བཀོད་པར། སྐུ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

36

བཅར་སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་རིང་བསུའི་མཇལ་དར་འབུལ་བཞེས་
མཛད། ཚེས་བཅུ་གཉིས་ཉིན་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་བདེ་ཆེན་དུ་ཕྱག་ཕེབས་རྒྱུའི་སྔོན་ཚུད་གཅེན་པོ་གུང་དང་། ཕུན་ཁང་གུང་། བཀའ་བློན་རྣམ་པ། སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་ཟུར་ཏཱ་

བླ་མ། སྐུ་སྒེར་ཛ་སག ལྕང་ཅན་གུང་། བསྟན་གླིང་དང་། ཧོར་ཁང་ཛ་སག ཐའི་ཇི་
ཕོགས་མདའ་བཅས་པ་བསུར་ཕེབས་ཏེ་འཚམས་ཞུའི་མཇལ་དར་འབུལ་བཞེས་བསྐྱངས། ཚེས་བཅུ་གསུམ་ཉིན་ཆིབས་ཞབས་སྔོན་ཡོད་ཀྱི་སྟེང་ལྷ་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་
ནས་འཕར་སྣོན་དུ། གུང་། ཞབས་པད། མཁན་ཟུར། ཛ་སག་ཁག གཟིམས་ཟུར། ཐའི་ཇི། མཁན་སྡེ་གཅིག མཁན་དྲུང་གཉིས། རིམ་བཞི་གཅིག སྲས་གཉིས། རྩེ་ཤོད་ལས་ཚན་བཞི། དྲུང་དཀྱུས་བརྒྱད་བཅས་བདེ་ཆེན་དུ་ཕེབས་ཤིང་། སྲིད་སྐྱོང་རྒྱལ་ཚབ་ཐུང་ཞན་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཆེན་པོ་ཡང་ཕེབས་བྱམས་ཆིབས་ཕྲེང་དང་བཅས་གུང་ཐང་དུ་བྱོན་བཞུགས་མཛད།
ཚེས་བཅུ་བཞི་གཟའ་སྐར་སྦྱོར་བྱེད་སོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཉིན་༧གོང་ས་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་འཁོར་བདེ་ཆེན་ནས་ཆིབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་སྒྱུར་རྒྱུའི་ལེགས་ཚོགས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་འཕར་དབྱེ་ཕྱིར་ཚལ་གུང་ཐང་གི་ཡང་སྟེང་དུ་དགེ་
འདུན་བརྒྱད་གྲྭས་དཀར་ཕྱོགས་ཚུལ་བཞིན་སྐྱོང་བའི་དགྲ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དབུ་

འཕང་སྲིད་རྩེར་བསྟོད་པའི་ཆོ་ག་དང་། གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན། བཀྲ་ཤིས་ཁྲ་རིང་ལ་སོགས་པ་མཆོད་རྫས་ཀྱི་རྣམ་པའི་རྒྱན་དུ་མས་མངོན་པར་བརྒྱན། དབུས་
གླིང་ལ་སོགས་པ་ཉེ་འཁོར་གྱི་གྲྭ་ཚང་བཞི་དང་། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྐྱེ་བོ་མཆོག་དམན་
ཚང་མའི་ཁྱིམ་གྱི་སྟེང་དུའང་དར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ལྡ་ལྡི་བྲེས་ཤིང་། ཕེབས་ལམ་གཙང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

37

མར་བྱས་པ་ལ་རྡོ་སྟར་དང་། དཀར་ཐིག་གིས་སྤྲས་པའི་གཡས་ཕྱོགས་སུ་ཚལ་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་སེར་སྦྲེངས་ཀྱི་བཀོད་པ་དཀྱུས་སུ་རིང་བ་བསྒྲིགས་པ་དང་།
གཞན་ཡང་སྤྱི་ཁྱབ་དགའ་བཞི་ཐའི་ཇི། ཞོལ་གཉེར། ཚལ་གཞིས་དང་། གུང་ཐང་
ལས་སྣེ་རྣམས་ཀྱིས་སྤོས་སྣེ། སེར་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱི་སྤྲུལ་སྐུ་ཆེ་ཁ་དང་། སློབ་
དཔོན་ལས་སྣེ། རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད། གླིང་ཁག གནས་ཆུང་། རྨེ་བཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་

ཀྱི་སྣེ་མོ་བ་དུ་མས་ཕེབས་བསུ་སྟར་ལ་བསྒྲིགས།

དེ་ནས་༧གོང་ས་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་འཁོར་ཆིབས་ཞབས་དང་བཅས་པ་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་གསང་སྔགས་མཁར་ནས་གསེར་ཞལ་རིམ་གྱིས་བསྒྱུར་
ནས་ཚལ་གྱི་འཛིན་མའི་རྒྱན་དུ་ཉེ་བར་ཕེབས་པ་ན། སྒྲ་འཛིན་ཚིམ་པའི་འབུད་དཀྲོལ་རྡུང་རྒྱུད་ཀྱི་རོལ་ཆ་དང་། འཆི་མེད་ལམ་ཀུན་འགེངས་པའི་བསང་དུད་
འཐུལ་བ་སོགས་མཆོད་སྤྲིན་དང་། རྒྱུ་སྐར་གྱི་ཕྲེང་བ་ས་ལ་འཁྲིགས་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་
བོའི་ཚོགས་གྲངས་ལས་འདས་པས་དགའ་བ་དང་གུས་པས་མངོན་པར་བསུས་ཏེ་གུང་ཐང་བདེ་བ་ཅན་གྱི་གན་དྷོ་ལའི་གཞུང་སྒོའི་འགྲམ་པར་ཆིབས་གྲལ་གྱི་ཕྲེང་བ་

ཚར་དུ་དངར་བར་བྱོན། དེ་ནས་གུང་། ཞབས་པད། སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ། སྐུ་སྒེར་ཛ་
སག མཁན་ཟུར་ཏཱ་བླ་མ། ལྕང་ཅན་གུང་བཅས་ཀྱིས་སྤོས་སྣེ་ཞུས། རྡོ་སྐས་གཤམ་
དུ་ཕེབས་བྱམས་བཤོལ་མཚམས་ནས་སྲིད་སྐྱོང་རྒྱལ་ཚབ་ཐུང་ཞན་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཆེན་པོས་ཕེབས་སུ་མཛད། ཞབས་རས་དང་། སྤྱན་འདྲེན་རྒྱ་གླིང་གིས་སྔུན་བསུས། གཟིམས་དཔོན་མཁན་པོའི་སྐུ་པང་གི་ཁྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གཟིམས་ཆུང་ཀུན་གསལ་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་མི་འཇིགས་གདོང་ལྔས་བཏེག་པའི་ཁྲི་འཕང་མཐོན་པོར་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

38

བཞུགས་སུ་གསོལ། དེ་འཕྲལ་རྒྱལ་ཚབ་མཆོག་ནས་སྐུ་ཕྱག་དང་འབྲེལ་ལྷ་རྫས་ནང་མཛོད་དྲི་བྲལ་སྲིད་དུ་རིང་བ། འབུལ་གནང་གིས་བཞུགས་ཁྲིར་འཁོད། གསོལ་གྲོ། གསོལ་ཇ། དྲུང་ཇ་བཞེས་ཐུག་བཅས་རིམ་བཞིན་ཕེབས་སོ། །

༥༽ཚལ་གུང་ཐང་དུ་རྟེན་འབྱུང་གི་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱས་བསྟར་དང་། ཀུན་གཟིགས་
པཎ་ཆེན་མཆོག་ནས་དབུ་སྐྱེས་གཙུག་ཕུད་བཞེས་ཏེ་མཚན་གསོལ་ཞུས་པར་བརྟན་གསོལ་དང་ལེགས་འབུལ་ཞུས། རི་རྒྱ་བསམ་གཏན་གླིང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་ཞལ་མཇལ་དོན་གཉེར་གྱིས་འདུས་པའི་སེར་སྐྱ་ཡོངས་ལ་རྣམ་
བྱང་གི་ས་བོན་གྲུང་པོར་མཛད་མུར་བཞུགས།

དེའི་ཚེ་དབུས་ལྗོངས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་མགོན་པོ་མཆོག་འདི་རིང་མོ་ཞིག་
ནས་སྐུ་བལྟམས་པའི་གཏམ་རྣ་བའི་བུ་གར་སོན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ད་གཟོད་མཚན་དཔེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དྲི་མ་མེད་པ་མིག་ལམ་དུ་མངོན་སུམ་མཇལ་བའི་སྐལ་བཟང་
ཐོབ་པས་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་དུ་ཡུན་རིང་དུ་འཕྱན་པའི་ཚོང་པས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལག་ཏུ་སོན་པའམ། མ་བུ་གཅིག་པ་བུ་སྟོར་བ་ལས་སླར་རྙེད་པ་ལྟ་བུའི་དགའ་སྤྲོ་ཚད་མེད་པ་སྐྱེས་ཏེ་ངག་ནས་ཀྱང་། ཨ་ལ་ལ། འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ནི་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དུས་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་དགའ་བའི་གླུ་དབྱངས་དར་དིར་སྒྲོག་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་༧རྒྱལ་དབང་དགུ་པའི་ལམ་ལྟར་གནམ་བསྐོས་གོང་མ་ཆེན་པོའི་བཀའ་བཟང་དབབ་ཕྱིར་སྐུ་ཚབ་བོད་བཞུགས་ཨཾ་བན་གཉིས་ཀྱང་གདན་དྲངས། གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོས། ཏཱ་ལའི་བླ་མར་ངོས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

39

འཛིན་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་ཕེབས་བྱུང་ཞུ་བ་གནང་།
(༤༧ ཉ་༦།

༧༣ ཐ་༦) དེ་ནས་ཉི་འོད་དུ་༧གོང་ས་མཆོད་ཡོན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་
བཞུགས་ཁྲིས་མཚོན་སྟོན་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་གོ་བབས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པའི་
གདན་ཐོབ་བཤམས། དཀར་སྤྲོ་ཤིང་འབྲས་བཞེས་བུར་ལ་སོགས་པའི་དགྱེས་སྟོན་
གྱི་མཆོད་སྤྲིན་སྤམས་མཐོ་བ་བསྒྲིགས་པའི་དབུས་སུ་༧གོང་ས་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་
ཆེ་སྤྱན་དྲངས། བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་འཁོད་བསྟུན། སྲིད་སྐྱོང་རྒྱལ་ཚབ་
མཆོག་ནས་སྐུ་ཕྱག་དང་འབྲེལ་གཞུང་གནས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་ལེགས་འབུལ་མཇལ་
དར་ནང་མཛོད་མཆོག་ཏུ་རིང་བས་སྣ་དྲངས། ཞིང་ཁམས། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན། བཀྲ་ཤིས་པའི་རྫས་རྟགས། རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན། འཁོར་ལོ། དུང་དཀར། རིན་ཆེན་དང་པོ་ཐུམ་བུ་གཅིག རྒྱ་དངུལ་རྟ་རྨིག་གཉིས། ཊཾ་སྲང་ལྔ་བཅུའི་ཐུམ་གསུམ།
བཟང་གོས་ཡུག་གསུམ། འགོ་སྣམ་གྱོན་འདེང་གསུམ། སྣམ་ཐིག་བུབས་ལྔ། ཇ་ཀོ་འཁོར་གསུམ། མར་ལྟང་གཅིག ཤིང་འབྲས་ལྟང་གཉིས། འབྲུ་དཀར་ལྟང་། གོས་ཡོད་ཀྱི་དགུ་ཚན་བཅས་དང་། མུ་མཐུད་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་མཇལ་དར་ནང་མཛོད་དང་། གསེར་དངུལ་གྱི་ཐུམ་བུ། བཟང་གོས། འགོ་སྣམ། སྣམ་ཐིག ཤིང་
འབྲས་ལྟང་སོགས་སྤམས་མཐོ་བ། བཀྲས་ལྷུན་མི་སྣ་མགྲོན་གཉེར་ནས་མཇལ་དར་དང་། གསེར་ཞོ། བཀའ་ཤག་ནས་རྩེ་ཤོད་ལ་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་སོགས་བཏེག་རྗེས། ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཁག་དང་། ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག བཀའ་གུང་མི་དྲག་གཟིམས་ཟུར་ཏཱ་བླ། གནས་ཆུང་སྐུ་རྟེན། ཐའི་ཇི། ནང་མ་མཁན་སྡེ་ཆེ་ཆུང་། རྩེ་ཤོད་སྐུ་སྒེར་དང་བཅས་པའི་ཞབས་ཞུ་སེར་སྐྱ། རྣམ་གྲྭ་ལས་སྣེ། དྲུང་གཏོགས། གདན་ས་གསུམ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

40

གྱི་བླ་སྤྲུལ་ཆེ་ཁ། སློབ་དཔོན་ལས་སྣེ། རྭ་སྒྲེང་། ཚེ་སྨོན་གླིང་། སྡེ་དྲུག ཚེ་ཆོག་
གླིང་། གནས་ཆུང་། རྒྱུད་སྟོད་སྨད། རྨེ་བཞི། ལྕགས་རི་བ་བཅས་ནས་གོ་བབས་ཀྱི་མཇལ་རྟེན་ཕུལ་བར་ཕྱག་རྒྱའི་བྱིན་རླབས་དང་། སྲུང་མདུད་སྩལ། གང་ཤོང་གྲལ་ལ་འཁོད། གསོལ་གྲོ། གསོལ་ཇ། བཞེས་འབྲས་བཅས་རིམ་བཞིན་ཕེབས། སྦུག་མདོ་ཚང་མར་གསོལ་བསྐང་བཀྱེ་སྟེ་གྲོལ། གཟིམས་ཆུང་ཀུན་གསལ་དུ་མཆོད་ཡོན་ལྷན་རྒྱས་ཐོག གསོལ་ཚིགས་ཆེན་མོའི་མཉེས་མཆོད་ལ་དགྱེས་དགུར་རོལ་བར་མཛད་དོ། །

འདི་སྐབས་གནས་ཆེན་བྲག་ཡེར་པ་དང་། ཚལ་གྱི་དགོན་ཁག བཀྲས་ལྗོངས་བཅས་པར་ཞབས་བརྟན་བསྙེན་བཀུར་དང་། མང་འགྱེད། གཏོང་སྒོའི་མ་ཐེབས་སྦྱོར་འཇགས་སོགས་རྣམ་དཀར་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ། གཟིམས་ཆུང་ཀུན་གསལ་དུ་རྒྱལ་ཚབ་མཆོག་ནས་༧གོང་ས་ཆེན་པོར་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་འཇོམས་པའི་སྒོ་ནས་བཀྲུ་བྱབས་སྲུང་བའི་རིམ་པ་རྣམས་འབུལ་བཞེས་བསྐྱངས།

ས་སྟག་ཟླ་བ་དང་པོའི་ཚེས་བཞིའི་ཉིན་གངས་ཅན་ལྷ་གཅིག་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་སྐྲ་གཙུག་ཕུད་འབུལ་བ་དང་། མཚན་གསོལ་གྱི་སླད་དུ། སྣང་

མཐའི་ཟློས་གར་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་ཆོས་
ཀྱི་གྲགས་པ་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་དཔལ་བཟང་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་ནས་དང་བ་དང་། དོན་གཉེར་ཆེན་པོས་གདན་དྲངས་ཏེ་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད་པ་ལ། ཆེན་པོར་འོས་པའི་གསོལ་ཞབས་སྣེ་ལེན་གཟབ་རྒྱས་དང་། གཙུག་ཕུད་འབུལ་བཞེས་ཀྱི་སྙན་འདེབས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཞུས་མཐར་ཚེས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

41

བདུན་ཉིན་ཀུན་གཟིགས་༧རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ནས་ཐོག་མར་དགེ་བའི་བདེན་ཚིག་དཔག་བསམ་དབང་པོའི་འདབ་བརྒྱ་ཀུན་ཏུ་བཞད་པར་མཛད་ནས་ལེགས་ལམ་ཡོངས་སུ་དབྱེ་བའི་ཐུགས་བསྐྱེད་རླབས་པོ་ཆེས་ཉེ་བར་བསྐུལ་ཏེ། ཚེས་བཅུ་གཅིག་ཉིན་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་སོགས་དང་ཐབས་ཅིག་གུང་ཐང་དུ་ཆིབས་ཞལ་བསྐྱོད་པར། ༧གོང་ས་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཞིང་མཆོག་ཏུ་བཀུར་འོས་ཡིན་པར་དགོངས་ཏེ་ཕེབས་བསུ་ལ་སོགས་པའི་བཀུར་སྟི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྐུ་ཕྱག་དང་འབྲེལ་མཇལ་དར་རྩེ་སྤྲོད་མཛད། བཀྲས་བླ་ནས་འབྱོར་འབུལ་རྟེན་གསུམ་སོགས་འབུལ་བཞེས་རྗེས་གཙུག་ཕུད་མ་གཏོགས་པའི་མཐོན་མཐིང་དབུ་སྐྱེས་དང་། ལྷའི་བུ་ལ་འོས་པའི་དར་གོས་ཀྱི་ན་བཟའ་རྣམས་ནི་དོར། ཐུབ་པས་བསྔགས་པའི་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཆ་ལུགས་ནི་མཛེས་པར་མནབས་ཏེ་གཟིམས་ཆུང་ཉི་འོད་ནང་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་མཆོག་བྱིན་རླབས་ཀྱི་གཟི་འོད་འབར་བ་མང་དུ་བཞུགས་
པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་རྒྱལ་བ་འོད་མཚན་མགོན་པོ་ངུར་སྨྲིག་འཛིན་པའི་གར་གྱི་
རྣམ་པར་རོལ་པ་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་བདག་ཉིད་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པར་ཡང་དག་པར་གཞུག་པར་སྤྲོ་བའི་འདུན་པ་དྲི་ལན་

དང་བཅས་གཙུག་སྐྱེས་ཀྱི་ཕུད་དམ་པ་འབུལ་གནང་མཛད་པར་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་
མཆོག་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ལ་མཆོད་པའི་ཚུལ་དུ་མཁའ་ལ་འཐོར་བ་དང་། ཚངས་པའི་དབྱངས་ཀྱི་མཚན་གྱི་གྲགས་པ་རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཐུབ་
བསྟན་རྒྱ་མཚོ་འཇིགས་བྲལ་དབང་ཕྱུག་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དཔལ་བཟང་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

42

པོ་ཞེས་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གང་གི་རྣ་ལམ་དུ་ལྷུང་བ་ཙམ་གྱིས་ངན་འགྲོ་
ཟློག་པར་བྱེད་ཅིང་། རྣམ་བྱང་གི་ས་བོན་འཇོག་པར་ནུས་པ་དེ་ཉིད་གསོལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་བཞུགས་ཁྲི་ནས་བཞེངས་ཏེ། རབ་དཀར་སྲིད་ན་རིང་བའི་ལྷ་རྫས་དང་།
ཞབས་ཟུང་མི་ཤིགས་རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོར་བརྟན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཆེད། གསེར་ཟངས་རྙིང་

མའི་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་ཆེ་ལེགས་བྱོན་གཙང་ནབ་ལྡན་སྲིད་བདེའི་སྣེ་
འདོགས་ཅན་གཅིག་འབུལ་བ་གནང་ཞིང་།

༧གོང་ས་མཆོག་ནས་ཀུན་གཟིགས་ཆེན་པོར་ལེགས་འབུལ་མཇལ་དར་དང་། གསེར་ཟངས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་ནབ་བཅས་འབུལ་བཞེས་གྲུབ་རྗེས་གཞུང་ས་ནས་ཡབ་
སྲས་སོ་སོར་རྟེན་འབྱུང་དངོས་འབུལ་རྒྱ་ཆེར་བཏེག དེ་ནས་གཙུག་ཕུད་འབུལ་བཞེས་གྲུབ་པའི་གཏང་རག་དགྱེས་སྟོན་གྱི་མཆོད་སྤྲིན་སྤེལ་སླད། ཤོད་འདུ་ཁང་
ཆེན་མོར་དཀར་སྤྲོ་སྤོམས་བསྒྲིགས་སར་མཆོད་ཡོན་ལྷན་རྒྱས་ཕེབས་བསྐྱོད་ཐོགཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་གསོལ་སྟོན་དང་། འབེལ་གཏམ། གར་རོལ། ལུང་རིགས་ཀྱི་བགྲོ་

གླེང་། ཡབ་སྲས་ཟུང་གི་སྐུ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་རྨད་དུ་བྱུང་བ་བརྗོད་པ་སོགས་མདུན་ས་ཆེན་པོའི་གནའ་བོའི་ལུགས་སྲོལ་བཟང་པོ་རྣམས་ཉམས་མེད་གནང་། ཡབ་སྲས་སོ་སོར་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོའི་བཀོད་པ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན། སྐུའི་ཉེར་སྤྱད་ཚང་མ། གསེར་དངུལ་གྱི་ཐུམ་བུ། བཟང་གོས། ལྟང་རྩེ་སོགས་སྤམས་མཐོ་བ་དང་།
སྲིད་སྐྱོང་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་སྒེར་ནས་ཀྱང་རྟེན་གསུམ། གསེར་དངུལ་གོས་
དར་གྱིས་མཚོན་དངོས་འབུལ་རྒྱ་ཆེར་འདེགས་པར་མཛད། གཞན་ཡང་དེ་མོ་ཧོ་ཐོག་ཐུ། ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་སོགས་བླ་སྤྲུལ་ཁག བཀའ་ཤག གུང་བློན། ཛ་སག

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

43

ཏཱ་བླ་མ། ཐའི་ཇི། ཕོགས་མདའ། རྩིས་སྲས་སོགས་རྩེ་ཤོད་ཀྱི་དྲུང་ན་སྤྱོད་པའི་
རིགས་དང་། སེར་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱི་ཚོགས་ཆེན། གྲྭ་ཚང་། རྒྱུད་སྟོད་སྨད།
རྣམ་གྲྭ། གནས་ཆུང་། བླ་བྲང་ཁག ལྕགས་རི། གུང་ཐང་བླ་བྲང་དང་། གྲྭ་ཚང་བཅས་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་གྱི་ལེགས་ཚོགས་རིམ་བཞིན་བསྐྲུན། ཉིན་རྗེས་མར་
བཀྲས་ལྷུན་བླ་བྲང་ནས་དོད་དྲིལ་གྱི་དཀར་སྤྲོ་གསོལ་སྟོན་གཟབ་རྒྱས་ཐོག པཎ་
ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་མགུལ་བ་རྡོ་རྗེའི་སྦུབས་བརྒྱ་གྲོལ་བའི་ལྗགས་བཤད་ཞིབ་རྒྱས་དང་འབྲེལ་ལྷ་རེག་ནང་མཛོད། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན། ན་བཟའ་ཉེར་སྤྱད། གསེར་དངུལ་སྲང་གྲངས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཐུམ་བུ། ཚན་གྲངས་བཅས་མངོན་པར་བཏེག་སྟེ་བཀུར་བཟོས་གཟེངས་བསྟོད་བླ་ན་མེད་པ་མཛད་པ་སོགས་ཐོག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་ཏོ། །

དེ་ནས་རྒྱལ་ཚབ་ཐུང་ཞན་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཆེན་པོས་ཐུགས་རྗེ་ཇི་ལྟར་བསྐུལ་བ་བཞིན་ཀུན་གཟིགས་མཧཱ་པཎྜིཏ་མཆོག་ནས་ས་གསུམ་སྐྱེ་དགུའི་རྣམ་འདྲེན་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ཟུང་མི་འགྱུར་རྡོ་རྗེའི་ཁྲི་འཕང་མཐོན་པོར་བསྐལ་བ་བྱེ་བར་བརྟན་པར་བཞུགས་ནས་གསན་བསམ་སྒོམ་གསུམ་སོགས་ཆོས་དང་སྲིད་ཀྱི་

བཞེད་དོན་མཐའ་དག་གེགས་མེད་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པའི་གསོལ་འདེབས་སྨོན་ལམ་འདོད་འཇོའི་དཔག་བསམ་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིག་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ལྗགས་རྩོམ་མཛད་དེ་རིས་མེད་སེར་སྐྱ་མཆོག་དམན་མཐའ་དག་གི་ངག་འདོན་ཆོས་སྦྱིན་དུ་སྤེལ་བར་མཛད་དོ། །

དེ་ལྟར་གུང་ཐང་དུ་ཟླ་བ་གཉིས་ལྷག་ཙམ་བཞུགས་འཇགས་ཀྱི་རིང་ཡང་ཉིན་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

44

ལྟར་སྐྱ་སེར་གྱི་སྐྱེ་བོ་མང་པོར་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པ་དང་། ཕྱག་གི་བྱིན་
རླབས་ཀྱིས་རེག་པ་སོགས་རེ་བ་དོན་ལྡན་མཛད་ཅིང་། རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་
ཟླ་ཁོངས་སུ་ཐེངས་རེ་མཇལ་བར་ཕེབས་ནས་ཐུགས་བག་བསྲོ་བའི་གསུང་གླེང་དང་། གང་ཅིའི་ཞལ་སློབ་རྐྱེན་སེལ་མཛད། བཀའ་བློན་རྣམ་པ་ནས་ཉིན་བཅུ་ཕྲག་རེའི་མཚམས་བརྗེ་ལེན་གྱིས་ཞབས་ཕྱིར་བཅར་བཞུགས་དང་གསོལ་ཞབས་
ཐུགས་མཁོའི་ཆ་རྐྱེན་མཐའ་དག་གཏུགས་པ་མེད་པར་འབུལ་གནང་བསྐྱངས་སོ། །

དེ་ནས་ས་སྟག་ཟླ་བ་དང་པོའི་ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་གཟའ་སྐར་འབྱུང་འཕྲོད་དགེ་བའི་ཉིན། རྒྱལ་ཚབ་ཐུང་ཞན་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཆེན་པོས་དབུས་བླ་སྤྲུལ་ཁག་དང་། དྲུང་རིགས་སེར་སྐྱ་སོགས་ཆིབས་ཞབས་དུ་མའི་ཚོགས་དང་བཅས་གུང་ཐང་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་ཕྱག་བཏེག་སྟེ་བར་གྱི་ཆུ་ཀླུང་ཆེན་པོ་བགྲོད་དཀའ་བ་ཀོ་བའི་འཕྲུལ་
འཁོར་གྱིས་བཙན་ཐབས་སུ་བཅད་ནས་གྲུ་ཁ་བྱང་དུ་གཞུང་གི་ཕེབས་བསུའི་བཞུགས་སྒར་དུ་བྱོན། གསོལ་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཆེད་དུ་བཤམས་པར་དགྱེས་དགུར་རོལ་ཞིང་། སླར་ཡང་ཆིབས་རགས་ཀྱི་དབུས་སུ་ཕེབས་བྱམས་ལ་བཞུགས་ནས་
རིམ་གྱིས་དབེན་གནས་རི་རྒྱ་བསམ་གཏན་གླིང་དུ་ཕྱགས་ཕེབས་པར་དེའི་གནས་
འཛིན་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། རི་ཁྲོད་དགེ་སློང་སོགས་གཉུག་མར་གནས་པའི་བླ་གྲྭ་རྣམས་
ཀྱིས་སེར་སྦྲེངས་དང་། སྤོས་སྣེ། རྔ་རོལ་སོགས་སྲི་ཞུའི་བཀོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད་འཕྲལ་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཁག ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་པ། བཀའ་གུང་ནས། དྲུང་གཏོགས་ཡན་གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ། གནས་འཛིན་བླ་སློབ་བཅས་ནས་༧གོང་ས་ཆེན་པོར་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

45

མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་ཕུལ་འབྲེལ་གཞུང་སྒེར་གྱི་ཕེབས་སྟོན་དང་། ཚོམས་ཆེན་དུ་
དཀར་སྤྲོའི་དགྱེས་སྟོན། ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་འབྱོར་གྱི་མཆོད་སྐྱེས་སྤྲིན་
གྱི་ཕྲེང་བ་ལྟར་ལང་ལོང་སྤེལ་བ་རྣམས་དགྱེས་བཞིན་བཞེས་ཏེ་དེར་འདུས་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་དབང་དང་། སྲུང་བྱིན་གྱིས་ཀུན་དགའི་དཔལ་ལ་སྦྱར་བར་
མཛད་དོ། །

དེར་ལོ་འཁོར་གཅིག་ལྷག་ཙམ་སྟན་ཆགས་པར་བཞུགས་རིང་དུས་ཚེས་བཟང་པོ་རྣམས་སུ་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཕུར་ལྕོག་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་རེ་མོས་ཀྱིས་བྱོན་ནས་སྐུའི་འགལ་རྐྱེན་ཞི་ཕྱིར་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་འཇོམས་
པ་དང་། ཁྲོ་བོ་སྨེ་བརྩེགས་ཅི་རིགས་ཀྱི་བཀྲུ་བྱབས་སྲུང་གསུམ་འབུལ་བཞེས་དང་།
ཐུགས་ཀྱི་ཉམས་སུ་བབས་པའི་ཞལ་ཏ་གསུང་གླེང་ཞིབ་ལྷོད་མཛད། གཞུང་ས་ནས་
ཀྱང་སྐུའི་ཞབས་རིམ་པ་མཐོ་དམན་འབྲིང་གསུམ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་མངགས་ནས་
བཀུར་སྟི་སྲི་ཞུ་ལྷོད་པ་མེད་པ་བསྒྲུབས་ཤིང་། སྐབས་ཤིག་རི་རྒྱར་༧རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་རྣམ་གཉིས་དང་། རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་བཅས་གསེར་ཞལ་ལྷན་རྒྱས་པའི་ཐོག གམ་བཅར་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་དགེ་འདུན་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་ཆོག་གྲར་བསྐུལ་
ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྒྲོལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་སྒོ་ནས་བརྟན་བཞུགས་སྨིན་རྒྱས་དང་། གང་ཅིའི་ལེགས་ཚོགས་སུ་དམིགས་ནས་རྣམ་གྲྭ་ཚོགས་ཡོངས་སྦྲན་ཏེ་རྩེ་འཕགས་མཆོག་ལོ་ཀེ་ཤྭ་རའི་སྤྱན་སྔར་སྣ་ལྔའི་མཆོད་པ་སྟོང་ཕྲག་འབུལ་བཤམས་སོགས་སྔ་ཕྱིར་རྣམ་དཀར་དགེ་ཚོགས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྲུན་པར་ངེས་སོ། །
གཞན་ཡང་དབེན་གནས་དེར་བཞུགས་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནས་དད་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

46

གདུང་སྤྲོ་གསུམ་གྱིས་ཞལ་མཇལ་དོན་གཉེར་གྱིས་ལྷགས་པའི་སེར་སྐྱ་མཆོག་
དམན་མང་པོར་ཕྱག་དབང་དང་། ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གསལ་བར་བསྟན་པའི་སྒོ་
ནས་ཀུན་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་རྣམ་བྱང་གི་ས་བོན་གྲུང་པོ་བསྐྲུན་པར་མཛད་པ་སོགས་
ཚུར་མཐོང་གི་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པའི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ལ་
རང་ཤུགས་ཀྱིས་གཞོལ་ཞིང་།

ས་ཡོས་འདོར་བྱེད་གསར་པའི་རང་ཞལ་ངོམས་པའི་རྟེན་འབྱུང་སྤྲོ་སྟོན་དང་། དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་གསེར་གྱི་ཁྲི་འཕང་མཐོན་པོར་མངའ་གསོལ་བའི་སྟ་གོན་གྱི་
རིམ་པའང་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །

(༥༡ བ་༣།

༨༠ ཐ་༦) ཞེས་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་རྗེ་བླ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
གཟིགས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་མཁན་ཆེན་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་འཇིགས་བྲལ་དབང་ཕྱུག་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྡེ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ངོ་མཚར་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ལས། དགེ་བའི་རྟགས་མཚན་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངོས་འཛིན་བརྟག་དཔྱད་སྒོ་དུ་མ་ནས་མཛད་ཅིང་། ལྷག་པར་དཔལ་ལྡན་འདོད་ཁམས་དབང་མོའི་བླ་མཚོ་ནས་འཁྲུངས་གཞིས་སོགས་གསལ་བར་བསྟན་པས་སོམ་ཉིའི་དཔྱང་ཐག་གི་དྲ་བ་ཆོད་དེ་འཁྲུལ་བྲལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ངེས་པ་རྙེད་ཅིང་།
དབུས་ལྗོངས་སུ་ཆིབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་ཏེ་གཙུག་ཕུད་འབུལ་བཞེས་ཇི་ལྟར་བསྐྱངས་པའི་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པའི་སྐབས་ཏེ་གསུམ་པའོ།། །།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

47

༦༽མན་ཇུ་གོང་མས་གུས་མཆོད་ཀྱི་བསྙེན་འབུལ་ཞུས། རི་རྒྱ་བསམ་གཏན་
གླིང་ནས་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་གཟུགས་༧གོང་ས་རིམ་བྱོན་གྱི་དགྱེས་
ཞིང་གྲུ་འཛིན་གཉིས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་པོར་ཆིབས་བསྒྱུར་རྒྱས་པའི་ལམ་ནས་ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་ལ་གནས་གཟིགས་དང་རྟེན་འབྱུང་གི་ཕུན་ཚོགས་སྒོ་བརྒྱ་འགྱེད་བཞིན་རྩེ་ཕོ་བྲང་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད།

(༥༢ ཉ་༣།

༨༡ ཐ་༣) ༈ ས་བཅད་བཞི་པ། གང་གི་དགྱེས་ཞིང་གྲུ་འཛིན་གཉིས་
པའི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་གོང་མ་རིམ་བྱོན་གྱི་འཇིགས་མེད་གསེར་གྱི་ཁྲི་འཕང་

མཐོན་པོར་ཞབས་སོར་བཀོད་པ་ལས་ལྷ་དང་མིར་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་

མངོན་པར་མཆོད་ཅིང་གཟེངས་བསྟོད་དེ་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་
དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་མ་གཙུག་ལག་ཡེ་གེའི་ཕྱི་མོ་ཀློག་སྦྱོང་གནང་ཚུལ། དགེ་བསྙེན། རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་དང་བཅས་པའི་བསླབ་པའི་དངོས་པོ་རིམ་པར་བཞེས་ཚུལ་སོགས་རྗེས་འབྲེལ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི།
དེ་ནས་རིང་མིན་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་གྱི་དུས་ལ་བབས་པ་ན། དབང་

ཕྱོགས་སའི་ཚངས་པ་ཀྭང་ཞུའི་ཁྲི་བཞུགས་བཞི་པ་ས་སྟག་ལོ་བོད་བཞུགས་སུང་གུའི་ཨཾ་བན་བརྒྱུད། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱི་ལོ་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ཞུས་
འཐུས་དང་། སྔར་ལམ་ནོར་བུའི་འཇའ་ས་དང་། གསེར་གྱི་འཇའ་ས་བཅས་འཇགས་

གནས་དང་། གསེར་ཐམ་ཡང་སྔར་རྒྱུན་བདེ་སྤྱོད་ཞུས་འཐུས། ཕྱོགས་མཚུངས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

48

ཕེབས་བྱམས་སེར་པོ། སྒ་འབོལ་སེར་པོ། སྲབ་མདའ་སེར་པོ། ཁུ་རལ་སེར་པོ་སོགས་སྔར་སྲོལ་བཞིན་སྩལ་ཐུབ་པ་ཞེས་དྲལ་རྩེའི་ཐོག་གོང་མ་ཆེན་པོར་གསེར་སྙན་སྒྲོན་འབུལ་མཛད་པར། ཁྲི་བཞུགས་ལྔ་པ་ས་ཡོས་ལོ་བཀའ་མཆན་ཕྱིར་

ཕེབས་སུ། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྐྱེ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ད་ཆ་ངོས་འཛིན་གཏན་འཁེལ་ཟིན་ཏེ་འདི་ལོ་ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཅུ་གསུམ་ཉིན་མངའ་གསོལ་བྱེད་རྒྱུ་སོགས་ཤིན་ཏུ་ནས་བཀྲ་ཤིས་པའི་དོན་གནད་བཟང་པོར་སོང་གཤིས། ངོས་ཀྱང་དགའ་སྤྲོ་ལྷག་པར་ཐོབ་ཅིང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་མཆོག་སྤྲུལ་ལ་གནང་སྐྱེས་སུ་ཁ་བཏགས་སེར་པོ་གཅིག སྐུ་བརྙན་གཅིག བཟླས་ཕྲེང་གཅིག རྡོར་དྲིལ་ཆ་ཚང་གཅིག་བཅས་སྩལ་
ཡོད། ཕྱོགས་མཚུངས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་གོང་མར་སྩལ་ཐོབ་བྱུང་བའི་གསེར་གྱི་ཐམ་

ག དེ་བཞིན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་གསེར་ཁྲིར་འཁོད་སྐབས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་ཞུ་ཡིག་ཐོག་
ཕབ་འཐུས་དང་། འགྱོགས་བྱམས། ཤིང་རྟ། སྒ་འབོལ། སྲབ་མདའ། ཁུ་རལ་སོགས་ཁ་དོག་སེར་པོ་ཡང་སྔར་ལམ་བདེ་སྤྱོད་བགྱིས་འཐུས། ཡབ་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་
ལ་གུང་གི་ཆོ་ལོ་དང་། ནོར་བུའི་ཏོག རྨ་བྱའི་སྒྲོ་མདོངས་བཅས་གསོལ་རས་ཡོད་པས་དགའ་བར་གྱིས་ཞེས་བཀའ་ཕེབས།
(༥༣ ཉ་༡།

༨༢ འ་༩) དེ་ནས་ཧོར་ཟླ་དྲུག་པ་དེ་ཉིན་གྱི་དཀར་ཕྱོགས་རྫོགས་པ་
གཉིས་པ་ཚེས་བཅུ་མཁའ་འགྲོ་མགྲོན་དུ་འདུ་བའི་དུས་ཆེན་དང་། གཟའ་སྐར་སྦྱོར་བྱེད་སོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དུས་འཛོམ་མཆོག་ཏུ་དགེ་བའི་ཉིན་སྲིད་ཞི་ཡོངས་
ཀྱི་ཕན་བདེའི་ཉིན་བྱེད་ཆེན་པོ། ལྷ་ཀླུ་མི་དང་དྲི་ཟར་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་གི་སྤྱི་དཔལ་དམ་པར་གྱུར་པ་༧རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

49

གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་གང་ཉིད་ཇི་སྐད་དུ། ཕུན་ཚོགས་སྡེ་བཞིའི་སྒོ་འཕར་སྟོང་ཕྱེ་བའི། །གྲུ་འཛིན་གཉིས་པའི་འཇིགས་མེད་གསེར་གྱི་ཁྲིར། །དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་ལྡན་

གཟི་བྱིན་ངོམས་བཞིན་པར། །བསྐལ་བརྒྱར་ཞབས་བརྟན་མཛད་འཕྲིན་རབ་རྒྱས་

ཤོག །ཅེས་པའི་དོན་དང་མཐུན་པར་འཇིགས་བྲལ་གདོང་ལྔས་བཏེག་པའི་གསེར་
གྱི་ཁྲི་འཕང་མཐོན་པོར་ཞབས་སོར་བཀྲ་ཤིས་པའི་རེ་ཁཱས་སྤྲས་པའི་འཁོར་ལོ་མངོན་པར་འགོད་པའི་སླད་དུ། རྒྱལ་ཚབ་ཐུང་ཞན་ཧོ་ཐོག་ཐུ་རིན་པོ་ཆེ་རྩེ་ཕོ་བྲང་ནས། རི་རྒྱ་བསམ་གཏན་གླིང་དུ་སྤྱན་འདྲེན་ཕེབས་བསུར་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་།
(༥༣ བ་༥།

༨༣ འ་༢) རྩེ་གཟིམ་ཆུང་དུ་༧གོང་ས་མཆོག་ལ་མཇལ་དར་འབུལ་
གནང་གི་གསོལ་ཇ་དྲུང་ཇར་རོལ། ཉི་འོད་དུ་གདན་ཞུས་ཀྱི་

༧གོང་ས་མཆོད་ཡོན་
བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་འཁོད་བསྟུན་ཕེབས་བསུའི་ཆིབས་ཞབས་མཐོ་དམན་
ཚང་མར་ཕྱག་དབང་སྩལ། སྲས་རྣམ་པ་ཡན་ནས་༧སྐྱབས་མགོན་རྩེར་མཇལ་དར་རེ་དང་། རི་རྒྱར་གཏན་བཞུགས་རྣམས་ནས་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེར་མཇལ་དར་རེ་ཕུལ་ཏེ་གང་ཤོང་གྲལ་ལ་འཁོད། གསོལ་གྲོ་དང་། གསོལ་ཇ། བཀའི་འཚམས་དྲི་བཞེས་འབྲས་བཅས་རིམ་བཞིན་ཕེབས།
(༥༤ ཉ་༦།

༨༤ འ་༣) དེའི་ཉིན་ཕྱི་མ་དཀར་ཚེས་བཟང་པོ་གསུམ་པ་གཟའ་སྐར་
གྱི་སྦྱོར་འཕྲོད་དགེ་བར། ༧སྐྱབས་མགོན་མཆོད་ཡོན་གསེར་ཞལ་ལྷན་རྒྱས་སྒང་སྟོད་འདོད་དགུ་ཐང་གི་བཞུགས་སྒར་བཀྲ་ཤིས་མངོན་པར་ཉམས་དགའ་བའི་གནས་སུ་ཆིབས་བསྒྱུར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་རྒྱུར།(༥༤ བ་༢།

༨༥ ཐ་༦) སྔ་ཕྱི་རན་བར་

གསོལ་ཇ་ཕེབས། རྣམ་གྲྭ་རྒྱབ་ཆ་བ་ནས་ཤོད་འདུ་ཁང་དུ་གསེར་སྐྱེམས་བཏང་།

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

50

རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་ཚོགས་སྒོ་འབྱེད་བླ་རྩིས་དངོས་གཞི་བས་སྲིད་པ་ཧོའི་རྒྱབ་ཡིག་
བསྒྲགས། ཀ་དར་ཁྲི་དར་བསྒྲོགས། དེ་ནས་སྤོས་འཛིན། ཞབས་རས། སྤྱན་འདྲེན་རྒྱ་
གླིང་བཅས་ཀྱིས་སྔུན་བསུས་ཏེ་

༧གོང་ས་ཡས་ཕྱིན་རྣམ་གཉིས་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་
བའི་ཞར་ལ་ཉི་འོད་དང་། ཤོད་འདུ་ཁང་གི་རྟེན་གཙོ་ཁག་ལ་སྙན་ཞལ་འབུལ་བ་གནང་སྟེ། ཞབས་སྟེགས་སྟེང་ནས་དགའ་ཐའི་དང་། ཞོལ་གཉེར་གསུམ། རི་རྒྱ་སྤྲུལ་སྐུ་བཅས་ནས་མཇལ་དར་ཕུལ། རྣམ་གྲྭ། ཕེབས་བྱམས་འགོ་བྱིངས་རྣམས་ལ་ཕྱག་

དབང་སྩལ། དེ་ནས་༧སྐྱབས་མགོན་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས་བྱམས་ལ་བཞུགས་མ་ཐག རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཆེ་ལ་རགས་པའི་ཆིབས་ཞབས་རྣམས་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་ཕྱག་བཏེག་པར་ཞོལ་གཉེར་དང་། བླ་ཕྱག་དགའ་ཐའི་གཉིས་ཀྱིས་སྤོས་སྣེ་དང་། བཤེར་ཁང་ནས་དོ་
དམ་གྱིས་བསྒྲིགས་པའི་སེར་སྦྲེངས། བཞུགས་སྒར་ཉེ་འགྲམ་ནས་གདན་ས་ཆེན་པོ་
སེར་འབྲས་དགའ་གསུམ་དང་། ཁང་ཡོད་ཁང་ཆུང་། ཁ་བལ། ཇུ་གཞུང་སོགས་ནས་ཕེབས་བསུ་སྟར་བསྒྲིགས། གཡོན་ཕྱོགས་སུ་ཞོལ་ཁོངས་བྲོ་གཞས། རི་ཤོད་ནས་
བཀའ་ཤོད་ཀྱི་རྟ་གཞུང་བཀླགས་པ་ནང་གསལ་ལྟར་གྱི་ཆིབས་དར། ཕེབས་རོལ་
སོགས་གྲལ་རིམ་འཕོ་འཕྱུག་མེད་ཅིང་། སྔ་རྟིང་མཛེས་ལམ་ཆགས་པ་དང་བཅས་
བཞུགས་སྒར་དུ་གཡས་སྐོར་གྱིས་ཆིབས་བསྒྱུར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཐོག ཕེབས་བྱམས་
བཤོལ་འཕྲལ་ཨཾ་བན་དང་མཇལ་ཕྲད་ཀྱིས་མཇལ་གུར་ཆེན་མོའི་ནང་མཇལ་དར་
སྣེ་སྤྲོད་མཛད་དེ་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་མངོན་པར་བཀོད། རྒྱ་དཔོན་བྱིངས་

ཀྱིས་མཇལ་དར་ཕུལ་བ་རང་སློག་སྩལ། དེ་རྗེས་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྟན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

51

དམར་སྟེང་སྐུ་ཕྱག་དང་། མཇལ་དར་འབུལ་གནང་གིས་བཞུགས་ཁྲིར་འཁོད། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་ནས་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐུ་ཚབ་ཆེད་འབྱོར་གྱིས་མཆོད་ཡོན་སོ་སོར་འཚམས་ཞུ་ཕུལ། དེ་མུས་སུ་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དེ་མོ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་སོགས་སྤྲུལ་སྐུ་ཆེ་ཁ། གུང་དང་། ཞབས་པད་ནས། ཕོགས་མདའ་རྩིས་སྲས་ཡན་དང་། ཤར་བྱང་ཆོས་རྗེ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་སེར་འབྲས་དགའ་གསུམ་དང་། རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་གདན་ཟུར། དབོན་
ཆོས་མཛད། རྩེ་ཤོད་ཀྱི་ལས་ཚན་པ། དྲུང་བྱིངས། བཞུགས་སྒར་སྤྱི་ཁྱབ་ཐའི་ཇི་
དགའ་བཞི་བ་བཅས་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་དང་། ཞོལ་གཉེར་ལས་བྱ་ནས་མཇལ་དར་ཕུལ། དེ་འཕྲོས་གླིང་ཁག སྤྲུལ་སྐུ་ཆུང་ཁ། ཕོ་བྲང་གཉེར་པ་སོགས་སེར་
འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱི་ལས་སྣེ་བྱིངས་དང་། རྨེ་བཞི། དྲུང་གཏོགས། ཁང་ཡོད་ཁང་
ཆུང་། ཁ་བལ། སྐྱ་དར་བ། ཞོལ་ཁོངས་བྲོ་གཞས་པ་སོགས་རྩེ་དང་། བཀའ་ཤག་བརྡ་གསལ་བ་རྣམས་ནས་རྩེ་ཤོད་ལ་གོ་བབས་ཀྱི་མཇལ་དར་རེ་ཕུལ། བླ་སྤྲུལ་དང་།
མི་དྲག་ཕེབས་བསུ་བ་རྣམས་གྲལ་ལ་འཁོད། གསོལ་གྲོ། གསོལ་ཇ། བཀའ་འཚམས། བཞེས་འབྲས་བཅས་ཕེབས། གསོལ་བསྐང་དཀར་སྤྲོ་བཀྱེ་བསྡུ་ཞུས།
(༥༥ བ་༣།

༨༦ འ་༡) དེ་ནས་མཆོད་ཡོན་ལྷན་རྒྱས་རིན་པོ་ཆེ། སྤོས་འཛིན་པ་
དང་། སྤྱན་འདྲེན་རྒྱ་གླིང་པ་སོགས་ཀྱིས་མདུན་བདར་ནས་གདན་ཞུས་ཀྱིས་མཚན་
གཟིམས་ཁང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་བཀའ་དྲིན་ཆེ།
(༥༥ བ་༥།

༨༧ ཐ་༩) ཚེས་བཅུ་གསུམ་དུས་དབྱངས་ཀྱི་དཀར་ཕྱོགས་རྒྱལ་བ་
གསུམ་པའི་ཉི་དྲོས་ཕྱི་ཆ་བདུད་རྩི་ཐུན་མཚམས་དང་བསྟུན་དུས་སྦྱོར་གཟའ་སྐར་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

52

ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཉིན། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་གཟུགས་ས་གསུམ་སྐྱེ་རྒུའི་
རྣམ་འདྲེན་ཆེན་པོ་གང་ཉིད་རང་གི་ཕོ་བྲང་དམ་པར་ཆིབས་བསྒྱུར་དངོས་གཞི་བསྐྱང་རྒྱུའི་སྔོན་ཚུད་ཞོལ་གཉེར་དང་། མི་དཔོན་སོགས་ནས་བཀོད་ནན་སྐོར་གཡེང་གིས་ཆིབས་ཞབས་གང་དུ་འགོད་རྒྱུའི་ལམ་སྲང་དག་ཏུ་གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བྱི་དོར་དང་འབྲེལ་རྡོ་སྟར་དང་། དཀར་ཐིག་གིས་མཛེས་པར་བརྒྱན། རྩེ་པོ་ཏ་ལ་དང་། ལྷ་ལྡན་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གིས་མཚོན་ལྷ་ས་རུ་བཞིའི་སྐྱེ་བོ་མཆོག་དམན་མཐའ་དག་གི་ཁང་པའི་ཡང་ཐོག་ཏུ་གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན། བ་དན། དབང་པོའི་གཞུང་ལྟར་བཀྲ་བའི་བཀྲ་ཤིས་ཁྲ་རིང་སོགས་དར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ལྡ་

ལྡི་བྲེས་ཤིང་། འབུད་དཀྲོལ་རྡུང་རྒྱུད་ཀྱི་རོལ་མོའི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་སྙན་པར་སྒྲོག་པ་
དང་། ལྷན་སྐྱེས་དང་། སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་བའི་དྲི་བཟང་གི་དུད་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
ཁྱབ་པར་འཐུལ་བ་དང་། བཞུགས་སྒར་གྱི་ཁད་ཉེའི་མཚམས་ནས་བཟུང་ཞོལ་
གཉེར་གྱིས་སྤོས་སྣེ་དང་། གཡས་ཕྱོགས་སུ་གདན་ས་ཆེན་པོ་སེར་འབྲས་དགའ་
གསུམ་དང་། རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད། རྨེ་རུ། བཞི་སྡེ། ལྕགས་པོ་རི་པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་
འདུན་ངུར་སྨྲིག་གི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མས་གདུགས་དང་། རྒྱལ་
མཚན་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་རྫས་དང་། རོལ་མོའི་བྱེ་བྲག་སྣ་ཚོགས་པའི་བཀོད་པ་ཐོགས་པའི་སེར་སྦྲེངས་ཞོལ་གཞུང་སྒོ་བར་དང་། གཡོན་ཕྱོགས་སུ་ལྷ་ཞོལ་མངའ་ཁུལ་གྱི་བྲོ་ཤོན། ཕོ་གཞས། མོ་གཞས། ཕྱོགས་བསྡུས་ཀྱི་རྩེད་སྣ། རྒྱལ་
སྲིད་སྣ་བདུན་སོགས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་སྟར་ཆགས་སུ་བསྒྲིགས། གོང་ཚེས་ཀྱི་ཐོ་རེངས་
ཁྱུང་སྔོན་སྐྱེས་ཀྱི་རང་ཞལ་ཐོག་མར་ངོམས་པའི་ཚེ་དུང་བརྡ་དང་། རོལ་ཆ་དང་པོ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

53

བཏང་། ནམ་ཟིར་སྐབས་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་མགྲོན་གཟིམས་ནས་གདན་ཞུས་
ཀྱིས་དབུ་གུར་མཚན་གཟིམས་ཁང་དུ་གསོལ་ཇ་ཕེབས། རྣམ་གྲྭ་རྒྱབ་ཆ་བ་ནས་མཇལ་གུར་ནང་གསེར་སྐྱེམས་བཏང་། བླ་རྩིས་པས་སྲིད་པ་ཧོའི་རྒྱབ་ཡིག་
བཀླགས། བཞུགས་ཁྲི་ཁག་ལ་ཀ་དར་ཁྲི་དར་བསྒྲོགས།

དེ་ནས་རོལ་ཆ་གཉིས་པས་སྐབས་ཕྱེ་ཞིང་། ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་འོད་ཟེར་ས་འཛིན་རྩེ་མོར་འཁྱུད་འཕྲལ། རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་འབྱེད་བླ་མཁྱེན་
དངོས་གཞི་བས་སྲིད་པ་ཧོའི་ཕྱག་རྒྱས་སྣ་དྲངས། སྐྱ་དར་བ་དང་། སྤོས་རྟ། གར་རོལ། གཟིམས་འཇོ། རིན་ཆེན་རྒྱན་ཆ་བ་སོགས་ཆོས་སྲིད་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ལ་འོས་པའི་རྟགས་མཚན་དུ་མ་མདུན་དུ་བདར། སྲིད་སྐྱོང་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་པ། དགའ་ལྡན་ཁྲི་

གདན་ཟུར། ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཁག་སོགས་སྐྱེ་སྤྲུལ་ཆེ་ཁ་དང་། གུང་། ཞབས་པད། ཛ་སག ནང་མ་ལས་ཚན། དྲུང་སྐྱ་སེར། གོང་མ་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཚབ་ཆིན་ཁྲལ་དཔོན་ཁག ཁ་བལ། ཨ་ཙཱརྱ་དང་། འཛུམ་ལི་རྒྱལ་བློན་སོགས་མདོར་ན་རྒྱན་དང་ཆ་ལུགས་དང་། སྐད་དང་གོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་ཆིབས་ཞབས་བགྲང་གིས་མི་
ལང་བ་མི་ལྟུང་ཕྲེང་བ་ས་ལ་འཕོས་པ་ལྟར་ཚར་དུ་དངར་བའི་དབུས་སུ། བསིལ་ལྗོངས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མགོན་མེད་ཀྱི་མགོན། སྐྱབས་མེད་ཀྱི་སྐྱབས། མཆོད་སྦྱིན་གྱི་

གཏེར། དགོས་འབྱུང་གི་ནོར་བུ། ཕན་དང་བདེ་བའི་འབྱུང་གནས། བདེ་ཞིང་སྐྱིད་

པའི་སྤྱི་དཔལ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ཉིད་གང་གི་སྐུ་དང་འཚམས་པའི་ངུར་སྨྲིག་གི་ན་བཟའ་དྲི་བཟང་ཞིང་། འཇམ་ལ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

54

སྣུམ་བག་འཚེར་བ་མཛེས་པར་གསོལ་ཏེ་གསེར་གྱི་ཁང་བུ་ཉི་འོད་ཀྱི་རྩེ་དགའ་དང་
འགྲོགས་པ་ལྟ་བུའི་ཕེབས་བྱམས་སེར་པོ་ཁ་ལོ་བ་བརྒྱད་འདེགས་ཀྱི་ནང་དུ་

བཞུགས། དབུ་གདུགས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་ཕུབ། རྨ་བྱའི་སྒྲོ་གདུགས་ཀྱི་

བསིལ་གཡབ་ནི་གཡོབ་བཞིན་པར་གར་རོལ་གསུམ་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཇི་ལྟར་སྔོན་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལེགས་བྲིས་འཆི་བ་མེད་པའི་ལམ་ནས་དགྲ་བཅོམ་
གསེར་གྱི་རི་བོ་ལྟ་བུ་དང་། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་དབང་པོ་སོགས་དག་པའི་
འཁོར་ཚོགས་གྲངས་མེད་པས་བསྐོར་ཏེ་འཕགས་ཡུལ་མ་ག་དྷར་བབས་པ་དང་། ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་འདབ་བཟང་གཉིས་སྐྱེས་ཀྱི་ཁྱུ་ལྡིང་བ་དང་བཅས་རང་གནས་པད་
མཚོར་གཞོལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་ཆུ་ཀླུང་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱའི་འབྱུང་ངོགས་གཅིག་པུ་ག་ལ་བ་དེར་དལ་བྲེལ་རན་པར་རིམ་གྱིས་བྱོན་པ་ན། ཕྱོགས་འདིར་
གཉུག་མར་གནས་པ་དང་། རྒྱང་གྲགས་དང་། དཔག་ཚད་དུ་མའི་ལམ་ནས་གསེར་ཞལ་མཇལ་བ་དོན་གཉེར་གྱིས་ཆེད་དུ་ལྷགས་པ་སོགས་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་བསམ་
གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དབྱར་གྱི་ཆར་སྤྲིན་སྟུག་པོའམ། སའི་དྲེག་པ་ལྟར་འདུས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ལ་ལ་དག་ནི་ལག་པར་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་མིག་མི་འཛུམ་པར་ལྟ་ཞིང་འཁོད། ལ་ལ་ནི་གདུང་དབྱངས་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས། ཕལ་མོ་ཆེ་ནི་ཕྲག་པ་གཟེངས་བསྟོད་
དེ་ད་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་མགོན་དང་བཅས་སོ། །སྐྱིད་པའི་ཉི་མ་ཤར་རོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དགའ་བའི་ཅ་ཅོ་དར་དིར་སྒྲོག་པའི་བསེར་བུས་བསྐྱོད་པ་ན་གང་གི་ཐུགས་རྗེའི་རྒྱ་མཚོ་རྦ་རླབས་ཆེས་ཆེར་གཡོས་ཏེ་བྱམས་བརྩེའི་སྤྱན་རས་ཀྱིས་

ཀུན་ཏུ་གཟིགས་པ་དང་བཅས་སྔོན་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ཨ་ཏི་ཤ་འཁྲུངས་ནས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

55

རིང་པོ་མ་ལོན་པར་རང་གི་འབངས་འཁོར་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་ཐོག་མར་གཟིགས་པའི་ཚེ་ཡབ་ཡུམ་ལ་དྲི་བ་དང་བཅས་འདི་དག་བདག་བཞིན་དུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྲུན་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་འཚོ་བར་ཤོག་ཅིག ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ༧རྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས། མ་སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེར། །སྡུག་བསྔལ་བའི་ངང་ཚུལ་མ་བཟོད་པར། །ཚིག་བཅོས་མ་མིན་པར་ཅི་བྱེད་རྣམས། །གཞན་ཕན་བདེར་འགྱུར་བར་བྱིན་
གྱིས་རློབས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཐུགས་ལ་འཁྲུངས་ནས། འགྲོ་བ་འདི་རྣམས་བདག་ཉིད་ཁོ་ནས་གནས་སྐབས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བདེ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་དམ་བཅའི་རི་མོ་ཐུགས་ལ་འདྲི་ཞིང་། ཀུན་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ཐར་པ་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ས་བོན་གྲུང་པོ་བསྐྲུན་པའི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་གྲུ་ཆར་ཆད་མེད་དུ་
འབེབས་བཞིན་པར་བྱོན་པ་ལས།

སྨོན་གྲོང་ཟམ་པའི་འགོར་ཕེབས་པའི་མཚམས་སུ་སྤྲུལ་པའི་གན་དྷོ་ལའི་གནས་སྲུང་དྲེགས་པའི་སྡེ་དཔོན་གནོད་སྦྱིན་བྱ་ཁྲི་སྤྱན་གཅིག་པ་འཁོར་དང་བཅས་
པ་ཕེབས་བསུར་བྱོན་ནས་ལྷ་ཕྱག་གི་ཚུལ་དུ་པད་འབུལ་དང་། མཇལ་དར་ཕུལ་བ་མགྲོན་གཉེར་གྱིས་བླངས་ཏེ་མཐུན་རྫས་བསྟར། དེ་ནས་མི་དཔོན་གྱིས་སྤོས་སྣེ་
ཞུས་ཏེ་ཕྱག་འཚལ་སྒང་ནས་བཟུང་རིམ་བཞིན་བྱོན། ཤར་སྐྱ་རིང་ནས་བོད་དམག་དང་། རྒྱ་དམག་མུ་མཐུད་རུ་བསྒྲིགས་ཀྱིས་སྤོས་སྣེ་པུས་འཛུགས་ཞུས་པར་སོ་
སོར་གནང་ཆ་སྩལ། དུང་མཚོའི་ཟུར་ནས་བླ་ཕྱག་དང་། ལྷ་གཉེར་གྱིས་སྤོས་སྣེ་
ཞུས། ཆོས་བཟང་ལྷའི་འདུན་ས་གཉིས་པ་གསུང་ཆོས་ར་བར་དགྲ་ལྷའི་གཙོ་བོ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

56

གནས་ཆུང་འོད་ལྡན་དཀར་པོ་ཡང་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྟེན་ཁོག་ཏུ་བརླམས་ནས་རུ་
འདྲེན་སྡེ་བཞིའི་འཁོར་བཅས་ཕེབས་བསུར་བྱོན་ནས་ལན་གསུམ་གྱི་པད་འབུལ་

དང་། མཇལ་དར་རྩེ་སྤྲོད་སྐུ་མདུན་དུ་ཕུལ་ཏེ་བཞུགས་པར་ཞལ་ཇ་འབུལ་གནང་ལ་ཕུད་འཐོར་མཛད། དེ་ནས་ཕེབས་བྱམས་གདོང་ཞབས་གོམ་ཉི་ཤུ་ཙམ་ཕེབས་སྐྱེལ་
གྱི་ཚུལ་དུ་བྱོན་ནས་རང་གནས་སུ་ཕེབས། སྒྲོན་དར་དང་མཐུན་རྫས་བསྟར།རྗེ་བླ་མ་མཆོག་ཉིད་སྔོན་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོར་འཁྲུངས་པའི་ཚེ་ཐབས་མཁས་སྒྱུ་འཕྲུལ་གྱིས་བཞེངས་ཤིང་། སྒམ་པོ་ཟླ་འོད་གཞོན་ནུའི་རྟོགས་
བརྗོད་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན། ངེས་པའི་དོན་དུ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཕོ་བྲང་དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པ་ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོའི་གཞུང་སྒོའི་འགག་ཏུ་ཕེབས་བྱམས་ལས་བཤོལ་ཏེ་ཐོག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དགོངས་ཏེ་བསྟན་པའི་བདག་པོ་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ཞལ་སྐྱིན་ཇོ་བོ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དང་། འཕགས་པ་རང་བྱུང་ལྔ་ལྡན་སོགས་རྟེན་མཆོག་དམ་པ་རྣམས་མཇལ་མཆོད་གནས་གཟིགས་སུ་ཕེབས་པར་བཞེད་དེ་ཆིབས་ཞབས་བྱིངས་

ཁྱམས་འགག་ཏུ་བཞག་རྩེ་ཤོད་ཀྱི་ལས་ཚན་ཡན་གྱི་ཞབས་ཞུ་དང་། སྤྱན་འདྲེན་རྒྱ་
གླིང་། སྤོས་འཛིན། ཞབས་རས། ལྷ་གཉེར། དཀོན་གཉེར་དཔོན་བཅས་ཀྱིས་སྲི་

ཞུས་སྔུན་བསུས་ཏེ་ཕེབས།
(༥༨ ཉ་༥།

༩༡ ཐ་༡༡) འདི་ཉིན་གཞུང་ས་ནས་གང་ཅིའི་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་
འཕར་དབྱེ་སླད། སྟེང་ཤོད་མཆོད་ཁང་ཁག་སོ་སོ་དང་། རྟེན་མཆོག་སྤྱིའི་སྤྱན་སྔར་སྣ་ལྔའི་མཆོད་སྤྲིན་སྟོང་ཚར་དང་། ན་བཟའ་ཉེར་སྤྱད་སོགས་དམིགས་བསལ་གྱིས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

57

སྒྲིག་འབུལ་ཐོག སྨད་རྒྱུད་རིག་པ་འཛིན་པ་ཚོགས་ཡོངས་མཆོད་འབུལ་དུ་གདན་དྲངས་འདུག་པར་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་ཐུགས་གཏད་མཛད། ཇོ་བོ་ཆེན་པོའི་སྤྱན་སྔར་
མཇལ་ཕྱག་དང་། བསྟན་འགྲོར་སྨན་པའི་ཐུགས་སྨོན་རླབས་པོ་ཆེ་མཛད་གྲུབ་བསྟུན་པང་གཅལ་སྟེང་བཞུགས་ཁྲི་བདེ་སྟན་ལྷོ་གཟིགས་ཐོག་ཞབས་སོར་འཁོད།
ཤོད་དང་། སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ། ཕུར་ལྕོག་ཡོངས་འཛིན། སྐུ་སྒེར་ཛ་སག གསོལ་གཟིམས་མཆོད་གསུམ་བཅས་ཀྱང་གོ་རིམ་བཞིན་གྲལ་འཁོད་བསྟུན། གུང་ཞབས་པད་ནས། ཐའི་ཇི་ཡན་དང་། བླ་ཕྱག་ནས་རྟེན་གསུམ་དངོས་འབུལ་དང་། ལྷ་གཉེར་དང་། དཀོན་གཉེར་དཔོན་གཉིས་ནས་མཇལ་དར་རེ་ཕུལ་བར་ཕྱག་དབང་སྲུང་མདུད་སྩལ།

དེ་ནས་རྟེན་འབྱུང་གི་རྫས་དམ་པ་གསོལ་གྲོ་དང་། གསོལ་ཇ་རིམ་ཕེབས་རྗེས་བླ་ཕྱག་ནས་རྩེ་ཤོད་སོ་སོར་གསོལ་བསྐང་ཤིང་འབྲས། རྒྱབ་སྟེར་རྟགས་བརྒྱད་སོགས་རགས་བསྡུས་བསྒྲིགས་འབུལ་ཞུས། འདི་ཉིན་ཐའི་ཇི་ཡན་ལྕགས་ཁྲའི་ནང་དང་། ནང་མ་གཡས་ཕྱོགས། མགྲོན་གཟིམས་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་འཁོད་པར་རྩེ་ནས་གདན་དང་། གསོལ་གྲོ། མཐུད་ཀ ཧོ་ཐོག་ཐུ་དང་། དེ་བྱིངས་རིམ་བཞི་ནས། ལས་
ཚན་ཡན་དཀྱིལ་འཁོར་མཐིལ་དུ་གོ་བབས་ཀྱི་གདན་དང་། གསོལ་གྲོ། གསོལ་ཇ་བཅས་གཏོང་གནང་མཛད། དེ་ནས་ཀ་དར་ཁྲི་དར་བསྒྲགས་ཏེ་གོང་བཞིན་སྤོས་སྣེའི་
སྲི་ཞུ་དང་བཅས་གསང་སྒོ་ནས་ཕེབས་ཏེ་བར་ཁང་སྲོང་བཙན་དང་། སློབ་དཔོན་གཙོ་འཁོར། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་བཅས་ཞིབ་མཇལ་གྱིས་དཔལ་ལྷ་ལྕོག་ལྷ་མོ་
ཞི་དྲག་ལ་སྒྲོན་དར་དང་འབྲེལ་ལས་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་པའི་འཕྲིན་བཅོལ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

58

ཤུགས་དྲག་བསྐྱངས་ཏེ་མར་ཕེབས། བྱམས་པ་མཆེད་བཞི་སོགས་གནས་གཟིགས་འཕྲོས་རྣམས་མཛད་དེ་ཁྱམས་རའི་འགག་ནས་སླར་ཡང་ཕེབས་བྱམས་ལ་བཞུགས་ཏེ་ཤ་གསར་དང་། བཞི་སྡེའི་མདུན་འབྲས་གླིང་བརྒྱུད་སྔར་བཞིན་སྟོན་འཁོར་
ཆིབས་ཞབས་དུ་མའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ལྷམ་མེ། ལྷང་ངེ༌། ལྷན་ནེར་དལ་འགྲོས་
ཀྱིས་ཆིབས་བསྒྱུར་མཛད་པར་ཞོལ་གཞུང་སྒོ་ཆེན་མོའི་ནང་ལྷ་ལྡན་ཁང་ཡོད་ཁང་ཆུང་དང་། ཁ་བལ། ཇུ་ལངས། གཞུང་སོག་རྣམས་དང་། རྡོ་རིང་ནང་མ་ནས་གདན་ས་གསུམ་གྱི་བླ་སྤྲུལ་ལས་སྣེ། གླིང་ཁག རྨེ་བཞི། ལྕགས་རི་བ་བཅས་ནས་ཕེབས་
བསུའི་མཇལ་དར་ཕུལ་བ་མགྲོན་གཉེར་གསུམ་སྔོན་བསྐྱོད་ཀྱིས་རང་སློག་སྩལ། རྡོ་
རིང་ནང་མ་ནས་ཉི་འོད་བར་སྐུ་བཅར་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གི་དགེ་འདུན་རྣམས་ནས་སེར་སྦྲེངས་དང་། བཀའ་བློན་རྣམས་དང་། རྩེ་ཕྱག་གཉེར་བཅས་ནས་སྤོས་སྣེ་ཞུས། ཆིབས་དར་དང་། ཕེབས་རོལ་རྣམས་ཀྱང་བྱང་ཆེན་ཐར་ལམ་གྱི་རྟ་སོའི་ནང་བར་
གཡས་སྐོར་སྟར་བསྒྲིགས་ཀྱིས་ཕེབས་རོལ་གཏོང་རྒྱུ་དང་། ཆིབས་གསར་གསུམ།
སྤོས་རྟ་གཉིས་བཅས་བདེ་ཤར་བར་བཏང་འབྲེལ་ཕུན་ཚོགས་འདུ་ལམ་གྱི་ལྡེབས་
བྲིས་ཆོས་སྲུང་ཁག་ལ་སྡེ་དྲུང་ནས་སྙན་དར་ཐུགས་སྨོན་ཞུས་ཏེ་ཕུལ།

རིན་རྒྱན་པ་རྣམས་རྡོ་རིང་ནང་མ་ནས་སྔོན་ཙམ་ཐོན་ཏེ་བདེ་ཤར་བྱང་བརྒྱུད་ནས་ལྷོ་བལྟས་ཀྱི་སྟར་བསྒྲིགས། བདེ་ཤར་ནས་ཕེབས་བྱམས་བཤོལ་ཞིང་། རྡོ་
སྐས་སྟེང་ཞབས་སྟེགས་ཁྲིའུ་ཤིང་ཁར་བྱམས་བཞུགས་མཛད་དེ་ཆིབས་དཔོན་
དང་། ཆིབས་འཆང་པ། སྒྲོ་གདུགས་པ། ཆིབས་ར་བ་སོགས་ལ་ཕྱག་སྲུང་དང་གནང་ཆ་སྩལ།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

59

སྲིད་སྐྱོང་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྤོས་སྣེ་དང་། སྤྱན་འདྲེན་རྒྱ་གླིང་། སྤོས་
འཛིན། རིན་རྒྱན་ཁྲི་པ། ཕྱག་འཐེན་གསོལ་དཔོན། མགྲོན་ཆེ་བཅས་ནས་བཀུར་སྟི་

ཆེན་པོས་ཐེམ་སྐས་རིམ་པར་གདན་དྲངས་ཏེ་ཚོམས་ཆེན་སྟེང་གཟིམས་ཆུང་ཉི་འོད་འགག་བརྒྱུད་ཕེབས་ནས་བྱམས་ཁང་དང་། བློས་བསླངས་ཁང་། གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་འདྲ་ཐང་། བདེ་འཁྱིལ་གསེར་སྡོང་ཆེན་མོ་རྣམས་དང་། ཁྱད་པར་གྲུ་འཛིན་འཕགས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་གི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་འཕགས་མཆོག་ལོ་ཀེ་ཤྭ་རའི་སྣང་
བརྙན་གྱི་སྤྱན་སྔར་སྟན་དམར་སྟེང་ཡན་ལག་དམ་པ་ལྔ་ས་ལ་ལེགས་པར་ཕབ་པའི་ཕྱག་དང་། གང་གི་གསང་གསུམ་གྱི་མཛད་པ་ཆེ་ཕྲ་མཐའ་དབུས་བསྟན་འགྲོ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཕན་བདེའི་གསོས་སུ་འགྱུར་བའི་ཐུགས་སྨོན་བདེན་ཚིག་གི་རྒྱས་བཏབ་པའི་སྙན་ཤལ་བཅས་འབུལ་གནང་མཛད།

༧༽གྲུ་འཛིན་ཞིང་མཆོག་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལར་ཕེབས་པ་དང་། དེའི་གསེར་
ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ཞུས་པར་བོད་ལྗོངས་ཡོངས་ནས་ལེགས་འབུལ་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆོད་སྤྲིན་བར་མེད་དུ་སྤྲོས།

དེ་ནས་༧རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་གོང་མ་ན་རིམ་གྱི་གཟིམས་ཆུང་ཉི་འོད་འཁྱིལ་པའི་འཇིགས་བྲལ་གདོང་ལྔས་བཏེག་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་འཕང་མཐོན་པོར་ཞབས་ཀྱི་
པདྨོ་མངོན་པར་བཀོད་དེ། ཆིན་ཁྲལ་བོད་བཞུགས་ཨཾ་བན་གྱིས་མཚོན་རྒྱ་དཔོན་ཁག་ནས་མཇལ་དར་ཕུལ་བ་རང་སློག་གིས་གསོལ་གྲོ། གསོལ་ཇ། བཞེས་འབྲས། བཞེས་སྤྲོ། བཞེས་བུར། ཤིང་འབྲས། གསོལ་ཇ་གཅིག་བཅས་ཕེབས་ནས་ཨཾ་བན་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

60

ལ་ལེགས་གནང་སྐུ་བརྙན་དང་ཁ་བཏགས་ཕྱག་བསྟར་གྱིས་སྩལ།

དེ་ནས་གཟིམས་ཆུང་ཕུན་ཚོགས་འདོད་འཁྱིལ་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད་བསྟུན་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་མཇལ་དར་འབུལ་གནང་རྗེས། གསོལ་གྲོ་དང་། དྲུང་བཞེས་ཕེབས། དེ་ནས་ཉི་འོད་དུ་ཕེབས་སྟོན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་འཕར་དང་པོར་དབྱེ་
ཕྱིར་དཀར་སྤྲོ་སྤོམ་བསྒྲིགས་ཐོག སྤོས་འཛིན་རྒྱ་གླིང་སོགས་ཀྱི་སྲི་ཞུ་དང་བཅས་
སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བཞུགས་ཁྲི་ཆེན་མོར་ཞབས་སོར་འཁོད་བསྟུན། རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་
ཆེ་ནས་སྐུ་ཕྱག་དང་འབྲེལ་མཇལ་དར་འབུལ་བཞེས་བསྐྱངས། དེ་རྗེས་བསྟན་གླིང་།
ཀུན་གླིང་། ཚེ་ཆོག་གླིང་གི་སྤྲུལ་སྐུ། ཕུར་ལྕོག་ཡོངས་འཛིན་སོགས་བླ་སྤྲུལ་ཁག་དང་། རྒྱལ་ཡབ་གུང་། ཞབས་པད། སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ། ཛ་ཏཱ། ནང་མ་མཁན་སྡེ་ཆེ་
ཆུང་། ཕོགས་མདའ་རྩིས་སྲས། རྩེ་ཤོད་ཀྱི་ལས་ཚན་པ། དྲུང་དྲག་འབྲིང་དཀྱུས་

གསུམ། དྲུང་གཏོགས། སྐྱ་དར་བ་ཡན་ནས་རྩེ་ཤོད་ལ་གོ་བབས་ཀྱི་མཇལ་དར་རེ་
ཕུལ་ཏེ་གྲལ་ལ་འཁོད། དེ་བྱིངས་གསེར་སྡོང་འགག་ཏུ་གདན་གནས་ལ་བཞུགས།
གསོལ་གྲོ་དང་གསོལ་ཇ་ཕེབས།

དེ་ནས་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་༧གོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེར་སྐུ་ཕྱག་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྔ་ལྡན་ལས་བརྩམས་པའི་མཎྜལ་གསུང་བཤད་ཞིབ་རྒྱས་དང་འབྲེལ་བར་གཞུང་ས་མཆོག་ནས་དགྱེས་སྟོན་ལེགས་འབུལ་གྱི་ཐོག་མར། བཀྲ་ཤིས་དང་བདེ་ལེགས་ཀྱི་རེ་ཁཱས་མཚན་པའི་
ལྷ་རྫས་ཞི་བའི་མདངས་ལྡན་ཐ་གྲུ་མ་ཉམས་པ་སྲིད་དུ་རིང་བ་དང་། གསེར་སྦྱངས་
ཀྱི་ཁམས་ལས་གྲུབ་པའི་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོའི་བཀོད་པ་དར་སྣ་ལྔའི་ཆུན་འཕྱང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

61

ཅན་གྱིས་སྣ་དྲངས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དང་། ན་བཟའ་ཉེར་སྤྱད་སོགས་ཀྱི་དངོས་འབུལ་མཆོད་སྤྲིན་སྤམས་མཐོ་བ་སྤྱན་ལམ་དུ་བཏེག་རྗེས། རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་
སྒེར་ནས་ཀྱང་མཇལ་དར་མཎྜལ་རྟེན་གསུམ་བཅས་འབུལ་གནང་མཛད། གཞུང་ས་ནས་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེར་མཎྜལ་ལྗགས་བཤད་ཀྱི་ལེགས་ཆར་མཇལ་དར་རྟེན་
གསུམ། དངོས་འབུལ་བསྟར་ཞིང་། དེ་རྗེས་དབུས་གཙང་ཚོ་ཆེན་དང་། རྩེ་ཤོད་དྲུང་སྤྱི། རྣམ་གྲྭ་ལས་སྣེ་བཅས་ནས་རྩེ་ཤོད་སོ་སོར་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་རེ་ཕུལ་ཏེ་གྲལ་ལ་འཁོད། གསོལ་ཇ། བཞེས་འབྲས། གསོལ་བསྐང་དཀར་སྤྲོ་བཀྱེ་བསྡུ་བཅས་ཟིན་རྗེས། ཕེབས་བྱམས་ཞབས་ཞུ། རྒྱ་དཔོན་ཆེ་ཆུང་། ཕེབས་བྱམས་འགོ་བྱིངས།

བྱམས་འཐེན་དམག་སྒར་འགོ་བྱེད་བཅས་པར་སྲུང་མདུད་དང་གནང་ཆ་སྩལ། ཀ་དར་ཁྲི་དར་བསྒྲོགས། དེ་ནས་གཟིམས་ཆུང་མགོན་ཁང་དང་། མཚན་གཟིམས་ཁང་དུ་བྱོན་ཏེ་རྟེན་མཆོག་རྣམས་ལ་ཐུགས་སྨོན་རྒྱ་ཆེ་དང་བཅས་སྙན་ཤལ་འབུལ་གནང་གིས་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་འཁོད་འཕྲལ། གསོལ་གྲོ། གསོལ་ཇ། ཕེབས་སྒོ། གསོལ་ཚིགས་བཅས་ལྷན་རྒྱས་ཀྱིས་ལས་ཚན་ཡན་ལ་གསོལ་བསྐང་། རྩེ་གཉེར་ནས་སྦུག་མདོར་བཞེས་ཕོར་བཀྲམས། གསོལ་བ། གསོལ་ཇ་གསུམ་པ་བཅས་རིམ་བཞིན་ཕེབས་སོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཐུགས་རྗེའི་རང་གཟུགས་ཕྱག་ན་པདྨོ་གཞོན་ནུའི་
གར་གྱི་རྣམ་པར་རོལ་པ་གང་ཉིད་རྒྱུ་སྐར་གྱི་གྲངས་ལ་འགྲན་པའི་དཔག་མེད་ཆིབས་རོལ་གྱི་འཁོར་ཚོགས་དང་བཅས་ཕྱི་ལྟར་ན་ཚུར་མཐོང་ཐུན་མོང་གི་སྣང་ངོར་སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྒྱུར་བའི་ཆོས་ལྡན་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དགའ་བ་བརྒྱ་ལྡན་གྱི་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

62

མཚན་གྱི་ཡེ་གེས་སྤ་བ། བརྟན་ཞིང་བཙན་ལ་ཉམས་དགའ་བ། རྒྱ་ཕིབས་དང་།
གཉྫི་ར་སོགས་མཛེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་དུ་མས་སྤྲས་པའི་རྩེ་མོ་ཀུན་གསལ་གྱི་མཐོངས་
སུ་བསྙེགས་པ་ལྷུན་སྟུག་བྱིན་ཆགས་པ་མཐའ་ནེའུ་གསིང་དང་། ལྗོན་ཤིང་གི་ཕྲེང་
བས་བསྐོར་བ། ནང་ལྟར་ན་འཕགས་མཆོག་སྙིང་རྗེའི་གཏེར་གྱི་ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་
ལས་གྲུབ་པའི་རི་བོ་གྲུ་འཛིན་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ། གསང་བ་ལྟར་ན། ལྷན་སྐྱེས་བདེ་སྟོང་གི་ཏིང་འཛིན་ངང་གིས་འཕེལ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དངོས། སྔོན་མཁས་གྲུབ་གསེར་
ཁང་པ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་མཆོག་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་མཇལ་བར་པོ་ཏ་ལར་ཕེབས་པ་ན། ཁོ་བོ་ནི་འདིར་སླེབས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་རང་འགགས་སུ་སོང་སྟེ་
དག་པའི་སྣང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འཆར་བས་ཕོ་བྲང་འདི་ནི་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། གྲུ་འཛིན་ཞིང་དབྱེར་མ་མཆིས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་གྲུབ་པའི་སྐྱེས་མཆོག་དམ་པ་རྣམས་གནས་དེར་ཕེབས་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ལྡོག་(༦༡ ཉ་༦།

༩༦ ཐ་༡༡) པ་ལྟར་གང་སྣང་དག་པ་རབ་
འབྱམས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རང་བཞིན་ཁོ་ནར་འཆར་བའི་གནས་མཆོག་ཁྱད་པར་ཅན་
དེ་ཉིད་དུ་མཉེན་ལྕུག་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་རྣམ་པར་བཀོད་ཅིང་། དེའི་ཚེ་ལམ་བར་རྣམས་
སུ་ཡང་དཀར་ཕྱོགས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་ལྷ་ཀླུ་གནོད་སྦྱིན་མི་མ་ཡིན་མཁའ་ལ་རྒྱུ་བ་དག་གིས་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་བྲལ་གྱི་འཆི་བ་མེད་པའི་ལམ་བཻཌཱུརྱའི་ཁུ་
བས་ལན་བརྒྱར་བྱུགས་པ་ལྟ་བུའི་དབྱིངས་སུ་ཆུ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོ་བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་སོགས་ཀྱི་དགེ་མཚན་དུ་མ་མིག་གི་བདུད་རྩིར་སྤུངས་པ་ལྟ་བུ་སྤེལ་བ་དང་།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

63

ས་ལ་རྒྱུ་བའི་སྐལ་བཟང་རྣམས་ཀྱང་མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་གི་བསོད་ནམས་གསུམ་བདེ་བླག་ཏུ་འདུ་བྱེད་པའི་མེ་ཏོག་མངོན་པར་འགྲེམས་ཤིང་། རྗེ་བླ་མའི་གསང་བ་
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མཛད་འཕྲིན་ལ་སྙིང་ནས་གུས་པའི་གསོལ་འདེབས་དང་།
ཤིས་བརྗོད། ངོ་མཚར་བའི་གཏམ་སྙན་དུ་མ་སྒྲོག་ཅིང་། ཡིད་དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་གི་ནོར་བུ་རིན་ཐང་བྲལ་བ་ལག་རྩེར་ལོན་པའི་དགའ་བ་མི་ཟད་པ་དང་བཅས་ (༦༡ བ་༤།

༩༧ ཐ་༢) མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ས་བོན་གྲུང་པོར་ཐེབས་པས་ནོར་
འཛིན་གྱི་ཁྱོན་ཡོངས་སུ་གང་བར་གྱུར་ཏོ། །
དེ་ནས་ཟླ་བ་དེ་གའི་ཡར་ངོའི་ཚེས་བཅུ་བཞི་གཟའ་སྐར་གྱི་མཐུན་སྦྱོར་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པའི་ཉིན། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཐུགས་རྗེའི་རང་གཟུགས་
འཇིག་རྟེན་ཡོངས་ཀྱི་མ་འདྲིས་པའི་མཛའ་བཤེས་རང་ཅག་ཁ་བ་རི་པ་རྣམས་ཀྱི་
འདྲེན་པ་བླ་ན་མ་མཆིས་པ་༧སྐྱབས་མགོན་ཕྱག་ན་པདྨོ་ངུར་སྨྲིག་གར་གྱི་རྣམ་པར་

རོལ་པ་རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་འཇིགས་བྲལ་དབང་ཕྱུག་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་སྙན་པའི་བ་དན་ས་གསུམ་ན་ཆེས་ཆེར་གཡོ་བ་གང་དེ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་དུ་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་འཕགས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་པོ་ཏ་ལའི་ཚོམས་ཆེན་རྙིང་པ་སྲིད་ཞིའི་ཕུན་ཚོགས་སུ་མི་
འཇིགས་གདོང་ལྔས་བཏེག་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་འཕང་མཐོན་པོར་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་འགོད་
པར་མཛད་རྒྱུར་ཆེན་པོར་འོས་པའི་སྲི་ཞུ་བཀུར་སྟི་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ། ཆེ་
འདོན་མངའ་གསོལ་ཞུ་རྒྱུར་ནམ་ལངས་སྔ་ཆར་ཕོ་བྲང་ཡང་སྟེང་དུ་རོལ་ཆ་དང་པོ་བཏང་བ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་མགྲོན་གཟིམས་ནས་གདན་ཞུས་ཀྱིས་མཚན་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

64

གཟིམས་ཁང་དུ་གསོལ་ཇ་ཕེབས། རོལ་ཆ་གཉིས་པ་བཏང་། ཨཾ་བན་བྲག་སྒོ་ཐོན་པ་དང་རོལ་ཆ་གསུམ་པའི་སྙན་གསན་ཐོག སྲིད་སྐྱོང་རྒྱལ་ཚབ་མཆོག་དང་། བཀའི་གུང་བློན་རྣམས་ནས་སྤོས་སྣེ་དང་། ཞབས་རས། སྤྱན་འདྲེན་རྒྱ་གླིང་། སྤོས་འཛིན།
རིན་རྒྱན་སོགས་ཀྱིས་མདུན་བདར། འཁོར་ཚོགས་རྒྱ་མཚོས་བསྐོར་བཞིན་པར་ཚོམས་ཆེན་སྲིད་ཞིའི་ཕུན་ཚོགས་སུ་དལ་གྱིས་འབྱོན་པར་མཛད་པ་དང་། ཆིན་ཁྲལ་ཨཾ་བན་གསེར་ཡིག་པ་བཅས་ཕེབས་འཛོམས་དང་།(༦༢ བ་༡།

༩༨ ཐ་༥) གོང་
མ་བདག་པོ་ཆེན་པོ་ནས་༧རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་གང་ཉིད་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ལ་
མཆོག་ཏུ་དགྱེས་པས་དབུགས་དབྱུང་གཟེངས་སུ་བསྟོད་པའི་གསེར་གྱི་བཀའ་

ཡིག་མན་དྲུང་དང་། མཁན་དྲུང་བགྲེས་པ་ནས་སྐད་གསང་མཐོན་པོས་སྙན་སྒྲོན་ཞུས།(༦༢ བ་༣།

༩༨ འ་༡༠) ༧གོང་ས་མཆོག་གསེར་གྱི་ཁྲི་འཕང་མངོན་མཐོའི་སྟེང་
དུ་ཞབས་སོར་འཁོད་འཕྲལ། ཨཾ་བན་ནས་གོང་མ་ཆེན་པོའི་གནང་རྟེན་རྣམས་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར།
(༦༣ ཉ་༤།

༩༩ ཐ་༡༢) དེ་ནས་སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྐུ་ཕྱག་
དང་འབྲེལ་མཇལ་དར་སྲིད་དུ་རིང་བ་ཕུལ་ཏེ་བཞུགས་ཁྲིར་འཁོད། དེ་རྗེས་དེ་མོ་ཧོ་
ཐོག་ཐུ་དང་། སྟོང་འཁོར་ཧོ་ཐོག་ཐུ། རྭ་སྒྲེང་ཧོ་ཐོག་ཐུ། ཞི་བ་ལྷ་ཧོ་ཐོག་ཐུ། ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག བྲག་གཡབ་ཆུང་ཚང་སྤྲུལ་སྐུ། ལྕགས་ར་སྤྲུལ་སྐུ། སེམས་དཔའ་སྤྲུལ་སྐུ། གླིང་སྤྲུལ་སྐུ། འོད་ཟེར་སྤྲུལ་སྐུ། འབྲུག་ལ་སྤྲུལ་སྐུ་བཅས་ཚོགས་ཆེན་སྤྲུལ་
སྐུ་རྣམས་ནས་རྩེ་ཤོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་འབུལ་བཞེས་དང་། ཕྱག་དབང་བཅས་བཀའ་
དྲིན་བསྐྱངས་ཏེ་རིམ་པར་གྲལ་འཁོད་ཐོག མཆོད་ཡོན་རྣམ་གཉིས་ནས་དབུ་པཎ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

65

མཛེས་པར་གསོལ། རིན་རྒྱན་པ་རྣམས་མདུན་དུ་སྟར་ལ་བསྒྲིགས། རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་

ཚང་གི་དབུ་སློབ་དང་། གསུང་བཟང་བ་རྣམས་ནས་རྩེ་ཞྭ་ལེགས་པར་གྱོན་ཏེ་བཀྲ་ཤིས་པའི་རྟགས་རྫས་བརྒྱད་དང་། རྒྱལ་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་བཀོད་པ་
ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དབྱངས་སྙན་དང་བཅས་རིན་རྒྱན་ཁྲི་པ་ནས་འབུལ་ཚིག་དང་བསྟུན་ཏེ་རྣམ་འདྲེན་མཆོག་གི་ཕྱག་ཏུ་རིམ་བཞིན་ཕུལ། དེ་ནས་བསྟན་འབར་མ་དང་། རིན་ཆེན་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང་བཅས་
ཤིས་པ་བརྗོད་དེ་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཕབ། རིན་རྒྱན་པ་རྣམས་ནས་མཇལ་དར་དང་། བདེ་ཕྱག་ཕུལ། དེ་མཇུག་གར་པ། གྲལ་འཕྲོས་པ། ལོ་ཙཱ་བ་བཅས་ནས་མཆོད་ཡོན་ལ་མཇལ་དར་འབུལ་བཞེས་ཕྱག་སྲུང་སྩལ་རྗེས་གསོལ་གྲོ། གསོལ་ཇ། གར་གྱི་རྩེད་འཇོ་དང་། མཆོད་སྤྲིན་སྣ་བརྒྱད་ཀྱི་འབེབས་སྦྱང་གླུ་དབྱངས་སྙན་ཞིང་འཇེབས་
པ་བཅས་ཀྱི་གཟིགས་མོ་དྲི་ཟའི་གར་མཁན་དག་གི་སྙེམས་པའང་འཕྲོག་པར་ནུས་
པ་ཕུལ།

དེ་མཚམས་གཞུང་ས་མཆོག་ནས་ཐོག་མའི་རྟེན་འབྱུང་དངོས་འབུལ་གྱི་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱ་ཆེར་བསྟར་རྒྱུར། སྲིད་སྐྱོང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཆེན་པོས་སྐུ་ཕྱག་སྔོན་བཏང་
གི་གུས་འདུད་ལྷུར་བཞེས་ནས་མཎྜལ་གྱི་བཤད་པ་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་
རྣམས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་དུ་མའི་རྒྱབ་རྟེན་དང་བཅས་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་མ་འཆོལ་བར་

བརྗོད་པའི་གསོལ་འདེབས་སྙན་སྒྲོན་དང་འབྲེལ་བཀྲ་ཤིས་རི་མོས་བརྒྱན་པའི་ལྷའི་གོས་བཟང་ཁ་ཚར་མ་ཉམས་པ་དང་། ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྣང་བརྙན་སྟ་ཟུར་མ་གྲགས་པས་གཙོས་སྐུ་རྟེན་དང་། མདོ་སྡེ་བསྐལ་བཟང་དང་། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

66

འབུམ་གྱིས་གཙོས་གསུང་རྟེན། རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་རྟེན་གྱིས་གཙོས་ཐུགས་རྟེན།
གོང་མའི་ཉེར་སྤྱད་ཁྱད་འཕགས། ནོར་བུའི་ཐམ་ག་སོགས་བཀྲ་ཤིས་པའི་དངོས་པོ་རིན་ཐང་གཞལ་དུ་མེད་པ་རྣམ་སྲས་ཀྱི་བང་མཛོད་ནས་ཕྱུང་བ་ལྟ་བུ་མཐའ་ཡས་
པའི་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱ་ཆེར་སྤྲོས་ཏེ་ཕུལ།
དེ་ནས་རྒྱལ་བའི་ཡབ་རྗེ་དང་། བསམ་ཕོ་གུང་སོགས་བཀའི་གུང་བློན་ཁག སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ། སྐུ་སྒེར་ཛ་སག་སོགས་ཛ་སག་ཁག ཐའི་ཇི། ནང་མ་མཁན་སྡེ་ཆེ་ཆུང་། ཕོགས་མདའ་རྩིས་སྲས། ཤར་བྱང་གི་ཆོས་རྗེ་རྣམ་གཉིས། སེར་འབྲས་དང་། རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཁྲི་གདན་ཟུར། ཚོགས་ཆེན་བླ་ཁག རྩེ་ཤོད་སྐུ་སྒེར་
བཅས་ཀྱི་ལས་ཚན་པ། བཀྲས་ལྷུན་མི་སྣ་ཕྱག་མཛོད། མགྲོན་ཕན་ཁང་རྗེ་དྲུང་། རྣམ་གྲྭའི་ལས་སྣེ། དྲུང་དྲག་འབྲིང་དཀྱུས་གསུམ། སེར་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱི་སྤྲུལ་སྐུ་
ཆུང་ཁ་དང་། ལས་སྣེ། རྣམ་གྲྭའི་གྲྭ་དམངས། རྩིས་ཕྲུག་པ། དྲུང་གཏོགས། ཚེ་ཆོག་
གླིང་། ཚེ་སྨོན་གླིང་། རྨེ་བཞི། ལྕགས་རི། ཡ་མོན་བོད་དྲུང་། གོར་དྲུང་། རིག་གནས་
སློབ་གྲྭ་བ། རྩེ་ཤོད་ཀྱི་གཉེར་ཕྱག་ནང་ཟན། ཆིབས་ར་འགོ་ཡན། གླང་རྫི་འགོ་པ། སྒོ་
ཁང་། ཨེ་སྙེ་ཡིག་མཁན། ངོ་མཚར་ལྷ་བྲིས་པ། བཟོ་ཁང་བ། འདོད་དཔལ་བ། འདམ་རྒྱ་ཤོག་འགོ་བྱིངས། གཞུང་སོག སྐྱ་དར་བ། ཇུ་ལངས་པ། ཁང་ཡོད་ཁང་ཆུང་། ཁ་བལ་བཅས་སོ་སོ་ནས་གོ་བབས་དང་བསྟུན་པའི་རྟེན་གསུམ་དངོས་འབུལ་མཇལ་དར་བཅས་ཕུལ་ཅིང་།

ཁྱད་པར་སྐྱེས་སྦྱངས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད་དགེ་བ་ཤོད་དྲུང་ཞབས་གསར་མདོ་
མཁར་སྲས་ཚེ་བརྟན་དབང་ཕྱུག་ནས་ཐུ་མིའི་གཞུང་བཟང་སུམ་ཅུ་པ་དང་། རྟགས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

67

འཇུག སློབ་དཔོན་དཎྜིའི་བཞེད་གཞུང་སྙན་དངགས་མེ་ལོང་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་རྩོམ་རྒྱུགས་དང་། མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ། དངོས་པོའི་མཆོད་སྤྲིན་

བཅས་སྤྲོས་པར་ཕྱག་གི་པད་འདབ་ལེགས་པར་གྲོལ་བའི་བྱིན་རླབས་སྩལ།
(༦༤ བ་༤།

༡༠༡ འ་༢) རིག་གནས་ཀྱི་གཙུག་ལག་རྒྱ་མཚོར་རྣམ་པར་བྱང་
ཞིང་། ཆེན་པོའི་མདུན་སར་སྔོན་བྱུང་གི་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་སྤེལ་བ་ལ་འཇིགས་པ་མེད་པའི་གྲལ་འཕྲོས་པ་གཉིས་ཀྱིས་འབེལ་བའི་གཏམ་ཚོགས་ལྷུག་པར་གླེང་།
གསོལ་ཇ་གཉིས་པ་དང་། བཞེས་འབྲས་ཕེབས་མཇུག ཚངས་པ་ཁྱད་པར་སེམས་
ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོར། ཡང་ན་ནི་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར། འཛམ་གླིང་

མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་དང་། འཇམ་མགོན་སྨྲ་བའི་ཉི་མ་ངུར་སྨྲིག་གར་གྱི་རྣམ་པར་རོལ་པ་ཡབ་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་སྲོལ་
རང་གཞན་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པའི་སེར་འབྲས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་
གཉིས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལས་བརྩམས་པའི་བགྲོ་གླེང་གི་མཆོད་
སྤྲིན་སྤེལ་བ་དང་། གར་རོལ་སྤེལ་མར་གཏོང་བཞིན་དུ་གསོལ་བསྐང་སྒྲིག་གཤོམ་ཞུས་ཏེ་གསོལ་ཚིགས་ཆེན་མོ་དང་། འཇམ་རོལ་གཏོང་སྐབས་བཞེས་ཐུག་ཕེབས། གསོལ་བསྐང་བཀྱེ་ཆོག་སྙན་ཞུས་ཀྱིས་དེར་འཁོད་ཚང་མར་གསོལ་རས་སྩལ།
གར་གསུམ་པ་དང་། གསོལ་ཇའི་མཇུག་བླ་སྤྲུལ་མི་དྲག་ལ་སྲུང་མདུད་དང་། འབུལ་སློག ཁྱད་པར་རིག་གནས་ཀྱི་རྩོམ་རྒྱུགས་འབུལ་མི་མདོ་མཁར་སྲས་ལ་ལེགས་
སྐྱེས་ཁ་བཏགས་དང་། མཛོད་གོས་གྱོན་ལྗེང་། ཇ་ཀོ་ཙེ་འཁོར་དྲུག་བཅས་སྩལ་ཏེ་གཟེངས་སུ་བསྟོད། ཚོགས་ལངས་པས་ཚིག་བཀྲ་བཅས་རྗེས་བོད་བཞུགས་སུང་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

68

ཨཾ་བན་ལ་གནང་ཆ་འཆར་ཅན་དང་། ཆིན་ཁྲལ་དཔོན་ཁག་ཆེད་འབྱོར་སྐབས་བདེ་འཁྱིལ་དུ་སུ་ཤུའི་ཐོག་གནང་སྐྱེས་འཕར་མ་བཅས་ཆབས་ཅིག་སྩལ་བ་ཕྱིར་འབུལ་

ཞུས། རྒྱ་དཔོན་བྱིངས་ཀྱི་གནང་ཆ་ཞབས་པད་བགྲེས་པས་སྔར་བཞིན་སྩལ་བ་
སོགས་སྟོན་ཆེན་མཛད་སྒོ་རྣམས་གྲུབ་བསྟུན་སྤྱན་འདྲེན་རྒྱ་གླིང་། རིན་རྒྱན། སྤོས་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱིས་སྣ་དྲངས་པའི་སྲི་ཞུ་དང་བཅས་གཟིམ་ཆུང་ཕུན་ཚོགས་འདོད་
འཁྱིལ་དུ་ཕྱག་ཕེབས་ཏེ་མཆོད་ཡོན་ལྷན་རྒྱས་མཛད་ཐོག བདེ་ཡངས་ཤར་དུ་ལྷ་ཞོལ་གྱི་བྲོ་གཞས་པ་དང་། ལྷ་མོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གླུ་དང་གར་གྱི་རྩེད་འཇོ་སྣ་ཚོགས་
པ་ཟློས་གར་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་འབྱུང་བ་དག་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྟོན་པ་
དང་། ཤུན་གདོང་དཀར་ནས་བཟུང་མགྱོགས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་རྩ་ལྔ་རིང་རྒྱུགས་ཀྱིས་

བང་རྩལ་འགྲན་པ་སོགས་འདྲེན་བྱེད་དང་། སྒྲ་འཛིན་ཀྱི་དབང་པོར་སིམ་པའི་དཔལ་ཅི་ཡང་སྟེར་བའི་གཟིགས་མོའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་སྣ་ཚོགས་སྤྲོས་པས་ཐུགས་དགྱེས་པའི་ཉམས་ཀྱི་རྩེར་སོན་ཅིང་། དེ་དག་ལ་གནང་ཆ་ཡང་ལྷུག་པར་སྩལ། དེ་རྗེས་མ་
ཕུད་ཐམ་ཞུ་མཛད་མི་སྐུ་བཅར་སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ་དང་། སྡེ་དྲུང་བཞི་བཅས་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་ཕུལ་ཞིང་། གོང་མའི་ཞུ་ཡིག་སྙན་ཞུ་དང་། སྙན་ཤལ་སོགས་ལ་ཐམ་ཕུད་སྩལ་ཏོ། །
(༦༥ བ་༣།

༡༠༣ ཐ་༡༠) གངས་ལྗོངས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲོ་མཐའ་དག་གི་འཕྲལ་ཡུན་
ཕན་བདེ་མ་ལུས་པ་ཕྱག་ན་པདྨོ་སྐུ་ཕྲེང་སྔ་ཕྱི་ཁོ་ནའི་བཀའ་དྲིན་ལས་བྱུང་དང་

འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ཚོར་ཞིང་བྱས་པ་གཟོ། །བྱས་པ་ཆུད་ཟོན་མི་
བྱེད་པ། །དེ་དག་མཁས་པས་རབ་ཏུ་བསྔགས། །ཞེས་པ་ལྟར། བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

69

གྱི་དྲིན་གཟོ་དང་། ཁྲི་སྟོན་ལེགས་འབུལ་ཆབས་ཅིག་པར་བོད་ལྗོངས་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་
གསུམ་གྱི་སྡེར་གཏོགས་པའི་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་རྣམས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆོད་སྤྲིན་
རིམ་གྱིས་སྤེལ་བ་ནི། ཐོག་མར་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་བཀྲས་ལྷུན་བླ་བྲང་ནས་དཀར་སྤྲོ་སྤོམ་བསྒྲིགས་ཀྱི་གསོལ་སྟོན་དང་འབྲེལ་ཁྲི་ཕེབས་ལེགས་འབུལ་ཞུ་རྒྱུར་མཆོད་
ཡོན་ལྷན་རྒྱས་སྤོས་སྣེ་སོགས་ཀྱིས་སྔུན་བསུས་ཏེ་ཚོམས་ཆེན་དུ་སྤྱན་དྲངས།
ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་བཞུགས་ཁྲིར་འཁོད་འཕྲལ། ཨཾ་བན་ནས་མཇལ་དར་སྣེ་སྤྲོད་དང་།
རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ། ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཁག ཕུར་ལྕོག་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེས་གཙོས་བླ་སྤྲུལ་ཆེ་ཁག གཞུང་ཞབས་ཕོགས་མདའ་ཡན་ནས་མཇལ་དར་འབུལ་བཞེས་གྲུབ་མཇུག ཞིང་ཁམས་ཚོམ་བུས་སྣ་དྲངས་བཀྲས་ལྷུན་བླ་བྲང་གི་ལེགས་སོའི་མཆོད་སྤྲིན་རྣམས་ཕུལ་རྗེས་ཕྱག་མཛོད་ནུབ་པ་བ་དང་། མགྲོན་གཉེར་ཕན་བདེ།
མི་འགོ །འབུལ་འདེགས་པ་མི་གྲངས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་སོགས་ལ་ཕྱག་དབང་སྩལ་མཇུག གར་རོལ། ཚོགས་ལངས། གསོལ་ཞབས་སྟོན་ཆེན་ལ་དགྱེས་རོལ་སོགས་ཉིན་སྔོན་མ་ལྟར་བསྐྱངས་སོ། །

ཚེས་བཅུ་དྲུག་ཉིན། སྐུ་སྒེར་ཀུན་གླིང་བླ་བྲང་ནས་ཁྲི་འབུལ་སྟོན་ཆེན་འབུལ་
རྒྱུར་ཚོམས་ཆེན་དུ་ཕེབས་བཞུགས་ཐོག་སྟོན་ཆེན་མཛད་སྒོ་བྱིངས་ཚང་མ་སྔོན་མ་
ལྟར་ནས། འདི་ཉིན་མཎྜལ་ལྗགས་བཤད་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་རང་ནས་གནང་རྗེས་དངོས་འབུལ་གྱི་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱ་ཆེ་བ་འབུལ་བཞེས་དང་བཅས་སྟོན་ཆེན་ལ་དགྱེས་
རོལ་མཛད། གྲོལ་ཁར་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེར་ལེགས་དར་ནང་མཛོད་རྩེར་སོན་དང་། ཐུབ་དབང་གི་སྐུ་བརྙན་ནབ་ལྡན་༧གོང་ས་མཆོག་ཉིད་ནས་ཕྱག་བསྟར་གྱིས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

70

སྩལ།
(༦༦ ཉ་༦།

༡༠༤ འ་༨། བཏུས་) དེ་རྗེས་བཀའ་ཤག་དང་། རྩེ་ཤོད་དྲུང་རིགས་
སྤྱི། དབུས་གཙང་ཚོ་ཆེན། བསྟན་རྒྱས་གླིང་བླ་བྲང་། ཡབ་གཞིས་བསམ་ཕོ་སོགས་
ལྷ་སྡེ་མི་སྡེའི་ཁྲི་འབུལ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་རེ་རེ་བཞིན་ཞིབ་རྒྱས་སུ་འགོད་པར་མི་ལང་བ་(༦༧ བ་༢།

༡༠༦ འ་༡༠) ལ་ལ་ནས་དབྱར་མཇལ་དང་འབྲེལ་བ། ལ་ལ་ནས་
དགུན་མཇལ་དང་འབྲེལ། འགའ་ཞིག་ནས་ཞབས་བརྟན་དང་འབྲེལ་བ། ཁག་ཅིག་ནས་དཀར་སྤྲོ་གསོལ་སྟོན་རྒྱས་བཤམས་དང་འབྲེལ་བར་ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ཆུ་བོའི་ཚོགས་འདུ་བ་ལྟར་ལེགས་སོའི་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་རིམ་པར་བསྟར།(༦༧ བ་༦།

༡༠༧ ཐ་༧) དེར་མ་ཟད་དབུས་གཙང་དྭགས་ཀོང་། མདོ་ཁམས་
སྟོད་སྨད། མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་ཚང་མས་བསང་དང་།
དར་འཕྱར། དུང་འབུད། དགྲ་ལྷ་དཔངས་བསྟོད་སོགས་ཀྱིས་དཀར་ཕྱོགས་སྐྱོང་
བའི་ལྷ་སྲུང་རྣམས་ལ་གཏང་རག་མཆོད་བསྟོད་གསོལ་འདེབས་དང་འབྲེལ་བར་དབུ་འཕང་སྲིད་པའི་རྩེ་མོར་འདེགས་པས་མཚོན་བདེ་སྐྱིད་དགའ་སྟོན་གྱི་དཔལ་

ཡོན་ཅི་ཡང་བརྟས་ཤིང་(༦༨ ཉ་༣།

༡༠༧ འ་༡༠) དགའ་བ་དང་གུས་པས་ཡིད་ཡོངས་
སུ་བསྐྱོད་པའི་ངོ་མཚར་བསྔགས་པའི་སྒྲ་ཆེན་ཀུན་ཏུ་བསྒྲགས་པས་བྱ་བ་དང་
གཏམ་གཞན་གྱི་གོ་སྐབས་འཕྲོག་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏོ། །
(༦༩ ཉ་༢།

༡༠༩ ཐ་༤། བཏུས་) ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཚེས་ལྔ་ཉིན།(༦༩ ཉ་༣།

༡༠༩ ཐ་

༦) གཟིམས་ཆུང་ཕུན་ཚོགས་འདོད་འཁྱིལ་དུ་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་པ་ནས་སྨེ་བརྩེགས་ཀྱི་སྐུ་ཁྲུས་དང་། སྒྲོལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་སྒོ་ནས་ཚེ་དབང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

71

འབུལ་བཞེས་བསྐྱངས།

༨༽ངེས་དོན་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལྐོག་གྱུར་དང་བྲལ་ནའང་ཚུར་མཐོང་སྣང་ངོར་བསྟན་པ་དེ་མཚུངས་སྐུ་ཡོན་གསན་སྦྱོང་ཡང་དགོས་གལ་ཆེ་བས་ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྙེན་གྱི་བསླབ་སྡོམ་འབུལ་བཞེས་དང་། ཐོག་མའི་གསན་བཞེས་
དབུ་འཛུགས་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་པར་སྤྱི་སྒེར་ནས་རྟེན་འབྱུང་ལེགས་འབུལ་
དང་ལྕགས་འབྲུག་ལོ་གསར་གྱི་དགྱེས་མཆོད་སོགས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་
སྒོ་ཉམས་མེད་ཡར་ལྡན་བསྐྱངས།

(༦༩ བ་༣།

༡༡༠ ཐ་༢) ༧གོང་ས་མཆོག་ཉིད་ངེས་པའི་དོན་དུ་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་
གནས་མཐའ་དག་ལ་ལྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

སྤྱན་མངོན་དུ་གྱུར་ཟིན་ནའང་། དྲང་དོན་གདུལ་བྱའི་སྣང་ངོར་སོ་སྐྱེ་ལས་དང་པོ་བ་
རྣམས་དང་མཐུན་པར་ཕྱི་ནང་རིག་པའི་གནས་རྣམས་ལ་གསན་སྦྱོང་མཛད་དགོས་
པ་ནི། སྔ་སོར་ཡོངས་འཛིན་པཎྜིཏ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུའི་ཞབས་འབྲིང་པ་རྣམས་ལ་ཞལ་གདམས་སྩལ་བ། སྐུ་
ཞབས་ཀྱི་གསན་སྦྱོང་ཞབས་བསྐུལ་ལ་ཚང་མ་བློ་རྩེ་གཅིག་པའི་སྒོ་ནས་ཧུར་ཐག་
བྱེད་དགོས། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཁོང་སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་ཐ་མལ་པ་ལྟར་གྱི་དཀའ་

བ་མཛད་མི་དགོས་ཟེར་ནས་བསྐྱུར་བཏང་ན་དྲིན་ཆུང་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཡིན་ཀྱང་
ཐ་མལ་པའི་ཚུལ་བཟུང་ཕྱིན་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་ཐ་མལ་པ་ལྟར་བསླབ་དགོས། མ་བསླབས་པའི་མཁས་པ་དང་། མ་བསྒོམས་པའི་གྲུབ་ཐོབ་དེས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ལྟར་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

72

སྣང་ཙམ་ལས་མི་ཡོང་བས་སྐུ་ཞབས་ཀྱི་གསན་སྦྱོང་ཞབས་བསྐུལ་ལ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་སྒྲིམ་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གསན་སྦྱོང་ངེས་པར་མཛད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་། དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བ་ཆེན་པོས། མན་ངག་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་འགོ་ནི། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་མི་གཏང་བ་ཡིན། ཞེས་ཡོངས་འཛིན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་པ་བཞིན། སྔོན་དུ་ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ཚེས་བཞི་ཉིན་གཞུང་ས་ནས་གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོར་༧གོང་ས་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡོངས་འཛིན་སུ་ཞིག་འགབ་ཅེས་གསེར་སྙན་སྒྲོན་འབུལ་གནང་དོན་བཞིན། ཀྭང་ཞུའི་ཁྲི་བཞུགས་ལྔ་པ་ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་ཉེར་གསུམ་ཉིན་བཀའ་ཡིག་སྤྱི་ཕེབས་སུ། ཐུང་ཞན་རྗེ་དྲུང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ངག་དབང་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་
གྱིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཡོངས་འཛིན་དགེ་རྒན་ཆེ་བ་དང་། ཕུར་ལྕོག་ཞབས་དྲུང་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོ་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཡོངས་འཛིན་དགེ་རྒན་
ཆུང་བ་བྱས་འཐུས་ལ་དེ་ག་ཡ་མོན་ནས་ངེས་པའི་བཀའ་ལ་བརྩི་འཇོག་ཡོང་བ་
གྱིས་ཞེས་ཕེབས་དོན།(༧༠ ཉ་༥།

༡༡༡ ཐ་༥) ད་ལམ་གཟའ་ཚེས་དགེ་བར་ཡོངས་
འཛིན་ཆེ་འདོན་དང་། ༧གོང་ས་མཆོག་ལ་དགེ་བསྙེན་གྱི་བསླབ་སྡོམ་འབུལ་རྒྱུ།
ཐོག་མའི་གསན་བཞེས་ཀྱི་དབུ་འཛུགས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་སྒོ་འཕར་དབྱེ་བའི་
སླད་དུ།
(༧༠ ཉ་༦།

༡༡༡ ཐ་༡༠) མདོ་སྡེ་ནས་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་དང་། འདུལ་བ་
ནས་བསྟན་པའི་ལྔ་ཕྲུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཉེར་གཅིག སྔགས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དུ་འོས་
པའི་དེ་ཉིད་བཅུ་ཕྲག་གཉིས་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་སོ་སོའི་རྣམ་ཐར་ནས་ཇི་ལྟར་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

73

འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་སྐུ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་ནོར་གྱིས་གསང་བ་གསུམ་གྱི་བང་

མཛོད་མཛེས་པར་བརྒྱན་པའི་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་པ་གཉིས་མགྲོན་གཟིམས་དང་། གཟིམས་འགག་པས་གདན་ཞུས་ཀྱིས་གཟིམས་ཆུང་མཚན་གཟིམས་ཁང་དུ་ལྷན་རྒྱས་པར་གསོལ་ཇ་ཕེབས། ཉི་འོད་དུ་གསོལ་བསྐང་དཀར་སྤྲོ་སྤོམ་བསྒྲིགས་

ཐོག(༧༠ བ་༤།

༡༡༡ འ་༢) གདོད་མ་ཉིད་ནས་སློབ་མའི་མཚན་ཉིད་མཐའ་དག་ཙན་
དན་དང་དེའི་དྲི་བསུང་བཞིན་དུ་རང་ཆས་སུ་མངའ་བའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་༧གོང་ས་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་སྲི་ཞུ་ཆེན་པོས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་

སོར་འཁོད་འཕྲལ་རྒྱལ་ཚབ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཆེན་པོ་ནས་གོ་གནས་ཀྱི་ཆེ་བའི་བབས་

དང་། བླ་སློབ་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་འབྲེལ་བཟང་བསྒྲིག་པའི་ཕྱིར་སྐུ་ཕྱག་དང་འབྲེལ་མཇལ་
དར་མཎྜལ་རྟེན་གསུམ་དང་། འབུལ་དངོས། ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་ཆེ་ནས་རྩེ་ཤོད་སོ་སོར་མཇལ་དར་མཎྜལ་རྟེན་གསུམ་དང་། འབུལ་དངོས་བཅས་བསྟར། (༧༠ བ་༦།

༡༡༢ ཐ་༧) དེ་རྗེས་༧སྐྱབས་མགོན་རྩེ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ།
ཡོངས་འཛིན་བཅས་པར་གཞུང་ས་ནས་ལེགས་འབུལ་མཇལ་དར་མཎྜལ་རྟེན་གསུམ་དང་། བཀའ་ཤག་ནས་ཀྱང་དེ་མཚུངས་ཕུལ་མཇུག གུང་། ཞབས་པད་ནས། རྩེ་ཤོད་ལས་ཚན་ཡན་གྱིས་མཇལ་དར་ཕུལ་དེ་གྲལ་འཁོད། གསོལ་ཇ་ཕེབས།
ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ལ་བཞེས་སྤྲོ་བཏེག དེ་རྗེས་གཟའ་ཚེས་དུས་སྦྱོར་བཟང་འཛོམས་དང་བསྟུན་གཟིམས་ཆུང་དགའ་ལྡན་ཡང་རྩེར་གོང་མ་རིམ་བྱོན་གྱི་ཐུགས་

དམ་རྟེན་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོའི་ཞལ་ཚབ་སྟ་ཟུར་མ་དང་། རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ཞལ་འདྲ་བཀྲ་ཤིས་རྡོ་ཁ་མ། སྒྲོལ་མའི་སྣང་བརྙན་གླིང་དགའ་མ་བཅས་རྟེན་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

74

གྲལ་དུ་བཞུགས་བཞིན་པའི་སྤྱན་སྔར་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱས་བཤམས་ཐོག ༧གོང་ས་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རིགས་ཀྱི་ཅོད་པན་རྣམ་གཉིས་བཅས་སྤོས་སྣེ་དང་།
གར་གྱི་མཆོད་རོལ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་འཁོད་
འཕྲལ་གསོལ་གྲོ་དང་། གསོལ་ཇ་ཕེབས། ༧གོང་ས་མཆོག་ནས་སྐུ་རྟེན་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྐུ་ཕྱག་དང་སྙན་དར། ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ལ་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་བཅས་འབུལ་གནང་མཇུག་ཤེར་སྙིང་དང་། ཆ་བཞིའི་གཏོར་བསྔོ་སྔོན་དུ་
བཏང་སྟེ་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་དྲུང་ནས་ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྙེན་གྱི་བསླབ་པའི་
དངོས་པོ་དང་། བསྟན་པའི་འཇུག་སྒོ་སྐྱབས་འགྲོ། ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་ཤིང་སེམས་
བསྐྱེད། འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པའི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ་ཕྱིར་

རྗེ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་དམིགས་བརྩེ་མ་བཅས་
ཀྱི་ལྗགས་ལུང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཇུག་སྒོ། མིང་ཚིག་བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་

གཞི་མ་གཙུག་ལག་ཡི་གེའི་ཕྱི་མོ་དབྱངས་གསལ་གྱི་ལྗགས་ཀློག་སྒྲོན་འབུལ་གྱི་

དབུ་འཛུགས་བསྐྱངས་ཤིང་། དེ་མ་ཐག་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་
ནས་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱིན་རླབས་སྐུལ་བྱེད་ཡོན་ཏན་གཞིར་
གྱུར་མའི་ལུང་དང་། བརྡ་སྤྲོད་རྩ་བའི་མཛུབ་ཁྲིད་ཀྱི་སྒོ་དབྱེ་བ་ཙམ་བཅས་གསན་
བཞེས་གྲུབ་རྗེས་༧གོང་ས་མཆོག་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞིང་མཆོག་ཏུ་བཀུར་བའི་དང་བ་དང་། གུས་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་དང་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་གྱི་
དྲེགས་པ་བརྟུལ་ནས་དྲིན་དུ་གཟོ་བའི་སླད་དུ་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

75

སྐུ་ཕྱག་གིས་ཡོངས་སུ་འདུད་པ་དང་བཅས་དྲི་མ་མེད་པའི་ལྷ་རྫས་དང་། ཞིང་
ཁམས་ཚོམ་བུ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན། ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཆ་རྐྱེན་གྱི་འབུལ་དངོས་
ཚན་ཆེ་བ་བཅས་ཕྱག་བསྟར་གྱིས་སྩལ་ཅིང་། རིགས་ཀྱི་ཅོད་པན་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་

ཀྱང་༧གོང་ས་ཆེན་པོར་མཇལ་དར་དང་། མཎྜལ་རྟེན་གསུམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་
མཚོན་ཕུལ་ཏེ་སོ་སོའི་ཆོས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་འཁོད། འཕྲལ་བདེ་བས་རྩེ་ཤོད་ཡོངས་འཛིན་བཅས་པར་གསོལ་བསྐང་བསྒྲིགས། གཞུང་ས་ནས་དགེ་བསྙེན་བསླབ་
བཞེས་དང་། ཡི་གེའི་ཕྱི་མོ་ལྗགས་ཀློག་དབུ་འཛུགས་གནང་བའི་རྟེན་འབྱུང་མཇལ་དར་གྱིས་དྲངས་པའི་མཎྜལ་རྟེན་གསུམ་དང་དངོས་འབུལ། ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ལའང་མཇལ་དར་མཎྜལ་རྟེན་གསུམ་དངོས་སྐྱེས་བཅས་བསྟབས།
(༧༢ ཉ་༡།

༡༡༤ ཐ་༡) དེ་ནས་ཉི་འོད་དུ་དགེ་བསྙེན་བསླབ་བཞེས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་
བའི་གཏང་རག་དགྱེས་སྟོན་གྱི་དཀར་སྤྲོ་(༧༢ ཉ་༦།

༡༡༤ འ་༨) དགྱེས་དགུར་རོལ་
བ་བཅས་ལེགས་ཚོགས་རྟེན་འབྲེལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཡོངས་འཛིན་ཆེན་པོ་རྣམ་གཉིས་རེ་མོས་ཀྱིས་ཀློག་གི་ཞབས་བསྐུལ་ཡང་ཡང་མཛད་ཅིང་།
དེ་ཡང་བཀླག་ཐབས་རྐྱང་འདེད་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡི་གེ་སོ་སོའི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་འབྱུང་

ཁུངས་དང་། སྔོན་འཇུག་དང་རྗེས་འཇུག་གི་བྱེད་པ། ངག་གི་རྩོལ་བས་འདོན་ལུགས་སོགས་དག་ཆ་དང་གོ་དོན་གཙོར་འདོན་གྱིས་སྒྲོན་འབུལ་མཛད་པས་ལྷན་
སྐྱེས་ཀྱི་མཁྱེན་རབ་ཀློང་ཟབ་པའི་གཤིས་ཀྱིས་རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་སྦྱོར་ཀློགཕྲལ་ཀློག་དང་། སྡུད་སོགས་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་གྱུར།
(༧༢ བ་༤།

༡༡༥ ཐ་༨) ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་དགུ་ཉིན་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

76

ཁྲི་འགྱེད་སྤེལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཉེར་ལྔའི་དགུང་སྐེག་ཏུ་ཕེབས་པའི་ཞབས་བརྟན་འབུལ་བར་སྐུ་བཅར་བྱང་ཆུབ་རྣམ་གྲོལ་རྫོང་བདའ་མཛད་དོ། །

(༧༢ བ་༥།

༡༡༥ འ་༡༡) ལྕགས་ཕོ་འབྲུག་གི་གནམ་ལོའི་རང་ཞལ་གསར་དུ་
ངོམས་པའི་དགའ་བ་དང་པོའི་ཐོ་རེངས་སྔ་ཆར་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་པདྨོའི་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མའི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་རྒྱུན་གྱི་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་རྣམས་གྲུབ་བསྟུན། སྲིད་སྐྱོང་རྒྱལ་ཚབ་
རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་མགྲོན་གཟིམས་
ཀྱིས་གདན་དྲངས་ཏེ་མཚན་གཟིམས་ཁང་དུ་གསེར་ཞལ་ལྷན་རྒྱས་ཐོག མཆོད་དཔོན་གྱིས་གསུང་ཆོག་གི་གྲོགས་དན་ཞུས་ཏེ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇིགས་མཛད་རྡོ་རྗེའི་བདག་བསྐྱེད་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་མ་གཅིག་འདོད་ཁམས་དབང་མོའི་མངོན་རྟོགས་སྤྱན་འདྲེན་བསྐང་བ་བཅས་རིན་པར་དབུ་ཚུགས་མཚམས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་མཚོན་བྱེད་དང་པོ་གསོལ་གྲོ་དང་། གསོལ་ཇ། ཕྱེ་མར་སོགས་རིམ་བཞིན་ཕེབས། སེམས་ཉིད་འཕྲིན་ལས་མའི་མཚམས་སུ་མཆོད་ཡོན་རྣམ་གཉིས་སྐུ་བཞེངས་མཛད་དེ། རྒྱལ་མཆོག་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་ཐུགས་དམ་གྱི་རྟེན་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་གསུང་བྱོན་མའི་སྐུ་ཐང་ལ་ཡེ་ཤེས་
ལྔའི་རང་མདངས་ལ་འཁུ་བའི་ལྷ་རྫས་ནང་མཛོད་ཚོས་སྣའི་སྙན་ཤལ་རླབས་ཆེན་སྨོན་ཚིག་འཕྲིན་བསྐུལ་གྱིས་བརྒྱན་པ་འབུལ་གནང་བསྐྱངས། ༧གོང་ས་མཆོག་ལ་
ཡོངས་འཛིན་རྒྱལ་ཚབ་མཆོག་གིས་མཇལ་དར་སྐུ་ཕྱག་དང་འབྲེལ་བ་ཕུལ་རྗེས།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

77

རིགས་ཀྱི་ཅོད་པན་ཕུར་ལྕོག་པ་དང་། གསོལ་གཟིམས་མཆོད་གསུམ། ནང་མ་མཁན་སྡེ་ཁག གསོལ་དཔོན་ཆུང་བ་བཅས་ནས་མཆོད་ཡོན་རྣམ་གཉིས་ལ་མཇལ་དར་དང་། ལྷ་མོར་སྙན་དར་རེ་ཕུལ་རྗེས་ཞལ་འདོན་གྱི་འཕྲོ་སྐྱོང་བདག་བསྐྱེད་ཉེར་
བསྡུ་ཤིས་བརྗོད་དང་བཅས་པ་མཛད།
ཁྱུང་སྔོན་སྐྱེས་ཀྱི་རང་མདོག་གསལ་བར་ངོམས་སྐབས་དྲི་སྤོས་འཛིན་པ་དང་།

རྒྱ་གླིང་པ། རྣམ་གྲྭ་དགེ་སྐོས་ནས་སྤོས་སྣེས་མངོན་པར་བསུས་ཏེ་རྗེ་བཙུན་མ་ཕམ་པའི་དྲི་གཙང་ཁང་ལ་གནས་གཟིགས་ཀྱིས་ཕོ་བྲང་གི་ལྟེ་བ་དབང་གི་ཁ་དོག་ཅན་གྱི་ཡང་སྟེང་དུ་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་པའི་རིག་འཛིན་འདུས་སྡེའི་ཚོགས་དབུར་བྱོན་ཏེ་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་འཁོད་བསྟུན། རྒྱལ་ཚབ་སྲིད་སྐྱོང་རྡོ་རྗེ་འཆང་
ནས་མཇལ་དར་བཏེག་རྗེས། བཀའི་གུང་བློན་རྣམས་དང་། སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ། ཛ་
སག ཐའི་ཇི། མཁན་སྡེ་ཆེ་ཆུང་། ཕོགས་མདའ་རྩིས་སྲས། ལས་ཚན་ཡན་ནས་མཆོད་ཡོན་སོ་སོར་གོ་བབས་ཀྱི་མཇལ་དར་རེ་ཕུལ་བར་ཕྱག་དབང་སྩལ།
དེ་ནས་མ་གཅིག་སྲིད་གསུམ་རྒྱལ་མོའི་ཐུགས་ཀྱི་དགྱེས་པ་སྐོང་ཞིང་། དབུ་
འཕང་སྲིད་རྩེར་བསྟོད་པའི་སླད་དུ་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱན་འདྲེན། མཆོད་བསྟོད། བསྐང་བ། རྟེན་འབུལ། གཏོར་སྐྱོང་། ཚོགས་འཁོར། མངའ་གསོལ་སོགས་གནད་སྨིན་གཟབ་རྒྱས་དང་། རྣམ་གྲྭ་སྤྱི་སོ་ནས་གསོལ་ཞབས་དཀར་སྤྲོ་སོགས་
སྔར་ལམ་རྒྱས་བཤམས་དང་བཅས་འབུལ་བཞེས་གྲུབ་མཇུག་བློས་བསླངས་ཁང་བརྒྱུད་གནས་གཟིགས་དང་། གོང་མ་ཆེན་མོའི་འདྲ་ཐང་ལ་སྐུ་ཕྱག བདེ་འཁྱིལ་དང་། གོང་མ་རིམ་བྱོན་གྱི་སྐུ་གདུང་བཞུགས་པའི་གསེར་སྡོང་ཁག འཕགས་མཆོག་ལོ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

78

ཀེ་ཤྭ་ར་བཅས་ལ་མཇལ་མཆོད་ཐུགས་སྨོན་ཞིབ་ཏུ་བསྐྱངས་ནས་སླར་ཡང་མཚན་གཟིམས་ཁང་དུ་ཕེབས་ནས་གསོལ་བ་གདན་བཞེས་སོགས་མཛད། རྣམ་གྲོལ་གླིང་

པ་དང་། སྒེར་ང་ཕོད་པ་གཉིས་ནས་ལོ་གསར་རྟེན་འབྱུང་དངོས་འབུལ་བསྟར་བ་དགྱེས་བཞེས་ཀྱིས་ཕྱག་བྱིན་དང་། སྲུང་མདུད། གནང་ཆ་བཅས་སྩལ།

དེ་ནས་ལུགས་བརྒྱའི་དགྱེས་སྟོན་ཆེན་མོ་ཐུགས་ཉམས་སུ་སྤྲོ་བའི་སླད་དུ་ཞབས་རས་འདིང་བ། དྲི་སྤོས་བཟང་པོའི་དུད་པ་འཐུལ་བ། དྲི་ཟའི་ཏམ་བུ་རའི་
སྤོབས་པ་ཐུང་ངུར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གླིང་འབུད་པ་སོགས་སྲི་ཞུའི་ཆོ་ག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་བཅས་ཚོམས་ཆེན་སྲིད་ཞིའི་ཕུན་ཚོགས་སུ་ཕེབས་བསྐྱོད་ཀྱིས་

ཞབས་སྟེགས་སྟེང་ནས་ཨཾ་བན་གཉིས་ལ་མཇལ་དར་སྣེ་སྤྲོད་དང་། རྒྱ་དཔོན་ཆེ་ཆུང་ནས་དར་རྟེན་ཕུལ་རང་སློག་སྩལ་ཏེ་གསེར་ཁྲི་ཆེན་མོར་ཞབས་སོར་འཁོད་
འཕྲལ་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྐུ་ཕྱག་དང་། མཇལ་དར་འབུལ་གནང་གིས་ཞབས་སོར་འཁོད། དེ་མ་ཐག་ཡོངས་འཛིན། བླ་སྤྲུལ་ཆེ་ཁག གུང་ཁག ཞབས་པད་རྣམ་པ། སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ། སྐུ་སྒེར་ཛ་སག གནས་ཆུང་སྐུ་རྟེན། ཛ་སག་ཁག ཐའི་ཇི། ཕོགས་
མདའ་རྩིས་སྲས། སེར་འབྲས་བླ་མ་ལས་སྣེ། གར་པ། གྲལ་འཕྲོས་པ་ཡན་ནས་
མཇལ་དར་རེ་འབུལ་བཞེས་ཀྱིས་ཕྱག་དབང་སྩལ། གྲལ་ལ་འཁོད་བསྟུན་གྲལ་
འཕྲོས་པ་ཟུང་གིས་འབེལ་གཏམ་དང་། གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་སྨྲ་བའི་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བགྲོ་གླེང་། གར་གྱི་རྩེད་འཇོ། དཀར་དམར་གྱི་སྤྲོ་སྟོན་
སོགས་ལུགས་བརྒྱའི་དགའ་སྟོན་གྱི་དཔལ་ལ་དགྱེས་དགུར་རོལ།

མཇལ་ཐེངས་གཉིས་པར་བཀྲས་ལྷུན་བླ་བྲང་གི་དགུང་གསར་རྟེན་འབྱུང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

79

འབུལ་མི་མགྲོན་བསམ་སྡིངས་པ་ངོ་གཡོག་དང་། ས་སྐྱའི་མགྲོན་གཉེར་ངོ་གཡོག་
བཅས་ཀྱི་ཞུ་ཡིག་དང་། རྟེན་ཆས། དབུས་གཙང་རྫོང་གཞིས་ཁག་གི་ལེགས་འབུལ་རྣམས་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར་ཏེ་ཕྱག་སྲུང་དང་། རྒྱ་དཔོན་ཁག་ལ་གནང་ཆ་སྩལ་ནས་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཕེབས་བཞུགས་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས།
ཚེས་གཉིས་བཟང་པོ་དང་པོའི་སྔ་དྲོ་ཞལ་འདོན་དང་། གསོལ་ཞབས་ཕེབས་སྒོའི་རིམ་པ་རྣམས་གྲུབ་བསྟུན། ཉིན་སྔ་མ་བཞིན་དུ་སྤྱན་འདྲེན་པ་དུ་མས་མདུན་བདར་ཏེ་ཚོམས་ཆེན་དུ་ཞབས་ཟུང་གསེར་གྱི་འདབ་སྟོང་རྣམ་པར་བསྐྱོད་ནས་
བཞུགས་ཁྲི་ཆེན་པོར་སྐྱིལ་ཀྲུང་རྡོ་རྗེའི་མདུད་རྒྱ་བཅིངས་འཕྲལ། སྲིད་སྐྱོང་རྒྱལ་
ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་གུས་ཕྱག་གིས་བཏུད་དེ་སྔོན་འགྲོའི་མཇལ་དར་འབུལ་བཞེས་མཛད། རིན་རྒྱན་འཛམ་གླིང་གཡས་བཞག་བཞི་མདུན་དང་། དེ་རྒྱབ་རྣམ་གྲྭ་དབུ་སློབ་གསུང་བཟང་བ། དེ་རྒྱབ་རིན་རྒྱན་བྱིངས་བཅས་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དབྱངས་དང་བསྟུན་ཏེ་བཀྲ་ཤིས་པའི་རྟགས་རྫས། རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན་སོགས་མཆོད་ཡོན་གྱི་ཕྱག་ཏུ་རིམ་བཞིན་ཕུལ། བསྟན་འབར་མ་དང་། མཆོག་གསུམ་ཤིས་བརྗོད་བཅས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་འབེབས་པ་དང་དགེ་མཚན་གྱི་སྒོ་འཕར་ཡངས་པོར་
ཕྱེ།

དེ་ནས་ཡོངས་འཛིན་དང་། བཀའ་གུང་། སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ། ཛ་ཏཱ། ཐའི་ཇི། ནང་མ་མཁན་སྡེ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱིས་གཙོས་དྲུང་སེར་སྐྱ་དྲག་འབྲིང་དཀྱུས་གསུམ།

རྣམ་གྲྭ་ལས་སྣེ། དྲུང་གཏོགས་ནང་ཟན། སློབ་གྲྭ་བ་བཅས་ནས་སྔར་ལམ་ལྟར་གྱི་

ལེགས་དར་དང་། ནག་ཆུར་ཡང་རིན་དོན་གཅོད་དུ་འགྲོ་མི་མཁན་ཆུང་འཇིགས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

80

ཆོས་དང་། ལོ་ཙཱ་བ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན། རྩེ་གཉེར་བྱང་ཆུབ་དགེ་ལེགས། རྩིས་པ་

ཁོ་ནང་། ཤོད་དྲུང་མཁེ་སྨད་བཅས་འབྱོར་ཕྱག མགྲོན་ཚུལ་ཁྲིམས་དོན་ལྡན་མཁན་ཆུང་གསར་མཇལ། ལྷུན་རྫོང་རྩེ་དྲུང་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་རྩེ་མགྲོན་གསར་མཇལ། རྩེ་དྲུང་ཞབས་གསར་རྣམ་གྲྭ་བློ་བཟང་ཆོས་ལྡན་དང་། སེར་བྱེས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་གཉིས། ཤོད་དྲུང་ཞབས་གསར་བ་འབྲས་ཁུད་རྣམ་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་དང་།
གདོང་སྣ་བ་མཁྱེན་རབ་དབང་འདུས་བཅས་ནས་གསར་མཇལ་གྱི་རྟེན་གསུམ་
འབུལ་དངོས་བཏེག་པ་དགྱེས་བཞེས་ཀྱིས་ཕྱག་དབང་སྩལ་རྗེས་འབེལ་གཏམ།
གར་རོལ། བགྲོ་གླེང་། གསོལ་ཞབས་སྟོན་མོ་སོགས་ལ་དགྱེས་པར་རོལ་ནས་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཕེབས་ཞོར་གནམ་བྲོ་ཐག་རྩེད་ཀྱི་གཟིགས་མོར་ཡུད་ཙམ་སྤྱན་
རས་ཀྱིས་བཙས་ཤིང་། སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་མང་པོར་ཞལ་མཇལ་གྱི་སྐལ་བཟང་སྩལ།

ཚེས་གསུམ་སྔ་ཆར་མཚན་གཟིམས་ཁང་དུ་༧གོང་ས་མཆོད་ཡོན་དང་། ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་པ་སོགས་ལྷན་འཛོམ་གྱིས་འདོད་ཁམས་དབང་མོའི་བསྐང་
འཕྲིན་ཚོགས་འཁོར་སོགས་སྨིན་རྒྱས་ཐོག གོང་མ་ཆེན་མོ་དང་། ༧རྒྱལ་བ་ཡབ་
སྲས་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་མཛད་འཕྲིན་ལ་འགལ་རྐྱེན་ཡོད་མེད་དང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པའི་
ཆབ་སྲིད། བོད་ལྗོངས་སྤྱིའི་བདེ་སྐྱིད་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་སོགས་ཡོད་མེད་ལྷ་མོ་
གསུང་བྱོན་མའི་སྤྱན་སྔར་ཟན་རིལ་འབུལ་གནང་གིས་མཚན་མ་བཟང་ངན་ཇི་ཕེབས་ལ་ཐུགས་རྟོག་ཞིབ་འཇུག་མཛད་དེ་ཉི་འོད་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་འཁོད། ནང་མ་དང་། ལས་ཚན། མཚན་ཞབས་རྣམས་ནས་ལོ་གསར་མཇལ་དར་ཕུལ། སེར་སྔགས་གྲྭ་ཚང་ནས་གནམ་ལོ་གསར་པའི་རྟེན་འབྱུང་སྐུ་སྐལ་འབུལ་མི་སློབ་དཔོན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

81

ལས་སྣེ་གྲྭ་བཞི་བཅུ་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་ཇ་གྲལ་སྲུང་མདུད་སྩལ། མཚན་ཞབས་རྣམས་ལ་འཕྲལ་བདེ་བས་སྡེར་ཐོབ་བཏང་། དེ་མཇུག་སྨོན་ལམ་ལས་བྱེད་འབྲས་སྤུངས་ཚོགས་ཆེན་དགེ་སྐོས་གཉིས། ཆབ་བདག་མ། བཀྲས་ཁང་ཇ་རྒྱབ་པ། རྣམ་གྲྭ་དུང་པ་གཉིས། དགེ་གཡོག་སོགས་འབྱོར་ཕྱག་ཇ་གྲལ་ཕྱག་སྲུང་སྩལ་རྗེས་མགྲོན་བརྒྱུད་གཟིམས་འགག་ཏུ་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་བྱེད་སྒོ་གང་ཅིར་མཐུད་ཤོར་མེད་པ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་བཀའ་བསྒྱུར་འཐུས་ནན་བསྐྱངས།

༩༽སྤྱི་སྒེར་ནས་བརྟན་གསོལ་སྔ་ཕྱི་རེ་འབུལ་བཞེས་དང་ཡོངས་འཛིན་ལས་
ཚེ་དབང་དང་བཀྲུ་བྱབས་ཡང་ཡང་ཞུ་འབུལ། སྐུ་ཡོན་གསན་བཞེས་ངོས་
འཆར་འཕར་གྱི་གནང་སྒོ་ཁག་འཚེམས་མེད། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷ་མཆོག་རྗེ་
བཙུན་སྨྲ་སེང་གི་ཐུགས་དམ་བཅད་རྒྱ་ཟབ་མོར་འགྲུས། ལྕགས་སྦྲུལ་གནམ་ལོའི་དགྱེས་མཆོད་སོགས་སྔར་སྲོལ་ལུགས་ལེགས་དང་འབྱོར་ཐོན་གྱི་མཇལ་

ཕྱག་རྣམས་དོན་ལྡན་གནང་།

(༧༧ བ་༢།

༡༢༣ ཐ་༧) ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ནང་(༧༧ བ་༣།

༡༢༣ ཐ་༡༠) རྩེ་གཉེར་
བྱང་ཆུབ་དགེ་ལེགས་ནས་རྣམ་གྲྭ་ཚོགས་ཡོངས་བསྐུལ་ཏེ་ཚེ་སྦྱིན་རྣམ་པར་རྒྱལ་མའི་སྒོ་ནས་སྐུ་ཚེ་བསྐལ་བརྒྱའི་བར་བརྟན་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་ཆོ་ག་དང་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་འབུལ་བསྟར་བ་དགྱེས་བཞེས་བསྐྱངས། ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བཀྲུ་བྱབས་སྲུང་བའི་ཆོ་ག་ཕུལ་བའང་དང་དུ་བཞེས། བཀའ་བློན་རྣམ་པས་ཚོགས་མཆོད་མང་ཇའི་ཐོ་བསྒྲིགས་ཀྱི་མཇལ་དར། བསྟན་གླིང་དེ་མོ་རིན་པོ་ཆེ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

82

བསམ་ཡས་སུ་བསྟན་སྲིད་བདེ་རིམ་སྒྲུབ་པར་ཕེབས་རྒྱུའི་ཐོན་ཕྱག་མཇལ་རྟེན།
(༧༨ བ་༡།

༡༢༤ འ་༨) ཚོགས་མཆོད་སེར་སྦྲེངས་ཆེན་མོ་འབྲས་གླིང་ས་

མཚམས་སུ་ཕེབས་སྐབས་༧གོང་ས་མཆོད་ཡོན་ལྷན་རྒྱས་བྱམས་ཁང་དང་། བློས་བསླངས་ཁང་དུ་མཆོད་སྨོན་གནས་གཟིགས་དང་བཅས་གཟིམས་ཆུང་ས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་དུ་ཕེབས་བསྐྱོད་ཀྱིས་སེར་སྦྲེངས་ལ་ཐུགས་ཞིབ་དང་། མཆོད་ཚོགས་
རྣམས་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་རོལ་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་
སྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དགྱེས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེའི་མཐུ་ལས་བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཐུགས་སྨོན་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་རིམ་པ་ཡང་དག་
པར་བསྐྱངས་ཏེ་བདེ་འཁྱིལ། གསེར་སྡོང་རྣམ་པ། འཕགས་པ་ལྷ་ཁང་སོགས་ལ་གནས་གཟིགས་ཀྱིས་གཟིམས་ཆུང་ཕུན་ཚོགས་འདོད་འཁྱིལ་དུ་ཕེབས། རྒྱལ་ཚབ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་༧གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུའི་འགལ་རྐྱེན་ཞི་བའི་བཀྲུ་བྱབས་སྲུང་བའི་རིམ་པ་རྣམས་ཕུལ་བར་ལེགས་སོའི་མཆོད་སྤྲིན་ཕྱག་བསྟར་གྱིས་

འབུལ་བར་མཛད།
ཧོར་ཟླ་གསུམ་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་གཟིམས་ཆུང་དུ་སེར་འབྲས་བླ་མ་ལས་སྣེར་ཚོགས་མཆོད་གྲོལ་བའི་མཇལ་ཁ་དང་། ཚོགས་རམས་པ་སོགས་ལ་ཕྱག་དབང་། དེ་ནས་རི་བོ་དགའ་ལྡན་པའི་ཁྲི་འབུལ་དང་འཆར་ཅན་ཞབས་བརྟན་འབུལ་

བཞེས་ཀྱི་སླད་དུ་ཚོམས་ཆེན་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད་དེ་དགྱེས་སྟོན་ལ་རོལ་པ་དང་། རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཚབ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བླ་མ་ལས་སྣེ། འདུས་དམངས་བཅས་ལ་མཇལ་ཕྱག་སྩལ། ཚེས་ལྔ་ཉིན་སྲིད་སྐྱོང་རྒྱལ་ཚབ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

83

ཡོངས་འཛིན་མཆོག་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྒྲོལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་རྗེས་གནང་འབུལ་བཞེས་བཀའ་དྲིན་ཆེ།
(༧༩ ཉ་༡།

༡༢༥ འ་༡༡) ཚེས་བརྒྱད་ལ་འཆར་ཅན་བརྒྱད་གཏོར་ཆེན་མོ་ཞེས་
དཔལ་རྡོ་རྗེ་ནག་པོ་ཆེན་པོ་ཞལ་བཞི་པའི་དུས་ཀྱི་མཆོད་གཏོར་ཆེན་མོ་དང་འབྲེལ་བར་དབྱར་གྱི་རྒྱལ་མོའི་ལང་ཚོ་ཐོག་མར་ངོམས་པའི་དགའ་སྟོན་གྱི་མཇལ་ཁའི་
ཐོག སྲིད་སྐྱོང་རྒྱལ་ཚབ་མཆོག་དང་། ཕུར་ལྕོག་ཡོངས་འཛིན། ཡབ་རྗེ། ཞབས་པད་བཞི། གུང་། སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ། ཛ་ཏཱ། ཕོགས་མདའ། སྲས། ལས་ཚན་པ་སོགས་ལ་སྔར་སྲོལ་མཇལ་ཁ་དང་། གསོལ་ཞབས་ཀྱི་ཕེབས་སྒོར་རོལ་བར་མཛད་
ཅིང་། སྔ་དྲོ་མཚན་གཟིམས་ཁང་དུ་གུར་ཞལ་གྱི་གསུང་བསྐང་མདོར་བསྡུས་ཀྱང་
ཐུགས་ཉམས་སུ་བསྟར།
(༧༩ བ་༣།

༡༢༦ འ་༩། བཏུས་) ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་(༧༩ བ་༤།

༡༢༦ འ་

༦) སྔ་དྲོ་ནམ་ཟིར་གྱི་དུས་དགེ་བར་༧གོང་ས་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་འཁོར་
རགས་བསྡུས་རྗེ་བཙུན་མི་ཕམ་པའི་དྲི་གཙང་ཁང་དང་བློས་བསླངས་ཀྱི་དཀྱིལ་

འཁོར་ཆེན་པོ་བཞུགས་ཡུལ། གོང་མའི་འདྲ་ཐང་། བདེ་ལྡན་འཁྱིལ། གསེར་སྡོང་རིན་པོ་ཆེ། འཕགས་པ་ལོ་ཀེ་ཤྭ་ར་སོགས་སྲས་བཅས་རྒྱལ་བ་དངོས་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་རྟེན་མཆོག་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་རིམ་བཞིན་བྱོན་ནས་མར་མེ་དྲི་

སྤོས་སྙན་ཤལ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེར་མཆོད་ནས་བསྟན་དང་འགྲོ་ལ་ཕན་བདེའི་དགེ་
མཚན་ཟད་མི་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་ཐུགས་སྨོན་རླབས་པོ་ཆེ་བསྐྱངས། ཡེར་པའི་ཚེ་སྒྲུབ་པ་ནས་ཚེ་རྫས་ཕུལ་བ་དགྱེས་བཞེས་སྲུང་གནང་སྩལ། གཟིམས་ཆུང་ཕུན་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

84

ཚོགས་འདོད་འཁྱིལ་དུ་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་ཆེས་སྐུ་གྲིབ་ཀྱི་མཚན་མ་
སེལ་ཕྱིར་བཀྲུ་བྱབས་སྲུང་བ་དང་། ཕ་རོལ་གྱི་བྱད་ཕུར་མནན་བཅིངས་སོགས་
རྨེག་མེད་དུ་ཞི་བྱེད་ཁྲོ་བོའི་དབང་པོ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱད་འགྲོལ་གྱི་

ཟབ་དབང་བཅས་འབུལ་བཞེས་མཛད།
(༨༠ ཉ་༤།

༡༢༧ འ་༡༢། ཟླ་༥) ཚེས་ལྔ་ཉིན་༧གོང་ས་མཆོག་གི་འཁྲུངས་སྐར་
ཁེལ་བར་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེས་དབུས་རྩེ་ཤོད་ཀྱི་དྲུང་ན་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་གིས་
མཇལ་དར་འདེགས་འབུལ་དང་། ཉི་འོད་དུ་དཀར་སྤྲོའི་དགྱེས་སྟོན་ལ་རོལ། གཟིམས་ཆུང་དགའ་ཡང་དུ་ཡོངས་འཛིན་སྲིད་སྐྱོང་རིན་པོ་ཆེས་ཚེ་དབང་དང་། བྱད་འགྲོལ་གནད་སྨིན་འབུལ་བ་གནང་།(༨༠ བ་༡།

༡༢༧ འ་༣) ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་
ཆེ་ནས་སྐུའི་རྐྱེན་སེལ་བཀྲུ་བྱབས་སྲུང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཕྱག་དཔེ་ལྗགས་ཁྲིད་

འབུལ་བཞེས་ནར་མར་བསྐྱངས།
(༨༠ བ་༣།

༡༢༨ ཐ་༧) སྐུའི་རྐྱེན་སེལ་དུ་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་རྣམ་
འཇོམས་དང་སྨེ་བརྩེགས་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྐུ་ཁྲུས་ཚར་གསུམ་དང་། སྐུ་ཚེ་མི་འགྱུར་རྡོ་རྗེའི་ལྷུན་པོ་ལྟར་བརྟན་ཆེད་ཚེ་དབང་ཟབ་མོ་བཅས་འབུལ་བཞེས་མཛད།

(༨༡ ཉ་༤།

༡༢༩ ཐ་༢) དེ་མོ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ལྷོ་གནས་ནས་ཕྱིར་འཁོར་གྱིས་དངོས་
འབུལ་དང་། ཚེ་རྫས་ཕུལ་བར་འཚམས་འདྲི་གནང་སྐྱེས་སྩལ། ཧོར་ཟླ་བདུན་པའི་
(༨༡ ཉ་༦།

༡༢༩ ཐ་༩) ཚེས་སུམ་ཅུ་ཉིན་སྔ་ཐོག་ཚེ་མཆོག་གི་བླ་གྲྭ་དང་། དེ་ནས་
ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་བླ་མ་ལས་སྣེ་འདུས་དམངས་དང་
བཅས་པ་དབྱར་གནས་ལེགས་པར་གྲོལ་བའི་དགའ་སྟོན་ལྗོངས་རྒྱུའི་མཇལ་ཞུར་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

85

བཅར།
(༨༡ བ་༤།

༡༢༩ འ་༢) ཧོར་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་

གི་ལས་སྣེ་གྲྭ་དམངས་ལྗོངས་རྒྱུའི་མཇལ་ཁར་བཅར་བའི་མཛད་སྒོ་ཡང་གོང་དང་མཚུངས་སོ། །ཚེས་བརྒྱད་ཉིན་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་ཆེ་ནས་གཟིམས་ཆུང་ཕུན་ཚོགས་འདོད་འཁྱིལ་དུ་འཆར་ཅན་སྐུ་ཁྲུས་དང་། གནས་ཆུང་ལུང་དོན་བཞིན་ཚེ་རྟ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བརྟན་བཞུགས་སྨིན་རྒྱས་འབུལ་གནང་མཛད།
(༡༨༢ ཉ་༢།

༡༣༠ ཐ་༡༠) ཚེས་སུམ་ཅུ་ཉིན་ཕུར་ལྕོག་ཡོངས་འཛིན་ནས་འཆར་
ཅན་སྐུ་ཁྲུས་འབུལ་བཞེས་མཛད། ཟླ་བ་དགུ་པའི་ནང་ཡོངས་འཛིན་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་འཆར་ཅན་སྐུ་ཁྲུས་དང་། ཚེ་རྟ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཚེ་དབང་། ཡང་བསྐྱར་ཁྲོ་བོ་སྨེ་བརྩེགས་དང་། མཁའ་འགྲོའི་གྲིབ་སེལ་གྱི་སྐུ་ཁྲུས་བཅས་སྨིན་འབུལ་བཀའ་
དྲིན་ཆེ། ཚེས་བཅུ་གཟའ་ཚེས་དགེ་བར་གཟིམས་ཆུང་གཟབ་གསོལ་རྒྱས་པར་མཛད། ཉི་འོད་དུ་ཏྲེ་ཧོར་སེ་རོང་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། ཨ་ཐུབ་ལ་དཀར། སྡེ་དགེ་གཉེར་ཆེན་བཅས་དད་མཇལ་ཁག་གསུམ་ནས་མཎྜལ་རྟེན་གསུམ། གསོལ་འབྲས་དངོས་འབུལ་བཅས་བསྟར་བར་འབུལ་འདེགས་པ་སོགས་མི་གྲངས་སུམ་བརྒྱ་སྐོར་ལ་མཇལ་ཕྱག་སྲུང་གནང་གིས་རེ་བ་འབྲས་ལྡན་མཛད།

ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ནང་༧གོང་ས་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེར་ཡོངས་འཛིན་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་ནས་སྐུའི་རྐྱེན་སེལ་སྐུ་ཁྲུས་ཚར་དྲུག་དང་། ཚེ་རྟ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྗེས་གནང་།
ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཚེ་དབང་ཚར་གཅིག་བཅས་འབུལ་བཞེས་བསྐྱངས།

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

86

(༨༢ ཐ་༡།

༡༣༡ ཐ་༣) ཚེས་ཉེར་ལྔའི་ནུབ་མོ་ས་གསུམ་ནས་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་
བ་གཉིས་པའི་དུས་མཆོད་གླིང་མེར་ཐུགས་ཞིབ་དང་འབྲེལ་སྣང་གསལ་གྱི་མཆོད་
པ་བདེ་བ་ཆེན་པོར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་མཚོན་རྒྱལ་བ་རྣམས་
མཆོད་ཅིང་། བསྟན་པ་རྒྱས་པ་དང་། འགྲོ་བ་བདེ་བའི་ཐུགས་སྨོན་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱངས། ཚེས་ཉེར་བརྒྱད་ཉིན་ཡོངས་འཛིན་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་ཚེ་དབང་བརྒྱ་ཚར་གསན་བཞེས་ཀྱིས་སྐུ་ཚེ་རྡོ་རྗེའི་རང་ཁམས་སུ་བྱིན་གྱིས་

བརླབས།
(༨༢ བ་༥།

༡༣༡ འ་༧) ༧གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་ཕྲེང་གོང་མ་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར་

ལྟར་བཀའ་པོད་ལྔ་སོགས་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དུ་མར་རིམ་
གྱིས་གསན་བསམ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱང་དགོས་ལ་ཐོག་མར་ཆོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཐུགས་རིག་གི་འདབ་བརྒྱ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མཆོག་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་། ཤེས་རབ་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་ཡང་མང་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱང་།(༨༣ ཉ་༢།

༡༣༢ ཐ་༢) རྗེ་བཙུན་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས་སྨྲ་བའི་སེངྒེའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གཞོལ་པ་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་ཆེ་བར་གཟིགས་ནས་དེའི་ལྗགས་བསྙེན་མཛད་རྒྱུར་ཐུགས་ཐག་བཅད་དེ་ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པ་ཉིས་བརྩེགས་ཀྱི་སྔ་མའི་ཚེས་གཅིག་ཆད་པའི་ཚེས་གཉིས་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་

བཟང་པོ་དང་པོ་གཟའ་སྐར་མཆོག་ཏུ་དགེ་བའི་ཉིན། སྲིད་སྐྱོང་ཡོངས་འཛིན་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེར་སྔོན་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་གཟིམས་ཆུང་ཕུན་ཚོགས་འདོད་འཁྱིལ་དུ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་རང་
གཟུགས་ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་རྗེ་བཙུན་སྨྲ་སེང་གི་རྗེས་གནང་ཟབ་མོ་སྨིན་རྒྱས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

87

བཞེས་ཏེ་གཏང་རག་གི་མཆོད་སྤྲིན་ཡང་ཕྱག་བསྟར་གྱིས་བསྟབས། གཟིམས་ཆུང་
ཉི་འོད་དུ་བསྒྲུབ་བྱའི་ལྷ་མཆོག་གང་གི་སྐུ་བརྙན་དང་། མཆོད་གཏོར། བཞུགས་གདན་སོགས་ལེགས་པར་བཤམས། ཁྱམས་སུ་གཞོན་ནུ་ནོར་བཟང་གི་རྟོགས་བརྗོད་སྐུ་ཐང་འདྲ་མཚུངས་སུམ་ཅུ་དང་། མཐོངས་ཁོར་དུ་རིགས་ལྡན་ཉེར་ལྔའི་འདྲ་ཐང་བཅས་བཀྲམས། དེ་ཉིན་གསོལ་ཇ་ཉིན་མཚམས་གྲུབ་རྗེས་༧གོང་ས་མཆོག་དང་། ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་བཅས་ལྷན་རྒྱས་ནས་མཚམས་ཐོ་བསྐྱེད་ཆོག་དང་།
ལྗགས་ཐུན་གྱི་དབུ་འཛུགས་བསྐྱངས་ཤིང་། སྐུའི་ན་ཚོད་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་སྟབས་རེ་ཞིག་
བར་རིགས་ཀྱི་ཅོད་པན་དམ་པ་ཟུང་ནས་གྲོགས་དན་ཞབས་ཞུ་དང་བཅས་རྒྱལ་ཟླའི་ཚེས་ཉེར་བདུན་ཚུན་ཟླ་བ་གཉིས་དང་ཞག་ཉེར་ལྔའི་བར་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུ་འགྲུལ་བཅད་དེ་ཐུགས་དམ་ཟབ་མོར་བཞུགས་ཤིང་། དེའི་རིང་ཉིན་ལྟར་ལྗགས་ཐུན་དངོས་གཞིར་ཡི་དམ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བཟླས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འགྲུས་པར་མཛད།
(༨༣ བ་༣།

༡༣༣ ཐ་༤) ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་ཉེར་བདུན་(༨༣ བ་༥།

༡༣༣

ཐ་༧) ཉིན་ལྗགས་བསྙེན་རྣམ་པར་དག་པ་ཚད་དུ་ཐེམས་ཟིན་པར་བཅད་རྒྱ་ལས་ལེགས་པར་བཞེངས་ཏེ་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་འཁོད་ཐོག གཞུང་ཞབས་དྲག་
འབྲིང་དཀྱུས་གསུམ་དང་། རྣམ་གྲྭ་ཚོགས་ཡོངས་བཅས་ནས་མཇལ་དར་ཕུལ་བ་བཞེས་ཏེ་ཕྱག་དབང་སྩལ། ཚེས་ཉེར་དགུའི་ཉིན་གསོལ་ཚིགས་སྔ་ཐོན་གྱིས་ཤོད་གཟིམས་ཆུང་རིག་གནས་ཀུན་གསལ་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད་ནས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་པའི་ལོ་མཇུག་དགུ་གཏོར་ཆེན་མོའི་གར་འཆམ་གྱི་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

88

རིམ་པར་སྤྱན་རས་ཀྱི་གཟིགས་པ་གཡོ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་མང་
པོར་ཞལ་མཇལ་གྱི་སྐལ་བཟང་དང་། འདི་ཕྱིར་དགེ་བའི་སྐྱབས་འཇུག བསྟན་སྲིད་
བདེ་རིམ་དུས་ཀྱི་གཏོར་ཆེན་སོགས་གནད་དུ་སྨིན་པའི་ཐུགས་སྨོན་ཡང་དག་པར་བསྐྱངས་སོ། །
(༨༤ ཉ་༢།

༡༣༣ འ་༧) ལྕགས་མོ་སྦྲུལ་ལོའི་རང་ཞལ་གསར་ཚེས་ཀྱི་དགའ་བ་

དང་པོའི་སྔ་ཆར་གཟིམས་ཆུང་མཚན་གཟིམས་ཁང་དུ་མཆོད་ཡོན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཞལ་འཛོམ་གྱིས་འདོད་ཁམས་དབང་མོར་བསྐང་འཕྲིན་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཕེབས་སྒོ་
སོགས་གྲུབ་རྗེས་ཕོ་བྲང་གི་ཡང་སྟེང་དུ་རྣམ་གྲྭའི་ཚོགས་དབུར་བྱོན་ཏེ་སྲིད་གསུམ་བདག་མོར་ཚེས་གཏོར། རྟེན་འབུལ། མངའ་གསོལ་སོགས་རྒྱས་པར་བསྐྱངས། དེ་ནས་འཕགས་མཆོག་ལོ་ཀེ་ཤྭ་ར་སོགས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་མཆོག་དམ་པ་
རྣམས་གང་དུ་བཞུགས་པའི་དྲི་གཙང་ཁང་སོ་སོར་བྱོན་ནས་ཕྱག་མཆོད་ཐུགས་སྨོན་ཡང་དག་པར་མཛད། གཟིམས་ཆུང་གི་ཕེབས་སྒོ་གྲུབ་བསྟུན་ཚོམས་ཆེན་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད་ནས་སེར་སྐྱ་མཆོག་དམན་དུ་མར་མཇལ་ཕྱག་དང་། ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དགྱེས་སྟོན་བཟང་པོར་ལེགས་པར་རོལ།
ཚེས་གཉིས་རྒྱལ་པོ་ལོ་གསར་དུ་གྲགས་པའི་སྟོན་ཆེན་ལ་ཡང་ཚོམས་ཆེན་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་ཟུང་བཀོད་ནས་གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱས་མཚོན་མི་རིགས་
མང་པོར་ཕྱག་དབང་དང་། དགྱེས་སྟོན་ལ་སྔར་བཞིན་རོལ་བར་མཛད།
ཚེས་གསུམ་སྔ་ཆར་མཚན་གཟིམས་ཁང་དུ་མ་གཅིག་རེ་མ་ཏིར་གསུང་བསྐང་དང་འབྲེལ་བསྟན་སྲིད་སྐོར་བརྟག་དྲིལ་བསྐྱངས།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

89

ཚེས་བཞི་དང་ལྔ་ལ་གཟིམས་ཆུང་དུ་འཆར་ཅན་གནས་ཆུང་དང་། ལ་མོ་གིང་ཆེན་གཉིས་སྤྱན་འདྲེན་ལུང་ཞུ་གནང་། སྤུ་ཧྲེང་བཤད་འཕེལ་གླིང་གི་ལས་སྣེ་ནས་ཁྲི་

འབུལ་དངོས་སྐྱེས་དང་། མཚོ་སྔོན་ཨེརྑ་པའི་ལི་ངོ་གཡོག་ནས་འབྱོར་མཇལ་ལེགས་འབུལ་བསྟར་བར་མཇལ་ཕྱག་གནང་སྐྱེས་སྩལ་ཅིང་། མུ་མཐུད་མཇལ་དམངས་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་གིས་རེ་བ་འབྲས་ལྡན་མཛད། དེ་མཇུག་སེར་
འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱི་བླ་མ་ལས་སྣེ་དང་། བླ་མ་མ་ཎི་བ། གྲྭ་སྐོར་བ་བཅས་ལ་
མཇལ་ཕྱག་སྩལ། ༧གོང་ས་མཆོག་ཕྱག་དཔེ་ཐུགས་འཛིན་གནང་སྒོ་སོགས་ལ་གསེང་ཤོར་མི་འབྱུང་ཆེད་སྨོན་ཚོགས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་ཕལ་ཆེར་ཡོངས་འཛིན་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བསྐྱངས།
ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་གཅིག་ལ་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་གི་སློབ་དཔོན། ལས་སྣེ། འདུས་དམངས་བཅས་པར་ཞབས་བརྟན་མཇལ་ཁ་སྩལ། ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་ནས་ཕྱག་དཔེ་ལྗགས་ཁྲིད་ཡང་ཡང་དང་། སྐུའི་རྐྱེན་སེལ་
བྱབས་ཁྲུས། སྒྲོལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་རྗེས་གནང་བཅས་གསན། ཚེས་བརྒྱད་ཉིན་འཆར་ཅན་བརྒྱད་གཏོར་མཇལ་སྟོན་སྔར་ལམ་ལྟར་བསྐྱངས། ཚེས་བཅུ་གཉིས་གཟའ་ཚེས་དགེ་བར་ཐུགས་དམ་ལུང་བསྐུལ་དོན་བཞིན་གཞུང་ས་ནས་འཕགས་མཆོག་ལོ་ཀེ་ཤྭ་རའི་སྤྱན་སྔར་སྣ་ལྔའི་མཆོད་པ་སྟོང་ཚར་སྒྲིག་འབུལ་

དང་། སྐུ་སྒེར་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་པ་ཚོགས་ཡོངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚེ་སྦྱིན་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་གསུང་ཆོག་དང་འབྲེལ་བའི་ཞབས་བརྟན་བརྟན་བཞུགས་འབུལ་བཞེས་མཛད།

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

90

(༨༥ ཉ་༤།

༡༣༥ འ་༨) སྐབས་འདིར་ས་དབང་ལྷན་རྒྱས་དང་སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ་
ནས་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེར་ཕྱི་ལོ་༧གོང་ས་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་རབ་བྱུང་བསླབ་
བཞེས་གནང་རྒྱུའི་མཁན་པོ་མཛད་དགོས་ཀྱི་སྙན་གསན་མཇལ་དར་རྟེན་དོད་
བཅས་ཕུལ།

ཟླ་བ་བཞི་པའི་ནང་མཛད་སྒོ་བྱིངས་འཆར་ཅན་དང་། རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེར་
ས་དབང་ལྷན་རྒྱས་ནས་སླར་ཡང་༧གོང་ས་མཆོག་གི་རབ་བྱུང་མཁན་པོ་མཛད་དགོས་སྙན་སྒྲོན་བསྐྱར་མ་མཛད།
ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ཚེ་ལྔ་ལ་འཁྲུངས་སྐར་སོགས་མཛད་སྒོ་བྱིངས་འཆར་ཅན་
དང་།(༨༤ བ་༡།

༡༣༦ ཐ་༡) རྒྱལ་ཚབ་མཆོག་ནས་གཟིམས་ཆུང་དགའ་ལྡན་ཡང་
རྩེར་ཚེ་རྟ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བུམ་ཆོག་མཛད་ནས་༧གོང་ས་མཆོག་ལ་སྐུ་ཁྲུས་དང་། ཚེ་དབང་གནད་སྨིན་འབུལ་བཞེས་བསྐྱངས།
(༨༥ བ་༣།

༡༣༦ ཐ་༨) ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་གཟའ་ཚེས་འཕྲོད་འཛོམ་
ཉིན་སྔོན་དུ་གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོས་༧གོང་ས་མཆོད་ཡོན་གྱི་སྐུ་ཕྱྭ་དང་།
བོད་ཁམས་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་བདེ་ཐབས་ཆེད་སྲིད་སྐྱོང་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་
ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་མོའི་བསྟི་གནས་སུ་བསྐང་བ་འབུམ་ཐེར་དང་། ཁྲ་འབྲུགབསམ་ཡས་གཉིས་སུ་རབ་གནས་དགེ་ལེགས་ཆར་འབེབས་མཛད་པར་ཕེབས་དགོས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་རིང་མིན་ཕེབས་བསྐྱོད་གནང་རྒྱུའི་སྟོན་འཁོར་ཆིབས་ཞབས་དང་བཅས་པ་༧གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་གམ་དུ་ཐོན་ཕྱག་མཇལ་ཞུར་བྱོན།(༨༦
ཉ་༡།

༡༣༦ འ་༤) ཕན་ཚུན་དགེ་བའི་གསུང་གླེང་ཞིབ་ལྷོད་བསྐྱངས་ནས་འབྲལ་མི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

91

ཕོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕྱིར་ཕེབས་མཛད།
(༨༦ ཉ་༣།

༡༣༧ ཐ་༥) ཧོར་ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་ལྔ་ཉིན་རྒྱལ་ཚབ་ཐུང་ཞན་ཧོ་
ཐོག་ཐུ་ཆེན་པོ་སྦས་ཡུལ་དཀར་མོ་ལྗོངས་དང་། བསམ་ཡས། ཁྲ་འབྲུག གུ་རུའི་དབེན་གནས་བཅས་པར་མཆོད་སྤྲིན། རབ་གནས། ཚོགས་འཁོར། གསེར་ཆབ། སྙན་ཤལ་སོགས་གནད་སྨིན་འབད་སྒྲུབ་མཛད་དགོས་ལུང་གིས་ཇི་ལྟར་སྐབས་ཕྱེ་བ་བཞིན་ལེགས་པར་གྲུབ་ནས་(༨༦ ཉ་༥།

༡༣༧ འ་༡༢) ལྷ་ལྡན་དུ་ཕེབས་འཕྲལ་རྩེའི་
གཟིམས་ཆུང་ཕུན་ཚོགས་འདོད་འཁྱིལ་དུ་༧གོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་ཆེན་པོ་དང་གསེར་ཞལ་ལྷན་འཛོམ་སར་སྐུ་ཕྱག་དང་འབྲེལ་འཚམས་ཞུ་རྟེན་གསུམ་མཇལ་དར་འབུལ་བཞེས་ཀྱིས་ངང་ཙམ་ལྷན་བཞུགས།

༡༠༽རབ་བྱུང་བསླབ་སྡོམ་འབུལ་བཞེས་ཀྱི་མཛད་ཆེན་ཐོག་ལྷ་རམས་དམ་
བཅའ་བ་འཕར་མ་གཏན་འཁེལ་དང་ལྗགས་བསྙེན་ལ་བརྩོན། ཆུ་རྟ་གནམ་ལོའི་དགྱེས་མཆོད་སྔར་སྲོལ་ལྟར་དང་ལྷ་ལྡན་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་གནས་གཟིགས་མཆོད་འབུལ་དང་མཇལ་ཕྱག་དོན་གཉེར་ཡོངས་
ཀྱི་རེ་བ་བསྐངས། ཚིགས་སྔ་མའི་བསླབ་སྡོམ་རྣམ་པར་དག་པས་ཐུགས་ཀྱི་

བུམ་བཟང་གཏམས་པར་སྤྱི་སྒེར་ནས་ལེགས་འབུལ་ཞུ་བསྟར་དང་སྨོན་ལམ་
ཚོགས་མགོན་དུ་ཕེབས།

(༨༦ བ་༦།

༡༣༨ ཐ་༡༡) ཕྱི་ལོ་རབ་བྱུང་བསླབ་བཞེས་ཀྱི་མཛད་ཆེན་ཐོག་ལྷ་
རམས་དམ་བཅའ་བ་འཕར་མ་གཅིག་དགོས་པ་ཁལ་ཁ་རྒྱལ་ཁག་གི་ཡི་གེའི་དོན་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

92

བཞིན་ཁལ་ཁ་དགེ་བཤེས་ཡེ་ཤེས་བཟོད་པར་བསྐོ་བཞག་གིས་བྱེད་སྒོ་འཐུས་ཚང་དགོས་པའི་བཀའ་ཁྱབ་ཕེབས།
ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཚེས་གསུམ་ཉིན། རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡོངས་འཛིན་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཟླ་མེད་ཅིག་ཡོད་པ་གློ་བུར་ཞིང་གཤེགས་ལ་བརྟེན་སྲིད་སྐྱོང་ཆེན་པོ་ཐུགས་ངལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་གཤིས། ༧གོང་ས་མཆོག་ནས་སྐུ་བཅར་སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ་ཆེད་སྩལ་གདོང་ཐུགས་གསོའི་མཎྜལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དང་། མཇལ་དར་བཅས་གནང་སྟེ་ད་ཆ་ཐུགས་ངལ་རྒྱང་དུ་བསྲིངས་ནས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་དུ་སྐུ་ཚེ་རིང་པོར་འཚོ་གཞེས་ཡོད་པ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་བཀའ་མངགས་མཛད། ཚེས་ཉེར་བཞི་དང་ཉེར་ལྔ་གཉིས་ལ་རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་ནས་འཆར་ཅན་ཞབས་བརྟན་མཇལ་ཞུར་བཅར་བར་གྲྭ་མང་ལ་ཕྱག་སྲུང་ལེགས་པར་སྩལ། ལྔ་མཆོད་ནུབ་མོ་གནས་གཟིགས་དང་།
གླིང་མེར་ཐུགས་ཞིབ་ནན་ཏན་མཛད།

ཚེས་ཉེར་དྲུག་གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྦྱོར་བཟང་འཛོམ་གྱི་ཕྱེད་ཡོལ་ནས་བཟུང་
ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་ཉེར་གཅིག་བར་སླར་ཡང་མཆོད་ཡོན་ལྷན་རྒྱས་ཐུགས་དམ་བཅད་རྒྱར་བཞུགས་ནས་ཐུན་དངོས་གཞིར་ལྷག་པའི་ལྷའི་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྣང་བརྟན་པོའི་ངང་ནས་ལྗགས་བཟླས་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་པ་དང་། ཐུན་མཚམས་སུ་བཅད་འོག་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་དབང་དང་། བསྟན་སྲིད་ཀྱི་དོན་གལ་ཆེའི་
བཀའ་བཀོད། བསག་སྦྱང་། ཕྱག་དཔེ་འཛིན་ཁྲིད་སོགས་དོན་གཉིས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་

རླབས་པོ་ཆེ་ཁོ་ནས་འདའ་བར་མཛད་ནས་མཇུག་ཏུ་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆག་སྐོང་བའི་དཔའ་བོའི་སྟོན་མོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ནང་མཚམས་དང་ཕྱི་མཚམས་རིམ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

93

པར་གྲོལ་བར་མཛད། སྡེ་དྲུང་ལྷན་རྒྱས་ནས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་ཕྱི་ལོ་༧གོང་ས་
མཆོག་རབ་བཞེས་གནང་རྒྱུའི་ཚེས་ཆ་གཏན་ཁེལ་གྱི་ཞུ་ཡིག་དམ་ཞུར་འབྱོར་པར་
ཐམ་སྨིན་དང་། རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་རབ་བཞེས་ཉིན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཚོགས་མགོན་དུ་སྤྱན་འདྲེན་ཞུས་ཆོག་པའི་སྙན་གསན་མཇལ་དར་འབུལ་བཞེས་བསྐྱངས།
(༨༧ བ་༢།

༡༣༩ འ་༨། བསྡུས་) ཆུ་རྟ་གནམ་ལོའི་(༨༧ བ་༣།

༡༣༩ འ་༨) འཛུམ་

ཞལ་གསར་དུ་ངོམས་པའི་ཚེས་གཅིག་གི་ཐོ་རེངས་སྔ་ཆ་ནས་ཐུགས་དམ་གྲོལ་ཏེ་སྲིད་གསུམ་བདག་མོའི་སྣང་བརྙན་བཀའི་གནང་བ་སྩལ་བར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གི་མཆོད་སྤྲིན། སྲིད་ཞིའི་དཔལ་འབྱོར་རྒྱས་པའི་ཐུགས་སྨོན་གྱི་མཚམས་སྦྱར་
བའི་སྣ་ལྔའི་སྙན་ཤལ་ཕུལ། གྲུ་འཛིན་རྩེར་རྣམ་གྲྭ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཚོགས་དབུར་
ཞབས་བསྐྱོད་ཀྱིས་འདོད་ཁམས་དབང་ཕྱུག་མའི་གཏོར་སྐྱོང་། རྟེན་འབུལ། ཚོགས་
འཁོར། མངའ་གསོལ། གཏང་རག་བཅས་དང་། ཚོམས་ཆེན་དུ་ཉིན་སྔ་ཕྱིར་དགྱེས་
སྟོན་དང་། ལྷ་སྡེ། མི་སྡེ། ཕྱོགས་མཐའི་རྒྱལ་ཁག་གི་དངོས་འབྱོར་འབུལ་བཞེས། གར་རོལ། འབེལ་གཏམ་དང་། བགྲོ་གླེང་། མཆོད་སྤྲིན་སྣ་བརྒྱད་སོགས་རྫོགས་ལྡན་
གྱི་དགའ་སྟོན་གནའ་བོའི་སྲོལ་བཟང་ཉམས་པ་མེད་པའི་བཀའ་དྲིན་མཛད།
ཚེས་གསུམ་ལ་བསྟན་འགྲོའི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ཐུགས་དམ་བརྟག་དྲིལ། གནས་ཆུང་

དགྲ་ལྷའི་རྒྱལ་པོའི་གཟབ་གསོལ། འབྲས་སྤུངས་ཚོགས་ཆེན་དགེ་སྐོས་སོགས་སྨོན་ལམ་ལས་བྱེད་ལ་འབྱོར་ཕྱག མཇལ་མང་སོགས་ལ་ཕྱག་བྱིན་བཅས་ལེགས་
པར་བསྐྱངས།

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

94

ཚེས་བཞི་ཉིན། འཆར་འཕར་མཇལ་ཞུ་བ་དུ་མར་མཇལ་ཁ་སྩལ་རྗེས་གཟིམས་ཆུང་ཕུན་ཚོགས་འདོད་འཁྱིལ་དུ་མཆོད་ཡོན་རྣམ་གཉིས། ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་པ་བཅས་ལྷན་རྒྱས་ཐོག་གསོལ་ཚིགས་གསོལ་ཇ་དང་། བཀའི་ཕེབས་སྒོའི་མཇུག རབ་བྱུང་མཚན་བཞེས་ཀྱི་སྙན་གསན་རྟེན་འབྱུང་གསོལ་གྲོ་དང་།
གསོལ་ཇ། བཞེས་སྤྲོ་ལྔ་བརྩེགས་རེ་སྒྲིག་འབུལ་དང་འབྲེལ་༧གོང་ས་མཆོག་ནས་
སྐུ་ཕྱག་གི་དང་བ་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ་ཡོངས་འཛིན་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེར་མཇལ་དར་
དང་། དངུལ་གྱི་མཎྜལ་ཚོམ་བུས་བརྒྱན་པ། གསེར་སྲང་གང་རེ་ཡོད་པའི་ཐུམ་
གསུམ། ཧོར་ཇུས་སེར་པོ་ཡུག་ཚང་གཅིག ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་ཆེར་ཡང་མཇལ་དར་དང་། མཎྜལ། གསེར་ཐུམ་གཅིག གོས་མཛོད་ཇུས་སེར་པོ་ཡུག་གཅིག་བཅས་འབུལ་བ་གནང་།

ཚེས་དྲུག་གཟའ་སྐར་མཆོག་ཏུ་དགེ་བའི་ཉིན། འཕགས་མཆོག་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་མི་ཡི་གར་དུ་རྩེན་པ་༧སྐྱབས་མགོན་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་མཆོག་ཉིད། མགོན་པོ་གང་གི་རླབས་པོ་ཆེའི་འཕྲིན་ལས་འབུམ་ཕྲག་གི་ཁུར་ལྷག་བསམ་
ཕྲག་པར་བཞེས་པའི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་གྱུར་ཅིང་། རིགས་ཀྱི་ཅོད་པན་དུའང་བཞེངས་པའི་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་རྟ་ཚག་ཐུང་ཞན་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ངག་དབང་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་དྲུང་ནས་རབ་བྱུང་གི་དངོས་པོ་ལྷུར་བཞེས་དང་།
སྐུ་སྒེར་བླ་བྲང་ནས་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་གཏན་པ་མེད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་
གྱི་སྒོ་འཕར་བླ་ན་མེད་པ་དབྱེ་རྒྱུའི་གྲངས་མེད་དགེ་འདུན་འདུས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

95

མགོན་དུ་ཇི་ལྟར་གསོལ་བའི་དོན་བཞིན་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་དམ་པ་སྩོལ་སླད། མཆོད་ཡོན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་གི་གན་དྷོ་ལར་ཆིབས་བསྒྱུར་བཀའ་དྲིན་

ཆེ་རྒྱུའི་སྔ་ཐོག་རོལ་ཆ་དང་གཉིས་དང་། གསུམ་པས་སྐབས་ཕྱེ་སྟེ་ཆོས་དང་སྲིད་
ཀྱིས་མཐོ་བའི་སྐྱ་དར་དང་། སྲིད་པ་ཧོ་སོགས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆིབས་ཞབས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་ཚར་དུ་དངར་བས་སྔ་ཕྱི་ཀུན་ཏུ་བར་མཚམས་མེད་པར་བདར། ལྷ་སྡེ། མི་སྡེ་
ཆེ་དགུས་མདུན་བསུས། གཡས་སེར་སྦྲེངས། གཡོན་བྲོ་གཞས། སྐལ་བཟང་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེ་བོ་ས་ཡི་དྲེག་པ་ལྟ་བུའི་དབུས་གཤགས། མཚན་དཔེའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཉི་མ་འབུམ་གྱི་གཟི་བརྗིད་འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དཔལ་དུ་ངོམས་བཞིན་པར་ལྷ་
ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་གཡས་བསྐོར་གྱིས་ཤིང་ར་ནས་གཟིམས་ཆུང་མཚན་
གཟིམས་ཁང་དུ་ཕྱག་ཕེབས་གསོལ་གྲོ་དང་། གསོལ་ཇ་ཕེབས།
དེ་ནས་དགའ་ལྡན་ཡང་རྩེར་དཀར་སྤྲོའི་སར་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་བཀོད། རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་གཞུང་དང་། སྐུ་སྒེར་གྱི་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་
བཏེག་རྗེས། ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཁག་དང་། གུང་ཞབས་པད་ནས། ཕོགས་མདའ་རྩིས་སྲས་

ཡན་གྱིས་མཇལ་དར་རེ་ཕུལ། ཕྱག་དབང་སྩལ། གསོལ་ཞབས་རིམ་བཞིན་ཕེབས། གསོལ་བསྐང་བཀྱེས། དེ་ནས་ཨེ་ཝཾ་དུ་ཕེབས་སྟོན་སར་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སེན་
མངོན་པར་བཀོད། ཨཾ་བན་དང་མཇལ་དར་སྣེ་སྤྲོད་མཛད། རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་གཞུང་དང་སྐུ་སྒེར་གྱི་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་འདེགས་གནང་རྗེས་གོང་བཞིན་
བླ་སྤྲུལ་ཆེ་ཁ། དྲུང་ན་སྤྱོད་པ་མཐོ་དམན་དྲག་འབྲིང་དཀྱུས་གསུམ། རྣམ་གྲྭ་ལས་སྣེ།
ཤར་བྱང་། སེར་འབྲས་དགའ་གསུམ་དང་། རྒྱུད་སྟོད་སྨད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ལས་སྣེ།

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

96

རྨེ་བཞི། ལྕགས་རི་བ་བཅས་ནས་མཇལ་དར་རེ། མཇལ་ཐེངས་གཉིས་པར་ལྷ་ས་བའི་རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན་དང་། བྲོ་གཞས་པ། ཛ་ཡ་པཎྜིཏའི་མི་སྣ། ཁ་བལ། ཨཱ་ཙརྱ། འབྲུག་ལོ་ཕྱག་པ། ལ་དྭགས་ལོ་ཕྱག་པ། ཇུ་གཞུང་། ཁང་ཡོད། སྐྱ་དར་བ་བཅས་ནས་མཇལ་དར་ཕུལ་ཞིང་བྱིན་རླབས་སྩལ། གསོལ་སྟོན་སྟོན་ཆེན་ལྷའི་འདོད་ཡོན་
གྱི་དཔལ་ལ་རྒོད་པ། འབེལ་གཏམ། བརྒལ་བརྟག་གི་བགྲོ་གླེང་། གར་རོལ་ལ་སོགས་པ་སྔར་སྲོལ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་བརྒལ་བ་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས།

ཚེས་བརྒྱད་ཉིན། གནས་ཆུང་འོད་ལྡན་དཀར་པོ་གཟིམས་ཆུང་སྤྱན་འདྲེན་ཐོག ལུང་ཞུ་མཐུན་རྫས་བསྟབས། ཚལ་འདམ་ནས་འོངས་པའི་འགྲུལ་རིགས་ལ་མཇལ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་མཆོག་ནས་འགལ་རྐྱེན་ཞི་ཕྱིར་བཀྲུ་བྱབས་འབུལ་བཞེས་བཅས་
མཛད། ཚེས་དགུར་ལ་མོ་ཚེར་གསེབ་ཆོས་སྐྱོང་སྤྱན་འདྲེན་ལུང་ཞུ་གནང་། ཚེས་བཅུ་གཅིག་ཉིན། ༧གོང་ས་མཆོད་ཡོན་རྣམ་གཉིས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་བརྒྱུད་
དཀྱིལ་འཁོར་མཐིལ་དུ་རྣམ་གྲྭ་ཚོགས་ཡོངས་ཀྱི་རབ་གནས་མཇུག་ཆོག་ཚོགས་མགོན་དུ་བྱོན་ནས་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་ཟུང་བཀོད་དེ་གཞུང་སྒེར་དུ་མའི་མཇལ་
དར་འབུལ་བཞེས་དང་། ཚོགས་འཁོར། གསོལ་བསྐང་དཀར་སྤྲོ་སོགས་ལ་དགྱེས་རོལ་དང་། ཞལ་འདོན་གྱི་རིམ་པར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལྷུར་བཞེས་བསྐྱངས་ནས་གནས་གཟིགས་སུ་བྱོན། འཕགས་པ་རང་བྱུང་ལྔ་ལྡན་དང་། མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོའི་སྣང་བརྙན་དམ་པའི་དྲུང་དུ་སྐུ་ཕྱག་དང་འབྲེལ་བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཏུ་དགེ་བའི་ཐུགས་སྨོན་རླབས་ཆེན་མཛད། རྣམ་གྲྭ་གསུང་ཞབས་པ་དང་བཅས་མགྲིན་དབྱངས་གཅིག་གིས་སྤྱན་འདྲེན་ཁྲུས་གསོལ་སྨིན་རྒྱས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

97

བསྐྱངས།

དེ་ནས་སྒྲོལ་མ་དར་ལེན་མ་དང་བྱམས་པ་མཆེད་བཞི་སོགས་དང་། བར་ཁང་ལྷ་ཚོགས། དཔལ་ལྷ་ལྕོག་བཅས་པར་རིམ་བཞིན་བྱོན་ནས་ཐུགས་སྨོན་སྙན་དར་
འཕྲིན་བཅོལ་སོགས་འཚེམས་མེད་མཛད།
(༩༠ ཉ་༣།

༡༤༣ འ་༥) ཆོ་འཕྲུལ་དུས་ཆེན་གྱི་ཡར་ངོའི་རྒྱལ་བ་གསུམ་པ་ཚེས་
བཅུ་གསུམ་གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྦྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྔ་དྲོ་རོལ་ཆ་ཐོག་མཐས་སྐབས་ཕྱེ་ཞིང་། རྣམ་འདྲེན་ཟས་གཙང་སྲས་པོ་དངོས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བཟོ་སྤྲུལ་གྱི་རྟེན་མཆོག་དམ་པ་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་སྤྱན་སྔར་ཐུབ་དབང་སྟ་ཟུར་མ་དང་། འདུལ་བ་ལུང་གཞིའི་གླེགས་བམ་གདན་དྲངས། མཆོད་པའི་སྤྲིན་ཕུང་བསམ་གྱིས་

མི་ཁྱབ་པ་བཤམས་པའི་མདུན་ས་དེར་ཕེབས་རས། སྤོས་འཛིན། རྒྱ་གླིང་། རིན་ཆེན་རྒྱན་ཆ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྔུན་བསུས་ཏེ་བྱོན་ནས་པང་གཅལ་སྟེང་ཇོ་བོ་ཆེན་
པོར་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་གྱི་སྐུ་ཕྱག་དང་འབྲེལ་ནང་མཛོད་སྣ་ལྔའི་སྙན་ཤལ་དང་།
བཟང་གོས་འབའ་ཞིག་ལས་གྲུབ་པའི་ན་བཟའ་ཆ་ཚང་བཅས་ཕུལ་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་

འཕགས་པའི་ནོར་མཆོག་ལེན་པར་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བ་དང་། རྟག་ཏུ་སྒོ་གསུམ་གྱི་

བྱ་བ་ཅི་བགྱིས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཁོ་ནར་སྨིན་པའི་ཐུགས་སྨོན་རླབས་པོ་ཆེ་
བསྐྱངས།

སྟོན་པའི་གདུང་འཚོབ་ཡོངས་འཛིན་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཡང་གུས་པའི་རྣམ་འགྱུར་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཕྱག་ཐོག གསོལ་འདེབས་སྙན་གསན་གྱི་རྟེན་དུ་ནང་
མཛོད་མངགས་བཏགས་འབྲུག་རིས་མ་རྩེར་སོན་དང་། རིན་ཆེན་དང་པོ་ལས་གྲུབ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

98

པའི་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོའི་བཀོད་པ་ས་ཟླ་ཞོ་འཁོར་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཚོམ་བུས་བརྒྱན་པ། ཆོས་དུང་དཀར་པོ། འཁོར་ལོ་སོགས་དང་། ལས་གྲལ་བ་གཞན་ལའང་གོ་བབས་དང་མཐུན་པའི་ལྷ་རྫས་ཀྱི་མཆོད་སྐྱེས་བསྟར་རྗེས་༧གོང་ས་མཆོག་ཚེ་
དཔག་ལྷ་ཁང་དུ་སྐུ་ལྷོད་ཙམ་བཞུགས། སྤྱི་བཤགས་སོགས་གྲུབ་བསྟུན་པང་གཅལ་སྟེང་བྱོན་ནས་སྟན་དམའ་བ་ལ་ཞབས་སོར་བཀོད་ནས་བཞུགས་ཏེ། དངོས་གཞི་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས་པའི་དུས་ལ་བབས་པ་ན་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་དག་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཀུན་གྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་ཡོངས་འཛིན་རྟ་ཚག་ཐུང་ཞན་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ངག་དབང་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་

མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་མཁན་སློབ་སྦྲགས་མ་དང་། ངུར་སྨྲིག་འཛིན་པའི་གཙོ་བོ་
མི་ཕམ་རྒྱལ་བའི་སྒྱུ་འཕྲུལ་ཕུར་ལྕོག་ཡོངས་འཛིན་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་བྱམས་པ་

རྒྱ་མཚོ་ནས་དུས་གོ་བ་མཛད། ཞྭ་སེར་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེས་དབུས་འཕགས་པ་རྟ་ཐུལ་དང་། ཉེ་བར་འཁོར་ལྟ་བུའི་དད་པའི་དགེ་འདུན་གྲངས་ཚང་བའི་དབུས་སུ་བར་མ་རབ་བྱུང་དང་། ཚིགས་སྔ་མ་དགེ་ཚུལ་གྱི་བསླབ་སྡོམ་
རྣམ་པར་དག་པའི་འཆི་མེད་ལྷའི་བདུད་རྩིས་ཐུགས་ཀྱི་ཀུན་བཟང་བུམ་པ་ཡོངས་
སུ་གཏམས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་བསྟོད་པ་སྐབས་གསུམ་པའི་ལྗགས་ལུང་གསེར་གྱི་སྒྲ་འཛིན་དམ་པའི་བཅུད་ལེན་དུ་ཐོབ་པར་གྱུར། དེའི་ཚེ་
ནག་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྡེ་རིས་རྣམས་དྲེགས་པའི་ཐོར་ཚུགས་ཐུར་དུ་བསྙིལ་ཞིང་།
རྒྱལ་ཆེན་སྡེ་བཞིའི་རིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་དཀར་ཕྱོགས་ལ་མངོན་པར་དགའ་
བའི་ལྷ་རྣམས་དགའ་བའི་ཅ་ཅཱུ་ཅི་ཡང་བསྒྲགས་པར་གྱུར་ཏོ། །

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

99

སླར་ཡང་རྗེས་ཀྱི་གཏང་རག་ལེགས་པར་མཚོན་ཕྱིར་༧གོང་ས་མཆོག་ནས་ཇོ་
བོ་ཆེན་པོར་སྐུ་ཕྱག་དང་འབྲེལ་ནང་མཛོད་སྣ་ལྔའི་སྙན་ཤལ་སོགས་མཆོད་སྤྲིན་
གྱིས་མཆོད་ཅིང་། ཞབས་པུས་ཀྱི་ལྷ་ངར་དབུ་གཏུགས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱོར་མཛད།
རྒྱལ་ཚབ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེར་ཡང་ཕྱག་གིས་འདུད་པ་དང་བཅས་མཇལ་དར་ནང་མཛོད། མཎྜལ་རྟེན་དོད། དངོས་འབྱོར་གྱི་འབུལ་བ་སྤམས་མཐོ་བ་ཕྱག་བསྟར་
གྱིས་སྩལ། གཞན་ཡང་ཁྲི་གདན་ཟུར། ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་པ། ལས་གྲལ་བ་སོ་
སོར་དངུལ་དངོས་ཀྱི་ཡོན་བཟང་པོ་འདེབས་པར་མཛད། ཡོངས་འཛིན་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་དེར་འདུས་པའི་ལས་གྲལ་བ་མཐོ་དམན་རྣམས་ནས་ཀྱང་༧གོང་ས་མཆོག་ལ་བསླབ་བཞེས་ཀྱི་ལེགས་མཇལ་རེ་ཕུལ། དྲུང་རིགས་སྤྱི་ནས་རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་ལེགས་སྐྱེས་མཚོན་པར་མཇལ་དར་ནང་མཛོད། མཎྜལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་
རྟེན། དངུལ་ཊཾ་སྲང་ལྔ་བཅུའི་ཐུམ་བུ་གཉིས། རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེར་ཡང་རྟེན་གསུམ་འབུལ་ཚན་བཅས་བསྟར་རྗེས། གུང་། ཞབས་པད། ཕོགས་མདའ་རྩིས་སྲས་

ཡན་གང་གི་དྲུང་ན་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་དང་། བཀྲས་ལྷུན་སྐུ་ཚབ། རྣམ་གྲྭ་ལས་སྣེ། ཆོས་སྡེ་གསུམ་གྱི་སློབ་དཔོན། ལས་སྣེ་བཅས་ནས་གོ་བབས་ཀྱིས་མཇལ་རྟེན་
འབུལ་བཞེས་གྲུབ་བསྟུན་རྟེན་ཁག་ལ་ཐུགས་སྨོན་སྙན་ཤལ་འགྲེམས་བཞིན་དུ་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཕྱགས་ཕེབས།

དེ་ནས་ཀུན་གླིང་བླ་བྲང་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དོན་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པར་
མཛད་ཕྱིར་དགུང་ཚིགས་འགྲིགས་པ་དང་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཚོགས་ཀྱི་བྱེད་པོ་
ཆོས་ཁྲིམས་པ་གཉིས་ནས་བཞུགས་གདིང་གདན་ཞུ་དང་། གར་རོལ་གྱི་སྙན་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

100

གསན། འབྲས་སྤུངས་སློབ་དཔོན། སྤྱི་སོ། ལྷ་གཉེར། བླ་ཕྱག སྐུ་སྒེར་ཛ་སག་བླ་མ་སོགས་ཀྱིས་སྤོས་སྣེ་དང་། སྤོས་འཛིན། རྒྱ་གླིང་བཅས་ཀྱིས་སྔུན་བསུས་༧གོང་ས་
མཆོད་ཡོན་ཉི་ཟླ་ཟུང་གཅིག་གདན་ས་གསུམ་གྱི་མཁས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་དབུས་སུ་སྤྱན་དྲངས། མི་འཇིགས་གདོང་ལྔས་བཏེག་པའི་གསེར་གྱི་ཁྲི་འཕང་མཐོན་པོར་
ཞབས་སོར་གྱི་པདྨོ་མངོན་པར་བཀོད་ཟིན་པ་དང་། གཞུང་ས་མཆོག་དང་། སྐུ་སྒེར་
གྱི་ཐོག་མའི་ཚོགས་ཕེབས་ལེགས་འབུལ། དྲུང་རིགས་ཀྱི་མཇལ་ཁ་ཕྱག་བྱིན་
བཅས་ཀྱི་མཇུག་༧གོང་ས་མཆོག་གིས་གསུང་ཚངས་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་སྐྱབས་

འགྲོའི་དབུ་བསྐུལ་ལེགས་པར་མཛད། དེ་ནས་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེས་ལྷག་བསམ་
གྱི་འོ་མཚོ་གྱེན་དུ་འཕྱུར་བ་དང་བཅས་འབྲུག་སྒྲ་དལ་བུར་རྒོད་པ་ལྟ་བུའི་གསུང་གི་བརྗོད་པ་ཟབ་མོས་ལུང་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་དྲངས་པའི་མཎྜལ་ལྗགས་བཤད་རྒྱས་
པར་གནང་ནས།(༩༢ ཉ་༡།

༡༤༦ འ་༥) དངོས་འབྱོར་མཆོད་སྤྲིན་གྱི་འབུལ་བ་སྤམས་

མཐོ་ཞིང་། དཀྱུས་རིང་བ་བསྟར།
(༩༢ ཉ་༢།

༡༤༦ འ་༡) འདི་སྐབས་༧གོང་ས་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ན་འཁྲི་

ཤིང་གསར་པ་ལྟར་ཕྲ་བ་དགེ་རྩ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བའི་མཚམས་སྦྱོར་བདེན་བརྗོད་རྒྱལ་ཚབ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་མཛད། ཚོགས་དབུས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་གྲུབ་བསྟུན་གར་རོལ། སྤོས་སྣེ། ཕེབས་རས་དང་བཅས་བླ་སྟེང་གཟིམས་ཆུང་མཚན་གཟིམས་ཁང་དུ་ཕེབས། དེ་ནས་ཨེ་ཝཾ་ཚོམས་ཆེན་དུ་༧གོང་ས་མཆོད་ཡོན་གྱི་ཐུགས་

དགྱེས་པའི་ངོ་མཚར་བརྟས་པའི་སླད་དུ་གཞུང་གནས་ནས་གསོལ་སྟོན་རྒྱས་པའི་བཀོད་པ་འདུ་བགྱིས་པའི་སར་(༩༢ བ་༤།

༡༤༨ ཐ་༡) གསོལ་ཞབས་དཀར་སྤྲོའི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

101

དགྱེས་སྟོན་ལ་ཚིམ་པར་རོལ།
(༩༢ བ་༥།

༡༤༨ ཐ་༤) སླར་ཡང་སྤྱན་འདྲེན་གྱི་རིམ་པས་སྔུན་བསུས་ཏེ་མཆོད་
ཡོན་རྣམ་གཉིས་ཀུན་གསལ་དུ་བྱོན་ནས་སྤྱན་གཟིགས་གླང་ཆེན་གསར་འབྱོར་དང་། ལྷ་ཞོལ་གྱི་བྲོ་གཞས་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཕྱིར་ཉམས་དགའི་ཚུལ་དུ་སྤྱན་
དཀྱུས་ཀྱི་གཟིགས་པ་གཡོ་ཙམ་མཛད་ནས་དཔལ་ལྷ་ལྕོག་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་སྲིད་གསུམ་དབང་ཕྱུག་ཞི་དྲག་གི་རྣམ་འགྱུར་ཅན་སོ་སོར་ལྷ་རྫས་ཀྱི་ན་བཟའ། སྙན་ཤལ། སྤྱན་

གཟིགས། ཚོགས་གཏོར་སོགས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་འབུལ་གནང་དང་འབྲེལ་སྤྱི་སྒོས་
བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ལ་འཕྲལ་ཡུན་ཉེར་འཚེ་ཞི་ཞིང་། སྲིད་ཞིའི་དཔལ་འབྱོར་མཐའ་དག་དབང་དུ་འདུ་བ་སོགས་མཐུན་རྐྱེན་གང་བསམས་འབད་མེད་དུ་འགྲུབ་པའི་བཀའ་བསྒོས་གཉེར་གཏད་ཀྱི་འཕྲིན་བཅོལ་ཤུགས་དྲག་བསྐྱངས།

༡༡༽ཆོ་འཕྲུལ་དུས་ཆེན་ཉིན་གྲངས་མེད་གདུལ་བྱ་རྒྱ་མཚོར་ལེགས་བཤད་གསུང་གི་བདུད་རྩིའི་བགོ་བཤའ་དང་སྨོན་ལམ་ཚོགས་མགོན་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་དགེ་རྩ་རྣམས་རྫོགས་བྱང་གི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་བསྔོ་སྨོན་མཚམས་
སྦྱོར་བསྐྱངས། སླར་འཕྲུལ་སྣང་དང་ར་ཆེའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཅས་ལ་གནས་གཟིགས་མཆོད་འབུལ། སྔར་སྲོལ་བཟང་པོའི་རྩེད་སྣ་ཁག་ལ་སྤྱན་གཟིགས་རྗེས་རྩེ་ཕོ་བྲང་དུ་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་པར་གཞུང་ས་སོགས་ནས་རབ་བཞེས་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་གཏང་རག་རྟེན་འབྲེལ་ཞུས།

(༩༣ ཉ་༣།

༡༤༨ འ་༦) ཚེས་བཅོ་ལྔ་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོར་ས་བདག་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

102

གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་དགེ་ལེགས་ཀྱི་ས་བོན་རྒྱ་ཆེར་བསྐྲུན་པའི་དུས་ཆེན་གྱི་སྔ་
དྲོ་(༩༣ ཉ་༥།

༡༤༨ འ་༡) ས་གསུམ་སྐྱེ་རྒུའི་རྣམ་འདྲེན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཉིད་དགའ་ལྡན་
ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འདུན་ས་དམ་པ་གསུང་

ཆོས་ར་བ་ཞེས་མཚན་སྒྲ་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཁྲི་འཕང་མཐོན་པོར་བྱིན་ལྡན་ཞབས་ཀྱི་

པདྨོ་མཛེས་པར་བཀོད་འཕྲལ་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཕྱག་གི་བཀུར་སྟི་སྔོན་དུ་
བཏང་སྟེ་གཞུང་དང་སྐུ་སྒེར་གྱི་རྟེན་འབྱུང་ལེགས་འབུལ་མཇལ་དར་མཎྜལ་རྟེན་
གསུམ་བཏེག་རྗེས་བཀའ་བློན་ལྷན་རྒྱས་དང་། དྲུང་སྤྱི། ཚོ་ཆེན། ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཁགཡོངས་འཛིན། གུང་ཛ། མཁན་སྡེ་ཆེ་ཆུང་སོགས་མཆོག་དམན་མཐའ་དག་ནས་གོ་རིམ་བཞིན་མཇལ་དར་ཕུལ་བར་ཕྱག་དབང་བྱིན་རླབས་སྩལ་མཇུག ནོར་འཛིན་གྱི་
མཎྜལ་གུར་ཀུམ་གྱི་ཚོམ་བུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའི་དགེ་འདུན་འདུས་པའི་ཚོགས་ཆེན་
པོར་མཚན་དཔེའི་ཞལ་བཟང་འཛུམ་འོད་མངོན་པར་འཕྲོ་བ་དང་བཅས་ཟབ་གསང་གསུང་གི་མཛོད་སྒོ་དང་པོར་ཕྱེ་སྟེ་རབ་བརྗིད་སྙན་པའི་དབྱངས་ཀྱིས། འཕགས་པ་

དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པས་ཤེར་སྙིང་དང་། ཕུན་ཚོགས་
དགེ་ལེགས་བྱེ་བས་བསྐྲུན་པའི་སྐུ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་བླ་བརྒྱུད་ཕྱག་འཚལ་གྱི་དབུ་

བསྐུལ་མཛད་ནས། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཞིང་རྙེད་པར་དཀའ་བ་དང་། དེ་ཡང་མྱུར་དུ་འཇིག་ཅིང་འཆི་བས་མི་རྟག་པ་དང་། ངན་འགྲོའི་དུཿཁས་འཇིགས་ནས་དཀོན་ཅོག་ལ་བློ་ལིང་འགེལ་གྱིས་སྐྱབས་དམ་བཅའ་བ་དང་། དཀར་ནག་གི་ལས་ལས་འབྲས་
བུ་བདེ་སྡུག་འབྱུང་ཚུལ། འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས། དོན་གཉེར་
གཉིས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཉན་པ་པོའི་རྒྱུད་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པའི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

103

སྔོན་འགྲོའི་ཆོས་བཤད་ཡིད་འཁུལ་ངེས་དང་། དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལྗགས་ལུང་བཅས་ལེགས་པར་སྩལ་ཏེ་གྲངས་
མེད་གདུལ་བྱའི་ཚོགས་རྣམས་ལེགས་བཤད་གསུང་གི་བདུད་རྩིའི་བགོ་བཤའ་ཐོག་མར་མྱོང་བའི་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་བླ་ན་མེད་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་ཅིང་། དེའི་ཚེ་གནས་ཆུང་དགྲ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ཁོག་བརླམས་རུ་འདྲེན་དང་བཅས་པ་ཡང་དགའ་བའི་གར་སྟབས་ཀྱིས་མཇལ་ཁར་ལྷགས་པར་སྒྲོན་དར་མཐུན་རྫས་སྩལ་ཏེ་
སྟོན་འཁོར་སྔར་བཞིན་ཕྱིར་ཕེབས་ཀྱིས་གཟིམས་ཆུང་དགའ་ལྡན་ཡང་རྩེའི་
བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་འཁོད། མཚུར་ཕུ་ཀརྨ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་ནས་མཇལ་དར་
མཎྜལ་རྟེན་གསུམ། དངོས་འབུལ་བཅས་བསྟར་ཏེ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ་བར་མཚན་ངག་དབང་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་མཁའ་ཁྱབ་ཏིང་འཛིན་རྡོ་རྗེ་ཞེས་སྩལ།
(༩༤ ཉ་༣།

༡༥༠ ཐ་༧) སྐབས་འདིར་ཕུར་ལྕོག་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྐུ་
གྲིབ་འགལ་རྐྱེན་ཞི་ཕྱིར་སྐུ་ཁྲུས་འབུལ་བཞེས་བསྐྱངས། དེ་ནས་གར་རོལ་སྤྱན་
འདྲེན་ཕེབས་བསུ་དང་བཅས་ཁྱམས་རའི་ནང་སྐམ་ཚོགས་སྨོན་ལམ་གྱི་མགོན་དུ་
བྱོན་ནས་ཆོས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་བཀོད། དེར་ཡང་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དྲུང་ན་སྤྱོད་པ་ཆེ་ཕྲའི་མཇལ་དར་འབུལ་བཞེས་མཇུག་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྟོད་པ་ལེགས་བྲིས་མ་དང་། སྐབས་གསུམ་པ། འཕགས་པ་བྱམས་པའི་སྨོན་ལམ།
སྤྱན་འདྲེན་ཁྲུས་གསོལ། ལྟུང་བ་བཤགས་པ། གཞི་བདག་གཏོར་མའི་དབུ་བསྐུལ། གསང་བའི་རྣམ་ཐར། ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མ་བཅས་ལེགས་པར་གསུངས་རྗེས། ཐུབ་བསྟན་རིན་ཆེན་སྲིད་མཐར་དར་ཞིང་། འགྲོ་ཀུན་བདེ་སྐྱིད་རྫོགས་ལྡན་གྱི་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

104

དཔལ་ལ་སྤྱོད་ཕྱིར་སྦྱིན་པའི་བདག་པོའི་དགེ་ཚོགས་བྱང་ཆེན་གྱི་རྒྱུར་མཚམས་
སྦྱོར་དང་། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྣོད་བཅུད་སྟོང་པར་འགྱུར་བའི་ལྗགས་བསྔོ། བསྟན་འབར་མ་དང་། བདེ་བ་ཅན་གྱི་སྨོན་ལམ་མཐུན་འགྱུར་དང་བཅས་པ་སོགས་མཉམ་
མེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བཞེད་སྲོལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཉམས་པ་མེད་པའི་བཀའ་དྲིན་མཛད་དེ་སེང་ལྡེང་སྒོ་མོའི་ནང་གདེངས་ཅན་བདག་པོ་དང་། གནོད་སྦྱིན་རྒྱལ་པོའི་བསྟི་གནས་ནས་བཟུང་འཕྲུལ་སྣང་སྟེང་ཤོད་དང་། རྩེ་མོའི་དཔལ་ལྷ་
ཞི་དྲག་སོགས་རྟེན་གསུམ་བཀའ་སྡོད་རྣམས་ལ་ཐུགས་སྨོན་ཅན་གྱི་སྙན་དར་
འགྲེམས་བཞིན་དུ་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཞིབ་ལྷོད་ཀྱིས་གཟིགས་ནས་གཟིམས་ཆུང་
དུ་ཕྱག་ཕེབས།

ཚེས་བཅུ་དྲུག་གི་སྔ་དྲོ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྨྱུང་གནས་དཀར་པོ་ཆ་
བརྒྱད་གཏོང་མི་རི་ཁྲོད་པ། སྨོན་ལམ་འགྱེད་གཏོང་གནས་ཆུང་སྐུ་རྟེན་ཏཱ་བླ་མ། གནས་ཆུང་ལས་སྣེ་གྲྭ་དམངས་དང་བཅས་པ་བརྒྱ་སྐོར་ལ་མཇལ་ཁ་ཕྱག་བྱིན་སྩལ།

དེ་རྗེས་བཀྲས་ལྷུན་བླ་བྲང་དང་།(༩༥ ཉ་༡།

༡༥༡ འ་༧། བཏུས་) ཀུན་བདེ་གླིང་བླ་བྲང་།

བཀའ་ཤག་སོགས་ནས་རབ་བཞེས་ལེགས་འབུལ་གྱི་དཀར་སྤྲོ་དངོས་འབུལ་རིམ་
བསྟར་རྣམས་(༩༥ ཉ་༣།

༡༥༢ ཐ་༡) ཀུན་བཟང་མཆོད་སྤྲིན་གྱི་ངོ་བོར་དགྱེས་བཞེས་
བསྐྱངས།

ཚེས་བཅུ་དགུ་ཉིན་གནས་ཆུང་གྲྭ་ཚང་གི་ལེགས་སྐྱེས་འབུལ་འདེགས་པ་སུམ་ཅུ་སྐོར་ལ་མཇལ་ཁ་དང་། གནམ་བསྐོས་གོང་མ་ཆེན་པོར་རབ་བཞེས་ཟིན་
ལུགས་ཀྱི་ཞུ་ཡིག་ལ་ཐམ་སྨིན་དང་། འབུལ་རྟེན་ལ་གཟིགས་རྟོག་མཛད། ཚེས་ཉི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

105

ཤུ་ཉིན་རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་ཀྱི་གཏོར་རྟགས་འབུལ་མི་དང་། གོང་དཀར་ཆོས་སྡེའི་ཚེ་
སྒྲུབ་པ། མཚུར་ཕུ་ཀརྨ་པ་རབ་བཞེས་འབུལ་འདེགས་པ་ངོ་གཡོག ལྷ་ས་བ་སྤྱིའི་ཞབས་བརྟན་མཇལ་ཞུ་བ་མི་གྲངས་དུ་མ་བཅས་ལ་མཇལ་བྱིན་གྱིས་རེ་བ་དོན་ལྡན་
མཛད། ཚེས་ཉེར་གཅིག་ཉིན། ཞབས་པད་རྣམ་པ་སོགས་ཟེ་དམ་མཇལ་ཞུ་བ་མི་དྲག་ངོ་འཁོར་དང་། ལེགས་འབུལ་བ་ས་སྐྱའི་མི་སྣ། སོག་འགྲུལ། གནམ་རུ་འགོ་
བྱིངས་བརྒྱ་སྐོར་བཅས་ལ་མཇལ་ཁ་ཕྱག་དབང་སྩལ།
(༩༥ བ་༡།

༡༥༢ ཐ་༡༢) རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་བརྒྱུད་བར་སྐོར་ཕྱི་མའི་གནས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་ཞིབ་གཟིགས་དང་འབྲེལ་ཇོ་ཁང་ཆེན་མོའི་ནང་ཕྱག་ཕེབས་ཏེ་

༧རྒྱལ་བའི་
དབང་པོ་རང་ཉིད་དང་གདོད་མའི་ངོ་བོར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་བྱོན་ལྔ་ལྡན་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འདི་ནི་ང་དང་འདྲའོ་ཞེས་གསུང་གིས་བསྔགས་པའི་རྗེའི་སྣང་བརྙན་ང་འདྲ་མ། མཉམ་མེད་ཟས་གཙང་སྲས་པོ་དངོས་ཀྱིས་ལྷག་གནས་མཛད་ཅིང་གང་གིས་མཇལ་བ་ཙམ་
གྱིས་སྡིག་ལྷུང་གི་སྒྲིབ་པ་ལྷག་མེད་དུ་དག་ནས་རབ་དགའ་ལ་སོགས་པའི་ས་
རྣམས་མྱུར་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ས་བོན་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྲུན་བྱེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་ཞེས་ས་འོག་ནཱ་ག་རའི་ཡུལ་དུའང་ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་པ་བཅས་རྟེན་གྱི་

མཆོག་རབ་དམ་པ་གསུམ་གྱི་སྤྱན་སྔར་བྱོན་པ་ན།(༩༥ བ་༥།

༡༥༣ ཐ་༣) གཞན་
གྱིས་དབང་མེད་དུ་བསྐུལ་བའི་ངོ་དང་། ལད་མོ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་དད་པས་དྲངས་པའི་རབ་གུས་དང་བའི་ཐུགས་ཀྱིས་སྤྱན་མཆི་མས་བརླན་པ་དང་
བཅས་སྐུ་ཕྱག་གསུམ་ཕྲུགས་རེ་མཛད་དེ་རྟེན་སོ་སོར་སྙན་ཤལ་སྒྲོན་འབུལ་དང་།

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

106

རྒྱལ་བའི་བསྟན་དང་། འཇིག་རྟེན་བདེ་བའི་ཐུགས་སྨོན་རླབས་ཆེན་བསྐྱངས། ཁྱད་པར་ཇོ་བོའི་པང་གཅལ་སྟེང་རྣམ་གྲྭ་དབུ་དམངས་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཁྲུས་གསོལ། ཞིང་ཁམས་འབུལ་བཤམས། བསྟན་འབར་མ་བཅས་གནད་སྨིན་བསྐྱངས་ཏེ་གནས་གཟིགས་འཕྲོ་སྐྱོང་དང་། དཔལ་ལྷར་གཟབ་གསོལ། ཚོགས་འཁོར། མངའ་གསོལ་སོགས་ཀྱང་ལེགས་པར་མཛད་སྣང་།ཚེས་ཉེར་གསུམ་ཉིན་(༩༦ ཉ་༤།

༡༥༣ འ་༦) གཟིམས་ཆུང་ཀུན་གསལ་དུ་བྱོན་
ནས་གཏོར་རྒྱག་ཆེན་མོའི་གཏོར་ཟོར་གནད་དུ་སྨིན་ཕྱིར་སྤྱན་དམིགས་དང་ཐུགས་
སྨོན་རྒྱ་ཆེའི་ཐོག གཏོར་རྒྱབ་ལྷ་མིའི་དམག་ཚོགས་ཀྱི་རུ་འདྲེན་ཆོ་འཕྲུལ་མེ་སྒྱོགས་དང་བཅས་པར་ཐུགས་ཞིབ་ནན་ཏན་བསྐྱངས།
(༩༦ ཉ་༦།

༡༥༤ ཐ་༡) གྲྭ་སྐོར་དགེ་བཤེས་རྣམས་ཀྱི་ཨང་རིམ་གཞུང་ཁྲ་ནང་
གསལ་བཞིན་མཇལ་ཁ་དང་། ཇ་གྲལ་སྲུང་གནང་སྩལ། ཚེས་ཉེར་བཞི་ཉིན་ཀུན་མཁྱེན་ཟས་གཙང་སྲས་པོའི་བསྟན་པའི་རྗེས་ཐོག་ཉིད་དུ་བསྐལ་ངན་གཞན་གྱིས་

བར་མ་ཆོད་པར་རྣམ་འདྲེན་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པའི་ཉི་མ་བདེ་བླག་ཏུ་འཆར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་འཕར་དབྱེ་ཕྱིར་རྒྱ་དངུལ་གར་བླུགས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་མཆེད་བཞིའི་
གཙོ་བོ་རྗེ་བཙུན་མི་ཕམ་མགོན་པོའི་འདྲ་བརྙན་རིན་པོ་ཆེ་ཤིང་རྟའི་འཕྲུལ་ལ་བརྟེན་ནས་སེར་སྦྲེངས་ཀྱིས་མདུན་བདར་ཏེ་བར་སྐོར་དུ་གདན་འདྲེན་པ་ཡན་ལག་དང་
བཅས་པར་སྤྱན་ཟུང་བཙའ་ཕྱིར་ཟུར་འཕྱོང་དུ་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་བསྐྱོད།(༩༦ བ་
༣།

༡༥༤ ཐ་༡༡) བསྟན་དང་འགྲོ་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་དགེ་བའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་། མཚམས་སྦྱོར་རླབས་པོ་ཆེ་བསྐྱངས། གནའ་སྲོལ་སྦེར་ཀ རྡོ་འགྱོགས།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

107

བང་རྟ་དང་། མི་རྒྱུགས་ཀྱི་རྩལ་འགྲན་པ་སོགས་དགོས་པ་དང་ལྡན་པའི་རྩེད་མོའི་རྣམ་གྲངས་ལའང་སྤྱན་གྱི་གཟིགས་པ་གཡོ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་གྲངས་མེད་སྐྱེ་བོའི་
ཚོགས་ལ་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པའི་སྐལ་བཟང་སྩལ་ཏོ། །

ཚེས་ཉེར་བདུན་ཉིན་ལྷ་ལྡན་གྱི་མཛད་སྒོ་རེ་ཞིག་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ན་རོལ་ཆ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་སྐབས་ཕྱེ་བ་དང་བཅས་ཆིབས་རགས་རྒྱས་གཤོམ་
གྱི་བཀོད་པ་ཆེན་པོའི་དབུས་སུ་ཕེབས་བྱམས་ལ་བཞུགས་ཏེ་རྒྱས་བཏབ་ར་མོ་ཆེའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གནས་གཟིགས་ལ་བྱོན། ཇོ་བོ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་སྤྱན་སྔར་སྐུ་ཕྱག་དང་འབྲེལ་བས་ཐུགས་སྨོན་གྱི་མཚམས་སྦྱོར་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྲིད་
དུ་རིང་བའི་ལྷ་གོས་ཀྱི་སྙན་ཤལ་སྒྲོན་འབུལ་མཛད་ནས་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་བཀོད་དེ་རྣམ་གྲྭ་གསུང་ཞབས་པ་དང་བཅས་སྤྱན་འདྲེན་ཁྲུས་གསོལ་བསྟན་འབར་མ་སོགས་སྐབས་བབས་ཀྱི་ཞལ་འདོན་སྤྱན་དམིགས་སྨིན་རྒྱས་སུ་བསྐྱངས། འདུ་ཁང་ནང་ཞིབ་མཇལ་གྱིས་མགོན་པོ་སེ་སྡོང་ལ་འཕྲིན་སྐྱེམས་སྙན་དར་སྩལ། དེ་
ནས་ལམ་བར་གྱི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ལ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་གྲུ་ཆར་འབེབས་བཞིན་དུ་གྲུ་
འཛིན་གཉིས་པའི་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོར་ཞབས་ཟུང་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་སྟོང་རྣམ་
པར་བཀྲ་བའི་རེ་ཁཱ་མ་ཉམས་པར་བཀོད་ཐོག གཟིམས་ཆུང་ཉི་འོད་དུ་དཀར་སྤྲོ་དང་། ཕུན་ཚོགས་འདོད་འཁྱིལ་དུ་གསོལ་ཚིགས་ཀྱི་དགྱེས་སྟོན་ལ་རོལ་ཞིང་།
བདེ་ཤར་དུ་ཟློས་གར་གྱི་གཟིགས་མོ་ལའང་སྤྱན་ཟུང་རྩེན་པར་མཛད་དོ། །

ཚེས་ཉེར་བརྒྱད་ཉིན། རྒྱལ་ཚབ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྐུ་ཁྲུས་འཕར་མ་འབུལ་བཞེས།(༩༧ ཉ་༦།

༡༥༥ འ་༨) ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ཚེས་གཅིག་གཟའ་སྐར་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

108

དགེ་བའི་ཉིན་ཀུན་གླིང་བླ་བྲང་ནས་འཕགས་མཆོག་ལོ་ཀེ་ཤྭ་རས་དབུས་རྟེན་
མཆོག་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་དུ། སྣ་ལྔའི་མཆོད་སྤྲིན་ཚར་དུ་དངར་བ་འབུལ་བཤམས་དང་འབྲེལ་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་པའི་རིག་པ་འཛིན་པ་ཚོགས་ཡོངས་བདེན་བརྗོད་ཀྱི་གསུང་ཆོག་ལ་སྦྲན་ཏེ་

༧གོང་ས་མཆོག་ལ་(༩༧ བ་༢།

༡༥༥ འ་༢) བརྟན་
བཞུགས་ཀྱི་ཆོ་ག་རྒྱས་པར་ཕུལ།(༩༧ བ་༤།

༡༥༦ ཐ་༥) ཚེས་ལྔ་ཉིན། ཁམས་ཉག་
རོང་སྤྱི་རྙིང་དབུས་མདའ་ཟུར་ཁང་པ་ནས་འབྱོར་ཕྱག་དང་སྦྲགས་དངོས་འབུལ་
བསྟར་བ་བདག་གིར་བཞེས།
(༩༧ བ་༥།

༡༥༦ ཐ་༡༠) ཚེས་དྲུག་ཉིན་ཡོངས་འཛིན་བྱམས་མགོན་རིན་པོ་
ཆེའི་དྲུང་ནས་ཕྱག་དཔེ་ལྗགས་ཁྲིད་ཞིབ་པར་གསན་ཅིང་། དེའི་གནངས་ཉིན་སྐུ་
ཁྲུས་ཀྱི་རྐྱེན་སེལ་ཡང་བཞེས། ཚེས་བཅུ་ཉིན་གམ་བཅར་མཁན་ཟུར་བཀའ་བློན་ཏཱ་
བླ་མ་བློ་བཟང་ཡོན་ཏན་ནས་སྨོན་ལམ་མང་འགྱེད་བསྙེན་བཀུར་བའི་སྐུ་སྐལ་མཇལ་ཞུ་དང་ཆབས་ཅིག་རྣམ་གྲྭ་འདུས་སྡེའི་ཚ་རྟིང་ཚོགས་དབུས་སུ་སྤོས་སྣེ་མཆོད་རོལ་
གྱིས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ཞིང་ཁམས་བཤད་པ་ཞིབ་རྒྱས་ཀྱིས་གསོལ་འདེབས་དང་འབྲེལ་དངོས་འབུལ་ཚན་ཆེ་བ་བསྟར་ནས་བརྟན་བཞུགས་སྨིན་རྒྱས་འབུལ་བཞེས་མཛད།
(༩༨ ཉ་༤།

༡༥༧ ཐ་༡) འདི་གའི་ཚེས་(༡༡)ཉིན་བཅུ་གཅིག་ཉིན་གཞུང་ས་
མཆོག་ནས་རྣམ་འདྲེན་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རབ་བཞེས་ཐུགས་བཞེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་

པའི་གཏང་རག་ལྟ་བུར་གྲུ་འཛིན་གཞལ་མེད་ཁང་གི་རྟེན་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་མཆོད་སྤྲིན་སྣ་ལྔ་སྟོང་ཚར་སྒྲིག་འབུལ་དང་རྣམ་གྲྭ་ཚོགས་ཡོངས་ལ་ཉིན་འཁྱོངས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

109

ཀྱི་མང་འགྱེད་བསྙེན་བཀུར་གཟབ་རྒྱས་བསྟབས་ཤིང་། ༧གོང་ས་མཆོད་ཡོན་ཚོམས་ཆེན་གསར་པ་ནས། བླ་མ་ལྷ་ཁང་བར་གྱི་ལྷ་ཁང་ཁག་དང་། དེ་ནས་ཕེབས་
སྐས་འཛེགས་ཏེ་གསེར་སྡོང་ཁམས་གསུམ་རྒྱན་མཆོག་དང་། བཀྲ་ཤིས་འོད་འབར། འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱན་སྔར་སྐུ་ཕྱག་དང་འབྲེལ་ཐུགས་སྨོན་རླབས་ཆེན་གྱིས་

བརྒྱན་པའི་ནང་མཛོད་སྣ་ལྔའི་སྙན་ཤལ་དང་། རིན་ཆེན་གཉིས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་མཎྜལ་ཆེ་ལེགས། ན་བཟའ་སོགས་སྒྲོན་འབུལ་མཛད་ཐོག བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་

སོར་བཀོད་ནས་གསུང་ཆོག་པ་རྣམས་དང་གསུང་དབྱངས་གཅིག་གིས་ཁྲུས་གསོལ། མཎྜལ། འཕགས་བསྟོད། ཞབས་བརྟན་ལེ་ཚན། སྐབས་གསུམ་པ། བསྟན་འབར་མ། ཤིས་བརྗོད་བཅས་ཐུགས་འདུན་དྲག་པོས་གསུང་འདོན་གནད་སྨིན་གནང་ནས་རིམ་གྱིས་གསེར་སྡོང་དགེ་ལེགས་གཟི་འབར་སོགས་རྟེན་དང་བརྟེན་
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷག་མ་རྣམས་ལའང་ཐུགས་སྨོན་གྱི་སྤྲིན་དབྱངས་དལ་བུར་སྒྲོག་
པ་དང་བཅས་མཆོད་ཚོགས་ཀྱི་གྲུ་ཆར་ཆལ་ཆིལ་དུ་འབེབས་པར་མཛད།
(༩༨ བ་༦།

༡༥༨ ཐ་༣) སེར་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱི་ཚོགས་ཆེན་དང་། གྲྭ་ཚང་
ཁག ཁམས་ཚན་ཆེ་ཁ། རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད། གླིང་ཁག རྨེ་བཞི། ལྕགས་རི། གཞིས་
དགོན་ཁག སྤྲུལ་སྐུ་ཆེ་ཁའི་བླ་བྲང་། མི་དྲག་ཁག་སོགས་ནས་ཀྱང་རབ་བཞེས་ཀྱི་

ལེགས་འབུལ་མཆོད་སྤྲིན་རིམ་པར་ཕུལ།
(༩༩ ཉ་༤།

༡༥༨ འ་༦) དེ་ལྟར་དགེ་ཚུལ་གྱི་བསླབ་པའི་དངོས་པོ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་
(༩༩ ཉ་༦།

༡༥༨ འ་༡) འཕྲལ་དང་ཡུན་གྱི་ཕན་ཡོན་རླབས་པོ་ཆེ་ལ་དགོངས་ཏེ་བླང་
བ་ལས་འདས་པའི་ཆོས་སོ་དྲུག་སོགས་ཇི་ལྟར་ཁས་བཞེས་པའི་སྡོམ་པའི་བཅས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

110

མཚམས་རྣམས་ནོར་སྲུང་ལ་འཕངས་པའི་གོར་མ་བཞིན་དུ་རྒྱང་གིས་མི་བསྲིང་བར་དྲན་ཤེས་བག་ཡོད་ཀྱི་ཆུ་ལོན་བརྟན་པོས་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་ཆུ་བོ་འགོག་པ་ལ་
བརྩོན་ཞིང་། བསླབ་པའི་གཞི་ཕྲ་མོ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་སྤྱན་གྱི་འབྲས་བུ་ལྟར་སྲུང་བར་

མཛད་པས་རབ་བྱུང་རྒན་པོའི་ཚོགས་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་ནུས་པའི་ཞི་དུལ་ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་གི་ངུར་སྨྲིག་འཛིན་པ་མཐའ་དག་གི་གཙུག་གི་རྒྱན་དམ་པར་གྱུར་ཏོ། །
(༡༠༠ ཉ་༥།

༡༦༠ ཐ་༡༡) ཞེས་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་རྗེ་བླ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
གཟིགས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་མཁན་ཆེན་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་འཇིགས་བྲལ་དབང་ཕྱུག་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྡེ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ངོ་མཚར་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ལས། གང་གི་དགྱེས་ཞིང་གྲུ་འཛིན་གཉིས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་གོང་མ་རིམ་བྱོན་གྱི་འཇིགས་མེད་གསེར་གྱི་ཁྲི་འཕང་མཐོན་པོར་ཞབས་སོར་
བཀོད་པ་ལས་ལྷ་དང་མིར་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་མཆོད་ཅིང་
གཟེངས་བསྟོད་དེ་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་
མ་གཙུག་ལག་ཡི་གེར་གསན་སྦྱོང་དང་། དགེ་བསྙེན་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་དང་བཅས་པའི་བསླབ་པའི་དངོས་པོ་རིམ་པར་བཞེས་ཚུལ་སོགས་རྗེས་འབྲེལ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པའི་སྐབས་ཏེ་བཞི་པའོ།། །།

༡༢༽ཡོངས་འཛིན་ལས་བྱབས་ཁྲུས་སྔ་ཕྱི་འབུལ་བཞེས་དང་ཡུལ་ཁྲུས་རྒྱས་
གནང་། གསན་བསམ་ཐུགས་འཛིན་དང་ལྗགས་བསྙེན་སོགས་ཀློག་པ་ཐོས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

111

བསམ་དང་སྤོང་བ་བསམ་གཏན་ཟུང་འབྲེལ་ངོས་འཆར་འཕར་ལུགས་གཉིས་
ཀྱི་མཛད་པ་རྣམས་འཚེམས་མེད་བསྐྱངས།

(༡༠༡ ཉ་༡།

༡༦༡ འ་༧) ༈ ས་བཅད་ལྔ་པ། རྣམ་ཀུན་མཐའ་དབུས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་དུ་
མའི་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་དུ་འཇོ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཆད་པ་མེད་པའི་ངོས་ནས་རིག་
གནས་སྤྱི་དང་། མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་དང་། དེའི་སླད་
དུ་གངས་ཅན་ནོར་འཛིན་གྱི་ཁྱོན་ན་ཆེ་བའི་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་འབྱུང་གནས་གདན་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུའང་བྱོན་ནས་གསན་བསམ་སོགས་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི། ཟླ་བ་གཉིས་པའི་(༡༠༢ ཉ་༢།

༡༦༣ ཐ་༡༡) ཚེས་ཉེར་གསུམ་ཉིན་ཡོངས་འཛིན་
ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་བྱབས་ཁྲུས་བཞེས། དེ་ནས་མགོན་ཁང་དུ་༧གོང་ས་མཆོད་ཡོན་དང་། ཡོངས་འཛིན་མཆོད་དཔོན་བཅས་ནས་མ་གཅིག་སྲིད་གསུམ་བདག་མོ་དང་། རྡོ་རྗེ་གྲགས་ལྡན་སོགས་ཀྱི་བསྐང་བ་གནད་སྨིན་བསྐྱངས། ཚེས་
ཉེར་བཞི་ཉིན་གཙང་མདའ་ཕ་ལྷ་བ་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཆབ་ཚན་གྱི་འཕྲོད་བཞེས་སུ་འབྱོན་རྒྱུའི་སྣེ་ཤན་ལ་བསྐྱོད་རྒྱུར་སྲུང་དར་ཐོན་གནང་སྩལ། ཚེས་ཉེར་ལྔ་ཉིན་གནས་ཆུང་དགྲ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་སྐུ་ཕེབས་ཀྱི་བཀའ་ལུང་དགོངས་དོན་དུ།
རྩེ་ཕོ་བྲང་ཡང་སྟེང་ནས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་དང་། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཟུར། ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་ཆེས་གཙོས་ཆོས་སྡེ་གསུམ་གྱི་བླ་སྤྲུལ་ཆེ་ཆུང་དང་། སློབ་
དཔོན་གདན་ཟུར་བཅས་ནས་བདེ་གཤེགས་སྤྱན་འདྲེན་ཐོག དག་བྱེད་ཁྲུས་ཆེན་ཡང་དག་རྒྱས་པ་དགོས་གལ་ཆེ་ཞེས་ཕེབས་དོན་ལྟར་བསྟན་འགྲོའི་བདེ་ཐབས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

112

ཆེད་རིག་པ་འཛིན་པ་དུ་མའི་ཚོགས་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་རྩེ་ཕོ་བྲང་གི་ཡང་སྟེང་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད། དཔལ་འཇིགས་མཛད་རྡོ་རྗེའི་བདག་བསྐྱེད་གསུང་ཆོག་མཛད། ཚོགས་ཐུན་གཉིས་པའི་དུང་བརྡ་བྱུང་བསྟུན་བྱམས་ཁང་ལ་གནས་གཟིགས་དང་འབྲེལ་ཕོ་བྲང་ཡང་སྟེང་ཚོགས་དབུས་སུ་བྱོན། ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་སྐུ་ཕེབས་ཀྱིས་

བཀའ་ལུང་སྩལ་རྗེས་༧གོང་ས་མཆོད་ཡོན་དང་། ཆོས་སྐྱོང་། གནས་ཆུང་སློབ་དཔོན་བཅས་པས་གནམ་ལྕགས་རྡོ་རྗེ་རེ་ཕྱག་ཏུ་བཞེས་ཏེ་བཀའ་ནན་རབ་བརྗིད་
བསྐྱངས།

དེ་ནས་ཞལ་འདོན་འཕྲོས་རྣམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གསུངས། གཟིམས་ཆུང་དུ་ཕེབས་ཞོར་བློས་བསླངས་ཁང་དང་། ས་གསུམ། གསེར་སྡོང་རྣམ་པ། འཕགས་མཆོག་ལོ་ཀེ་ཤྭ་ར་སོགས་རྟེན་གཙོ་ཁག་ལ་ཐུགས་སྨོན་སྙན་ཤལ་འགྲེམས་འབུལ་བསྐྱངས།
(༡༠༤ ཉ་༤།

༡༦༧ ཐ་༢། བསྡུས་) ཟླ་བ་བཞི་པའི་ནང་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་
ནས་སྐུ་ཁྲུས་ཡང་ཡང་དང་ཚེ་རྟ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྗེས་གནང་ཟབ་མོ་གསན་བཞེས་
དང་ཉིན་ལྟར་ཕྱག་དཔེ་ལྗགས་ཁྲིད་གསན་བཞེས། མཛད་སྒོ་བྱིངས་སྔར་བཞིན་
མཛད།
(༡༠༥ ཉ་༣།

༡༦༨ འ་༡༡) འདི་སྐབས་རྒྱ་ཁྱབ་ཚང་མར་རྡོ་རྗེ་ཚེར་མའི་ནད་
ཡམས་བག་མཆེད་ཀྱིས་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་ཟུག་རྔུས་མནར་བ་ན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
ཡོངས་འཛིན་རྟ་ཚག་ཐུང་ཞན་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ནས་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་ཐུགས་
ཀྱིས་སྐུ་འབྲུམ་གྱི་སྙུན་གཞི་བསམ་བཞིན་བཞེས་པའི་མཐུས་སྐྱེ་འགྲོའི་ཡམས་ནད་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

113

སྟོན་སྤྲིན་ལྟར་དེངས་ཤིང་རྒྱལ་ཚབ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཁམས་ཀྱང་རིང་པོར་མ་
ཐོགས་པར་གདངས་ཚུལ་བཞེས་པར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་པའི་ཉམས་དང་བཅས་ལྷ་རེག་རྟེན་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ལེགས་
འབུལ་ཕྱག་བདར་གྱིས་འབུལ་བར་མཛད།

(བསྡུས་)དབྱར་ཐོག་རིང་(༡༠༦ བ་༢།

༡༧༠ འ་༦) རྒྱུན་གཏན་སྔ་དགོང་ཐུགས་
དམ་ཉམས་བཞེས་ཁྲིགས་ཆགས་རྣམས་ཆག་མེད་ངོས། ཉིན་རེ་ནང་མ་ལས་ཚན་
ལ་ཕྱག་དབང་གྲུབ་མཇུག་ཕྱག་དཔེ་ཐུགས་འཛིན་དང་། ཉིན་མཚམས་གསོལ་ཇའི་རྗེས་སུ་སྐྱོར་སྦྱང་མཛད་རྒྱུ་སོགས་ལ་འཚེར་སྣང་དང་ངལ་དུབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡེ་ནས་
མི་བཞེས་པར་ངང་པ་པད་མཚོར་འཇུག་པ་ལྟར་ཐུགས་དགའ་སྤྲོ་དང་། ཧུར་ཉམས་དང་བཅས་བརྩོན་པ་ཇེ་ཆེ་ཇེ་ཆེར་མཛད་པས་རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་ཆོས་སྤྱོད་རབ་གསལ་ནང་གི་ལེ་ཚན་ཕལ་ཆེར་ཐུགས་སུ་ཆུད་ཅིང་། དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ནས་བཟུང་གསང་ཆེན་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོའི་བདག་མདུན་བུམ་གསུམ་སྦྱིན་སྲེག་རབ་གནས་སོགས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཕྲ་རགས་ལྗགས་འཛིན་གྱི་དབུ་

འཛུགས་བསྐྱངས་པར། ཕྱག་དཔེ་ཤོག་ལྡེབ་རེ་ལ་སྤྱན་བཤར་ཚར་གསུམ་རེ་ཙམ་མཛད་པས་ཤིན་ཏུ་བྱང་བ་དགོངས་པར་ཆུབ་པ་བཅས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མཁྱེན་རབ་
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རང་ཆས་སུ་མངའ་བའི་གཤིས་ལུགས་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། ། (༡༠༧ ཉ་༡།

༡༧༡ འ་༡༢། ཟླ་༦) ཚེས་བཅུ་དགུ་ནས་བཟུང་དགུང་ཞག་བདུན་
ཕྲག་གཅིག་རིང་ལྷག་པའི་ལྷ་ཞིག་གི་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་
མོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ནམ་ཡང་མི་གཡོ་བའི་བཅད་རྒྱ་དམ་པོར་བཞུགས།

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

114

(༡༠༧ ཉ་༦།

༡༧༢ ཐ་༦། ཟླ་༧) ཚེས་ཉི་ཤུ་གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྦྱོར་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པའི་ཉིན་མཚམས་རྒྱབ་ནས་བཟུང་དགུང་ཞག་བདུན་གཅིག་རིང་སླར་ཡང་རྗེ་བཙུན་སྨྲ་བའི་སེངྒེའི་ལྗགས་བསྙེན་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བར་མཛད། ཚེས་ཉེར་གཉིས་ཉིན་བཀྲས་ལྷུན་ནས་མི་སྣ་ཆེད་འབྱོར་གདོང་འདི་ཟླའི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ལ་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དགོངས་པ་ཞི་དབྱིངས་སུ་མནལ་ཚུལ་དང་། ཡང་སྲིད་མྱུར་འབྱོན་གསོལ་འདེབས་བཀའ་རྩོམ་དགོས་ཚུལ་གྱི་ཞུ་ཡིག་འདུག་པ་མགྲོན་བརྒྱུད་ཕྱག་ཏུ་སོན་འཕྲལ་ཐུགས་ངལ་ཚད་མེད་པ་དང་བཅས་ཐུགས་དམ་གསོལ་འདེབས་དང་། ཡོངས་འཛིན་རྒྱལ་ཚབ་མཆོག་དང་བཀའ་བསྡུར་གྱི་སྒོ་ནས་མྱུར་འབྱོན་གསོལ་འདེབས་ལྗགས་རྩོམ་གྱིས་

དབུས་གཙང་སེར་སྐྱ་ཀུན་གྱིས་ངག་འདོན་བྱ་རྒྱུར་འགྲེམས་སྤེལ་དང་། དགོངས་པ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཆེད་རྣམ་དཀར་མཆོད་སྤྲིན་ཡང་རྒྱ་ཆེར་བསྐྲུན་པར་མཛད་དོ། །

(༡༠༧ བ་༥།

༡༧༢ འ་༢) འདི་ལོ་བོད་ལྗོངས་སྐྱེ་འགྲོ་ཕལ་མོ་ཆེ་འབྲུམ་བུའི་ནད་
ལས་བདེ་ཐར་བྱུང་བའི་གཏང་རག་དང་། ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ནང་ཡར་འབྲོག་སྟོང་རའི་མཚོ་ནག་ཁྲག་མདོག་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་དང་། ཉིན་མོ་སྐར་མ་དུ་བ་མཇུག་རིང་ཤར་སྐོར་ལུང་འདྲི་བཅས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དགྲ་ལྷ་འོད་ལྡན་དཀར་པོ་གཟིམས་ཆུང་སྤྱན་འདྲེན་
འཕར་མ་བསྐྱངས། ཚེས་ཉེར་གཅིག་ལ་གདན་ས་ཐེལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་།
གསེར་འབུམ་ཆེན་མོ་ཉམས་གོག་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལེགས་བཟོའི་དོ་དམ་རྩེ་མགྲོན་བྱམས་པ་བསྟན་འཛིན་ལ་འབྱོར་ཕྱག ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་ནས་སྐུའི་འགལ་རྐྱེན་སེལ་ཕྱིར་རྡོ་རྗེ་རྣམ་འཇོམས་དང་། ཁྲོ་བོ་སྨེ་བརྩེགས་གང་རུང་གི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

115

བྱབས་ཁྲུས་དང་། ཚེ་རྟའི་དབང་། ཉིན་མཚམས་ཕྱག་དཔེ་ལྗགས་ཁྲིད་བཅས་རེ་
མོས་ཚུལ་གྱིས་ཡང་ཡང་འབུལ་བཞེས་མཛད། ཟླ་བ་དགུ་པའི་(༡༠༨ ཉ་༤།

༡༧༣ འ་

༡༡) ཚེས་བཅོ་ལྔ་གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྦྱོར་ལེགས་པར་གཟིམས་ཆུང་གཟབ་གསོལ་ཚུགས་པའི་ཚོགས་དབུས་སུ་མཆོད་ཡོན་ལྷན་རྒྱས་ཞབས་སོར་བཀོད། ཡི་དམ་ཆོས་སྲུང་གི་སྐུ་བརྙན་བཀའ་གཉན་བྱིན་ཅན་ཚང་མར་ཐུགས་སྨོན་བདེན་ཚིག་གི་
རྒྱས་བཏབ་པའི་སྙན་དར་འགྲེམས་འབུལ་དང་། ཡི་དམ་གྱི་བདག་བསྐྱེད་བསྐང་
བཤགས་སོགས་གསུང་ཆོག་ལྷན་དུ་མཛད་པར་ཌཱ་དྲིལ་དཀྲོལ་གསིལ་དང་། ནང་
མཆོད་འཐོར་འབུལ་སོགས་ཚིག་མཚམས་སོ་སོར་འཕྱུག་མེད་མཛད་པས་ཆོག་གྲྭ་མཐའ་དག་ངོ་མཚར་ཐོབ། ཚེས་བཅུ་དྲུག་གི་སྔ་ཐོག་དགའ་གདོང་ཆོས་སྐྱོང་སྤྱན་འདྲེན་དང་། ཉིན་མཚམས་རྒྱབ་ནས་སླར་ཡང་བདུན་ཕྲག་གཅིག་རིང་ལྷག་པའི་ལྷ་ཞིག་གི་བསྙེན་སྒྲུབ་ཟབ་མོའི་བཅད་རྒྱར་མཆོད་ཡོན་ལྷན་རྒྱས་ཐབས་ཅིག་ཏུ་
བཞུགས།
(༡༠༨ བ་༣།

༡༧༤ ཐ་༦) ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཚེས་གསུམ་ལ་ཉག་སྐེད་སྤྱི་ཁྱབ་མདའ་

དཔོན་ཟུར་ཁང་པ་ནས་ལོ་ལྔའི་བསྡད་རྒྱུན་ཡོང་འབབ་རྩིས་ཞུས་ཀྱི་མཇལ་རྟེན་
ལེགས་འབུལ་དུ་མཎྜལ་རྟེན་གསུམ་དང་། གསེར་སྲང་ལྔ་རེ་ཡོད་པའི་ཐུམ་བརྒྱ་དང་ཉེར་གཅིག་དང་། རྒྱ་དངུལ་སྲང་ལྔ་བཅུ་རེ་ཡོད་པའི་ཐུམ་ཉིས་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་བཅས་ཕུལ་ཏེ་མཇལ་ཁ་ཞུས།
(༡༠༩ ཉ་༤།

༡༧༥ ཐ་༧) ཚེས་ཉེར་དྲུག་ཉིན་སླར་ཡང་མཆོད་ཡོན་ལྷན་རྒྱས་ཐུགས་དམ་བཅད་རྒྱ་དམ་པོར་བཞུགས།(༡༠༩ བ་༢།

༡༧༥ འ་༤) འདིའི་རིང་ཉིན་རེ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

116

ཐུན་བཞིར་འཇམ་དཔལ་སྨྲ་བའི་སེངྒེའི་ལྗགས་བཟླས་ལ་གཙོ་བོར་གཞོལ་ཞིང་། ཐུན་གཤམ་དུ་ཆོས་སྲུང་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་འཕྲིན་བཅོལ་དང་། དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་གཏོར་འབུལ་རྒྱས་པ། ཐུན་གསེང་རྣམས་སུ་ཕྱག་དཔེ་འཛིན་སྐྱོར་དང་། བསྒོམ་བཟླས་ཀྱི་གནས་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པ་སོགས་མ་ཆག་པའི་ངོས་ནས་ཉིན་
ལྟར་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ཞལ་འདོན་ནར་
མར་སྐྱོང་བ་སོགས་ཀློག་པ་ཐོས་བསམ་དང་། སྤོང་བ་བསམ་གཏན་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་མཛད་པ་རླབས་པོ་ཆེ་ཁོ་ནས་དུས་འདའ་བའི་ངང་དུ་ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་བཅུ་དགུ་བར་ནང་དུ་ཡང་དག་འཇོག་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བཞུགས་ཤིང་། དེའི་རིང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བའི་སྣེ་མོར་གཏོགས་པ་དག་དང་། ཕྱོགས་འགྲུལ་མཆོག་
དམན་རྣམས་ཀྱི་འབྱོར་ཐོན་མཇལ་དར་དང་། གནང་ཆ་ཕེབས་སྒོའི་རིམ་པ་མགྲོན་
གཉེར་བརྒྱུད་བཞེས་སྩལ་བསྐྱངས།
ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་བཅད་རྒྱའི་ཁོངས་ནས་ཡོངས་འཛིན་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་༧གོང་ས་ཆེན་པོར་ཚེ་རྟ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཚེ་དབང་དང་། བྱབས་ཁྲུས་འབུལ་བཞེས་མཛད།

ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་བཅུ་དགུར་སྐུ་བཅད་རྒྱ་ལས་བཞེངས་ཏེ་བཅད་འོག་ཏུ་མ་ཚུད་པ་རྣམས་ལ་མཇལ་ཁ་དང་།(༡༡༠ ཉ་༢།

༡༧༦ འ་༡༠) ལོ་གསར་ཞབས་
གསར་བ་༧གོང་ས་མཆོག་གི་གཅེན་པོ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་དང་། ཕ་ལྷའི་རྗེ་དྲུང་བྱམས་པ་ཆོས་རྒྱན་གཉིས་ནས་བཀའ་བསྒྱུར་མཇལ་དར་འབུལ་བཞེས་དང་། ལོ་མཇུག་དགུ་གཏོར་ཆེན་མོའི་འཆམས་གཟིགས་སོགས་སྔར་རྒྱུན་ལྟར་བསྐྱངས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

117

སོ། །
(༡༡༠ བ་༢།

༡༧༧ འ་༡༢) ཆུ་ལུག་གནམ་ལོའི་རང་ཞལ་གསར་དུ་ངོམས་པའི་
དགའ་བ་དང་པོའི་ཐོ་རེངས་སྔ་ཆར་༧གོང་ས་མཆོག་ན་བཟའ་གོས་ཚགས་ལེགས་པར་བཅོས། དྭངས་ཤིང་གཙང་བའི་དག་བྱེད་ཀྱིས་སྐུ་ཁྲུས་མཛད་དེ་ཐུགས་དམ་
རྟེན་མཆོག་དམ་པའི་དྲུང་དུ་སྐུ་ཕྱག་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་བདེ་བའི་སྟན་ལ་སྐུ་རྣམ་སྣང་གི་ཆོས་བདུན་ལྡན་དུ་བཞུགས་ཏེ་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཚད་མེད་བཞི། དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མ་སོགས་རྒྱུན་གྱི་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་ཟབ་མོ་གྲུབ་རྗེས་
རྒྱལ་ཚབ་ཡོངས་འཛིན་ཐུང་ཞན་ཧོ་ཐོག་ཐུ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་མཆོད་ཡོན་ལྷན་རྒྱས་ཆོག་རོགས་པ་བཅས་ནས་འཇིགས་མཛད་རྡོ་རྗེའི་བདག་བསྐྱེད་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་མ་གཅིག་སྲིད་གསུམ་རྒྱལ་མོའི་མངོན་རྟོགས་སྤྱན་འདྲེན་སོགས་ཞལ་འདོན་དང་། གསོལ་གྲོ་སོགས་རྟེན་འབྱུང་གི་ཕེབས་སྒོ་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཕེབས། མཚན་གཟིམས་ཁང་གི་རྟེན་གཙོ་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྙན་ཤལ་འགྲེམས་འབུལ་དང་འབྲེལ་བས་བསྟན་འགྲོ་བདེ་བའི་ཐུགས་སྨོན། ཕོ་བྲང་ཡང་སྟེང་ཚེས་གཏོར། ཉིན་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་དགྱེས་སྟོན་ཆེན་མོའི་དབུ་བཞུགས་སུ་ཕེབས་བསྐྱོད་ཀྱིས་གཞུང་
སའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྣེ་མོར་གཏོགས་པའི་མི་དྲག་རྣམས་དང་། མགྲོན་དུ་བོས་པའི་
མི་སྣ་ཁག་བཅས་ལ་མཇལ་ཕྱག་སོགས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་ཕལ་ཆེར་སྔར་ལམ་ལྟར་བསྐྱངས།

ཚེས་གསུམ་སྔ་ཐོག་རྒྱུན་གྱི་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་གྲུབ་རྗེས་མ་
གཅིག་འདོད་ཁམས་དབང་མོའི་གསུང་བསྐང་ཚོགས་འཁོར་གསེར་སྐྱེམས་སོགས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

118

སྨིན་རྒྱས་དང་བཅས་རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་སྲིད་དང་། ༧རྒྱལ་དབང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་སྐུ་ཕྱྭར་
ཉེན་དོགས་ཡོད་མེད་ཀྱི་བརྟག་རིལ་འབུལ་གནང་མཛད། ཚེས་དགུ་ཉིན་ཡོངས་
འཛིན་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བྱབས་ཁྲུས་དང་། སྒྲོལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་སྒོ་ནས་སྐུ་ཚེ་རིང་དུ་བསྲིང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས།
(༡༡༡ བ་༢།

༡༧༩ ཐ་༡) ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བ་འདིའི་རིང་ཕྱོགས་འདུས་དད་ཅན་དུ་
མར་མཇལ་ཕྱག་ངལ་མེད་དུ་སྩོལ་བ་དང་། ཕྱག་དཔེ་འཛིན་སྐྱོར། རྒྱུན་གྱི་ཐུགས་

དམ་ཉམས་བཞེས་སོགས་ལས་མི་འདའ་བའི་སྒོ་ནས་དུས་ཆེན་གྱི་དགེ་བའི་འགྱུར་
ཁྱད་ལ་དགོངས་ཏེ་སྤྱན་བསལ་འཕར་མའི་བསག་སྦྱང་དུ་མའང་དགྱེས་བཞིན་ཕྱག་ལེན་ལ་ཐེབས་པར་མཛད་དོ། །

༡༣༽བརྟན་བཞུགས་སྔ་ཕྱི་རེ་འབུལ་བཞེས་དང་ཐུགས་གཉེར་འཕྲོ་མ་ཆད་པའི་
ངང་འགྲོ་རྣམས་རྗེས་འཛིན་དང་བལ་བོད་ཚོང་འགྲུལ་འཁྲུག་ཟིང་ཞི་འཇགས། ཆོས་སྲུང་ཁག་གི་བསྐང་བསྐུལ་སོགས་རྒྱས་གཏོང་། བསྙེན་མཚམས་རེ་ལ་འགྲུས་རྗེས་ཕྱག་བྲིས་གསན་སྦྱོང་ལ་བརྩོན།

(༡༡༡ བ་༥།

༡༧༩ ཐ་༡༠། ཟླ་༢) ཚེས་བརྒྱད་ལ་ཡོངས་འཛིན་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་
ནས་༧གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་ཚེའི་རྒྱལ་མཚན་ལྷུན་ཆགས་སུ་བརྟན་ཕྱིར་ཚེ་སྦྱིན་
ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་ཚེ་དབང་གནད་སྨིན་ཕུལ། ཚེས་བཅུ་གཅིག་གཟའ་སྐར་མཆོག་ཏུ་དགེ་བར་སྙིགས་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་མ་འདྲིས་པའི་མཛའ་བཤེས་དམ་པ་
༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་མཆོད་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསྟན་འགྲོའི་མགོན་དུ་ཞབས་ཟུང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

119

གཞོམ་མེད་རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོར་བརྟན་ཆེད་རྩེ་ཤོད་དྲུང་རིགས་སྤྱི་ནས་ལྷག་བསམ་རྣམ་

པར་དག་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་དང་། རྒྱས་བཏབ་ར་མོ་ཆེ་གཉིས་སུ་སྣ་ལྔའི་མཆོད་སྤྲིན་སྟོང་ཚར་རེ། གྲུ་འཛིན་གཞལ་མེད་ཁང་གི་རྟེན་གཙོའི་
སྤྱན་སྔར་ཡང་སྟོང་མཆོད་དང་། ཚོགས་འཁོར་བཅས་གཟབ་རྒྱས་བསྒྲིགས་

བཤམས་ཐོག གམ་བཅར་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གི་རིག་པ་འཛིན་པའི་འདུས་ཚོགས་ལའང་སྲི་ཞུའི་བསྙེན་བསྐུར་གྱ་ནོམ་པས་བསྐུལ་ཏེ་ཚེ་སྦྱིན་རྣམ་པར་རྒྱལ་མའི་སྒོ་ནས་བརྟན་བཞུགས་མཎྜལ་ལྗགས་བཤད་དང་བཅས་པ་སྨིན་རྒྱས་འབུལ་བཞེས་ཀྱི་

མཛད་སྒོ་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས།
(༡༡༢ བ་༥།

༡༨༠ འ་༡། ཟླ་༣) ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་མདོ་སྨད་བསྟན་པའི་གསལ་
བྱེད་ཆ་རྒན་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ཉིད་དང་། ཞབས་ཞུ་བ་ལིང་མའི་ཨཾ་བན་ཡུའི་སི་མས། ཀྲུའི་ཁྲིམས་དཔོན། ཐུང་སི་ཕྱག་མཛོད། མགྲོན་གཉེར། དབུ་མཛད། དིམ་ཆེ། ཀོ་ཤྭ་ཁ་པ། བྱིངས་ཁ་ཤས་བཅས་ས་གསུམ་དུ་འབྱོར་ཕྱག་ལ་བྱོན་པར། ཧོ་ཐོག་ཐུ་ནས་ཆེན་པོའི་ཁེངས་དྲེགས་རྒྱང་དུ་བསྐྱུར་ནས་དགའ་གུས་སྤྲོ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་༧གོང་ས་ཆེན་པོའི་སྤྱན་སྔར་རྒྱ་ཕྱག་དགུ་ཕྲུགས་སུ་སྩལ་
ཞིང་། ཞབས་པུས་ཀྱི་ལྷ་ང་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ་མགྲོན་གཉེར་གྱི་ཕྱག་བརྒྱུད་མཎྜལ་
རྟེན་གསུམ་རེ་རེ་བཞིན་ཕུལ། དེ་ནས་སྐུ་གཟན་གསོལ་ཏེ་སླར་ཡང་ཕྱག་གསུམ་གྱི་

འདུད་པ་དང་བཅས་ལྷ་རྫས་དཀར་སེར་སྲིད་དུ་རིང་བ་དང་། མཎྜལ་རྟེན་གསུམ། གསེར་སྦྱངས་ལས་གྲུབ་པའི་འཁོར་ལོ། སྒག་ཐུང་སྣ་ལྔ། བྱུ་རུའི་ཕྲེང་བ་སྣེ་འདོགས་ཅན་བཅས་༧སྐྱབས་མགོན་མཆོག་གི་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ་ནས་གསོལ་བ་ནན་ཆེར་བཏབ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

120

པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་དབྱུང་བའི་ཕྱིར་གདན་ཐོབ་ཀྱི་ཁྲི་ཆེན་པོ་ལའང་མ་བཞུགས་
པར་(༡༡༣ ཉ་༤།

༡༨༡ འ་༩) གོས་ཁ་ཤིན་ཏུ་དམན་པའི་སྟེང་དུ་གུས་པའི་སྤྱོད་ལམ་
གྱིས་འཁོད་ཅིང་བཞུགས་པ་ལ། ༧གོང་ས་མཆོག་ནས་ཀྱང་ཐུགས་དགྱེས་བརྩེ་ཆེན་པོས། ཆོས་སྦྱིན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པས། །མདོ་སོགས་ཇི་བཞིན་ཡང་དག་སྟོན། །ཅེས་པ་ལྟར་ཀུན་སློང་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ནས་སྔོན་འགྲོའི་གསུང་བཤད་ཇི་ལྟར་འཚམས་པ་དང་འབྲེལ་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་དང་། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་
མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལེགས་པར་འཛུགས། །ཞེས་པའི་བར་ལྗགས་ལུང་སྩལ་བ། ཧོ་ཐོག་ཐུ་ནས་གཏང་རག་ལེགས་འབུལ་གྱི་ཡོན་དུ་
ལྷ་གོས་ནང་མཛོད་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། ཆོས་དུང་དཀར་པོ་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་
དངུལ་གཤོག་མ་ཆ་གཅིག་ཕུལ་བས་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་སྒྲོག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སརྒ་ཐོག་མའི་སྒོ་ལེགས་པར་འགྲིགས་པར་གྱུར་ཏོ། །
དེ་ནས་གསོལ་འབྲས་དང་ལྗགས་སྨིན་བཞེས་སྤྲོ། ཤིང་འབྲས། བཞེས་བུར་སོགས་ཀྱི་ཕེབས་སྒོ་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཕེབས། ཕྱག་མཛོད་དང་། མགྲོན་གཉེར།
ཨཾ་བན། ཁྲིམས་དཔོན་རྣམས་ནས་ཀྱང་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་དང་། དངོས་འབུལ་བསྟར། མི་གྲངས་ལྔ་བཅུ་སྐོར་ལ་ཕྱག་སྲུང་སྩལ་ཏེ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་སྐུ་མདུན་དང་། དེ་
བྱིངས་ཕྱི་འབྲང་སེར་སྐྱ་ཚང་མ་མགྲོན་ཁང་དུ་བཞག་སྟེ་ཇི་ལྟར་འོས་པའི་སྟོན་མོས་
ཚིམས་པར་མཛད། འདི་ཉིན་དགའ་ལྡན་ཡང་རྩེར་མཆོད་ཡོན་ཟུང་གཅིག་དང་། ཆ་རྒན་ཧོ་ཐོག་ཐུ་གསོལ་ཚིགས་ལྷན་རྒྱས་བསྐྱངས།
ཚེས་བཅུ་དགུ་ཉིན་ཡོངས་འཛིན་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྔ་ནས་༧གོང་ས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

121

མཆོག་ལ་དབེན་གནས་ཚེ་ཆོག་གླིང་གི་འདོན་བསྒྲིགས་ཆོས་སྤྱོད་པོད་གཅིག་དང་། གྲྭ་སའི་ཆོས་སྤྱོད་རབ་གསལ་དུ་གྲགས་པ་པོད་གཅིག་བཅས་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་འབུལ་བཞེས།
(༡༡༣ བ་༥།

༡༨༢ འ་༧) ས་ག་ཟླ་བའི་ཚེས་བརྒྱད་ཉིན་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་མཁྱེན་
པ་དང་། དད་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངའ་བ་ཆ་རྒན་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ནས་༧རྒྱལ་དབང་ཕྱག་ན་པདྨོའི་ཞབས་ཟུང་རྡོ་རྗེའི་ཁྲི་ལ་གཡོ་མེད་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་ཆེད་འཕགས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་གི་རྟེན་གཙོ་ལོ་ཀེ་ཤྭ་ར་གཙོ་འཁོར་གྱི་སྤྱན་སྔར་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུའི་མཆོད་སྤྲིན་ཚར་དུ་དངར་བ་བཤམས་ཤིང་། ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་པ་ཚོགས་ཡོངས་སྲི་ཞུའི་ཡོན་གྱིས་བསྐུལ་ཏེ་
ཚེ་སྦྱིན་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་སྒོ་ནས་བརྟན་བཞུགས་ཞིང་ཁམས་བཤད་པ་དང་བཅས་པ་སྨིན་རྒྱས་དང་། མཧཱ་ཙི་ནའི་ཡུལ་ལྗོངས་ནས་ཐོན་པའི་སྤྱད་པ་ངོ་མཚར་བ་དུ་མའི་ལེགས་སྐྱེས་སྤམས་མཐོ་བ་བཅས་འབུལ་བཞེས་ཀྱིས་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་
ཕུང་པོ་ཀུན་གསལ་གྱི་མཐའ་དང་མཉམ་པ་བསྐྲུན་ཏོ། །
(༡༡༤ བ་༢།

༡༨༣ འ་༥) མོངྒོལ་ཨོ་རོད་ཚོ་བཞིའི་ཤོག་དགེ་སློང་དོན་འགྲུབ་
དང་། བཟང་པོ་གཉིས་ནས་དད་པས་བསྙེན་བསྐུར་བའང་བདག་གིར་བཞེས་ཏེ་ཇི་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མ་དང་། གསོལ་འདེབས་དམིགས་བརྩེ་མའི་ལྗགས་ལུང་དང་། གསོལ་བསྐང་ཇ་བུར་སྲུང་བྱིན་

སོགས་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་གནང་ཆས་རེ་བའི་ཡོལ་གོ་ཡོངས་སུ་གང་བར་མཛད། (༡༡༥ ཉ་༢།

༡༨༤ འ་༦) ཆ་རྒན་ཞབས་གྲས་དགེ་ཚུལ་བྱམས་པ་གྲགས་པ་དང་།

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

122

བྱམས་པ་བསྟན་དར་ཟུང་ནས་གསོལ་ཚིགས་ཀྱི་ལེགས་བྱས་སྤེལ་ཏེ་ཞུས་ངོར་
དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མ་དང་། དམིགས་བརྩེ་མའི་ཆོས་འབྲེལ་སྩལ། ཚེས་ཉེར་བདུན་ལ་དགྲ་ལྷ་འོད་ལྡན་དཀར་པོའི་ལུང་དོན་ལྟར་མོན་ཁུལ་མཆོད་རྟེན་བྱིན་ཅན་ཞིག་
འཇིག་ཏུ་ཉེ་བ་ཉམས་གསོར་འགྲོ་མི་རྩེ་དྲུང་བསྟན་འཛིན་དར་རྒྱས་ཐོན་གནང་དང་། ཆ་རྒན་ཞབས་གྲས་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་དང་། བྱམས་པ་ཟླ་བ་གཉིས་ནས་མཆོད་ཡོན་ལྷན་རྒྱས་ལ་གསོལ་སྟོན་ཕུལ་བར་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་ལྗགས་ལུང་ལེགས་
པར་སྩལ།
(༡༡༥ ཉ་༥།

༡༨༥ ཐ་༤) ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ནང་(༡༡༦ ཉ་༤།

༡༨༦ འ་༩) ནམ་མཁའ་

གཡའ་དག་ཅིང་། ཆར་གྱི་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པས་ཞིང་པ་རྣམས་སྟོན་འབྲས་བསྡུ་མེད་དུ་སོང་དྭོགས་ཉམ་ཐག་ཅིང་། བག་མི་ཕེབས་པར་ཡོད་པ་ལ་འདི་ཉིན་གཟིམས་ཆུང་དགའ་ལྡན་ཡང་རྩེའི་ཞལ་དཀར་གྱི་མཐོངས་སུ་ཆབ་ཟངས་ཆུས་བཀང་སྟེ་སྐུ་ལུས་རིལ་པོ་ཁྲུས་མཛད་ཅིང་། དེ་ནས་བྱམས་ཁང་བརྒྱུད་འཕགས་མཆོག་ལོ་ཀེ་ཤྭ་རའི་སྤྱན་སྔར་གནས་གཟིགས་སུ་བྱོན་ཏེ་སྐུ་ཕྱག་དང་འབྲེལ་བས་སྤྱན་འདྲེན་ཁྲུས་གསོལ་དང་རབ་གནས་དགེ་ལེགས་ཆར་འབེབས། འཕགས་བསྟོད། ཤིས་བརྗོད་བཅས་གནད་སྨིན་བསྐྱངས་པས་དེ་འཕྲལ་ཆུ་འཛིན་གྱི་ཚོགས་སྟུག་པོ་འཁྲིགས་ཏེ།
དབྱར་རྔ་དལ་གྱིས་དགོད་པ་དང་བཅས་ཆར་གྱི་རྒྱུན་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་
བབས་པས་རི་ཀླུང་ཐམས་ཅད་མརྒད་ཀྱི་གོས་གྱོན་པ་ལ་ཕྱོགས་ཤིང་། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་བདེ་བར་དབུགས་ཕྱིན་ཏོ། །

ཆུ་སྟོད་ཟླ་བའི་(༡༡༦ བ་༢།

༡༨༧ ཐ་༥) ཚེས་དྲུག་ལ།(༡༡༦ བ་༣།

༡༨༧ ཐ་༦)

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

123

ཀུན་གླིང་ཛ་སག་བློ་བཟང་ཚེ་དབང་ལ་ངོ་མ་སྤྱི་འགྲེའི་གདན་ཐོབ་དང་། དར་ཧན་གྱི་གོ་གནས་གསོལ་རས་སྩལ།

(༡༡༧ ཉ་༤།

༡༨༨ ཐ་༥) ཟླ་བ་བདུན་པའི་ཚེས་གཅིག་ལ་རྭ་སྒྲེང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་སྤྲུལ་
སྐུ་ནས་རིགས་ཆུང་ཚོགས་ལངས་གྲུབ་པའི་སྐུ་སྐལ་མཇལ་རྟེན་འབུལ་བཞེས་དང་། ཚེས་བརྒྱད་ཉིན་གཟིམས་ཆུང་དགའ་ཡང་དུ་ཡོངས་འཛིན་བྱམས་པའི་མཚན་ཅན་ནས་ཚེ་རྟ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བཀའ་དབང་འབུལ་བཞེས་མཛད། དེ་རྗེས་མཚོ་སྔོན་
འགྲུལ་རིགས་སུམ་ཅུ་སྐོར་དང་། ཇུ་ལངས་འགོ་པ་དཀོན་མཆོག་ཚེ་རིང་ཅན་མི་གྲངས་ལྔ་བཅུ་སྐོར་ནས་རྟེན་གསུམ་གསོལ་འབྲས་སོགས་ཕུལ་བར་ཕྱག་སྲུང་དང་། རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་གཟུངས་སྔགས་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་སྩལ། ཚེས་བཅུ་གཅིག་
གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྦྱོར་དགེ་བར་དྲེགས་པའི་རྗེ་བོ་འོད་ལྡན་དཀར་པོས་རྡོ་རྗེའི་ལུང་གིས་བསྐུལ་བ་བཞིན་རྒྱལ་ཚབ་ཐུང་ཞན་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཆེན་པོ་བསྟན་འགྲོའི་དགེ་ལེགས་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ཕྱིར་གདན་ས་ཆེན་པོ་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དུ་རིང་མིན་ཆིབས་
བསྐྱོད་གནང་རྒྱུའི་ཐོན་ཕྱག་ཏུ་ཕེབས་པར་ཆིབས་ཞབས་སྟོན་འཁོར་ཚང་མར་ཇ་གྲལ་ཕྱག་སྲུང་དང་ཐོན་གནང་། རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ལ་༧གོང་ས་ཆེན་པོས་མཇལ་དར་ནང་མཛོད་དྲི་མ་མེད་པ་ཞིག་ཕྱག་བསྟར་གྱིས་སྩལ་ཏེ་གསོལ་ཚིགས་
ཀྱང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མཛད།
(༡༡༨ ཉ་༦།

༡༩༠ ཐ་༢) ཉིན་ལྟར་ཕུད་མཆོད་ཀྱི་གསོལ་ཟན་ལ་སྐུ་བརྙན་གང་
མང་བཏབ་སྟེ་རབ་གནས་དང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར་ལྟར་དང་པོའི་ལས་
ཅན་ཐབས་ཀྱིས་བསྐུལ་ཕྱིར་གཟིམས་ཆུང་དགའ་ལྡན་ཡང་རྩེའི་ནང་ལྟུང་བཤགས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

124

དང་འབྲེལ་བའི་སྐུ་ཕྱག་གྲངས་གསོག་ཀྱང་ལེགས་པར་མཛད་དོ། །

(༡༡༨ བ་༢།

༡༩༠ ཐ་༩) སྔོན་དུ་ཚོགས་མཆོད་སེར་སྦྲེངས་ཀྱི་ནུབ་མོ་བལ་པོ་
ར་ཏ་མ་ན་ཞེས་པ་དང་། ཕྱོགས་འགྲུལ་བུད་མེད་གཉིས་བྱུ་རུའི་ཉོ་ཚོང་མ་འགྲིགས་

པའི་ཁར། བལ་པོ་ནས་བྱུ་རུའི་ཕྲེང་བའི་རྐུས་ཁག་བཙུགས་པས་ཕན་ཚུན་ལབ་རྩོད་ཟིང་ཤིག་ཇེ་ཆེར་སོང་སྟེ་ས་སྲིབ་མཚམས་བོད་ཁོངས་སྐྱ་སེར་འདྲེས་མ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་བལ་པོའི་ཚོང་ཁང་རྣམས་རིམ་གྱིས་བཅོམ་འཕྲོགས་ཀྱིས་འུར་ཟིང་ཅི་ཆེ་
བྱུང་། དེ་མ་ཐག་མཆོད་ཡོན་ལྷན་རྒྱས་ཀྱི་བཀའི་འཁོར་ལོས་ཁྱབ་པར་མཛད་དེ། གྲྭ་ས་སོ་སོའི་གྲྭ་རིགས་བལ་ཟོག་འཁྱེར་མི་ངོས་ཟིན་པ་རྣམས་སྒྲིག་ནས་བྱུང་། དེ་མིན་
རྣམས་ལའང་འདྲེས་ལྷད་མེད་པའི་མནའ་གན་དམ་པོར་བཞེས་པ་སོགས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་སྟངས་འཛིན་བརྗིད་ནོན་ཆེ་བ་མཛད། བལ་པོའི་ཚོང་ཁང་ཕལ་མོ་ཆེར་གོརྵ་རྒྱལ་ཁང་ནས་ཚོང་རྩ་བསྐུར་ཡོད་པའི་དབང་གིས་འཕྲལ་དུ་གཞི་འཁྲུན་ཆོད་པ་མ་བྱུང་ཡང་། བལ་བོད་ས་མཚམས་སུ་གཞུང་དང་། གདན་སའི་སྐུ་ཚབ་མངགས་ཏེ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་འཕྲོས་མོལ་མཛད་པས་ཕན་ཚུད་འཁྲུག་ཟིང་གི་ཡོ་འཁྱོམ་མ་
དགོས་པའི་ཞི་ཆིངས་ལེགས་པར་འདུམས།
(༡༡༩ བ་༦།

༡༩༢ འ་༡༡། ཟླ་༩) ཚེས་བཅུ་གསུམ་ནས་བཟུང་དགུང་ཞག་བདུན་
རིང་གནས་ཆུང་དགྲ་ལྷའི་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ལུང་དགོངས་དོན་ལྟར་གཟིམས་ཆུང་མཚན་གཟིམས་ཁང་དུ། མ་གཅིག་འདོད་ཁམས་དབང་མོ་གཙོར་གྱུར་གྱི་ཆོས་སྲུང་སྤྱིའི་བསྐང་བཤགས་འགྲོ་ཆེ་ཚུགས་རྒྱུར་གསུང་ཆོག་ཞབས་ཞུ་འགའ་ཞིག་དང་བཅས་༧གོང་ས་མཆོག་དང་། ཡོངས་འཛིན་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ། སྐུ་བཅར་མཆོད་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

125

དཔོན་མཁན་པོ་གསུམ་ནས་ཉིན་ལྟར་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོའི་ངང་
ནས་རྡོ་རྗེའི་ཆོས་སྲུང་མཐུ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་སྤྱན་འདྲེན་བསྐང་བསྐུལ་བཟླས་པ་ཚོགས་འཁོར་མཇུག་སྨོན་ཤིས་དང་བཅས་པ་གནད་སྨིན་བསྐྱངས་པས་བསྟན་སྲུང་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ཏུ་དགྱེས་ཤིང་། ལས་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་

མཐུ་རྩལ་མངོན་པར་ངོམས་པའི་དགེ་མཚན་དུ་མའང་བཞད་པར་གྱུར་ཏོ། །
(༡༢༠ བ་༡།

༡༩༣ ཐ་༡༢) ཟླ་བ་བཅུ་པའི་(༡༢༠ བ་༢།

༡༩༣ འ་༡༠) ཚེས་བཞི་
ཉིན། རྒྱལ་ཚབ་ཡོངས་འཛིན་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ལྷོ་ཁུལ་གནས་ཆེན་རྣམས་སུ་བསྟན་རིམ་མཛད་སྒོ་རྒྱ་ཆེ་ལེགས་པར་གྲུབ་ནས་(༡༢༠ བ་༤།

༡༩༣ འ་༥) གཟིམས་ཆུང་ཕུན་
ཚོགས་འདོད་འཁྱིལ་དུ་༧གོང་ས་མཆོག་མཇལ་འཕྲད་དུ་བྱོན་པར། ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་མཚན་དཔེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཉེ་ཞོའི་སྒྲིབ་གཡོགས་མེད་པར་གསེར་ཞལ་ལྷམ་མེར་འཛོམས་པས་དགྱེས་སྤྲོ་ཚད་མེད་པ་དང་བཅས་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་འབུལ་བཞེས་དང་། གཞིས་བྱེས་དགེ་བའི་གསུང་གླེང་མཐར་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་རང་གི་བསྟི་གནས་ཀུན་གླིང་དུ་ཕྱག་ཕེབས།
(༡༢༡ བ་༥།

༡༩༥ འ་༨) ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་གཅིག་གཟའ་སྐར་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པའི་ཉིན་༧གོང་ས་ཕྱག་ན་པདྨོ་ངུར་སྨྲིག་གར་གྱི་རྣམ་པར་རོལ་པ་གང་
ཉིད་སླར་ཡང་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་མ་ཞིག་ལ་ཉེ་བར་དམིགས་ནས་ལྷག་པའི་ལྷ་ཞིག་གི་ལྗགས་བསྙེན་བཅད་རྒྱ་མཛད།(༡༢༢ ཉ་༢།

༡༩༥ འ་༡) དེ་ཉིན་ལྟར་ཐུན་
བཞིའི་དངོས་གཞིར་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་རྩེ་གཅིག་གི་ངང་
ནས་ལྗགས་བཟླས་ཅི་འགྲུབ་དང་། ཐུན་གསེང་རྣམས་སུ་ཕྱག་དཔེ་འཛིན་སྐྱོར་དང་།

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

126

སྐུ་ཕྱག་གྲངས་གསོག མཆོད་གཏོར་འབུལ་གཤོམ་སོགས་དོན་ལྡན་འབའ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་ཟླ་བའི་ཚེས་ཉེར་ལྔ་བར་ཕྱི་ནང་གི་གཡེང་བ་རྣམ་པར་བཅད་དེ་ལྷ་
སྔགས་ཏིང་འཛིན་གསུམ་གྱི་རོལ་པས་འདའ་བར་མཛད་ཅིང་། དེའི་མཐུས་ཟབ་གསལ་མྱུར་བའི་ཐུགས་རབ་ཀྱི་སྒོ་ཡང་ཚིག་མདའི་ལམ་བཞིན་བྱེ་བར་གྱུར།
(༡༢༢ བ་༥།

༡༩༧ ཐ་༦) དགུང་ལོ་དགུ་བཞེས་པ་ཤིང་སྤྲེ་གནམ་ལོའི་རང་ཞལ་
ཐོག་མར་ངོམས་པའི་ཚེས་གཅིག་གི་སྔ་ཆར་རྒྱུན་གྱི་ཐུགས་དམ་གྲུབ་རྗེས། མཚན་
གཟིམས་ཁང་དུ་མཆོད་ཡོན་གསེར་ཞལ་ལྷན་འཛོམ་ཐོག སྲིད་གསུམ་དབང་སྒྱུར་དཔལ་ལྡན་རེ་མ་ཏིར་གསུང་བསྐང་དང་། ཐུགས་སྨོན་སྙན་ཤལ། རྟེན་འབྲེལ་གསོལ་
ཞབས་ཀྱི་ཕེབས་སྒོ་སོགས་མཛད།
(༡༢༤ ཉ་༢།

༡༩༩ ཐ་༥། ཟླ་༢) ཚེས་དགུ་ཉིན་བསྟན་འགྲོའི་དགེ་ལེགས་འཕེལ་
ཞིང་། སྤྱི་སྒེར་ཉེས་འཚུབ་ཞི་ཕྱིར་བདུན་གཅིག་རིང་ཆོས་སྲུང་གྲགས་ལྡན་རྣམས་
ཀྱི་གསུང་བསྐང་གནད་སྨིན་མཛད།
(༡༢༤ བ་༦།

༢༠༠ འ་༡༠) སྔོན་རྒྱལ་བུ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པས་ཀྱང་སེམས་
ཅན་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱིས་པའི་སློབ་དཔོན་ཀུན་གྱི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དྲུང་དུ་ཡི་
གེའི་གྲྭར་ཞུགས་ནས།(༡༢༥ ཉ་༡།

༢༠༠ འ་༦) ཡི་གེ་སྦྱང་བའི་ཚུལ་མཛད་པ་དང་
མཐུན་པར་ཕྱག་དཔེ་ཐུགས་འཛིན་དང་། གསན་བསམ་གྱི་ཞར་དུ་ཕྱག་སྦྱོང་གནང་
རྒྱུར་ཐུགས་གཏན་ཁེལ་བ་ལྟར་ཚེས་ལྔ་གཟའ་སྐར་འཕྲོད་ཤིས་དགེ་བའི་སྔ་དྲོ་གཟིམས་ཆུང་དགའ་ལྡན་ཡང་རྩེར་མཆོད་ཡོན་ལྷན་རྒྱས་དང་། ཕྱག་བྲིས་སྒྲོན་
འབུལ་ཞབས་ཞུ་བ་ཡི་གེའི་འདུ་བྱེད་ལ་མཁས་པའི་རྩེ་མོར་སོན་པ་སྐུ་བཅར་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

127

གཟིམས་དཔོན་མཁན་པོ་བར་ཞི་བ་བཅས་སྐུ་མདུན་དུ་འཁོད་ནས་རྟེན་འབྱུང་གི་གསོལ་གྲོ་གསོལ་ཇ་བཞེས་སྤྲོ་བཅས་རིམ་བཞིན་ཕེབས་པ་དང་། གཟིམས་དཔོན་མཁན་པོ་ནས་སྦྱང་ཤིང་གི་ངོས་སུ་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་དབྱིབས་གཟུགས་

ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྲིས་ཏེ་ཕུལ་བར། དེའི་སྟེང་དུ་བཟོ་ཁྱད་མ་ཉམས་པར་ཕྱག་
སོར་གྱི་འདུ་བྱེད་སྒྱུར་བའི་དབུ་འཛུགས་བསྐྱངས།

༡༤༽ནོར་གླིང་དང་རྩེ་རུ་ཕེབས་བཞུགས་ཀྱིས་གསན་བསམ་རྒྱུན་སྐྱོང་ངོས་
འགྲོ་རྣམས་བརྩེ་བས་རྗེས་འཛིན་དང་བརྟན་བཞུགས་རེ་འབུལ་བཞེས། མཚན་ཉིད་ལ་ཐུགས་གཉེར་དབུ་འཛུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས།

(༡༢༦ ཉ་༢།

༢༠༢ འ་༡༢) ཟླ་བ་ལྔ་པའི་(༡༢༦ ཉ་༣།

༢༠༢ འ་༡༡) ཚེས་བཞི་གཟའ་
སྐར་འབྱུང་འཕྲོད་མཆོག་ཏུ་དགེ་བར་༧གོང་ས་རྣམ་འདྲེན་མཚུངས་མེད་གང་ཉིད་ཀྱི་མཛེས་སྐུ་ཨུ་དུམ་ཝ་རའི་ལང་ཚོ་འཆི་མེད་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་ལ་ཅོ་འདྲི་བའི་དག་བྱེད་
ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་འཕྲོད་བསྟེན་བཞེས་པའི་སླད་དུ་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་
བྲང་ག་ལ་བར་ཆིབས་བསྒྱུར་བསྐྱང་རྒྱུར། ཐོ་རེངས་སྔ་ཆར་གན་དྷོ་ལའི་ཡང་སྟེང་ནས་བཀྲ་ཤིས་པའི་རོལ་ཆ་དང་པོས་སྔུན་བསུས་རྗེས་(༡༢༦ ཉ་༥།

༢༠༢ འ་༤) སྤྱན་
འདྲེན་རྒྱ་གླིང་དང་། སྤོས་འཛིན་པ་སོགས་སྲི་ཞུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མདུན་བདར་བཞིན་
(༡༢༦ བ་༢།

༢༠༣ ཐ་༥) བྱོན་ཏེ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་དགའ་བའི་ཚལ་དང་
བཅས་པ་ལ་ཀུན་ནས་འགྲན་པར་བཟོད་པའི་ཕོ་བྲང་དམ་པ་ཤིན་ཏུ་ཉམས་དགའ་ཞིང་། ལྟ་ན་སྡུག་པ་དེར་སོན་ཏེ་ཐེག་པ་ལས་བཤོལ་མ་ཐག་མཚན་གཟིམས་ཁང་དུ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

128

ཕེབས་ནས་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པའི་སྣང་བརྙན་གྱིས་གཙོས་པའི་རྟེན་
རྣམས་ལ་ཐུགས་སྨོན་སྙན་ཤལ་འབུལ་གནང་དང་།(༡༢༦ བ་༤།

༢༠༣ ཐ་༡༢) རྟེན་
འབྱུང་འབུལ་བཞེས་དཀར་དམར་གྱི་སྟོན་ཆེན་བཅས་ལ་དགྱེས་བཞིན་རོལ་བར་
མཛད།
(༡༢༧ ཉ་༢།

༢༠༤ ཐ་༢) ཚེས་དགུ་ཉིན་གནས་ཆུང་ལུང་བཞིན་མཚན་གཟིམས་
ཁང་དུ་མྱུར་མཛད་མགོན་པོ་གཙོ་གྱུར་གྱི་བསྟན་སྲུང་རྣམས་ལ་གཟབ་གསོལ་འཕར་མ་སྨིན་རྒྱས་བསྐྱངས།(བསྡུས་)ཕྱག་དཔེ་ལྗགས་ཁྲིད་གསན་བཞེས་རྒྱུན་
མར་མཛད།
(༡༢༧ བ་༦།

༢༠༥ ཐ་༡༡) ཟླ་བ་བདུན་པའི་ཚེས་དྲུག་ལ་(བཏུས་)ཐོར་རྒོད་
འགྲུལ་རིགས་ཁག་གཅིག་ལ་ཕྱག་དབང་བྱིན་སྲུང་དང་། རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་
གཟུངས་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་། ཚེས་བཅུ་བདུན་ཉིན་སོག་འགྲུལ་འགའ་ཞིག་ལ་དགའ་ལྷ་བརྒྱ་དང་དམིགས་བརྩེ་མའི་ལྗགས་ལུང་།(༡༢༨ ཉ་༤།

༢༠༥ འ་༡) ཚེས་ཉེར་གཉིས་
ཉིན་ལྡན་སྤོས་བཟོ་བ་མི་གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་སྐོར་ནས་རྟེན་གསུམ་གསོལ་འབྲས་སོགས་ཕུལ་བར་ཕྱག་དབང་དང་། དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མ་དང་། དམིགས་བརྩེ་མ། མ་ཎིའི་ལྗགས་ལུང་བཅས་སྩལ།
(༡༢༨ ཉ་༦།

༢༠༦ ཐ་༦) ཚེས་ཉེར་དྲུག་ལ་ལྷ་ལྡན་ཇོ་བོ་ཆེན་པོར་ཡོན་ཆབ་ཀྱི་
མཆོད་སྤྲིན་རྒྱུན་འབུལ་མཆེད་གྲོགས་ཉིས་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་དང་། རིགས་
གསུམ་མགོན་པོའི་གཟུངས་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་གནང་།
(༡༢༩ ཉ་༡།

༢༠༧ ཐ་༤) ཉིན་ལྟར་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་རེ་མོས་ཀྱིས་གདན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

129

དྲངས་ཏེ་ཐུགས་འཛིན་ཕྱག་དཔེ་ལྗགས་ཁྲིད་དང་། གཟིམས་དཔོན་བར་ཞི་བས་
ཕྱག་བྲིས་ཀྱི་གྲས་དང་། ཞབས་བསྐུལ་ཡང་ཡང་ཞུས།

(༡༢༩ ཉ་༤།

༢༠༧ འ་༡༠) གཏེར་སྟོན་རང་རིག་རྡོ་རྗེ་དཔོན་སློབ་ནས་རང་
ལུགས་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་ཚེ་སྒྲུབ་ཞུས་པའི་ཚེ་རྫས་དང་། མཇལ་དར་ཕུལ་བར་ཕྱག་དབང་དང་། ལེགས་སྐྱེས་སྩལ།
(༡༢༩ བ་༡།

༢༠༨ ཐ་༡) ཚེས་ཉེར་གསུམ་གཟའ་སྐར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཉིན་
༧གོང་ས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་གྲུ་འཛིན་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོར་ཕེབས་བསྐྱོད་གནང་།
(༡༣༠ བ་༣།

༢༠༩ འ་༣) ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཚེས་ལྔ་ལ་སེར་བྱེས་ཕར་ཕྱིན་སྟོན་མོ་
བ་གྲྭ་གྲངས་བརྒྱད་ཅུ་སྐོར་ལ་མཇལ་ཁ་ཕྱག་དབང་སྩལ། གནས་ཆུང་དགྲ་ལྷའི་རྗེ་བོའི་བཀའ་ལུང་དགོངས་དོན་སྐུ་ཚེའི་འགལ་རྐྱེན་ཞི་ཕྱིར་རྒྱལ་ཚབ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་སྒྲོལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་རྗེས་གནང་དང་། ཆོ་གའི་ལུང་རྒྱུན་བཅས་ཞུ་བར་མཛད་ནས་སྐུ་ཡོན་ཡང་ཕྱག་བསྟར་གྱིས་སྩལ་ཞིང་། དེ་
ཉིན་ནས་ཚེ་སྦྱིན་ཏཱ་རེ་དཀར་མོའི་ལས་རུང་གི་ལྗགས་བསྙེན་བཅད་རྒྱའི་དབུ་འཛུགས་བསྐྱང་རྒྱུར་བཅད་འོག་ཡོད་མེད་མཐའ་དག་གི་མཇལ་དར་འབུལ་བཞེས་དང་། ཉིན་མཚམས་རྒྱབ་མཚམས་ཐོ་བསྐྱེད་ཆོག་དང་བཅས་རྣམ་གཡེང་འདུ་འཛིའི་འཁྲུལ་འཁོར་རྒྱུན་བཅད་དེ་སྐུ་མཚམས་དམ་པོར་བཞུགས། ཚེས་དྲུག་གི་སྔ་དྲོ་ནས་བཟུང་ཉིན་ལྟར་རྒྱུན་གྱི་ཞལ་འདོན་ཉམས་མེད་ཐོག ལྷག་པའི་ལྷའི་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྣང་དུ་རེ་བའི་ངང་ནས་ཡི་གེ་བཅུ་པའི་ལྗགས་བཟླས་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་ཞིང་། དགོང་མོ་ཆོས་སྐྱོང་སྤྱིའི་གཏོར་འབུལ་འཕྲིན་བཅོལ་བཅས་ཆག་མེད་ཁྲིགས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

130

ཆགས་སུ་བསྐྱངས།
(༡༣༡ ཉ་༣།

༢༡༠ འ་༡༠) ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཟླ་མཇུག་བར་རྒྱལ་བ་དགྱེས་
པའི་ལམ་བཟང་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་ལ་བརྩོན་པས་འབྲུ་འབུམ་བསྙེན་གྲངས་ཀྱང་ཚད་དུ་ཕྱིན་པ་ལོངས་པར་གྱུར་ཏོ། །
(༡༣༡ བ་༦།

༢༡༡ འ་༧) བར་འདིར་ཤིང་བྱ་ལོའི་མཛད་དེབ་སོགས་ཡིག་ལམ་
མ་རྙེད་པས་མཛད་སྒོ་གང་བསྐྱངས་འདིར་འགོད་མ་ནུས་ཀྱང་། འཆར་ཅན་གང་ཡིན་སྔ་ལོའི་ལམ་དང་མཚུངས་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རིགས་པས་རྟོགས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །
དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་བཞེས་པ་མེ་ཁྱི་གནམ་ལོའི་རང་ཞལ་ཐོག་མར་འཛུམ་པའི་ཐོ་རེངས་སྔ་དྲོའི་ཆར་མཚན་གཟིམས་ཁང་དུ་མཆོད་ཡོན་ཐབས་ཅིག་ཏུ་ཞལ་འཛོམ་གྱིས་ལྷ་མོའི་གསུང་བསྐང་དང་། དེ་ནས་ཕོ་བྲང་ཡང་རྩེར་གཏོར་སྐྱོང་། ཚོམས་ཆེན་སྲིད་ཞིའི་ཕུན་ཚོགས་སུ་ལོ་གསར་གྱི་དགྱེས་སྟོན། ཉིན་གཉིས་པར་
རྒྱལ་པོ་ལོ་གསར་གྱི་སྟོན་ཆེན། ཚེས་གསུམ་ལ་མཚན་གཟིམས་ཁང་དུ་གསུང་
བསྐང་བརྟག་དྲིལ་སོགས་སྔར་སྲོལ་ལྟར་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། འདི་ཉིན་བླ་ཕྱག་
ཟུར་པ་འཇམ་དབྱངས་ཀུན་དགའ་ནས་འབྱོར་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་འཕར་ཕྱེ་སྟེ་རྟེན་མཆོག་
དམ་པའི་སྤྱན་སྔར་སྣ་ལྔའི་མཆོད་ཚོགས་བསྒྲིགས་བཤམས་ཐོག སྐུ་བཅར་ལེགས་བཤད་གླིང་པའི་འདུས་ཚོགས་ལའང་མང་འགྱེད་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་བསྟབས་པའི་
གྲལ་དབུར་༧གོང་ས་ཆེན་པོ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བརྟན་བཞུགས་མཎྜལ་བཤད་འབུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་ས་བོན་བླ་ན་མེད་པ་བསྐྲུན། ཚེས་བརྒྱད་ཉིན་ཡོངས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

131

འཛིན་བྱམས་པའི་མཚན་ཅན་ནས་ཚེ་རྟ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བཀའ་དབང་འབུལ་བཞེས་
དང་། མི་གྲངས་ལྔ་བཅུ་སྐོར་ལ་མཇལ་ཁ། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཤེལ་དཀར་གྲྭ་རིགས་ལྔ་བཅུ་སྐོར་ལ་མཇལ་ཕྱག་དང་། རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་གཟུངས་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་སྩལ།
(༡༣༢ བ་༡།

༢༡༢ འ་༨) མངའ་རིས་པ་ཉི་མ་རྒྱལ་པོ་སོགས་མི་གྲངས་བཞི་བརྒྱ་
སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་དང་། སོག་འགྲུལ་འགའ་ཞིག་ནས་གསོལ་ཚིགས་ཕུལ་ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མའི་ལྗགས་ལུང་སྩལ།
(༡༣༢ བ་༣།

༢༡༢ འ་༡) ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བ་འདིའི་རིང་རྒྱུན་གྱི་ཐུགས་དམ་གྱི་རིམ་

པ་གང་ཡོད་སྟེང་སྐུ་ཕྱག་སོགས་བསག་སྦྱང་གི་ཉམས་བཞེས་ལ་ཀུན་ཏུ་བརྩོན་པ་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་བསྟེན་པ་དང་། ཕྱོགས་འདུས་ཀྱི་དད་མཇལ་བ་དུ་མར་མཇལ་ཁ་
ཕྱག་བྱིན། བར་གསེང་རྣམས་སུ་ཕྱག་དཔེ་འཛིན་སྐྱོར། ཕྱག་བྲིས་འདྲི་སྦྱོང་སོགས་
དོན་ལྡན་འབའ་ཞིག་གིས་འདའ་བར་མཛད་ཅིང་། ཚེས་ཉེར་ལྔ་ལ་གཟིམས་ཆུང་ཆོས་སྲིད་ཀུན་གསལ་ནས་མི་རྟའི་བང་རྩལ་འགྲན་པ་ལ་ཐུགས་ཞིབ་བསྐྱངས། (༡༣༣ ཉ་༢།

༢༡༣ འ་༡༡། ཟླ་༢) ཚེས་བཅུ་ལ་བསམ་ཡས་མི་འགྱུར་ལྷུན་གྱིས་

གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཉམས་གོག་ཆེ་བ་ལེགས་བཟོའི་དོ་དམ་སེར་སྐྱ་གཉིས་ལ་ཐོན་ཕྱག
(༡༣༣ ཉ་༣།

༢༡༣ འ་༦) ཚེས་སུམ་ཅུ་ཉིན་བྱམས་ཁང་སོགས་ལ་གནས་
གཟིགས་དང་འབྲེལ་ས་གསུམ་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་བཀོད་དེ་སེར་སྦྲེངས་ཆེན་མོར་ཐུགས་ཞིབ་དང་། གཟིམས་ཆུང་བདེ་འཁྱིལ་དུ་རྒྱ་ཁྱབ་ས་གནད་ཁག་ལ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

132

སྦ་རྒྱུའི་ས་བཅུད་བུམ་གཏེར་ཡོད་པར་ཕྱག་ནས་གནང་།

(༡༣༣ ཉ་༦།

༢༡༤ ཐ་༣)མདོ་སྨད་ཉག་རོང་ས་སྲུང་གཙང་དམག་གི་འགོ་བྱེད་
ལུང་ཤར་དང་། ལྡིང་དཔོན་གསུམ་ལ་ཐོན་ཕྱག་དང་སྦྲགས་བྱེད་སྒོའི་བཀའ་བསྒྱུར་
སྩལ།
(༡༣༣ བ་༣།

༢༡༤ འ་༧) ཚེས་བཅོ་ལྔ་གཟའ་ཚེས་དགེ་བར་རྩེ་ཤོད་དྲུང་རིགས་
སྤྱི་ནས་རང་རང་གི་དངོས་འབྱོར་ལ་སེར་སྣའི་ཀུན་དཀྲིས་བཤིགས་ཏེ་རྒྱལ་སྲས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རྣམ་དཀར་གྱི་སྤྲིན་ཕུང་ལ་འགྲན་པར་བཟོད་པའི་མཆོད་ཚོགས་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་མངོན་པར་འདུ་བགྱིས་ཏེ་ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་དང་རྒྱས་བཏབ་ར་མོ་
ཆེ། གྲུ་འཛིན་ཕོ་བྲང་བཅས་ཀྱི་རྟེན་མཆོག་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་སྒྲིག་འབུལ་

ཞུས། སྐུ་བཅར་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་པའི་དགེ་འདུན་རིག་པ་འཛིན་པ་རྣམས་ལའང་ཉིན་འཁྱོངས་ཀྱི་སྲི་ཞུས་བསྙེན་བཀུར་བའི་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་མགྲོན་དུ་སྲིད་
ཞིའི་རྣམ་འདྲེན་ཆེན་པོ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ཚེ་སྦྱིན་རྣམ་པར་རྒྱལ་མའི་གསུང་ཆོག་གི་སྒོ་ནས་བརྟན་བཞུགས་མཎྜལ་བཤད་པ་དང་བཅས་སྨིན་རྒྱས་སུ་ཕུལ་ཏེ་སྐུ་ཚེའི་རྒྱལ་མཚན་སྲིད་མཐའི་བར་དུ་བསྒྲེང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་དག་པར་བསྒྲིགས་ཤིང་། དེ་མཐུན་གྱི་བཀའ་བཞེས་བཟང་པོའང་སྩལ་བར་ངེས་སོ། །
(༡༣༤ ཉ་༥།

༢༡༥ འ་༩) སྔོན་གྱི་དམ་པ་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱི་
འཁྲུངས་རབས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་རྣམ་ཐར་དང་མཐུན་པར་རང་ཉིད་
གང་ལས་གཤེགས་པའི་ལམ་དེར་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཚུལ་བཞིན་བཀྲི་བར་བཞེད་ནས་དང་པོའི་ལས་ཅན་གྱི་རྫུ་བག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལ་རིམ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

133

གྱིས་གཞུག་དགོས་པར་དགོངས་ཤིང་།(༡༣༤ བ་༤།

༢༡༦ ཐ་༧) དང་པོར་གསུང་རབ་
མཐའ་དག་ལ་ལྟ་བའི་མིག་ལྟ་བུ་བསྡུས་ཚད་ཀྱི་རིགས་ལམ་རྣམས་ལ་སྦྱོང་དགོས་པ་ནི།

(༡༣༥ ཉ་༡།

༢༡༦ འ་༧) ༧རྒྱལ་དབང་རང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས་ཀྱང་འདི་ལྟར་
འབྱུང་སྟེ། དེས་ན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ཐོབ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་

དང་རིགས་པས་དཔྱད་དེ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱས། དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་
གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ལེགས་པར་ཆོད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཞུགས་ནས་ཐོས་པ་ཇི་ལྟར་མང་བས་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྟོབས་ཆེ། དེ་ཇི་ལྟར་མང་བ་ལྟར་བསམ་པ་དང་བསམ་བྱུང་མང་། དེ་ཅི་ཙམ་མང་བ་ཙམ་གྱིས་

སྒོམ་པའི་ཉམས་ལེན་མང་། དེ་ཅི་ཙམ་མང་བས་སྐྱོན་ཟད་པ་དང་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བ་མང་ལ་སྟོབས་ཆེ་བས་ལམ་གྱི་བགྲོད་པ་མྱུར་ཞིང་ས་ཕྱོད་ཆེ་བ་ཡིན།
(༡༣༥ ཉ་༦།

༢༡༧ ཐ་༨) དེ་ལྟར་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ལྔས་བསྡུས་པའི་རྒྱལ་
བའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཇི་སྙེད་པ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་རྣམས་
རང་གིས་ས་ལམ་བགྲོད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་

དགོས་པས་ན། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ལས་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་འདོར་རྒྱུ་མེད་པར་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་སོང་ནས་རང་འཚང་རྒྱ་བའི་ཆ་རྐྱེན་དུ་གྲུ་བཞི་ལམ་གྱིས་

འཁྱེར་ཤེས་པ་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཡབ་སྲས་དང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡབ་སྲས་
ཀྱི་བཀའ་སྲོལ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་ལེན་དུ་གཞོལ་ཞིང་འབབ་པས་དེ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

134

ལ་སྨོན་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་ལ་འབད་དགོས། ཞེས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་དུ་ཆས་པའི་སྔོན་འགྲོ་ཉེར་བསྡོགས་སུ་རྒྱན་འཇུག་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ཚིག་གསར་དུ་འཛིན་པ་དང་། བཟུང་ཟིན་སྐྱོར་སྦྱང་ལ་སོགས་པ་གུས་རྟག་གི་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་པ་བླ་ལྷག་ཏུ་མཛད་ཅིང་། གོང་ཚེས་(ཆོ་འཕྲུལ་)དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྫོགས་པ་གསུམ་པ་གཟའ་སྐར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཉིན་
མཚན་ཉིད་ལ་ཐུགས་གཉེར་དབུ་འཛུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་ཚོགས་སྒྲིག་པའི་
སླད་དུ་ནང་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་སྲི་ཞུ་ཆེན་པོས་སྔུན་བསུས་ཏེ་གཟིམས་ཆུང་དགའ་
ལྡན་ཡང་རྩེར་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་འཁོད་པ་དང་། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཚོ་འཛིན་
སྲིད་སྐྱོང་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་པ། རྒྱལ་ཡབ་གུང་། བཀའི་མདུན་ན་འདོན་རྣམ་པ། སྐུ་བཅར་སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ་སོགས་དང་། མཚན་ཞབས་སེར་སྨད་བློ་བཟང་བསོད་ནམས་དང་། དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་བ་བཟང་པོ་ཕུན་ཚོགས་བཅས་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་བཅས་འབུལ་བཞེས་ཀྱིས་གྲལ་འཁོད་
ཐོག གསོལ་གྲོ། གསོལ་ཇ་བཅས་རིམ་ཕེབས་རྗེས། ཞལ་འདོན་མཁའ་མཉམ་མ། འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་བཅས་གསུངས་པའི་མཐར། བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

རྩ་བ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཉག་གཅིག་ཡིན་པར་དགོངས་ཏེ། ༧གོང་ས་མཆོག་ཉིད་བཞུགས་ཁྲི་ལས་ཉེ་བར་བཤོལ་ཏེ་རིགས་ཀྱི་ཅོད་པན་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་
རྣམ་པ་གཉིས་ལ་གུས་འདུད་ཆེན་པོ་དང་བཅས་མཎྜལ་རྟེན་གསུམ་གྱིས་སྣ་དྲངས་

ལེགས་སྐྱེས་རྣམས་ཕྱག་བསྟར་གྱིས་འབུལ་བ་གནང་། ཡོངས་འཛིན་མཆོག་ནས་
ཀྱང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་མཛད་ལུགས་ཀྱི་རིམ་པ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

135

མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་བཤད་རྒྱས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྒོ་ནས་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་སྲོལ་ལྟར་རིག་པའི་སྒོ་འབྱེད་བསྡུས་གྲྭའི་ཁ་དོག་དཀར་དམར་གྱི་རིགས་ལུང་འཕེན་ཚུལ་དང་། གསུང་ལན་འདེབས་ལུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རགས་རིམ་ཞིག་སྙན་སྒྲོན་དང་འབྲེལ་བརྩི་བཞག་

ཚར་གསུམ་ཕུལ་རྗེས། ༧གོང་ས་མཆོག་ནས་ལན་གཅིག་སྐྱོར་ཟློས་དང་། མཚན་ཞབས་གཉིས་ནས་བརྩི་བཞག་ཉིད་ལས་བརྩམས་ཏེ་རིགས་ལུང་རྒྱས་བསྡུས་འཚམས་པ་རེ་ཕུལ་བ་ལ། དེ་དང་མཐུན་པའི་ཞལ་ལན་གྱི་དབུགས་དབྱུང་སྩལ་

རྗེས་ཚིག་བཀྲ་བཅད། མཚན་ཞབས་གཉིས་ལའང་སྲུང་དར་དང་གནང་ཆ་གྱ་ནོམ་པ་སྩལ།

༡༥༽མཐུ་སྟོབས་ནུས་པའི་དབང་ཕྱུག་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཆེན་
གསན་བཞེས། རྭ་སྟོད་བསྡུས་གྲྭའི་དབུ་ནས་གསན་སྦྱོང་དང་ཡོངས་འཛིན་རྟ་ཚག་མཆོག་དགོངས་པ་རྫོགས་པས་མཆོད་སྤྲིན་བསྟར། སྲིད་སྐྱོང་གསར་བསྐོ་
དང་ནོར་གླིང་དུ་ཆབས་ཞུགས་སླད་ཕྱགས་ཕེབས། ལྷོ་འབྲུག་ཡུལ་ལྗོངས་ཀྱིས་

མཚོན་ཐག་ཉེ་རིང་གི་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་རྗེས་འཛིན་འདོར་མེད། མཐའ་མཚམས་ལ་དམིགས་རྟེན་མདོས་སོགས་གསར་བཞེངས། ཕྱག་དཔེ་འཛིན་སྐྱོར་ཆད་མེད་ངོས་བསྙེན་མཚམས་ལ་འགྲུས།

(༡༣༧ ཉ་༢།

༢༢༠ ཐ་༡) སྙིགས་མའི་དུས་སུ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་གཞན་ལས་མཐུ་

སྟོབས་ནུས་པའི་རྩལ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

136

དཔའ་བོ་གཅིག་པ་བདུད་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དབང་ཆེན་ཞིག་གསན་བཞེད་ཉེ་བར་
འཁྲུངས་ཏེ་གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྨིན་གྲོལ་གྱི་གདམས་པ་ཕྲ་རགས་ཚུལ་
བཞིན་སྟོན་པར་འོས་པའི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་མངའ་བ་ཕུར་ལྕོག་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོར་
གསོལ་འདེབས་ཀྱིས་སྙན་ལྷོང་བར་མཛད་པ་བཞིན། ཟླ་བ་དེའི་ཚེས་ཉེར་གསུམ་ཉིན་གཟིམས་ཆུང་དགའ་ལྡན་ཡང་རྩེར་(༡༣༧ ཉ་༦།

༢༢༠ འ་༡༡) ཡོངས་འཛིན་རྡོ་རྗེ་
འཆང་ནས་སྔོན་འགྲོའི་གསུང་བཤད་ཐུགས་རྒྱུད་འཁུལ་ངེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྟ་གོན་གྱི་
རིམ་པ་དང་། དེ་ཕྱི་ཉིན་དམར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་འདུ་བའི་དུས་ཆེན་ཉིན་སྨིན་
ལམ་དངོས་གཞིའི་རིམ་པ་དང་བཅས་བརྒྱུད་ལྡན་དམ་པའི་ཕྱག་བཞེས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དབང་བརྡ་འཕྲོད་ངེས་སུ་སྩལ་བ་ལ། རྣམ་འདྲེན་དམ་པ་འདིས་ཀྱང་སྣོད་ཀྱི་

སྐྱོན་གསུམ་རིང་དུ་དོར་ཏེ་དབང་དོན་རེ་རེ་བཞིན་སྤྱན་དམིགས་མ་གཡེངས་པར་ནན་ཆགས་སུ་གསན་པས་སྐུ་བཞིའི་ས་བོན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐེབས་ཏེ་རིག་པ་འཛིན་
པ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དམ་པར་གྱུར་ཅིང་། དེ་ནས་བཟུང་ལྷག་པའི་ལྷ་དེ་ཉིད་ཡི་དམ་
གྱི་མཆོག་ཏུ་བཟུང་སྟེ་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཆག་མེད་ཞལ་འདོན་དང་། དམ་ཚིག་
དང་སྡོམ་པའི་རྣམ་གཞག་མཁྱེན་པར་མཛད་ནས་ཚུལ་བཞིན་བསྲུང་བ་ལས་ནམ་ཡང་མི་འདའ་བར་གྱུར་ཏོ། །
(༡༣༨ ཉ་༡།

༢༢༡ ཐ་༡༠) ཚེས་ཉེར་དྲུག་ཉིན་རྒྱལ་ཚབ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཆེན་པོ་ལྷ་
ལྡན་བླ་སྟེང་ནས་རྩེ་ཕོ་བྲང་དུ་ཕེབས་སྐབས་སྐུ་ཁམས་ཅུང་ཟད་ཉོག་ཚུལ་བཞེས་པར་བརྟེན། སྐུ་སྒེར་ཛ་སག་ནས་༧གོང་ས་ཆེན་པོར་སྐྱབས་རྟེན་འབུལ་མཇལ་དུ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

137

བཅར་བར་དེ་འཕྲལ་ཐུགས་ཁྲལ་བཟོད་མེད་དང་བཅས་སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ་རྒྱལ་ཚབ་
སྐུ་མདུན་དུ་ཆེད་གཏོང་གནང་སྟེ་མཇལ་དར་ཕྱག་མདུད་དང་། སྙུན་ཁམས་མྱུར་དུ་གདངས་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དགོངས་ཚུལ་གྱི་བཀའ་མངགས་ནན་ཅན་སྩལ། འོད་ལྡན་དཀར་པོའི་ལུང་དོན་ལྟར་༧གོང་ས་མཆོག་དང་། ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་ཆེ་ལྷན་ཅིག་གིས་གཟིམས་ཆུང་མགོན་ཁང་དུ་བདུན་གཅིག་རིང་གསུང་བསྐང་གནད་སྨིན་བསྐྱངས།
ཚེས་ཉེར་བརྒྱད་ཉིན་ཕག་རི་ཕྱོགས་སུ་ཕྱི་གླིང་མི་རིགས་བཀག་འགོག་གོ་
གསེད་བྱེད་པར་ཐོན་མི་ཕོགས་ཟུར་མཁན་ཆུང་འཇིགས་མེད་ཆོས་འབྱོར་སོགས་ལ་ཐོན་ཕྱག་སྩལ།
(༡༣༨ ཉ་༥།

༢༢༡ འ་༡) འདི་སྐབས་ནས་བཟུང་རིག་པའི་དབང་ཕྱུག་འཇམ་
དབྱངས་བླ་མ་མཆོག་ལྷ་འོད་ཟེར་གྱིས་མཛད་པའི་བསྡུས་གྲྭའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྟེང་
ནས་སྔ་དགོང་ཐུགས་གསེང་དང་བསྟུན་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཁ་དོག་དཀར་དམར་དང་། གཞི་གྲུབ། རྫས་ལྡོག་ངོས་འཛིན། ཡོད་རྟོག་མེད་རྟོག ཡིན་ལོག་མིན་ལོག་སོགས་ཀྱི་རྟགས་སྦྱོར་འཕེན་ཚུལ་དང་། གསུང་ལན་གནང་ཚུལ་རྣམས་སྙན་སྒྲོན་གནང་བ་བཞིན་བརྒལ་ཞིང་བརྟགས་པའི་སྒོ་ནས་ཐུགས་སུ་ཅི་ཚུད་མཛད་པས་ཆུ་སྐྱེས་ལ་ཉི་ཟེར་གྱིས་རེག་པ་བཞིན་དུ་ཐུགས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་གྱུར་ཏོ། །

ཡོངས་འཛིན་སྲིད་སྐྱོང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཆེན་པོ་སྙུན་ཁམས་གདངས་བསྐྱེད་མ་བཞེས་པར་ཇེ་ལྕི་ཇེ་ལྕིར་གྱུར་ནས་ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཚེས་བརྒྱད་ཉིན་ཡོངས་འཛིན་
བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་གམ་དུ་གདན་ཞུ་གནང་སྟེ། ཁོ་བོས་སྒྲོལ་དཀར་གྱི་བླ་མའི་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

138

རྣལ་འབྱོར་རྒྱས་པ་ཞིག་རྩོམ་རྩིས་བྱས་པ་འཕྲོ་ཅན་དུ་ལུས་སོང་བས་ཉིད་ནས་ཁ་
སྐོང་གི་ལྗགས་རྩོམ་གནང་དགོས་ཞེས་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་གསུང་མངགས་དང་

བཅས་དེ་གའི་ཕྱི་དྲོ་ཉིད་དུ་བུད་ཤིང་ཟད་པའི་མེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་
པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་མགྱོགས་བསྔོ་རྟེན་དང་བཅས་པ་འབུལ་འབྱོར་བྱུང་བ་དང་། ངེས་པའི་དོན་དུ་ཡབ་སྲས་སྐྱེ་འཆི་འདུ་འབྲལ་མི་མངའ་ཡང་། ཐུན་སྣང་དུ་རིགས་
ཀྱི་ཅོད་པན་དམ་པས་ཡོངས་སུ་བཏང་སྟེ་ཞི་བདེའི་དབྱིངས་སུ་མནལ་བས་ཐུགས་

ཕམ་པའི་རྣམ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཞེས་ཤིང་། དེ་འཕྲལ་རྩེ་ཤོད་ཀྱི་ལྷ་ཁང་ཁག་ལ་

མཆོད་སྤྲིན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐུགས་སྨོན་སྙན་ཤལ་དང་། ཐུགས་དགོངས་ཟབ་མོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བདེན་ཚིག་མཚམས་སྦྱོར་ཡང་དག་པར་མཛད་ཅིང་། སྐུ་སྒེར་བླ་བྲང་དུ་མི་སྣ་རིམ་པར་ཆེད་སྩལ་གྱིས་གདུང་འབུལ་མཆོད་སྤྲིན་དང་།

དགོངས་རྫོགས། དངུལ་གདུང་ཞལ་འདེབས་སོགས་གཏོས་ཆེ་འབུལ་གནང་ངོས། སྐུ་ཚིགས་སོ་སོར་ཡང་མཆོད་སྤྲིན་སྙན་ཤལ་རྒྱས་འགྲེམས་དང་། བསྟན་དང་འགྲོ་
བའི་མགོན་དུ་ཡང་སྲིད་མྱུར་དུ་འབྱོན་པའི་ཐུགས་སྨོན་སྨིན་རྒྱས་བཅས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཆོག་གི་བཞེད་དགོངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཐབས་ལ་ཐུགས་འགྱོད་མེད་པའི་བརྩོན་པ་ནན་ཏན་ཆེ་བར་མཛད་དོ། །
(༡༣༩ ཉ་༤།

༢༢༣ ཐ་༡༡) ཚེས་བཅུ་གསུམ་ཉིན་བཀའི་མདུན་ན་འདོན་རྣམ་བཞི་
དང་། སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ་བཅས་ནས་མཇལ་དར་མཎྜལ་རྟེན་གསུམ་འདེགས་འབུལ་
གྱི་སྒོ་ནས་༧གོང་ས་ཆེན་པོ་སྐུ་ན་མ་སོན་ཅིང་ཐུགས་གཉེར་གསན་བསམ་མཛད་དགོས་དང་བཅས་རེ་ཞིག་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཛད་པོ་སྲིད་སྐྱོང་ཁུར་འཛིན་དེ་མོ་ཧོ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

139

ཐོག་ཐུ་རང་འོས་ཚུལ་གོ་བསྡུར་སྙན་སྒྲོན་ཞུ་བར་མཛད།
(༡༣༩ བ་༥།

༢༢༤ འ་༡༢) འདི་སྐབས་ཉིན་ལྟར་བསྡུས་ཚད་ཀྱི་རིགས་ལུང་
ལྗགས་ཁྲིད་གསན་བཞེས་མཛད།
(༡༣༩ བ་༦།

༢༢༤ འ་༩) ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ཚེས་གསུམ་ཉིན་(༡༤༠ ཉ་༣།

༢༢༤ འ་༣)

སྲིད་སྐྱོང་ལས་ཚབ་གསར་བསྐའི་

ཱུ སྐོར་ཉེ་ཆར་བོད་བཞུགས་ཨཾ་བན་གཉིས་ལ་ཡང་
བཀའ་བསྡུར་མཛད་པ་བཞིན་དེ་མོ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་རང་ལ་ཐུགས་གཏན་ཁེལ་དོན། ཨཾ་བན་བཀའ་འབྲེལ་བཀའི་ཕྱིང་སང་རྟ་མདོ་གཡུ་གསུམ་༧གོང་ས་མཆོག་ལ་སྙན་སྒྲོན་
ཞུ་བར་ཕེབས།
(༡༤༠ ཉ་༥།

༢༢༥ ཐ་༥) དེ་མོ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ནས་བཀའ་བསྒྱུར་གྱི་མཇལ་དར་

མཚོན་བྱེད་འབུལ་བར་རྩེ་ལ་ཕེབས་རྒྱུའི་ཆིབས་ཞབས་གཞུང་ཁོངས་ནས་མ་དགོས་པ་བྱས་ཏེ་སྔར་ལམ་སྐུ་སྒེར་རང་གི་ཞབས་གྲས་ཧྲགས་བསྡུས་དང་བཅས་དྲུང་ཇའི་རྒྱབ་ཕོ་བྲང་ཞབས་བསྐོར་གྱིས་༧གོང་ས་ཆེན་པོའི་སྐུ་མདུན་དུ་ཕེབས་ཏེ་
མཇལ་དར་དང་། མཎྜལ་རྟེན་གསུམ་འབུལ་བཞེས་ཀྱིས་བཞུགས་གདན་ལ་འཁོད་
པར། བསྟན་སྲིད་ཀྱི་མཛད་སྒོའི་སྐོར་བཀའ་མཆིད་དྲི་རྨེད་དང་། གསོལ་ཇ། བཞེས་
སྤྲོ་དྲུག་བརྩེགས། ཕེབས་ཁར་མགུལ་དར་ནང་མཛོད་དང་། སྒག་ཐུང་དམར་པོའི་ཕྱག་མདུད་བཅས་སྩལ། དེ་མོ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་སྐུ་ཕྱག་དང་བཅས་གཙོ་བོར་༧གོང་ས་མཆོག་ཉིད་བསྟན་འགྲོའི་མགོན་དུ་ཞབས་པད་བརྟན་པ་དང་། དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པའི་ཆབ་སྲིད་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཐུགས་སྨོན་སྐྱབས་འཇུག་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་དགོས་ཞེས་ཞུས་ཏེ་ས་གསུམ་བརྒྱུད་གསེར་སྡོང་ཆེན་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

140

མོ་དང་། འཕགས་པ་ལྷ་ཁང་ལ་གནས་གཟིགས་ཀྱིས་བསྟན་གླིང་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་
མཛད།
(༡༤༡ ཉ་༦།

༢༢༦ འ་༢) ཚེས་བཅུ་གསུམ་ཉིན་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པ་ཆེན་པོའི་
ལུགས་བརྒྱའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཚོ་འཛིན་ཐད་བསྟན་གླིང་དེ་མོ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ནས་ཐུགས་
ཁུར་བཞེས་དགོས་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་མགྲིན་གཅིག་གིས་ཞུས་དོན་བཞིན་མཛད་སྒོ་དངོས་
གཞི་གོང་མའི་བཀའ་ཡིག་ནམ་ཕེབས་དང་བསྟུན་བསྐྱང་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་། འདི་ཉིན་སྲིད་སྐྱོང་ན་རིམ་གྱི་ལམ་བཞིན་རྩེ་ཕོ་བྲང་གི་ཤར་བརྒྱུད་གཟིམས་ཆུང་རིག་གནས་ཀུན་གསལ་དུ་བོད་རྗེ་རིམ་པའི་གདན་ཁྲིར་ཆེ་འདོན་མངའ་གསོལ་གྱི་སླད་དུ་བརྡ་

གསལ་ཆིབས་ཞབས་དུ་མའི་ཕྲེང་བ་ཚར་དུ་དངར་བ་དང་བཅས་བསྟན་གླིང་ནས་པོ་
ཏ་ལར་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་གཟིམས་ཆུང་ཀུན་བཟང་བདེ་ཆེན་དུ་སྐུ་སྒེར་གྱི་རྟེན་
འབྱུང་མཛད་སྒོ་གྲུབ་རྗེས།(༡༤༡ བ་༣།

༢༢༧ ཐ་༡༠) ༸གོང་ས་ཆེན་པོའི་སྤྱན་སྔར་བྱོན་ཏེ་སྐུ་ཕྱག་དང་འབྲེལ་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་(བསྡུས་)འདེགས་འབུལ་ཞུས།
(༡༤༢ ཉ་༢།

༢༢༨ ཐ་༡) ཚེས་བཅོ་ལྔ་གཟའ་སྐར་འཕྲོད་ཤིས་མཆོག་ཏུ་དགེ་
བར་༧གོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་ཆེན་པོ་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དུ་བདུད་རྩི་

སྨན་ཆབ་ཀྱི་འཕྲོད་བཞེས་སུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱི་མཛད་སྒོའི་རིམ་པ་ཕེབས་སྟོན་ཆབ་
ཞུགས་ཉིན་གསུམ་དང་བཅས་པ་སྔ་ལོའི་ལམ་ལྟར་རྒྱས་པར་བསྐྱངས་སོ། །ཚེས་ཉེར་བཞི་ལ་(༡༤༢ ཉ་༥།

༢༢༨ ཐ་༩) མཚུར་ཕུ་ཀརྨ་བ་ཞྭ་ནག་སྤྲུལ་སྐུ་མདོ་
ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་རྒྱུའི་འབྱོར་ཐོན་སྦྲགས་མའི་མཇལ་ཁར་རྟེན་གསུམ་འབུལ་དངོས་དང་བཅས་བསྟར་བར་(༡༤༢ ཉ་༦།

༢༢༨ འ་༡༢) དབུ་གཡབ་ཏུ་ཞྭ་ནག་སྤྲུལ་སྐུ་དང་།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

141

དབོན་སྤྲུལ་གཉིས་ནས་གསོལ་བཏབ་ལྟར་སྒྲོལ་མ་དཀར་སྔོན་གྱི་བསྟོད་པ་
གཟུངས་དང་བཅས་པའི་ལྗགས་ལུང་སྩལ་ཏེ་རེ་བ་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པར་མཛད་དོ། །
(༡༤༣ ཉ་༣།

༢༢༩ འ་༦) སྔ་ལོ་ལྷོ་འབྲུག་ཡུལ་ལྗོངས་ཀྱི་དཔོན་ཁག་ནང་ཁུལ་
མངའ་རིས་ལ་མ་འཆམས་པར་འཁྲུག་རྩོད་རྒྱ་ཆེ་མུ་འཕེལ་གྱིས་སྐྱེ་འགྲོ་དུ་མ་ཕྱི་

མའི་མགྲོན་དུ་བཏང་བ་སོགས་སྡེ་གཟར་རྒྱུན་མི་ཆད་པས་བདེ་བ་མཁོས་སུ་མི་ཕེབས་པར་བརྟེན་རྒྱ་ཕྱོགས་དཔོན་རིགས་སྔ་ཕྱི་དང་། བོད་ཕྱོགས་ནས་བཀའ་བློན་
རམ་པ་ལས་རོགས་དང་བཅས་པ་མངགས་རྫོང་གནང་སྟེ་ཕུང་དཀྲུག་བྱེད་གཏེ་ཐེར་བཏོན་ཐོག ཁྲིམས་འདོམས་མཇུག་འཁྲུན་གཙང་མར་བཅད་དེ་བདེ་འཇགས་ངལ་བསོ་དབུགས་དབྱུང་མི་འཇིགས་སྐྱབས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་ཚིམས་པར་མཛད་པས་
འབྲུག་སྡེ་སྲིད་ཀྱིས་མཚོན་དཔོན་རིགས་རྣམས་གཞུང་ས་ཆེན་པོའི་བཀའ་དྲིན་ལ་

དགའ་མགུ་ཡི་རངས་ཏེ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དངོས་འབུལ་སྤམས་མཐོ་བ་བཅས་བཀའ་བློན་རམ་པ་བརྒྱུད་འབུལ་འབྱོར་བྱུང་བ་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར།
(༡༤༤ བ་༢།

༢༣༡ འ་༡) འདི་སྐོར་༧རྒྱལ་དབང་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཡོངས་
འཛིན་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་ལས་སྡོམ་ཚིག་ལྟ་བུ་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། བདག་ཉིད་ལའང་ཉིན་ཞག་ཕྲུགས་རེ་བཞིན་སྒོ་གསུམ་དོན་ལྡན་གྱི་གནས་ལ་ངང་གིས་སྦྱོར་བའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བཞག་ལེགས་སློབ་ངོས། དབྱངས་གསལ་གྱི་ཕྱི་མོའི་

བརྡ་སྤྲོད་ནས་བཟུང་ཆོས་སྤྱོད་ཁག་དང་། གཞུང་ཆེན་རྩ་བ་ལྔའི་འཛིན་སྐྱོར། བསྡུས་ཚན་རིགས་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བཤད་ཀྱི་གཞུང་དོན་སློབ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

142

ཁྲིད་བསྐྱངས་པ་རྣམས་མེ་ཁྱི་ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཅུ་གཉིས་ནས་ནོར་གླིང་དབུ་

གཡབ་ཏུ་ཆོས་ར་ཚུགས་གནང་གིས་མཚན་ཞབས་སྔར་ཡོད་སེར་སྨད་བློ་བཟང་བསོད་ནམས་དང་། དགའ་ཤར་བཟང་པོ་ཕུན་ཚོགས་བཅས་དང་མཉམ་པོར་བརྒལ་བརྟག་གི་རྩོད་གྲྭ་ཆག་མེད་འཛུགས་པ་གནང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
(༡༤༥ ཉ་༢།

༢༣༢ འ་༤) ཚེས་ཉེར་གཉིས་ཉིན། མཚོ་ཁྲི་ཤོག་ཕྱོགས་ཀྱི་སོག་
འགྲུལ་ལྔ་བཅུ་སྐོར་ལ་མཇལ་ཁ་ཕྱག་དབང་དང་། ཇ་གྲལ། སོག་པོ་ལོ་ཙཱ་བ་བརྒྱུད་བཀའི་འཚམས་འདྲི། དགའ་ལྷ་དང་འབྲེལ་བའི་དམིགས་བརྩེ་མ། རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་གཟུངས་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་བཅས་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གཉིས་ཀས་ཚིམ་པར་མཛད།
(༡༤༥ ཉ་༥།

༢༣༣ ཐ་༧) ཟླ་བ་བདུན་པའི་ཚེས་གཉིས་ལ་སྔ་ལོ་བསམ་ཡས་ཀྱི་
ཕྱོགས་བཞིར་ལྷ་ཁང་བཞི་དང་། མཆོད་རྟེན་བཞི་གསར་དུ་བཞེངས་ཤིང་། འདི་ལོ་གཙུག་ལག་ཁང་ལྟེ་བའི་རྒྱ་ཕིབས་ལ་ཉམས་གསོ་བསྐྱངས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་ལྷག་གནས་ཀྱི་མེ་ཏོག་འཐོར་བར་སྲིད་སྐྱོང་དེ་མོ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་རིང་མིན་
ཆིབས་བསྐྱོད་གནང་རྒྱུར་བརྟེན། འདི་ཉིན་ཐོན་ཕྱག་མཇལ་ཞུར་ཕེབས་ཏེ་

༧གོང་ས་
མཆོག་ལ་སྐུ་ཕྱག་དང་འབྲེལ་མཇལ་དར་མཎྜལ་རྟེན་གསུམ་འབུལ་གནང་གིས་
བཞུགས་ཁྲིར་འཁོད་པ་དང་། ས་དབང་ལྷ་ཀླུ། སྐུ་སྒེར་ཛ་སག་སོགས་ཆིབས་ཞབས་
སུ་ཕེབས་མི་ཆེ་ཕྲ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གོ་བབས་ཀྱི་མཇལ་དར་རེ་ཕུལ་བར་(༡༤༥ བ་
༢།

༢༣༣ འ་༨) སྲུང་མདུད་དང་། ཐོན་གནང་སྩལ།
(༡༤༦ ཉ་༡།

༢༣༤ ཐ་༧) ཚེས་བཅུ་གཉིས་ལ་ལི་ཐང་དང་། མོན་རྟ་དབང་གྲྭ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

143

རིགས་སོགས་མི་གྲངས་ལྔ་བཅུ་སྐོར་ལ་མཇལ་ཁའི་ཐོག དགའ་ལྷ་དང་། མ་ཎིའི་ལྗགས་ལུང་སྩལ།

(༡༤༦ བ་༣།

༢༣༥ ཐ་༩) ཉིན་ལྟར་དབུ་གཡབ་ཏུ་གསོལ་ཇ་དང་། གསོལ་
ཚིགས་ཀྱི་ཕེབས་སྒོ་གྲུབ་རྗེས་ཡོངས་འཛིན་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་ཕྱག་
དཔེ་ལྗགས་ཁྲིད་གསན་བཞེས་དང་། མཚན་ཞབས་ཟུང་དང་ལྷན་ཅིག་རིགས་ལུང་
རྩོད་སྦྱང་ཆག་མེད་མཛད།
(༡༤༨ ཉ་༡།

༢༣༧ འ་༡༢) ཚེས་བཅུ་གསུམ་གཟའ་སྐར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་
ཉིན། འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་ཆེན་པོ་ནས་གསེར་གྱི་བཀའ་ཤོག་རིན་པོ་ཆེ་སྩལ་
ཕེབས་དགོངས་དོན་བཞིན། དེ་མོ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་མཆོག་ནས་གངས་ལྗོངས་ཆབ་སྲིད་
འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཚོ་འཛིན་ཐུགས་འགན་གཙང་བཞེས་ཀྱི་ཁྲི་ཕེབས་དང་། ལས་ཐམ་
རྩིས་བཞེས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་ཆབས་ཅིག་བསྐྱངས།
(༡༤༨ བ་༢།

༢༣༨ ཐ་༡༡) ཚེས་བཅུ་བཞི་ཉིན་གནས་ཆུང་འོད་ལྡན་དཀར་པོས་
སྔོན་ནས་ལུང་བསྟན་གྱིས་གོ་སྐབས་ཕྱེ་བའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཏེ་ཕྱི་གླིང་མི་རིགས་
བོད་ལྗོངས་སུ་ས་བརྒལ་དཔུང་རྒོལ་གྱི་ཉེས་པ་འགོག་ཐབས་སུ་ཕག་རི་དབྱིན་བོད་
གཉིས་ཀྱི་ས་མཚམས་སུ་དགྲ་རྫོང་གསར་རྒྱག་དང་འབྲེལ་རྟེན་མདོས་དང་། རྡོ་རྗེ་གྲགས་ལྡན་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་གསོབ་བཅས་ཆེད་འཛུགས་བསྐྱང་རྒྱུའི་དགྲ་མདོས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ཆེ་ཕྲ་བཟོ་བསྐྲུན་ཉེར་བསྡོགས་གྲུབ་སྟེ་འདི་ཉིན་གཟིམས་ཆུང་ཉི་འོད་ཀྱི་འཁོར་
སར་བསྒྲིགས་ཏེ་དགོས་དོན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་སྤྱན་བསྟར་དང་། རབ་གནས་
ཞུས་པ་ན། ཅུང་ཟད་མི་དགྱེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསུང་གི་ཕེབས་སྒོར། འདིས་དགྲ་བོ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

144

ཕར་མི་གཞོམ་པའི་སྟེང་དུ་ཚུར་རྒོལ་ན་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེས་འཇིགས་དངངས་ཀྱི་རྣམ་
པས་ཕྱིར་འགྲོས་སུ་འབྲོས་ཚུལ་སྟོན་པར་མཛད་དོ་ཞེས་སྙན་ནས་སྙན་དུ་བརྒྱུད་པའི་ངག་སྒྲོས་ཚད་ལྡན་ལས་ཐོས་པས་དེ་ནི་བྱ་འབབ་པའི་རྟེན་དུ་ཐོ་འཛུགས་པ་ལྟར་དོགས་པས་སྔུན་བསུས་པའི་ཐབས་མ་ཡིན་པ་དེས་དགྲ་བོའི་དབལ་མི་གཞོམ་པའི་ཁར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སླར་འཐབ་འཁྲུག་གི་ཟེ་སློང་ཆར་སྣེ་རླུང་འཁྲིད་བྱེད་པ་
འབྱུང་འགྱུར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ཡིན་ཚོད་འདུག
(༡༥༠ བ་༡།

༢༤༡ ཐ་༡༡) ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་འཕགས་
མཆོག་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ལྗགས་ལུང་གསན་ཏེ་རྒྱུན་གྱི་

ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་སུ་བསྟར།
(༡༥༡ ཉ་༣།

༢༤༢ ཐ་༡༢) གནས་ཆུང་སྤྲུལ་པའི་ཆོས་སྐྱོང་གི་བཀའ་ལུང་
དགོངས་དོན་བཞིན་གཏེར་སྟོན་རང་རིག་རྡོ་རྗེ་ནས་གཟིམས་ཆུང་བདེ་བ་ཅན་དུ་འཆི་མེད་རྡོ་རྗེའི་སྲོག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚེ་ཆོག་ཉིན་བདུན་རིང་སྨིན་བསྒྲུབས་ཀྱི་ཚེ་རྫས་
རྣམས་༧གོང་ས་མཆོག་ལ་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་གསུང་ཆོག་དང་འབྲེལ་བར་འབུལ་
བཞེས་གནང་།
(༡༥༡ བ་༢།

༢༤༣ ཐ་༤) འདི་ཉིན་ཕྱི་དྲོ་ནས་བཟུང་རྒྱལ་ཟླའི་ཚེས་ཉེར་ལྔ་བར་
ཕྱི་ནང་གི་གཡེང་བ་བཙན་ཆོད་དུ་བཅད་དེ་ཉིན་ལྟར་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒོ་
ནས་ཡི་དམ་ལྷའི་ལྗགས་བསྙེན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་ཞིང་། ཐུན་མཚམས་རྣམས་སུ་ཡང་དོན་མེད་དུ་མི་འདའ་བར་ཕྱག་དཔེ་འཛིན་སྐྱོར་དང་། བཅད་འོག་ཏུ་བཞུགས་པའི་ཡོངས་འཛིན་མཚན་ཞབས་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་རིགས་ལུང་འཕེན་གཏོང་།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

145

དཀའ་གནད་དོགས་གཅོད། འགལ་རྐྱེན་སྡིག་ལྟུང་སྦྱོང་བ་དང་། མཐུན་རྐྱེན་དགེ་
ཚོགས་སྤེལ་བའི་བསག་སྦྱང་སོགས་ལ་བརྩོན་པ་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་བསྟེན་པར་མཛད་པས་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་། ཐུགས་དམ་
གནད་དུ་ཕྱིན་པའི་ལྟས་བཟང་དུ་མའང་མངོན་དུ་གྱུར་པར་ངེས་སོ། །ད་ལམ་གྱི་
འདིས་མཚོན་བཅད་རྒྱ་མཛད་རིགས་འགའ་ཞིག་ལ་ལྷག་པའི་ལྷ་གང་གི་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡིན་པ་མཛད་དེབ་ཏུ་གསལ་ཁ་མ་འཁོད་ཅིང་། བསྙེལ་བྱང་ཡིག་ལམ་གཞན་ཡང་མ་མཐོང་བས་རྒྱུ་མཚན་ཞིབ་པར་འགོད་མ་སྤོབས་སོ། །

༡༦༽ལོ་གསར་སྔ་ཕྱིའི་དགྱེས་མཆོད་སྔར་ལམ་ལྟར་བསྐྱངས། སྐུ་ཡོན་གསན་
སྦྱོང་ལ་རྒྱུན་བརྩོན་ཐོག་བརྟན་གསོལ་རེ་འབུལ་བཞེས། པཎ་ཆེན་མཆོག་སྤྲུལ་སྐོར་དང་གཟིམ་དཔོན་བར་ཞི་བར་དམིགས་བསལ་རྗེས་འཛིན་ལུང་བསྟན་སྩལ། ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྤྲུལ་ངོས་འཛིན་གྱིས་དབུ་

སྐྱེས་གཙུག་ཕུད་བཞེས་ཏེ་མཚན་གསོལ་གནང་བར་དགྱེས་སྟོན་བསྟར།

(༡༥༢ བ་༢།

༢༤༤ འ་༧) དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་བཞེས་པ་མེ་ཕག་གནམ་ལོ་གསར་པའི་རང་ཞལ་ཐོག་མར་འཛུམ་པའི་དཀར་ཚེས་དགའ་བ་དང་པོའི་(༡༥༢ བ་༤།

༢༤༤ འ་༡) དགུང་གསར་གྱི་མཛད་སྒོ་ཆེ་ཕྲ་གནའ་བོའི་ལུགས་བཟང་ལྟར་བསྐྱངས།
(༡༥༣ ཉ་༥།

༢༤༥ འ་༢) གཞན་ཡང་རྟ་ཟླ་ཆོ་འཕྲུལ་དུས་ཆེན་ཁྱད་འཕགས་ལ་
དགོངས་ཏེ་རྒྱུན་གཏན་ལས་ལྷག་པའི་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་སྒོ་སྣ་ཚོགས་ལ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

146

འབད་པ་དང་། གསེང་དབར་ཀུན་ཏུ་ཕྱག་བྲིས་འདྲི་ཀློག་སློབ་སྦྱོང་། རིགས་ལུང་
གསན་བཞེས་སོགས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་སྐུ་ཡོན་དང་། རྣམ་དཀར་དགེ་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱད་

པར་གོང་ནས་གོང་མཐོར་ཁྱད་ཞུགས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་ཐུགས་བརྩོན་ལྷོད་པ་མེད་པ་མཛད་དོ། །

(༡༥༣ བ་༤།

༢༤༦ འ་༩། ཟླ་༢) ཚེས་བཅུ་ཡར་ངོའི་ཌཱ་ཀི་འདུ་བའི་དུས་ཆེན་ཁྱད་
པར་ཅན་གྱི་ཉིན་བསམ་ཡས་གནོད་སྦྱིན་གཙོ་འཁོར་གྱིས་ཇི་ལྟར་ལུང་བསྟན་པ་
ལྟར་གཟིམས་ཆུང་དགའ་ལྡན་ཡང་རྩེའི་ནང་༧གོང་ས་མཆོག་ཉིད་ནང་འཁོར་འགའ་ཞིག་དང་བཅས་པས་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་རྟ་མགྲིན་ཡང་

གསང་གི་དབང་ཆེན་དང་། རྫོང་ཆུང་ལུགས་ཀྱི་ཚེ་དབང་བཅས་སྨིན་རྒྱས་ཞུ་གནང་
དང་འབྲེལ་དགུང་ཞག་བདུན་ཕྲག་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལྷ་མཆོག་གང་གི་ལྗགས་བསྙེན་བཅད་རྒྱར་བཞུགས་ཏེ་ཐུན་དང་ཐུན་མཚམས་ཀུན་ཏུ་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་

རྣལ་འབྱོར་ལས་མ་འདའ་བའི་སྒོ་ནས་བསྙེན་གྲངས་ཚད་དུ་ཐེམས་པར་མཛད་དོ། །ཚེས་ཉེར་བཞི་ཉིན་ཚོགས་འཁོར་མཇུག་ཆོག་དང་བཅས་བཅད་རྒྱ་ལས་བཞེངས།

(༡༥༤ ཉ་༣།

༢༤༧ ཐ་༨) ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་གསུམ་ཉིན་(༡༥༤ ཉ་༤།

༢༤༧ ཐ་

༩) དགའ་གདོང་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོའི་བཀའ་ལུང་དགོངས་དོན་བཞིན་ཡོངས་འཛིན་བྱམས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་ལྷ་མོ་རིག་བྱེད་མ་དང་། འོད་ཟེར་ཅན་མ། ལོ་གྱོན་མ། སེང་གདོང་མ་བཅས་ཀྱི་རྗེས་གནང་གསན་པར་མཛད། བསྡུས་ཟླ་བ་གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་རིང་འཆར་འཕར་མཇལ་ཁ་རིམ་སྩལ་ཐོག་(༡༥༥ བ་༣།

༢༤༩

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

147

འ་༧) ཉིན་ལྟར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་དཔེ་ལྗགས་ཁྲིད་དང་རིགས་ལུང་རྩོད་སྦྱང་། སྔ་
དགོང་གཞུང་ཚིག་འཛིན་སྐྱོར་སོགས་ལ་ཐུགས་བརྩོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་མཛད་དོ། ། (༡༥༧ ཉ་༡།

༢༥༡ འ་༦། ཟླ་༤) ཚེས་ཉེར་བརྒྱད་ཉིན་གནས་ཆུང་དགྲ་ལྷ་ཆེན་པོ་
གཟིམས་ཆུང་སྤྱན་འདྲེན་བསྐྱངས་པར་བླང་དོར་ལུང་བསྟན་མཇུག ཆོས་སྐྱོང་ནས་༧གོང་ས་ཆེན་པོ་ལྷུན་གྲུབ་དགའ་ཚལ་དུ་གདན་ཞུས་ཐོག དེར་ཁྲུས་གསོལ་དང་།
བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་ཞལ་འདོན་ཉམས་དབྱངས་དང་བཅས་མཇལ་དར་དང་། མཎྜལ་
རྟེན་གསུམ་ཕུལ་ཏེ་སྐུ་ཡལ།

(༡༥༨ ཉ་༥།

༢༥༣ འ་༢། ཟླ་༦) ཚེས་བཅུ་དྲུག་ཉིན། ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་
པོ་ཆེའི་ཡང་སྲིད་གསེར་བུམ་དཀྲུག་འདོན་ཞུ་རྒྱུའི་སྐོར་བཀྲས་ལྷུན་མི་སྣ་གཉེར་ཆེན་ཟུར་ཁང་པ་དང་། མགྲོན་ཟུར་ཁང་པ་གཉིས་འབྱོར་ཕྱག བསྡུས་ནོར་གླིང་དུ་

བཞུགས་རིང་ཕྱོགས་འགྲུལ་ཁག་ལ་མཇལ་ཁ་ཆོས་འབྲེལ་ཞུ་མོས་ལྟར་རིམ་སྩལ་ཐོག
(༡༥༨ བ་༤།

༢༥༤ འ་༡༠) ཉིན་ལྟར་སྔ་དགོང་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་གྲུབ་
མཚམས་བསྡུས་ཚན་གྱི་ཕྱག་དཔེ་ཐུགས་འཛིན་སྐྱོར་སྦྱང་དང་། གོ་དོན་ལྗགས་
ཁྲིད། མཚན་ཞབས་ཟུང་དང་ལྷན་ཅིག་དབུ་གཡབ་ཏུ་རིགས་ལུང་གི་རྩོད་གྲྭ་བཅས་སྐྱོ་དུབ་ངལ་གསུམ་སྤངས་ཏེ་ཆག་མེད་ཐུགས་བརྩོན་ཉམས་བཞེས་མཛད་དོ། ། (༡༦༠ བ་༡།

༢༥༧ ཐ་༧། བཏུས་) ཚེས་ཉེར་བདུན་ཉིན་གྲུ་འཛིན་གཉིས་པའི་ཕོ་
བྲང་ཆེན་པོར་ཞབས་སོར་བཀོད།

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

148

(༡༦༠ བ་༢།

༢༥༧ འ་༡༡) ཟླ་བ་དགུ་པའི་(༡༦༠ བ་༣།

༢༥༧ འ་༡༠) ཚེས་དྲུག་
ཉིན་ཕྱི་ལོ་༧གོང་ས་མཆོག་གདན་ས་ཆེན་པོ་སེར་འབྲས་དགེ་གསུམ་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་བསྐྱང་རྒྱུའི་མཆོད་རྫས་སོགས་ཐུགས་མཁོའི་ཆ་རྐྱེན་ཆེ་ཕྲ་བཟོ་གྲྭ་འཕར་ཚུགས་ཁང་ནས་བཟོ་འཚེམ་ཞུས་པ་རྣམས་གཟིམས་ཆུང་ཉི་འོད་དང་། འགག ཁམས་གསུམ་སྟེང་གསེང་གཡབ་རྒྱབ་བཅས་སུ་སྟར་བསྒྲིགས་ཀྱིས་གཟིགས་
འབེབས་ཞུས་པར་ཐུགས་ཞིབ་བསྐྱངས་རྗེས་གཟིམས་ཆུང་དགའ་ལྡན་ཡང་རྩེར་སྲིད་སྐྱོང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཕྱག་དཔེ་ལྗགས་ཁྲིད་དང་། ཉིན་ལྟར་མཚན་ཞབས་ཟུང་
དང་བཅས་རིགས་ལུང་གི་རྩོད་གྲྭ་ཆག་མེད་མཛད། ཚེས་བརྒྱད་ཉིན་ཚ་བ་རོང་པ་ཨ་མགོན་ཅན་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་མི་གྲངས་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་སྐོར་ལ་མཇལ་ཁའི་ཐོག་རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་གཟུངས་ལྗགས་ལུང་བསྐྱངས། དེ་རྗེས་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྒྲོལ་དཀར་གྱི་སྒོ་ནས་བརྟན་བཞུགས་དང་།
སྐུ་ཁྲུས་ཕུལ།
(༡༦༡ ཉ་༡།

༢༥༨ ཐ་༥) ཚེས་བཅུ་གཉིས་ཉིན། ༧རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་ཡབ་རྗེ་
གུང་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་མཐོ་རིས་སུ་གཤེགས་པའི་མགྱོགས་བསྔོ་འབྱོར་བས་༧གོང་ས་མཆོག་ཐུགས་ཁྲལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅུང་ཟད་མངོན་པ་དང་བཅས་རྟེན་གཙོ་ཁག་
ལ་མཆོད་འབུལ་ཐུགས་སྨོན་ཤུགས་དྲག་གིས་ཡབ་རྗེའི་འཁོར་བ་མཐའ་ཅན་དུ་མཛད།
(༡༦༡ བ་༥།

༢༥༩ འ་༡༡) ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཚེས་གཅིག་ས་གསུམ་སྐྱེ་རྒུའི་འདྲེན་
མཆོག་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོའི་ཞབས་ཟུང་གཞོམ་མེད་རྡོ་རྗེའི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

149

ངོ་བོར་བརྟན་ཆེད་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་ཕུར་ལྕོག་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་བྱམས་པ་

རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་ནས་རང་བྱོན་མཆེད་བཞིའི་ཡ་གྱལ་འཕགས་མཆོག་ལོ་ཀེ་ཤྭ་རས་དབུས་རྟེན་མཆོག་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུའི་མཆོད་སྤྲིན་ཚར་དུ་དངར་བ་འབུལ་བཤམས་དང་འབྲེལ་གམ་བཅར་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་ཚོགས་ཡོངས་ལ་བསྙེན་བཀུར་གདན་བསྐུལ་གྱིས་ཚེ་སྦྱིན་རྣམ་
པར་རྒྱལ་མའི་སྒོ་ནས་གསུང་ཆོག་བརྟན་བཞུགས་ཕུལ་ཆོག་པ་ཞེས་གསོལ་འདེབས་མཛད་པ་ལྟར་སྔ་ཐོག་སེ་རའི་ཟླ་མཇལ་སོགས་གྲུབ་བསྟུན་སྤོས་དུད་མཆོད་རོལ་གྱི་སྲི་ཞུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་མདུན་བདར་བཞིན་པར་བྱམས་ཁང་བརྒྱུད་རིམ་བཞིན་གནས་གཟིགས་ཀྱིས་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་དུ་བྱོན་ཏེ་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་འཁོད་བསྟུན་བརྟན་བཞུགས་ཞལ་འདོན་གྱི་རིམ་པ་
སྨིན་རྒྱས་དང་། ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ནས་མདོ་རྒྱུད་དུ་མའི་ལུང་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བའི་མཎྜལ་བཤད་པ་ཐུགས་རྒྱུན་འཁུལ་ངེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་རྟེན་གསུམ་འབུལ་དངོས་སྤམས་མཐོ་བ་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར་ཏེ། གསོལ་འདེབས་མཚམས་སྦྱོར་ཤུགས་དྲག་མཛད་པར་༧གོང་ས་མཆོག་ནས་ཀྱང་མི་འགྱུར་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གིས་ཞལ་བཞེས་བཟང་པོ་དགྱེས་བཞིན་བསྐྱངས། མཇུག་ཏུ་དགེ་ཚོགས་བྱང་ཆེན་གྱི་ཉེར་
ལེན་གྲུང་པོར་སྨིན་ཕྱིར་སྙན་ཞིང་བརྗིད་པའི་གསུང་དབྱངས་མཐོན་པོས་ལྗགས་
བསྔོ་ལེགས་པར་མཛད་པས་དེར་འཁོད་སྐལ་བཟང་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་བ་སྤུ་དབང་མེད་དུ་གཡོ་བའི་དད་གུས་བླ་ལྷག་ཏུ་འཕེལ་བར་གྱུར་ཏོ། །
(༡༦༤ ཉ་༡།

༢༦༣ ཐ་༡) དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་བཞེས་པ་ས་བྱི་གནམ་ལོའི་རང་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

150

ཞལ་གསར་དུ་བཞད་པའི་ཡར་ཚེས་དགའ་བ་དང་པོའི་(༡༦༤ ཉ་༤།

༢༦༣ ཐ་༧)

ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དགྱེས་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྔར་སྲོལ་ལྟར་རོལ།
(༡༦༥ བ་༤།

༢༦༥ འ་༦) ཚེས་བཅུ་བཞི་གཟའ་སྐར་འབྱུང་འཕྲོད་མཆོག་ཏུ་དགེ་
བའི་ཉིན་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེ་སྤྲུལ་དུ་དོགས་གནས་དྭགས་བྷྲུཾ། ལ་མོ། ཐོབ་རྒྱལ་བཅས་ཀྱི་ཁྱེའུ་གསུམ་སྔར་ལམ་གསེར་བུམ་དཀྲུག་འདོན་གྱི་བརྟག་དཔྱད་གནང་རྒྱུའི་ཆེད་ས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་དུ་༧གོང་ས་མཆོད་ཡོན་དང་། བོད་བཞུགས་ཝུན་ཨཾ་བན། བཀྲས་ལྷུན་མི་སྣ། བུམ་སྒྲུབ་ཆོག་གྲྭ་བ་སོགས་སེར་སྐྱ་མཆོག་དམན་བགྲང་ལས་འདས་པ་གདན་འཛོམ་པའི་སར་སྡེ་དྲུང་ནས་ཆུང་སྲིད་གསུམ་པོ་སོ་སོའི་སྐྱེད་བྱེད་དང་བཅས་པའི་མིང་བྱང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཤན་སྦྱར་བ་སོའི་བྱང་བུར་བཀོད་དེ་

༧གོང་ས་མཆོག་དང་། སྲིད་སྐྱོང་། ཡོངས་འཛིན། ཨཾ་བན།
བཀྲས་ལྷུན་ཛ་བླ་བཅས་ལ་སྤྱན་བསྟར་ཐོག མན་དྲུང་ནས་ཤོག་བུར་བསྒྲིལ་ཏེ་བུམ་
པའི་མདུན་དུ་བསྒྲིགས། ༧གོང་ས་མཆོད་ཡོན་བུམ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོག་གྲྭའི་མགོན་དུ་
བཞུགས་པའི་ཞལ་འདོན་གྱི་ཚིག་མཚམས་སུ་ཨཾ་བན་ནས་ཕྱག་འཚལ་དང་བཅས་མཚན་བྱང་བུམ་ནང་དུ་བཅུག སླར་ཡང་ཞལ་འདོན་ཚིག་མཚམས་དང་བསྟུན་ཨཾ་བན་ནས་པུས་མོའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ་གསེར་སྦྱངས་ཀྱི་བུམ་པ་ལན་གསུམ་

དཀྲུགས་པར་དྭགས་བྷྲུཾ་གྱི་ཁྱེའུའི་མཚན་བྱང་འཕར་ཏེ་ཐོན་པས་དེ་ཉིད་རྣམ་འདྲེན་འོད་སྣང་མགོན་པོའི་སྒྱུ་འཕྲུལ་འཁྲུལ་མེད་དུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ངེས་པ་ཡང་དག་པར་
རྙེད་དོ། །
འདི་སྐོར་གཟིམས་དཔོན་མཁན་པོ་བར་ཞི་བ་ངག་དབང་དངོས་གྲུབ་ནས་ནང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

151

མའི་བསྙེལ་བྱང་ཟིན་བྲིས་མཛད་པ་ལས། མེ་ཕག་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་གསུམ་ཉིན། བཅད་རྒྱའི་སྐབས་ཉི་འོད་དབུ་གུར་རྒྱ་ཁང་དུ་ལྗགས་ཐུན་གྲུབ་ནས་སྐུ་ཕྱག་ཕྱག་གདན་སྟེང་བཞུགས་ཤིང་། ཕྲན་གཟིམས་དཔོན་ཡང་དེ་གཤམ་ཕྱག་འཚལ་གྱིན་ཡོད། སྔ་ཉིན་ཝུན་ཨཾ་བན་ནས་ཁྲིམས་དཔོན་གདོང་འབུལ་གནང་གི་ལྗོན་འབྲས་ཚ་ལུ་མ་རྣམས་གསོལ་ཐབ་ནས་བཀྲུས་ཏེ་དངུལ་གཞོང་ནང་བཞག་ཡོད་པར། བཀའ་མོལ་གྱི་མུ་གང་ཡང་མེད་པའི་སྣང་མེད་ཅིག་ལ་ཚ་ལུ་མ་དེ་རྣམས་
གསོལ་ཅོག་སྟེང་དུ་འདོན་པ་གནང་ནས་རྡོག་གསུམ་དངུལ་གཞོང་ནང་དུ་བླུགས་ཏེ་ཕྲན་ལ་མིག་ལྟོས་དང་འདི་གསུམ་པཎ་ཆེན་གྱི་ཡང་སྲིད་སྐོར་ཡིན། ཅུང་མི་འདྲ་
ཙམ་ཡོད་པ་འདི་དྭགས་བྷྲུཾ། འདི་ཐོབ་རྒྱལ། འདི་ལ་མོ་ཡིན་པ་ངོ་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས་གསུངས་ཏེ་སྐུ་ཕྱག་ཕྱག་གདན་སྟེང་ནས་འཕགས་མཆོག་ལོ་ཀེ་ཤྭ་ར་དང་། མ་གཅིག་འདོད་ཁམས་དབང་མོར་ཞལ་ཕྱོགས་ནས་བྷྱོ་བདུན་མའི་སྔགས་ཞལ་འདོན་དུ་གསུང་བཞིན་པར་དངུལ་གཞོང་ཕྱག་གིས་སྐོར་གནང་མཛད་སོང་ཞིང་། དེའི་རིང་ཕྲན་གྱིས་ཀྱང་གཡེངས་མེད་བལྟས་ཏེ་བསྡད་པར་གསུམ་གཤིབས་ཀྱི་
ཡུན་ཙམ་འཁོར་མཐར་དྭགས་བྷྲུཾ་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་འཕར་ཏེ་སྐུ་མདུན་དུ་ཐོན་སོང་བར་དྭགས་པོ་རེད་ཅེས་ཕེབས།
སླར་ཡང་དེ་ག་གཏན་འཁེལ་ཨེ་ཡིན་ཞེས་ཚ་ལུ་མ་གསུམ་དངུལ་གཞོང་དུ་བླུགས་ཏེ་བྷྱོ་བདུན་མ་གསུང་གིན་སྐོར་གནང་མཛད་སོང་བར། དྭགས་བྷྲུཾ་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་སྔོན་ཙམ་ལ་འཕར་ནས་སྐུ་མདུན་དུ་བབས། དེའི་རྗེས་ཐོབ་རྒྱལ་དང་། ལ་མོ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚ་ལུ་མ་གཉིས་མཉམ་གཤིབས་ཀྱིས་ཐོན་ཏེ་སྐུ་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཕྱིར་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

152

སོང་བས་པཎ་ཆེན་ཡང་སྲིད་འཁྲུལ་མེད་དྭགས་བྷྲུཾ་རང་རེད་ཅེས་ཕེབས། དེ་རྗེས་གསེར་བུམ་ནས་ཀྱང་དྭགས་བྷྲུཾ་ཐོན་པས་ཡིད་ཆེས་ངེས་པ་རྙེད།
ཡང་ཚེས་བཞི་ཉིན། གསོལ་ཚིགས་གྲུབ་རྗེས་གཟིམས་ཆུང་ཕུན་ཚོགས་འདོད་འཁྱིལ་དུ་ཕྱག་བྲིས་གནང་མུས་གསུང་འཕྲོས་ཀྱི་མུ་མེད་པ་ཞིག་ལ། མདང་
ངའི་རྨི་ལམ་དུ་གནས་ཆུང་ཆོས་སྐྱོང་ཕེབས་ཏེ་གཟིམས་དཔོན་ལགས་རང་གི་སྐོར་ཁ་ཤས་ཤིག་གསུང་བྱུང་བ་གཞན་མ་ངེས་པོ་མི་འདུག ཁྱེད་རང་ལ་བར་ཆད་ཀྱི་ངོ་

ཞིག་འདུག་པས་བླ་མ་མགོན་པོ་དབྱེར་མེད་མ་རྒྱུན་འདོན་གྱིས་ཞེས་ལབ་དགོས་
གསུངས་བྱུང་། དེས་ན། བླ་མ་མགོན་པོ་དབྱེར་མེད་ལ། །བདག་ནི་གུས་པས་སྐྱབས་སུ་མཆི། །བདག་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །བར་ཆད་མ་ལུས་སེལ་བར་
ཤོག །མགོན་པོ་བླ་མ་དབྱེར་མེད་ལ། །བདག་ནི་གུས་པས་སྐྱབས་སུ་མཆི། །བདག་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཉོན་མོངས་མ་ལུས་སེལ་བར་ཤོག །དགེ་བ་
འདི་ཡིས་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་བདག །རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་མ་ལུས་འཛིན་པ་དང་། །དེ་ཡི་འགལ་རྐྱེན་སེལ་ཞིང་མཐུན་རྐྱེན་ཀུན། །བླ་མ་མགོན་པོས་གཡེལ་མེད་སྒྲུབ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་འདོན་དགོས་ཕེབས་པ་དང་།

དེ་ནུབ་སྐུ་གཟིམས་གྲུབ་ནས་ཀྱང་བདག་ལ་འབོད་པ་གནང་སྟེ་བླ་མ་མགོན་པོ་དབྱེར་མེད་མ་མང་ཉུང་ཇི་ལྟར་རུང་བ་ཉིན་རེ་མ་ཆག་པ་མ་ཤི་བར་འདོན་དགོས་ནན་ཏན་ཕེབས། ཞེས་འབྱུང་ངོ༌། །

ཟླ་བ་དང་པོ་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན། བཀྲས་ལྷུན་ཛ་བླ་ཅན་ནས་སྙན་གསན་རིམ་ཕུལ་ལྟར། བདེ་ལྡན་ཞིང་མགོན་ཀུན་གཟིགས་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྤྲུལ་འཁྲུལ་བྲལ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

153

དྭགས་བྷྲུཾ་ཆུང་སྲིད་མཆོག་གི་མཐོན་མཐིང་དབུ་སྐྱེས་ཀྱི་ཕུད་འབུལ་བ་དང་། མཚན་
བཞེས་ཀྱི་སླད་དུ་བཞུགས་ཡུལ་བདེ་སྐྱིད་གླིང་ཁ་ནས་རྩེར་ཆིབས་བསྒྱུར་ཐོགགཟིམས་ཆུང་བདེ་བ་ཅན་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད་པར་གཞུང་ནས་རྟེན་འབྱུང་གསོལ་གྲོ། གསོལ་ཇ་སོགས་རིམ་བཞིན་བཏེག ༧གོང་ས་ཆེན་པོ་རྒྱུན་གྱི་ཐུགས་དམ་

ཉམས་བཞེས་གྲུབ་སྟུན་གཟིམས་ཆུང་དགའ་ལྡན་ཡང་རྩེར་ཞབས་ཟུང་གཡུང་དྲུང་གི་མདུད་རྒྱ་བཅིངས་པའི་དྲུང་དུ་ཀུན་གཟིགས་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་བྱོན་ནས་སྐུ་ཕྱག་སྔོན་དུ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་མཇལ་དར་སྲིད་དུ་རིང་བས་སྣ་དྲངས་མཎྜལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དང་། འབུལ་དངོས་ཀྱི་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱ་ཆེར་སྤྲོས་ཤིང་། མཆོད་
ཡུལ་དུ་སྤྱན་དྲངས་པའི་ཐུབ་དབང་སྟ་ཟུར་མ་སོགས་ལ་ཡང་སྙན་དར་སྒྲོན་འབུལ་མཛད། རྟེན་འབྱུང་གི་ཕེབས་སྒོ་རྣམས་ཕེབས་རྗེས་སླར་ཡང་ཀུན་གཟིགས་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་༧གོང་ས་རྣམ་འདྲེན་ཆེན་པོར་ཞེ་ས་དང་གུས་འདུད་ཀྱི་སྲི་ཞུ་
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་མཎྜལ་རྟེན་གསུམ་ཞིག་འདེགས་འབུལ་གནང་སྟེ། སྐུ་མདུན་དུ་བདེ་སྟན་སྟེང་བཞུགས་པར་ཀུན་མཁྱེན་ཕྱག་ན་པདྨོ་ངུར་སྨྲིག་གར་གྱི་རྣམ་པར་

རོལ་པ་ཉིད་ནས་མཐོན་མཐིང་དབུ་སྐྲའི་གཙུག་ཕུད་བཞེས་ཏེ་ནམ་མཁར་འཐོར་བ་དང་བཅས་ཤིས་པ་བརྗོད་པ་དང་། མཚན་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དགེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་གསེར་དྲིལ་གྱི་སྒྲ་ལྟར་སྙན་པ་དེ་བཞིན་
གསོལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་དྲི་མ་མེད་པའི་ལྷ་རྫས་དང་། ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྣང་
བརྙན། བཀའ་རྩོམ་མཚན་བསྟོད་ཞབས་བརྟན། ཕྱག་མདུད་བཅས་དགྱེས་བཞིན་འབུལ་བར་མཛད། ཀུན་གཟིགས་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་འཁོར་ནས་ཀྱང་གཏང་རག་གི་རྟེན་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

154

གསུམ་ལེགས་འབུལ་དང་། དེ་རྗེས་ཉི་འོད་དུ་དཀར་སྤྲོའི་གསོལ་སྟོན་བཅས་ཕུལ། གཞུང་གནས་ནས་ཚོམས་ཆེན་དུ་དཀར་སྤྲོ་སྤོམ་བསྒྲིགས་ཐོག ༧གོང་ས་མཆོད་
ཡོན་དང་། པཎ་ཆེན་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་སྟོན་འཁོར་རྣམས་སྲི་ཞུ་ཆེན་པོས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་དཀར་དམར་གྱི་དགྱེས་སྟོན་རྒྱ་ཆེར་སྤྲོས་ཏེ་མཉེས་པར་བགྱིས་སོ། །

དེའི་ཕྱི་ཉིན་རྣམས་སུ་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་མཆོད་སྦྱིན་ཕྱག་སྐོར་སོགས་རྣམ་དཀར་ལེགས་ཚོགས་སྤེལ་བ་དང་། གྲངས་མེད་རྟེན་གསུམ་མཇལ་བ། སྐྱབས་ཀུན་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་༧གོང་ས་ཆེན་པོའི་མཚན་དཔེའི་ཞལ་བཟང་བལྟ་
ཕྱིར་ལྷགས་པ་སོགས་ཕྱོགས་འདུས་ཀྱི་དད་ཅན་སྐྱེ་བོ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མར་ཉིན་ལྟར་
མཇལ་ཁ་ཕྱག་དབང་དང་། ཆོས་འབྲེལ་གྱིས་མཚོན་རང་རང་གི་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་རེ་འབྲས་རྣམས་དཔག་བསམ་ཤིང་དང་། འདོད་དགུའི་གཏེར་བུམ་བཞིན་འཕྲལ་འཕྲལ་སྩོལ་བའི་སྒོ་ནས་མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་མཐའ་དག་གནས་སྐབས་མངོན་མཐོ་དང་། མཐར་ཐུག་བྱང་གྲོལ་གྱི་ས་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་རེག་པའི་དགེ་ལེགས་ཀྱི་ས་བོན་
དུ་མ་བསྐྲུན་པ་དང་། ཐུགས་གཉེར་གསན་བསམ་གྱི་རིམ་པ་ལའང་སྙོམ་ལས་དང་།
སྒྱིད་ལུག་རིང་དུ་དོར་ཏེ་ཐུགས་བརྩོན་ལྷོད་མེད་མཛད་དོ། །

༡༧༽མཚན་ཞབས་གསར་བསྐོ་དང་བརྟན་གསོལ་རེ་འབུལ་བཞེས་རྗེས་ཕྱི་

གླིང་བཙན་འཛུལ་བཟློག་པའི་རྗེས་འཛིན། དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་ཆོས་

སྡེ་ཆེན་པོར་ཕེབས་ཏེ་རྣམ་འགྲེལ་དང་ཕར་ཕྱིན་ལ་ཐུགས་གཉེར་གྱི་དབུ་

འཛུགས། དགེ་འདུན་འདུས་པའི་ཚོགས་དང་ལྷན་ཅིག་པར་རིགས་ པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དང་། བླ་སྤྱི་དང་གྲྭ་ཚང་ཁག དགེ་འཕེལ་རི་ཁྲོད་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

155

བཅས་པར་ཆིབས་བསྒྱུར་སོགས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་མཛད་པ་སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་བསྒྲེངས་པར་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་དངར་བསྟར།

(༡༦༨ ཉ་༤།

༢༦༩ འ་༨) ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ཚེས་གཉིས་ཉིན་འབྲས་སྒོ་མང་དང་།
བློ་གླིང་། བདེ་ཡངས། སེར་བྱེས། དགའ་ལྡན་བྱང་རྩེ་བཅས་ནས་སློབ་གཉེར་བཟང་རིགས་འདེམས་སྒྲུག་མཛད་པའི་མཚན་ཞབས་གསར་པ་དགེ་བཤེས་ལྔ་ནས་བཀའ་བསྒྱུར་མཇལ་དར་ཕུལ་བར་ཕྱག་དབང་སྩལ། ཚེས་བཞི་ཉིན་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བཀྲས་ལྷུན་དུ་རིང་མིན་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱི་ཕེབས་སྐྱེལ་དུ་འགྲོ་མི་སྐུ་
བཅར་ངག་དབང་ཉི་མ་དང་། སྐུ་སྒེར་མགྲོན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་འཕེལ། དགུང་གསར་རྟེན་འབྱུང་འབུལ་མི་རྩེ་དྲུང་བཅས་ལ་ཐོན་ཕྱག ཚེས་ལྔ་ཉིན་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་འཁོར་འཕྲུལ་སྣང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གནས་གཟིགས་དང་འབྲེལ་རྩེར་ཐོན་ཕྱག་ཏུ་ཕེབས།
(༡༦༨ བ་༢།

༢༧༠ ཐ་༤) ༧གོང་ས་མཆོག་ཉི་འོད་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་
འཁོད་བསྟུན་པཎ་ཆེན་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྐུ་ཕྱག་དང་བཅས་མཇལ་དར་མཎྜལ་རྟེན་གསུམ་འདེགས་འབུལ་གནང་། ༧གོང་ས་མཆོག་ནས་ཀྱང་པཎ་ཆེན་ལ་མཇལ་དར་རྩེ་སྤྲོད་མཛད་དེ་ཡབ་སྲས་གཉིས་བཞུགས་ཞབས་འཁོད་རྗེས་ཛ་བླ་སོགས་བཀྲས་ཞབས་མཆོག་དམན་ནས་མཇལ་དར་རིམ་བཞིན་ཕུལ། གསོལ་འབྲས་དང་། བཞེས་སྤྲོ་བཀྱེ་ཆོག་གྲུབ་མཚམས། ཀུན་གཟིགས་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་འཁོར་ལ་ཕེབས་རྫོངས་དང་། ཐོན་གནང་གྱ་ནོམ་པ། མཛད་སྒོའི་བཀའ་སློབ་བཅས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

156

ལེཌ་པར་སྩལ་ཏོ། །
ཚེས་དྲུག་ཉིན་སྲིད་སྐྱོང་དེ་མོ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ནས་རྣམ་གྲྭ་ཚོགས་ཡོངས་གདན་བསྐུལ་དང་འབྲེལ་༧གོང་ས་ཆེན་པོར་བརྟན་བཞུགས་འབུལ་གནང་མཛད།

(༡༦༩ ཉ་༥།

༢༧༡ ཐ་༡༢) ཚེས་བཅུ་དྲུག་ཉིན་ཕྱི་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ནས་བོད་ལྗོངས་
ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་སྙིང་ལ་ཚེར་མ་ལྟར་ཟུག་པའི་ཕྲག་དོག་མི་བཟད་པས་
རྒྱུད་བསྐུལ་ཏེ་སྔ་ཕྱིར་ཚུར་རྒོལ་གྱི་བསམ་སྦྱོར་ལན་མང་དུ་བརྩམས་དང་རྩོམ་
བཞིན་པར་བརྟེན། ཕས་རྒོལ་མ་རུངས་པ་དེ་དག་གི་སྤོབས་པ་གཞོམ་ཕྱིར་འབྲས་

ལྗོངས་ས་མཚམས་སུ་ཡན་ལག་བཞི་པའི་དམག་དཔུང་གི་གཡུལ་འཇུག་གནང་རྒྱུར་ཀོང་པོ་ཁུལ་དམག་བསྐུལ་དུ་ཐོན་མི་ལྷ་སྡིངས་སྲས་དང་། རྩེ་མགྲོན་བསོད་
ནམས་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ལ་ཐོན་ཕྱག དེ་རྗེས་བསྟན་དགྲ་སྔ་མྱུར་མཐར་སྐྲོད་དུ་བསྐྱོད་མི་དབུས་མདའ་ང་ཕོད་པ་དང་། རུ་དཔོན། བརྒྱ་དཔོན། ལྡིང་དཔོན། དམག་མི་གྲངས་དགུ་བརྒྱ་བཅས་ལ་མཇལ་ཁ་ཕྱག་དབང་དང་། ཕྱག་ཚ་ན་བཟའ་སྔགས་མདུད་སོགས་ཀྱི་མཚོན་སྲུང་། ཐོན་གནང་ཡང་སྩལ།
(༡༦༩ བ་༦།

༢༧༢ ཐ་༩) ཚེས་ཉེར་བརྒྱད་ཉིན་འབྲས་ལྗོངས་ས་གནས་སུ་ཐོན་
མི་དམག་སྒར་སྤྱི་ཁྱབ་པ་བཀའ་བློན་ལྷ་ཀླུ་བ། ལས་བྱ་སེར་སྐྱ་ལྔ་བཅས་པར་ཐོན་
ཕྱག་སྩལ།
(༡༧༠ ཉ་༥།

༢༧༣ ཐ་༡། ཟླ་༣) ཚེས་ལྔ་གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྦྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
པའི་ཉིན་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་ཀྱི་རྣམ་འདྲེན་མཚུངས་ཟླ་མ་མཆིས་པ་འཕགས་མཆོག་གྲུ་འཛིན་བདག་པོ་གསུམ་ལྡན་ངུར་སྨྲིག་གི་ཟློས་གར་སྒྱུར་བ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

157

གང་ཉིད་གོང་མ་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར་དང་མཐུན་པར་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆུ་བཞི་མ་
ལུས་པ་གཅིག་ཏུ་འཁྱིལ་བའི་བདག་ཉིད་ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་སེར་
འབྲས་ཀྱི་གདན་ས་གཉིས་སུ་དགེ་འདུན་འདུས་པའི་ཚོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ལུང་དང་རིགས་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་སྤྲོ་ཞིང་ཉམས་སུ་བཞེས་པའི་སླད་དུ་ཆིབས་ཀྱི་ཞལ་ལོ་རིམ་བཞིན་བསྒྱུར་རྒྱུའི་ཐོག་མར་(༡༧༠ བ་༣།

༢༧༣ འ་༡༡)
དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་གྲྭ་ས་ཆེན་པོ་ག་ལ་བ་དེར་གསེར་ཞལ་མངོན་པར་
ཕྱོགས་ཉེའི་སྔ་དྲོ་ཐོ་རེངས་ཀྱི་ཆ་ནས་སྙན་པའི་རོལ་ཆ་དུ་མས་སྐབས་ཕྱེ་ཞིང་།
སྔར་སྲོལ་ཆིབས་རགས་ཀྱི་བཀོད་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བས་མདུན་བདར་ཏེ་གཞུང་སྒོ་ཕུན་ཚོགས་འདུ་ལམ་ནས་རིམ་བཞིན་གཉིས་སྐྱེས་རྒྱལ་པོ་སྐར་ཚོགས་ཀྱིས་

བསྐོར་བ་ལྟར་སྐྱེ་འགྲོའི་ཁྲོམ་ཚོགས་དུ་མར་བྱིན་རླབས་ཀྱི་བསིལ་ཟེར་འགྱེད་
བཞིན་པར་ལྷམ་མེ། ལྷང་ངེ༌། ལྷན་ནེར་བྱོན་པ་ན་དགྲ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་འོད་ལྡན་དཀར་པོ་ཡང་མིའི་རྟེན་གཞིར་ཞུགས་ནས་དགྱེས་ཉམས་ཀྱིས་པད་འབུལ་དང་བཅས་སྔུན་
བསུས་ཏེ་སྐྱིད་ཚལ་ཀླུ་སྡིངས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་དུ་ཞབས་སོར་ཡུད་ཙམ་བཀོད་ནས་བོད་
བཞུགས་ཨཾ་བན་སོགས་ཕེབས་སྐྱེལ་བ་མང་པོར་ཕྱག་དབང་དང་། ༧རྒྱལ་མཆོག་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་འཁྲུངས་ལྷའི་རྟེན་མཁར་དུ་སྙན་དར་སྩལ།
དེ་ནས་ཆིབས་ཐོན་བསྐྱངས་པར་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་ནས་རིག་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་
དང་ལྡན་ཞིང་། ངུར་སྨྲིག་གི་ཆས་ཀྱིས་མཛེས་པར་ཀླུབ་པའི་དགེ་འདུན་སྟོང་ཕྲག་དུ་མས་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་རོལ་མོ་སོགས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་དཔག་མེད་ཐོགས་པའི་སེར་སྦྲེངས་ཀྱི་ཕེབས་བསུ་མངོན་པར་བཀྲ་བས་སྤྱན་དྲངས། ཐོག་མར་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

158

གོང་མ་རིམ་བྱོན་གྱི་བཞུགས་གནས་གཟིམས་ཆུང་དགའ་ལྡན་སྣང་གསལ་དུ་ཕྱག་
ཕེབས། ཕོ་བྲང་གཉེར་པ་ནས་དཀར་སྤྲོ་སྒྲིག་འབུལ་དང་། རྟེན་གསུམ་འབུལ་དངོས་
བཅས་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར། དེ་རྗེས་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དུ་གདན་དྲངས་ནས་གསེར་གྱི་ཁྲི་འཕང་མཐོན་པོར་ཞབས་ཀྱི་ཆུ་སྐྱེས་རྣམ་པར་བཀོད་དེ་ཆིབས་ཞབས་
རྣམས་དང་། གཉུག་མར་གནས་པའི་སེར་སྐྱ་མཆོག་དམན་མཐའ་དག་ལ་དཀར་
དམར་གྱི་གསོལ་སྟོན་རྒྱས་པའི་ཐོག བླ་སྤྲུལ་རྣམ་པ་དང་། གྲྭ་ཚང་བདུན་གྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་སྤྱི་སོ་དང་། གྲྭ་ཚང་ཁག ཁམས་ཚན་མི་ཚན་སོགས་སོ་སོ་ནས་འབྱོར་པ་དང་བསྟུན་པའི་དངོས་འབུལ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཕུལ། དེ་དག་ལ་དགྱེས་འཛུམ་རབ་ཏུ་གསལ་བས་ཕྱག་དབང་ཡང་ལེགས་པར་སྩལ། དེ་ནས་རྟེན་གཙོ་ཁག་ལ་ཐུགས་སྨོན་སྙན་ཤལ་དང་། ཚོགས་ཆེན་ལ་ཞབས་བསྐོར་གྱིས་ཕོ་བྲང་དུ་ཞབས་
སོར་བཀོད་དོ། །
(༡༧༡ ཉ་༥།

༢༧༤ འ་༩) ཚེས་བདུན་ཉིན་མཚན་ཞབས་གསར་པ་ལྔ་ནས་གསར་
མཇལ་ཀྱི་ལེགས་དར་ཕུལ་རྗེས་ཀུན་དགའ་རྭ་བའི་ཚོམས་ཆེན་དུ་དཔལ་ལྡན་
ཕྱོགས་གླང་དང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་གསན་བཞེས་དབུ་འཛུགས་བསྐྱང་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་བཞུགས་ཁྲི་ཆེན་མོའི་མདུན་བདེ་བའི་སྟན་ལ་ཞབས་སོར་
བཀོད། རྟེན་འབྱུང་ཕེབས་སྒོའི་རྗེས་སྲིད་སྐྱོང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ནས་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་དབུ་
བསྐུལ་གྱི་བདུད་བཟློག་དང་། རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་བསྟོད་པ་མཁའ་མཉམ་མ།
འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་ཚིག་མཚམས། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལེགས་པར་
འཛུགས། །ཞེས་པའི་བར་གསུང་རྗེས་༧གོང་ས་ཆེན་པོ་ནས་སྐུ་ཕྱག་སྔོན་དུ་འགྲོ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

159

བས་ཡོངས་འཛིན་མཆོག་ལ་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་དང་། དངོས་འབུལ་རྣམས་
ཕྱག་བདར་གྱིས་འབུལ་བ་གནང་། མཚན་ཞབས་བླ་མ་རྣམས་ལ་རྩེ་ཕྱག་ནས་སྟོད་
འགག་སོགས་གོས་སྣ་ཆ་ཚང་དང་། ཇ་དངུལ་ལེགས་དར་བཅས་སྩལ་ཟིན་བསྟུན་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་དོན་རྣམས་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དབུ་ནས་བརྩི་

བཞག་ཚར་གསུམ་ཕུལ་རྗེས། ༧གོང་ས་མཆོག་དང་། སྐུ་རྒྱབ་ཏུ་མཚན་ཞབས་དགེ་བཤེས་རྣམས་འཁོད་པས་སྡེབ་སྐྱོར་ལན་གཅིག་མཛད། དེ་ནས་༧གོང་ས་མཆོག་བཞུགས་གདན་བདེ་སྟན་ཐོག་འཁོད་པ་ལ་མཚན་ཞབས་དགེ་བཤེས་བགྲེས་རིམ་
གྱིས་རིགས་ལུང་ཕུལ་བར་གསུང་ལན་ཐོགས་མེད་དུ་སྩལ། མཚན་ཞབས་བགྲེས་པས་ཚིགས་བཀྲ་བཅད་རྗེས་༧གོང་ས་ཆེན་པོ་སེང་ཁྲི་མཐོན་པོར་ཞབས་སོར་
འཁོད་པ་དང་། སྲིད་སྐྱོང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ནས་གཞུང་དང་། སྐུ་སྒེར་གྱི་རྟེན་གསུམ་དངོས་
འབུལ་བཏེག་རྗེས། བཀའ་བློན་སོགས་ཀྱིས་གཙོས་དྲུང་རིགས་སེར་སྐྱ་མཐའ་དག་གིས་མཇལ་དར་ཕུལ་བར་ཕྱག་དབང་སྩལ། གསོལ་བསྐང་དཀར་སྤྲོ་སྒྲིག་གཤོམ་
དང་། ལུང་རིགས་སྨྲ་བའི་དགེ་བཤེས་ཟུང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བགྲོ་གླེང་སོགས་ལུགས་
གཉིས་ཀྱི་དགྱེས་སྟོན་རྒྱ་ཆེར་སྤྲོས་པར་མཉེས་བཞིན་རོལ།
(༡༧༢ ཉ་༡།

༢༧༥ འ་༨) ཚེས་བརྒྱད་ཉིན་འཆར་ཅན་བརྒྱད་གཏོར་ཆེན་མོའི་
མཇལ་ཕྱག་གི་མཛད་སྒོ་བསྐྱངས། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ལྷ་མོ་ཁང་དུ་གསུང་བསྐང་གི་ཚོགས་དབུར་བྱོན་ནས་ཞལ་འདོན་གསུང་ཆོག་དང་། ཐུགས་སྨོན་སྙན་ཤལ་སྩལ། ཉིན་ལྟར་མཚན་ཞབས་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཚད་མའི་གཞུང་ལ་རིགས་ལུང་གི་རྩོད་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

160

གྲྭ་ཆག་མེད་དང་།(༡༧༢ ཉ་༣།

༢༧༥ འ་༣) ཚེས་བཅུ་གཉིས་ཉིན་གཟའ་ཚེས་ཀྱི་
མཐུན་སྦྱོར་མཆོག་ཏུ་དགེ་བར་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གྱི་སྦས་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་གསན་སྦྱོང་གི་དབུ་འཛུགས་བསྐྱང་རྒྱུར་ཀུན་དགའ་ར་བའི་ཚོམས་ཆེན་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད་ནས་ཞལ་འདོན་དང་། རྟེན་འབྱུང་ཕེབས་སྒོའི་རིམ་པ། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་གྱི་དབུ་ནས་བརྩི་བཞག་འབུལ་

གཏོང་། མཚན་ཞབས་རྣམས་དང་བརྒལ་བརྟག་བགྲོ་གླེང་། ཆེ་དགུ་མཐའ་དག་ནས་ཐུགས་གཉེར་དབུ་འཛུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་འབུལ་འདེགས། དཀར་སྤྲོའི་གསོལ་སྟོན་
སོགས་སྔར་ལམ་དང་མཚུངས་པ་རྒྱས་པར་མཛད། དེ་ཉིན་འབྲས་སྤུངས་ཚོགས་ཆེན་གྱི་དགེ་འདུན་འདུས་པའི་ཚོགས་ལ་མང་འགྱེད་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་དང་། བཟང་
གོས་ཀྱི་མཆོད་རྫས་སོགས་སྤྱི་འབུལ་སྤམས་མཐོ་བ་སྩལ། ཚེས་བཅུ་གསུམ་ཉིན་
འབྲས་སྤུངས་བླ་སྤྱི་ནས་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་བཞུགས་ཁྲིར་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བརྟན་
བཞུགས་མཎྜལ་རྒྱས་བཤད་དང་བཅས་ལེགས་པར་ཕུལ།
(༡༧༢ བ་༢།

༢༧༦ འ་༡༡) དེ་ཉིན་གཞུང་ནས་རྟེན་གཙོ་ཁག་གི་སྤྱན་སྔར་སྟོང་
མཆོད་སྒྲིག་འབུལ་ཞུས་ཐོག བྱམས་པ་མཐོང་གྲོལ་གྱིས་གཙོས་རྟེན་གསུམ་རབ་
འབྱམས་བཞུགས་པའི་མཆོད་ཁང་ཁག་ལ་ཐུགས་སྨོན་སྙན་ཤལ་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་གཟིགས་ཞིབ་ལྷོད་བསྐྱངས།
(༡༧༢ བ་༦།

༢༧༧ ཐ་༣) གསོལ་ཇ་གཉིས་པའི་རྗེས་༧གོང་ས་མཆོག་དམ་
བཅར་བཞུགས་པ་ལ། བློ་གླིང་སློབ་དཔོན་ནས་ཆོས་འཁོར་གཞུང་གི་དཀའ་བའི་
གནད་ལས་བརྩམས་ཏེ་བགྲོ་གླེང་ཕུལ་བར། སྐུ་ཚེ་དུ་མའི་སྔོན་རོལ་ནས་རྒྱལ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

161

བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ལ་སྦྱངས་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་

མཁྱེན་རབ་ཀྱི་ཀློང་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ། རྩོད་པའི་རིག་པ་རྣོ་ཞིང་གཏུགས་པ་མེད་
པས་གསུང་ལན་ཐོགས་གཏུགས་མེད་པར་འཕྲལ་འཕྲལ་སྩལ་བས་དྲུང་ན་འཁོད་པ་མཐའ་དག་ཤེས་ནས་དད་པས་ཡིད་རང་དབང་མེད་པར་ཕྲོགས་ཏེ་བསྔགས་བརྗོད་
ཀྱི་མེ་ཏོག་ལན་ཅིག་མིན་པ་འཐོར་བར་གྱུར། དེ་རྗེས་དགེ་བཤེས་དཀྱུས་མ་གཉིས་དམ་བཅར་བསྡད་པ་ལ་རིགས་ལུང་པ་བདུན་རེ་བདུན་རེས་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པའི་བགྲོ་གླེང་གི་མཆོད་སྤྲིན་ལེགས་པར་སྤེལ། དེ་ནས་གྲྭ་ཁང་སྟེང་གཟིམས་ཆུང་དུ་
ཕེབས། འདི་ལོ་དགུང་ཀེག་ལ་བརྟེན་པས་ཞབས་བརྟན་སྐུ་ཐར་གྱི་ཆེད་དུ་དམིགས་
ཏེ་གནག་ལུག་སོགས་ལ་འཚེ་བ་སྤངས་པའི་གསོལ་ཚིགས་དཀར་སྐྱོང་རིགས་གཟབ་རྒྱས་སྤྲོས། སླར་ཡང་ཆོས་གྲྭར་བྱོན་བཞུགས་ཁྲིར་འཁོད་པ་དང་དགེ་བཤེས་
ལྔས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དང་། དབུ་ཕར་འདུལ་མཛོད་བཅས་ཀྱི་གཞུང་ཚན་རེའི་དམ་བཅར་བསྡད་ཐོག རིགས་ལུང་པ་བདུན་རེ་བདུན་རེ་སྟེ་ཇི་ལྟར་ལི་ཁྲིའི་རྡུལ་
གྱིས་གཤེར་བའི་བླ་གོས་ཀྱི་འདབ་མ་ལྟོ་བར་དཀྲིས་ཤིང་། སྡེ་སྣོད་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་
པ་གསུམ་གྱི་ཟབ་དོན་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་བརྒལ་
བརྟག་གིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ལུང་རིགས་ཀྱི་དབྱངས་སྙན་ཕྱོགས་སུ་གྱེར་
བའི་མཁས་མང་ངུར་པའི་ཁྱུ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་མཆོད་
སྤྲིན་གྱིས་མཉེས་པར་མཛད་པ་ན། ཐུགས་ལྷག་པར་དགྱེས་པའི་ལེགས་སྐྱེས་སུ་
ཕྱག་མདུད་དང་། རབ་དཀར་ནང་མཛོད་རྩེར་སོན་རེ། དབུ་ཆོས་གཉིས་དང་། ཚིག་བཀྲ་གཅོད་མི་གཞུང་ལེན་པ་གཅིག་ལ་ཡང་ཕྱག་མདུད་དང་། ཨ་ཤེ་རེ་རེ་བཅས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

162

སྩལ་རྗེས། ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མ་དང་། དེར་ནི་རིང་འབད་མ་སོགས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་ཤིས་བརྗོད་རྒྱས་པར་མཛད་དེ་ཕོ་བྲང་དུ་ཕྱག་ཕེབས།
(༡༧༣ བ་༢།

༢༧༨ ཐ་༦) ཚེས་བཅུ་དགུ་ཉིན་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་དུ་དཀར་སྤྲོའི་
གསོལ་སྟོན་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཆོས་གྲྭར་གསུང་ཆོས་བསྟོད་སྤྲིན་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཚེས་
ཉེར་གསུམ་ཉིན་བདེ་ཡངས་གྲྭ་ཚང་ལ་བྱོན་སྐབས་ཆོས་འབྲེལ་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་

ལྗགས་ལུང་སྩལ་བའི་ཁྱད་པར་ལས། གྲྭ་ཚང་གཉིས་ནས་དགྱེས་སྟོན་གྱི་སྲི་ཞུ་སྒྲུབ་
ལུགས་དང་། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་དང་རིགས་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་མཆོད་
སྤྲིན་སྤྲོས་པར་ལེགས་སྐྱེས་གནང་ཚུལ་སོགས་མཛད་སྒོ་བྱིངས་བློ་གླིང་དང་

མཚུངས་སོ། །
ཚེས་ཉེར་གཅིག་ཉིན་ཧར་གདོང་དང་། ཚེས་ཉེར་ལྔ་ཉིན་བསམ་བློ་ཁམས་ཚན། ཚེས་ཉེར་དྲུག་ཉིན་འབྲས་སྔགས་གྲྭ་ཚང་གསུམ་གྱི་དཀར་སྤྲོའི་ལེགས་
ཚོགས་ཀྱི་མགོན་དུ་ཕེབས་པའི་མཛད་སྒོ་ཡང་ཕལ་ཆེར་འདྲ་བ་ལས། འདི་ལོ་འབྲས་སྔགས་གྲྭ་ཚང་གི་མགོན་ཁང་མེ་ཤོར་ལ་བརྟེན་པས་ཡི་དམ་ཆོས་སྲུང་གི་སྐུ་བརྙན་གསར་དུ་བཞེངས་པ་རྣམས་ལ་ལྷག་གནས་ཀྱི་སྙན་སྒྲོན་ཞུས་པ་བཞིན།
༧གོང་ས་མཆོད་ཡོན་དང་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག གསུང་ཞབས་རྣམ་གྲྭ་བཅུ་ཐམ་པ་བཅས་ནས་ཁྲུས་གསོལ་རབ་གནས་ལེགས་པར་བསྐྱངས།

སྐབས་འདིར་གནས་ཆུང་སྐུ་རྟེན་པ་ཡང་ཞབས་ཞུར་ཡོད་པར་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་ཐོག་བབས་སུ་ཁོག་བརླམས་ཐོག ཧྲཱིཿདེང་འདིར་གནམ་བསྐོས་དགའ་བ་བརྒྱ་
ལྡན་པའི་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་མཇུག་འཚོ་སྤེལ་བའི་ངེད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་མཐོང་བ་དོན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

163

ལྡན། སྲིད་འཛིན་དམ་ལྡན་པ་བཅས་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས། སྔོན་ཚེ་རྒྱལ་བའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་སྐྱེ་འགྲོའི་བདེ་ཐབས་མཆོད་སྡོང་ཆེན་པོ་ངེད་
ཀྱི་དགོན་གནས་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ལྡན་པའི་འཇམ་དཔལ་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པར་སླར་ཡང་ཁྱོད་དམ་ལྡན་༧རྒྱལ་བའི་
རྒྱལ་ཚབ་ཉིད་དང་། སྲི་ཞུའི་གཙོ་བོར་མཆོག་སྤྲུལ་ཟུང་། དམ་ལྡན་བྱེད་པ་པོ་རྒན་གཞོན་བར་གསུམ་ནས་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་གི་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་འབྱུང་འགྱུར་
བསྟན་པའི་མཆོད་སྡོང་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་བཅས་ལ་སྲི་ཞུའི་རིམ་པ་བསྟར་བ་རྣམས་ལྟ་ཅི། ངེད་གཟུགས་མེད་ལྷ་ཀླུ་ཀུན་ཀྱང་དགའ་བདེའི་རྗེས་འགྲོར་ཡིད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་དད་པ་དཀར་པོའི་མཆོག་ཏུ་བསྙེགས་པས་ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་རིམ་གྲོར་དེ་དེ་བཞིན་རྣམས་གསོས་སུ་སྨིན་
ཕྱིར་ངེད་ནས་གནས་སྐབས་དང་། མཐར་ཐུག་ལ་ལས་བཞིའི་གདོང་གྲོགས་བྱེད་པ་གཞིར་བཅས། ཞེས་པའི་བཀའ་ལུང་བསྒྲགས་པ་དང་། ཞལ་འདོན་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་

བསྐྱེད་ཆོག སྤྱན་འདྲེན་འཇམ་དཔལ་རང་བཞིན། རབ་གནས། འཇིགས་བྱེད་སྨོན་ལམ། བསྟན་འབར་མ་བཅས་དབུ་བསྐུལ་གྱིས་སྙན་དར་སྣ་ལྔ་ཕུལ་བར་འཇིགས་
བྱེད་ཀྱི་སྣང་བརྙན་གསར་པའི་དབུ་རྭ་གཡས་པའི་སྟེང་ལ་ལེགས་པར་བཞེས་པ་སོགས་དམ་ཚིག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དངོས་སུ་བཞུགས་པའི་རྟགས་རྟེན་ངོ་མཚར་བ་དང་། དགྲ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ཉིད་སྔར་དང་མི་འདྲ་བའི་དགྱེས་ཉམས་ཆེན་པོས་སྭ་སྟིའི་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱི་ལྷ་རྒྱལ་གསང་མཐོར་སྒྲོག་པར་མཛད་དེ་སྐུ་ཡལ་བའི་ཚུལ་
བསྟན།

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

164

དེ་ཉིན་གློ་བུར་དུ་འཐོར་རླུང་གི་འཚུབ་མ་རྔམ་ཆེན་ལྡང་བ་སོགས་གནམ་དཔྱད་ཀྱང་དྲག་པོའི་རང་གཤིས་སུ་ཤར་བ་ནི་ནག་པོའི་རྩ་ལག་རྨེག་མེད་དུ་འཇོམས་ཤིང་། དཀར་ཕྱོགས་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བརྡ་མཚོན་དུ་མངོན། དེ་ནས་ཆོས་གྲྭར་ཞབས་སོར་བཀོད་དེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ལྗགས་ལུང་
དང་། ལྗགས་བསྔོ་རྒྱས་པར་མཛད། ཚེས་བཞི་ནས་བཅད་རྒྱ་དངོས་གཞིར་བཞུགས་ནས་ལྷ་སྔགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོས་དུས་འདའ་བར་མཛད།
(༡༧༤ བ་༥།

༢༨༠ ཐ་༦) ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་དབེན་གནས་རི་བོ་
དགེ་འཕེལ་དུ་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་རྣམ་པར་བསྐྱོད།
(༡༧༥ བ་༡།

༢༨༡ ཐ་༨) ཚེས་བཞི་ནས་བཅད་རྒྱ་དངོས་གཞིར་བཞུགས་ནས་
ལྷ་སྔགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོས་དུས་འདའ་བར་མཛད། ཚེས་བདུན་ཉིན་སྐུ་བཅར་
སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ་དང་། ཆོག་གྲྭ་འགའ་ཞིག་དགེ་འཕེལ་དབུ་རྩེར་ཆེད་མངགས་སྩལ་ཏེ། བཟང་གོས་རྒྱས་པའི་མདངས་ལྡན་བཀྲ་ཤིས་དགུ་བརྩེགས་ཀྱིས་མཚན་པའི་རྩེ་
མོར་གསེར་འོད་འཕྲོ་བའི་ཏོག་ལྡན་རྒྱལ་མཚན་ཞིག་གསར་འཛུགས་དང་། དབང་པོའི་གཞུ་རིས་ལྟར་བཀྲ་བའི་སྐུ་ཀླུང་དར་ཕྲེང་རྒྱ་ཆེར་འགྲེམས་པ། ལྷ་ལམ་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་པའི་བསངས་ཀྱི་དུད་སྤྲིན་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འཐུལ་བ་དང་བཅས་ཟུར་
ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་དགྲ་ལྷ་དཔངས་བསྟོད་དང་། ལངྐར་གཤེགས་པའི་མདོ་སྡེ་
གསུང་སྒྲོག་མཛད། ཚེས་བཅུ་ཉིན་བཅད་རྒྱ་ནང་མཚམས་ལས་བཞེངས་ཏེ་སྐུ་ཁྲུས་
ཀྱི་རྐྱེན་སེལ་བཞེས། ཚེས་བཅུ་གཅིག་ཉིན་མགོན་ཁང་དུ་བཅད་གྲོལ་གྱི་ཚོགས་
འཁོར་འབུལ་བ་གནང་། དེ་ཉིན་ཡང་༧གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་ཀླུང་ཡར་ལྡན་དུ་འཕེལ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

165

བ་དང་། གངས་ལྗོངས་ཆབ་སྲིད་ཕུན་ཚོགས་སྙིང་ལ་བརྣགས་པའི་བསྟན་དགྲའི་རྒོལ་བ་རང་ཞིར་འགྱུར་བའི་ཆེད་དུ་རྣམ་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་ནས་མཚན་གཟིམས་ཁང་དུ་ལྷ་བསངས་དང་། འགོ་བའི་ལྷ་ལྔའི་གསོལ་མཆོད། ཚོགས་འཁོར་བཅས་གནད་སྨིན་བསྒྲུབས། ཉི་འོད་དུ་དགེ་འཕེལ་རང་གི་སྤོང་བ་བསམ་གཏན་པ་སོགས་ངུར་
སྨྲིག་འཛིན་པ་བཞི་བཅུ་སྐོར་ལ་མཇལ་ཁ་ཕྱག་དབང་དང་། འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བསྟོད་པ་ཕན་བདེའི་ཆར་འབེབས་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་བཅས་སྩལ།
(༡༧༦ ཉ་༢།

༢༨༢ ཐ་༦) དགེ་འཕེལ་ཕོ་བྲང་ལ་ཞབས་བསྐོར་དང་འབྲེལ་རྣམ་གྲྭ་
དྲུག་གིས་གསུང་ཞབས་ཞུས་ཏེ་ཕྱོགས་བཞིར་ཡུལ་ཁྲུས་དང་ཕྱག་ནས་ཀྱི་མེ་ཏོག་
འཐོར། འདུ་ཁང་དུ་འཕྲིན་སྐྱེམས་དང་། ཐུགས་སྨོན་གནས་གཟིགས། རྟེན་ཁྲུས་རབ་
གནས་བཅས་དང་། གླིང་ལ་ཞབས་སྐོར་ཚར་གསུམ་བསྐྱངས།(༡༧༦ ཉ་༦།

༢༨༢ འ་

༥) ཞི་བ་དང་བདེ་ལེགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དབེན་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་མས་
ཐུགས་ཕྲོགས་པས་ཕྱི་ནང་ཀུན་ཏུ་ཐུགས་ཉམས་སྤྲོ་བའི་རྣམ་པ་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་ཅིང་།
བཅད་རྒྱའི་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བས་ཀྱང་ཐུགས་རབ་ཏུ་ཚིམས་ནས་ཚེས་བཅུ་
གསུམ་གཟའ་ཚེས་དགེ་བའི་ཉིན་བཅོམ་ལྡན་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལེགས་བྲིས་ཀྱི་

འཁོར་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་ཏེ་སུམ་རྩེན་གྱི་གནས་ནས་མི་ཡུལ་དུ་གཤེགས་པ་དང་
ཚུལ་མཐུན་པར་ཕྱི་འབྲང་གི་སེར་སྐྱ་དུ་མས་མདུན་བདར་ཏེ་དགེ་འཕེལ་གྱི་ས་

འཛིན་མཐོན་པོ་ནས་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོའི་ཕོ་བྲང་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཕྱགས་ཕེབས་སོ། །

དེ་ལྟར་འབྲས་སྤུངས་སུ་བཞུགས་རིང་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཡོངས་འཛིན་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

166

མཆོག་དང་། མཚན་ཉིད་ཞབས་ཕྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་
རིག་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལ་གསན་སྦྱོང་ཤིན་ཏུ་འགྲུས་པར་མཛད་
པས་ཉིན་རེ་བཞིན་ཡང་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་ཀློང་དབྱར་གྱི་ཆུ་གཏེར་ལྟར་འཕེལ་བར་
གྱུར་ཏེ་ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་མཁས་པ་ངང་པའི་དེད་དཔོན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཉིན་མཚན་ཐམས་ཅད་དུ་གཞོལ་བར་གྱུར།

༡༨༽སེ་རར་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་པར་གནས་ཆུང་དུ་ལྷ་མི་ཡོངས་རྗེས་འཛིན་སྨར། སྐུ་རྟེན་པ་ནས་དགུ་བརྩེགས་སོགས་ཀྱི་མཆོད་སྤྲིན་བསྟར། སེ་ར་བླ་
སྤྱི་དང་གྲྭ་ཚང་ཁག དབེན་གནས་ཕ་བོང་ཁ་བཅས་པར་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་

དམ་བཅའ་བགྲོ་གླེང་དང་ལྗགས་ལུང་། ལེགས་བྱས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བྱང་ཆེན་དུ་
བསྔོ་བའི་མཚམས་སྦྱོར་རྗེས། ནོར་གླིང་དང་རྩེ་རུ་ཐུགས་གཉེར་སྐུ་ཡོན་དང་
སྒྲིབ་སྦྱོང་ལ་བརྩོན། ཕྱི་དགྲ་བཟློག་པར་དམག་སྐུལ། ཡོངས་འཛིན་ལས་བདེ་
མཆོག་སོགས་ཀྱི་དབང་ལུང་རེ་གསན་བཞེས། བཅད་རྒྱ་ལ་གཞོལ་བར་ལྷ་དང་
བླ་མའི་གཟིགས་སྣང་ངོ་མཚར་བ་རེ་བྱུང་།

(༡༧༦ བ་༥།

༢༨༣ འ་༡༡) དེ་ལྟར་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོར་
ལུགས་གཉིས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་རྒྱ་ཆེའི་རིམ་པ་རྣམས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ན།(༡༧༧ ཉ་
༢།

༢༨༣ འ་༤) སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དུ་ཞབས་ཟུང་གི་འདབ་བརྒྱ་རྣམ་པར་བཀོད་
ནས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྦྲང་རྩིའི་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེར་འགྱེད་ཕྱིར་མཚན་མོའི་
མགོན་པོ་རྒྱུ་སྐར་ས་ག་དང་འགྲོགས་པའི་ཡར་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་སྔ་དྲོ་འབྲས་སྤུངས་བླ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

167

མ་ལས་སྣེའི་ཕེབས་སྐྱེལ་དང་། གནས་ཆུང་གྲྭ་ཚང་གི་ཕེབས་བསུ་དང་བཅས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་ཆེན་པོ་སྟོན་འཁོར་ཆིབས་རགས་ཀྱི་འདུ་ལོང་རྒྱ་ཆེའི་དཔལ་གྱིས་

ཆིབས་ཀྱི་ཞལ་ལོ་བསྒྱུར་ཏེ་མར་ལམ་དབང་དྲག་རོལ་པའི་དགའ་ཚལ་སྒྲ་དབྱངས་
གླིང་དུ་གསེར་ཞལ་ཕྱོགས་པར་དགྲ་ལྷ་འོད་ལྡན་དཀར་པོ་ཡང་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྟེན་དུ་ཞུགས་ནས་དགྱེས་ཞལ་བཅོ་ལྔའི་ཟླ་བ་ལྟར་ངོམ་བཞིན་པས་སྔུན་ནས་བསུ་བར་སྒྲོན་དར་སྣེ་སྤྲོད་ཀྱིས་འདུ་ཁང་དུ་དཀར་སྤྲོའི་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་མགོན་དུ་
ཞབས་སོར་བཀོད་པ་དང་། ཆིབས་ཞབས་དྲག་འབྲིང་། གནས་ཆུང་ཆོས་རྗེ། འབྲས་
སྤུངས་སློབ་དཔོན་ལས་སྣེ་བཅས་ཀྱིས་མཇལ་དར་ཕུལ་ཏེ་གྲལ་འཁོད་དང་བསྟུན་
དཀར་སྤྲོའི་སྟོན་ཆེན་ལ་དགྱེས་རོལ་དང་། གནས་ཆུང་གྲྭ་ཚང་གི་རྟེན་གསུམ་འབུལ་ཚན་རྣམས་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར་བར། བླ་གྲྭ་ཚང་མར་ཕྱག་དབང་དང་། ཕྱག་མདུད། འབུལ་སློག་སོགས་སྩལ་ཏེ་གསོལ་བསྐང་བཀྱེ་བསྡུ་དང་། ཆོས་སྐྱོང་སྤྱན་འདྲེན་
གྱིས་དམ་རྫས་དཔའ་བོའི་སྟོན་མོ་དང་། སྙན་ཤལ་མཐུན་རྫས་རྣམས་རིམ་འབུལ་བསྐྱངས། ཆོས་སྐྱོང་ནས་ཀྱང་༧གོང་ས་ཆེན་པོར་རྟེན་གསུམ་དང་། རིགས་ལྔའི་མཚན་མ། རྒྱལ་མཚན་སེར་པོ་དགུ་བརྩེགས་མཆོད་འབུལ་གྱི་སྔགས་ཚིག་ངོ་མཚར་བ་སོགས་ཕུལ་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་སྐུ་དང་གྲིབ་མ་བཞིན་དུ་འགྲོགས་
ནས་འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞིའི་གདོང་གྲོགས་གཡེལ་མེད་སྒྲུབ་རྒྱུའི་ཐ་ཚིག་གསང་མཐོར་བསྒྲགས།

དེ་ནས་སྟེང་ཤོད་མཆོད་ཁང་རྣམས་སུ་གནས་གཟིགས་དང་། སྟེང་གཟིམས་ཆུང་དུ་གསོལ་ཚིགས། གནས་ཆུང་ཆོས་རྗེ་དང་། གཉེར་པ་ལས་སྣེར་སྤྱན་བསལ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

168

ལེགས་གནང་སོགས་གྲུབ་བསྟུན་ལྕོག་ལ་ཞབས་བསྐོར་གྱིས་ཆིབས་ཐོག་ཐོན་ནས་
རིམ་གྱིས་གཤེགས་པར་བྲག་རིའི་གྲོང་གཤམ་ནས་བཟུང་སེ་རའི་བར་ངུར་སྨྲིག་

འཛིན་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒལ་བས་སེར་སྦྲེངས། རྔ་རྡུང་། དར་འཕྱར། རོལ་ཆ་འབུད་དཀྲོལ་སོགས་ཀྱི་སྲི་ཞུ་ཆེན་པོ་དང་། གནོད་སྦྱིན་བྱ་ཁྲི་བ་ཡང་རྟེན་གཞིར་བརླམས་
ནས་རུ་འདྲེན་བཅས་པས་སྔུན་བསུས་ཏེ། ཚོགས་ཆེན་རབ་གསལ་གཟིམས་ཆུང་དུ་གཟིམས་ཁང་གཉེར་པ་ནས་དཀར་སྤྲོ་སྤོམ་སྒྲིག་ཞུས་པའི་དགེ་ལེགས་ཀྱི་མགོན་དུ་
ཞབས་སོར་འཁོད་ནས་སྤྱི་སྒེར་གྱི་རྟེན་གསུམ་དངོས་འབུལ་རྣམས་དགྱེས་བཞེས་
བསྐྱངས་ཏེ་ཡང་སྟེང་གཟིམས་ཆུང་མི་ཕམ་ཁང་བཟང་དུ་ལྷོད་བཞུགས་མཛད། (༡༧༨ ཉ་༡།

༢༨༥ ཐ་༩། བཏུས་) ཚེས་བཅུ་བདུན་ཉིན་སེ་ར་བླ་སྤྱི་ནས་ཚོགས་
ཆེན་འདུ་ཁང་དུ་ཕེབས་སྟོན་དཀར་སྤྲོ་ཆེན་མོར་སྤྱན་དྲངས།
(༡༧༨ ཉ་༣།

༢༨༥ འ་༩) དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཡང་བླ་སྤྱི་ནས་འདུ་ཁང་དུ་སྲི་ཞུ་ཆེན་པོས་
སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བརྟན་བཞུགས་མཎྜལ་བཤད་པ་འབུལ་དངོས་བཅས་གཟབ་རྒྱས་
ཕུལ།
(༡༧༨ ཉ་༤།

༢༨༥ འ་༥) ཚེས་བཅུ་དགུ་ཉིན་སེར་སྨད་ཐོས་བསམ་ནོར་བུའི་
གླིང་ནས་འདུ་ཁང་དུ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་དཀར་སྤྲོའི་གསོལ་སྟོན་སྨིན་རྒྱས་བཤམས་པར་དགྱེས་དགུར་རོལ་རྗེས་ཆོས་གྲྭའི་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་ཟུང་བཀོད་ནས་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ལམ་རིམ་བསྡུས་དོན་གྱི་ལྗགས་ལུང་དང་། ལྗགས་བསྔོ་གནང་རྗེས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལས་བརྩམས་པའི་བགྲོ་གླེང་དམ་བཅའ་སོགས་
སྩལ་མཇུག དབུ་ཕར་གཉིས་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཕར་དང་བཅས་ཚད་མ་འདུལ་མཛོད་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

169

ཀྱི་དམ་བཅའ་དགེ་བཤེས་བདུན་སོ་སོར་རིགས་ལུང་པའང་བདུན་རེ་བདུན་རེ་སྟེ་རྣོ་ངར་རིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་བསྙེམས་པའི་བློ་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བརྒལ་བརྟག་གི་
མཆོད་སྤྲིན་བར་མ་ཆད་དུ་སྤྲོས་མཐར། ཐུགས་དགྱེས་པའི་ལེགས་སྐྱེས་སུ་ཕྱག་
དབང་ཕྱག་མདུད་དང་། ལྷ་རྫས་ཀྱི་སྦ་དར་རྩེར་སོན་རེ་སྩལ།
(༡༧༨ བ་༢།

༢༨༦ ཐ་༧) དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོའི་ཕྱིའི་གླིང་སྐོར་དུ་ཆིབས་
བསྒྱུར་གྱིས་ཕྱོགས་བཞི་སོ་སོར་ཁྲུས་གསོལ་རབ་གནས་ཀྱི་བྱིན་ཆེན་འབེབས་
པར་མཛད།
(༡༧༨ བ་༣།

༢༨༦ འ་༡༡) ཕྱག་དཔེ་ཁང་དུ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་
ཕྱག་དཔེ་ལྗགས་ཁྲིད་དང་། མཚན་ཞབས་བདུན་དང་ཐབས་ཅིག་བགྲོ་གླེང་ཁོར་
མོར་མཛད། ཚེས་ཉེར་གཉིས་ཉིན་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་ནས་འདུ་ཁང་དུ་དཀར་སྤྲོ་སྤོམ་བསྒྲིགས་དང་འབྲེལ་སྤྱན་འདྲེན་རྒྱ་གླིང་པ་སོགས་ཀྱིས་སྔུན་བསུས་
ཏེ་

༧རྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོར་གཟིགས་སྣང་བྱུང་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བྱེ་གཤོངས་ནས་གཞི་བདག་དགེ་བསྙེན་གྱི་ཆ་ལུགས་ཅན་གྱིས་བསུ་བར་སྙན་ཤལ་

སྩལ་ཏེ་བྱེས་གྲྭ་ཁང་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་བཀོད་དེ་དགྱེས་སྟོན་རྒྱ་ཆེར་རོལ་ཞིང་། ཆོས་གྲྭར་ཡང་ཞབས་ཟུང་གསེར་གྱི་པདྨོའི་དགེ་མཚན་ངོམས་ནས་དགེ་
འདུན་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མའི་ལྗགས་ལུང་དང་། དགེ་རྩ་བྱང་ཆེན་དུ་
བསྔོ་བའི་བདེན་ཚིག་བསྐྱངས་རྗེས་དམ་བཅའ་བགྲོ་གླེང་སོགས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་གང་ཅི་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་ལྟར་ཉམས་སུ་བསྟར་རོ། །

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

170

དེའི་ཕྱི་ཉིན་གསང་ཕུ་དབྱར་ཆོས་གཏོང་མི་བླ་གྲྭ་ནས་མཇལ་ཞུར་བཅར་བར་གྲྭ་གྲངས་དྲུག་ཅུ་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་ཇ་གྲལ་ཐོག་གསང་འདུས་སྨོན་ལམ་གྱི་ལྗགས་
ལུང་སྩལ། ཚེས་ཉེར་ལྔ་ཉིན་སེར་སྔགས་གྲྭ་ཚང་ནས་འདུ་ཁང་དུ་དཀར་སྤྲོ་རྒྱས་གཤོམ་དང་འབྲེལ་ལེགས་བྱས་ཀྱི་མགོན་དུ་གུས་པས་སྤྱན་དྲངས་པར་ཞབས་སོར་
བཀོད་ནས་གསོལ་སྟོན་གྱི་མཆོད་ཚོགས་བདག་གིར་བཞེས་ཐོག གསོལ་ཚིགས་
རྒྱབ་ཆོས་གྲྭར་གསང་འདུས་སྨོན་ལམ་གྱི་ཆོས་འབྲེལ་དང་། ལྗགས་བསྔོ། བྱེས་
སྨད་གཉིས་ནས་ཚོ་བསྡུས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་པ་རྣམས་ནས་ལེགས་བཤད་ཀྱི་འབེལ་

མཆིད་རྒྱས་པར་སྤྲོས་པར་ལེགས་སྐྱེས་བཅས་སྩལ།
(༡༧༩ ཉ་༤།

༢༨༧ ཐ་༨) དེའི་ཕྱི་ཉིན་འབྲས་ལྗོངས་ས་མཚམས་སུ་འགྲོ་མི་
ཁམས་ཕྱོགས་ཀྱི་དཔུང་དམག་སེར་སྐྱ་ལྔ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་སྐོར་ལ་མཇལ་ཁ་དང་། ཕྱག་
ཚྭ། ན་བཟའ་ཤོག་ཤག་རེ་སྩལ།
(༡༧༩ ཉ་༦།

༢༨༧ འ་༩) ཚེས་ཉེར་དགུ་ཉིན་ཌཱ་ཀིའི་མགྲོན་ཚོགས་སྤྲིན་ལྟར་འདུ་

བའི་གནས་ཆེན་ཕ་བོང་ཁ་བྱང་ཆུབ་ཤིང་གི་ནགས་ཁྲོད་དམ། ཡུལ་ཆེན་ཉེར་བཞིའི་ཡ་གྱལ་དེ་ཝི་ཀོ་ཊིའམ་ཀུན་བཟང་རྡོ་རྗེའི་ཕོ་བྲང་ཞེས་རྗེ་བླ་མ་གང་ཉིད་ས་སྐྱོང་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་རྣམ་པར་རོལ་པའི་ཚེ་ཕྱག་བཏབ་ནས་གསང་བ་གསུམ་གྱི་ཡུན་
རིང་པོར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་དབེན་གནས་དམ་པ་དེར་སྔོན་དགེའི་བག་ཆགས་
ཀྱིས་བསྐུལ་ཏེ་ཕེབས་བཞེད་འཁྲུངས་པ་ལྟར་འཁོར་ཚོགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུས་མདུན་བདར་ཏེ་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་ནས་ཐོག་མར་གཟིམས་ཆུང་ཉི་འོད་དུ་གནས་འཛིན་སློབ་དཔོན་ནས་དཀར་སྤྲོ་དང་། རྟེན་གསུམ་མཇལ་དར་སོགས་ཕུལ། དེའི་ཕྱི་ཉིན།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

171

ཕ་བོང་ཁར་གཉུག་མར་གནས་པའི་སྤོང་བ་པ་རྣམས་ནས་ཚོགས་ཀྱི་མགོན་དུ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ཞབས་བརྟན་སྨིན་རྒྱས་སུ་ཕུལ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བསྟོད་པ་དགེ་ལེགས་ཆར་འབེབས་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་དང་།
ལེགས་བྱས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བྱང་ཆེན་དུ་བསྔོ་བའི་དྲང་སྲོང་བདེན་པའི་ཚིག་གི་མཚམས་
སྦྱོར་བཅས་མཛད་དེ་གནས་དེར་འཁོད་པའི་སྐྱེ་བོ་སྐལ་བཟང་རྣམས་ཀྱི་རེ་བའི་

འབྲས་བུ་གྲུང་པོར་སྨིན་པར་མཛད།
(༡༧༩ བ་༦།

༢༨༨ ཐ་༡༡། ཟླ་༥) ཚེས་གཉིས་ཉིན་ཕ་བོང་ཁའི་ཞི་བའི་གྲོང་ཁྱེར་
དེ་ནས་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དུ་ཆིབས་ཞལ་མངོན་པར་བསྒྱུར་ཏོ། །འདི་དག་གི་
སྐབས་སུའང་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་ལྟར་རྙེད་བཀུར་དང་། འདུ་འཛིའི་རྣམ་གཡེང་
གིས་ཐུགས་མི་འཕྲོག་པར་ཞར་གསེང་ཀུན་ཏུ་ཕྱག་དཔེ་ལྗགས་ཁྲིད། ཐུགས་འཛིན་
སྐྱོར་སྦྱང་། གཞུང་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རྟོག་དཔྱོད། མཚན་ཞབས་པ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་རིགས་ལུང་རྩོད་གྲྭ་བཅས་ཤིན་ཏུ་འགྲུས་པ་དམ་པ་དང་དམ་མིན་མཐའ་དག་གི་སྤྱན་ལྟོས་ལ་ཕན་ངེས་མཛད།
(༡༨༠ ཉ་༤།

༢༨༩ ཐ་༢) དེ་ལྟར་སེ་རའི་མཛད་སྒོ་རྣམས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ན།
ཚེས་ལྔ་གཟའ་ཚེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་མཆོག་ཏུ་དགེ་བར་ངུར་སྨྲིག་འཛིན་པ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་
མས་མཆོད་རྫས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སྣ་ཚོགས་པ་ཐོགས་པའི་སེར་སྦྲེངས་དཀྱུས་རིང་དུ་
བསྟར་བ་སོགས་ཕེབས་སྐྱེལ་གྱི་བཀོད་པ་ཚར་དུ་དངར་བ་ནོར་འཛིན་གྱི་ཁྱོན་ཡང་
དོག་པོར་བྱེད་པའི་དབུས་སུ་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཉིད་སྟོན་འཁོར་ཆིབས་རགས་ཀྱི་བཀོད་པ་རྒྱས་ཤིང་བརྗིད་ཆགས་པ། གཟི་བྱིན་ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

172

བཟོད་པར་དཀའ་བའི་དཔལ་འབར་བཞིན་པར་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལའི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་ཞབས་མཐིལ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་རེ་ཁཱ་ཉམས་པ་མེད་པར་བཀོད་དེ། ཕེབས་སྟོན་
དང་འཁྲུངས་སྐར་གྱི་མཛད་སྒོ་ཆབས་ཅིག་ཏུ་བསྐྱངས་ཐོག་ཐུགས་གཉེར་གསན་
སྦྱོང་གི་རྒྱུན་བཟང་ལེགས་པར་མཐུད་དེ་ཐུགས་བག་ཕེབས་པར་བཞུགས་སོ། །ཚེས་བཅུ་གཟའ་སྐར་གྱི་མཐུན་འཕྲོད་མཆོག་ཏུ་དགེ་བར་བདུད་རྩི་སྨན་ཆབ་
ཀྱི་འཕྲོད་བཞེས་སླད་དུ་སྔར་ལམ་ཆིབས་རགས་ཀྱི་བཀོད་པ་རྒྱས་གཤོམ་དང་བཅས་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དུ་ཆིབས་ཞལ་ལེགས་པར་བསྒྱུར་ཐོག ཕེབས་སྟོན་གྱི་དཀར་སྤྲོ་དང་ཆབ་ཞུགས་ཉིན་གསུམ་སོགས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་མཐའ་དག་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་མངའ་ཐང་གི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་ངེས་ཉམས་བཞེས་སུ་བསྟར་རོ། །
(༡༨༡ བ་༦།

༢༩༡ འ་༡༠) དེ་ནས་བཟུང་ཉིན་ལྟར་རྣམ་འགྲེལ་དང་། ཕར་ཕྱིན་

གཉིས་ལ་དམིགས་ཕུག་གི་བརྒལ་བརྟག་ཡུན་མི་ཐུང་བ་རེ་ཆག་མེད་བསྐྱངས།ཉིན་རེའི་(༡༨༢ ཉ་༣།

༢༩༢ ཐ་༣)རིགས་ལུང་རྩོད་སྦྱང་གྲུབ་རྗེས་གཟིམས་ཆུང་
དུ་ལྟུང་བཤགས་དང་འབྲེལ་བའི་སྐུ་ཕྱག་གྲངས་གསོག་གི་དབུ་འཛུགས་མཛད།

(༡༨༢ ཉ་༥།

༢༩༢ ཐ་༨) འབྲས་སྔགས་སློབ་དཔོན་ནས་སྔ་ལོ་མགོན་ཁང་མེ་
སྐྱོན་བྱུང་ཚབ་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་གཞུང་གནས་ནས་འགན་བཞེས་གསར་བསྐྲུན་མཛད་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་མཇལ་རྟེན་འབུལ་དངོས་
བཅས་བསྟར།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

173

(༡༨༢ བ་༣།

༢༩༢ འ་༤) ཚེས་ཉེར་བདུན་ཉིན། ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པའི་མི་སྣ་
རྣམས་ནས་རྣམ་གྲྭ་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པར་བསྙེན་བཀུར་གདན་བསྐུལ་དང་འབྲེལ་ཉི་འོད་དུ་མདོ་ལུགས་ཀྱི་ཞབས་བརྟན་མཎྜལ་རྒྱས་བཤད་བཅས་སྨིན་རྒྱས་སུ་ཕུལ།
(༡༨༢ བ་༦།

༢༩༣ ཐ་༨) ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་འབྲས་སྤུངས་ཚོགས་
ཆེན་ཆོས་མཛད་སྤྲུལ་སྐུ་སོག་བཙུན་ངག་དབང་བློ་བཟང་དགེ་ལེགས་ནས་མཇལ་དར། རྟེན་གསུམ། གསོལ་འབྲས། དངོས་འབུལ་བཅས་ཕུལ་ཏེ་ཞུས་ངོར་སྐྱབས་འགྲོ་དང་། ལམ་སྒྲོན་གྱི་ལྗགས་ལུང་བསྐྱངས།
(༡༨༤ ཉ་༢།

༢༩༥ ཐ་༣། ཟླ་༧) ཚེས་ཉེར་བཞི་ཉིན་གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་
ཆབ་སྲིད་ལ་ལོག་པར་འཁུ་བའི་བསྟན་དགྲ་ཕྱི་གླིང་དཔུང་དམག་མཐར་སྐྲོད་ཅི་ནུས་
མཛད་རྒྱུར་བོད་འབངས་ལྷ་མི་མཐའ་དག་དོན་རྩ་གཅིག་དྲིལ་ཡིན་ཡང་། སྟོང་འཁུན་ས་ཡི་བདག་པོས་ལེགས་ཆའི་བཀའ་ཡིག་ཕེབས་སྒོར་གཡུལ་འཇུག་ཕྱིར་འཐེན་
བྱེད་དགོས་སྩལ་བ་འདི་སྐོར་གནས་ཆུང་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོར་བཀའ་བློན་ཐུན་མོང་ནས་ལུང་ཞུ་ཕུལ་བར་བཀའ་ལུང་མ་སྩལ་འདུག་པ་ནི། དང་པོ་བརྩམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། །བརྩམས་ནས་བཟློག་པ་ག་ལ་རིགས། །ཞེས་སྔོན་སྩལ་བའི་ལུང་དོན་དང་འགལ་བས་དགོངས་འཁྲུགས་བྱུང་བར་ངེས་པ་རྙེད་དེ་དགོངས་སེལ་མཛད་པ་དང་། བཀའ་སློབ་ཞུ་རྒྱུ་ཆབས་ཅིག་ཏུ་གཟིམས་ཆུང་སྤྱན་འདྲེན་འཕར་མ་བསྐྱངས་ཏེ་སྒྲོན་དར་དང་། མཐུན་རྫས་རྒྱ་ཆེར་བསྟར་ཏེ་ཞུ་བཤགས་མཛད་པར། ༧གོང་ས་ཆེན་པོའི་སྐུའི་གཟི་བྱིན་མ་བཟོད་པ་ལྟ་བུས་ཁྲོ་འཁྲུགས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་རིང་དུ་དོར་ཏེ་
བསྟན་སྲིད་ལ་རྒྱར་སྨན་པའི་ལས་དོན་འདི་དང་འདི་གྱིས་ཀྱི་བཀའ་ལུང་མང་པོ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

174

ལྷུག་རྗེན་དུ་སྩལ་བ་དང་། རྗེ་བླ་མའི་གསང་བ་གསུམ་ལ་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆག་གི་དམེ་གྲིབ་ངན་པས་འབགས་པ་རྣམས་བསལ་ཕྱིར་དག་བྱེད་ཁྲུས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཡང་
བསྐུལ་བ་མེད་པར་ཕུལ་ཏེ་སྐུ་ཡལ་བས་དེར་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་བློ་བདེ་ཞིང་། དགའ་མགུ་ཡི་རངས་པར་གྱུར།
(༡༨༤ བ་༤།

༢༩༦ ཐ་༣) ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་(༡༨༤ བ་༦།

༢༩༦ ཐ་༡༡) ཚེས་བདུན་
ལ་རྡོ་རྗེ་བྲག་རིག་འཛིན་སྤྲུལ་སྐུའི་གཙུག་ཕུད་བཞེས་ཏེ། མཚན་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་དབང་མཉམ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་ཞེས་གསོལ་གནང་ཐོག ངོ་འཁོར་སུམ་ཅུ་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་ཇ་གྲལ་སོགས་སྩལ།
(༡༨༥ བ་༣།

༢༩༧ འ་༨) ཟླ་བ་དགུ་པའི་(༡༨༧ བ་༥།

༢༩༧ འ་) ཚེས་དགུ་ཉིན་
(༡༨༥ བ་༦།

༢༩༨ ཐ་༡) ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་གྲུབ་ཆེན་ལོ་
ཨི་པའི་ལུགས་ཀྱི་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དབང་ཆེན་གྱི་སྔོན་འགྲོ་སློབ་མ་རྗེས་
འཛིན་གྱི་རིམ་པ་དང་། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཡར་ངོའི་མཁའ་འགྲོ་འདུ་བའི་དུས་ཆེན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དབང་བཞི་ཡོངས་རྫོགས་མཐའ་བརྟེན་དང་བཅས་པ། དེའི་ཉིན་རྗེས་མར་བདེ་གཤེགས་ཀླུ་དབང་རྒྱལ་པོའི་རྗེས་གནང་དང་། རྟ་མཆོག་རོལ་པ་གསང་བ་སྒྲུབ་པའི་དབང་ཆེན་བཅས་དབང་བརྡ་ཕྲོད་ཅིང་། སྐུ་བཞིའི་ས་བོན་ཐེབས་ངེས་སུ་
གསན།
(༡༨༦ ཉ་༤།

༢༩༨ འ་༡༠) ཚེས་བཅུ་བདུན་ཉིན་ཕག་རི་དམག་སྒར་སྤྱི་ཁྱབ་

འཕར་མ་བཀའ་བློན་རམ་པ་དང་། ལས་རོགས་སེར་སྐྱ་ལྔ། གདན་ས་གསུམ་གྱི་གྲྭ་

ཚང་སོ་སོའི་འཐུས་མི་བཅས་པར་ཐོན་ཕྱག

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

175

(༡༨༧ ཉ་༥།

༣༠༠ ཐ་༨། ཟླ་༡༠) ཚེས་ཉེར་གསུམ་ཉིན་(༡༨༧ ཉ་༦།

༣༠༠ ཐ་༩)

རིགས་ལུང་གི་རྩོད་གྲྭ་ཡུན་མི་ཐུང་ཙམ་བསྐྱངས་ཤིང་། རིང་མིན་བཅད་རྒྱ་ཚུགས་རྒྱུར་བརྟེན་མཇུག་ཏུ་བསྟན་འབར་མའི་ཤིས་བརྗོད་དང་བཅས་གྲོལ་ནས་རེ་ཞིག་ཆོས་མཚམས་འཇོག་པར་མཛད།
(༡༨༧ བ་༣།

༣༠༠ འ་༥) ཚེས་ཉེར་དྲུག་ཉིན་(༡༨༧ བ་༤།

༣༠༠ འ་༢) ལྷག་པའི་
ལྷའི་ལྗགས་བསྙེན་བཅད་རྒྱ་དམ་པོར་བཞུགས་ནས་ཐུན་བཞིའི་རིམ་པར་ལྗགས་བཟླས་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་ཞིང་། ཐུན་གསེང་རྣམས་སུའང་སྐུ་ཕྱག་གྲངས་གསོག་དང་། ཕྱག་དཔེ་གཟིགས་རྟོག མཆོད་པ་འབུལ་གཤོམ་སོགས་དོན་ལྡན་འབའ་ཞིག་གིས་འདའ་བར་མཛད།
(༡༨༨ ཉ་༦།

༣༠༡ འ་༢) འདི་སྐབས་སྔ་ཕྱི་ངེས་པ་མེད་པར་གཟིགས་སྣང་ཁྱད་
པར་ཅན་འགའ་ཞིག་བྱུང་འདུག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྐབས་ཤིག་སྐུ་བཅར་གཟིམས་དཔོན་བར་ཞི་བར་བཀའ་ཕེབས་སུ། མདང་ངའི་མདུན་སར་མི་ནག་པོ་ཞིག་འོངས་ནས་དེ་ན་རེ། ཁྱེད་རང་འོ་བརྒྱལ་ཆེན་པོ་ལན་མང་ཙམ་འོང་ཡང་། སྐུ་ཚེ་རིང་པོ་ཡོང་ཟེར་ཞིང་། ཤིང་ཏོག་གཅིག་སྟེར་བྱུང་གསུངས། དེ་ནི་དཔལ་ནག་པོ་ཆེན་པོ་མཧཱ་ཀ་ལ་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་མ་འོངས་པ་ན་༧གོང་ས་མཆོག་ཉིད་རྒྱ་ནག་དང་། མོངྒོའི་ཡུལ། རྒྱ་གར་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་དུ་མར་འབྱོན་དགོས་པ་དང་། བསྟན་འགྲོའི་དོན་དུ་
སྐུ་ངལ་ཆེན་པོ་འོང་བ། བར་སྐབས་ཀྱི་

༧སྐྱབས་མགོན་སྐུ་ཕྲེང་གཞན་ལས་སྐུ་ཚེ་
རིང་ཞིང་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་པ་སོགས་ཀྱི་ལུང་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། །
ཡང་ནུབ་ཅིག་ངའི་སར་མི་ནག་པོ་རྐང་ལག་མང་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་སླེབས་བྱུང་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

176

གསུངས། དེ་ནི་ཡི་དམ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་གཟིགས་སྣང་བྱུང་ཚོད་དུ་འདུགཡང་དེ་སྔོན་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་དུ་གཟིམས་ཆུང་དགའ་ལྡན་ཡང་རྩེར་ལྗགས་བསྙེན་མཛད་སྐབས་མཚམས་ཤིག་བཀའ་ཕེབས་སུ། དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོའི་བསྐང་གསོ་ཞིག་གཏོང་དགོས་འདུག གཟིམས་དཔོན་ལགས་ཁྱེད་རང་དཔེ་ཆར་བལྟས་ཏེ་མཉམ་དུ་འདོན་དགོས་གསུངས་ཏེ་གསུང་བསྐང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མཛད་པ་ན། མཚམས་ཤིག་ཏུ་ཞལ་ཁྲ་ཕྱེ་ཞིག གང་མཐོང་བྱུང་གསུངས་པར། གཟིམས་དཔོན་ནས་གང་ཡང་མ་མཐོང་ཞུས་པས། དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་ཕེབས་བྱུང་། ད་བཞུགས་མི་གདུག་ཞལ་ཁྲ་རྒྱོབས་ཤིག་གསུངས། གཟབ་གསོལ་སྐབས་ཞལ་ཐང་ལ་གཟིགས་ནས་དེ་སྔ་རི་སྐྱ་རི་ཁྲོད་དུ་སྡོད་སྐབས་དགོང་མོ་རྟག་པར་འོང་བའི་མི་གཉིས་པོ་དེ་འདི་དང་འདི་རེད་ཅེས་ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་དང་། འབྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཕྱག་མཛུབ་གཏོད་པ་གནང་བ་སོགས་དངོས་
ཉམས་ཅི་རིགས་པར་ལྷ་དང་བླ་མའི་གཟིགས་སྣང་ཡ་མཚན་པ་སྣ་ཚོགས་བྱུང་སྣང་ཞིང་། ལྷག་པར་ཇོ་འབྲོམ་གཉིས་ཀྱི་ཞལ་གཟིགས་གསུང་གི་སྣང་བ་རྒྱུན་མར་ཡོད་པར་གདོན་མི་ཟ་ཡང་། གཞོན་ནུ་ནས་ཐུགས་སྒམ་ཞིང་། བཀའ་གདམས་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་ལྟར་ཡོན་ཏན་སྦེད་པ་གཙོ་བོར་མཛད་པས་ཤུགས་འབྱུང་རེ་འགའ་ལས། གཞན་དུ་ཆེད་གཉེར་གྱིས་གསལ་བར་གསུངས་པ་མེད་དོ། །
(༡༩༠ ཉ་༤།

༣༠༤ འ་༤) ཞེས་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་རྗེ་བླ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
གཟིགས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་མཁན་ཆེན་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་འཇིགས་བྲལ་དབང་ཕྱུག་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

177

ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ངོ་མཚར་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ལས། རྣམ་ཀུན་མཐའ་དབུས་སྐྱེ་བོ་དུ་མའི་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་དུ་འཇོ་བའི་འཕྲིན་

ལས་ཆད་པ་མེད་པའི་ངོས་ནས་རིག་གནས་སྤྱི་དང་། མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་པོ་
རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་དང་། དེའི་སླད་དུ་གངས་ཅན་ནོར་འཛིན་གྱི་ཁྱོན་ན་ཆེ་བའི་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་འབྱུང་གནས་གདན་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུའང་བྱོན་ནས་གསན་བསམ་སོགས་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་སྐབས་ཏེ་ལྔ་པའོ།། །།

༡༩༽ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་སྔ་ཕྱིའི་ཚོགས་མགོན་དུ་གདན་ཞུས་ཆིབས་
བསྒྱུར་གྱིས་རྗེས་འཛིན། ཡོངས་འཛིན་ལས་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་དང་
དུས་འཁོར་སོགས་ཀྱི་དབང་ཆེན་དང་རྗེས་གནང་མཐའ་ཡས་ཞུས། གཞུང་
ཆེན་པོར་ཐོས་བརྩོན་གྱི་འཇུག་པ་གོང་འཕེལ་ངོས་ཡོངས་འཛིན་རྟ་ཚག་སྤྲུལ་
སྐུ་ངོས་འཛིན་དང་བཅད་རྒྱ་འགའ་ལ་བཞུགས།

(༡༩༠ བ་༤།

༣༠༥ འ་༣) ༈ ས་བཅད་དྲུག་པ་དུས་སྐབས་དེ་དག་ནས་བཟུང་སྟེ་
གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔས་མཚོན་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པར་གུས་རྟག་བརྩོན་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་ངོས། དམ་པའི་ཡོངས་འཛིན་དུ་མ་ལས་དབང་ལུང་མན་ངག་གི་བདུད་རྩི་ངོམས་མེད་དུ་གསོལ་བ་དང་། ཆོས་སྲིད་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་

རྩིབས་སྟོང་འབར་བ་ཕྱག་མཚན་དུ་བཞེས་ཏེ། ལུགས་གཉིས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་

གདུགས་དཀར་ཡུག་གཅིག་གིས་སྲིད་པ་གསུམ་པོ་ཁྱབ་བཞིན་པར་བསླབ་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་བཞེས་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་ཏེ་གསན་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

178

བསམ་སྒོམ་པ་སྟབས་གཅིག་ཏུ་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རླབས་ཆེན་བསྐྱངས་པའི་ཚུལ་ནི།
དེ་ཡང་དགུང་གྲངས་བཅུ་བཞི་བཞེས་པ་ས་གླང་ལོའི་རང་ཞལ་ཐོག་མར་བཞད་པའི་གསར་ཚེས་ཀྱི་རིམ་པར་མ་གཅིག་སྲིད་གསུམ་རྒྱལ་མོའི་ཐུགས་དམ་གཉན་པོ་ཡོངས་སུ་བསྐང་ཕྱིར་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོའི་གཟིམས་ཆུང་དང་། ཡང་སྟེང་མཐོན་པོར་གཏོར་སྐྱོང་ཚོགས་འཁོར། ཚོམས་ཆེན་དུ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དགྱེས་
སྟོན་ཆེན་མོའི་ཐོག རྒྱ་བོད་ཀྱི་མི་སྣ་མཆོག་དམན་དུ་མའི་མཇལ་དར་འབུལ་བཞེས་
ཀྱིས་མཇལ་ཁ་ཕྱག་བྱིན། ལྷ་མོའི་སྤྱན་སྔར་བརྟག་རིལ་དྲིལ་འབུལ་སོགས་སྔར་
ལམ་ལྟར་བསྐྱངས།

ཚེས་ལྔ་གཟའ་སྐར་འབྱུང་འཕྲོད་ཀྱི་དགེ་མཚན་མཆོག་ཏུ་ཤིས་པའི་ཉིན།
འཕགས་མཆོག་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་སྡོམ་བརྩོན་ངུར་སྨྲིག་གར་གྱི་རྣམ་པར་རོལ་
པ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་༧གོང་ས་སྐྱབས་
མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་མཆོག་ཉིད། དད་བརྩོན་རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་ཤིང་། མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ལྷུར་ལེན་
པར་སྤྲོ་བ་སྡེ་དགེ་ས་སྤྱོད་འཆི་མེད་རྟག་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་། སྐུ་བཅར་ཛ་ཟུར་དར་ཧན་བློ་བཟང་ཚེ་དབང་གི་རྗེས་འཇུག་ཟུང་ནས། དུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཉམ་མེད་སྟོབས་བཅུ་མངའ་བ་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་སྙན་པའི་བ་དན་ས་གསུམ་ན་གཡོ་བ་དེས་མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དྲུག་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཆོ་འཕྲུལ་གྱིས་བཏུལ་བའི་དུས་
ཆེན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་འབྲེལ་བར་གངས་ཅན་འཛིན་མའི་ཁྱོན་འདིར་འཇམ་མགོན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

179

བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐ་གྲུ་ཐམས་ཅད་དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགའ་
ལྡན་པའི་རིང་ལུགས་བཟང་པོས་ཡོངས་སུ་གཏམས་ཏེ་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་ཞེས་པའི་དུས་མཆོད་ཁྱད་པར་ཅན་ཐུགས་བསྐྱེད་རླབས་པོ་ཆེས་འཛུགས་པར་མཛད་པའི་གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་གི་ཀུན་དགའ་ར་བར་མི་འཇིགས་གདོང་ལྔས་བཏེག་པའི་གསེར་གྱི་ཁྲི་འཕང་མཐོན་པོར་འཁོར་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པ་མཁས་མང་རྒྱུ་སྐར་གྱི་ཕྲེང་བ་འཁྲིགས་པའི་མགོན་དུ་སྤྱན་འདྲེན་གྱི་གསོལ་བ་ཇི་ལྟར་བཏབ་པའི་དོན་བཞིན་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཕན་བདེའི་རྩ་ལག་རྒྱལ་
བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་རྒྱས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། སྐྱེ་རྒུ་མཐའ་དག་བདེ་སྐྱིད་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དཔལ་ལ་སྦྱོར་ཕྱིར་ཆིབས་རགས་རྒྱས་པའི་བཀོད་པ་
ཚར་དུ་དངར་བ་དང་བཅས་དགེ་འཕེལ་ས་འཛིན་གྱི་རྩེ་མོར་སྲིད་པའི་སྒྲོན་མེའི་འོད་
ཞགས་ཐོག་མར་བརྐྱངས་པ་དང་མཉམ་དུ་སྐྱེ་འགྲོའི་ཚོགས་ལ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་

དཔལ་ཡོན་སྟེར་བཞིན་པར་ཆིབས་ཀྱི་ཞལ་ལོ་བསྒྱུར་ཏེ་སྔར་སྲོལ་མཛད་སྒོ་རྒྱས་
པར་བསྐྱངས།
(༡༩༢ ཉ་༣།

༣༠༨ ཐ་༡) ཚེས་བཅུ་ཉིན་དད་གཏོང་ཡངས་པ་སྡེ་དགེ་ས་སྤྱོད་པ་
དང་།(༡༩༢ བ་༢།

༣༠༨ འ་༦) ཚེས་བཅུ་གསུམ་ཉིན། ཀུན་གླིང་ཛ་ཟུར་ཤག་ཚང་གི་
ལེགས་ཚོགས་སྤེལ་ཕྱིར་གུང་ཚིགས་ཚོགས་དབུས་སུ་ཞབས་ཟུང་གསེར་གྱི་

འདབ་བརྒྱ་མངོན་པར་བཀོད་ནས་སྐྱབས་འགྲོའི་གསུང་བསྐུལ་དང་། དངོས་འབུལ་
གྱི་ཚན་གྲངས་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་བདག་གིར་བཞེས་ནས་ལྗགས་བསྔོའི་མཚམས་སྦྱོར་རྣམ་པར་དག་པས་དགེ་བའི་ས་བོན་ནམ་ཡང་ཆུད་མི་ཟ་བར་མཛད། དེ་རྗེས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

180

གཟིམས་ཆུང་དུ་བསྙེན་བཀུར་གྱི་སྐུ་སྐལ་ལེགས་འབུལ་ཡང་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར།
དེ་ནུབ་གསོལ་ཚིགས་གོང་མཚན་གཟིམས་ཁང་དུ་སྐུ་ཕྱག་གནང་སྐབས་ཞལ་
དཀར་གྱི་འཁྲིས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ཡུད་ཙམ་བཞུགས། གཟིམས་དཔོན་བར་ཞི་བ་ཕྱག་
འཚལ་གྱིན་ཡོད་པར་འདིར་ལྟོས་དང་གསུངས། ཁོང་གིས་སྐུ་མདུན་དུ་ཕྱིན་ནས་

བལྟས་པར། ཞལ་དཀར་སྒོ་པང་ལ་མི་མགོ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་གི་རྣམ་པ་སོལ་བས་
འབྲི་གནང་མཛད་འདུག་པ་དང་། བཀའ་ལས། མདང་ངའི་རྨི་ལམ་དུ་མི་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་ངོས་ལ་ཆེར་བལྟས་ཏེ་ཁྱེད་རང་སྐུ་ཚེ་རིང་པོ་ཡོང་ཞེས་ནན་གྱིས་ཟེར་

བྱུང་བས་ད་ནང་དེ་ག་འདྲ་བ་ཞིག་བྲིས་པ་ཡིན་གསུངས། འདི་ཡང་ལུང་བསྟན་གྱི་

མནལ་ལྟས་ངོ་མཚར་བ་ཞིག་ཡིན་འདུགཚེས་བཅོ་ལྔའི་སྔ་ཆར་སྤྱན་འདྲེན་གྱི་སྲི་ཞུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སྔུན་བདར་ཏེ་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་གཉིས་པ་གསུང་ཆོས་ར་བའི་བཞུགས་ཁྲི་ཆེན་མོར་
ཞབས་སོར་བཀོད་ནས་ལྷ་མིའི་འཁོར་ཚོགས་རྒྱུ་སྐར་གྱི་གྲངས་ལ་འགྲན་པས་ལྷ་
རྫས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་རིམ་པར་བསྟར་བ་དགོངས་པས་བདག་གིར་བཞེས་ནས་ཕྱག་གཉེན་པདྨའི་འཁྲི་ཤིང་ལྟར་བརྐྱངས་ཏེ་བྱིན་རླབས་སྩལ་རྗེས། ཕུན་ཚོགས་དགེ་
ལེགས་སོགས་ཀྱི་བླ་བརྒྱུད་གསོལ་འདེབས་མཇུག དལ་བའི་རྟེན་འདི་ཡིད་བཞིན་ནོར་ལས་ལྷག །འདི་འདྲ་རྙེད་པ་ད་རེས་ཙམ་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དང་

འབྲེལ་བའི་སྔོན་འགྲོའི་གསུང་བཤད་རགས་རིམ་བསྐྱངས་རྗེས་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྔོན་གྱི་འཁྲུངས་རབས་ལས་བརྩམས་པའི་ལེགས་བཤད་པདྨ་
དཀར་པོའི་ཕྲེང་བ་སྤེལ་བར་མཛད་པས་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཀྱི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

181

བརྟན་པ་ཅིག་ཅར་ཕྲོགས་ཏེ་རྗེ་བླ་མ་འདི་ནི་སྨྲ་བའི་དབང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཉིད་གཟུགས་སྐུ་རགས་པའི་བཀོད་པ་མ་བསྡུས་པར་གཞོན་ནུ་ལང་ཚོ་གསར་པའི་ཟོལ་དུ་བསྒྱུར་ནས་བདག་ཅག་སྙིགས་མའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་སྤེལ་
བར་མཛད་པའོ་ཞེས་དགའ་བའི་ཅ་ཅོ་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་སྒྲོག་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ནས་ཡོན་གྱི་བདག་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་ཚོགས་བྱང་ཆེན་གྱི་རྒྱུར་སྨིན་པའི་
ལྗགས་བསྔོ་དང་། གཏང་རག་མཎྜལ་འབུལ་བཞེས་གྲུབ་རྗེས་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཕེབས་བསྐྱོད་མཛད། ཕྱི་དྲོ་ཁྱམས་གྲྭར་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་མགོན་དུ་ཕེབས་བསྐྱོད་
ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་མཆོད་སྡོང་ཆེན་པོ་ཇོ་བོ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུར་ཐུགས་དང་
བ་དང་། གུས་པ་དྲི་མ་མེད་པས་སྐུ་ཕྱག་ལན་གསུམ་མཛད་དེ་བཞུགས་ཁྲིར་འཁོད་
ནས་ཞལ་འདོན་གྱི་རིམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། མཇུག་ཏུ་ལྗགས་བསྔོ། བསྟན་འབར་མ། བདེ་ཅན་སྨོན་ལམ་མཐུན་འགྱུར་དང་བཅས་པ་སོགས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཕྱག་སྲོལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཛད་དེ་སྐྱེ་བོ་ཁྲི་ཕྲག་དུ་མའི་རྒྱུད་ལ་ཐར་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ས་བོན་གྲུང་པོ་བསྐྲུན་པར་གྱུར་ཏོ། །

(༡༩༤ བ་༤།

༣༡༢ ཐ་༤) ཆོ་འཕྲུལ་དུས་མཆོད་ཆེན་མོ་གེགས་མེད་གྲུབ་པའི་
དགའ་སྟོན་གྱི་ཆ་ལག་གྱི་ལིང་དང་། ཡིད་སྐྱེས་ཀྱི་བང་སྩལ་དཀྱུས་སུ་འགྲན་པ་

སོགས་རྩེད་མོའི་རྣམ་གྲངས་སྣ་ཚོགས་ལ་སྤྱན་རས་ཀྱིས་བཙའ་བར་མཛད་ཅིང་།
སྐྱ་སེར་གྱི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཁྲི་ཕྲག་དུ་མར་མཚན་དཔེའི་ཞལ་དཀྱིལ་དངོས་སྟོན་གྱི་

སྐལ་བཟང་དམ་པ་ཡང་ཅི་བདེར་སྩལ། དེ་ནས་ཆིབས་རགས་ཀྱི་བཀོད་པ་སྔར་ལྟར་རྒྱས་གཤོམ་གྱི་དབུས་སུ་རྗེ་ཉིད་ཕེབས་བྱམས་ལ་བརྟེན་ནས་ར་ཆེ་གཙུག་ལག་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

182

ཁང་དུ་བྱོན་ཏེ་ཇོ་བོ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེར་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་གྱི་སྐུ་ཕྱག་དང་། ཐུགས་
སྨོན་གནས་གཟིགས་བསྐྱངས་ཏེ་དགའ་བྱེད་ཀྱི་བསྟི་གནས་དང་མཚུངས་པའི་རི་བོ་
གྲུ་འཛིན་གྱི་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོར་ཆིབས་ཞལ་མངོན་པར་བསྒྱུར།
(༡༩༥ ཉ་༣།

༣༡༢ འ་༦) ཚེས་ཉེར་དགུ་ནས་དབུ་འཛུགས་གནང་སྟེ་ཉིན་ལྟར་
ཕྱག་དཔེ་ལྗགས་ཁྲིད་གསན་བཞེས་དང་། མཚན་ཞབས་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་
གཞུང་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་ལུང་བགྲོ་གླེང་ལའང་ཐུགས་བརྩོན་གསེང་ལྷོད་མེད་པ་བསྐྱངས།
(༡༩༦ ཉ་༦།

༣༡༤ འ་༥། ཟླ་༢) ཚེས་ཉེར་གསུམ་ཉིན་ཕག་རི་ས་མཚམས་སུ་
བསྟན་དགྲ་མི་བསྲུན་ཕྱི་གླིང་དཔུང་དམག་རྣམས་དྲག་པོ་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་རིམ་

དང་། ཡན་ལག་བཞི་པའི་དམག་ཚོགས་ཀྱི་གཡུལ་ངོ་བྱ་སྤུ་གནོན་བཞིན་བཤམས་ནས་མཐར་སྐྲོད་བྱེད་མུར་ཤར་ཕྱོགས་ས་ཡི་ཚངས་པའི་བཀའ་ཡིག་དགོངས་དོན་བཞིན་བོད་བཞུགས་ཧྲིན་ཨཾ་བན་ནས་བར་ཆིངས་མཛད་པའི་འདུམ་དོན་ལེགས་
འགྲིགས་ཞོད་འཇགས་བྱུང་བར་བརྟེན། ཁམས་བོད་ཀྱི་དམག་མི་འགོ་བྱེད་དང་བཅས་པ་རང་གནས་སུ་ཕྱིར་ལོག་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་མཇལ་ཕྱག་རིམ་བཞིན་སྩལ་ཏེ་
ཁུངས་སོ་སོར་སྐྱེལ་སྒྲོལ་རྒྱབ་འདེད་དང་བཅས་རྫོང་བདའ་མཛད།
(༡༩༦ བ་༤།

༣༡༥ ཐ་༧) ཚེས་བདུན་ཉིན་རྡོར་བྲག་རྒྱལ་སྲས་སྤྲུལ་སྐུ་ཆོག་གྲྭ་
དང་བཅས་ནས་པདྨའི་རྒྱལ་ཚབ་རྡོ་རྗེ་བྲག་རིག་འཛིན་རྡོ་རྗེ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་

དགོངས་གཏེར་བཀའ་འདུས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་ཆ་ལག་ལས་ཚོགས་བཅུ་གསུམ་པ་མཁའ་འགྲོའི་བསུན་བཟློག་དང་འབྲེལ་བར་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཕྱག་ལེན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

183

རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་སྒོ་ནས་བརྟན་བཞུགས་ཞབས་བརྟན་སྨིན་རྒྱས་འབུལ་བཞེས་བསྐྱངས།
(༡༩༧ ཉ་༣།

༣༡༥ འ་༡) ཟླ་བ་བཞི་པའི་(༡༩༧ བ་༢།

༣༡༦ འ་༡༠) ཚེས་བཅོ་
བརྒྱད་ཉིན། བདུད་རྩི་སྨན་ཆབ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་འཕྲོད་བཞེས་སླད་སྔར་
ལམ་ཆིབས་རགས་ཀྱི་བཀོད་པ་རྒྱས་གཤོམ་དང་བཅས་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དུ་ཆིབས་ཞལ་ལེགས་པར་བསྒྱུར་ཐོག ཕེབས་སྟོན་ཆབ་ཞུགས་ཉིན་གསུམ་ལ་དགྱེས་བཞིན་ནས་དབུ་གཡབ་ཏུ་རིགས་བདག་ཡོངས་འཛིན་མཆོག་གི་དྲུང་ནས་གསན་བྱའི་གཞུང་ལམ་དམ་པའི་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་ལ་དྲི་བ་དྲི་

ལན་གྱི་སྒོ་ནས་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཕྲ་རགས་གང་ལའང་གོ་བ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་

སྟེར་བའི་གསུང་བཤད་ལྗགས་ཁྲིད་ཕུ་ཐག་ཆོད་པ་གསན་པ་དང་། མཚན་ཞབས་
རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་རྩོད་པའི་གྲྭར་ཞུགས་ནས་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པའི་སྦྱོར་བས་ཚད་མ་གསུམ་གྱི་གཞལ་བྱའི་གནས་རྣམས་འོལ་སྤྱི་ཙམ་མིན་པར་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་
ཇི་བཞིན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་ལུང་འཕེན་རྩོད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། སྐུ་ལུས་ལ་
བབས་བསྐུར་བའི་བསག་སྦྱང་གི་སྒོ་དུ་མ། ཤིང་བྱང་དང་། ཤོག་བུ་ཅི་རིགས་ཀྱི་ངོས་ལ་ཕྱག་བྲིས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་སྒྱུར་འགོད་སོགས་སྐུ་ཡོན་གསན་སྦྱོང་གི་རྣམ་
གྲངས་མང་པོར་ངང་པ་ཆུ་མཚོར་འཇུག་པ་ལྟ་བུའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་བརྟུལ་བ་དྲག་

པོ་དགྱེས་བཞིན་ལྷུར་བཞེས་ལ་ཞུགས་སོ། །
ཟླ་བ་ལྔ་པའི་(༡༩༨ ཉ་༡།

༣༡༧ ཐ་༦) ཚེས་བཞི་ཉིན་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་
ཞལ་སྔ་ནས་རྗེ་བླ་མ་རིགས་གསུམ་སྤྱི་འདུས་ཀྱི་བུམ་ཆོག་ལྗགས་ལུང་དང་། ཕྱག་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

184

ལེན་གྱི་ལྗགས་ཁྲིད་ཞིབ་པ་གསན།
(༡༩༨ ཉ་༦།

༣༡༧ འ་༤) ཚེས་ཉི་ཤུར་འབྲས་སྔགས་མགོན་ཁང་གསར་པར་
བཞུགས་རྒྱུའི་བློས་བསླངས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་གསར་བཞེངས་ཁག་སྤྱན་ཞུར་བྱུང་བར་
ལྷག་གནས་ཀྱི་ཤིས་བརྗོད་བསྐྱངས།
(༡༩༨ བ་༡།

༣༡༨ ཐ་༢) ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་གཅིག་ནས་དབུ་འཛུགས་ཀྱི་ཚེས་
ལྔ་བར་མདོ་སྔགས་གདམས་པའི་གཏེར་མཛོད་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་དང་། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་ལྷ་སོ་གཉིས། འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་དྲིལ་བུ་ཞབས་ལུགས་ལྷ་ལྔ། གདུགས་དཀར་ལྷ་
མང་། དཔལ་མོ་ལུགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅས་ཀྱི་དབང་ཆེན་དང་། མགོན་པོ་
བར་ཆད་ཀུན་སེལ་དང་། བླ་མགོན་དབྱེར་མེད། ལྷ་མོ་དམག་ཟོར་མ། རྣམ་སྲས་
བཅས་ཀྱི་རྗེས་གནང་སོགས་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་རིམ་པ་ཟབ་མོ་དུ་མ་ཞིག་དམ་པ་བར་མ་
ཆད་ཀྱི་ངད་མ་ཡལ་ཞིང་། ཕྱག་ལེན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཆ་ཙམ་མ་འཆོལ་བར་བུམ་པ་
གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་གསན་བཞེས་མཛད་དོ། །ཚེས་བརྒྱད་ཉིན་སྒྲོལ་དཀར་གྱི་སྒོ་ནས་
སྐུ་ཚེ་རིང་དུ་བསྲིང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས་འབུལ་བསྐྱངས།
(༡༩༨ བ་༥།

༣༡༨ འ་༡༡) ཐོར་རྒོད་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་བློན་བཙུན་མོ་ངོ་འཁོར་ལྟོས་
བཅས་དབུས་ཕྱོགས་རྣམ་དཀར་ལེགས་བྱས་ཀྱི་བགྱིད་སྒོ་རྒྱ་ཆེར་གྲུབ་ནས་ཐོན་
ཕྱག་ཏུ་བཅར་བར་ཕྱག་གི་པད་འདབ་ལྷུག་གྲོལ་གྱི་བྱིན་རླབས་དང་། མགྲོན་སྟོན་
གྱི་སྣེ་ལེན་བཟང་པོ། རྒྱལ་གསུང་འགྱུར་རོ་ཅོག་གི་གླེགས་བམ་ཆ་ཚང་དང་། དུང་
རྒྱ་གླིང་གིས་མཚོན་རོལ་ཆ། གོས་སྣམ་ཁ་བཏགས་སོགས་མཁོ་དགུའི་ཡོ་བྱད་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

185

སྤམས་མཐོ་བའི་ཐོན་རྫོངས་དང་། ཐོར་རྒོད་རྒྱལ་པོའི་སའི་ཆར་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་
གསར་བཙུགས་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་བསྟར་རྒྱུའི་བཅའ་ཡིག ཐོན་ཉིན་ཐབ་སྐྱེལ་
བཅས་གཟབ་རྒྱས་སྩལ།
(༡༩༩ བ་༣།

༣༡༩ འ་༥། ཟླ་༨) ཚེས་ཉེར་བརྒྱད་ཉིན་ཆིབས་རགས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་
མཛེས་པར་བསྟར་ཏེ་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་ནས་རི་བོ་གྲུ་འཛིན་གྱི་གཞལ་

མེད་ཁང་ཆེན་པོར་ཞབས་སོར་བཀོད།
(༡༩༩ བ་༦།

༣༢༠ ཐ་༤) ཉིན་ལྟར་རིགས་ལམ་གྱི་འཛིན་རྩོད་གསན་སྦྱོང་ཆག་
མེད་མཛད།
(༢༠༢ ཉ་༡།

༣༢༣ འ་༡༠) དགུང་གྲངས་བཅོ་ལྔ་བཞེས་པ་ལྕགས་སྟག་གནམ་
ལོའི་རང་ཞལ་གསར་དུ་བཞད་པའི་ཐོག་མར་གཟིམས་ཆུང་དང་། ཕོ་བྲང་རྩེ་མོར་མ་གཅིག་འདོད་པའི་རྒྱལ་མོ་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་གཏོར་སྐྱོང་མངའ་གསོལ་དང་།(༢༠༢ ཉ་༣།

༣༢༣ འ་༦) དགྲ་ལྷའི་གཟབ་གསོལ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་སྔར་སྲོལ་
ཉམས་མེད་ཡར་རྒྱས་སུ་བསྐྱངས།
(༢༠༢ ཉ་༤།

༣༢༣ འ་༢) ཚེས་བདུན་ཉིན་རྣམ་འདྲེན་ཉིན་བྱེད་དབང་པོ་ལེགས་
ཚོགས་ཀྱི་དགུང་མཁར་འདྲེན་པའི་དད་བརྩོན་གྱི་ཤིང་རྟ་དམ་པ་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་
ལྕོག་པ་དང་། རྭ་སྒྲེང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་རྣམ་གཉིས་ནས་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་མགོན་དུ་སྤྱན་དྲངས་པ་ལྟར་འཁོར་ཚོགས་རྒྱ་མཚོའི་མིག་འཕྲུལ་གྱིས་མངོན་པར་རྩེན་བཞིན་པར་ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་གི་གན་དྷོ་ལར་ཞབས་སོར་བཀོད་ནས་ཨེ་ཝཾ་དུ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དགྱེས་སྟོན་ཉམས་སུ་བསྟར་བ་དང་། མཆོད་ཅིང་རྗེད་པའི་སྐྱེ་བོའི་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

186

ཚོགས་ཁྲི་ཕྲག་བརྒལ་བར་ཕྱག་སོར་གྲོལ་བའི་གདུང་སེལ་གྱི་བྱིན་རླབས་སྩལ།

དེའི་ཕྱི་ཉིན་རིགས་ཀྱི་བདག་པོའི་དྲུང་ནས་དག་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་སེལ་དང་། ཚེ་རྟའི་
རྗེས་སུ་གནང་བ་བཞེས།
(༢༠༣ བ་༣།

༣༢༦ ཐ་༥) མཚན་ཞབས་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་ལུང་གི་རྣམ་གཞག་བགྲོ་གླེང་སོགས་ཐུགས་གཉེར་གསན་བསམ་གྱི་རྩེ་དགར་ཉིན་མཚན་ཁོར་ཡུག་ཏུ་གཞོལ་
བར་མཛད།
(༢༠༤ བ་༤།

༣༢༧ འ་༣) ཟླ་བ་གསུམ་པའི་(༢༠༥ ཉ་༡།

༣༢༨ ཐ་༥) ཚེས་ལྔ་ཉིན་
ཚོམས་ཆེན་གསར་པ་སྲིད་ཞིའི་ཕུན་ཚོགས་སུ། ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་ནས་གམ་བཅར་ལེགས་བཤད་གླིང་པའི་འཆར་ཅན་སྒྲུབ་མཆོད་དང་སྟབས་མཚུངས་སུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྡུལ་ཚོན་གྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དབང་གི་སྔོན་འགྲོ་
སྟ་གོན་གྱི་རིམ་པ་དང་། ཚེས་བཅུ་བཞི་ཉིན་མཆོད་གར། ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་དབང་གི་དངོས་གཞི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་དང་། བྱིས་པ་ལྟར་འཇུག་པའི་དབང་བདུན། ཚེས་བཅུ་དྲུག་ཉིན་དབང་གོང་མ་དང་། གོང་ཆེན། བདག་པོ་ཆེན་པོའི་དབང་། རྡོ་རྗེ་ཤུགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་གཏོར་དབང་དང་བཅས་པ་དམ་པ་གོང་མའི་ཕྱག་ལེན་འཁྲུལ་
མེད་ཞིབ་རྒྱས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབང་བརྡ་འཕྲོད་ངེས་སུ་གསན་བཞེས་ཐོག
(༢༠༥ ཉ་༥།

༣༢༨ འ་༧) དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་བརྟུལ་ཞུགས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་སོགས་
དུས་འཁོར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམ་ཚིག་རྣམས་ཀྱང་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྲུང་བ་ལ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

187

བརྩོན་པ་མཛད་དོ། །
(༢༠༥ བ་༤།

༣༢༩ ཐ་༡༠) ཟླ་བ་བཞི་པའི་(༢༠༦ ཉ་༣།

༣༣༠ ཐ་༤) ཚེས་ཉེར་
གཅིག་ཉིན། དཔལ་སྣར་ཐང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བསྟན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་པར་གཞི་རྣམས་ལོ་མང་སོང་བས་བགྲེས་ཟད་ལྷུ་གྱར་སོགས་
ཀྱིས་པར་གདབ་མི་བཟོད་པར་བརྟེན། གཞུང་ས་དང་། བཀྲས་བླ་གཉིས་ཐུན་མོང་ནས་པར་ཁྲུས་དང་། ཡིག་འབྲུ་འཛུགས་རྒྱགས་གནང་རྒྱུའི་དོ་དམ་མཁན་ཆུང་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་པ་དང་། བསམ་ཡས་ཉམས་གསོའི་ལས་གྲྭར་བསྐྱོད་མི་འདོད་དཔལ་ཚགས་པ་དབུ་ཆེན།(༢༠༦ བ་༣།

༣༣༠ འ་༣) ཀོང་པོ་ཞོ་ཁར་དངུལ་པར་
གསར་རྒྱག་གི་ལས་གྲྭར་འགྲོ་མི་གཉེར་ནང་དང་། འདོད་དཔལ་བཟོ་རིགས་འགོ་
བྱིངས་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔ་བཅས་པར་ཐོན་ཕྱག་སྩལ།
ཟླ་བ་ལྔ་པའི་(༢༠༦ བ་༥།

༣༣༡ ཐ་༣) ཚེས་བཅུ་བཞི་ཉིན་དབུ་རྩེའི་གཟིམས་
ཆུང་བདེ་སྐྱིད་རྟག་བརྟན་དགེ་འཕེལ་ཁང་བཟང་དུ་རིགས་ཀྱི་ཅོད་པན་ཡོངས་འཛིན་
བྱམས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་རིག་འཛིན་ཟིལ་གནོན་བཞད་པ་སྩལ་གྱི་ཐུགས་བཅུད་བྱང་གཏེར་ཕུར་པ་རྩ་གསུམ་དྲིལ་སྒྲུབ་ཀྱི་དབང་སྟ་གོན་དང་། ཚེས་
བཅོ་ལྔར་དངོས་གཞི། ཚེས་བཅུ་དྲུག་ཉིན་མགོན་པོ་གུར་ལྷ་བརྒྱད་དང་། ཞལ་བཞི་པ་སྒྲུབ་དུས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་གནང་། སྟག་ཕུའི་དག་སྣང་སྒྲོལ་མ་ཙིཏྟ་མ་ཎིའི་རྗེས་གནང་ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། གྲུབ་དབང་ཛེ་ཏཱ་རིའི་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་

རྒྱལ་ལྷ་དགུའི་རྗེས་གནང་བཅས་ཕྱག་ལེན་རྣམ་དག་གི་སྒོ་ནས་གསན་བཞེས་དང་། (༢༠༧ ཉ་༣།

༣༣༡ འ་༩)ཟླ་བ་དྲུག་པའི་(༢༠༧ ཉ་༣།

༣༣༡ འ་༨) ཚེས་གཉིས་ཉིན་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

188

ཧྲིན་ཨཾ་བན་ཕག་རིར་བོད་ཕྱིའི་ཆིངས་འདུམ་དོན་གཅོད་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ་བོད་ཕེབས་ཐོག་འདི་ཉིན་དབུ་གཡབ་ཏུ་མཇལ་འཕྲད་དུ་བྱོན།
(༢༠༧ ཉ་༤།

༣༣༡ འ་༤) འདི་ལོ་ལྷུན་གྲུབ་དགའ་ཚལ་ནང་རིགས་གསུམ་མགོན་
པོའི་ལྷ་ཁང་གསར་བསྐྲུན་མཛད། ཚེས་བཅུ་ནས་བཟུང་དགུང་ཞག་བདུན་ཕྲག་གཉིས་རིང་དཔལ་ཆེན་རྟ་མཆོག་རོལ་པ་དང་། ཡང་གསང་ཕུར་བ་རྒྱ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ལྗགས་བསྙེན་བཅད་རྒྱ་དམ་པོར་བཞུགས།
(༢༠༧ བ་༢།

༣༣༢ ཐ་༨། ཟླ་༧) ཚེས་གསུམ་ཉིན་འབྲུག་གཞུང་ནས་མེ་ཕག་
དང་། ས་བྱི་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིག་འབུལ་མཇལ་རྟེན་འབུལ་བཞེས།
(༢༠༧ བ་༣།

༣༣༢ ཐ་༡༢) ཚེས་བཅུ་གསུམ་ཉིན་རྟ་ཚག་ཧོ་ཐོག་ཐུའི་ཡང་སྲིད་
གསེར་བུམ་དཀྲུག་འདོན་གྲུབ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་མཇལ་ཁར་ཆུང་སྲིད་དང་། ཛ་སག ལྡེ་འཆང་། ཀུན་གླིང་ལས་སྣེ། ཞབས་གྲས་སོགས་མི་གྲངས་སུམ་ཅུ་སྐོར་
བཅར་བར་ཕྱག་དབང་ཇ་གྲལ་ཐོག སྤྲུལ་སྐུའི་བཙུག་ཕུད་བཞེས་ཏེ་མཚན་ངག་དབང་ཐུབ་བསྟན་བསྐལ་བཟང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་སྩལ།
(༢༠༨ ཉ་༢།

༣༣༣ ཐ་༦) གདན་ས་གསུམ་གྱི་སློབ་དཔོན་དང་། དྲུང་རིགས་
སེར་སྐྱ། ས་མཚམས་སུ་འགྲོ་མི་གདན་སའི་འཐུས་མི་བཅས་ཚང་འཛོམས་སར་བོད་ཕྱི་ས་མཚམས་ཆིངས་མོལ་མཇུག་འཁྲུན་གྱི་ཞུ་ཐོ་སྔོན་འབྱོར་དོན་གནད་རྣམས་འཕྲལ་ཡུན་བསྟན་སྲིད་ལར་རྒྱར་མི་གནོད་པར་ཕན་སླེབས་ཆེ་ཞིང་། ཕན་ཚུན་ཉེ་འགྱང་འཐེན་འཁྱེར་མེད་པར་རྡོག་རྩ་གཅིག་ལ་སོར་གནས་ཡུན་འཁྱོངས་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་བསྒྱུར་མགྲོན་བརྒྱུད་སྩལ།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

189

(༢༠༩ ཉ་༤།

༣༣༥ ཐ་༣། ཟླ་༡༠) ཚེས་ཉེར་གསུམ་ཉིན་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་
ཆེའི་དྲུང་ནས་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་བདུད་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ཁྲིད་ལུང་

སྦྲགས་མ་དང་། བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བྱིན་རླབས་གྲུ་ཆར་འབེབས་པའི་སྤྲིན་སྒྲ། ལྕང་

སྐྱ་ངག་དབང་ཆོས་ལྡན་གྱི་གསུང་ཟ་བྱེད་མཁའ་འགྲོའི་སྦྱིན་སྲེག་གི་ལུང་བཅས་
གསན། ཚེས་ཉེར་ལྔ་ནས་(༢༠༩ བ་༢།

༣༣༥ འ་༡༢) རེ་ཞིག་ཕྱི་ནང་གི་གཡེང་བ་
བཅད་དེ་ལྷག་པའི་ལྷ་ཞིག་གི་ལྗགས་བསྙེན་སྐུ་མཚམས་དམ་པོར་བཞུགས་ནས་ཉིན་ལྟར་ཐུན་དང་ཐུན་མཚམས་ཀུན་དུ་ལྷ་སྔགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོས་འདའ་བ་
དང་།(༢༠༩ བ་༣།

༣༣༥ འ་༧) བཅད་ཁོངས་སུ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་
ཚེ་རྟ་དང་། སྒྲོལ་དཀར་གྱི་རྗེས་སུ་གནང་བ་གསན་བཞེས་དང་། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་
པའི་ཚེས་ཉེར་བཞི་ཉིན་ལྗགས་བསྙེན་གྱི་ཁ་སྐོང་ཞི་བའི་སྦྱིན་སྲེག་འབྲུ་འབུམ་གྱི་
བཅུ་ཆ་ལོངས་ངེས་དམ་པའི་ཕྱག་བཞེས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འབུལ་བ་གནང་། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཚོགས་འཁོར་ཟབ་མོས་བསྒྲུབ་བྱ་མཉེས་པར་མཛད་དོ། །

༢༠༽ལོ་གསར་དགྱེས་མཆོད་དང་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་སྔ་ཕྱིའི་ཚོགས་མགོན་དུ་
གདན་ཞུས་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་རྗེས་འཛིན་གོང་འཕེལ། ཕར་ཕྱིན་གསན་སྦྱོང་
ལེགས་གྲུབ་དང་དབུ་མའི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཞུགས་པར་རྟེན་འབྱུང་
སྤྲོས། ༧གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་དམ་ཡང་གསང་རྒྱ་ཅན་ལས་དབང་དང་
བྱིན་རླབས་བཤད་ལུང་རྒྱ་ཆེ་གསན་ཞུས་རྗེས་དེ་འབྲེལ་གྱི་བཅད་རྒྱ་ལའང་

གཞོལ། ཆོས་སྦྱིན་སླད་པར་གཞི་རེ་ཡང་གསར་བསྐྲུན་དབུ་འཛུགས་བསྐྱངས། རྒྱ་ ཆེན་གཞུང་ལ་ཐུགས་བརྩོན་ལྷོད་མེད་གནང་བས་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

190

ལ་སྦྱངས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་སྟོན་དང་བསྟན་པ་དངོས་སྡེ་སྣོད་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཡང་

གཞི་རྩར་གྱུར་པའི་འདུལ་བའི་སྡེ་ སྣོད་རིན་པོ་ཆེར་ཐུགས་གཉེར་གནང་།

(༢༡༠ ཉ་༣།

༣༣༦ འ་༡༢) དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་བཞེས་པ་ལྕགས་ཡོས་གནམ་
ལོའི་རང་ཞལ་ཐོག་མར་ངོམས་པའི་གསར་ཚེས་ཀྱི་རིམ་པར་མ་གཅིག་འདོད་ཁམས་དབང་ཕྱུག་མའི་གཏོར་སྐྱོང་མངའ་གསོལ་(༢༡༠ ཉ་༤།

༣༣༦ འ་༨) སོགས་
གནའ་སྲོལ་ལུགས་བཟང་མཐའ་དག་མི་ཉམས་ཡར་ལྡན་དུ་བསྐྱངས་ཤིང་། སྲིད་སྐྱོང་དེ་མོ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་དང་། ཞབས་ཟུར་བློ་བཟང་ཕུན་ཚོགས་གཉིས་ནས་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོར་མང་འགྱེད་ཀྱི་སྲི་ཞུ་བསྒྲུབ་རྒྱུའི་ཚོགས་མགོན་དུ་སྤྱན་འདྲེན་
གསོལ་འདེབས་ཞུས་པ་དོན་ལྡན་དུ་མཛད།
(༢༡༢ ཉ་༡།

༣༣༩ ཐ་༩) འབྲུག་གསང་སྔགས་ཆོས་གླིང་སྤྲུལ་སྐུ་ངོ་གཡོག་ནས་
རྟེན་གསོལ་དངོས་འབུལ་དང་བཅས་ཞུས་ངོར་གཙུག་ཕུད་བཞེས་ཏེ། མཚན་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཕྱུག་ཀུན་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་སྩལ།
(༢༡༣ ཉ་༤།

༣༤༡ ཐ་༩) ཚེས་ཉེར་གཅིག་ནས་ཉེར་བརྒྱད་བར་ཉིན་ལྟར་གསན་
བསམ་གྱི་གསེང་བར་དུ་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་སྔོན་འགྲོ་སྤྱི་

བཤད་ཚིག་རྣོ་ལ་དོན་འདྲིལ་བ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བ་ཐུགས་རྒྱུད་འཁུལ་ངེས་ཀྱིས་སྐབས་ཕྱེ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་།
ཚེ་ལྷ་རྣམ་གསུམ་གྱི་གཟུངས། ཐུན་དྲུག་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར། ཀུན་གཟིགས་དཔལ་
ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་ཤམ་བྷ་ལའི་སྨོན་ལམ་བཅས་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་གསན་བཞེས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

191

བསྐྱངས།
(༢༡༤ ཉ་༣།

༣༤༢ འ་༤) ཟླ་བ་ལྔ་པའི་(༢༡༤ ཉ་༤།

༣༤༢ འ་༡) ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིས་
བརྩེགས་ཀྱི་ཕྱི་མ་གཟའ་སྐར་སྦྱོར་ཤིས་མཆོག་ཏུ་དགེ་བར་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་
གཞུང་ལ་གསན་སྦྱོང་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་དགྱེས་སྟོན་དང་། ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་འཕགས་མཆོག་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་གཞུང་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་
དབུ་མའི་ལམ་བཟང་ལ་གསན་བསམ་གྱི་དབུ་འཛུགས་བསྐྱང་རྒྱུའི་སླད་དུ་ཆོས་གྲྭར་སྔ་ཉིན་ནས་བཞུགས་ཁྲི་གཟབ་འཕར་དང་། གནས་བརྒྱན་པ་སོགས་མཛད་ཟིན་པར་སྲི་ཞུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་མདུན་བདར་ཏེ་ཞབས་སོར་བཀོད་ཐོག རྟེན་འབྱུང་གི་ཕེབས་སྒོ་དང་བླ་སློབ་ཕར་ཚུར་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ལྷ་རྫས་བཟང་པོ་འབུལ་རེས་
དང་། ཞེ་ས་བཀུར་སྟི་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་བསྟོད་པ་དང་།
འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་ཞལ་འདོན་མགྲིན་དབྱངས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་རྗེས་
ཡོངས་འཛིན་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་ནས་བརྩི་བཞག་ཚར་གསུམ་སྩལ་བར་ལྗགས་སྐྱོར་ལན་གཅིག་དང་། བརྩི་བཞག་ཉིད་ལས་བརྩམས་ཏེ་མཚན་ཞབས་པ་རེ་རེ་ནས་རིགས་ལུང་གི་བགྲོ་གླེང་ཕུལ་བར་དེ་མཐུན་གྱི་ཞལ་ལན་དབུགས་དབྱུང་དང་།
གསན་བསམ་གྱི་ཞབས་ཞུ་བ་སོ་སོར་ལས་ཁུངས་ནས་གནང་སྐྱེས་ཀྱི་བདོག་པ་གྱ་
ནོམ་པ། དེ་རྗེས་ཉི་འོད་དུ་དཀར་སྤྲོའི་དགྱེས་སྟོན་ཐོག རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་དང་། བཀའི་མདུན་ན་འདོན་སོགས་མཆོག་དམན་མཐའ་དག་ནས་རྟེན་འབྱུང་གི་དངོས་སྐྱེས་ཟམ་མི་ཆད་དུ་བསྟར་ཏེ་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་འཕར་ལེགས་བྲིས་ཀྱི་ལམ་

ཡངས་ལྟར་བསྐྲུན་ཏོ། །

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

192

(༢༡༥ ཉ་༡།

༣༤༤ ཐ་༤) ཉིན་ལྟར་ཆོས་རྭ་ཆག་མེད་ཐོག ཡོངས་འཛིན་མཆོག་
ནས་ཐུགས་གཉེར་གང་ལ་གནང་བའི་སྐབས་གཞུང་དོན་དེ་དག་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་རིགས་ལམ་གྱི་རྩོད་པ་འབབ་ཚུལ། རང་ལུགས་དམ་བཅའ་བརྟན་པོའི་ཁས་
ལེན་འཛིན་ལུགས་རྣམས་ཚད་ཐུབ་ཡིག་ཆ་དུ་མ་དང་སྦྱར་ནས་རྗེ་ཡབ་སྲས་དང་།
འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་དག་གི་དགོངས་གཞིའི་མཐའ་ཆོད་པ་དང་།
ཐོས་བསམ་གྱི་ངེས་པ་རྙེད་ཀྱང་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ཀྱི་བཤད་ཡམས་སུ་མི་གོལ་བར་
འགའ་ཞིག་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི། འགའ་ཞིག་ཡན་ལག ལ་ལ་ཆ་རྐྱེན་ཅི་རིགས་སུ་གོ་བའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ལ་དྲིལ་ལུགས་རྣམས་ལེགས་པར་འདོམས་པར་
མཛད་ཅིང་། ༧གོང་ས་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ཀྱང་(༢༡༥ བ་༡།

༣༤༤ འ་༤) ཆེ་རྒུས་
བཀུར་བའི་ཁེངས་དྲེགས་དང་། མཐོན་པོའི་མངོན་རློམ་གྱིས་བསྒྲིགས་པའི་འགྱིང་

ཚུལ་རིང་དུ་དོར་ནས་གྲྭ་རྐྱང་དམན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་སྤྲོ་བ་ཁོང་ནས་བརྟས་པ་དང་བཅས་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀས་གདམས་དོན་དང་མི་འགལ་བར་བརྩོན་པ་ལྷུར་ལེན་གྱི་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་པར་མཛད་པས། རྒྱུ་འབྲས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདི། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་རིགས་པའི་གནད་ཀྱིས་རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་ཟབ་མོ་རྟོགས་དཀའ་གོང་ན་མེད་པ་དབུ་མའི་གཞུང་དོན་ལ་མི་འཇིགས་པའི་སྤོབས་པའི་ཁོང་གཟེར་བརྟན་པོ་ཐེབས་ཤིང་། དེའི་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་འདུལ་མཛོད་ལ་སོགས་པ་མདོ་
སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་དཔྱད་པ་ཞུགས་པ་ཙམ་གྱིས་གཞན་དྲིང་ལ་མི་

འཇོག་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་གཏིང་ཚུགས་པའི་ཐུགས་ངེས་བཟང་པོ་དཀའ་ཚེགས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

193

མེད་པ་འཁྲུངས།
(༢༡༦ ཉ་༤།

༣༤༦ ཐ་༢) ཟླ་བ་བདུན་པའི་ནང་རིགས་ལུང་གི་རྩོད་གྲྭ་སྟར་
ཆགས་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་ཉམས་གསོའི་དོ་དམ་ལ་ཤར་བྱམས་པ་ཆོས་བཟང་། ཤིང་བཟོ་རྒོད་སྐྱེས་གཉིས་ནས་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། བྱམས་ཁང་བཅས་
ཀྱི་ཨར་ལས་ཁུར་བསམ་རུ་ང་ཞེ་བསྐྱེད་བྱུང་བའི་བཟོས་སྒོར་བྱམས་ཆོས་ལ་བླ་ཕྱག་ལས་འཕར་དང་། ཤིང་བཟོ་བར་རིམ་པ་ལྔ་པའི་ཏོག་གནས་གསོལ་རས་དང་གསར་མཇལ།
(༢༡༧ བ་༢།

༣༤༨ ཐ་༥) ཟླ་བ་དགུ་པ་ཉིས་བརྩེགས་ཀྱི་ཕྱི་མའི་ནང་(༢༡༧ བ་
༣།

༣༤༨ ཐ་༧) རྫོགས་ཆེན་པདྨ་རིག་འཛིན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་འབྱོར་ཕྱག་དང་འབྲེལ་
གཙུག་ཕུད་ཕུལ་བར། མཚན་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་བསྟན་འཛིན་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་ཞེས་སྩལ།
(༢༡༧ བ་༥།

༣༤༨ འ་༡༡) ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཚེས་ནང་ཡང་གསང་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཕུར་

པའི་དབང་རྒྱུན་མན་ངག་རྣམས་གསན་ཞེས་ཡོད་པ་དང་སྟབས་མཚུངས་སུ་མཚོ་སྐྱེས་དཔའ་བོ་ཆེན་པོའི་བཀའི་ཕོ་ཉ་མདོ་སྨད་གཏེར་སྟོན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོས་ཟབ་གཏེར་ནས་བཞེས་པའི་སློབ་དཔོན་པདྨ་སམ་བྷ་ཝའི་སྐུ་བརྙན་བྱིན་རླབས་ཀྱི་

གཟི་འོད་འཕྲོ་བ་ཞིག་བོད་དུ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་

༧གོང་ས་ཆེན་པོར་ཕུལ་བ་ལྷ་ལྡན་
གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བཞུགས་པ་ལས། ཚེས་གཅིག་ཉིན་སྲི་ཞུའི་བཀོད་པ་གང་རྒྱས་
ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐུགས་དམ་གྱི་རྟེན་གྲས་སུ་རྩེར་གདན་དྲངས་ནས་གཟིམས་ཆུང་དགའ་
ལྡན་ཡང་རྩེའི་ནང་༧གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་འདྲ་སྐུའི་མདུན་ངོས་སྟེགས་བུར་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

194

བཞུགས་སུ་གསོལ་ཏེ་ནང་མཛོད་སྣ་ལྔའི་སྙན་དར་སྒྲོན་འབུལ་དང་འབྲེལ་སྤྱི་སྒོས་
ཡོངས་ལ་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་འདོད་དགུ་ཟད་མི་ཤེས་པ་འཇོ་བའི་ཐུགས་སྨོན་རླབས་པོ་ཆེ་ཤུགས་དྲག་བསྐྱངས་སོ། །
འདི་ནི་ཀུན་གཟིགས་ཟིལ་གནོན་བཞད་པ་རྩལ་གྱི་ཐུགས་བཅུད་ལས་བྱུང་

བའི་ཟབ་ཆོས་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ཟློས་གར་མཚུངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་འདི་
ཉིད་ཀྱི་བགོ་སྐལ་དུ་ཆོས་བདག་ཆོས་འཕྲོད་བཀའ་བབས་ཆེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་མ་བསྒྲིགས་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འགྲིགས་སོ། །

དེ་ལྟར་རྩ་གསུམ་གྱི་རྟེན་མཆོག་ངོ་མཚར་བྱིན་རླབས་ཀྱི་དགེ་མཚན་འབར་
བའི་མདུན་སར་རིགས་ཀྱི་ཅོད་པན་དམ་པ་ཕུར་ལྕོག་ཡོངས་འཛིན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་དྲུང་ནས་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་དམ་ཡང་གསང་རྒྱ་ཅན་མའི་ཕུར་པའི་དབང་གི་སྔོན་འགྲོ་སྟ་གོན་ནས་བརྩམས་ཏེ་རིམ་པ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ལྷ་དགུ། གཤིན་རྗེ་ཚེ་བདག རྟ་མགྲིན་ཡང་གསང་ལྷ་དགུ། ཆེ་མཆོག་དང་། ཡང་དག མ་མོ་
རྦོད་གཏོང་ངམ་བླ་མེད། འཇིག་རྟེན་མཆོད་བསྟོད་དམ་དྲེགས་འདུལ། དམོད་པ་དྲག་སྔགས། བླ་མ་རིག་འཛིན། རྟ་མགྲིན་ཁམས་གསུམ་ཟིལ་གནོན་གྱི་དབང་དང་། ཇོ་མོ་
མཁར་ཆེན་བཟའ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ། ཚེ་དཔག་གསང་སྒྲུབ། མཚོ་སྐྱེས་འཆི་མེད་རྡོ་རྗེ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རླབས། རྟ་མགྲིན་དམ་སྲི་ཟིལ་གནོན་གྱི་དབང་། བླ་མ་བདེ་ཆེན་
དབང་ཕྱུག་གི་བྱིན་རླབས། རིགས་ལྔ་འཆི་མེད་མཆོག་སྦྱིན་གྱི་དབང་དང་། བཀའ་
བརྒྱད་སྤྱི་དྲིལ་ཞི་ཁྲོ་རྣམ་རོལ་གྱི་རྡུལ་ཚོན་ཁྲུས་དཀྱིལ་དང་བཅས་པ་རྡོ་རྗེ་སློབ་
དཔོན་དུ་མངའ་གསོལ་བའི་དབང་བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། ཐུགས་སྒྲུབ་ཡང་སྙིང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

195

ཀུན་འདུས་ཀྱི་དབང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་
རྩ་གསུམ་འདུས་པ། དྲག་དམར་བགེགས་དཔུང་ཀུན་འཇོམས། སྐུ་གསུམ་སྒྱུ་འཕྲུལ་རོལ་པ། འཆི་མེད་གའུ་ཁ་སྦྱོར། བླ་མ་ཡིད་བཞིན་ཆར་འབེབས་དང་བཅས་པའི་
བྱིན་རླབས། ཕྱག་རྡོར་བདུད་སྡེ་ཕྱེར་འཐག་མའི་དབང་། བཏགས་གྲོལ་མ་བསྒོམས་མྱུར་ལམ། ལྷ་ལྕམ་མན་དྷ་ར་བའི་བྱིན་རླབས། གདོན་འགྲོལ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་གཉེན་པོ་ལྷ་བཞི་དང་། ན་ག་རཀྴ་འོག་གདོན་མཐར་བྱེད་ཀྱི་དབང་། བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་།
ཚེ་དཔག་མེད་དྭངས་མ་བཅུད་འདྲེན། སྒྲོལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོ། སྨན་བླ།
འཕྲིན་ལས་སྤྲུལ་པ་ཡཀྴ་མེ་དབལ། ལྕགས་སྡིག་མེ་རླུང་རབ་འཁྲུགས་བཅས་ཀྱི་

བྱིན་རླབས། གྲོ་ལོད་དང་། གསང་བདག་གཏུམ་པོའི་དབང་། མཚོ་རྒྱལ་གྱི་བདུད་རྩི་

བྱིན་རླབས། ཡང་གསང་པདྨ་དྲག་པོའི་དབང་། དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་དམག་ཟོར་མ་དང་། ལས་བཞི་ལྷ་མོ་སོ་སོའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དབང་། གཏོར་མའི་བཀའ་བསྒོ་དང་བཅས་པ། ཆིག་བརྒྱུད་མ་ཤིན་ཏུ་གསང་བ་ཡང་གསང་དྲག་མོའི་སྲོག་དབང་། སྡེ་བརྒྱད་ཀྱི་

བཀའ་གཏད། མཐའ་རྟེན་དྲག་པོའི་བསྒྲལ་དབང་། མཇུག་སྡུད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེད་དུ་
ཞི་བའི་ལྷ་མོའི་ཚེ་དབང་སྟེ་ཆོས་བཀའ་ཡོངས་རྫོགས། རྒྱབ་རྟེན་ཆོས་ཚན་མ་བུའི་
ལུང་། ལམ་ཁྲིད་གསེར་གྱི་ཡང་ཞུན་མའི་བཤད་ལུང་བཅས་དགུང་ཞག་ཉེར་གཉིས་
ཀྱི་རིང་ཕྱག་ལེན་རྣམ་དག་ཕྲ་ཞིབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསན་པར་མཛད། དེ་དག་གི་བར་
དུའང་རིགས་ལུང་གི་རྩོད་གྲྭ་དང་། སྔ་དགོང་ཐུགས་འཛིན་སྐྱོར་སྦྱང་སོགས་གསན་
བསམ་གྱི་རིམ་པ་སྟར་ཆགས་སུ་གནང་།
(༢༡༩ ཉ་༦།

༣༥༡ ཐ་༢) ཚེས་ཉེར་བརྒྱད་ཉིན་གནས་ཆུང་དགྲ་ལྷའི་རྗེ་བོར་རྒྱ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

196

ཅན་བཀའ་དབང་གསན་བཞེས་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་གཏང་རག་ལེགས་གསོལ་ཆེད་ཉི་
འོད་དུ་མཐུན་རྫས་ཚོགས་འཁོར་གཟབ་གཤོམ་དང་འབྲེལ་སྤྱན་འདྲེན་བསྐྱངས་པར། ཆོས་སྐྱོང་ནས་༧གོང་ས་མཆོག་ལ་རྟེན་གསུམ་དང་། མཇལ་དར། བླང་དོར་ལུང་བསྟན་བཅས་ལེགས་པར་ཕུལ་རྗེས་གཟིམས་ཆུང་དགའ་ཡང་དུ་ཕེབས་ཏེ་སློབ་དཔོན་གྱི་འདྲ་སྐུ་གཏེར་བྱོན་མར་མཇལ་དར་བསྒྲོན། ལུང་གིས་བསྐུལ་བ་བཞིན་བླ་
ལྷ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྟེན་ཁྲུས་རབ་གནས་མཛད་མཇུག་༧གོང་ས་མཆོག་རྒྱ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་དུ་དབང་བསྐུར་ཕྱིར་བཞུགས་ཁྲིར་མངའ་གསོལ། གསོལ་ཇ་གཅིག་
ཕེབས་རྗེས། བླ་སློབ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ལ་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་རེ་ཕུལ། དེ་ཉིན་སྐུ་ལ་མནབས་པའི་ལྷ་ཆས་ཆ་ཚང་སྦ་དར་གྱི་ཚུལ་དུ་ཕུལ་ཏེ་སྐུ་སངས།
སྲིད་སྐྱོང་དེ་མོ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་སྟོན་འཁོར་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་བ་དང་། རབ་བྱུང་སྡོམ་འབུལ་གྱི་སླད་དུ་རིང་མིན་བཀྲས་
ལྷུན་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་རྒྱུའི་ཐོན་ཕྱག་ལ་ཕེབས་པར། གསོལ་འབྲས་དཀར་སྤྲོ་སོགས་ཀྱི་ཕེབས་སྒོའི་རྗེས་སྤྱན་བསལ་ཕེབས་རྫོངས་གཟབ་རྒྱས་བསྟར་འབུལ་
མཛད། ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་གཅིག་ནས། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་ཉེར་གསུམ་བར་རྒྱ་ཅན་ཕུར་པའི་ལྗགས་བསྙེན་བཅད་རྒྱར་བཞུགས་ཏེ་ཐུན་བཞིའི་རིམ་པར་ལྷ་སྔགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་ཞིང་། ཐུན་མཚམས་སུའང་
བསག་སྦྱང་གི་སྒོ་དུ་མར་བརྩོན་པ་དང་། མཇུག་ཏུ་དཔའ་བོའི་སྟོན་མོ། ཁ་སྐོང་གི་སྦྱིན་སྲེག་སོགས་གསར་རྙིང་གི་སྔགས་ཆོག་ཚད་ལྡན་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་མཛད།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

197

(༢༢༠ ཉ་༢།

༣༥༢ ཐ་༤) སྐུ་མཚམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་
དྲུང་ནས་སྒྲོལ་དཀར་དང་། ཚེ་རྟའི་དབང་། བླ་མཆོད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མ་དང་། དེའི་ཚོགས་མཆོད། ཉིན་ཞག་ཕྲུགས་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་བྱ་ཚུལ་ནོར་བུ་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་མཛེས་རྒྱན། ས་བཅུད་བུམ་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། སྦ་བའི་ཆོ་ག་མཐོང་གྲོལ་མུ་ཏིག་ཆུན་པོ། རིགས་གསུམ་སྤྱི་སྒྲུབ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆར་འབེབས་ཀྱི་ཆོ་ག དུས་
འཁོར་དང་། བདེ་མཆོག་གི་སྨོན་ལམ། ཕྱག་འཚལ་པོ་བསྟོད། རྫོང་ཆུང་ཚེ་དབང་གི་ཆོ་ག་འཆི་བདག་གཡུལ་རྒྱལ། ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ནས་མཛད་པའི་ས་བཅུད་བུམ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོ་ག་བཅས་ཀྱི་ལུང་དང་། གྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་ཚེ་དབང་བཅས་
གསན། ཚེས་ཉེར་དྲུག་ཉིན་སྲིད་སྐྱོང་དེ་མོ་རིན་པོ་ཆེ་བཀྲས་ལྷུན་མཛད་སྒོ་གྲུབ་སྟེ་རིམ་བཞིན་ལྷ་ཕེབས་ཀྱིས་རྩེར་མཇལ་འཕྲད་དུ་བྱོན།
(༢༢༠ བ་༤།

༣༥༣ ཐ་༨) དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ཞེས་པ་ཆུ་འབྲུག་གནམ་ལོའི་
རང་ཞལ་གསར་དུ་བཞད་པའི་ཡར་ཚེས་དགའ་བཟང་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་རིམ་པར་གཟིམས་ཆུང་དང་དབུ་རྩེར་འདོད་ཁམས་བདག་མོར་གཏོར་སྐྱོང་མངའ་གསོལ་དང་། ཚོམས་ཆེན་དུ་རྒྱུ་སྐར་ས་ལ་འཕོས་འདྲའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མགྲོན་ཚོགས་དང་ལྷན་
ཅིག་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དགྱེས་སྟོན་འབུལ་བཞེས། ལྷ་མོ་གསུང་བྱོན་མའི་ཞལ་སྔར་
བསྟན་སྲིད་བདེ་དོག་སྐོར་བརྟག་རིལ་དྲིལ་འབུལ་སོགས་སྔར་སྲོལ་ལྟར་ཉམས་མེད་དུ་བསྐྱངས།
(༢༢༢ ཉ་༢།

༣༥༥ ཐ་༧) ཟླ་བ་གསུམ་པའི་(༢༢༢ ཉ་༣།

༣༥༥ ཐ་༩) ཚེས་གསུམ་
ཉིན་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་། དབུ་མ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

198

འཇུག་པ། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ་བཅས་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་ལེགས་པར་
གསན།
(༢༢༢ ཉ་༤།

༣༥༥ འ་༡༢) ཚེས་ལྔ་ཉིན་རྫོགས་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་
རྡོ་རྗེ་བསྟན་འཛིན་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་ནས་འཕགས་མཆོག་ལོ་ཀེ་ཤྭ་རའི་སྤྱན་སྔར་སྟོང་མཆོད་སྒྲིག་འབུལ་ཐོག རྣམ་གྲྭ་ཚོགས་ཡོངས་གདན་བསྐུལ་གྱིས་རྣམ་

རྒྱལ་མའི་གསུང་ཆོག་གི་སྒོ་ནས་ཞབས་བརྟན་ལེགས་འབུལ་རྒྱས་པར་སྤྲོས། སྟོབས་འཕྲོག་དབང་པོའི་དུས་གཏོར་དང་འབྲེལ་བའི་མཛད་སྒོ་འཆར་ཅན་དང་། ༧གོང་ས་ཆེན་པོ་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་གཉེར་གསན་སྦྱོང་སྐབས་སུ་ཉེ་བར་མཁོ་
ཞིང་། བློ་གསལ་དོན་གཉེར་བ་གཞན་དག་ལ་ཡང་ཕན་ཐོགས་རྒྱ་ཆེ་འབྱུང་ཆེད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ཕར་ཕྱིན་བློ་བཟང་དགོངས་རྒྱན་དང་།
དབུ་མ་ཐེག་ཆེན་གྲུ་རྫིངས། མཛོད་འགྲེལ་ཆོས་མངོན་རིན་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ།
མཆིམས་མཛོད། འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་པར་གཞིར་མ་
འཁོད་པའི་ཁ་སྐོང་ལེ་ཚན་དུ་མ་བཅས་ཆོས་སྦྱིན་གྱི་སྒོ་འཕར་ཡངས་པོར་དབྱེ་སླད་
པར་གཞི་གསར་བསྐྲུན་གྱི་དབུ་འཛུགས་དང་། ཞུས་དག་པ་མཚན་ཞབས་དགེ་བཤེས་བཞི། དེའི་དབུ་འདོམས་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་ཆེ་ནས་མཛད་དགོས་བཀའ་ཁྱབ་ཐོག ཐོག་མའི་རབ་སྟོན་གྱི་རྟེན་འབྱུང་ལེགས་འབུལ་ཡང་སྟོབ་
པར་མཛད།
(༢༢༤ བ་༣།

༣༥༩ ཐ་༡༠། ཟླ་༦) ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་
དྲུང་ནས་ལྷ་མགོན་ཆོས་གསུམ་དང་། རྣམ་སྲས་སོགས་ཀྱི་བསྐང་ཆོག་ལེ་ཚན་དུ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

199

མའི་ལྗགས་ལུང་གསན།
(༢༢༥ བ་༣།

༣༦༠ འ་༡། ཟླ་༨) ཚེས་བཅུ་བཞི་གཟའ་ཚེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་མཆོག་ཏུ་
དགེ་བའི་ཉིན་༧གོང་ས་རྣམ་འདྲེན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཉིད་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་དང་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྔ་ན་མེད་པའི་སྲོལ་ལེགས་པར་ཕྱེ་བ་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ལས་བྱུང་བའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རྣམས་ལུང་རིགས་དྲི་མ་མེད་
པའི་ལམ་ནས་དྲངས་ཏེ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད་ནས། ཇི་སྐད་དུ། སློབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྷས། རྒྱལ་བ་སྟོན་པ་དེ་ཡི་དམ་ཆོས་ནི། །མདོ་དང་ཆོས་མངོན་ཡིན་གསུངས་འདུལ་བ་ནི། །སྟོན་དང་བསྟན་པ་དངོས་ཡིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །གཉིས་འགྱུར་ཕྱག་བྱར་སངས་རྒྱས་ཆོས་གཅིག་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ཚབ་སྟོན་པ་དང་། བསྟན་པ་གཉིས་ཀའི་གོ་ཆོད་ཅིང་སྡེ་སྣོད་གཞན་གཉིས་ཀྱིའང་གཞིའམ་རྩ་བར་གྱུར་པ་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་རིན་པོ་ཆེའི་བརྗོད་བྱ་སོ་ཐར་སྤོང་བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་སྲུང་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ། ཉམས་ན་ཕྱིར་

བཅོས་པའི་ཚུལ་རྣམས་གཞི་བཅུ་བདུན་དུ་བསྡོམས་ནས་ཕ་མའི་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་གཉིས་དང་། ལུང་སྡེ་བཞི་སོགས་རྩ་བཤད་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་མདོ། གངས་རིའི་ཁྲོད་
ན་འདུལ་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་ཆེས་ཆེར་བསྔགས་པ་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱི་
གསུང་འདུལ་བའི་མདོ། དེའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ཆོས་བཤེས་དང་། རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པས་མཛད་པ་སོགས་བསྟན་པའི་ནང་མཛོད་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་རྣམས་ལ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

200

གསན་བསམ་བསྐྱང་རྒྱུའི་དབུ་འཛུགས་སླད་(༢༢༦ ཉ་༦།

༣༦༢ ཐ་༤)ཡོངས་འཛིན་
ཆེན་པོ་ནས་འདུལ་བའི་གླེགས་བམ་གྱི་དབུ་ནས་བརྩི་བཞག་ཚར་གསུམ་སྩལ་བར་
ལྗགས་སྐྱོར་ལན་གཅིག་གནང་རྗེས་བདེ་སྟན་དུ་བཞུགས་པར་མཚན་ཞབས་བགྲེས་རིམ་གྱིས་རིགས་ལུང་ཇི་ལྟར་ཕུལ་བ་དང་མཐུན་པར་གསུང་ལན་གྱི་དབུགས་
དབྱུང་སྩལ།

༢༡༽འགྲོ་རྣམས་རྗེས་འཛིན་དང་ཐུགས་གཉེར་ཉམས་མེད་ངོས་དཔལ་དུས་
ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལྗགས་བསྙེན་བསྐྱངས། གཞུང་པོད་ལྔ་སོགས་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་སྩལ། མཚོ་སྣའི་འདུལ་ཊཱིཀ་མཐོང་བ་དོན་གྲུབ་སོགས་གཞུང་ཆེན་འགའི་པར་གསར་བརྐོ། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་ཀྱི་བཤད་ལུང་ཞུ་འབུལ། ཡོངས་འཛིན་གསར་བསྐོའི་མདུན་ནས་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན། ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་ལས་རྡོར་ཕྲེང་དང་མི་ཏྲ་བརྒྱ་རྩ་སོགས་དབང་དང་ལུང་རྒྱུན་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ཞུས། ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བཀོད་འདོམས་འཚེམས་མེད་བསྐྱངས།

(༢༢༦ བ་༤།

༣༦༢ འ་༡༠) བྱང་ཕྱོགས་མོངྒོལ་གྱི་བྱེ་བྲག་ཐོར་རྒོད་དུར་བེད་
གསང་སྔགས་ཆོས་འཁོར་གླིང་གི་མཁན་པོ་དགེ་སློང་བློ་བཟང་བཤད་སྒྲུབ་ནས་གསོལ་བ་ཕུར་ཚུགས་སུ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་(༢༢༦ བ་༦།

༣༦༣ ཐ་༡) རྒྱལ་ཀུན་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་མགོན་པོ་ཚེ་མཐའ་ཡས་པའི་བསྡུས་ཚེའི་དབང་བསྐུར་ལེགས་པར་སྩལ་ཞིང་།(༢༢༧ བ་༢།

༣༦༣ འ་༡) བཀའ་སྡོད་དྲེགས་པའི་གཙོ་བོ་འོད་ལྡན་དཀར་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

201

པོ་ཡང་རང་གི་རྟེན་གཞིའི་ཁོག་ཏུ་གློ་བུར་བརླམས་ཏེ་

༧གོང་ས་ཆེན་པོར་མཇལ་
དར་རྟེན་གསུམ་འདེགས་འབུལ་ཐོག སློབ་དཔོན་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་ཉིད་ནས་སྐལ་བཟང་སྐྱེ་འགྲོའི་ཞིང་སར་སྨིན་བྱེད་གདམས་པའི་ཆོས་ཆར་འདི་ལྟ་བུ་འབེབས་གནང་མཛད་པ་ལ་གཟུགས་མེད་ངེད་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་བཅས་དབང་གྲལ་ལ་བཅར་བ་ལགས་ན། ཚེ་རིལ་དང་། ཚེ་ཆང་གི་བགོ་སྐལ་ཡང་དམ་ཚིག་གི་རྫས་སུ་གསོལ་རས་ཡོད་པ་མཁྱེན། མཁྱེན། ཞེས་སོགས་བསྟོད་དབྱངས་ཀྱི་གསོལ་
འདེབས་དང་། འབྱུང་འགྱུར་བླང་དོར་ལུང་བསྟན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་སྙན་དུ་སྒྲོན་པར་བྱས་སོ། །
(༢༢༨ ཉ་༦།

༣༦༥ ཐ་༩) ཐོར་རྒོད་ཞྭ་ལུ་ཁྲི་སྤྲུལ་གྱིས་ཞུས་ངོར་ཁོང་པ་ལྟོས་
བཅས་དང་། འབྲི་གུང་སྤྲུལ་སྐུ་ཆེ་ཆུང་སོགས་དད་འདུས་མཆོག་དམན་བརྒྱ་སྐོར་ལ་
ཚེ་དབང་དང་། སོ་ཐར་གྱི་མདོའི་ལྗགས་ལུང་བཅས་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས།
(༢༢༩ ཉ་༡།

༣༦༦ ཐ་༥། ཟླ་༡༠) ཚེས་ཉེར་དགུ་ཉིན་ཚེ་དཔག་མེད་དྭངས་མ་
བཅུད་འདྲེན་གྱི་ཆོ་གའི་ལྗགས་ལུང་གསན་བཞེས། ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་གཉིས་ནས། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་ཉེར་ལྔ་བར་མཆོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ལྗགས་བསྙེན་བཅད་རྒྱ་དམ་
པོར་བཞུགས་ནས་བསྙེན་གྲངས་ཚད་དུ་ཐེངས་པ་དང་། སྐུ་མཚམས་ཁོངས་སུ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་ཚེ་དབང་དང་། དུས་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་ཆ་ལག་ཡོངས་རྫོགས། གསོལ་འདེབས་བར་ཆད་ལམ་སེལ། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དཀར་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས། དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོའི་སྦྱིན་སྲེག་གི་ཆོ་ག་གདུང་སེལ་ཟླ་འོད། བྱང་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

202

གཏེར་ཕུར་པའི་གཏེར་གཞུང་། རྣམ་རྒྱལ་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་འཆི་མེད་དཔལ་སྟེར། སྨྱུང་གནས་ཀྱི་ཆོ་ག་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ་དང་། དེའི་དབང་ཆོག་བཅས་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་
དང་། བར་བར་དུ་ཤྲཱི་ཀ་ལ་ཙཀྲའི་གར་དབྱངས་དང་། ཕྱག་རྒྱའི་ཁྲིད་སོགས་གསན་
ནས་སྦྱོང་བདར་གྱིས་ཉམས་འོག་ཏུ་ཚུད་པར་མཛད། ལྗགས་བསྙེན་གྱི་ཁ་སྐོང་བཅུ་
ཆའི་སྦྱིན་སྲེག་དང་། དཔའ་བོའི་ཚོགས་སྟོན་ལེགས་པར་བསྐྱངས་ནས་ཕྱི་ནང་དྲུང་

རིགས་ལ་བཅད་གྲོལ་གྱི་ཕྱག་དབང་ཡང་སྩལ། དེའི་ཕྱི་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་འདུས་ཀྱི་

དད་མཇལ་སུམ་བརྒྱ་སྐོར་ལ་བྱིན་རླབས་དང་། ཡོངས་འཛིན་དམ་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་
དུས་འཁོར་སྨོན་ལམ་དང་། གཞི་གསུམ་གྱི་ཆོ་ག་རྒྱས་བསྡུས་ཁག འཕགས་མ་འོད་ཟེར་ཅན་ལ་བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང་། ཚེ་ཆོག་འདོད་འཇོ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ། མི་འཁྲུགས་པའི་སྒྲུབ་དཀྱིལ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཆོ་ག་
མངོན་དགའི་སྒོ་འབྱེད་བཅས་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་གསན།
(༢༢༩ བ་༦།

༣༦༧ འ་༧) དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་བཞེས་པ་ཆུ་སྦྲུལ་གནམ་ལོ་
གསར་ཚེས་ཀྱི་ཐོག་མར་སྲིད་གསུམ་རྒྱལ་མོར་གཏོར་སྐྱོང་མངའ་གསོལ་དང་། ཚོམས་ཆེན་དུ་གང་གི་འཁོར་དུ་འདུས་པའི་མིང་ཅན་སྐྱེ་བོ་དྲ་མའི་ཚོགས་ལ་མཇལ་ཕྱག་དང་འབྲེལ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དགྱེས་སྟོན་འབུལ་བཞེས།
(༢༣༠ བ་༣།

༣༦༨ འ) ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ཚེས་གཉིས་ཉིན་ཐོར་རྒོད་ཞྭ་ལུ་ཁྲི་

སྤྲུལ་ནས་དོད་སྦྱར་གསོལ་ཚིགས་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་དང་བཅས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་
བཞིན་གཟིམས་ཆུང་དགའ་ཡང་དུ་ཁོང་པ་དང་། སེར་བྱེས་བྲག་རི་སྤྲུལ་སྐུ། སྒྲུབ་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ། སྐུའི་གཅུང་པོ་སེར་སྨད་ཤར་ཆོས་སྤྲུལ་སྐུ། ཚ་བ་སྤྲུལ་སྐུ། གསེར་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

203

ཀོང་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་ངོ་འཁོར་བཅུ་བདུན་ལ་དབུ་ཕར་འདུལ་མཛོད་རྣམ་འགྲེལ་བཅས་གཞུང་བཟང་པོ་ཏི་ལྔའི་རྩ་བའི་ལྗགས་ལུང་ལེགས་པར་སྩལ།
(༢༣༠ བ་༦།

༣༦༩ ཐ་༨) དགའ་ལྡན་གསེར་ཀོང་སྤྲུལ་སྐུར་དགའ་ལྷ་དང་།
དམིགས་བརྩེ་མའི་ལྗགས་ཁྲིད། ཞྭ་ལུ་ཁྲི་སྤྲུལ་ལ་བླ་མ་མཆོད་པའི་ལྗགས་ལུང་སྩལ།

(༢༣༡ ཉ་༢།

༣༦༩ འ་༡༠) ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བའི་ཊཱིཀ་ཆེན་འདུལ་གཞུང་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མ་ཡིན་རུང་། པར་བགྲེས་སྐྱོན་ཆེ་བས་མི་གསལ་བར་བརྟེན་
བསྟན་ལ་སྨན་པའི་དགོངས་བཞེད་བླ་ན་མེད་པས་པར་གཞི་གསར་བསྐྲུན་གནང་བཞིན་པའི་སྐབས་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་ཆེ་པར་བརྐོའི་དབུ་འདོམས་ལ་བརྟེན། འབྲས་སྤུངས་ཏྲེ་ཧོར་ཁམས་ཚན་དུ་མི་ཉག་དགེ་བཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་

རྒྱལ་ནས་ཞུས་དག་སོང་བའི་མཚོ་ཊཱིཀ་གི་དཔེ་ཆ་ཕྱི་སྒོའི་ཐེམ་སྤངས་མ་ཞིག་ཡོད་
ལུགས་གསན་ཐོས་བྱུང་འཕྲལ་གཡར་བཞེས་གཟིགས་རྟོག་གནང་བར། མ་ཕྱིར་

འོས་ངེས་ཀྱི་ཁུངས་བཙུན་རྣམ་དག་རང་འདུག་ཅེས་སྔོན་བརྐོས་པར་ཤིང་རྣམས་ལ་
བསྐྱར་ཞུས་དང་། སྐྱོན་སོང་བརྗེ་འོས་རྣམས་གསར་བརྗེས་ཀྱི་ཞིབ་ཞུས་གནང་
ཞིང་། ཞུ་བ་སྤྱིར་བསྟན་གྱི་ཐད་ནས་ཤོག་གྲངས་ཉི་ཤུ་སྐོར་ཞིག་མ་དཔེ་མཐོར་གྱར་
ཚབ་བཅུག་ཞུས་དག་མ་སོང་བའི་གཞི་མ་འདྲེས་ཤིག་ཐོན་པར། ཏྲེ་ཧོར་ཁམས་ཚན་བརྒྱུད་རྩད་གཅོད་ཇི་ལྟར་གནང་རུང་། ཁུངས་ཆོད་མ་བྱུང་བས་མ་དཔེ་དེ་རང་ལ་ཞིབ་གཟིགས་མཛད་པ་ན། དབུའི་ཁ་བྱང་གི་ཐད་དུ་འདི་མཚོ་སྣ་བའི་གདན་སའི་གཟིགས་དཔེ་ངོ་མའི་ཐོག་ནས་ཞུས་དག་སོང་བ་ཀུན་གྱིས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་

ཡིན་ལུགས་དམར་མཆན་འཁོད་པ་གཟིགས་རྐྱེན་གདན་ས་གཉལ་གྲྭ་འོར་དགོན་རྩེ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

204

ཤོད་གང་དུ་ཡོད་མེད་རྩད་གཅོད་བྱེད་པར་གཞིས་དགོན་དེ་གའི་གྲྭ་རྒྱུན་རྗེས་སུ་རྒྱུད་སྨད་མཁན་པོ་བྱེད་མི་སེར་བྱེས་གཉལ་པ་དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་དང་། ཨེ་པ་ཁང་ནས་ཡིག་མཁན་སྙན་གྲགས་ངོ་གཡོག་བཅས་ལམ་སོན་དང་སྦྲགས་མངགས་གཏོང་གནང་བ་ལྟར། ཁོ་པ་ཟུང་ནས་ཞིབ་རྩད་བཅད་པར་གྲྭ་འོར་དགོན་རྩེ་ནས་ལག་སོན་མ་བྱུང་ཞིང་། དགོན་ཤོད་ནས་ཀྱང་ཊཱིཀ་ཆེན་གྱི་མ་དཔེ་མ་
རྙེད་ཀྱང་། མགོན་ཁང་ནང་ནས་མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་གྲུབ་བྲིས་རྙིང་

དབུ་ལྷ་དང་བཅས་པ་ཞིག་ཐོན་ཏེ་དེ་གའི་སྲུང་མར་བརྟག་དྲིལ་ཞུས་པར། འཕྲལ་དུ་

གདན་ཞུས་འགབ་ཅེས་བབས་པ་བཞིན་གདན་དྲངས་ཏེ་ཤད་བསྐྱོད་ཀྱིས་ནོར་གླིང་

བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དུ་འབྱོར་འཕྲལ་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་ཏེ་གླེགས་བམ་དབུ་ཐོག་ཏུ་བཞེས། ཞལ་ཕྱེ་གཟིགས་རྟོག་གི་སྒོ་ནས། མཚོ་ཊཱིཀ་ནང་མཆན་དུ་

གསལ་ཞེས་པའི་ཡིག་ཆུང་འགའ་རེ་འདུག་པ་ཡང་མཆན་འགྲེལ་འདི་རང་ཡིན་འདུག་ཅིང་། ལྷག་པར་སང་ཉིན་འདུལ་བའི་གསན་བཞེས་དབུ་འཛུགས་བསྐྱང་རྒྱུ་དང་། འདུལ་བ་འབུམ་སྡེའི་མངའ་བདག་མཚོ་སྣ་བ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་དཔེ་ངོ་མ་ཕུལ་འབྱོར་དུས་འགྲིག་བྱུང་བ་ནི། ༧གོང་ས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་འདི་ཉིད་ཐུབ་པའི་བསྟན་
པ་ལ་སྟོན་པ་རང་ཉིད་སླར་བྱོན་པ་དང་མི་གཉིས་པའི་བརྡ་རྟགས་མ་བསྒྲིགས་ལྷུན་
གྲུབ་ཏུ་ཤར་བ་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཆེ་བས་སང་ཉིན་རང་ཆོས་རྭར་ཕུལ་ཆོག་པ་ངོས་ནས་འཕྲལ་དུ་སྙན་སེང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
སྔ་ལོ་ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ཡར་ངོའི་ཚེས་གསུམ་ཉིན་གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ་ཡོངས་འདུས་ཀྱི་དབུས་སུ་འདུལ་བ་གསན་བཞེས་དབུ་འཛུགས་མཛད་སྟོན་ཆེན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

205

མོའི་ཐོག དགེ་བཤེས་གོང་གསལ་ནས་ཕུལ་འབྱོར་བྱུང་བ་བཞིན་མདོ་རྩའི་གཞུང་ཚིག་རེ་རེར་ཡང་གཞི་དང་། རྣམ་འབྱེད་ཊཱིཀྐ འགྲེལ་ཆུང་སོགས་བཤད་ཚུལ་རྣམ་
གཞག་མང་བའི་སྟེང་འོག་དཀྱུས་གསུམ་གྱི་མཆན་རྣམས་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་མ་འདྲེས་པར་འགོད་རྒྱུའི་དག་ཐེར་གཙང་མར་མཛད་དེ་

༧གོང་ས་མཆོག་ལ་པར་བརྐོའི་
ཞབས་བསྐུལ་གནང་བ་བཞིན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱེད་པོ་རྣམས་ལ་བཀའ་ཁྱབ་དང་
འབྲེལ་སྔ་ལོ་ལས་གྲྭ་བཙུགས་ནས་འདི་ལོའི་ནང་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ་བསྟན་རྒྱུན་ལ་མཆོག་ཏུ་སྨན་པ་དང་། ས་གསུམ་གྱི་ཁྱོན་ན་ནམ་ཡང་རྙེད་པར་དཀའ་བའི་གཞུང་ལམ་བཟང་པོ་ནུབ་ལ་ཁད་ནས་སླར་གསོ་བར་མཛད་པ་ནི་ཡབ་སྲས་རྣམ་གཉིས་ཁོ་ནའི་ཐུགས་རྗེར་ངེས་སོ། །
(༢༣༢ ཉ་༦།

༣༧༡ འ་༧) མ་དཔེ་དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་སྲུང་གི་གཉེར་ལྷོང་ཆེ་གཤིས་
པར་བརྐོས་གྲུབ་འཕྲལ་མཚོ་སྣ་བའི་གདན་སར་མང་འགྱེད་དཔྱད་ཁྲ་དང་། མགོན་ཁང་དུ་གཏང་རག་གཏོང་རྒྱུ་བཅས་སུ་ཨེ་པ་ཡོན་བདག་སྙན་གྲགས་ཆེད་མངགས་གདོང་ཕྱིར་སྐྱེལ་མཛད། དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་ཁག་རྣམས་པར་གསར་
ལེགས་བསྐྲུན་ཟིན་ཏེ་པར་ཕུད་ཕུལ་བར། དབུ་འདོམས་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་པ་དང་། ཞུས་དག་པ་མཚན་ཞབས་བླ་མ་བཞི། དོ་དམ་མཁན་དྲུང་བློ་ཚུལ་དང་། མཁན་ཆུང་གྲགས་པ་བློ་ལྡན། རྩེ་གཉེར་ངག་དབང་བློ་གསལ། ལས་བྱ་བཟོ་རིགས་དབུ་ཆེ་
ཆུང་། བྱིངས་བཅས་མི་གྲངས་བདུན་ཅུ་སྐོར་ལ་མཇལ་ཁ་ཕྱག་དབང་དང་། ཇ་གྲལ།
དྲག་རིམ་ལ་བཀའ་མཆིད། བཞེས་སྤྲོ། གོ་བབས་ཀྱི་གནང་ཆ་ལེགས་སྐྱེས་བཅས་
དགྱེས་བརྩེ་ཆེན་པོས་སྩལ་ཏོ། །

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

206

(༢༣༣ ཉ་༥།

༣༧༣ ཐ་༣། ཟླ་༤) ཚེས་བདུན་ནས་དབུ་བཙུགས་ཏེ་གསེང་དབར་
དག་ཏུ་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་ས་གསུམ་
གྱི་སྒྲོན་མེ་གཅིག་པུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་སྦྲགས་མ་
ལེགས་པར་གསན།
(༢༣༤ བ་༥།

༣༧༥ འ་༧) ཟླ་བ་བདུན་པའི་ནང་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་
ཆེའི་དྲུང་ནས་ལམ་རིམ་དམར་ཁྲིད་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་དང་། ཤེས་བྱའི་མཁའ་དབྱིངས། གང་བློ་མ། ལམ་སྒྲོན། ལམ་རིམ་དམར་ཁྲིད་བདེ་ལམ། སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ།
བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པ་བཅས་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་གསན།(༢༣༥ བ་༥།

༣༧༧ ཐ་༤) ཡོངས་འཛིན་
རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྔ་ནས་སྒྲོལ་དཀར་གྱི་ཚེ་དབང་དང་། དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་
སྙིང་པོའི་བཤད་ལུང་། ཁྲི་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་མཛད་པའི་མགོན་དཀར་
གཡང་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོ་ག འཇམ་ལུགས་ཀྱི་ཚེ་དབང་། འཆི་མེད་སྲོག་ཤིང་གི་ཚེ་དབང་
བཅས་གསན།
(༢༣༦ ཉ་༢།

༣༧༧ འ་༩། ཟླ་༡༠) ཚེས་བདུན་ཉིན་བརྟན་མཁས་ཞི་དུལ་ལ་
སོགས་པ་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་མས་མངོན་པར་མཐོ་བ་རྒྱུད་སྟོད་མཁན་ཟུར་
གླིང་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ལུང་རྟོགས་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་དཔལ་བཟང་

པོར་གསན་བསམ་ཞབས་ཞུ་ཡོངས་འཛིན་ཡ་གཅིག་བསྐོ་བཞག་སྩལ་བའི་བཀའ་བསྒྱུར་མཇལ་དར་དང་། གསར་མཇལ་ཆབས་ཅིག་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་

༧གོང་ས་ཆེན་པོར་
མཇལ་དར་དང་། མཎྜལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་འབུལ་གནང་མཛད་པར་ཕྱག་དབང་དང་། གདན་ཐོབ་ཏུ་གཟེངས་བསྟོད་དེ། གསོལ་གྲོ། གསོལ་ཇ། བཞེས་སྤྲོ་བཅས་རྟེན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

207

འབྱུང་གི་ཕེབས་སྒོ་དང་། གསོལ་ཚིགས་ཆེན་མོར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དགྱེས་རོལ་ཐོག འདུལ་གཞུང་གི་སྟེང་ནས་ལྗགས་ཁྲིད་རགས་རིམ་ཞིག་གསན་བཞེས་མཛད། དེའི་
ཕྱི་ཉིན་དད་འདུས་བདུན་ཅུ་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་རྗེས་ཡོངས་འཛིན་གླིང་སྤྲུལ་གྱི་དྲུང་

ནས་སྐུའི་རྐྱེན་སེལ་དག་བྱེད་ཀྱི་ཁྲུས་དང་། ཚེ་དབང་ཞུ་འབུལ་བསྐྱངས། ཚ་བ་ཁྲི་
སྤྲུལ་སོགས་སེར་སྨད་ཕར་ཕྱིན་པར་ཞབས་བརྟན་མཇལ་ཁ། གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་
སྔ་ནས་སྟག་ཕུ་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ་དང་། ལམ་རིམ་
དམར་ཁྲིད་མྱུར་ལམ། ལམ་རིམ་ཟིན་བྲིས་དྲང་སྲོང་བླ་མའི་ཞལ་ལུང་སོགས་ཐུགས་
མཁོ་འགའ་ཞིག་གི་ལྗགས་ལུང་དང་། ཉིན་ལྟར་རིགས་ལམ་གྱི་རྟགས་སྦྱོར་འཕེན་ཚུལ་གྱི་ཁྲིད་དང་། རིགས་ལུང་ཆག་མེད་བསྐྱངས།
(༢༣༦ བ་༣།

༣༧༨ འ་༡༠) ཚེས་སུམ་ཅུ་ཉིན་མཚམས་རྒྱབ་ནས་བཟུང་ཟླ་བ་
བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་ཉི་ཤུ་བར་ཕྱི་ནང་གི་གཡེང་བ་བཙན་ཐབས་སུ་བཅད་དེ་ལྷག་པའི་ལྷའི་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ངང་ནས་ལྗགས་བསྙེན་བཅད་རྒྱ་
དམ་པོར་བཞུགས།
(༢༣༧ ཉ་༥།

༣༧༩ འ་༡༢) དགུང་ལོ་བཅུ་དགུར་ཕེབས་པ་ཤིང་ཕོ་རྟ་ལོའི་རང་
ཞལ་ཐོག་མར་འཛུམ་པའི་གསར་ཚེས་ཀྱི་རིམ་པར་ཐོས་འཛིན་བརྒྱད་པའི་སྲས་མོ་ཁྲོ་ཆགས་བརྗིད་པའི་ཉམས་ལྡན་དུང་སྐྱོང་དབང་མོར་གཏོར་སྐྱོང་མངའ་གསོལ་
དང་། ཚོམས་ཆེན་དུ་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་དགྱེས་སྟོན་དང་།(༢༣༧ བ་༣།

༣༨༠

ཐ་༢) ཚེས་བཅུ་གཅིག་ཉིན། གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ལ་གསན་བསམ་མཐར་སོན་གྱི་འབྲས་རྟགས་མཁས་མང་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་སུ་གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའི་ཁུར་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

208

འཛིན་པར་སྤྲོ་བ་སྡེ་དྲུག་ཧོ་ཐོག་ཐུ་སོགས་ཀྱི་དགེ་ལེགས་ཀྱི་མགོན་དུ་(སྨོན་ལམ་)
ཚོགས་དབུར་ཞབས་ཟུང་བཀོད་(༢༣༨ ཉ་༡།

༣༨༠ འ་༩) ནས་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་

ཞལ་འདོན་དང་། བསྔོ་སྨོན་གྱི་མཚམས་སྦྱོར་སོགས་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས།
(༢༣༨ བ་༣།

༣༨༡ འ་༧) ཚེས་ཉེར་བཞི་ཉིན་ཆིབས་རགས་དང་བཅས་ར་མོ་
ཆེར་གནས་གཟིགས་ཀྱིས་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོར་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར།
(༢༣༨ བ་༤།

༣༨༡ འ་༤) ཚེས་གནམ་གང་ནས། ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་ཉི་ཤུ་
བར་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་ཆེ་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་སྐུར་བཞེངས་ཏེ་དབང་སྐུར་བ་པོ་དང་། བྲག་རི་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་རྣམ་རྒྱལ་དང་། སྒྲུབ་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ནས་ཆོག་གྲྭ་མཛད་དེ་སྣོད་ལྡན་གྱི་

འཁོར་སློབ་འགའ་ཞིག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྤྱི་བཀའི་གྲས། སློབ་དཔོན་ཨ་བྷྱ་ཀ་རའི་བཞེད་སྲོལ་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེ་ལྔ། དེའི་ལྷག་མ་མི་ཏྲ་ལུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་

འཁོར་རེ་ལྔ་དང་བཅས་པའི་དབང་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཞུ་བར་མཛད།
(༢༤༠ བ་༡།

༣༨༤ འ་༡༡) དེ་ནས་གཟིམས་ཆུང་དགའ་ཡང་དུ་མཆོད་པ་ཁང་
ནས་སྐུའི་ཉེར་སྤྱད་དང་། མཆོད་གཏོར་སྒྲིག་འབུལ་ཞུས་ཐོག ༧གོང་ས་མཆོག་དང་། ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ། ཆོག་ཞབས་སྤྲུལ་སྐུ་གཉིས། རྣམ་གྲྭ་གསུང་བཟང་བ་སོགས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཉིན་ལྔའི་རིང་གོང་གསལ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཚོགས་སོ་སོའི་བདག་མདུན་གྱི་ཆོ་ག་གར་དབྱངས་དང་བཅས་པ་དང་། མཇུག་ཏུའང་བདག་མདུན་
བུམ་གསུམ་གྱི་ཆོ་ག་ཚོགས་འཁོར་ཤིས་བརྗོད་དང་འབྲེལ་བ་གནད་སྨིན་བསྐྱངས།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

209

སྔ་སོར་འཇམ་དབྱངས་བདག་པོ་ཆེན་པོས་༧རྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོར་༧གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་བཞེད་སྲོལ་ལྟར་ཆོས་སྲིད་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བསྐྱེད་དགོས་ཕེབས་པར་བརྟེན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་དོན་མཐུད་ཤོར་
མི་འབྱུང་ཆེད་བཀའ་བློན་དོ་ཀེར་ཅན་གསུམ་གྱི་ཐོག སེར་མོ་བའི་ཁོངས་ནས་
གཅིག་དང་། སྟེང་ཤོད་དྲུང་ཡིག་བཅས་གོང་མ་ཆེན་པོར་གསེར་སྙན་སྒྲོན་འབྲེལ་
གྱིས་བསྐོ་བཞག་སྩལ་ཐོག དམ་ག་སྲིད་ཞིའི་བདེ་སྐྱིད་དང་། རྟགས་དམ། སེལ་དམ་
བཅས་ཁག་གསུམ་ཐུགས་སྨོན་མཚམས་སྦྱོར་དང་འབྲེལ་བར་སྩལ་ཏེ་བཀའི་ཕྱིང་

སང་ཞེས་སྔར་ལས་ལྷག་པའི་གཟེངས་བསྟོད་མཛད་འདུག་པའི་ལམ་བཞིན་ད་ནས་བཟུང་སེར་མོ་པའི་ཁོངས་ནས་བཀའ་བློན་གཅིག་དང་། སྟེང་ཤོད་དྲུང་ཡིག་བཅས་སྔར་གནས་ཡོད་པ་ཞེས་དྲུང་དྲག་འབྲིང་དཀྱུས་གསུམ་མགྲིན་གཅིག་ནས་སྙན་སྒྲོན་
ཞུས་པ་བཞིན་གཏན་ཕེབས་ཀྱི་དོན་སྨིན་འགོ་མཆན་སྩལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ད་
ལམ་ས་དབང་མདོ་མཁར་བ་ལས་ཞབས་དགོངས་ཁྲོལ་ཚབ་བླ་ཕྱག་གཡུ་ཐོག་མཁན་ཆུང་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན་ལ་རེ་ཞིག་གོང་མའི་གསེར་སྙན་མ་འཁོར་བར་མཁན་ཆེ་དང་། འཁོར་མཚམས་ནས་བསྐོ་བཞག་སྩལ་རྒྱུ་ཞལ་བཞེས་གཙིགས་སུ་ཕབ་སྟེ་བཀའ་བསྒྱུར་དང་། གསར་མཇལ་ཡང་རིམ་བཞིན་སྩལ།ཟླ་བ་བཞི་པའི་ནང་གནས་ཆུང་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོར་བཀའ་ཆོས་གསན་བཞེས་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་གཏང་རག་གཟབ་གསོལ་སྤྱན་འདྲེན། ཉིན་ལྟར་འདུལ་གཞུང་གི་
ཕྱག་དཔེ་ཐུགས་འཛིན་ལྗགས་ཁྲིད་དང་། རིགས་ལུང་རྩོད་གྲྭ་ཆག་མེད་མཛད།
ཡོངས་འཛིན་གླིང་སྤྲུལ་གྱི་དྲུང་ནས་སྒྲོལ་དཀར་དང་། ཚེ་རྟའི་བཀའ་དབང་། ཕུར་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

210

ལྕོག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྔ་ནས་དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའི་ལྗགས་ལུང་སོགས་
གསན།

༢༢༽ནོར་གླིང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་ལས་དབང་བཀའ། རྗེས་གནང་མང་དུ་གསན་པས་ཐུགས་ཡིད་འཕྲོག་པས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་གཟིགས།
འཆར་ལོ་བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབ་རྒྱུར་བརྟེན་གནས་ཆུང་ནས་ལུང་ཕབ། ཆོས་བྱེད་ངུར་སྨྲིག་གོས་བཟང་ཀླུབ་པ་དག་གིས་བྱེད་འཛོལ་ལ་གདན་ས་ཁག་གི་
ལས་ཀྱི་སྣེ་མོ་བ་རྣམས་བསྡུས་ཏེ་བཀའ་ནན་ཕེབས། འདུལ་གཞུང་ ལ་ཐུགས་གཉེར་གྲུབ་སྟེ་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཤེས་བྱའི་གཞི་ལྔར་བསྡུས་
ནས་གསལ་བར་མཛད་པའི་མཛོད་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་ཁག་ལ་གསན་གཟིགས་ཀྱི་
དགྱེས་སྟོན་དང་༧གོང་ས་ལྔ་པའི་གསུང་འབུམ་ལ་དཀར་ཆག་གསར་བསྒྲིགས་
གནང་།

(༢༤༡ བ་༡།

༣༨༦ ཐ་༤། ཟླ་༤) ཚེས་ཉེར་གཅིག་ཉིན་སྨན་ཆབ་ཀྱི་འཕྲོད་བཞེས་
ཆེད་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་།
(༢༤༡ བ་༢།

༣༨༦ ཐ་༨) ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ནང་(༢༤༡ བ་༤།

༣༨༦ འ་༡༢) ཚེས་བཅུ་
གཅིག་ནས། ཚེས་ཉི་ཤུ་བར་ཉིན་བཅུའི་རིང་ནོར་གླིང་དབུ་རྩེའི་གཟིམས་ཆུང་དུ་
ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་བླ་མེད་ལུགས་ཀྱི་ཟུར་བཀའ་གཤིན་
རྗེ་གཤེད་དགྲ་ནག་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མའི་དབང་གི་སྟ་གོན་དང་འབྲེལ་བས་དེའི་དབང་དངོས་གཞི་དང་། གཤེད་དམར་ལྷ་བཅུ་གསུམ། འཇིགས་བྱེད་ཞེ་དགུ་མ་དང་། རོ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

211

ལངས་བརྒྱད་སྐོར། ཕྱག་རྡོར་འཁོར་ཆེན། སྤྱོད་རྒྱུད་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་། བྱ་རྒྱུད་ཐུབ་པ་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད། རྣམ་འཇོམས་ལྷ་མང་བཅས་ཀྱི་དབང་དང་། འཇམ་

དབྱངས་ཆོས་སྐོར་གྱི་རྗེས་གནང་ཆ་ཚང་སོགས་ལེགས་པར་གསན།

འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་༧རྒྱལ་དབང་མཆོག་ཉིད་ཐུགས་རངས་པའི་འབེལ་གཏམ་འདི་ལྟར་གསུངས་སྣང་སྟེ། དེ་ལྟའི་བཀའ་དྲིན་སྟོང་གསུམ་རིན་ཆེན་གྱིས་

བཀང་སྟེ་ཉིན་རེ་བཞིན་ཕུལ་ཡང་གཞལ་དཀའ་བ་དེ་ལྟར་ཐོབ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྐལ་བ་བཟང་། ཨེ་མ་ངོ་མཚར་ཆེ་བས། འདི་ལྟར་ལྷག་བསམ་གྱི་སྨོན་པ་ལྟར་འགྲུབ་ཅིང་། འགྲོ་ཀུན་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཁུར་འཁྱེར་ནུས་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་

ཏུ་གསོལ། ཞེས་དང་། བར་སྐབས་རིམ་པར་མདོ་རྒྱུད་གཞུང་ལུགས་དུ་མའི་རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་གྲྭ་ཟུར་མ་ཉམས་པར་དག་གསལ་རྣ་བའི་ལམ་དུ་འབབ་པའི་བཀླག་ལུང་། དངོས་ཤུགས་ཀྱི་བསྟན་དོན་མི་འཛོལ་ཞིང་། གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་དང་།
དཀའ་གནད་རྣམས་ཇི་བཞིན་འབྱེད་པའི་བཤད་པ། སྐྱེས་བུ་གསུམ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་བློ་སྦྱངས་ཏེ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐེམ་སྐས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐུ་བཞིའི་ཁང་
བཟང་མཆོག་དེར་བདེ་བླག་ཏུ་བགྲོད་ཚུལ་གྱི་ཁྲིད་རྒྱུན། བརྒྱུད་པའི་ཁུངས་བཙུན་
ཞིང་། བསྐྱེད་རྫོགས་སྣོད་རུང་ཟུང་འཇུག་གི་ས་བོན་ཐེབས་ངེས་པའི་དབང་བཀའ་རྗེས་གནང་། ཕྱག་ལེན་ཞལ་ཤེས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་མན་ངག་གི་རིམ་པ་རྗེ་ཉིད་ལ་ཇི་
ལྟར་མངའ་བ་མཐའ་དག་མ་ལུས་པར་ཡིད་བཞིན་གྱི་བུམ་བཟང་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་
དགྱེས་པ་ཆེན་པོས་སྩལ་བ་རྣམས་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་ཧྲིལ་གྱིས་བླངས་ནས་ཚོགས་
བསག་སྒྲིབ་སྦྱོང་དང་འབྲེལ་བས་དཔྱད་འཇོག་གི་ཉམས་ལེན་དང་། བསྙེན་སྒྲུབ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

212

རྣལ་འབྱོར་གྱི་གནས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བརྩོན་པས་དགྱེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་དུ་སྨིན་
འགྱུར་གྱི་བདག་ཉིད་ལ་བཀུར་སྐྱོང་བླ་ན་མེད་པས་དུས་རྟག་ཏུ་རྗེས་འཛིན་སྐྱོང་བར་མཛད། ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །
(༢༤༢ བ་༢།

༣༨༧ འ་༤) ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ནང་(༢༤༢ བ་༣།

༣༨༧ འ་༡) ཡོངས་
འཛིན་ཕུར་ལྕོག་གི་དྲུང་ནས་ཆོས་རྒྱལ་ཡང་གསང་དུག་རི་ནག་པོ་དང་། མགོན་པོ་སྙིང་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་གསན། ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ནས། གནམ་གང་བར་གཟིམས་
ཆུང་ཆབ་ས་དབུ་གཡབ་ཏུ་ཞི་ཁྲོ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་བཅད་རྒྱར་བཞུགས་ནས་ལྗགས་

བསྙེན་ལ་ཤིན་ཏུ་འགྲུས་པར་མཛད།
(༢༤༣ ཉ་༤།

༣༨༨ འ་༤། ཟླ་༧) ཚེས་བཅུ་གཅིག་ཉིན་མཐུན་རྫས་དང་། ཚོགས་
འགོར་གཟབ་གཤོམ་དང་བཅས་༧གོང་ས་ཆེན་པོ་མཆོག་ཉིད་བསྟན་འགྲོའི་དོན་སླད་བསླབ་གཞི་ཡོངས་རྫོགས་བཞེས་རྒྱུའི་སྐོར་དགྲ་ལྷ་འོད་ལྡན་དཀར་པོ་རྟེན་གཞིར་ཕབ་སྟེ་ལུང་ཞུ་བསྐྱངས་པར་དགྱེས་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པས་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བཀའ་ལུང་འདི་ལྟར་ཕུལ་ཏོ། །

ཧྲཱིཿ དབྱིངས་མི་འགྱུར་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །མདངས་མ་འགགས་གསལ་

འཚེར་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས། །ཐུགས་མཁྱེན་བརྩེའི་གར་མཁན་སྤྲུལ་པའི་སྐུ། །ངའི་སློབ་དཔོན་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་རྒྱལ། །ཆོས་དབྱིངས་ཁྱབ་གདལ་བདེ་ཆེན་དག་པའི་
ཞིང་། །གནས་ཡུལ་ཉེར་བརྒྱད་ནང་ཚན་ཁ་བའི་ལྗོངས། །རྒྱལ་ཀུན་འཕྲིན་ལས་འགྲོ་
མགོན་སློབ་དཔོན་རྗེ། །དེང་འདིར་ཕུན་ཚོགས་ལྔ་ལྡན་ཟློས་གར་ལ། །མཛད་པའི་
འཕྲིན་ལས་སྐབས་དང་ཕུན་ཚོགས་སྦྱོར། །རིམ་བཞིན་ལེགས་པར་མངགས་ན་ཁྱེད་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

213

རྣམས་ནས། །གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ་སྤྱི་བོར་འདོམས་དགོས་ན། །གསང་གསུམ་མཛད་
འཕྲིན་རྒྱས་པའི་རིམ་གྲོ་སོགས། །ངེད་ནས་སྔོན་བསྐུལ་བསྒྲུབས་དང་སྒྲུབ་བཞིན་ལ། །ད་སྟེ་རང་ཅག་ཁ་བ་རི་པ་ཡི། །མགོན་སྐྱབས་སྤྱི་ནོར་ལྷ་མིའི་སྟོན་པ་དེ། །སྐུ་ཡི་
ལོ་དང་གསན་བསམ་བསྟུན་དགོས་ན། །འཆར་ལོ་གཡང་དཀར་ལོ་ཡི་ཆོ་འཕྲུལ་
ནང་། །རབ་འབྱམས་འཕྲིན་ལས་འབར་བའི་ཚིགས་ཕྱི་མས། །སྐུ་གསུམ་མཛད་པ་
མཚན་དཔེས་སྤྲས་རན་པས། །དེ་ལ་གཙུག་ནོར་བཅུ་ཚོགས་དང་བཅས་པ། །མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བཞེས། །དགོས་པའི་མཛད་པ་མཐའ་དག་ཁྱེད་རྣམས་ནས། །སྔོན་དུ་ཙི་ནའི་ཚངས་པར་རྒྱུ་མཚན་དེ། །བྱེད་སྒོའི་རྟེན་འབྲེལ་དྭང་བསྟོད་མ་འཕྱུག་པས། །སློབ་དཔོན་ཐུགས་དང་བསྟུན་ནས་སྦྱོར་བ་ཤོམས། །ངེད་དང་རེ་ཏི་གཉིས་ནས་ལས་བཞི་ཡིས། ལོག་པར་འཁུ་བའི་བར་ཆད་སེལ་བར་ངེས། །ལུང་བསྐུལ་སྔོན་སོང་དེ་ཡིས་འཐུས་འདྲ་ཡང་། །དེ་དག་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ་ཡིད་དུ་ཟུངས། །ཞེས་པའོ། །

དེ་རྗེས་སྐུ་འབུམ་འགྲུལ་བ་སོགས་སྒེར་མཇལ་ཁག་གཉིས་ཀྱི་འབུལ་འདེགས་
བརྒྱད་ཅུ་སྐོར་ལ་བཟང་སྤྱོད་སྨོན་ལམ། གཞན་ཡང་ཟླ་བ་འདི་ནང་ཁམས་སོགས་ཀྱི་འགྲུལ་རིགས་མཐའ་ཡས་པར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྟོད་པ་དང་། གསོལ་
འདེབས། སྨོན་ལམ་སོགས་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་ཆོས་འབྲེལ་ལྷུག་པར་སྩལ་ཏོ། །ཟླ་བ་བདུན་པ་ཉིས་བརྩེགས་ཀྱི་ཕྱི་མའི་ནང་ཨུ་ཅུ་མུ་ཆིན་ཝང་ཤོག་འཇམ་
དབྱངས་རིག་པའི་རལ་གྲིའི་སྐྱེ་སྲིད་སྐལ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན། སྐལ་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བོ་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒལ་བར་ཚེ་དཔག་མེད་ལྷ་གཅིག་བུམ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

214

གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་ཚེ་དབང་གི་བྱིན་རླབས་ཟབ་མོ་སྨིན་རྒྱས་སྩལ།
བར་ལམ་ཆོས་ཁྲིམས་ཀྱི་བྱེད་པོ་རྣམས་ནས་སྒྲིག་ཁྲིམས་གནོན་སྡོམ་གྱི་དོ་
ཁུར་ཅུང་ཟད་ལྷོད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སེར་མོ་བའི་རིགས་འགའ་ཞིག་ནས་ཉེ་འགྱངས་གང་སར་ཁྱིམ་པ་སུན་འབྱིན་གྱི་ཚུལ་མིན་བརླང་སྤྱོད་སྣ་ཚོགས་ཤིག་ཤར་བར་བརྟེན། དེ་དག་གི་ཉེས་པ་འགོག་ཕྱིར་གདན་ས་གསུམ་གྱི་སློབ་དཔོན་དང་། ཚོགས་
ཆེན་དགེ་སྐོས། ཕོ་བྲང་དང་། གཟིམས་ཁང་གཉེར་པ། ཁྲི་ཐོག་ཁང་མཛོད་པ་བཅས་
བཀའ་འགུགས་ཀྱི་ཡིག་ཆུང་སྔོན་སྩལ་བཞིན་ཚང་འཛོམ་ཐོག ༧གོང་ས་ཆེན་པོའི་
བཀའ་མགྲོན་གཉེར་ནས་བསྒྱུར་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།
ཁམས་གསུམ་ན་ཕན་བདེ་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་རྟེན་མཉམ་མེད་བུ་རམ་ཤིང་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཁམས་གསུམ་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་དག་ཐེར་མཛད་པའི་མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་
གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཕྱོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་དར་རྒྱས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ཤིང་། འགྲོ་ཀུན་ཆོས་འབྱོར་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་དཔལ་ལ་ཅི་དགར་སྤྱོད་པ་
སོགས་ཕན་བདེའི་གཞི་རྩ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་གདན་ས་རྣམ་
གསུམ་གྱི་དགེ་འདུན་འདུས་པའི་བསླབ་གསུམ་འདུལ་ཁྲིམས་ལ་རག་ལས་པ་ཞིག་
ཡིན་ན། ཆོས་ཁྲིམས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་གང་ཅི་༧རྒྱལ་མཆོག་གོང་མ་ན་རིམ་ནས་སྩལ་བའི་
བཀའ་ཡིག་གི་འབྲུ་དོན་ལྟར་འགལ་མེད་ཉམས་ལེན་རྒྱུན་འཁྱོངས་དགོས་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། བར་སྐབས་འདིར་ཁྱོད་རང་ལས་བྱེད་སྣེ་མོ་བ་རྣམས་ནས་བཀོད་འདོམས་དོ་ཁུར་ཆུང་སྐྱོན་ནམ། གང་ལྟར་ཡང་མ་དྲངས་གྲོལ་བ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

215

ནས་བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེ་དང་། གདན་ས་ཆེན་པོའི་མཚན་ལར། རང་རང་གི་འདི་
ཕྱིའི་བདེ་འབྲས་གང་ལའང་བསམ་གཞིགས་མེད་པར་རྩ་བ་བཞི་དང་། མྱོས་འགྱུར། ཐ་མ་ཁར་སྤྱོད་པ་མིག་མང་རྩེ་བ། དབྱར་གླིང་ཁ། དགུན་གྲོག་པོ། གྱོན་ཆས་ཡ་མ་
ཟུང་སྤྲས་ཏེ་གྲོང་གསེབ་ཕན་ཚུན་སོགས་ལ་འཁྱམས་མྱུལ་དང་འབྲེལ་བས་དམན་པ་ཉམ་ཐག་དག་ལ་དབང་ཤེད་བརྡབ་གསིགས་གཏོང་བ་སོགས་ཇི་སྙེད་ཅིག་མེད་པའི་ངེས་པ་མ་མཆིས་པ་འདི་དབང་གཞིགས་ན་བྱེད་གཏེ་སྨོས་ཅི། ཁྱོད་རང་སློབ་དཔོན་དང་། དགེ་སྐོས་སོགས་འགོ་བྱེད་རྣམས་ལ་ཉེས་བཀོད་སླད་འདོམས་ཤིག་རང་དགོས་གྲས་སུ་འདུག་རུང་། སྔོན་བྱས་ལ་འགྱོད་སེམས་དང་། ཕྱིན་ཆད་སྤང་

བླང་ཞུ་རྒྱུ་ཡོད་ཤག་ལ་བསམས་ད་ལམ་རིང་བཀའ་ཉེས་ཡངས་པ་བྱས་ཤིང་། ད་ནས་བཟུང་གོང་དུ་ཇི་ལྟར་སྨོས་པ་བཞིན་བསྟན་འགྲོའི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་གཞི་མ་དགེ་
འདུན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་མཛད་སྤྱོད་ལ་རག་ལས་པར་ངེས་ན། བཀའ་རབ་འབྱམས་
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་སྤྱི་དམངས་བཞུགས་བཟོས་བདེ་ཞིང་། འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་མཛད་པ་དང་། ཐུགས་བསྐྱེད་གོང་འཕེལ་དུ་
འགྱུར་བའི་སྲི་ཞུ། གོང་དུ་རྒྱུ་མཚན་བརྗོད་པ་བཞིན་བཅའ་ཡིག་སྔ་ཕྱི་རིམ་སྩལ་གྱི་
འབྲུ་དོན་ལས་འགལ་བའི་མི་ངན་བྱེད་སྤྱོད་ངན་རིགས་འདི་རྣམས་ངན་པ་ཚར་མ་བཅད་ན། བཟང་པོ་སྤྲོ་བ་མི་སྐྱེ་བའི་དཔེ་བཞིན་ཁྱོད་རང་གྲྭ་ཚང་སོ་སོའི་མཁན་པོ་དང་། དགེ་སྐོས། ཁམས་ཚན། མི་ཚན་གྱི་དགེ་རྒན་སོགས་བྱ་སྤུ་གནོན་གྱིས་རྩ་བ་

ཞིབ་བཅད་ཐོག ངན་པ་རྒྱ་ཡན་དུ་མ་ལུས་པར་ཆོས་ཁྲིམས་དར་གྱི་མདུད་པ་འཇམ་

ལ་འདོམས་པའི་དཔེ་ལྟར། ད་ནས་བཟུང་མགོ་འོག་ལུས་ཆུད་ཀྱི་བཀོད་འདོམས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

216

མཐར་ཕྱིན་དགོས་རྒྱུ་ལས། སྔར་ལུགས་རྒྱ་ཡན་རིགས་ཤར་ཚེ་བྱེད་གཏེ་དང་། ཁག་ཐེག་བཅས་པ་སྨོས་ཅི། ལས་བྱེད་སྣེ་མོ་བ་སོ་སོ་ཡང་འགུགས་འབོད་ཀྱིས་

ཉེས་པ་གཅོད་ངེས་ལས། ཡན་པོར་མི་འཇོག་ངེས་ཅན་ཡིན་ན། དེ་རིགས་མི་དགོས་པའི་ཁེ་ཉེན་རང་ལག་ཏུ་ཡོད་དུས་བླང་དོར་འདམ་ག་མ་ལོག་པར་མི་ལ་མིང་དང་། མཚོན་ལ་ཡུ་བའི་དཔེ་བཞིན་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་བྱེད་སྒོ་འཐུས་ཚང་དགོས་རྒྱུ་ལས། སྔར་སོང་ད་འགྲོའི་མིང་བཏགས་ཀྱིས་ལྷོད་ཡངས་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཤར་ཚེ་གཏམ་
དོན་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་བྱས་ཡོང་བས་དེ་དོན་ཚུལ་གནས་དགོས་རྒྱུ་ཞེས་ཚ་ཞིང་
འདོམས་ལ་བརྗིད་ཅིང་ནོན་ཆེ་བ་གནམ་ལྕགས་དང་འདྲ་བ་སྩལ་བས།

(༢༤༥ ཉ་༥།

༣༩༢ ཐ་༦) གང་གི་བཀའི་ནུས་མཐུ་བཙན་པོས་ཁྲིམས་གཉིས་ཀྱི་
འཇིགས་ཟིལ་ལ་བག་མི་ཚ་བའི་མི་སྲུན་མ་རུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤོབས་པ་བདེ་བླག་
ཏུ་ཞུམ་ནས་ཚུལ་མིན་གྱི་སྤྱོད་པ་ནི་རིང་དུ་དོར། ཞི་ཞིང་དུལ་བ་བག་ཡོད་ཀྱི་བརྟུལ་

ཞུགས་ནི་ངང་གིས་ལྷུར་བླངས་པས་མཐའ་དབུས་ཀུན་ཏུ་མི་བདེ་བའི་ཚེར་མ་མེད་པར་དཀར་འཇམ་ཡུག་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །
(༢༤༥ བ་༤།

༣༩༢ འ་༤) ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན། ༧གོང་ས་ལྷ་མིའི་
རྣམ་འདྲེན་མཆོག་ཉིད་ཕྱི་ལོ་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་དུས་ཆེན་ཐོག་གསང་གསུམ་གཡོ་མེད་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་རྫོགས་བཞེས་རྒྱུའི་མཁན་སློབ་གཅིག་འཐུས་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེར་ཐོག་མའི་སྙན་གསན་འབུལ་སླད་བླ་སློབ་གདན་འཛོམ་དང་འབྲེལ་གསོལ་གྲོ་དང་། གསོལ་ཇ། བཞེས་སྤྲོ་དྲུག་བརྩེགས་བཅས་ཕུལ། བདེ་སྟན་སྟེང་ནས་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེར་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

217

སྐུ་ཕྱག་གནང་བར་ཕྱག་ལན་མཛད། མཇལ་དར་ནང་མཛོད་རྩེར་སོན་དང་། མཎྜལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བཅས་བཏེག་སྟེ་སྙན་གསན་འབུལ་བཞེས་བསྐྱངས།

(༢༤༦ ཉ་༢།

༣༩༣ ཐ་༡༠) ཚེས་བཅུ་གཅིག་གཟའ་ཚེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་མཆོག་ཏུ་
དགེ་བར་༧གོང་ས་རྒྱལ་དབང་ཕྱག་ན་པདྨོ་ངུར་སྨྲིག་གར་གྱི་རྣམ་པར་རོལ་པ་
མཆོག་ཉིད་རྣམ་འདྲེན་ཚུལ་ཁྲིམས་གཏེར་གྱིས་གསུངས་པའི་འདུལ་བའི་སྣེ་སྣོད་
རིན་པོ་ཆེའི་ནང་ནས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་བཞེད་གཞུང་ལུང་སྡེ་བཞིའི་བརྗོད་བྱ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་བརྗོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་མདོ་རྩ་བ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་འཕགས་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་དུ་མའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་ལམ་ནས་དྲངས་ཏེ་སྒྲོ་འདོགས་མ་ལུས་པར་བཅད་
ནས་འདུལ་བའི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པའི་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་ཟིན་པ་ན། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ལྟར་གྲགས་པ་མཁས་མཆོག་དབྱིག་གི་གཉེན་པོས་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་གནད་རྣམས་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྔར་
བསྡུས་ཏེ་གསལ་བར་མཛད་པ། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྩ་
འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་གསན་བཞེས་དབུ་འཛུགས་བསྐྱང་རྒྱུའི་སླད་དུ་ཆོས་རར་མཆོད་རྫས་སོགས་ཀྱི་རྒྱན་འགྲེམས་དང་། བཞུགས་གདན་གཟབ་འཕར་བཅས་གྲ་སྒྲིག་སྔོན་ཞུས་སར་སྲི་ཞུའི་རིམ་པས་སྤྱན་དྲངས་ཞབས་སོར་བཀོད་དེ་གསོལ་
ཞབས་ཀྱི་ཕེབས་སྒོ། ཞལ་འདོན། རྟེན་འབྱུང་མཆོད་སྤྲིན་འབུལ་བཞེས། བརྩི་བཞག་

འབུལ་སྐྱོར། རིགས་ལུང་བགྲོ་གླེང་། མཇུག་ཏུ་དཀར་སྤྲོའི་དགྱེས་སྟོན་བཅས་དབུ་ཕར་འདུལ་བ་སོགས་དབུ་འཛུགས་ཀྱི་མཛད་སྒོའི་སྐབས་དང་མཚུངས་པར་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

218

བསྐྱངས་སོ། །
(༢༤༦ བ་༤།

༣༩༤ འ་༡༢) ཉིན་ལྟར་ཕྱག་དཔེ་ཐུགས་འཛིན་ལྗགས་ཁྲིད་དང་།

རིགས་ལུང་གི་རྩོད་གྲྭ་ཆག་མེད་ཚུགས། ཚེས་ཉེར་བརྒྱད་ཉིན་ནོར་གླིང་བསྐལ་

བཟང་ཕོ་བྲང་ནས་རྩེ་པོ་ཏ་ལར་ཆིབས་བསྒྱུར་ཐོག
(༢༤༦ བ་༦།

༣༩༤ འ་༧) རྒྱུད་སྟོད་མཁན་ཟུར་གླིང་སྤྲུལ་བློ་བཟང་ལུང་རྟོགས་
བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་ལ་ནང་དོན་ཡོངས་འཛིན་བསྐོ་བཞག་དང་འབྲེལ་ཆེ་འདོན་སྟོང་མིན་སྔོན་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་། ད་ལམ་གོང་མ་ཆེན་པོ་ནས་ཡོངས་འཛིན་ཆུང་བར་གཟེངས་བསྟོད་ཀྱི་བཀའ་བཟང་ཕེབས་པར་བརྟེན་ཆེ་འདོན་རྒྱས་པ་མཛད།
(༢༤༧ ཉ་༤།

༣༩༥ ཐ་༦) རིགས་ཀྱི་ཅོད་པན་གླིང་སྤྲུལ་ནས་ཡོན་ཏན་གཞིར་
གྱུར་མའི་ལྗགས་ལུང་ཕུལ་བ་ལེགས་པར་གསན།
(༢༤༧ བ་༡།

༣༩༥ འ་༧) ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་གཉིས་ནས། ཟླ་བ་བཅུ་
གཉིས་པའི་ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་བར་ལྷག་པའི་ལྷའི་ལྗགས་བསྙེན་བཅད་རྒྱ་དམ་པོར་བཞུགས་ནས་ཐུགས་དམ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཇོག་པར་མཛད། དེ་སྔ་ལྕགས་ཡོས་ལོ་༧རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་འབུམ་ཕྱི་ནང་ཚང་མ་བསྟན་རྒྱུན་ལ་སྨན་ཕྱིར་པར་གཞི་གསར་བསྐྲུན་མཛད་པར་པོད་སུམ་ཅུ་སོ་བཞི་བྱུང་སོང་
ཡང་། ལེ་ཚན་དུ་ཡོད་ཀྱི་དཀར་ཆག་ཁམས་དྭངས་མེད་པས་སྔགས་མཚན་ཉིད་
སོགས་ཚང་མ་མཉམ་འདྲེས་ཀྱི་ནང་གསེས་དབྱེ་འབྱེད་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་སྐྱོན་
ཚབས་ཆེ་བར་བརྟེན། ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་བཞིན་གོ་རིམ་འཁྲུགས་བསྡེབས་གཏན་འབེབས་ཀྱི་དཀར་ཆག་བློ་ལྡན་ཡིད་རབ་མགུ་བར་བྱེད་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

219

པའི་སྒྲ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་ལྗགས་རྩོམ་དང་། ད་ལམ་བཅད་རྒྱའི་ཁོངས་གསུང་ཕྱི་ནང་ཆ་ཚང་གི་པར་ཕུད་འགག་བརྒྱུད་ཕུལ་བར་དབུ་འདོམས་དོ་དམ་བཟོ་རིགས་དང་བཅས་པར་གནང་ཆ་ལེགས་སྐྱེས་གྱ་ནོམ་པ་སྩལ། ཉིན་བཞིའི་རིང་ལྗགས་བསྙེན་གྱི་ཁ་སྐོང་སྦྱིན་སྲེག་ཁྲི་ཕྲག་འགྲོ་ངེས་དང་། ཉིན་མཐའ་མར་དམ་རྫས་
ཚོགས་འཁོར་གཟབ་རྒྱས་དང་བཅས་སྐུ་བཅད་རྒྱ་ལས་བཞེངས།

༢༣༽ཤིང་ལུག་ལོ་གསར་དགྱེས་མཆོད་རྗེས་ལྷ་ལྡན་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་སོགས་ཀྱིས་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྤོང་བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་བསླབ་གཞི་ཡང་དག་པར་ཕུལ་ཏེ་ཐུབ་དབང་མཆོག་གི་རྒྱལ་ཚབ་ཆེན་པོར་མངའ་གསོལ་བར་བོད་ལྗོངས་སྟོད་སྨད་ཡོངས་ནས་དགའ་སྟོན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟར། གསོ་སྦྱོང་ཚོགས་མགོན་དུ་ཕེབས་ནས་ཆོས་བསྒྲགས་དང་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་འཆད། གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྟེན་རྣམས་ལ་གནས་གཟིགས་མཆོད་འབུལ། ཐག་ཉེ་རིང་ནས་ཐུགས་རྫོགས་ལེགས་འབུལ་བར་མེད་དུ་སྤྲོས།

(༢༤༨ ཉ་༥།

༣༩༧ ཐ་༡) དགུང་ལོ་བཅུ་ཕྲག་གཉིས་སུ་ཕེབས་པ་ཤིང་ལུག་
གནམ་ལོའི་རང་ཞལ་ཐོག་མར་བཞད་པའི་དགའ་བཟང་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་རིམ་པར་ལྷ་མོའི་གཏོར་སྐྱོང་མངའ་གསོལ་དང་། ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དགྱེས་སྟོན། བརྟག་རིལ་
དྲིལ་འབུལ་སོགས་སྔར་བཞིན་དང་།
(༢༤༨ བ་༤།

༣༩༧ འ་༧) ཚེས་ལྔ་ཉིན། ༧གོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་དམ་པ་
མཆོག་ཉིད་མཉམ་མེད་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་ཞལ་ཚབ། ཕན་བདེ་མ་ལུས་པ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

220

སྩོལ་བའི་མགོན་པོ། རྣམ་མང་སྲིད་པའི་ཡོན་གནས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་དྲུང་དུ་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་མཁན་ཆེན་རིགས་ཀྱི་བདག་

པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་བསླབ་གཞི་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་བཞེས་པ་དང་། བཀའི་
གུང་བློན་གྱིས་གཙོས་དྲུང་རིགས་སེར་སྐྱ་མགྲིན་གཅིག་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་
བཞིན་བགྲང་ཡས་འདུས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་མགོན་དུ་ཞབས་སོར་འགོད་པ་བཅས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལྷ་ལྡན་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་ཐོག ཨེ་ཝཾ་དུ་ཕེབས་སྟོན་གྱི་དཀར་སྤྲོ་རྒྱས་པའི་སར་སྐྱེ་བོ་མཆོག་དམན་སྟོང་ཕྲག་བརྒལ་བར་མཇལ་ཁ་
ཕྱག་དབང་གིས་སྨིན་གྲོལ་ལ་བཀོད།
(༢༤༩ ཉ་༤།

༣༩༨ འ་༡༢) ཚེས་བཅུ་གཅིག་གཟའ་ཚེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་རྨད་དུ་བྱུང་
བའི་ཉིན་གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྡོ་རྗེ་གདན་གཉིས་པ་ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་གི་གན་དྷོ་ལའི་རྟེན་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་དངོས་དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པ་བསྟན་པའི་བདག་པོའི་སྐུ་བརྙན་ཇོ་བོ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དང་། གསར་དུ་གདན་དྲངས་པ་ཐུབ་དབང་སྟ་ཟུར་མ་དང་། འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞིའི་གླེགས་བམ་སོགས་རྟེན་མཆོག་ངོ་མཚར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་སྣ་ལྔའི་མཆོད་སྤྲིན་དང་། དར་
གྱི་བླ་བྲེ་དང་ལྡ་ལྡི་ལ་སོགས་པ་མཆོད་རྫས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་དང་། བླ་སློབ་ཀྱི་ཁྲི་སྟན་དང་།
ཡོ་བྱད་ཚར་དུ་དངར་བ་བཤམས་པའི་སར་རྟ་བདུན་བདག་པོ་ཤར་གྱི་ས་འཛིན་གྱི་རྩེ་ལས་མངོན་པར་འཕགས་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བཞི་ཆ་ཤར་བའི་དུས་སུ་སྲི་ཞུའི་
རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་མདུན་ནས་མཆོད་བཞིན་པར་ཞབས་སོར་བཀོད་དེ་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེ་དེ་ཉིད་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ནས་བཟུང་ད་ལྟའི་བར་བརྟན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

221

མཁས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལྡན་དམ་པ་བར་མ་ཆད་པའི་མཁན་བརྒྱུད་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་མངའ་བ་ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཁུར་འདེགས་པ་ལ་གཞན་དྲིང་མི་

འཇོག་པ་ཕུར་ལྕོག་ཡོངས་འཛིན་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོས་མཁན་
སློབ་སྦྲགས་མ། ཡོངས་འཛིན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གླིང་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ལུང་རྟོགས་
བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་དཔལ་བཟང་པོས་གསང་སྟེ་སྟོན་པ། མང་ཐོས་འདུལ་བ་འཛིན་པ་སྒྲུབ་ཁང་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ནས་དུས་གོ་བ། ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཤར་བྱང་ཆོས་
རྗེ་རྣམ་གཉིས་སོགས་དད་པའི་དགེ་འདུན་བཅུ་ཕྲག་གཅིག་གི་གྲངས་ཚང་བའི་དབུས་སུ་སྔ་དྲོའི་གྲིབ་ཚོད་སྐྱེས་བུ་གཅིག་དང་རྐང་པ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སླེབས་པ་ན་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཕྱག་ལེན་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་སོ་སོར་ཐར་བའི་སྡོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སྤོང་བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྙེན་པར་རྫོཌ་པ་དགེ་
སློང་གི་སྡོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཚུལ་བཞིན་བཞེས་པས་ངུར་སྨྲིག་གི་རྒྱལ་མཚན་
འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་ཐུབ་དབང་མཆོག་གི་རྒྱལ་ཚབ་ཆེན་པོར་མངའ་གསོལ་བར་གྱུར་ཏོ། །
དེ་ནས་ཁྱམས་ར་ཆེན་མོར་དགྱེས་སྟོན་ལ་མཁན་སློབ་ཡབ་སྲས་ཞལ་འཛོམ་ཐོག་སེར་འབྲས་དགེ་གསུམ། སྲིད་སྐྱོང་དང་། བཀའི་ཕྱིང་སང་སོགས་ཀྱིས་གཙོས་དྲུང་འཁོར་མཆོག་དམན་མཐའ་དག་ནས་རྟེན་འབྱུང་དངོས་འབུལ་གྱི་ཕྲེང་བ་རྫོགས་ལྡན་གྱི་སྤྲིན་ལྟར་ཁང་བཟང་གི་འཁོར་ས་དོག་པོར་བྱེད་པ་སྤྲོས། དེ་རྗེས་ཡོངས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

222

རྫོགས་བསྟན་པའི་བདག་པོ་མཁན་སློབ་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལས་ཀྱི་གྲར་བྱོན་
པ་མཐའ་དག་ལ་གོ་བབས་དང་བསྟུན་པའི་གསེར་དངུལ་གོས་དར་སོགས་ཀྱི་ཡོན་འབུལ་རྒྱ་ཆེ་བ་གནང་། གནས་ཆུང་འོད་ལྡན་དཀར་པོ་རྟེན་གཞིར་རང་བཞིན་ཐོག་བབས་སུ་ཕེབས་ཏེ་དགྱེས་ཞལ་སྟོན་ཀའི་ཟླ་རྒྱས་ལྟར་ངོམས་བཞིན་པར་དགུ་འཆམས་པད་འབུལ་དང་བཅས་མཎྜལ་རྟེན་གསུམ་ཕུལ། བརྟན་བཞུགས་ཞབས་བརྟན་དང་། ཁྲུས་གསོལ་རབ་གནས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མཛད། དེ་ནས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་བརྒྱུད་གཟིམས་ཆུང་ཀུན་གསལ་དུ་ཕེབས་ནས་ཐུགས་རྫོགས་དགྱེས་སྟོན་གྱི་ཡན་

ལག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྩེད་སྣ་ཁག་ལ་ཐུགས་ཞིབ་དང་། བསྐང་རྫས་མཐུན་རྫས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་སྒྲིག་འབུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མ་གཅིག་འདོད་ཁམས་དབང་མོ་ཞི་
དྲག་ལ་གཟབ་གསོལ་གྱི་ཆོ་ག་རྨད་དུ་བྱུང་བས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཐུགས་མཆོག་དགྱེས་པ་སྐོང་བར་མཛད།

ཕྱོགས་ནས་ཕྱོགས་སུ་སྦུག་དམ་བཀའ་རྒྱའི་ཕྲེང་བས་དྲིལ་བསྒྲགས་པ་ལྟར་

ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་མངའ་འབངས་མཆིས་སོ་ཅོག་མཐའ་དག་ནས་ཀྱང་རང་རང་གི་ཁང་བཟང་གི་རྩེ་མོ་ནས་བསངས་ཀྱི་དུད་སྤྲིན་འཐུལ་བ་དང་། རོལ་མོའི་བྱེ་བྲག་
འཁྲོལ་བ། ཁ་དོག་བཀྲ་བའི་དར་སྣ་འཕྱར་བ་སོགས་བཀྲ་ཤིས་པའི་མཆོད་པའི་ལས་ཅི་ཡང་འདུ་བགྱིས་པར་གྱུར་ཏོ། །
དེ་ལྟར་ད་ཆོག་ཉེས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསླབ་གཞི་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་

ཉི་ཟླ་སྐར་གསུམ་གྱི་ཚོམ་བུས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཀུན་

གསལ་ཀུན་ནས་ཁེབས་ཤིང་བཀྲ་བར་གྱུར་པ་ན། ཇི་སྐད་དུ། འདུལ་བ་ལུང་ལས།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

223

ཉེ་བར་འཁོར། ཇི་སྲིད་དུ་ལས་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད། ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་ན་ལས་བྱེད་པ་ཡང་
མེད། ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡང་མེད་པ་དེའི་ཚེའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཞིག་པ་ཞེས་
བྱའོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཇིག་རྟེན་ལ་གནས་མི་གནས་ནི་དམ་ཆོས་
འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཡོད་མེད་ལ་རག་ལས་པར་གསུངས་པ་དང་། བཤེས་སྤྲིངས་

ལས། ཁྲིམས་ནི་རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུའི་ས་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་གསུངས། །ཞེས་སོགས་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་དུ་མ་ནས་རྒྱ་ཆེར་བསྔགས་པ་ལྟར་དཀར་ཆོས་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་འདུལ་བའི་བསླབ་གཞི་ཡང་དག་པར་བླངས་ནས་ཚུལ་བཞིན་བསྲུང་བ་ཉག་ཅིག་ལ་རག་ལས་པར་དགོངས་ཏེ་དུས་ཀུན་ཏུ་འདུལ་བའི་ཕྱག་ལེན་གྱི་ཆ་ཕྲ་མོ་རྣམས་ཀྱང་མ་ཉམས་པར་ཕྱག་བཞེས་སུ་བཏབ་
ཅིང་། བརྒྱ་ལ་གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་ཉམས་པ་རྣམས་ཀྱང་
ཞག་ཏུ་མི་འགྲོགས་པར་ཕྱིར་བཅོས་པ་སོགས་བསྟན་པའི་ནང་མཛོད་སོ་སོར་ཐར་
པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་རྟ་ཐུལ་ལམ་ཉེ་བར་འཁོར་སླར་ཡང་བྱོན་པ་
ལྟར་མཛད་དོ། །
(༢༥༡ ཉ་༤།

༤༠༡ འ་༧) འདི་སྐབས་ལྷ་མིའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཆོད་སྡོང་དམ་པ་
ཇོ་ཤཱཀ་རྣམ་གསུམ་སོགས་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་། བཟང་
གོས་ཀྱི་ན་བཟའ། རྩི་བཅུད་སྒྲོན་མེའི་ཡོལ་གོ །གོས་བཟང་བསྒྲིགས་ཀྱི་མཆོད་རྫས་
སྣ་ཚོགས་སོགས་འཕགས་མཆོག་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་དགེ་ལེགས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ལ་
འགྲན་པའི་མཆོད་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཤམས་ཏེ་འབུལ་བར་མཛད་པས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

224

ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་གཏིབས་པ་ལྟར་བྱོན་ནས་
རྟེན་རྣམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་བཞུགས་ཤིང་། མཆོད་ཚོགས་བདག་གིར་བཞེས་ནས་ལུས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་གྲུ་ཆར་ཟད་

མི་ཤེས་པ་ཕབ་པར་གྱུར་ཏོ། །

བཀྲས་ལྷུན་བླ་བྲང་དང་། སྲིད་སྐྱོང་སྐུ་སྒེར། བཀའ་བློན་ལྷན་རྒྱས་བཅས་ནས་ཨེ་ཝཾ་དུ་དཀར་སྤྲོ་སྤོམ་བསྒྲིགས་དང་འབྲེལ་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་མགྲོན་དུ་སྤྱན་དྲངས་
ཏེ་གསོལ་སྟོན་དང་། དངོས་འབྱོར་གྱི་ལེགས་འབུལ་རྒྱ་ཆེ་བ་བཏེག གནས་ཆུང་
དགྲ་ལྷའི་རྗེ་བོར་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་བཟང་གོས་ཀྱི་ལྷ་ཆས་ཆ་ཚང་འབུལ་སྒྲོན་དང་བཅས་གཏང་རག་གི་གཟབ་གསོལ་སྤྱན་འདྲེན་མཛད། ཚེས་བཅུ་གཉིས་ཉིན་རྩེ་ཤོད་དྲུང་རིགས་སྤྱི་ནས་ཐེག་གསུམ་དགེ་འདུན་འདུས་པའི་ཞིང་ལ་མང་འགྱེད་ཀྱི་

ས་བོན་གྲུང་པོ་བསྐྲུན་པའི་ཚོགས་ཀྱི་མགོན་དུ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ཞིང་ཁམས་བཤད་པ་དང་འབྲེལ་བར་ཞབས་ཟུང་བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་རྡུལ་དང་མཉམ་པར་བཞུགས་པའི་གསོལ་འདེབས་དང་། སྲིད་ན་དཀོན་པའི་དངོས་འབྱོར་གྱི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་

ལས་འདས་པ་མཆོད་སྤྲིན་དུ་སྤྲོས།
ཚེས་བཅོ་ལྔའི་སྔ་ཚོགས་གྲོལ་མཚམས་གསོ་སྦྱོང་གི་ཚོགས་དབུར་བྱོན་ནས་རྒྱུན་ཆགས་གསུམ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་ཆོས་བསྒྲགས་དང་། སོ་ཐར་གྱི་མདོ་གཉིས་
སྒྲ་དག་གསལ་གསུམ་གྱིས་འཆད་པར་མཛད། དེ་ནས་གསུང་རྭའི་བཞུགས་ཁྲིར་

ཞབས་སོར་བཀོད་ནས་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་འཁྲུངས་རབས་ལས་བརྩམས་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་སྩལ། ཁྱམས་རར་སྨོན་ལམ་གྱི་མགོན་དུའང་ཕེབས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

225

ནས་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། ལྗགས་བསྔོ། བདེ་སྨོན་དང་། བསྟན་འབར་མ་མཐུན་
འགྱུར་དང་བཅས་པ་བསྐྱངས།

དེ་ནས་གནས་གཟིགས་སུ་བྱོན་ནས་ཐུགས་སྨོན་སྙན་ཤལ་དང་། དཔལ་ལྕོག་ཏུ་གཟབ་གསོལ་གནད་སྨིན་མཛད། མཚན་མོའི་ཐུན་དང་པོའི་ཆར་བར་སྐོར་བྱང་ཆུབ་རྒྱུན་ལམ་དུ་མཆོད་གཟིགས་སུ་ཕྱག་ཕེབས་ནས་མཆོད་པ་རྣམས་བདེ་སྟོང་གི་ངོ་བོར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་ཕྱོགས་བཅུའི་གཉིས་མེད་གསུང་བ་སྲས་བཅས་ལ་
བསྔོ་བར་མཛད། ཚེས་བཅུ་དགུ་ཉིན་སྲིད་སྐྱོང་དེ་མོ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ནས་ཚོགས་དབུས་སུ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་དང་། དངོས་འབྱོར་དཔག་ཏུ་མེད་པས་མཆོད།
(༢༥༢ ཉ་༢།

༤༠༣ ཐ་༤) རྨེ་རྙིང་དཔེ་ཧར་ལྕོག་ལ་གཟབ་གསོལ་དང་། གཏོར་
རྒྱག་ཆེན་མོའི་ལས་མཐའ། བྱམས་པ་གདན་འདྲེན་སོགས་སྤྱན་ལམ་དུ་ཆུབ་པར་མཛད་ནས་ར་ཆེར་གནས་གཟིགས་ཀྱིས་རྩེ་ཕོ་བྲང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་བསྐྱངས།
(༢༥༢ ཉ་༥།

༤༠༣ ཐ་༡༡) ཀུན་གླིང་བླ་བྲང་དང་། རྭ་སྒྲེང་བླ་བྲང་། དབུས་གཙང་
ཚོ་ཆེན།(༢༥༢ བ་༡།

༤༠༣ འ་༦) སེར་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱི་བླ་སྤྱི།(༢༥༢ བ་
༢།

༤༠༣ འ་༢) ས་སྐྱ། ཀརྨ་བ། འབྲི་གུང་པ། འབྲུག་པ། རྡོར་བྲག སྨིན་གླིང་སོགས་
རིས་མེད་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་རྣམས་དང་། གདུང་བརྒྱུད་འཛིན་པའི་ཆོས་
ཀྱི་རྗེ། བཀའ་བློན་མདའ་དཔོན་སོགས་དྲུང་འཁོར་ཆེ་ཕྲ་མཐའ་དག་ནས་སོ་སོའི་འབྱོར་པ་དང་བསྟུན་པའི་དངོས་འབུལ་དང་། འགའ་ཞིག་ནས་ཞབས་བརྟན་གྱི་རྟེན་
འབྲེལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲིགས་པར་སོ་སོར་བྱིན་རླབས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཅི་འདོད་སྩལ།

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

226

(༢༥༣ ཉ་༤།

༤༠༤ འ་༢) ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་གཉིས་ཉིན་གནམ་གྱི་ལྷ་འཇམ་
དབྱངས་གོང་མ་ཆེན་པོ་ནས་དྲལ་རྩེའི་ཐོག་གསེར་གྱི་བཀའ་ཡིག་ཕེབས་པར། ཏཱ་
ལའི་བླ་མ་ནས་ཟླ་བ་དང་པོའི་ཚེས་བཅུ་གཅིག་ཉིན་ཐུགས་རྫོགས་ཟིན་པ་འདི་དག་བཀྲ་ཤིས་དགེ་མཚན་ལྷག་པར་ཆེ་བས་ངོས་ཀྱང་ཡིད་སྤྲོ་དཔག་མེད་བསྐྱེད་ཅིང་། ད་ནས་བཟུང་ཏཱ་ལའི་བླ་མས་ཆོས་སྤྱོད་སློབ་གཉེར་ལ་འཁུར་བརྩོན་གང་ཆེས་ཞྭ་སེར་གྱི་བསྟན་པ་རྒྱ་ཁྱབ་འཕེལ་རྒྱས་དགོས་ངེས་ལ། ད་ལམ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལ་
བཀའ་དྲིན་འཕར་མའི་གསོལ་རས་སུ་བྱུ་རུའི་བཟླས་ཕྲེང་གཅིག གསེར་སྐུད་ལས་གྲུབ་པའི་ཤུབས་བཅས་ཡོལ་གོ་གཅིག གཡང་ཊི་དཀར་པོའི་ཡོལ་གོ་གཅིག རྒྱ་ཁུག་ཆེ་བ་གཅིག རྒྱ་ཁུག་ཆུང་བ་ཆ་གཉིས། ཕྱོགས་མཚུངས་ཡོངས་འཛིན་ཆེ་བ་ཕུར་ལྕོག་ཞབས་དྲུང་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོར་ཁ་བཏགས་ཆེ་བ་
གཅིག་བཅས་སྩལ་ཡོད་ཅེས་ཕེབས།
(༢༥༣ བ་༣།

༤༠༥ འ་༩) ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་རྣམ་གྲྭའི་གསོ་སྦྱོང་གི་ཚོགས་
མགོན་དུ་བྱོན་ནས་མདོ་འཆད་པ་དང་། དབྱར་བདག་བསྐོ་ལས། ཚེས་བཅུ་དྲུག་གི་ཐོ་རེངས་དབྱར་ཞལ་བཞེས་མཛད།
(༢༥༣ བ་༥།

༤༠༥ འ་༤) དགུང་ཞག་བདུན་ཕྲག་གཅིག་རིང་གསང་བ་རྒྱ་ཅན་
ནང་ཚན་གུ་རུ་དྲག་པོའི་ལྗགས་བསྙེན་བཅད་རྒྱར་བཞུགས།
(༢༥༤ ཉ་༡།

༤༠༦ ཐ་༥) ར་ཆེ་ཚེ་དཔག་ལྷ་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་སྐྱེ་
རྒུའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྲ་བརྟན་ཕུགས་འཕེར་གྱི་ཉམས་གསོ་དངོས་གཙང་
མཛད་ཐོག་སྐུ་གཉེར་བཞི་སྡེ་བའི་གྲྭ་རེ་དང་། སྐུ་ཚེ་ཚེ་སྒྲུབ་པ་ཕུར་ལྕོག་རི་ཁྲོད་ཀྱི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

227

དགེ་སློང་ཇ་བཅས་ལྔ་གསར་འཛུགས་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས།

༢༤༽གངས་ལྗོངས་ལྷ་མི་ཡོངས་ནས་སྐུ་ཕྲེང་གོང་མ་ན་རིམ་བཞིན་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོར་བཞེངས་པའི་གསོལ་བ་ཕུར་ཚུགས་སུ་བཏབ་པ་དང་། མན་ཇུ་གོང་མས་ཀྱང་སྙན་གསོལ་རིམ་པར་ཕུལ། མགོན་པོ་ཉིད་ནས་ཀྱང་བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེར་དགོངས་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་ཁུར་ཆེན་བདག་གིར་
བཞེས་པར་གཞུང་སྒེར་ནས་ལེགས་འབུལ་གྱི་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱས་པར་སྤྲོས་ཤིང་
མི་ཤིས་པའི་མཚན་མ་ཅི་ཡང་མེད་པར་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དཔལ་ལ་འགྲན།

(༢༥༤ ཉ་༤།

༤༠༦ འ་༩། བཏུས་) ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་ལྔ་ཉིན་(༢༥༤ བ་༡།

༤༠༧

ཐ་༢) བོད་ལྗོངས་ཆོས་སྲིད་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱེད་པོ་དེ་མོ་ཇི་ཧྲན་ཤན་སི་ཧོ་ཐོག་ཐུ་
ནས་སྲིད་སྐྱོང་གི་ལས་ཁུར་དགོངས་ཞུ་རིམ་བསྟུད་མཛད་སྐོར་༧གོང་ས་ཆེན་པོ་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བགྱི་བའི་སྣེ་མོ་འཛིན་པ་དྲུང་རིགས་སེར་སྐྱ་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཇི་
འགབ་གོ་བསྡུར་དགོས་རྒྱུ་བཀའ་ཕེབས་ལྟར་ཚང་འཛོམ་ཞིབ་མོལ་ཞུས་མཐར་ཆུ་འབྲུག་དང་། ཤིང་རྟ་ལོ་གཉིས་སུ་ཇི་ལྟར་གསོལ་བ་བཞིན་རྗེ་བླ་མ་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་ཕྱག་ན་པདྨོ་གང་ཉིད་བདག་ཅག་ཁ་བ་རི་པའི་མགོན་སྐྱབས་དམ་པར་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པས་བསྔགས་པའི་མེ་ཏོག་གང་ལ་ཕོག་པའི་ལྷ་སྐལ་དོན་གྱི་བདག་

པོ་ཡིན་པར་མ་ཟད། མདོ་སྔགས་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོར་གསན་བསམ་དང་། བསླབ་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལྷུར་བཞེས་ལེགས་པར་གྲུབ་ཅིང་། སྔར་གྱི་བཞེད་
སྲོལ་དགུང་གྲངས་བཅོ་བརྒྱད་ཐོག་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་དུས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

228

ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་སྐུའི་ན་ཚོད་བཅུ་ཕྲག་ཟུང་དུ་ཕེབས་པ་དང་། སྲིད་དང་ཞི་བའི་ཆོས་ཚུལ་མཐའ་དག་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པའི་མཁྱེན་རླབས་རྣམ་དཔྱོད་ཟབ་དཀྱེལ་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ་སོགས་གང་ཅིའི་སྒོ་ནས་བདག་ཅག་བཀའ་འབངས་ལྷ་མི་སེར་སྐྱ་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་ཐམས་ཅད་བློ་མོས་རེ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ལགས་ན། ད་ཆ་བོད་ལྗོངས་ཆོས་སྲིད་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་༧སྐྱབས་མགོན་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་མཆོག་ཉིད་ནས་གཙང་བཞེས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཐུབ་པ་
ཞེས་མགྲིན་གཅིག་གིས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་བཀའི་ཕྱི་ཕེབས་སུ། བོད་ཕྱིའི་
ཆིངས་དོན་གཞི་འགངས་ཆེ་བ་ད་ཆ་མཇུག་འཁྲུན་མ་ཆོད་ཁར། ལར་ནས་རྒྱལ་
ཐབས་ཀྱི་བགྱི་བ་འགན་ལྕི་ཞིང་། རང་ཉིད་ལ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཕྲ་བ་བཅས་
རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ཁུར་ངོས་ནས་བླངས་པས་བསྟན་འགྲོར་སྨན་རྔོ་ཐོགས་པ་ཡོང་མིན་
རྟོགས་དཀའ་བས་ལྷ་རབ་ངོས་ནས་སྲིད་ཀྱི་ཁུར་ལེན་མ་དགོས་པ་དང་། ཅི་སྟེ་ཞུ་
ནན་བྱེད་ཚེ་སྐབས་སུ་བབས་མིན་གནས་ཆུང་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོར་ལུང་ཞུ་འབུལ་དགོས་སྤྱི་ཕེབས་བཞིན་ལུང་ཞུ་ཕུལ་བའི་ཕྱིར་ཕེབས་སུ།

ཧྲཱིཿ ཟབ་གསལ་ཡེ་ཤེས་བདེ་ཆེན་དཔྱིད། །རབ་འབྱམས་རྒྱལ་ཀུན་མཁྱེན་
བརྩེའི་གར། །རིག་འཛིན་པདྨ་ཐོད་ཕྲེང་རྩལ། །དབྱེར་མེད་སློབ་དཔོན་རྟག་པར་རྒྱལ། །འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་སློབ་དཔོན་གྱི། །བཀའ་ཡི་ཅོད་པན་གཙུག་ཏུ་འཆང་། །སེར་སྐྱ་མདུན་ན་འདོན་སོགས་དང་། །ངེད་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་རྣམ་གསུམ་
འབྲེལ། །སྤྱི་ཚོགས་ཡོངས་ནས་རང་ཅག་གི། །ཁ་བ་རི་པའི་བདེ་སྐྱིད་དཔལ། །དགའ་

སྟོན་བཞད་ཕྱིར་དྲི་བ་ངེས། །འགྱུར་མེད་ས་འཛིན་ལྷུན་པོའི་ཡུ་བའི་སྟེང་། །སྡེ་བཞིའི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

229

རྒྱན་ལྡན་ཆབ་སྲིད་གདུགས་དཀར་པོར། །ལུང་རྟོགས་རིན་ཆེན་ཏོག་གིས་རབ་མཛེས་པས། །བསྟན་འགྲོའི་དགེ་ལེགས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི། །རྣམ་པར་སྐོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བདག་པོ་ཆེ། །ངེད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་གྱི། །མཁྱེན་པའི་ཡེ་
ཤེས་བརྩེ་བའི་སྙིང་རྗེའི་གཏེར། །མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཆོས་དང་སྲིད་ཀྱི་

དཔལ། །དགའ་སྟོན་རྣམ་པར་འཛུམ་ཕྲེང་བཞད་པའི་ཆེད། །མང་པོས་བསྐུར་ཞིང་དེང་འདིར་མངའ་གསོལ་ཚེ། །རང་ཅག་ལྷ་མི་སྐྱེ་འགྲོའི་དགའ་སྟོན་ལ། །རྣམ་དག་དགེ་མཚན་བཞད་པའི་སྐབས་སུ་བབས། །འགྲོ་བའི་མགོན་པོས་བརྩེ་ཆེན་བདག་གིར་བཞེས། །གང་ལ་རྣམ་པར་དཀར་བའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ལ། །རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་མཁྱེན་བརྩེའི་མཐུ་བྱིན་དང་། །འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་སྲུང་སྤྱིའི་ཚོགས། །བྱེ་བྲག་གཉེར་བསྐོས་བདག་ཚུལ་རེ་ཏི་དང་། །དཔེ་ཧར་ངེད་ནས་ལས་བཞིའི་བྱ་ར་འབྲེལ། །དམ་ཅན་རྣམས་ནས་གྲོགས་བསྟེན་འཕྲིན་ལས་ནི། །ཐ་ཚིག་
བཙན་པོས་འདོར་མེད་སྟངས་འཛིན་ཞུ། །ངེད་ནས་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱ་དར་འདི་བཅས་པས། །སྤྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་གསོལ་བ་ཕུར་ཚུགས་ཐོབ། །དེང་འདིར་ལྷ་རྒྱལ་དེང་འདིར་ལྷ་རྒྱལ་ལོ། །ཞེས་ཆོས་སྲིད་འཕྲིན་ལས་སྐྱོང་བའི་དུས་སུ་བབས་ཚུལ་གྱི་
བཀའ་ལུང་བཟང་པོ་ཕེབས་པ་དང་། དབང་ཕྱོགས་ས་ཡི་ཚངས་པར་སྔོན་དུ་གསེར་སྙན་བསྒྲོན་པའི་ཕྱིར་ལན་བཀའ་ཡིག་ཕེབས་སྒོར་ཡང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཁྱེད། ད་ཆ་སྐུ་ན་ཡར་སོན། མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་
ཆུབ་པ་ནི་ཕན་བདེའི་རྩ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཁྱད་པར་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་ཞྭ་སེར་གྱི་རིང་ལུགས་ལ་མཁས་ཤིང་དོན་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་པར་རྟོགས་པར་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

230

གྱུར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བློ་ཉེ་རིང་མེད་པ་བུ་ལྟ་བུར་བསྐྱངས། མི་ངན་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་པ་ཕབ་པ་ཡང་སྤྱིའི་བདེ་སྐྱིད་ཁྲིམས་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་ཡིན་པ་མཁྱེན།
རྡོ་རྗེ་འཆང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་དང་ཁྱད་མེད་པ། ངེད་གནམ་འོག་ས་སྟེང་གི་རྒྱལ་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་མའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་གྱུར། ཉི་མ་
ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕན་བདེ་ལ་བཀོད། ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་
བདག་པོར་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཁྱེད་དབང་བསྐུར་གཟེངས་བསྟོད་པར་མི་སྣ་ཆེད་དུ་མངགས་པའི་གདོང་གསོལ་རས་གནང་སྦྱིན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྩལ་བ་གུས་པས་དང་དུ་ལོངས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་སྐྱིད་ལ་

འགོད་པར་བརྩོན་པ་མི་ལྷོད་པ་གྱིས། ནན་ཏན་གྱིས། ཞེས་ཕེབས་པ་དང་།
གཞན་ཡང་བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་ལས། བོད་ནི་རྒྱལ་པོ་དག་ལ་ཚད་མར་བྱེད། །མི་དབང་མཛོད་ལ་བོད་ཁམས་བདེ་བར་སྐྱོངས། །ཞེས་བོད་ཁམས་སྐྱོང་བའི་རྗེ་བོར་ལྷ་དང་ཌཱ་ཀིས་གདོད་ནས་དབང་བསྐུར་ཟིན་པ་ལྟར་རྗེ་བླ་མ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་
ཕྲེང་གོང་མ་ཕལ་ཆེ་བ་ནས་ལུགས་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་པུར་རྒྱལ་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་འདུལ་བར་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་དང་མཐུན་པར་ཆོས་སྲིད་
བགྱི་བའི་ཁུར་རླབས་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་གང་གི་ལྷག་བསམ་ཕྲག་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་ཞལ་བཞེས་ཀྱི་དབུགས་དབྱུང་སྩལ་བ་ན། ཇི་ལྟར་དབྱར་རྔའི་སྐད་གསང་དང་
པོར་བསྒྲགས་པས་མདོངས་མཐའ་གཞོན་ནུའི་ཚོགས་ལ་ཀུན་དགའི་དཔལ་ཡོན་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པ་བཞིན་དུ་བཀའ་འབངས་སུ་གཏོགས་པའི་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་མཐའ་དག་དགའ་དད་གུས་གསུམ་གྱི་སིམ་པ་རྒྱ་ཆེར་བརྟས་ཏེ་ལེགས་སོའི་ཅོ་སྒྲ་དང་བཅས་སླན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

231

ཆད་རང་རང་བགོ་སྐལ་ཁུལ་དུ་བབས་པའི་ལྷ་ཆོས་དང་། མི་ཆོས་ཀྱི་ཞུ་སྒོ་གང་ཅི་
དགོན་པོ་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གང་གི་བཀའ་དགོངས་མེས་པོའི་ཐིག་ལེས་གཞན་དུ་མི་འཁྱོག་པར་གནའ་སྲོལ་དྲང་པོའི་གཞུང་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ལྷུར་ལེན་ཞུ་རྒྱུའི་དཔང་རྒྱའི་ཡི་གེ་རྟགས་ཀྱི་ཚོམ་བུ་དམར་ནག་དུ་མས་སྤྲས་པ་འབུལ་
བཞེས་ཐོག་(༢༥༦ བ་༡།

༤༡༠ ཐ་༩) དམ་པ་རྣམས་གཞན་དོན་གྱི་སླད་དུ་བཞེད་ན་
ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲིད་དུ་དབང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་མངའ་གསོལ་གཟེངས་
བསྟོད་ཀྱི་སྤྲོས་ཚོགས་ལ་ལྟོས་མ་དགོས་རུང་། ཚུལ་འདི་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་འགྲོ་
བ་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྨིན་གྲོལ་གྱི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་མཁྱེན་ནས་སྔོན་གྱི་

རྒྱལ་ཐབས་ཁྲི་འཕང་གི་དགུང་སྔོན་མཐོན་པོར་ཞབས་སེན་བདེ་ལེགས་ཀྱི་ཉི་མ་
འགོད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་རྟེན་འབྱུང་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་
ཆེད་ལེགས་སྦྱར་སཾསྐྲི་ཏའི་སྐད་དུ་མ་དཱ། སྟོད་འགྲེལ་གྱི་བརྡ་ལས་མྱོས་བྱེད། མཧཱ་
ཙི་ནའི་ཡུལ་གྲུར་ཡི་ཝུའི། ལྗོངས་འདིར་དབང་ཁམས་དང་བསྟུན་པ་ཤིང་མོ་གཡང་དཀར་ལོའི་ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་བརྒྱད་གཟའ་སྐར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྔ་དྲོ་ཐོ་རེངས་ཀྱི་ཆར་ཕོ་བྲང་ཡང་སྟེང་ནས་རོལ་ཆ་དང་པོ་སྐབས་ཕྱེ་འཕྲལ།

ལྷ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཕན་བདེའི་དཔལ་ལ་སྦྱོར་བར་མཛད་པའི་༧རྒྱལ་དབང་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་གསུམ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རོལ་པ་མཆོག་ཉིད་གཟིམས་ཆུང་མཚན་གཟིམས་ཁང་དུ་བཞུགས་པ་ལ། ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་དང་། སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ། གསོལ་གཟིམས་མཆོད་གསུམ། གསོལ་དཔོན་གཞོན་པ་བཅས་ནས་མཇལ་དར་རེ་ཕུལ། གསོལ་གྲོ་དང་། གསོལ་ཇ་ཕེབས། སྡེ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

232

བཞིའི་ཕུན་ཚོགས་འདུ་བའི་ཚོམས་ཆེན་སྲིད་ཞིའི་ཕུན་ཚོགས་སུ་བཞུགས་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེའི་གཡས་རོལ་ཏུ་གོས་སེར་གྱི་ཁེབས་ཀྱིས་སྤ་བའི་སྟེགས་བུ་བཟང་པོའི་སྟེང་
དུ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་འཇའ་ས་དང་། ཐམ་ག གསེར་གྱི་འཇའ་ས། ཐམ་ག་བཅས་
བསྒྲིགས་པའི་མདུན་དུ་མཆོད་པ་ལྔ་ཚར་ཡང་བཤམས། བདུད་རྩི་ཐུན་མཚམས་དང་བསྟུན་རོལ་ཆ་གཉིས་པ་བཏང་བ་དང་ཕོ་བྲང་ཡང་སྟེང་དང་། འཕྲུལ་སྣང་གཙུག་ལག་ཁང་། ལྷ་ཞོལ་གྱི་གྲོང་དང་གྲོང་རྡལ་སོ་སོ་ནས་རྔ་རྡུང་། དར་འཕྱར། བསངས་
ཀྱི་དུད་སྤྲིན་འཐུལ་པ། བདེ་ཤར་དུ་ལྷ་ཞོལ་གྱི་བྲོ་གཞས་པ་སོགས་ཟློས་གར་གྱི་

རིག་བྱེད་སྣ་ཚོགས་པས་དགའ་བའི་གར་སྒྱུར། ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་གྱི་ས་འཛིན་གྱི་རྩེ་མོར་འཛེགས་པ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་ན་བཟའ་གདན་
དྲངས་ཏེ་རོལ་ཆ་གསུམ་པ་བཏང་། དེ་ནས་སྤོས་འཛིན། ཞབས་རས། སྤྱན་འདྲེན་རྒྱ་
གླིང་སོགས་སྲི་ཞུའི་རིམ་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་སྔུན་བསུས་ཏེ་འཕྲོག་བྱེད་
བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེག་པའི་གཞོམ་བྲལ་རྡོ་རྗེའི་ཁྲི་ལ་བཀྲ་ཤིས་རེ་ཁཱས་མཚན་པའི་
ཞབས་ཟུང་མངོན་པར་བཀོད།

གནམ་གྱི་ལྷའི་འཕྲིན་ལས་པ་ཆེན་པོ་ཨཾ་བན་ཕེབས་པ་དང་སྐུ་བཞེངས་ཀྱིས་

མཇལ་དར་སྣེ་སྤྲོད་མཛད། རྒྱ་དཔོན་བྱིངས་ནས་མཇལ་དར་ཕུལ་བ་རང་བསློགས་
ཀྱིས་གྲལ་ལ་འཁོད། རིན་ཆེན་རྒྱན་ཆ་བ་རྣམས་སྐུའི་མདུན་རྒྱབ་ཏུ་སྟར་ལ་
བསྒྲིགས། གམ་བཅར་རིག་པ་འཛིན་པ་དབྱངས་བཟང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་འདོན་ཚིག་
མཚམས་དང་བསྟུན་བཀྲ་ཤིས་པའི་རྟགས་རྫས་བརྒྱད་ཟུང་རིན་རྒྱན་ཁྲི་པ་ནས་

འཇམ་རོལ་དང་བསྟུན་རིམ་བཞིན་ཕུལ།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

233

ཤིས་བརྗོད་གྲུབ་རྗེས། རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྐུའི་
གསང་བ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལས་བརྩམས་ཏེ་མཎྜལ་ལྗགས་བཤད་གསོལ་
འདེབས་དང་འབྲེལ་གཞུང་གནས་ནས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དང་། རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན། ཆོས་དུང་དཀར་པོ་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ། ན་བཟའ་ཉེར་སྤྱད་ཆ་ཚང་། རིན་ཆེན་དང་གཉིས་ཀྱི་ཚོམ་བུ། གོས་དར་ཡུག་སོགས་དངོས་འབྱོར་གྱི་མཆོད་སྤྲིན་

སྤམས་མཐོ་བ་གཟིགས་ངོར་བསྟར།

གནས་ཆུང་སྤྲུལ་པའི་ཆོས་སྐྱོང་ཡང་རྟེན་གཞིའི་ཁོག་ཏུ་ཐོག་བབས་སུ་ཞུགས་ཏེ་པད་འབུལ་དང་། དགུ་འཆམས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་མཎྜལ་རྟེན་གསུམ་དང་། བཀྲ་ཤིས་རྫས་རྟགས་སོགས་ཞལ་འདོན་གྱི་ཚིག་རིས་དང་བསྟུན་ཏེ་རིམ་བཞིན་ཕུལ། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་གསང་ལུང་དུ་མ་ཞིག་སྙན་དུ་བསྒྲོན། བོད་བཞུགས་ཨཾ་བན་ལའང་
༧གོང་ས་མཆོག་དང་དམ་ཚིག་གང་གཙང་དགོས་རྒྱུའི་ལུང་བསྒྲགས།
སླར་ཡང་མཇལ་དར་དང་རྟེན་གསུམ་བཏེག་ནས་སྐུ་སངས། དེ་ནས་སྲིད་ཟུར་ཧོ་ཐོག་ཐུ་དང་། ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས། བཀའ་ཤག དྲུང་སྤྱི། ཚོ་ཆེན། ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཁག གུང་། ཛ་ཏཱ། མཁན་སྡེ་ཆེ་ཆུང་། ཕོགས་མདའ་རྩིས་སྲས། རྣམ་གྲྭ་ལས་སྣེ།
དབུས་རུ་དཔོན། དྲུང་དྲག་འབྲིང་དཀྱུས་གསུམ། རྒྱ་བོད་གོར་གསུམ་གྱི་ཡིག་
མཁན། བཀའ་གུང་། ས་བཀྲས་ཀྱི་མི་སྣ། རྩེ་ཤོད་ཀྱི་ཞབས་གསར་བ་གསུམ་བཅས་

སོ་སོ་ནས་རང་རང་གི་འབྱོར་པ་དང་མཐུན་པའི་ལེགས་འབུལ་གྱི་མཆོད་སྤྲིན་སྤྲོས།
འབེལ་གཏམ་ཚུགས། གསོལ་ཇ་ཕེབས། རྒྱ་དཔོན་དང་། ཧོ་ཐོག་ཐུ་བཅས་ལ་མགྲོན་གཉེར་རྒྱུད་བཀའ་མཚམས་སྩལ།

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

234

མཇལ་ཐེངས་གཉིས་པར་ཤར་བྱང་གི་ཆོས་རྗེ་དང་། སེར་འབྲས་དགེ་གསུམ་
གྱི་བླ་སྤྱི། སྤྲུལ་སྐུ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ། སློབ་དཔོན་ལས་ཟུར། ལས་སྣེ་ཆེ་ཁ། གྲྭ་
ཚང་ཁག རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་ཀྱི་ལས་སྣེ། རྨེ་བཞི། སྒྲ་དབྱངས་གླིང་པ། ཚེ་ཆོག་གླིང་

མཛོད་གཉེར། རྣམ་གྲྭ་དམངས། དྲུང་གཏོགས་ནས། ཁང་ཡོད་ཡན་སོ་སོ་ནས་མཇལ་དར་རེ་ཕུལ། ཚང་མར་ཕྱག་སྲུང་སྩལ་ཏེ་གྲལ་ལ་འཁོད། ལུགས་གཉིས་ཀྱི་གསོལ་སྟོན་ལ་དགྱེས་དགུར་རོལ། གཟིམས་ཆུང་རྟག་བརྟན་དཔལ་བརྩེགས་སུ་ཞབས་སོར་བཀོད་དེ་བྲོ་གཞས་ཀྱི་རོལ་རྩེད་སྣ་ཚོགས་པར་ཐུགས་ཞིབ་ཀྱིས་བྱ་

དགའ་གྱ་ནོམ་པ་སྩལ།

དེ་ནས་སྲིད་ཟུར་དེ་མོ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་རང་གནས་སུ་དགོངས་ཞུས་ཕེབས་ཁར་སྐུ་འཁོར་གང་ཡོད་ལ་ཇ་གྲལ་ཐོག གོ་བབས་ཀྱི་བཞེས་སྤྲོ་དང་། མགྲོན་སྟོན། ཕེབས་
སྐྱེལ་བཅས་རྭ་སྒྲེང་སྲིད་ཟུར་གྱི་ལམ་བཞིན་གནང་ངོ༌། །

(བསྡུས་) འདི་སྐབས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་(༢༥༨ ཉ་༤།

༤༡༣ ཐ་༣) སའི་ཆར་
འཁོད་པའི་སྐྱེ་འགྲོ་མཐའ་དག་ནས་ཀྱང་རང་རང་གི་ཡུལ་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཆས་གོས་བཟང་པོས་སྤྲས་ཏེ་ཁྱིམ་དང་། ས་འཛིན་གྱི་རྩེ་མོ་ནས་བཀྲ་ཤིས་པའི་དར་
འཕྱར་བ་དང་། དྲི་ཞིམ་པོའི་བསངས་རྫས་ཕྱེ་མ་བཟང་པོ་དང་སྦྱར་བ་མེར་བསྲེགས་
པའི་དུད་སྤྲིན་མཁའ་ལམ་ཁྱབ་པར་འཐུལ་བ། བྲོ་ཤོན་དང་གླུ་གར་ལ་སོགས་པ་
དགའ་བའི་རྩེད་འཇོ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པས་མཚོན་རྟེན་འབྱུང་དང་། དགའ་སྟོན་བསྲེས་པའི་དགེ་ལེགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཅི་ཡང་བརྩམས་པར་གྱུར་ཏོ། །
ཚེས་དགུ་ཉིན་མཐུན་རྫས་དང་། ཚོགས་འཁོར་རྒྱས་པ་བསྒྲིགས་ཏེ་དགྲ་ལྷ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

235

འོད་ལྡན་དཀར་པོར་གཏང་རག་གཟབ་གསོལ་གྱི་སྤྱན་འདྲེན་མཛད། གྲུ་འཛིན་ཕོ་བྲང་གི་མཆོད་ཁང་ཁག་དང་ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་དང་། ར་མོ་ཆེ་བཅས་པར་སྣ་ལྔའི་མཆོད་སྤྲིན་ཚར་དུ་དངར་བ་བསྒྲིགས་འབུལ་དང་འབྲེལ་གནས་གཟིགས་སུ་རིམ་བཞིན་ཞབས་སོར་བཀོད་དེ་རྟེན་སོ་སོར་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་གྱི་སྐུ་ཕྱག་དང་། ཁྲུས་
གསོལ་རབ་གནས། ལྷ་རྫས་ཀྱི་སྙན་ཤལ་འགྲེམས་འབུལ། རྒྱལ་བསྟན་དར་ཞིང་།
འགྲོ་ཀུན་བདེ་བའི་ཐུགས་སྨོན་བཅས་གནད་སྨིན་བསྐྱངས།
ཚེས་བཅུ་གཅིག་ནས་བཟུང་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་ཆེན་པོ་གང་ཉིད་སྡོམ་བརྩོན་རྒྱལ་པོའི་རྣམ་པར་བཞེངས་པ་ལ་གཞུང་ས་དང་། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ། བཀའི་མདུན་ན་འདོན། ཛ་སག མདའ་རྩིས་སོགས་གཞུང་སའི་འཕྲིན་ལས་པ་དང་། གྲྭ་ས་གསུམ།

བླ་བྲང་ཁག གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་དགོན་ཁག ས་སྐྱ། འབྲུག་པ་སོགས་བོད་
ལྗོངས་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་མཐའ་དག་ནས་གསོལ་སྟོན་ཞབས་བརྟན་དང་འབྲེལ་བའི་ལེགས་འབུལ་བར་མ་ཆད་དུ་བསྟར་བ་བདག་གིར་བཞེས་ཏེ་གསང་བ་གསུམ་གྱི་བྱིན་

རླབས་དང་། ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་སྦྲང་ཆར་འདོད་དགུར་བསྙིལ་བས་ཕན་བདེའི་ལོ་
ཏོག་ཅི་ཡང་བཞད་པར་མཛད། ཁལ་ཁ་སོགས་རྒྱ་སོག་གི་ཡུལ་གྲུར་བསྟན་སྲིད་དོན་གཅོད་དུ་ཐོན་མི་སྐུ་བཅར་མཁན་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་འཕེལ་དང་། མགྲོན་བསྟན་འཛིན་ཆོས་གྲགས། ཤོད་དྲུང་སྣང་དཀར་བ་སོགས་ལ་ཐོན་ཕྱག་སྩལ།
ཆ་རྒན་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ནས་ཆེད་དུ་མངགས་པ་མཛོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ་ལྡན་ནས་སྦྱིན་བདག་ཞུས་ཏེ་གམ་བཅར་ལེགས་བཤད་གླིང་པ་

ཚོགས་ཡོངས་ནས་སྒྲོལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་སྒོ་ནས་བརྟན་བཞུགས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

236

རྒྱས་པ་ཕུལ།

ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ཉིན་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དུ་རིགས་ལྡན་གྱི་ལིང་དུལ་བའི་ཆིབས་ཀྱི་ཞལ་ལོ་མངོན་པར་བསྒྱུར།

(༢༥༩ ཉ་༣།

༤༡༤ འ་༡༢) ཆབ་ཞུགས་སྤྲོ་ཆེན་ཉིན་བདུན་སྔར་བཞིན་ཚུགས་
གྲོལ་རྗེས་སྔ་དགོང་ཕྱག་དཔེ་ཐུགས་འཛིན་དང་། ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་རེ་མོས་
ཀྱིས་རྟགས་སྦྱོར་འཕེན་འགོད་དང་གོ་དོན་ལྗགས་ཁྲིད། མཚན་ཞབས་རྣམས་དང་
རིགས་ལུང་བགྲོ་གླེང་སོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་འགྲུས་པར་མཛད་པས་ཐུགས་གཉེར་ལ་བོགས་བསྐྱེད་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཐོན་པ་བྱུང་།
(༢༥༩ ཉ་༥།

༤༡༤ འ་༣) ཤངས་དགའ་ཆོས་ཀྱི་ལས་སྣེ་གྲྭ་དམངས་ལ་སྒྲོལ་མ་
དང་། དགའ་ལྷ། དམིགས་བརྩེ་མ་བཅས་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་། ཡབ་གཞིས་གླང་མདུན་པ་
ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་སྐལ་ལྡན་གྱི་སློབ་མ་ཆིག་ཁྲི་སྐོར་ལ་སྔོན་འགྲོའི་ཆོས་བཤད་ཤེས་རྒྱུད་འཁུལ་ངེས་དང་འབྲེལ་བས་ཚེ་དཔག་མེད་ལྷ་གཅིག་བུམ་གཅིག་གི་ཚེ་དབང་སྨིན་རྒྱས་སུ་སྩལ་ཏེ་ཉི་བུའི་འཚེ་བ་ལས་གྲོལ་བར་མཛད། (༢༦༡ བ་༡།

༤༡༨ འ་༡༢) དེ་ལྟར་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་རིགས་ཀྱིས་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་
བསྐུར་བའི་ཚུལ་དུ་བོད་འབངས་ཡོངས་ཀྱིས་རིས་མེད་བསྟན་འགྲོ་མཐའ་དག་གི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ་བ་བཞིན་བླ་དཔོན་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་བའི་
ཁུར་བདག་གིར་བཞེས་པ་ནས་བཟུང་བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས་བསྐྲུན་པའི་ཚོགས་གཉིས་རླབས་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་གཟི་བྱིན་མཚུངས་པ་མེད་པའི་མཐུས་
མངའ་རིས་ཐམས་ཅད་དུ་འཁྲུག་པ་དང་། མུ་གེ་དང་། ཡམས་ཀྱི་འཚེ་བ་ཐམས་ཅད་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

237

ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་སོང་། ལྷས་དུས་དུས་སུ་ཆར་འབེབས་པ་དང་། ལོ་ཏོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པ་ནི་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དུས་བཞིན་དུ་གྱུར། བཤད་པ་དང་སྒྲུབ་པས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་
ཆེས་ཆེར་སྤེལ་བའི་ཤཱཀྱའི་སྲས་རྣམས་ནི་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཡར་ངོའི་ཟླ་བ་བཞིན་དུ་འཕེལ་ཏེ་ཆོས་དང་སྲིད་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་རྒྱུ་དམ་པ་རྣམས་དབྱར་གྱི་ལང་ཚོ་མངོན་པར་དར་
བའི་དུས་ཀྱི་ལྗོན་པ་བཟང་པོ་དང་། ཆུ་གཏེར་བཞིན་དུ་ཇེ་ནས་ཇེ་མཐོར་རྒྱས་པར་
གྱུར་ཏོ། །
(༢༦༣ ཉ་༤།

༤༢༡ ཐ་༧) ཞེས་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་རྗེ་བླ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
གཟིགས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་མཁན་ཆེན་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་འཇིགས་བྲལ་དབང་ཕྱུག་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ངོ་མཚར་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ལས། དུས་སྐབས་དེ་དག་ནས་བཟུང་སྟེ་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔས་མཚོན་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པར་གུས་རྟག་སྦྱོར་བའི་མན་ངག་གི་བདུད་རྩི་ངོམས་མེད་དུ་གསོལ་བ་དང་། ཆོས་སྲིད་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་སྟོང་འབར་བ་
ཕྱག་མཚན་དུ་བཞེས་ཏེ། ལུགས་གཉིས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གདུགས་དཀར་པོ་གཅིག་
གིས་སྲིད་པ་གསུམ་པོ་ཁྱབ་བཞིན་པར་བསླབ་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་བཞེས་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་ཏེ་གསན་བསམ་སྒོམ་པ་སྟབས་གཅིག་
ཏུ་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རླབས་ཆེན་བསྐྱངས་པའི་སྐབས་ཏེ་དྲུག་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

238

པའོ།། །།

༢༥༽མེ་སྤྲེལ་ལོ་སྨོན་གྱི་དགྱེས་མཆོད་སོགས་སྔར་སྲོལ་ལྟར་བསྐྱངས། གུ་
རུའི་སྐུ་འདྲ་ཁྱད་པར་བ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་གཟིམ་ཆུང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ།
ཆབ་མདོ་འཕགས་པ་ལྷས་གཏེར་ཕུར་དང་རྫས་རེ་ཕུལ། གཏེར་སྟོན་བསོད་
རྒྱལ་གྱིས་རང་དང་གཏེར་རྫས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མགུར་དབྱངས་སུ་གྱེར་ནས་
ཕུལ། གཏེར་ཡིག་རྣམས་ཤོག་ཐོག་ཏུ་འབེབས་པ་དང་འཆར་ལོར་སྨོན་ལམ་
གྱི་ཚོགས་མགོན་དུ་ཕེབས་མིན་གནས་ཆུང་ལ་ཚིགས་བཅད་ཅིག་གནང་བར་ལན་ཡང་དེ་མཚུངས་ཕུལ་དོན་བཞིན་བསྐྱངས།

(༢༦༣ བ་༥།

༤༢༢ འ་༩) ༈ ས་བཅད་བདུན་པ། གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་གསན་
སྦྱོང་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་རྟགས་སུ་ལེགས་བཤད་མགྲིན་པའི་རྫ་རྔ་སྙན་འགྱུར་
འབུམ་དུ་འཁྲོལ་བའི་མཁས་དབང་ངང་མོའི་ཁྱུ་ཚོགས་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་གཤོག་རླབས་ཡངས་པོར་རྩེན་པ། ལུང་རྟོགས་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་གདན་ས་གསུམ་དང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་མཛད་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྱལ་ལྷ་ལྡན་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་བཅས་པར་གྲྭ་སྐོར་རབ་འབྱམས་པའི་མཚན་བཞེས་ཇི་ལྟར་བསྐྱངས་པའི་ཚུལ་ནི།

དགུང་གྲངས་ཉེར་གཅིག་ཏུ་སོན་པ་མེ་ཁམས་སྤྲེའུ་ལོའི་རང་ཞལ་གསར་དུ་འཛུམ་པའི་དགའ་བ་དང་པོའི་ཐོ་རེངས་སྔ་ཆར་མནལ་གྱི་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་
ཏེ་གཟིམས་ཆུང་དུ་རྟེན་འབྱུང་གི་ཕེབས་སྒོ་(༢༦༤ ཉ་༥།

༤༢༣ ཐ་༨)སོགས་གནའ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

239

བོའི་ལུགས་བཟང་སྔར་སྲོལ་ལས་ཁྱད་ཞུགས་གང་རྒྱས་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས།
(༢༦༤ བ་༢།

༤༢༣ འ་༦) ཚེས་དགུ་གཟའ་ཚེས་ཀྱི་མཐུན་སྦྱོར་དགེ་བའི་སྔ་
ཆར་རབ་སྙན་རོལ་མོའི་སྒྲ་ཡིས་ལན་གསུམ་སྐབས་ཕྱེ་ཐོག སྲིད་ན་མངོན་པར་
བརྗིད་པའི་རྫས་རོལ་རྣམས་སྔོན་དུ་བསྟར། ཆིབས་རགས་ཀྱི་བཀོད་པ་རྒྱས་ཤིང་
བརྗིད་ཆགས་པའི་དབུས་སུ་ཕེབས་བྱམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བོའི་ཁྲོམ་ཚོགས་ལག་གཉིས་ཀྱི་ཐལ་མོ་སྙིང་གར་བཀོད་ནས་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་གདུལ་དབྱངས་ཤུབ་

བུར་ཟློ་བ་རྣམས་ལ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་འགྱེད་བཞིན་པར་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་
གྱི་མགོན་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་།

(༢༦༥ ཉ་༤།

༤༢༤ འ་༢) ཚེས་བཅུ་གསུམ་ཉིན་རིགས་ཀྱི་ཅོད་པན་དམ་པ་གླིང་

སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཚོགས་དབུས་སུ་སྲི་ཞུ་ཆེན་པོས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་དངོས་འབྱོར་
གྱི་མཆོད་སྤྲིན་དཔག་ཏུ་མེད་པས་མཆོད། ཞབས་པད་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རང་ཁམས་

སུ་བརྟན་པའི་གསོལ་བ་ཕུར་ཚུགས་སུ་བཏབ། དགེ་འདུན་ཁྲི་ར་ཅན་བརྒལ་བར་

མང་འགྱེད་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་བསྐྲུན་པ་རྣམས་ལྗགས་བསྔོའི་མཚམས་སྦྱོར་ཟབ་
མོས་སྤེལ་ཞིང་མི་ཟད་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས། ཚེས་བཅོ་ལྔའི་སྔ་དྲོ་གསོ་སྦྱོང་
དང་། གསུང་ར། ཕྱི་དྲོ་སྨོན་ལམ་གྱི་ཚོགས་མགོན་དུ་ཕེབས་ནས་མདོ་འཆད་པ་
དང་། ཐུབ་པའི་འཁྲུངས་རབས་ལས་བརྩམས་པའི་བཀའ་ཆོས། ཐུགས་སྨོན་རླབས་པོ་ཆེ་མཐུན་འགྱུར་དང་བཅས་པ་སོགས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་མཛད་པ་རྣམ་ཐར་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་སྐྱོང་བར་མཛད།
(༢༦༦ ཉ་༤།

༤༢༦ ཐ་༡༡) ཚེས་ཉེར་ལྔ་ཉིན་ར་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཐུགས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

240

སྨོན་གནས་གཟིགས་དང་འབྲེལ་གྲུ་འཛིན་ཕོ་བྲང་དུ་དགྱེས་བཞིན་ཆིབས་བསྒྱུར་
གནང་།
(༢༦༦ བ་༣།

༤༢༧ ཐ་༤) དགའ་ལྡན་ཁྲི་གསར་ཤར་ཆོས་ཁྲི་བྱང་སྤྲུལ་སྐུ་དང་།
ཤར་པ་ཆོས་རྗེ་གསར་པ་ཡོངས་འཛིན་གླིང་སྤྲུལ་སྐུ་གསར་མཇལ།
(༢༦༧ བ་༤།

༤༢༨ འ་) རྭ་སྒྲེང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་
ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྐོ་བཞག་ཐོག མཛད་སྒོའི་ཞལ་ཏ་དང་། གསར་མཇལ། ཐོན་ཕྱག ལེགས་སྐྱེས་བཅས་རིམ་བཞིན་སྩལ།
(༢༦༨ ཉ་༦།

༤༣༠ ཐ་༡) ཆུ་འབྲུག་ལོར་དགྲ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྡོ་རྗེ་གྲགས་ལྡན་ནས།
གུ་རུའི་སྐུ་ཚབ་གཏེར་བྱོན་མཐོང་གྲོལ་རིན་པོ་ཆེ་ལོ་དེའི་སྤྲེལ་ཟླ་དང་། སླད་ནས་ཀྱང་སྤྲེལ་ཟླ་ནམ་ཤར་ལ་གནས་ཆུང་སྒྲ་དབྱངས་གླིང་དུ་གདན་ཞུ་དང་འབྲེལ་ཚེས་
བཅུའི་དུས་སྟོན་རྒྱས་བཤམས་དགོས་རྒྱུ་ཞེས་རྡོ་རྗེའི་ལུང་གསལ་གྱིས་བསྐུལ་བ་
བཞིན། ད་ལམ་ཚེས་གསུམ་ཉིན་ལྷ་ལྡན་བཞུགས་ཁང་ནས་སེར་སྦྲེངས་སོགས་ཀྱི་སྲི་ཞུ་གང་རྒྱས་དང་བཅས་གནས་ཆུང་གྲྭ་ཚང་གིས་ཕུལ་བའི་ཕེབས་བྱམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོག་མར་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་གི་དབུ་རྩེའི་གཟིམས་ཆུང་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་བཞུགས་སུ་གསོལ།

མཚམས་འདིར་བར་ཁམས་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་ཆབ་མདོ་འཕགས་པ་ལྷ་སྐུ་འཁོར་མཇལ་ཞུར་ཕེབས་ཏེ་མཇལ་དར་དང་། མཎྜལ་རྟེན་གསུམ། དངོས་འབུལ། ཁྱད་པར་གཏེར་ཕུར་ངོ་མཚར་ཅན་ཞིག་དང་། དེ་སྔ་ཆུ་སྦྲུལ་ལོར་མ་རྒྱུད་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་གནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྫ་རྒྱལ་གོ་བོ་ཁྱུང་ཕུག་གི་གནས་གསར་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

241

མཁའ་འགྲོ་གསང་ཕུག་གི་ནང་ཞལ་སྔ་སྒྲུབ་ཕུག་ནས་རིག་འཛིན་པདྨ་གླིང་པས་

ཡང་བྱང་མཛོད་ཀྱི་ལྡེའུ་མིག་གི་ཤོག་སེར་གཏེར་ནས་བཞེས་ཏེ་བླ་མ་ཆོས་སྲུང་ཐུན་མོང་ནས་ཕབ་པའི་ནང་གསལ་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་གི་དབེན་གནས་མཆིམས་ཕུའི་བཻ་རཱུའི་སྒྲུབ་ཕུག་ནས་གཏེར་གྱི་ཁ་བྱང་འཛམ་གླིང་ཐ་གྲུར་ཁྱབ་པའི་
མཛེས་རྒྱན་དང་། མདུན་ངོས་བྲག་ཚོགས་གཏོར་འདྲ་བའི་ནང་ནས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གཏེར་ནས་བཞེས་དགོས་གསལ་བ་ལྟར་ཤིང་རྟ་ཟླ་བ་དང་པོའི་ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ཆབ་མདོའི་སྲུང་མ་ཞང་པཎ་ཁོག་བརླམས་ཀྱིས་གཏེར་ནས་བཞེས་
ཏེ་ཆབ་མདོར་གདན་ཞུས་ཐོག་ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་འགོ་ལ་གོ་བོ་ཁྱུང་ཕུག་ཏུ་རིག་འཛིན་ཐུགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚོགས་མཆོད་གཟབ་རྒྱས་བཏང་སྟེ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་
འབྱུང་གནས་ཀྱི་གསུང་དྲི་མ་མེད་པ་མཁའ་འགྲོའི་གཙོ་མོ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ་ནས་
ཕྱག་བྲིས་གནང་བའི་མཁའ་འགྲོ་གསང་བའི་ཡི་གེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གོང་གི་གསུང་རྟེན་དུ་བཞུགས་པ་འཛམ་གླིང་ལུང་བསྟན་མུན་སེལ་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བའི་
ཤོག་སེར་རིག་འཛིན་པདྨ་གླིང་པ་དང་། སྲུང་མ་ཞང་པཎ་གཉིས་ཐུན་མོང་ནས་ཕབ་
པའི་ངོ་བཤུས་ཤོག་དྲིལ་བརྒྱད་བཅས་ཕུལ་བར་ཕྱག་དབང་སྩལ། གཏེར་རྫས་
རྣམས་དགྱེས་བཞིན་ཕྱག་ཏུ་བཞེས་ཏེ་ཐུགས་སྨོན་དང་། བྱིན་རླབས་བཞེས།
འཕགས་ལྷ་གདན་ཐོབ་ཏུ་བཀོད་དེ་གསོལ་ཇ་བཞེས་འབྲས་དང་། དཀར་སྤྲོ། གཏེར་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ལོ་རྒྱུས་འདྲི་རྨེད་ལས་འཕྲོས་པའི་བཀའ་འཚམས་ཞིབ་ལྷུགའབྱོན་ཁར་ལེགས་དར་ཨ་ཤེ་དང་། གནང་སྐྱེས་གཟབ་རྒྱས། ཞབས་གྲས་རྣམས་ལ་མགྲོན་སྟོན་བཅས་སྩལ།

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

242

(༢༦༩ ཉ་༥།

༤༣༡ ཐ་༡༠) འདི་ཉིན་ནས་བཟུང་༧གོང་ས་མཆོག་དང་། ཡོངས་
འཛིན་གླིང་སྤྲུལ་སྐུ། སྐུ་བཅར་སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ། གཟིམས་ཟུར་དར་ཧན་ངག་དབང་
ཉི་མ། གསོལ་གཟིམས་མཆོད་གསུམ། མཆོད་ཟུར་དཀོན་ཅོག་བཀྲ་ཤིས། མཚན་ཞབས་ཆོས་རྩེ་སྤྲུལ་སྐུ་བཅས་ནས་གཏེར་བྱོན་གུ་རུ་མཐོང་གྲོལ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱན་སྔར་ཉིན་གསུམ་རིང་རྫས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མ་ཚང་བ་མེད་པ་འདུ་བྱས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་
མཆོད་པ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་དང་། དབུ་རྩེ་ནས་ཡུལ་ཁྲུས། སྡེ་བརྒྱད་ཆ་སྙོམས་བཅས་
ཀྱི་གསུང་ཆོག་གནད་སྨིན་བསྐྱངས།
(༢༧༠ ཉ་༣།

༤༣༢ འ་༥) ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཞི་ཉིན་རིག་འཛིན་པདྨའི་ཕོ་ཉ་
བ་གཏེར་སྟོན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོའམ། གནས་ཆུང་འོད་ལྡན་དཀར་པོས་སྔགས་འཆང་ནུས་ལྡན་ཞེས་བསྔགས་ཤིང་། ཟབ་གཏེར་དུ་མ་འདོན་པ་ལ་མངའ་བརྙེས་པ་དང་། བསྟན་སྲིད་བདེ་ཐབས་སུ་ཞི་དྲག་གི་ལས་རིམ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཁུར་དུ་བླངས་ཏེ་བསྟན་འགྲོའི་དགེ་མཚན་སྤེལ་ཞིང་། གདོན་བགེགས་ལོག་འདྲེན་གྱི་ཚོགས་རྣམས་བག་ཡོད་ལ་འགོད་ནུས་པ། མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཆོས་སྐྱོང་གླིང་པར་

ཡང་འབོད་པའི་སྔ་འགྱུར་བ་ཚད་ལྡན་དེས་སྔོན་དུ་གནས་ཆུང་སྤྲུལ་སྐུར་ཁམས་ཕྱོགས་ནས་བསྐུར་བའི་གཏེར་སྐུ་ཟ་མ་ཏོག་རང་འགྲིགས་དམ་དབྱར་གཉིས་དང་།
གཏེར་སྟོན་རང་ཉིད་གདོང་བསྣམས་པའི་གཏེར་སྐུ་བཅས་འབུལ་མཇལ་དུ་བཅར་ཏེ་མཇལ་དར་དང་། མཎྜལ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དངོས་འབུལ་མཚོན་པ་བཅས་ཕུལ་ཏེ་གདན་ཐོབ་ལ་འཁོད་ཐོག གཏེར་སྐུ་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་ཚུལ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་
པ་བརྗོད་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་མགུར་དབྱངས་སུ་གསོལ་བ་ནི།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

243

གཞི་ངོ་བོ་ཀ་དག་སྣང་མཐའ་ཡས། །ལམ་རང་བཞིན་བརྩེ་ཆེན་པད་དཀར་འཆང་། །འབྲས་ཐུགས་རྗེ་ཚད་མེད་ཐོད་ཕྲེང་རྩལ། །མཆོག་སྐུ་གསུམ་རོལ་པའི་སྐྱབས་ཞབས་སུ། །མི་ཁོ་བོའི་ཡིན་ལུགས་ཐོལ་བྱུང་ལས། །དུས་དེ་རིང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་གླུ་འབུལ། །བདག་བླ་མའི་ལོ་རྒྱུས་ཅུང་ཞུ་ན། །ཕ་སངས་རྒྱས་གཉིས་པའི་གདུང་གསོབ་ངེད། །མི་གཅིག་ལ་མིང་འགའ་ཡོད་ལེ་དེ། །མིང་རང་འདོད་རང་གིས་བཏགས་པ་མིན། །མིང་དངོས་གཞི་རྡོ་རྗེ་གྲགས་པ་འདི། །རྗེ་གཏེར་ཆེན་མཆོག་གྱུར་གླིང་པ་ཡི། །སྲས་ཀུན་བཟང་ཚེ་དབང་གྲགས་པ་ལ། །མིང་ཞུས་པས་རྡོ་རྗེ་གྲགས་པ་གསུངས། །འདི་ཤཱཀྱའི་ཞིང་ཁམས་མདོ་ཁམས་སུ། །སྔགས་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་གྲགས་པ་འབྱུང་། །ཞེས་ལུང་བསྟན་ཐང་ཡིག་སྡེ་ལྔར་གསལ། །མིང་ཆོས་སྐྱོང་
གླིང་དང་ཀཱ་མིང་པ། །འདི་ལྷ་དང་བླ་མའི་ལུང་བསྟན་དང་། །བདག་རང་གི་ཟབ་གཏེར་ནང་ནས་གསལ། །གཞན་ཕྱོགས་རྒྱལ་བ་དང་ནོར་བུ་གླིང་། །མིང་འདི་གཉིས་བླ་ཆེན་འགའ་ཞིག་ལ། །དབང་ཆེན་མོ་ཞུས་པའི་གསང་མཚན་ཡིན། །མིང་འདི་རྣམས་མདོ་རྒྱུད་གསར་རྙིང་འགར། །ཞིབ་དཔྱད་ན་ལུང་ནས་ཟིན་ངེས་འདྲ། །
མཆོག་ལྷ་རྟེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཅུང་ཞུ་ན། །རྡོ་རྟེན་ལ་ཕག་ཞལ་མཚན་པ་
དང་། །མཆོག་སྤྱན་མིག་ནོར་བུ་དགའ་འཁྱིལ་རིས། །འདི་ལྷོ་ནུབ་ཟངས་མདོག་དཔལ་རི་ནས། །མ་མཁའ་འགྲོ་མཐིང་འོད་འབར་མ་ཡིས། །ཐུགས་བརྩེ་བས་བདག་ལ་གནང་བ་ཡིན། །བྲིན་ལ་ཕྱི་ཆུ་དབར་ཞེས་པ་རུ། །རྗེ་མི་ལ་རས་པ་འདས་ཤུལ་
དུ། །ཡང་རྡོ་རྟེན་ལ་རིང་བསྲེལ་མཚན་པ་འདི། །གངས་མཐོན་མཐིང་རྒྱལ་མོའི་ར་བ་ན། །ཡུམ་ཀུན་བཟང་ལྷ་སྨན་ཚེ་རིང་མས། །བུ་བདག་ལ་དགྱེས་རྟགས་གནང་བ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

244

ཡིན། །རྒྱ་ཡིག་དང་བོད་ཡིག་གཟབ་ཤར་དང་། །ངོ་མཚར་བའི་མཁའ་འགྲོའི་བརྡ་རྟགས་ཅན། །འདི་ཚངས་པ་ལྷ་ཡི་མེ་ཏོག་གི། །སྲས་པདྨ་གསལ་གྱི་དབུ་ཐོད་
དངོས། །ཆོས་ས་གཏེར་དང་གནམ་གཏེར་ཐུགས་གཏེར་དང་། །དགོངས་གཏེར་བཅས་བཀའ་བབས་བཞི་ལྡན་ངེད། །བཀའ་གསར་རྙིང་གཉིས་ཀྱི་གདམས་ངག་

ཕུལ། །གནད་མི་འཁྲོལ་སྙམ་པའི་སེམས་ནད་བྲལ། །དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལྷ་རྟེན་དང་། །དམ་ཆོས་བཅས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་གླུ་འདི། །བོད་གངས་ཅན་ལྷ་གཅིག་པད་དཀར་འཆང་། །སྐྱབས་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོའི་ཁྲི་ཞབས་སུ། །དུས་སྤྲེལ་ལོའི་ཟླ་ཚེས་དང་པོ་ལ། །ལུང་བྱུང་བ་ཇི་བཞིན་འབུལ་ལགས་ན། །སྐྱབས་ཁྱེད་ཉིད་ཚེ་ལྷར་གྲུབ་ནས་ཀྱང་། །བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ལ་བདེ་སྐྱིད་འབྱུང་བ་དང་། །དུས་འདི་ནས་བྱང་
ཆེན་སྙིང་པོའི་བར། །ཕྲན་གཏེར་མིང་ལ་བྱམས་བརྩེས་གཟིགས་ནས་ཀྱང་། །ཆོས་འཇིག་རྟེན་ལུགས་ཟུང་གང་ཐད་ནས། །མཆོག་ཐུན་གྱི་དངོས་གྲུབ་སྩོལ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་དང་།

གཞན་ཡང་ཁོ་རང་མདོ་རྒྱུད་ནས་ལུང་བསྟན་ཚུལ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཤོག་ལྷེ་འགའ་ཞིག་བཅས་ཕུལ་བར་མཇལ་དར་དང་། གོས་ཡུག་སོགས་ཀྱི་གནང་ཆ་རྒྱ་ཆེ་
བ་དང་། ཆོས་དང་མཐུན་པའི་བཀའ་མཆིད་ཞིབ་འཁྲོལ་དུ་ཕེབས་པ་སོགས་དགྱེས་ཚུལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད། གམ་བཅར་ལེགས་བཤད་གླིང་པའི་དངུལ་གཉེར་ཟུར་པ་སློབ་དཔོན་བློ་བཟང་བྱང་ཆུབ་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ནས་ཞུས་ངོར་རྣམ་གྲྭ་ཚོགས་ཡོངས་ལ་འདོན་ཆོག་ཆ་ཚང་དང་། ཤེར་ཕྱིན་བརྒྱད་སྟོང་པ། ལམ་ཁྲིད་
འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་བཅས་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་ཉིན་ཤས་རིང་ཆོས་ཐུན་ཚར་རེ་མུ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

245

མཐུད་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་སྩལ།

གཏེར་སྟོན་གོང་གསལ་གྱིས་གཏེར་ནས་བཞེས་པའི་ལུང་བྱང་རིན་ཆེན་སྒྲོན་
མེ་ཞེས་བྱ་བ་ཤོག་སེར་ལ་འབེབས་རྒྱུ་དང་། གཏེར་སྐུ་རྣམས་གནས་སོ་སོར་གདན་ཞུའི་སྐོར་གནས་ཆུང་སྤྲུལ་པའི་ཆོས་སྐྱོང་ལ་ལུང་འདྲི་མཛད་པ་ནི། དགྲ་ལྷ་
འོད་ལྡན་དཀར་པོའི་སྤྱན་སྔར། ཆེད་དུ་གསོལ་བ། ལུང་དོན་བཞིན་གཏེར་སྟོན་བསོད་རྒྱལ་ཚེས་བཞི་སྔ་ཐོག་ངོས་མཇལ་སྔ་ཕྱིར་གཏེར་བཞེས་རྣམས་ཞལ་འབྱེད་
ཐོག ལུང་བྱང་ལྟར་ངེས་འཕྲོད་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་འགྲིགས་བྱུང་བ་དང་། ལུང་བྱང་

རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཤ་ཟ་ཁ་མོ་ཆེའི་ལུང་དུ། སྐུ་རྟེན་རྣམས་འདིར་འབྱོར་ནས་ཞག་བཅོ་ལྔའི་ནང་དུ་གཏེར་ཤོག་འབེབས་རྒྱུ་གསལ་བ་གཏེར་སྟོན་རང་གི་དགོངས་པར་ད་ལྟ་བཞུགས་ཡུལ་ལྷ་ལྡན་ཉེ་བརྒྱུད་ཅ་ཅཱུའི་སྒྲ་ཡིས་ཏིང་འཛིན་ལ་གནོད་ཚབས་ཆེ་བས། ཆོག་གྲྭ་སྤྲུལ་སྐུ་གཅིག་ཐེ་བའི་གྲྭ་བཅུ་སྐོར་ཡོད་པ་ནས་ཕུར་པའི་ཚོགས་ཁྲི་འབུམ་གང་འགྲོ་ཞིག་གསོག་བཅུག་སྟེ་གཏེར་སྟོན་རང་གནས་དབེན་
པ་ཞིག་ཏུ་འགོལ་བཅད་ཀྱིས་ཕབ་ན་འབེབས་བདེ་ལམ་འགྲོ་བྱུང་ཕྱིན་ཟླ་གཅིག་
ཚུན་ལ་ཆ་ཚང་འབེབས་ཐུབ་པ་མི་ཡོང་ངམ་སྙམ་ཞེས་གསུངས་པས་བཀའ་བབས་གནས་གང་བཟང་བཀའ་གསལ་དང་།

བཀའ་ལུང་ལྟར་ཆུ་སྟོད་ཟླ་བ་འདི་ནང་གཏེར་སྐུ་རྣམས་རིམ་བཞིན་གནས་སོ་སོར་ཕེབས་དགོས་ཐད་ཤོག་སེར་མ་ཕབ་གོང་གནས་སོ་སོར་གདན་ཞུ་བྱས་པས་འཐུས་སམ། དེ་མིན་ཤོག་སེར་ཕབ་ཟིན་རྗེས་གདན་དྲངས་པས་འཐུས། ཡང་ལས་
རབ་གླིང་པ་ཤོག་སེར་ཕབ་སྟེ་དེ་མིན་གྱི་གནས་སོ་སོར་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་གང་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

246

འགབ་དང་། ཤོག་སེར་འབེབས་ཡུལ་ནོར་གླིང་འདིར་འགབ་བམ། དེ་མིན་རྩེ། ལྷ་ལྡན་གང་འགབ་ཏུ་བཞུགས་པ་ལེགས་བཅས་ཁུངས་སོ་སོར་བཀའ་གསལ་དང་། སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ལམ་ལྷོང་ཡོང་བའི་འཕྲིན་ལས་སྔར་བཞིན་གཡེལ་བ་མེད་
པ་མཁྱཻན། ཞེས་གསོལ་བའི་ལན་དུ་གཏེར་སྐུ་རྣམས་ཤོག་སེར་ཕབ་ཟིན་གྱི་རྗེས་སུ་
གདན་འདྲེན་རྒྱུ་དང་། གཏེར་ཤོག་འབེབས་ཡུལ་ནོར་གླིང་དུ་བཟང་ཞེས་ཕྱག་
རྟགས་ཕེབས་འདུག་གོ །ཚེས་བཅུ་དགུ་ནས་ཉེར་བཞི་པར་དག་སྣང་རྒྱ་ཅན་གྱི་ནང་

ཚན་ལྷག་ལྷ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་གི་ལྗགས་བསྙེན་བཅད་རྒྱར་བཞུགས།
(༢༧༣ ཉ་༣།

༤༣༧ འ་༧) ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་ནས་ཕྱག་

དཔེ་ལྗགས་ཁྲིད་གསན་བཞེས་དང་། རིགས་ལུང་གི་རྩོད་གྲྭ་སྟར་ཆགས་བཅས་
ཐུགས་གཉེར་ལའང་མཆོག་ཏུ་འགྲུས་པར་མཛད།
(༢༧༣ ཉ་༥།

༤༣༨ ཐ་༡) ཟླ་བ་དགུ་པའི་ནང་(༢༧༣ བ་༢།

༤༣༨ ཐ་༨) ཡོངས་

འཛིན་གླིང་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཞག་བདུན་རིང་སྒྲུབ་ཆོག་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་༧གོང་ས་མཆོག་ལ་ཕུར་པའི་དབང་འགའ་ཞིག་དང་གསོལ་ཚོགས་བཅས་འབུལ་བཞེས་མཛད།
(༢༧༣ བ་༤།

༤༣༨ འ་༩) གཟིམས་ཆུང་ཆབ་ས་དབུ་གཡབ་ཏུ་དགུང་ཞག་བདུན་
གཅིག་རིང་ཐུགས་དམ་བཅད་རྒྱར་བཞུགས།
(༢༧༥ ཉ་༣།

༤༤༡ ཐ་༡) སྐབས་འདིར་གནས་ཆུང་འོད་ལྡན་དཀར་པོར་བླང་དོར་
ལུང་ཞུའི་ས་བོན་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ལྟར་འབུལ་བ་གནང་སྟེ། རྣམ་འདྲེན་བཞི་པའི་མདོ་སྔགས་བསྟན། །སྲུང་སྐྱོབ་མཛད་པོ་འོད་འབར་གམ། །དམ་ལྡན་ཤཱཀྱའི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

247

རིག་འཛིན་ནས། །ཆེད་གསོལ་མགོ་ཟླ་གསར་ཚེས་འདིར། །སྔར་རྒྱུན་ཐུན་མཚམས་བསྙེན་པའི་ཐབས། །ལས་རབ་གླིང་པའི་གཏེར་ཕུར་རམ། །ཟིལ་གནོན་བཞད་པའི་དག་པའི་སྣང་། །རྒྱ་ཅན་ནང་ཚན་གྲོ་བོ་ལོད། །གང་རུང་བགྱི་འམ་དེ་
ལས་གཞན། །སྐབས་བབས་མཆིས་ཀྱང་རྡོ་རྗེའི་ལུང་། །གསལ་རྗེན་དང་འབྲེལ་སྦྱོར་དངོས་མཇུག །ཀུན་ཏུ་གེགས་རྐྱེན་སེལ་བའི་ཕྱིར། །རྒྱབ་རིམ་ཚོགས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ། །མེ་བྱ་གསར་ཚེས་ཆོ་འཕྲུལ་དུས། །དད་དང་འབྱོར་ལྡན་ཏྲེ་ཧོར་སྤྲུལ། །ཁང་གསར་མཆོག་ནས་ཚོགས་མགོན་དུ། །བསྐྱོད་དགོས་རེ་དོན་གསོལ་འདུག་པར། །འགལ་རྐྱེན་ཡོད་མེད་ཡིད་དོགས་ན། །བསྐྱོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པ་དང་། །མ་བབས་བཀའ་རྟགས་སྩོལ་བ་ནས། །བསྐྱོད་ཚེ་མི་མང་ཕྱོགས་འདུས་སོགས། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཁམས་བདེ་མིན་ཡང་། །འབྱུང་བ་སྲིད་པས་དེ་རིགས་ཞི། །འཁོས་བསྟུན་འཆད་སྤེལ་བགྱིད་སྒོའི་ཚོགས། །ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པའི་རྒྱབ་
སྐྱོར་དང་། །དུས་དྲུག་འཕྲིན་ལས་གཡོ་མེད་པ། །སྔར་བཞིན་གཡེལ་མེད་མཛད་དུ་
གསོལ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་ལྗགས་བསྙེན་གཏེར་ཕུར་དང་། སྨོན་ལམ་ཚོགས་མགོན་དུ་ཕེབས་རྒྱུ་སྐབས་བབས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་རྟགས་རྒྱ་ཕབ་ནས་ལུང་བསྟན་ཡང་འདི་
བཞིན་སྩལ་ཏེ།

ཧྲཱིཿ བླ་མེད་མགོན་དཔུང་རྡོ་རྗེའི་དཔལ། །གསུམ་ལྡན་འགྲོ་བའི་མཆོད་སྡོང་ཆེ། །སྐུ་གསུམ་ཡོངས་འདུའི་དཔག་བསམ་ལྗོན། །མརྒད་གཡུ་ཡི་འདབ་མ་ལ། །པད་རག་ཟེའུ་འབྲུའི་བདུད་རྩིའི་བཅུད། །རིན་ཆེན་དུ་མའི་འབྲས་བུའི་ཆུན། །མཁའ་ཁྱབ་དྲ་བའི་འོད་ཟེར་དེ། །དང་པོའི་རྟགས་དང་མཐུན་འགྱུར་མཇུག །བཞད་རྩལ་གྲུམ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

248

བུའི་བ་གམ་ནང་། །དབང་ལྡན་ཁམས་གསུམ་ཟིལ་གནོན་གྱི། །ལས་རུང་ངམ་ནི་བཟླས་བསྙེན་དེ། །འབུམ་ཙམ་མཛད་དེ་ཁ་སྐོང་སོགས། །ཞི་དང་རྒྱས་པའི་སྲེག་སྦྱིན་དང་། །ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འབུམ་ངེས་ནས། །དམ་ཚིག་ཆུན་པོ་གཏོང་སྐྱོང་འབད། །གཉིས་པའི་རྟགས་ལྡན་རིམ་གྲོ་ལ། །སྔོན་དུ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བསྟན་དང་། །ཆོ་འཕྲུལ་སྐབས་སུ་ཉིན་ལྟར་ལ། །ཡུམ་དང་ཐང་ཡིག་སྡེ་ལྔ་དང་། །ལྷ་ལྡན་ཡང་རྩེར་རྒྱགས་བརྔན་འབྲེལ། །ལྷ་ལྔའི་མཆོད་འཕྲིན་དེའི་རིང་དགོས། །གཞན་གྱི་
ལོག་པའི་གདུག་འཚུབ་ནི། །ཆེད་ཀྱི་དོགས་པ་མ་ཤར་བས། །སློབ་དཔོན་ཉིད་ནས་
རྣམ་སྨེའི་གཟུངས། །ཉིན་རེ་བརྒྱ་རྩ་རེ་རེ་མཛད། །དེ་ལས་གཞན་པའི་གནས་སྐབས་
ཀྱི། །རིམ་གྲོ་དམིགས་བསལ་མ་དགོས་པས། །དེ་དང་མཐུན་པའི་གསུང་འཕྲིན་
གྱི། །མདོ་དང་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་ལུང་། །ཡར་དང་མར་གྱི་དུས་བཟང་པོ། །རྟོག་མེད་གདན་གསུམ་ཆོས་སྐུའི་དབྱིངས། །འགྱུར་མེད་རྡོ་རྗེའི་ཐེག་ཆེན་སྒྲ། །སྐུ་གསུམ་
མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་ངང་། །སྔར་བཞིན་མཛད་ན་རྒྱལ་བསྟན་སྤྱིའི། །ཐུན་མོང་
དམ་བཅའ་སྲི་ཞུའི་ཚོགས། །ངེད་ནས་མི་གཡེལ་འཕྲིན་ལས་ཞུ། །ལྷ་དར་དང་བཅས་
དེང་འདིར་ཕུལ། །
ཞེས་པའི་དགོངས་དོན་བཞིན་ཚེས་བཅུ་ཡར་ངོའི་མཁའ་འགྲོ་འདུ་བའི་དུས་ཆེན་ནས་དབུ་བརྩམས་ཏེ་རྒྱལ་ཟླའི་ཚེས་ཉེར་གསུམ་བར་གཏེར་ཆེན་ལས་རབ་
གླིང་པས་ཕུལ་བའི་གཏེར་ཕུར་གྱི་ལྗགས་བསྙེན་དང་། དེ་རྗེས་ཀུན་གཟིགས་ཟིལ་
གནོན་བཞད་པ་རྩལ་གྱི་དག་སྣང་ནང་ཚན་དཔའ་བོ་ཁམས་གསུམ་ཟིལ་གནོན་གྱི་
བཟླས་བསྙེན་འབུམ་ཕྲག་གཅིག ཁ་སྐོང་ཞི་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱིན་སྲེག་འབུམ་ཐེར། ཚོགས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

249

འཁོར་འབུམ་ཕྲག བླ་མཆོད་ཀྱི་ཚོགས་བརྒྱ་བཅས་སྐུ་མཚམས་བཅད་རྒྱ་དམ་པོའི་སྒོ་ནས་གནད་དུ་ཐེངས་ངེས་བསྐྱངས།

༢༦༽བྱ་ཁྱི་ལོ་སྨོན་གྱི་དགྱེས་མཆོད་སྔ་ཕྱིའི་རྗེས་གསན་བསམ་ལ་འགྲུས།
ཉག་རོང་ཁྲིན་འདུའི་ས་ཁོངས་བསྡུས་པ་ཕྱིར་བླངས། གཞུང་ཆེན་ཁག་ལ་
ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་རྟགས་སུ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར་

དང་སྒོ་མཐུན་པ་གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའི་མཚན་བཏགས་བཞེས་སླད་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་པར་གནང་ཆུང་ནས་ལུང་གསོལ་ཚིགས་བཅད་ཅིག་ཕུལ། འབྲས་སྤུངས་བླ་སྤྱི་དང་། གྲྭ་ཚང་ཁག དགེ་འཕེལ་རི་ཁྲོད་
བཅས་སུ་གནས་གཟིགས་མཆོད་འབུལ་དང་མཁས་མང་འདུས་པའི་དབུས་སུ་དམ་བཅའ་དང་རིགས་ལུང་པར་བཞེངས་བཞུགས་ཀྱིས་དྲན་དབང་མགུ་བའི་
ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྐྱེས་གནང་བར་སྤྱི་སྒེར་ནས་རྟེན་འབྱུང་ལེཌ་འབུལ་བར་
མེད་དུ་བསྟར་ཏེ་གནས་ཆུང་གྲྭ་ཚང་དུ་ལྷ་མི་གཉིས་རྗེས་འཛིན་བསྐྱངས།

(༢༧༦ བ་༤།

༤༤༣ འ་༡༠) དགུང་གྲངས་ཉེར་གཉིས་སུ་ཕེབས་པ་མེ་བྱ་གནམ་
ལོ་གསར་ཚེས་ཀྱི་ཐོག་མར་གཟིམས་ཆུང་དང་། ཕོ་བྲང་རྩེར་ཚེས་གཏོར་གྱི་རིམ་པ་ (༢༧༦ བ་༥།

༤༤༣ འ་༦) བཅས་སྔར་ལམ་ལྟར་བསྐྱངས།
(༢༧༧ ཉ་༡།

༤༤༣ འ་༡) ཚེས་བརྒྱད་ཉིན་རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་ཏྲེ་ཧོར་ཁང་
གསར་སྤྲུལ་སྐུ་ནས་སྨོན་ལམ་ཚོགས་མགོན་དུ་སྤྱན་འདྲེན་གསོལ་བཏབ་ལྟར་ཆིབས་རགས་ཀྱི་ཡོ་ལང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་བཅས་ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་དུ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

250

ཆིབས་བསྒྱུར་ཐོག་བསྡུས་སྔར་སྲོལ་ལྟར་ཆོས་འབྲེལ་གྱི་འདོད་དོན་སྨིན་པར་མཛད།
(༢༧༧ བ་༥།

༤༤༥ ཐ་༨) ཚེས་ཉེར་ལྔ་ཉིན་ར་ཆེར་གནས་གཟིགས་ཀྱིས་རང་

བྱུང་འཕགས་པའི་གཞལ་ཡས་སུ་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར་ཏེ་ཐུགས་གཉེར་གསན་སྦྱོང་ལ་བརྩོན་པར་མཛད། ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ནང་ཁ་རུ་ཁ་དག་ཚོང་བཀྲ་ཤིས་སོགས་དད་མཇལ་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་ལ་མཇལ་ཁའི་ཐོག་རིགས་ཅན་གསུམ་མགོན་གྱི་གཟུངས་

དང་། ལྟུང་བཤགས། སྒྲོལ་བསྟོད་བཅས་ཀྱི་ཆོས་འབྲེལ་སྩལ།
(༢༨༠ བ་༥།

༤༥༠ ཐ་༦) ཟླ་བ་བཅུ་པའི་(༢༨༡ ཉ་༢།

༤༥༠ འ་༨) ཚེས་ཉེར་དགུ་
ནས་བཟུང་དགུན་མཚམས་ལྗགས་བསྙེན་བཅད་རྒྱ་དམ་པོར་བཞུགས་ནས་ཐུན་བཞིའི་ཐུགས་དམ་ཟབ་མོར་གཅིག་ཏུ་བརྩོན་པར་མཛད།
(༢༨༡ བ་༤།

༤༥༡ འ་༦) དགུང་གྲངས་ཉེར་གསུམ་དུ་ཕེབས་པ་ས་ཁྱི་གནམ་
ལོའི་རང་ཞལ་གསར་ཚེས་ཀྱི་ཐོག་མར་ཚེས་གཏོར་དང་། ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དགྱེས་
སྟོན་ཆེན་མོ་ཉིན་གཉིས། ཚེས་གསུམ་ཟན་རིལ། གཞུང་བསྟེན་དགྲ་ལྷ་ཁག་ལ་གཟབ་གསོལ་སྔར་ལམ་གྱི་གྲྭ་ཟུར་ཉམས་མེད་བསྐྱངས།
(༢༨༢ ཉ་༣།

༤༥༢ ཐ་༡༡) འདི་ལོ་སྨོན་ལམ་ཚོགས་མགོན་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་
གནང་དགོས་མ་བྱུང་སྟབས། སྔ་དགོང་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་འཆར་ཅན་གང་ཡོད་ཐོག དུས་ཆེན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱག་མཆོད་དང་། ཐུབ་དབང་གི་བསྟོད་པ་རྒྱས་བསྡུས་ཞལ་འདོན་སོགས་བསག་སྦྱང་གི་སྒོ་དུ་མ་ཞིག་དང་། ཐུགས་གཉེར་གསན་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ལའང་བརྩོན་པའི་གོ་ཆ་ལྷུར་བཞེས་མཛད། འཛིན་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

251

ཡོངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོས་གངས་ལྗོངས་ཕན་
བདེའི་ཞིང་ས་བླ་ན་མེད་པར་ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་བཙན་པོས་གཟིགས་བསྐྱངས་བཀའ་དྲིན་རིན་ཆེན་ལྷུན་པོར་གཡོ་བ་མི་མངའ་ཡང་། རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་
སྲིད་ཀྱི་དཔལ་ལ་རིང་ནས་ལོག་པར་འཁུ་བའི་བདུད་རིགས་བློན་ཆེན་དུ་བརྫུས་པ་སོགས་ནག་པོའི་རྩ་ལག་འགའ་ཞིག་ངན་བསྡེབས་ཀྱི་གཡོ་ཁྲམ་མི་བཟད་པས་ཉག་
རོང་ས་སྡེ་དགོས་དབང་གིས་ཁྲིན་འདུའི་ས་ཁོངས་སུ་བསྡུ་བའི་སྦྱོར་བ་མང་དུ་བཤམས་ཀྱང་། ལྷ་དང་བཅས་པའི་སྲིད་ཞིའི་མགོན་སྐྱབས་གོང་མ་མཆོད་ཡོན་ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའི་ས་བོན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་འབྲས་དང་། བོད་ལྗོངས་ཆོས་ཀྱི་དགེ་མཚན་གཉེར་དུ་གཏད་པའི་བསྟན་སྲུང་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་མཐུ་
སྟོབས་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་འོད་ཀྱིས་ལོག་སྨོན་མུན་པའི་གོ་སྐབས་རང་མལ་དུ་འཇིག་པ་ཆོས་ཉིད་བཞིན། གནམ་བསྐོས་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དུས་སུ་བདོ་བས་བོད་བཞུགས་སྐུ་ཚབ་ཨཾ་བན་བརྒྱུད་གསེར་གྱི་བཀའ་བཟང་སྤྱི་སྩལ་

དགོངས་དོན་ད་ཆ་ཉག་རོང་ས་སྡེ་གཞུང་གནས་སུ་སྔར་འཇགས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་
བརྟེན། གཞུང་བསྟེན་དགྲ་ལྷའི་གཙོ་བོ་གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོར་གཏང་རག་གཟབ་གསོལ་བསྐྱངས།
(༢༨༣ ཉ་༦།

༤༥༤ འ་༡༡) ཧོར་ཟླ་བཞི་པའི་ཚེས་བཅུ་གཅིག་གཟའ་སྐར་འབྱུང་
འཕྲོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཉིན། འཕགས་མཆོག་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་སྡོམ་བརྩོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྣམ་པར་རོལ་པ་མཆོག་ཉིད་ངེས་པའི་དོན་དུ་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་
ཀྱི་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་ངོར་ཆུབ་ཟིན་ཀྱང་། དྲང་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

252

དོན་གདུལ་བྱའི་མོས་ངོར་མཚན་ཉིད་ལྡན་པའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རིགས་ཀྱི་ཅོད་པན་དུ་བཞེས་ཏེ་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་གནད་བསྡུས་གཞུང་བཟང་པོ་ཏི་ལྔ་ཟུར་བཀོད་
དང་བཅས་པའི་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚིག་དོན་རྣམས་ལ་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་གི་སོམ་ཉིའི་དྲ་བ་ཅི་མཆིས་ཟབ་གསལ་མྱུར་བའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་རལ་གྲི་རྣོན་པོས་མངོན་
པར་བཅད་ཅིང་། ཕྱི་ནང་གྲུབ་མཐའི་དྲང་ངེས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཟིགས་པའི་
ཐུགས་གཉེར་གསན་བསམ་གྱི་མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་རྟགས་སུ། མཁས་
པའི་ཡང་རྩེར་སོན་པའི་རིགས་པ་སྨྲ་བ་བགྲངས་ལས་བརྒལ་བའི་དབུས་སུ་ལོག་སྨྲའི་སྡེ་ཚོགས་སྤ་བཀོང་བ་དང་། སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་དད་པའི་སྤུ་ལོང་
ལན་བརྒྱར་གཡོ་བས་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་པའི་རང་གཟུགས་སུ་ཡིད་ཆེས་
ངོ་མཚར་གྱི་དཔལ་ལ་འགོད་ཅིང་། བསྟན་འགྲོའི་བདེ་སྐྱིད་བླ་ནས་བླར་སྤེལ་བའི་
ཐུགས་བསྐྱེད་རླབས་པོ་ཆེས་སྐུ་ཕྲེང་གོང་རིམ་གྱི་རྣམ་ཐར་དང་མཐུན་པར་གདན་

ས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་གྲྭ་སྐོར་མཚན་བཏགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཆེན་མོ་མཛད་བཞེད་
རྨད་དུ་བྱུང་བའི་བཀའ་དྲིན་ལ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་ཕྱིར་དམ་ལྡན་གྱི་ལྷ་དང་བླ་མ་དང་།

ཐུགས་རྗེའི་ཞོ་ཤས་འཚོ་བའི་བཀའ་འཁོར་སེར་སྐྱ་དུ་མས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ཆོས་ཚིགས་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་དབུས་འགྱུར་འཛིན་མའི་རྒྱན་གཅིག་རི་བོ་གྲུ་
འཛིན་གྱི་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་ནས། ཐོག་མར་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆུ་བོ་མཐའ་དག་གཅིག་ཏུ་འཁྱིལ་བ་མཁས་མང་ངང་པ་འདུ་བའི་མ་དྲོས་ཀྱི་མཚོ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་
སྤུངས་སུ་སྟོན་འཁོར་ཆིབས་ཕྲེང་གི་ཞལ་ལོ་མཛེས་པར་བསྒྱུར་བར་སྐྱིད་ཚལ་ཀླུ་
སྡིངས་སུ་ཆོས་སྡེའི་ཐབ་བསུའི་སར་དགྲ་ལྷ་འོད་ལྡན་དཀར་པོ་རུ་འདྲེན་གྱི་དཔུང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

253

ཚོགས་དང་བཅས་པ་ཕེབས་བསུར་འབྱོར་པར་ཐུགས་སྨོན་གྱི་སྒྲོན་དར། གསེར་
ཕུད་སོགས་མཐུན་རྫས་བསྟར།
བོད་བཞུགས་ཨཾ་བན་གྱིས་མཚོན་རྒྱ་དཔོན་ཁག ལྷ་ཞོལ་རུ་བཞི། སེ་རའི་བླ་མ་ལས་སྣེ་སོགས་ཕེབས་སྐྱེལ་བ། མཇལ་དམངས་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་སའི་དྲེག་པ་ལྟར་
འདུས་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་གི་པད་འདབ་ཀྱིས་རེག་པའི་བྱིན་རླབས་སྩལ། དེ་ནས་ཅང་
ཤེས་དུལ་བའི་གོམ་འདེགས་བསྐུལ་བ་ན། གདན་ས་ཆེན་པོའི་ངུར་སྨྲིག་འཛིན་པ་སྟོང་ཕྲག་གིས་སེར་སྦྲེངས་དང་། ཁང་ཆེན་དང་། ཁང་བུ་བརྩེགས་པ་ཆེ་ཆུང་མཐོ་དམན་དུ་མའི་སྟེང་ནས་རྔ་རྡུང་དར་འཕྱར་གྱི་མཆོད་སྤྲིན་དང་བཅས་པས་མདུན་

བསུས་ཏེ་གཞུང་སྒོ་བརྒྱུད་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་
བཀོད། ཕོ་བྲང་གཉེར་པ་ནས་དཀར་སྤྲོའི་གསོལ་སྟོན་དང་། དངོས་འབུལ་བཏེག དེ་ཐོག་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་འཚམས་ཞུ་དང་། ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས། བཀའ་གུང་། གཅེན་པོ་བྷྲུཾ་སྲས། བཀྲས་ལྷུན་མི་སྣ། བླ་ཕྱག་སེར་སྐྱ་བཅས་
ཀྱི་མཇལ་དར་འབུལ་བཞེས་མཛད།

དེ་ནས་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་ཆེན་མོར་བླ་སྤྱིའི་ཕེབས་སྟོན་སར་སྤྱན་འདྲེན་
ཞབས་སོར་བཀོད་དེ་ཆིབས་ཞབས་ཆེ་ཕྲ་དང་། གར་པ། ཆོས་སྡེའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཆེ་ཆུང་དང་། སློབ་དཔོན་ལས་ཟུར། ལས་སྣེ་བྱིངས་བཅས་པའི་མཇལ་དར་བཞེས། ཕྱག་
དབང་སྩལ། བྱུག་རིས་ལ་བསྒྲིགས་འཁོད་ཀྱིས་དགྱེས་སྟོན་ཉམས་སུ་བཞེས།
ཚེས་བཅུ་གཉིས་ཉིན་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཚོགས་འཁོར་དང་། མཐུན་རྫས་བཤམས་ཏེ་དགྲ་ལྷ་འོད་ལྡན་དཀར་པོ་སྤྱན་འདྲེན་བསྐྱངས་པར། གར་དགུའི་ཉམས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

254

ཀྱི་གཟི་བྱིན་གསལ་བར་ངོམས་ཏེ་པད་འབུལ་ལན་གསུམ་དང་བཅས་རྡོ་རྗེའི་གསང་ཚིག་གི་སྙིང་པོ་འདི་སྐད་བསྒྲགས་སོ། །

ཧྲཱིཿ དབྱིངས་མི་འགྱུར་སྤྲོས་བྲལ་དག་པའི་ཀློང་། །མདངས་མ་འགག་མཁྱེན་
བརྩེའི་སྒྱུ་འཕྲུལ་གར། །མགོན་རྒྱལ་སྲས་ཀུན་འདུས་འགྲོ་བའི་མགོན། །རྗེ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་སྤྱི་བོར་མཛེས། །དབྱིངས་མཁའ་ཁྱབ་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་ཀྱི། །དོན་
ཐིག་ལེའི་འབྲས་བུ་ཁ་བའི་ལྗོངས། །ལྷ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་བདེན་པ་བཞི། །ཡིད་དོན་གཉིས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཔལ། །རྗེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལག་ན་པད། །མངོན་
སུམ་གྱི་རྒྱལ་སྲས་ཟློག་གར་ངེས། །བཀའ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཕགས་བོད་
ཀྱི། །གཞི་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས། །འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཆོས་སྡེ་གསུམ། །མཁས་མང་གི་བཤེས་གཉེན་བསླབ་གསུམ་སྡེ། །དུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ས་ཟླ་ཡི། །ཁོང་མཉམ་མེད་དབང་པོའི་དུས་ཆེན་འཛོམ། །དུས་དེང་འདིར་སྐྱེ་འགྲོ་མཆོག་དམན་གྱི། །གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཆོས་སྡེ་གསུམ། །དེའི་ཡ་གྱལ་རྨ་རི་རབ་འབྱམས་འདབས། །སྔོན་འཕགས་པའི་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི། །དོན་
ཕྱོགས་མཚུངས་ངེད་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་འདིར། །མགོན་སྟོན་འཁོར་ཞབས་སོར་དེང་འཁོད་
པ། །ལྷ་མི་དང་སྣང་སྲིད་སྐྱེ་འགྲོ་ཡི། །དོན་དཔལ་ལ་སྔོན་ཚེ་དུ་མ་ནས། །དུས་དེང་འདིར་རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་པ་ལ། །མཆོག་དམན་གྱི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་དང་། །འདྲེ་
དཔེ་ཧར་ང་ཡང་གཟུགས་ཡིད་ཀྱི། །འབྲས་ཙིཏྟའི་དབུས་ནས་བ་སྤུ་གཡོ། །དེས་
མངགས་པའི་མཛད་པ་མཐའ་དག་ལ། །དོན་གཅོད་པའི་གང་ཟག་ཆུང་ངུ་ཡན། །ཕ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཐར་པའི་ལམ། །དོན་དགེ་རྩ་འཇོག་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །དེའི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

255

བསོད་ནམས་འབྲས་བུའི་རིམ་གྲོ་ལ། །ཕལ་ཆེར་ཇི་བཞིན་མ་དགོས་ཀྱང་། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་འགྲོའི་བདེ་སྐྱིད་དཔལ། །དོན་དེ་ལ་བསྔགས་པའི་རིམ་གྲོ་ནི། །ཁོང་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཀའ་འགྱུར་དང་། །འཕགས་བོད་ཀྱི་པཎ་གྲུབ་བསྟན་པའི་
ཚིག །དེ་འབྲེལ་བའི་ཐང་ཡིག་སྡེ་ལྔ་དང་། །མདོ་དཔང་སྐོང་ཕྱག་རྒྱ་བརྒྱ་ཚར་བཅས། །གསལ་དག་པ་ཆོས་སྡེ་གསུམ་སོ་སོར། །སྐབས་སྦྱར་གྱིས་ཡང་དག་འབད་
པ་ཞུ། །སྤྱི་བྱེ་བྲག་ཀུན་ལ་དམ་ཅན་ཚོགས། །ཆེད་མངགས་པའི་དམར་ནག་ངེད་
གཉིས་ནས། །ལས་བཞི་ཡི་སྲི་ཞུའི་ཞབས་འདེགས་རྣམས། །ངེས་ངམ་ངམ་ཤུགས་
ཀྱིས་འཕྲིན་ལས་ཞུ། །ཞེས་གསོལ།
དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཡོངས་འཛིན་ཟུང་དང་། མཚན་ཞབས་པ། རྣམ་གྲྭ་སློབ་བྱིངས་ཉེར་
ལྔ་བཅས་ནས་གསུང་ཆོག་ཞབས་ཟླ་ཞུས་ཏེ་སྒོ་ཁྲ་ལྷ་མོ་ཁང་དུ་སྲིད་གསུམ་བདག་མོས་གཙོས་རྒྱལ་བསྟན་སྐྱོང་བའི་སྲུང་མ་སྤྱིར་གཟབ་གསོལ་གནད་སྨིན་མཛད། ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱོང་གི་ཚོགས་མགོན་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད།
(༢༨༥ ཉ་༦།

༤༥༧ འ་༤) ཚེས་བཅུ་བདུན་ཉིན་བླ་ན་མེད་པའི་སྐལ་བཟང་བདུད་
རྩིའི་དགའ་སྟོན་ལ་ཆེད་དུ་ལྷགས་པའི་མི་དང་མི་མིན་གྱི་སྐྱེ་དགུ་མཐའ་དག་ལ་དམ་
པའི་ཆོས་ཀྱི་རྔ་སྒྲ་འཇིགས་མེད་སེངྒེའི་སྒྲ་དབྱངས་སྒྲོག་པའི་སླད་དུ་སྔ་དྲོའི་ཆ་ནས་
རོལ་བརྡ་དང་གཉིས་ཀྱིས་སྐབས་ཕྱེ་ཞིང་། སྲི་ཞུའི་མཆོད་སྤྲིན་གྱིས་སྔུན་བསུས་ཏེ་
ཚོགས་ཆེན་སྒོ་འཕྱོར་གྱི་རྡོ་གཅལ་པདྨ་སྤུངས་པའི་སྟེང་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་
འཁོད་འཕྲལ་གཞུང་སའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྫས་དང་། ཡོངས་འཛིན་གླིང་སྤྲུལ་རིན་པོ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

256

ཆེ་ནས་རྟེན་གསུམ་དང་། འཁོར་ལོ། དུང་དཀར། བཀའ་གུང་ནས། དར་ཏཱ་ཡན་གྱིས་

མཇལ་དར་འབུལ་བཞེས་ཐོག ཞལ་འདོན་དཔལ་ལྡན་ཡོན་ཏན་མ་གྲུབ་མཇུག ༧གོང་ས་མཆོག་ནས་སྤྱི་བཤད་གུས་འདུད་དང་། བློ་གླིང་སློབ་དཔོན་ཟུར་པ་མཁྱེན་
རབ་བསྟན་འཛིན་ལྷུན་གྲུབ་ནས་བགྲོ་གླེང་གཞུང་དགོད་དང་། དེ་འབྲེལ་སློབ་དཔོན་བླ་སྤྲུལ་དགེ་བཤེས་རིགས་ལུང་པ་རྣམས་ནས་རིམ་པ་བཞིན་བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་རྩ་འགྲེལ་གཞུང་ཚིག་དང་མཐུན་པའི་བརྒལ་བརྟག་གི་རིགས་ལམ་ཆ་ཕྲ་མོ་ནས་ཕུལ་བར། གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་བཞེད་སྲོལ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་དང་མི་འགལ་ཞིང་། ཟློས་བུར་སྨྲ་བའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བར་རང་ལུགས་ཀྱི་འཛིན་མཚམས་མ་
འཆོལ་བ་སོགས་གཞུང་དང་མཐུན་པའི་གསུང་ལན་འཇིགས་མེད་སེངྒེའི་ང་རོས་རྒོལ་ངན་ཝ་སྐྱེས་ཀྱི་སྤོབས་པ་འཕྲོག་ཅིང་། མཁས་རྣམས་མགུ་བ་སྐྱེད་པའི་དགའ་
སྟོན་རྨད་དུ་བྱུང་བ་བསྐྲུན་པས་ཀུན་ཀྱང་དགའ་དད་གུས་གསུམ་ཕན་ཚུན་འགྲན་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏོ། །
དེ་རྗེས་གདན་སའི་རིགས་ལམ་པ་རྣམས་དམ་བཅར་འཁོད་དེ། ༧གོང་ས་མཆོག་ནས་ལུང་དང་རིགས་པ་འབྲེལ་ཆགས་ཤིང་། གནད་དོན་ཕིགས་པ། ཕ་རོལ་
གྱིས་དམ་བཅའ་གང་བཟུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཟློག་ཏུ་མེད་པ། རིགས་པའི་
གནོད་པ་ཆར་བཞིན་འབེབས་པར་མཛད་པས་ཕྱོགས་གླང་དང་། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་བསྔགས་བརྗོད་ཀྱི་མེ་ཏོག་ཡང་
ཡང་འཐོར་བར་བྱེད་དོ། །
འདི་སྐབས་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་ཡང་རྟེན་གཞིར་གློ་བུར་དུ་བབས་ཏེ་དགྱེས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

257

སྟངས་ཆེན་པོས་འཇའ་རིས་ལ་འཁུ་བའི་མཇལ་དར་སྣ་ལྔ་དང་། ཞིང་ཁམས། རྟེན་གསུམ་བཅས་འབུལ་བ་གནང་། གཞུང་ལེན་པས་ཚིག་བཀྲ་བཅད་མཇུག་སྨོན་ལམ་ཤིས་བརྗོད་དང་བཅས་གྲོལ་ཏེ་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཕྱགས་ཕེབས།

དེ་ནས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་ཚོམས་ཆེན་དུ་གཞུང་གནས་ནས་དཀར་སྤྲོ་རྒྱས་པ་སྤོམ་བསྒྲིགས་ཐོག་སྲི་ཞུའི་རོལ་པས་སྤྱན་དྲངས། ཞབས་སོར་འཁོད་འཕྲལ་
གཞུང་སྤྱི་སྒེར་མཐའ་དག་ནས་རྟེན་འབྱུང་གི་མཇལ་དར་འབུལ་བཞེས་དང་། མཎྜལ་
ལྗགས་བཤད་དང་འབྲེལ་ཚོ་ཆེན་ནས་འབུལ་སྤྲིན་རྒྱ་ཆེར་སྤྲོས། ལུགས་གཉིས་ཀྱི་
དགྱེས་སྟོན་ལ་རོལ། དེ་ཉིན་དགེ་འདུན་འདུས་པའི་ཚོགས་ལ་མང་འགྱེད་དང་། བཞེས་ཐུག་འབྲས་ཚྭའི་བསྙེན་བཀུར། རྟེན་གཙོ་ཁག་ལ་ན་བཟའ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན། གདུགས། རྒྱལ་མཚན། འཕན་སོགས་ཀྱི་མཆོད་རྫས་བཅས་སྦྱོར་འབུལ་མཛད།
ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ཉིན་ཡོངས་འཛིན་ཤར་པ་ཆོས་རྗེ་གླིང་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་
མཁས་མང་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་སུ་གདན་དྲངས། དངོས་འབྱོར་གྱི་འབུལ་བ་

རྣམ་གྲངས་མང་བ་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར། ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་མཛད། དེ་རྗེས་གནས་ཆུང་སྐུ་རྟེན་ཏཱ་བླ་མ་ཤཱཀྱ་ཡར་འཕེལ་དང་། སྒོ་མང་ལྷ་རམས་པ་བློ་བཟང་རྡོ་རྗེ་གཉིས་ནས་ཚོགས་དབུས་རིམ་བཞིན་གདན་དྲངས་ཏེ་བརྟན་བཞུགས་ལེགས་འབུལ་བཏེག་པ་དགྱེས་བཞེས་ཐོག ཐུགས་སྨོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད།

འབྲས་སྤུངས་བླ་སྤྱི་ནས་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དུ་སྤྱན་དྲངས། དངོས་འབུལ་
དང་བཅས་ཞབས་ཟུང་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས། ཆོས་སྐྱོང་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

258

ནས་ཀྱང་པད་འབུལ་དང་། དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་ཕུལ། ཚོགས་པར་འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་སྩལ། བྱམས་པ་མཐོང་གྲོལ་གྱིས་གཙོས་རྟེན་མཆོག་རྣམས་
ཀྱི་སྤྱན་སྔར་དངོས་བཤམས་ཡིད་སྤྲུལ་གྱི་མཆོད་ཚོགས་རྒྱ་ཆེ་འགྲེམས་འབུལ་དང་འབྲེལ་ཐུགས་སྨོན་གནས་གཟིགས་ཞིབ་རྒྱས་དང་། འདུ་ཁང་ལ་ཞབས་སྐོར། འཇམ་དབྱངས་ལྷ་ཁང་དང་། སྒྲུབ་ཕུག སྒོ་འཕྱོར་ཤར་ནུབ་ཀྱི་ལྡེབས་བྲིས་བཅས་

པར་སྙན་ཤལ་སྩལ་ཏེ་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཕེབས། ཡོངས་འཛིན་བགྲེས་པ་ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་ཆེ་ནས་གདན་སར་བསྙེན་བཀུར་འབུལ་གནང་གི་སྐུ་སྐལ་མཇལ་དར། འབུལ་དངོས་བཅས་མཚན་གཟིམས་ཁང་དུ་བཞེས། སྤྱན་བསལ་མགུལ་དར་སྩལ།སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་ནས་ཕོ་བྲང་ཚོམས་ཆེན་དུ་དཀར་སྤྲོའི་གསོལ་སྟོན་ཞུས། ཚེས་ཉེར་གཅིག་ཉིན་གདན་སའི་གླིང་སྐོར་དུ་ཞབས་བཅགས་དང་འབྲེལ་ཕྱོགས་བཞིར་
ཁྲུས་གསོལ་རབ་གནས་དང་། སྔགས་པ་གྲྭ་ཚང་གི་འདུ་ཁང་རྟེན་གཙོ་དང་། མགོན་ཁང་གི་འཇིགས་བྱེད་འཁོར་བཅས་ལའང་སྙན་དར་དང་། ཕྱག་ནས་གནང་། བདེ་ཡངས་དང་། སྔགས་གྲྭ། བློ་གླིང་། ཧར་བསམ་གཉིས་བཅས་ནས་ཀྱང་དཀར་སྤྲོའི་
དགྱེས་སྟོན་དང་། དངོས་འབུལ་བཏེག
(༢༨༧ ཉ་༢།

༤༦༠ ཐ་༡༠) རྨ་རི་རབ་འབྱམས་རྡོ་རྗེ་དྲག་མོ་རྒྱལ་གྱི་བསྟི་གནས་

དགེ་འཕེལ་བསམ་གཏན་གླིང་དུ་སྟོན་འཁོར་ཆིབས་རགས་ཧྲག་བསྡུས་ཀྱིས་ཕྱག་

བཏེག
(༢༨༧ ཉ་༥།

༤༦༠ འ་༢) ཚེས་ཉེར་བདུན་ཉིན་ས་འཛིན་གྱི་རྩེ་མོར་བྱོན་ནས་
གསུང་ཞབས་རྣམ་གྲྭ་དང་ལྷན་ཅིག་ལྷ་བསངས་དགྲ་ལྷ་དཔངས་བསྟོད་ཀྱི་གསུང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

259

ཆོག་སྨིན་རྒྱས་བསྐྱངས།
(༢༨༧ བ་༡།

༤༦༡ ཐ་༤) ཚེས་ཉེར་དགུ་ཉིས་བརྩེགས་ཀྱི་སྔོན་མའི་ཉིན་དགེ་
འཕེལ་ནས་འབྲས་སྤུངས་ཕོ་བྲང་དུ་བྱོན། ཚེས་སུམ་ཅུ་ཉིན་དཔལ་ལྡན་འབྲས་དཀར་སྤུངས་པ་ནས་སྟོན་འཁོར་ཆིབས་ཕྲེང་མུ་ཏིག་གི་དོ་ཤལ་རིམ་གྱིས་གྲོལ་བ་བཞིན་
ཕེབས་རྡོག་ཐོན་ནས་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དུ་ཕེབས་ཞོར་གནས་
ཆུང་སྒྲ་དབྱངས་གླིང་དུ་ལྷ་མིའི་བསུ་བ་དང་བཅས་འདུ་ཁང་དུ་དཀར་སྤྲོའི་སར་ཞབས་སོར་འཁོད།(༢༨༧ བ་༤།

༤༦༡ འ་༡༡) ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བཤམས་
ཏེ་སྤྲུལ་པའི་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་སྤྱན་འདྲེན་བསྐྱངས། སྒྲོན་དར་དང་། མཐུན་རྫས། ལྷ་ཆས་རྒྱས་པ་ཆ་ཚང་བཅས་འབུལ་བ་གནང་།

༢༧༽སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་བླ་སྤྱི་དང་གྲྭ་ཚང་ཁག་ཏུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་

བརྒལ་བརྟག་བགྲོ་གླེང་གི་སྐྱེས་བསྟར་རེས། དབེན་གནས་ཕ་བོང་ཁ་བཅས་པར་གནས་གཟིགས་མཆོད་སྤྲིན་གནང་། ལམ་བར་འཁོད་པའི་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་རྗེས་འཛིན་ངོས་ཡབ་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་གདན་ས་དགའ་ལྡན་དུ་ཕེབས་ཏེ་བླ་སྤྱི་དང་གྲྭ་ཚང་ཁག་ཏུ་ཆོས་ཞུགས། གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའ་གནང་བར་ལེགས་
འབུལ་གྱི་མཆོད་སྤྲིན་ཆར་དུ་བསྙིལ། ༧མགོན་པོ་མཆོག་ནས་ཀྱང་རྗེ་བླ་མའི་
གསེར་གདུང་དང་དགེ་འདུན་པའི་སྡེ། གནས་སྲུང་བཅས་པར་བསྙེན་གཏོང་གི་སྒོ་འཕར་རྒྱ་ཆེར་ཕྱེས།

(༢༨༨ ཉ་༡།

༤༦༡ འ་༣། བཏུས་) དེ་ནས་ཆིབས་ཀྱི་ཞལ་ལོ་བསྒྱུར། བྲག་རིའི་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

260

གྲོང་གཤམ་ནས་བཟུང་སེ་རའི་ངུར་སྨྲིག་འཛིན་པ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོས་སེར་སྦྲེངས་དང་།(༨༨ ཉ་༢།

༤༦༢ ཐ་༢) བླ་སྤྲུལ་ལས་སྣེ་རྣམས་ཀྱིས་སྤོས་སྣེ་ཞུས། ལྕགས་རིའི་
ཉེ་འགྲམ་ནས་བྱ་ཁྲི་བའི་སྐུ་གསོབ་རུ་འདྲེན་དང་བཅས་པས་སྔུན་བསུས་ཏེ་ཐེག་
ཆེན་གླིང་ཚོགས་ཆེན་གཟིམས་ཆུང་ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རབ་གསལ་ཉི་འོད་དུ་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་བཀོད།

(༢༨༨ ཉ་༥།

༤༦༢ ཐ་༡༡) ལུགས་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ཆེན་ལ་དགྱེས་བཞིན་རོལ།
ཚེས་གསུམ་ཉིན་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་ལུང་རིགས་སྨྲ་བའི་དབང་ཕྱུག་གྲངས་ལས་
བརྒལ་བའི་དབུས་སུ་གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའ་ཆེན་པོའི་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་སྤེལ་བའི་སླད་དུ་རོལ་ཆ་དང་གཉིས་ཀྱིས་སྐབས་ཕྱེ་ཞིང་། ཞབས་རས་དང་། སྤོས་སྣེ་སོགས་
སྲི་ཞུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་མདུན་བདར་བཞིན་པར་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དུ་གནས་གཟིགས་དང་བཅས་རྡོ་གཅལ་བཞུགས་ཁྲི་ཆེན་མོར་ཞབས་སོར་བཀོད།
གཞུང་གནས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་དང་། ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་ཆེ་ནས་མཇལ་
དར་རྟེན་གསུམ་དང་། འཁོར་ལོ། ཆོས་དུང་བཅས་འབུལ་བ་གནང་། ཡོངས་འཛིན་
གླིང་སྤྲུལ་དང་། བཀའ་གུང་དར་ཏཱ། གཅེན་པོ་བྷྲུཾ་སྲས་བཅས་ནས་མཇལ་དར་རེ་ཕུལ། ཞལ་འདོན་མཁའ་མཉམ་མ་གྲུབ་བསྟུན། ༧གོང་ས་མཆོག་ནས་གཞུང་པོད་ལྔའི་དམ་བཅའི་སྦྱོར་བ་འགོད་གནང་རྗེས་བྱེས་སློབ་དཔོན་མཁྱེན་རབ་ཐར་འདོད་སོགས་མཁན་པོ་དང་། བླ་སྤྲུལ། དགེ་བཤེས་རིགས་ལུང་པ་དྲག་རིམ་ནས་གཞུང་ཚན་རེ་རེ་གཞིར་བཞག་པའི་བགྲོ་གླེང་རིམ་བཞིན་ཕུལ་བར་ཚུལ་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་
ཀྱིས་བཀུགས་པའི་གསུང་ལན་གྱི་སྒྲོ་ལྡན་ཐོགས་མེད་དུ་འཕེན་པ་གནང་སྟེ་ལྟར་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

261

སྣང་གི་རིགས་པའི་འབེན་སྟོང་དུས་གཅིག་ཏུ་འབིགས་པར་མཛད།
ཡང་གདན་སའི་རིགས་ལམ་པ་རྣམས་དམ་བཅར་འཁོད་པ་ལ། ༧གོང་ས་མཆོག་ནས་དཀའ་བའི་གནད་ཕྲ་མོ་ནས་དོགས་སློང་གི་ཚུལ་གྱི་བགྲོ་གླེང་སྩལ་བར་
རིགས་ལམ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྲགས་པ་དག་ཀྱང་དོན་དང་མཐུན་པའི་ལན་ལྡོན་གྱི་སྤོབས་པ་ཞུམ་སྟེ་ཡུལ་ཡུལ་པོའི་གནས་སུ་འགོད་པར་མཛད་པས་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྙན་གྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་རྔ་སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་བསྒྲགས་པར་གྱུར།
(༢༨༨ བ་༦།

༤༦༣ ཐ་༡༠) དེ་ནས་རིགས་ཀྱི་ཅོད་པན་དམ་པ་ཕུར་ལྕོག་ཡོངས་
འཛིན་བྱམས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས་དབུས་སུ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་དངོས་འབྱོར་གྱི་འབུལ་སྤྲིན་མཐའ་ཡས་པ་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར། མདོ་རྒྱུད་
ཀྱི་ལུང་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བའི་མཎྜལ་ལྗགས་བཤད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཞབས་པད་རྡོ་རྗེའི་
ལྷུན་པོ་ལྟར་བརྟན་པའི་གསོལ་འདེབས་ཤུགས་དྲག་མཛད།
(ཟླ་༥) ཚེས་བཞི་ཉིན་བླ་སྤྱི་ནས་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་བཞུགས་ཁྲིར་གདན་

དྲངས་ཏེ་ཞབས་བརྟན་དངོས་འབུལ་གྱི་ལེགས་ཚོགས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྲུན་པར་འབུལ་
སློག་དང་། བླ་གྲྭ་ཚོགས་ཡོངས་ལ་བླང་དོར་ཞིབ་ལྷུག་གི་ཞལ་སློབ་ཞིབ་རྒྱས་དང་འབྲེལ་བར་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་ལྗགས་ལུང་སྩལ།
(༨༩ ཉ་༤།

༤༦༣ འ་༣) གྲྭ་ཚང་བྱེས་སྨད་སྔགས་གསུམ་དང་། ཧར་བསམ་
ཁམས་ཚན་གཉིས་བཅས་སོ་སོ་ནས་འདུ་ཁང་དུ་དཀར་སྤྲོ་སྤོམ་བསྒྲིགས་དང་

འབྲེལ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་གསོལ་སྟོན་རྒྱས་པ་དང་། ལེགས་འབུལ་གྱི་མཆོད་སྤྲིན་སྤྲོས།
གཞུང་ས་ནས་ཀྱང་མཁས་མང་འདུས་པའི་ཚོགས་ལ་མང་འགྱེད་བཞེས་ཐུག་གི་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

262

བསྙེན་བཀུར་གྱ་ནོམ་པ་དང་། མཆོད་རྫས། རྟེན་གསུམ་རབ་འབྱམས་ལ་ན་བཟའ་སོགས་རྣམ་དཀར་གྱི་དངོས་སྐྱེས་མཐའ་ཀླས་པ་སྩལ།
(༢༨༩ ཉ་༦།

༤༦༤ ཐ་༦) ཚེས་བདུན་ཉིན་སྟོན་འཁོར་ཆིབས་ཞབས་ཧྲག་བསྡུས་
ཀྱི་སྒོ་ནས་དབེན་གནས་ཕ་བོང་ཁ་ཀུན་བཟང་རྡོ་རྗེའི་ཕོ་བྲང་དུ་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར།(༢༨༩ བ་༣།

༤༦༤ འ་༡༠) མཆོད་ཁང་ཆེ་ཆུང་ཚང་མར་མཆོད་ཚོགས་རྒྱ་ཆེ་
དང་བཅས་ཐུགས་སྨོན་གནས་གཟིགས་དང་། དབེན་གནས་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཞབས་སྐོར་བསྐྱངས། ཚེས་བཅུ་ཉིན་སླར་ཡང་སེ་རར་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་།
(༢༨༩ བ་༤།

༤༦༤ འ་༤) ཚེས་བཅུ་གཅིག་ཉིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གླིང་གི་ཁོར་
ཡུག་ཏུ་ཞབས་བཅགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་བཞིར་ཁྲུས་གསོལ་རབ་གནས། རྡོ་བརྐོས་སྐུ་
བརྙན་ཁག་དང་། ཐ་འོག་སྐུ་མཁར་ལ་སྙན་ཤལ་སྩལ། ཚེས་བཅུ་གཉིས་སྔ་ཆར་རོལ་ཆ་དང་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ཕྱེ་བ་དང་བཅས་ཆིབས་གྲལ་རྒྱས་པར་བསྒྲིགས་ཏེ་རང་
བྱུང་འཕགས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་པོ་རྩེ་ཕོ་བྲང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་བསྐྱངས།
(༢༩༠ ཉ་༢།

༤༦༥ ཐ་༨) སྐབས་འདིར་དབང་ཕྱོགས་པེ་ཅིང་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཉག་
རོང་ས་མཚམས་སྐོར་དོན་གཅོད་པ་རྩེ་མགྲོན་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་དང་། གདན་ས་
གསུམ་གྱི་སྤྱི་འཐུས་ངོ་གཡོག་བཅས་འབྱོར་ཕྱག་ཐོག་རྟེན་གསོལ།
(༢༩༠ ཉ་༤།

༤༦༥ འ་༩) ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཆད་པའི་བཅུ་དྲུག་གཟའ་སྐར་སྦྱོར་འཕྲོད་
དགེ་བའི་ཉིན། ཇི་སྐད་དུ། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། ཁྱོད་ཉིད་བྱིས་པའི་གཟུགས་
ཅན་གྱིས། །སངས་རྒྱས་མཛད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། །དེ་ཚེ་དགོན་ཆེན་རབ་དགའ་བ། །ཁ་བ་ཅན་ནང་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་བཀའ་གཏེར་ཁུངས་ཐུབ་དུ་མ་ནས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

263

ལུང་གིས་གསལ་བར་ཟིན་པའི་གནས་ཆེན་ཁྱད་པར་འཕགས་ཤིང་། ཡབ་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་སྐུ་གདུང་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་སྙིང་པོར་བཞུགས་པའི་གསེར་གདུང་ཟ་མ་ཏོག་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་རྟེན་གསུམ་དགེ་འདུན་བགྲང་ཡས་ཀྱིས་བྱུར་བུར་གང་

བའི་གདན་ས་ཆེན་པོ་འབྲོག་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་དེ་སྔ་ཕན་ཆིབས་
བསྐྱོད་གནང་རྒྱུ་མ་བྱུང་གཤིས། ད་ལམ་མཇལ་བཞེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཏིང་ནས་འཁྲུངས་ཏེ་ཐོག་མའི་ཆོས་སྟོན་རིངས་སྟབས་སུ་སྤེལ་བ་དང་། མཁས་མང་རྒྱུ་
སྐར་གྱི་ཕྲེང་བ་འཁྲིགས་པའི་དབུས་སུ་གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའ་ཆེན་པོའི་མཛད་སྒོའི་འོད་དཀར་སྤྲོ་བའི་སླད་དུ་སྔ་དྲོ་བཀྲ་ཤིས་པའི་དུས་ཀྱི་ཆར་རོལ་ཆ་ཐོག་མཐས་སྐབས་ཕྱེ་བ་དང་མཉམ་དུ་སེར་སྦྲེངས་ཀྱི་བཀོད་པ་ཚར་དུ་དངར་བ་དང་། གང་གི་གསེར་ཞལ་ལྟ་འདོད་ཀྱིས་འདུས་པའི་ཁྲོམ་དམར་ནག་གི་དབུས་སུ་ཆིབས་ཕྲེང་རགས་བསྡུས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཞི་ཞིང་དུལ་བའི་དཔལ་གྱིས་ཆིབས་ཞལ་རིམ་བཞིན་བསྒྱུར།

(༢༩༡ ཉ་༢།

༤༦༦ འ་༣) ཚལ་གུང་ཐང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བྱོན་ནས་མཆོད་ཁང་ཚང་མར་ཐུགས་སྨོན་གནས་གཟིགས།(༢༩༡ ཉ་༦།

༤༦༧ ཐ་༡༠། བཏུས་) གསང་

སྔགས་བདེ་ཆེན་མཁར་དུ་ཕེབས། རྟེན་རྣམས་ལ་མཆོད་འབུལ་གནས་གཟིགས་དང་།(༢༩༡ བ་༣།

༤༦༧ འ་༡) ཚེས་བཅུ་བདུན་ཉིན་བདེ་ཆེན་ནས་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར་
ཏེ།(༢༩༡ བ་༦།

༤༦༨ ཐ་༧) བཙུན་མོ་སྡིངས་སུ་དགའ་ལྡན་པའི་ཐབ་བསུའི་སར་
ཞབས་སོར་བཀོད། འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་གདུང་འཚོབ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བླ་མ་ལས་སྣེ་རྣམས་ཀྱི་མཇལ་དར་འབུལ་བཞེས།
(༢༩༢ ཉ་༡།

༤༦༨ ཐ་༡༠) དེ་ནས་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་བར་གྲྭ་ཚང་གོང་འོག་གི་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

264

ངུར་སྨྲིག་འཛིན་པ་སྟོང་ཕྲག་ལྷག་པས་སེར་སྦྲེངས་དང་། ལས་སྣེ་རྣམས་ནས་སྤོས་སྣེ་སོགས་སྲི་ཞུའི་བཀོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟར་ལ་བསྒྲིགས་པའི་དབུས་ནས་
དགོན་པའི་འགྲམ་ངོགས་ཆིབས་སྟེགས་འཁྲིས་ཕེབས་པ་ན་ཡབ་རྗེ་རྒྱལ་བ་ཡབ་
སྲས་ཀྱི་སྐུ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དགོངས་པས་ཐུགས་དང་བ་
དང་། གུས་པ་རྨད་དུ་བྱུང་བས་མཆོད་ཅིང་རྗེད་པ་དང་། བཀུར་སྟི་དང་རིམ་གྲོའི་
ཕྱིར། ཕེབས་བྱམས་ལས་བཤོལ་ཏེ་སྟན་དམར་སྟེང་ནས་བརྐྱངས་ཕྱག་ལན་གསུམ་འབུལ་བར་མཛད་དེ་ཞབས་སོར་ས་ལ་འགོད་བཞིན་པར་གཟིམས་ཁང་ཁྲི་ཐོག་ཁང་གི་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་བཀོད་འཕྲལ། ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བླ་མ་ལས་སྣེ་
རྣམས་ནས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དང་། མཇལ་དར་ཕུལ་བ་བཞེས་ཏེ་སོ་སོར་ཕྱག་
དབང་སྩལ་ནས་ཡ་རབས་ཀྱི་བུ་མཛངས་པ་ཕ་ཁྱིམ་དུ་ལོག་པ་བཞིན་དུ་ཐུགས་
བག་ཕེབས་པར་བཞུགས་འཇགས་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས།

ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ཉིན་དགའ་ལྡན་བླ་སྤྱི་ནས་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དུ་ཕེབས་
སྟོན་དཀར་སྤྲོ་(༢༩༢ བ་༡།

༤༦༩ ཐ་༤) དགྱེས་ཉམས་ཀྱིས་རོལ་ཏེ།(༢༩༢ བ་༡།

༤༦༩

ཐ་༦) འདུ་ཁང་གི་རྟེན་རྣམས་ལ་གནས་གཟིགས་དང་། དེ་ནས་གསེར་ཁྲི་ཁང་གི་
ལྟག་སྒོ་བརྒྱུད་ཡངས་པ་ཅན་དུ་བྱོན་ནས་རྗེ་བླ་མའི་ཐུགས་དམ་གྱི་རྟེན་གཙོ་ཐུབ་
དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་མར་གྲགས་པ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་གཟི་འོད་འཕྲོ་བ་དང་། དཔལ་རྡོ་རྗེ་
འཇིགས་བྱེད། དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་ཡབ་ཡུམ་བཅས་ལ་སྙན་དར་འབུལ་བ་གནང་།གསེར་གདུང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་ཕེབས་པ་ན་དད་གདུང་སྤྲོ་གསུམ་དང་ལྡན་པས་སྐུ་ལུས་ཡོངས་སུ་ཕབ་པའི་ཕྱག་གསུམ་སྔོན་དུ་མཛད་དེ་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

265

སོར་བཀོད། གསུང་ཞབས་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཞལ་འདོན་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མ། བླ་མཆོད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མ། ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར། ཤིས་བརྗོད་བཅས་ཐུགས་འདུན་རྩེ་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པར་མཛད། མཆོད་ཁང་གཞན་རྣམས་ལའང་རིམ་བཞིན་ཞབས་བཅགས་ཀྱིས་ཐུགས་

སྨོན་སྙན་ཤལ་འགྲེམས་འབུལ་བསྐྱངས། འདི་ཉིན་མཆོད་ཁང་ཆེ་ཕྲ་ཚང་མར་རྒྱལ་སྲས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྒྱུ་ཐབས་ཀྱིས་བསྐྲུན་པ་ལྟ་བུའི་མཆོད་སྤྲིན་མཐའ་ཀླས་པ་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ས་དོག་པོར་བྱེད་པ་སྤྲོ་བར་མཛད་པས་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་དང་། གནས་ཀྱི་སྲུང་མ་མཐུ་བོ་ཆེ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་པའི་རྟགས་སུ་དགུང་སྔོན་
གྱི་དབྱིངས་སུ་མཆོད་རྫས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུའི་ཆུ་འཛིན་ལང་ལོང་འཁྲིགས་པ་ལས་

ཆར་ཟིམ་བུའི་རྒྱུན་མི་དྲག་པར་དལ་གྱིས་བབས་ནས་ས་གཞིར་ཆག་ཆག་འདེབས་
པ་དང་། སྐབས་འགར་སྤྲིན་ཚོགས་རྣམས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་དེངས་ནས་རྒྱ་མཐིང་
གི་རང་མདངས་ངོམས་པའི་ཀུན་གསལ་སྒེག་མོ་འཇའ་ཚོན་གྱི་གོས་བཟང་བཀླུབས་ཤིང་། ཉི་ཟླའི་མིག་བཟང་བགྲད་ནས་ལྟ་བར་རྩོམས་པ་སོགས་གནམ་གཤིས་ཀྱི་དགེ་མཚན་དུ་མ་མངོན་དུ་གྱུར་ཏོ། །
(༢༩༣ ཉ་༢།

༤༧༠ ཐ་༦) ཚེས་ཉི་ཤུ་ཉིན་བྱང་རྩེ་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་ཀྱི་སརྒ་

མཚོན་པར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རོལ་པ་ཆེན་པོས་ཞབས་ཟུང་མངོན་པར་བཀོད།
(༢༩༣ ཉ་༤།

༤༧༠ ཐ་༩) གྲྭ་ཚང་གི་སློབ་དཔོན་པ་ནས་མཎྜལ་བཤད་འབུལ་དང་
འབྲེལ་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་དང་། དངོས་འབུལ་སྤམས་མཐོ་བ་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར་རྗེས་(༢༩༣ ཉ་༥།

༤༠ འ་༡༡) ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དགྱེས་སྟོན་ལ་སྤྲོ་བཞིན་རོལ།

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

266

དེ་ནས་ཆོས་རའི་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་བཀོད། ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ནས་གྲྭ་ཚང་གི་རྟེན་འབྱུང་དང་། ལས་སྣེ་རྣམས་ནས་རང་རང་གི་མཇལ་རྟེན་བཏེག ཞལ་འདོན་དཔལ་ལྡན་ས་གསུམ་མའི་མཇུག་༧གོང་ས་མཆོག་ནས་ལམ་རིམ་གསོལ་འདེབས་
ཀྱི་དབུ་སྐུལ་དང་། སྔོན་འགྲོའི་ཆོས་བཤད་རྗེས་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོར་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་གི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའི་ལེགས་བཤད་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ལྗགས་ལུང་དང་། དགེ་ཚོགས་བྱང་ཆེན་དུ་བསྔོ་བའི་བདེན་ཚིག་གསུངས། སླར་ཡང་གྲྭ་ཚང་ནས་གཏང་རག་གི་ལེགས་འབུལ་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར། བྱང་རྩེ་སློབ་དཔོན་སོགས་གཞུང་
ལུགས་རབ་འབྱམས་ལ་མཁས་གྲགས་ཀྱི་སྙེམས་པ་འཆང་བ་རྣམས་དང་ཕར་ཚུར་
གཞུང་ཆེན་ལྔའི་དཀའ་གནད་ལས་བརྩམས་པའི་རིགས་ལུང་གི་འབེལ་མཆིད་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱངས་ཏེ་ཚད་མ་གསུམ་གྱི་ལྟག་ཚན་དང་ལྡན་པའི་རྣོ་ངར་རིགས་པའི་
རལ་གྲིས་དེ་དག་གི་སྤོབས་པའི་དྲྭ་བ་ཅིག་ཅར་དུ་གཅོད་པར་མཛད་པས་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བ་དན་སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་བསྒྲེངས་པར་གྱུར། དེ་ནས་ལྷ་མོ་ཁང་དུ་གནས་གཟིགས་དང་འཕྲིན་བཅོལ་གནང་སྟེ་ཡང་སྟེང་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཕེབས།
(༢༩༣ བ་༥།

༤༧༡ ཐ་༩) ཚེས་ཉེར་གཉིས་ཉིན་ཤར་རྩེ་གྲྭ་ཚང་དུའང་ཆོས་
ཞུགས་མཚོན་བྱེད་དུ་ཞབས་ཟུང་བྱིན་རླབས་ཀྱི་འོད་ཆགས་མངོན་པར་བཀོད་
ནས་གནས་གཟིགས་དང་། སྤྱི་སྒེར་གྱི་དངོས་སྤྲིན་འབུལ་བཞེས། དཀར་སྤྲོའི་
དགྱེས་སྟོན། ཆོས་རར་བྱོན་ནས་རྟེན་འབྱུང་གི་མཆོད་པ་བདག་གིར་བཞེས་ཏེ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་དགའ་སྟོན་དང་། ལྗགས་བསྔོ། བློ་གསལ་རིགས་པ་སྨྲ་བ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

267

རྣམས་དང་དམ་བཅའ་བགྲོ་གླེང་སྔ་ཕྱི། གཟིམས་ཆུང་དུ་གསོལ་ཚིགས་ཉམས་
བསྟར་སོགས་བྱང་རྩེ་དང་མཚུངས་པ་མཛད་དོ། །
ཚེས་ཉེར་གསུམ་ཉིན་དགའ་ལྡན་བླ་སྤྱི་ནས་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དུ་གདན་
ཞུས་ཐོག ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་ཁག སློབ་དཔོན་ལས་སྣེ། གྲྭ་དམངས་བཅས་ནས་མཇལ་ཁ་ཞུས་ཏེ་མདོ་ལུགས་ཀྱི་གསུང་ཆོག་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་དངོས་འབུལ་དང་བཅས་པའི་ལེགས་ཚོགས་རྨད་དུ་བྱུང་བ་བསྐྲུན།ཚེས་ཉེར་བཞི་ཉིན་བློ་གསལ་རིགས་ལམ་སྨྲ་བ་གྲངས་ལས་བརྒལ་བའི་དབུས་སུ་གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའ་ཆེན་མོ་མཛད་པ་དང་། བླ་སྤྱིའི་སྟོན་ཆེན་འབུལ་བཞེས་
ཀྱི་སླད་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དུ་ཞབས་སོར་བསྐྱོད་དེ་རྟེན་གཙོ་རྣམས་ལ་ཐུགས་སྨོན་སྙན་ཤལ་སྒྲོན་འབུལ་གནང་། དེ་ནས་རྡོ་གཅལ་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་
བཀོད་འཕྲལ་གཞུང་ས་དང་། ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ། ཡོངས་འཛིན། ཛ་སག་ཡན་མི་དྲག་
བཅས་ཀྱི་མཇལ་དར་འབུལ་བཞེས་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཕེབས་སྒོའི་རྗེས་ཞལ་
འདོན་དཔལ་ལྡན་ཡོན་ཏན་མ་གསུང་མཇུག ༧གོང་ས་མཆོག་ནས་སྤྱི་བཤད་གུས་འདུད་དང་། བྱང་རྩེ་མཁན་ཟུར་བ་སོ་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ནས་གཞུང་འགོད། དེ་འབྲེལ་སློབ་དཔོན་བླ་སྤྲུལ་དགེ་བཤེས་རིགས་ལུང་བ་མཁས་པར་གྲགས་པ་རྣམས་ནས་བཀའ་པོད་ལྔའི་རྩ་འགྲེལ་གཞུང་ཚིག་དང་མཐུན་པའི་བརྒལ་བརྟག་གི་བགྲོ་གླེང་རིམ་བཞིན་ཕུལ་བར་སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་ལན་རྣམས་རྟོག་གེའི་
ལམ་སྲོལ་དྲང་པོར་བསྲངས་ཏེ་འཕྲལ་འཕྲལ་ཐོགས་མེད་དུ་སྩལ་བས་སུས་ཀྱང་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་རྒོལ་བ་ཞུ་མ་སྤོབས་པར་སྨྲ་བའི་འབབ་སྟེགས་ས་ལ་བྲུལ་བ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

268

ལྟར་གྱུར་ཏོ། །

ཡོངས་འཛིན་གླིང་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་མཇལ་དར་ཕུལ། ཤར་རྩེ་སློབ་དཔོན་ནས་ཚིག་བཀྲ་བཅད་རྗེས་སྨོན་ཤིས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཕབ་སྟེ་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཕེབས།
(༢༩༤ བ་༤།

༤༧༢ འ་༦) དེའི་ཉིན་རྟེན་གཙོ་ཁག་ལ་ན་བཟའ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་
རྒྱན། མཆོད་ཁང་ཚང་མར་གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན། བླ་བྲེ་སོགས་བཟང་གོས་འབའ་ཞིག་ལས་བསྒྲུབས་པའི་མཆོད་རྫས་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། ཁྱད་པར་གསེར་གདུང་རིན་པོ་ཆེར་ས་ལེ་སྦྲམ་གྱི་འཁོར་ལོ་ལྟོ་སྦྱར་ནང་རིན་གཉིས་འཚོ་འཛིན་ལ་
བཀའ་རྩོམ་སྨོན་ཚིག་ནི།

ན་མོ་གུ་རུ། སྐྱབས་མ་ལུས་འདུས་ཞལ་གསུམ་ལྡན་མགོན། །མགོན་བཀའ་
དྲིན་མཚུངས་མེད་འདྲེན་པ་རྗེ། །རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསང་གསུམ་ལ། །བདག་ཡིད་ཀྱི་དང་བའི་སྤུ་ལོང་གཡོ། །སྤྱིར་རྒྱལ་བསྟན་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་མཛོད། །སྒོས་
ཞྭ་སེར་རིང་ལུགས་དྲི་མེད་རྣམས། །དར་ཞིང་རྒྱས་བསྟན་འཛིན་དགེ་འདུན་
སྡེ། །དགའ་བརྒྱ་ལྡན་སཱ་ལའི་སྨན་ལྗོངས་བཅས། །འགལ་རྐྱེན་ཞི་མཐུན་རྐྱེན་འབད་མེད་འགྲུབ། སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་བདེ་དགེའི་དཔལ་ལ་སྦྱོར། །རྒྱལ་མིང་བདག་མི་འདོད་ཉེར་འཚེ་ཞི། །མགོན་ཁྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཡི། །བགེགས་ཚོགས་དང་བྲལ་
ནས་བསྟན་འགྲོ་ལ། །སྨན་པ་ཡི་གཞན་དོན་ལྷུར་བྱེད་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་ནས། །ལྷག་བསམ་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་དགེ་ལེགས་འཕེལ། །ཞེས་ཚགས་བཀོད་དེ་འབུལ་བ་གནང་། འདུས་ཚོགས་སུའང་མང་འགྱེད་དང་། བཞེས་ཐུག་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

269

འབྲས་ཚྭ་སོགས་ཆོས་སྟོན་བསྙེན་བཀུར་གྱ་ནོམ་པ་སྩལ།
ཚེས་ཉེར་ལྔ་ཉིན་དད་གཏོང་ཡངས་པ་སྡེ་དཔོན་བཤད་སྒྲ་བ་ནས་ཚོགས་ཆེན་དུ་དཀར་སྤྲོའི་གསོལ་སྟོན་དང་། ཡབ་གཞིས་ཕུན་ཚོགས་ཁང་གསར་ནས་ཚོགས་དབུས་སུ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་དང་། ལེགས་འབུལ་རྒྱས་པར་སྤྲོས།
(༢༩༥ ཉ་༥།

༤༧༣ འ་༧) གསོལ་ཚིགས་རྒྱབ་གདན་ས་ཆེན་པོའི་ཁོར་ཡུག་གླིང་

སྐོར་དུ་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཏེ་བྱང་ཕྱོགས་བཞུགས་ཁྲི་ནས་ཐང་ལྷའི་གསེར་
སྐྱེམས་དང་། ཁྲུས་གསོལ་རབ་གནས། ཤར་ཕྱོགས་བཞུགས་ཁྲི་ནས་རྗེ་དགེ་འདུན་
གྲུབ་ཀྱི་གསུང་མགུར་ཤར་གངས་རི་མ་ཉམས་དབྱངས་དང་འབྲེལ་བ། རྗེའི་སྒྲུབ་ཕུག་ཏུ་ཁྲུས་གསོལ་རབ་གནས་དང་། བླ་མ་མཆོད་པ། ཆོས་རྒྱལ་དང་། གཞི་བདག་དགེ་བསྙེན་གྱི་གཏོར་འབུལ་འཕྲིན་བཅོལ་སོགས་མཛད། དེ་ནས་ཆུ་འགོའི་
བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་བཀོད་ནས་དག་བྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་། དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་
མ། ཁྱད་པར་༧རྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་མགུར། རྒྱུན་བཟང་ཆུ་བོ་རྣམ་བཞི་གཡས་སྐོར་དུ་འབབ་ཅིང་། །དགོས་འདོད་ཡིད་བཞིན་འཁྱིལ་བའི་མ་དྲོས་ཀྱི་མཚོ་ཆེན། །དེ་ན་བཞུགས་པའི་གདེངས་ཀ་བདུན་ལྡན་གྱི་ཀླུ་དབང་། །ས་
འདིར་བཀྲ་ཤིས་སྤེལ་བའི་བྱེད་པོ་རང་ལོས་ཡིན། །ཞེས་སོགས་(༢༩༥ བ་༦།

༤༧༤

འ་༨) ཉམས་དབྱངས་དང་བཅས་ཐུགས་སྤྲོ་བ་ཆེན་པོས་གསུངས་པར་མཛད་ཅིང་། གནམ་གཤིས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པས་གཟིགས་སྣང་ཁྱད་པར་ཅན་འགའ་ཞིག་བྱུང་བར་གདོན་མི་ཟ། ཕེབས་ལམ་དུ་སྔོན་མེད་པའི་ཕྱག་འཁར་གྱི་རྗེས་མང་པོའང་བྱུང་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

270

ཞེས་རྒན་རབས་ཀྱིས་གླེང་།
(༢༩༦ ཉ་༢།

༤༧༤ འ་༢) དེ་ནས་གསེར་སྡོང་རིན་པོ་ཆེས་དབུས་རྟེན་གཙོ་ཁག་
ལ་ཐུགས་སྨོན་སྙན་ཤལ་འགྲེམས་འབུལ་བསྐྱངས་ཏེ་མགོན་ཁང་བཞུགས་ཁྲིར་

ཞབས་སོར་བཀོད། རྣམ་གྲྭ་གསུང་བཟང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་

པོར་གཟབ་གསོལ་གསུང་བསྐང་གནད་སྨིན་དང་། དགའ་ལྡན་རིང་ལུགས་སྲིད་མཐར་སྐྱོང་དགོས་པའི་བཀའ་སྒོས་གཉེར་གཏད་ཀྱི་འཕྲིན་བཅོལ་ཤུགས་དྲག་
མཛད།
(༢༩༦ བ་༥།

༤༧༦ ཐ་༣) ལྷ་མཆོག་འོད་ལྡན་དཀར་པོས་རྡོ་རྗེའི་ལུང་གིས་
བསྐུལ་བ་བཞིན་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་གི་རྟེན་མཆོག་ཡབ་རྗེ་འཇམ་
དཔལ་སྙིང་པོའི་སྐུ་གདུང་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དངོས་སུ་བཞུགས་པའི་གསེར་སྡོང་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱན་སྔར་མཆོད་སྤྲིན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་བསྒྲིགས་འབུལ་དང་འབྲེལ་ཁྲི་
རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཤར་བྱང་གི་ཆོས་རྗེ་རྣམ་གཉིས། བླ་སྤྲུལ་ཁག སློབ་དཔོན་ལས་ཟུར། རྣམ་གྲྭ་རྡོར་དབུ་དང་། གསུང་བཟང་བ་བཅས་ནས་གསུང་ཞབས་ཞུས་ཏེ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཆོ་ག་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོའི་ཆར་འབེབས་ཕྱག་ལེན་སྤྲོས་པ་ཞིབ་རྒྱས་གནད་སྨིན་མཛད་པས་དམ་ཚིག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལེགས་པར་ཞུགས་པའི་རྟགས་རྟེན་དུ་མའང་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་གྱུར་ཏོ། །
(༢༩༧ ཉ་༥།

༤༧༦ འ་༢) འདི་སྐབས་(༢༩༧ ཉ་༦།

༤༧༧ ཐ་༡) འགོག་པ་རིའི་ཤར་
གྱི་ཕྱོགས་སུ་གསང་སྟབས་སུ་བྱོན་ཏེ་བྲག་ལོགས་ཤིག་ནས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སྐུ་དངོས་ཀྱིས་ཡུན་རིང་དུ་མནབས་པའི་དབུ་པཎ་ཞིག་དང་།(༢༩༧ བ་༡།

༤༧༧

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

271

ཐ་༣) སྐུ་ཆབ་ཅིག་ཟབ་གཏེར་ནས་ཐོལ་བྱུང་དུ་བཞེས་པར་མཛད་འདུག

༢༨༽འབྲོག་རི་བོ་ཆེའི་མཛད་ཆེན་ཁག་གྲུབ་ནས་ཚལ་གུང་ཐང་དང་། ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་རྟེན་མཆོག་རྣམས་ལ་མཆོད་བཀུར། གདན་ས་ཁག་ཏུ་གྲྭ་སྐོར་གྲུབ་པས་གཞུང་ས་ནས་བརྟན་གསོལ་ཞུས། ༧རྒྱལ་དབང་ཉིད་ལ་གཟིགས་སྣང་དང་ལུང་བསྟན་ཁྱད་པར་བ་གང་བྱུང་རྣམས་གནས་ཆུང་ལ་དྲི་

ཞིབ་དང་ཐུགས་རྗེས་དབྱིངས་དཔྱད་ཀྱིས་ཕྱག་ལེན་དུ་བཏབ།

དེ་ལྟར་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་མཛད་སྒོའི་ཐུགས་བཞེད་གྲུབ་པ་ན། ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་སྟོན་འཁོར་ཆིབས་རགས་ཀྱི་བཀོད་པ་སྔར་ལྟར་བསྒྲིགས། བླ་སྤྲུལ་ལས་སྣེའི་ཕེབས་སྐྱེལ་དང་བཅས་ཆིབས་ཐོག་འཁྱོལ།(༢༩༧ བ་
༦།

༤༧༧ འ་༤) གུང་ཐང་བླ་བྲང་ནས་སྟོན་འཁོར་ཚང་མར་དཀར་སྤྲོའི་གསོལ་སྟོན་དང་། ལེགས་འབུལ་བཏེག
(༢༩༨ ཉ་༢།

༤༧༨ ཐ་༢) ཚེས་གཉིས་སྔ་ཆར་གུང་ཐང་པའི་ཕེབས་སྐྱེལ་དང་བཅས་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར།(༢༩༨ ཉ་༦།

༤༧༨ འ་༡༠) སེར་སྦྲེངས་དང་། བྲོ་གཞས་
སོགས་ཕེབས་བསུ་བ་དང་། དད་མཇལ་གྱི་སྐྱེ་བོ་རྒྱུ་སྐར་གྱི་ཚོམ་བུ་ས་ལ་བསྒྲིགས་

འདྲའི་དབུས་སུ་བགྲང་བར་དཀའ་བའི་ཆིབས་རགས་ཀྱི་བཀོད་པ་ཚར་དུ་དངར་བ་དལ་གྱིས་བྱོན།(༢༩༨ བ་༢།

༤༧༨ འ་༤) ང་རའི་ནང་བརྒྱུད་སྟེང་གི་གཟིམས་ཆུང་དུ་
ཕེབས། ངང་ཙམ་ནས་གནས་གཟིགས་སུ་བྱོན་ཏེ་ཇོ་བོའི་པང་གཅལ་སྟེང་ནས་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་གྱི་སྐུ་ཕྱག་དང་། སྤྱན་འདྲེན་ཁྲུས་གསོལ། མཎྜལ། བསྟོད་པ་སྐབས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

272

གསུམ་པ། བསྟན་འབར་མ་བཅས་ཀྱི་ཞལ་འདོན་དང་། རྟེན་སོ་སོར་ལྷ་རྫས་དྲི་མ་

མེད་པའི་སྙན་ཤལ། བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེ་རྒྱས་པའི་ཐུགས་སྨོན་བཅས་ཡང་དག་པ་མཛད།
(༢༩༨ བ་༦།

༤༧༩ ཐ་༡༠) ཚེས་གསུམ་སྔ་ཆར་རྒྱས་བཏབ་ར་མོ་ཆེར་གནས་
གཟིགས་ཞིབ་རྒྱས་དང་འབྲེལ་རི་བོ་གྲུ་འཛིན་གྱི་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོར་ཆིབས་བསྒྱུར་མཛད།
(༢༩༨ ཉ་༡།

༤༧༩ འ་༡༠) དེའི་ཕྱི་ཉིན་མཉམ་མེད་ཐུབ་པ་མཆོག་གིས་བདེན་
བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་དུས་ཆེན་དང་འབྲེལ་བར་བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེ་སྤེལ་
ཕྱིར་རྟེན་གཙོ་འཕགས་པ་ལོ་ཀེ་ཤྭ་རའི་སྤྱན་སྔར་མཆོད་སྤྲིན་སྣ་ལྔ་སྟོང་ཚར་འབུལ་
བཤམས་ཐོག མཆོད་འབུལ་(༢༩༩ ཉ་༣།

༤༧༩ འ་༥) དང་། བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་མེ་

ཏོག་འཐོར་འབུལ་མཛད། ཚེས་དྲུག་གཟའ་སྐར་གྱི་སྦྱོར་འཕྲོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཉིན་༧གོང་ས་ཕྱག་ན་པདྨོ་སྡོམ་བརྩོན་དམ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་འཆང་བ་མཆོག་ཉིད་འཕགས་བོད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ལ་གསན་བསམ་མཐར་སོན་ཏེ་
བཤད་སྒྲུབ་བསྟན་པའི་འབྱུང་གནས་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན་ཞབས་བཅགས་དང་འབྲེལ་བློ་གསལ་རིག་པའི་དབང་ཕྱུག་གྲངས་ལས་འདས་པའི་དབུས་སུ་གྲྭ་སྐོར་གྱི་དམ་བཅའ་ཆེན་མོ་ལེགས་པར་མཛད་པས་ཐུབ་བསྟན་སྤྱི་དང་། བྱེ་
བྲག་ཡབ་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྨན་ཡོན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བཀའ་
དྲིན་གྱི་ཆ་ཤས་ཙམ་བསབ་ཕྱིར་ཚོམས་ཆེན་སྲིད་ཞིའི་ཕུན་ཚོགས་སུ་གཞུང་གནས་ནས་དཀར་སྤྲོའི་སྟོན་ཆེན་སྤམས་མཐོ་བ་བཤམས་པའི་སར་རོལ་ཆ་དང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

273

གཉིས་ཀྱིས་སྐབས་ཕྱེ་བ་དང་མཉམ་དུ་ཕྱག་འདྲེན། སྤོས་འཛིན། སྤྱན་འདྲེན་རྒྱ་
གླིང་། ཞབས་རས། སྤོས་སྣེ་སོགས་སྲི་ཞུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་གདན་དྲངས། འཕྲོག་བྱེད་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེག་པའི་གཞོམ་བྲལ་རྡོ་རྗེའི་ཁྲི་ལ་ཞབས་ཟུང་གཡུང་དྲུང་

གི་མདུད་རྒྱ་བཅིངས་འཕྲལ་རིན་ཆེན་རྒྱན་ཆ་བ་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་གི་གསུང་བཟང་བ་བཅས་ནས་སྙན་ཞིང་བརྗིད་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཚིག་མཚམས་དང་བསྟུན་བཀྲ་ཤིས་པའི་རྟགས་རྫས་བརྒྱད་དང་། རྒྱལ་
སྲིད་སྣ་བདུན་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཕུལ།
རྟེན་འབྱུང་གི་ཕེབས་སྒོ་དང་གཉིས་རྗེས་གསང་བ་གསུམ་གྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་
རྨད་དུ་བྱུང་བ་ལས་བརྩམས་པའི་མཎྜལ་རྒྱས་བཤད་དང་འབྲེལ་གཞུང་གནས་ཀྱི་འབུལ་སྤྲིན་རྣམ་གྲངས་སྣ་ཚོགས་པ་དཀྱུས་སུ་རིང་བ། དེ་མུར་དྲུང་སྤྱི་དང་། ཚོ་
ཆེན་གྱི་ལེགས་འབུལ། དེ་རྗེས་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་དང་། ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཁག གུང་ཞབས་པད་སོགས་དྲུང་ན་སྤྱོད་པ་མཆོག་དམན་མཐའ་དག་དང་། སེར་འབྲས་དགེ་
གསུམ་གྱི་བླ་སྤྱི། གྲྭ་ཚང་ཁག རྣམ་གྲྭ་ལས་སྣེ་དང་། གྲྭ་དམངས། གནས་ཆུང་། གླིང་

ཁག རྨེ་བཞི། ལྕགས་རི་བ། རྩེ་རིག་གནས་སློབ་གྲྭ་བ། རྩེ་ཤོད་ཀྱི་ཕྱག་ནང་། གོར་དྲུང་། གཉེར་ནང་། ཞོལ་ནང་། སྒོ་ཁང་། ཆིབས་དར་བ། ཇུ་གཞུང་། ཆིབས་ར་འགོ་ཡན། ཁ་ཆེ། བལ་པོ། འབྲུག་ལོ་ཕྱག་པ། ཁང་ཡོད། ཁང་ཆུང་། བཟོ་རིགས་ཁག་བཅས་ནས་རང་རང་གི་གོ་བབས་དང་མཐུན་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་མཆོད་རྫས་བར་མ་ཆད་དུ་སྦྲེངས་ནས་གྲལ་ལ་འཁོད།

གྲལ་འཕྲོས་པས་སྔོན་བྱུང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་བརྗོད། རིགས་པ་སྨྲ་བའི་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

274

བཤེས་གཉེན་དག་གིས་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་དཀའ་གནད་ལས་འཕྲོས་པའི་བགྲོ་གླེང་གི་ལེགས་བཤད་སྤེལ། དེ་ནས་དཀར་དམར་གྱི་དགྱེས་སྟོན་ཆེན་མོ་
ལ་ཆོས་དང་མཐུན་པར་རོལ་ཏེ་སྤོས་རོལ་གྱི་སྲི་ཞུའི་ལམ་ནས་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཕྱག་ཕེབས།

ཚེས་བདུན་ཉིན་བདུད་རྩི་སྨན་ཆབ་ཀྱི་འཕྲོད་བཞེས་སླད་དུ་ནོར་གླིང་བསྐལ་

བཟང་ཕོ་བྲང་དུ་ཆིབས་ཞལ་མངོན་པར་བསྒྱུར་ནས་ཕེབས་སྟོན་དཀར་སྤྲོ་དང་། ཆབ་ཞུགས་ཉིན་གསུམ་བཅས་སྔར་ལྟར་ཚུགས། ཡིའི་ཅིན་ཐོར་རྒོད་དཔོན་ཐུ་ས་ལཀྵིར་འབྱོར་ཕྱག་ཐོག དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མའི་ཆོས་འབྲེལ་སྩལ། མཧཱ་ཙི་ནའི་དགོན་ཁག་གི་མཁན་གསར་འབྲས་སྤུངས་དགེ་བཤེས་འོད་ཟེར་རྒྱ་མཚོ་དང་། བློ་བཟང་བརྩོན་འགྲུས། སེར་བྱེས་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ། དགའ་ལྡན་བྱང་རྩེ་ངག་དབང་སྐལ་བཟང་བཅས་ལ་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཕྱོགས་ནས་བསྐོ་བཞག་ཐོག བྱེད་སྒོའི་བཀའ་བསྒྱུར་མགྲོན་བརྒྱུད་འཐུས་ནན་སྩལ།

(༣༠༡ ཉ་༥།

༤༨༣ ཐ་༨། ཟླ་༧) ཚེས་དྲུག་ཉིན་འབྲུག་པ་ཀ་ཅི་ཨོ་རྒྱན་ནས་
གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན། སྐལ་ལྡན་གྱི་སློབ་མ་སུམ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་སྐོར་ལ་མ་གཅིག་གྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་སྨིན་བྱེད་ཚེ་དབང་གི་བྱིན་རླབས་ཟབ་མོ་ལེགས་པར་སྩལ་ཏེ་ཉི་བུའི་འཚེ་བ་ལས་གྲོལ་བར་མཛད།
(༣༠༡ བ་༤།

༤༨༣ འ་༡) དབུ་གཡབ་ཏུ་མཚན་ཞབས་པ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་
རིགས་ལུང་གི་རྩོད་གྲྭ་ཡང་བསྐྱངས།༣༠༡ བ་༦།

༤༨༤ ཐ་༦སྔ་ལོ་སི་ཁྲོན་ཙོང་ཐུས་
ཉག་རོང་ས་སྡེ་གཡོ་བསྐོར་ཧམ་ཕྲོགས་སྐོར་གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོར་༧གོང་ས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

275

མཆོག་གི་ཞུ་ཡིག་དང་། བོད་ལྗོངས་མི་མང་གི་ཞུ་ཐོ་སོགས་དང་བཅས་ཆུ་ཐོག་ནས་གསང་སྟབས་ཀྱི་པེ་ཅིང་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོར་དོན་གཅོད་དུ་ཆེད་མངགས་རྩེ་
མགྲོན་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་དང་། གདན་འཐུས་(༣༠༢ ཉ་༢།

༤༨༤ ཐ་༡༢) བཅས་

ནས་བཀའ་འབྲེལ་ཞུ་སྒོ་འཐུས་ཚང་བྱུང་བར་སོ་སོར་ཏོག་གནས་སོགས་ཀྱི་བཟོས་སྒོ་མི་དམན་པ་སྩལ།
(༣༠༢ ཉ་༣།

༤༨༤ འ་༧) ཚེས་དྲུག་གཟའ་སྐར་གྱི་སྦྱོར་བ་མཆོག་ཏུ་ཤིས་པར་
༧གོང་ས་ཕྱག་ན་པདྨོ་ངུར་སྨྲིག་གར་གྱི་རྣམ་པར་རོལ་པ་མཆོག་ཉིད་ནས་འཕགས་
བོད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོར་གསན་བསམ་མཐར་སོན་པའི་འབྲས་རྟགས་སུ་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་མཁས་མང་བྱེ་བའི་དབུས་སུ་གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའ་ཆེན་
མོའི་བཤད་རྩོད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་རྔ་སྲིད་ཞིའི་དབྱིངས་སུ་བརྡུངས་པ་སོགས་རང་གི་
སྐུ་ཕྲེང་གོང་མ་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པའི་རྨད་བྱུང་མཛད་པ་
བཟང་པོས་བསྟན་འགྲོ་མཐའ་དག་བདེ་ལེགས་རྫོགས་ལྡན་གྱི་མཁོས་སུ་ཕེབས་པའི་
བཀའ་དྲིན་གྱི་ཆ་ཕྲ་མོ་ཙམ་བསབ་ཕྱིར་གཞུང་གནས་ནས་རྒྱུ་ཡོན་སྦྱར་ཏེ་སྔ་
འགྱུར་བསྟན་པའི་རིང་ལུགས་མ་སྨད་པར་འཛིན་པ་རྡོར་བྲག་རྒྱལ་སྲས་སྤྲུལ་སྐུ་འཇིགས་མེད་བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ་དང་། མཆིམས་ཕུ་ཟུང་སྤྲུལ། ཐུབ་བསྟན་ཟླ་བ་གསུམ་ཆོག་གྲྭ་དང་བཅས་ནས་མཁའ་འགྲོའི་བསུན་བཟློག་དང་འབྲེལ་བའི་བརྟན་བཞུགས་ཞབས་བརྟན་རྒྱས་པ་འབུལ་བཞེས་གནང་།
(༣༠༦ ཉ་༤།

༤༩༡ ཐ་༦) ཟླ་བ་བཅུ་པའི་(༣༠༦ ཉ་༥།

༤༩༡ ཐ་༡༠) ཚེས་ལྔ་ཉིན་
ནོར་གླིང་གི་མཛད་སྒོ་རེ་ཞིག་གྲུབ་སྟེ་སྟོན་འཁོར་ཆིབས་རགས་རྒྱས་གཤོམ་གྱི་སྒོ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

276

ནས་རྩེ་ཕོ་བྲང་དུ་ཞབས་ཟུང་མངོན་པར་བཀོད།
(༣༠༦ བ་༢།

༤༩༡ འ་༥) ཚེས་ཉེར་བདུན་ཉིན་ཉི་འོད་དུ་ཐུགས་དམ་གྱི་རྟེན་
རྣམས་སྤྱན་དྲངས། མཚམས་མཐོ་བསྐྱེད་ཆོག་དང་བཅས་རེ་ཞིག་ལྗགས་བསྙེན་བཅད་རྒྱ་དམ་པོར་བཞུགས།
(༣༠༦ བ་༥།

༤༩༢ ཐ་༥) ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་དྲུག་ཉིན་བཅད་རྒྱ་ལས་
བཞེངས་ཏེ་ཕྱི་ནང་དྲུང་རིགས་ལ་མཇལ་ཕྱག་གི་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་སྩལ།
(༣༠༧ ཉ་༢།

༤༩༢ འ་༡༡) ལོ་འདིའི་ནང་གཟིགས་སྣང་ཁྱད་པར་ཅན་འགའ་ཞིག་
བྱུང་ཚུལ་༧རྒྱལ་དབང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་སོར་དངོས་ལས་འཕོས་པའི་བསྙེལ་བྱང་ཤོག་དྲིལ་དུ་ཇི་ལྟར་འཁོད་པ་ལྟར་བརྗོད་ན།

སྔོན་དུ་གནས་ཆུང་སྤྲུལ་པའི་ཆོས་སྐྱོང་ནས་རྡོ་རྗེའི་ལུང་གིས་བསྐུལ་བ་བཞིན། ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་དང་བཅུ་དྲུག་གཉིས་ལ་ལས་རབ་གླིང་པའི་དྲུང་ནས་དྲག་པོ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དང་། ཕུར་པ་ཡང་སྙིང་སྤུ་གྲིའི་དབང་ཁྲིད་ལུང་གསུམ་

གསན་བཞེས་ལེགས་པར་ཟིན་ནས་ཚེས་བཅུ་བདུན་གྱི་ཐོ་རེངས་མནལ་ལམ་དུ། ༧གོང་ས་མཆོག་ཉིད་བྲག་མཆོང་དམར་ལྟ་བུའི་ཁུག་པར་འབྱོན་པ་ལ། ལྷ་ཡི་ལུས་
ལ་བྱི་བ་དང་། པུ་ཤུད་ཀྱི་མགོ་བོ་ཅན་གཉིས་དང་ཕྲད་ནས་ད་ལྟ་གར་འགྲོ་ཞེས་དྲི་བ་

མཛད་པར། གུ་རུ་པདྨའི་དྲུང་དུ་འགྲོ་ཟེར། གང་དུ་བཞུགས་དྲིས་པར། ཡར་ལྟོས་
མཆོང་གི་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་ག་ལ་བར་ཞེས་མཛུབ་བརྡ་བྱས་ཏེ་མི་སྣང་བར་གྱུར། དེའི་ཚེ་དགོངས་པར། ངོས་ཀྱང་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་དེར་ངེས་པར་འགྲོ་དགོས་པ་ལ་འགྲོ་བའི་ཐབས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེས་མ་དྲིས་པ་ང་རེ་ཞན་སྙམ་དུ་ཐུགས་འགྱོད་དྲག་པོ་གཡོས་ཏེ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

277

ཕྱིར་ཕེབས་པར། ༧རྒྱལ་དབང་ཉིད་ཀྱི་མདུན་ཐད་དུ། སྔར་གྱི་ལྷ་ལུས་བྱ་དང་། བྱི་

བའི་མགོ་ཅན་གཉིས་ནས་བར་སྣང་དུ་འཕུར་ལྡིང་གི་རྣམ་འགྱུར་དང་བཅས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །
ༀཿ ཀྱེ་མ། ཟབ་ཞི་སྤྲོས་བྲལ་སེམས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་རྩལ༔ འགྱུར་མེད་རྗེས་
ཆགས་ལྷུན་གྲུབ་སྐུ་བཞིའི་དབྱིངས༔ དུག་གསུམ་དགྲ་བགེགས་དྲག་པོའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིས༔ ཞི་བར་གྱུར་ཅིག་ཤིཏྣ་ན་ར་ཀན༔ ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནས་ཁྲོ་ཆགས་སྒྱུ་མའི་
སྐུས༔ འཁྲུལ་རྒྱུའི་རྫས་ཀྱིས་བསླད་པའི་སྐྱེ་བོ་བཞིན༔ དམ་ཉམས་དགྲ་སྡེའི་ཚོགས་
རྣམས་སྙིང་འགས་པའི༔ འཇོམས་པར་གྱུར་ཅིག་པུཥྚིཾ་ན་ར་ཀན༔ ཁྲོ་བོ་རོལ་པ་ཆེན་པོའི་དུར་ཁྲོད་དབུས༔ དཔལ་ཆེན་ཀིའ་ལ་ཡ་ཡི་གསང་བ་ཆེའི༔ དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་འཇུག་ཅིང་དམ་སྡོམ་ཚོགས༔ རབ་སྲུང་དངོས་གྲུབ་མྱུར་ཐོབ་ན་ར་ཀན༔ འདིར་བརྟེན་དུས་གསུམ་རིམ་པའི་རྣམ་པ་ཀུན༔ གསལ་སྟོན་ཌཱ་ཀི་མ་ཡི་བརྡ་རིས་འདི༔ རྣམ་བཅད་གྲངས་བཟུང་ཕུར་འདིར་ཚོགས་ཀྱི་སྐོང་༔ སྟོང་ཚར་ཆོས་བདག་ཉིད་ནས་ངེས་པར་སྒྲུབས༔ རིང་དུ་སོང་ན་ལུང་གི་དོན་ཡང་འདས༔ གཏེར་སྲུང་ཚོགས་ཀྱང་རྡོ་རྗེའི་ཐ་ཚིག་འདས༔ མི་འགྱུར་ལུང་བསྟན་དོན་ཡང་རྫུན་དུ་འདས༔ སྤང་བླང་གོ་རིམ་དོན་ལྟར་བརྩོན་ལ་རེམ༔ ཞེས་པའི་ངང་ཐུགས་རིགས་བརྟན་པོས་ཚིག་དོན་གསལ་བར་དྲན་བཞིན་དུ་མནལ་སད།

འདིའི་དོན་རྣམས་༧སྐྱབས་མགོན་མཆོག་དང་། ལས་རབ་གླིང་པ་གཉིས་ལྷན་སྦྲེལ་གྱིས་ཤོག་སེར་ལ་ཕབ། ལུང་གསལ་ཕུར་པའི་ཚོགས་སྟོང་ཚར་ཡང་འཕྲལ་སྒྲུབ་མཛད། ཡང་ཟླ་བ་དེ་གའི་ཚེས་སུམ་ཅུའི་ཐོ་རེངས་ཁར་མནལ་ལྟས་སུ། ༧རྒྱལ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

278

བ་ཉིད་ཉི་འོད་ནང་བཞུགས་འདུག་པར་སྐུ་བཅར་མཆོད་དཔོན་མཁན་པོ་གཟིམས་འགག་ཏུ་སོང་ནས་ཡར་སླེབས་ཏེ་གྲྭ་པ་ཞིག་ནས་བསྔོ་རྟེན་ཅིག་འབུལ་རྒྱུ་ཁྱེར་འདུག་ཅེས་ཤོག་ལྷེ་གཅིག་དང་། སློ་མ་ཟས་ཀྱིས་གང་བ་ཞིག་ཕུལ་བྱུང་བའི་ཤོག་
ལྷེར་གཟིགས་པར། ཚེ་འདས་ཕ་ཨ་ཏྲའི་བསྔོ་རྟེན་ཁ་བཏགས་ཕྱི་མཛོད་དང་། ཊཾ་
གཅིག རྒྱ་གར་གྱི་ཀུ་ཤུ་རྡོག་གི་དྲུག་ཆ་གཅིག ལི་ཕྱེད་གཤགས་གཅིག ཤེལ་ཀར་
དང་། བྱེ་ཀར་ཉག་གི་བཞི་ཆ་རེ། བུ་རམ་དང་། ཤིང་འབྲས་སྣེ་འཛོམ་ཕུལ་བ་ལགས་ན། བསྔོ་སྨོན་སྐྱབས་འཇུག་བརྩེ་བས་གཟིགས་པ་མཁྱཻན། ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལགས། ཞེས་གསལ་འདུགསློ་མ་ཁ་ཕྱེ་སྟེ་གཟིགས་པར་ཡང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་འདུག་པ་ལ་དགོངས་པར། ཟས་འདི་རྣམས་དང་བས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་ཕུལ་བ་ཞིག་དཀའ་བས་ངེས་པར་དུག་ཟས་ཡིན་པ་རེད་སྙམ་དུ་ཐུགས་ཐག་རྦད་ཀྱིས་བཅད་དེ་རང་གཞན་གང་གིས་
ལོངས་སྤྱད་ཀྱང་ཕུང་བྱེད་ཀྱི་རྫས་འདིའི་སྣོད་ཕྱིར་སྤྲོད་བྱེད་དགོས་ན། ད་འདི་
རྣམས་གང་དུ་འཇོག ཇི་ལྟར་དྲག་ཅེས་ཐུགས་འཚབ་ལིང་ལིང་བྱེད་པའི་ཚེ། བར་སྣང་གསེང་གཡབས་མཚམས་ནས་ཌཱ་ཀི་མ་དཀར་མོ་ཞིག་འོངས་ཏེ་རྒྱན་དང་། ཆ་ལུགས་གསལ་ཞིང་རྫོགས་པས་དར་དཀར་པོ་བཀྲ་ཤིས་རི་མོས་བཀྲ་བ་ཞིག་བརྐྱངས་ཏེ། ཟས་རྣམས་ལ་རྣམ་རྟོག་སྤྲོས་པའི་དྲ་བ་ཆོད། དར་དཀར་གྱི་གཡབ་

འདིའི་ནང་དུ་བླུགས། ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་བླུགས་པར་མཁའ་འགྲོ་མ་ནས་འཛུམ་འཛུམ་གྱིས་དར་དེ་བར་སྣང་ལ་གཡབས་མ་ཐག ཟས་རྣམས་འཇའ་ཚོན་སྣ་ལྔའི་
རྣམ་པར་གྱུར་སོང་བ་ན་ཐུགས་བདེ་བའི་ངང་དུ་མནལ་སད།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

279

འདི་ནི་དུག་སྲུང་ཞིག་སྐུ་ལུས་ལ་བཅང་དགོས་པའི་བསྐུལ་མར་དགོངས་ཏེ་འོད་ལྡན་དཀར་པོར་ལུང་འདྲི་བསྐྱངས་པར།

དོན་རང་བཞིན་རབ་གསལ་ཆོས་སྐུའི་མདངས། །ལྷ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཞི་དྲག་གི། །དངོས་མཚན་མའི་མཆོག་གི་རེ་དོགས་ཀྱིས། །དོན་མཐུན་པའི་རྣམ་རྟོག་བཀྲ་མོད་ཀྱང་། །ཕ་གུ་རུ་པདྨའི་ལུང་ཚིག་ལ། །མ་གྲོགས་མོ་ཌཱ་ཀི་ཡིད་མཚན་མ། །སྔོན་དབྱིངས་ནས་ཏམ་བུའི་སྒྲ་བཞིན་དུ། །དེ་དང་པོའི་བརྡ་ཚིག་བླང་དོར་བཅས། །ཁྱེད་དཔོན་སློབ་ཚོགས་ནས་དམ་ཚིག་རྣམས། །དེ་ངེས་པར་བསྒྲུབས་ན་ཤིན་ཏུ་དགེ། །ཡང་རྣམ་མང་བཀྲ་བའི་དངོས་མེད་ཀྱང་། །རྣམ་འགྱུར་གྱི་གདུག་རྩུབ་ཕྲ་མོ་
ལ། །བཅོས་བསྒྱུར་གྱི་ངོས་འཛིན་དེ་ལྟར་ལ། །དེ་རྟགས་རྒྱ་དང་པོའི་བསྒྲུབ་བྱ་ནི། །དོན་འདོར་མེད་ཐུགས་སུ་བཅངས་གྱུར་ན། །ཐེ་ཚོམ་གྱི་དུག་མདའ་གཞོམ་པར་ངེས། །ཞེས་སོགས་ཕེབས།

ཡང་ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཚེས་ཉེར་དགུའི་ཐོ་རེངས་གཟིམས་ལྟས་སུ། བར་སྣང་སྐྱ་སེང་ངེ་བར་རྫ་རི་བུམ་གཟུགས་འདྲ་བའི་སྟེང་འཇའ་ཚོན་གཞུའི་དབྱིབས་ལྟ་བུའི་ནང་འཕགས་པ་ལོ་ཀེ་ཤྭ་ར་གཟི་བྱིན་འབར་བཞིན་པ་ཞིག་བཞུགས་ཏེ་

༧རྒྱལ་དབང་

ཉིད་ལ་དགྱེས་བཞིན་གཟིགས་ནས་ལུང་བསྟན་འདི་ལྟར་མཛད།
ཀྱེ་མ༔ སྐལ་ལྡན་བུ་ཁྱོད་ཚུར་ཉོན་དང་༔ ཁྱོད་ཀྱི་ཚེ་འཕྲང་བར་ཆད་མང་༔ འོན་
ཀྱང་ཁྱོད་ཉིད་འགྲོ་བའི་དོན༔ ཕན་བརྩོན་ཆེ་བས་མཆོག་གསུམ་དང་༔ ཁྱད་པར་རེ་ཏི་དཔེ་ཧར་བཅས༔ འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་བྱ་ར་དང་༔ བཟློག་ཐབས་ཕལ་ཆེར་དུས་ཐོགས་འཁེལ༔ བདེ་བས་དགའ་བདེ་ཨེ་མ་ཨང་༔ ད་དུང་འདི་ནས་ས་ཕག་གི༔ སྐྱེས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

280

ཟླ་ཚུན་ལ་ཅུང་ཞིག་དོག༔ དེ་སེལ་ཕྱིར་དུ་བསམ་ལྷུན་དང་༔ བསམ་མྱུར་བར་ཆད་

ལམ་སེལ་བཅས༔ དེ་བར་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་ཐོན༔ གེགས་ཀུན་སེལ་བར་གདོན་མི་ཟཿ དེ་ཕན་གེགས་ལྡིང་ཆེ་བ་མེདཿ སྙིང་ལ་ཟུང་ཞིག་ས་མ་ཡཿ ཨིཐ༔ཞེས་གསུངས་
ནས་མི་སྣང་བར་གྱུར།
ཡང་ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་ཉེར་བཞིའི་དགོང་ཇ་ཁར་འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ཉེ་སྙིང་ཐུན་བཟླས་སྐབས་མནལ་དུ་ཅུང་ཟད་ཡུར་བའི་གཟིམས་ལམ་
དུ། ཕོ་ཉ་ལས་རབ་གླིང་པ་སྐུ་གམ་དུ་བློ་བུར་ལྷགས་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །
ཀྱེ་ཀྱེ༔ དུས་གསུམ་ཀུན་མཁྱེན་བདུད་འདུལ་དྲག་པོ་རྩལ༔ མ་འོངས་འགྲོ་དོན་ཕོ་ཉ་ལས་གླིང་བདག༔ ལྷག་པར་རྗེ་སྤྲུལ་མཆོག་གི་གསང་གསུམ་གྱི

༔ དགེ་མཚན་
སྤེལ་བའི་སྲི་ཞུ་བདག་གིས་བསྒྲུབ༔ སྔོན་དུ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་འཕགས་མཆོག་གི༔ ལུང་གསལ་ལོ་མཇུག་ནས་བཟུང་སྐྱེས་ཟླའི་བར༔ བྱད་དུག་ངོ་ཆེའི་བཟློག་ཐབས་ཕོ་ཉ་ནས༔ ནན་ཏན་བསྒྲུབས་པ་བྱད་དང་ལྷག་པར་དུ༔ དུག་རིགས་འཇོམས་ལ་ཆེས་ཆེར་བསྔགས་པ་ཡི༔ དམ་རྫས་རིལ་བུ་རང་བསྲུང་ཕྱིར་ལུས་

བཅང་༔ ཟླ་རེ་བཞིན་དུ་བཅོ་ལྔའི་དུས་དུས་སུ༔ ཆག་མེད་བསྟེན་ན་ཕན་ཡོན་ཚད་མེད་ཅིང་༔ ཁྱད་པར་རིང་མིན་རིན་ཆེན་གྲང་བའི་སྦྱོར༔ གསང་བའི་རྒྱ་དང་བཅས་ཏེ་ལེགས་བཏང་ན༔ བཟློག་པའི་ཐབས་བཅོས་གནས་སྐབས་དེ་བས་ལྷག༔ སྐྱེས་བུ་སྐལ་ལྡན་བུ་ཁྱོད་སྙིང་ལ་ཟུངས༔ ཞེས་གསལ་བར་ཐོས་ནས་མི་སྣང་བར་གྱུར།
ཡང་ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་ཉེར་དྲུག་གི་ནུབ་མོ་མཚན་ཕྱེད་ཁར་མནལ་ལམ་དུ། ༧རྒྱལ་དབང་མཆོག་ཉིད་དགའ་ལྡན་གྱི་དགོན་འདབས་སུ་འབྱོན་པ་ལ། མི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

281

སྔོན་པོ་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་པ་ཞིག་མདུན་དུ་བྱོན་ནས་དེ་ན་རེ། ཁྱེད་དགོན་དུ་འགྲོ་ན་
ལམ་བསྐོར་ཏེ་བྲག་གསེབ་ནས་བྱོན་ན་ཕྲན་བུའི་སྐུ་ངལ་ཡོང་བ་ལས། བགེགས་དོགས་མེད་ཟེར། རྗེ་རང་གི་དགོངས་པར། གཞུང་ལམ་ནས་ཕེབས་འདོད་ཤར་བ་བཞིན་ཕེབས་པས། དེར་ཕྱིན་ན་བྲག་ཕོང་དེ་ཐུར་ལ་འདྲིལ་ཉེན་ཡོད་པས་འཇོམས་
ཟེར། བྲག་ཕོང་དེ་གང་རེད་དྲིས་པར། འདི་གཤིན་རྗེའི་རྒྱལ་པོའི་བླ་རི་ཡིན་ཟེར། འོ་
ན་འདི་མི་ཉིལ་བའི་ཐབས་ཚུལ་ཇི་འདྲ་ཡོད། དད་ལྡན་དགོན་མཇལ་དུ་ཡོང་མི་རྣམས་ལའང་འདིས་མི་གནོད་པའི་བརྟན་པོ་ཞིག་དགོས་རྒྱུ་རེད་གསུངས་པར། འདི་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་དང་ཚད་མཉམ་པའི་གཤིན་རྗེའི་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་གཟུགས་རྡོ་བརྐོས་ཚད་ལྡན་ཞིག་བཞེངས་ཟེར། ཞལ་གཟིགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཨེ་ཡོད་
དྲིས་པར། ཞལ་མདུན་ཕྱོགས་སུ་གཟིགས་དགོས། དེ་ཡང་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀ་ཚང་དགོས། དེར་མ་ཟད་ཆོས་འཁོར་གསུམ་དུ་སྐུ་བརྙན་གསར་བཞེང་གི་གེགས་སེལ་
སྙན་གསན་གྱི་ཚུལ་དུ་དབྱུག་མཆོད་འབུམ་ཐེར། ཐུགས་དམ་བསྐང་བའི་དབྱུག་
མཆོད་འབུམ་ཐེར། གཏང་རག་ཚུལ་དབྱུག་མཆོད་འབུམ་བཅས་འབད་ཅིང་། ལྷ་ལྡན་འདིར་ཅུང་ཞིག་དོགས་པ་ལས། གཞན་གཉིས་སུ་དོགས་མེད་ཟེར་ནས་མི་སྣང་བར་གྱུར།

ཡང་ཁྱེའུ་ཞིག་སྐུ་མདུན་དུ་སླེབས་ཏེ་རིལ་བུ་གཏོང་རྒྱུ་གང་ལེགས་བྱུང་སོང་། དེའི་མཇུག་མཐུད་མང་སྦྱོར་ཡང་ངེས་པར་གཏོང་། ཚེ་རྫས་གཏེར་བཞེས་ལ་ཀླུ་བདུད་ནས་འཁྲེན་ཆ་ཡོད་པས་ཚེས་གཉིས་ཉིན་ལྷ་ལྡན་གྱི་མཐོང་གྲོལ་དང་། ཇོ་ཁང་གི་སྐུ་ཚབ་བཅས་འདི་གར་ལྷན་འཛོམ་ཐོག་ཚོགས་བརྒྱ་ཞིག་ངེས་པར་སྒྲུབ་དགོས།

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

282

གཞན་ཡང་སྐབས་བབས་རིམ་བཞིན་གསལ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

ལས་རབ་གླིང་པར་བྲག་གསུམ་དུ་རྒྱ་ར་གཉེར་པས་སྤྲད་པའི་ཤོག་སེར་བོད་
ཁམས་འཕྲལ་ཡུན་བདེ་ཐབས་གཏེར་ལུང་ཉི་མའི་འོད་ཕྲེང་ཕབ་གསལ་དུ། བོད་ཁམས་བདེ་ཐབས་བླང་དོར་སྐོར་ལ་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ།
ཕན་ཐབས་བརྩོན་ཚེ་བར་ཆད་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་༔ དགེ་བྱས་ཕལ་ཆེར་ཡི་ཆད་སྐྱེ་བར་འགྱུར༔ འོན་ཀྱང་ང་སྤྲུལ་ཧཱུཾ་ནག་མེ་འབར་དང་༔ རྗེ་ཡི་སྤྲུལ་པ་ས་རའི་མིང་ཅན་གཉིས༔ རྟེན་འབྲེལ་འགྲིགས་ན་བོད་ཁམས་བདེ་ཐབས་སུཿ རྒྱ་འདྲེ་དམ་སྲི་ཕུང་འདྲེའི་ཁ་གནོན་དུ༔ དབུས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་གསུམ་དུ་རྒྱ་འདྲེ་མནན༔ གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཞི་དྲག་སེང་གསུམ་ལ༔ ཨོ་རྒྱན་སྐུ་གཟུགས་འབུམ་གྱིས་བསྐོར་བ་བཞེང་༔
གཙང་གི་སིལ་མ་ཐང་ལ་དམ་སྲི་མནན༔ མདོ་ཁམས་ཤ་ཡི་ཐང་ལ་ཕུང་འདྲེ་མནན༔ དེ་གཉིས་གོང་དུ་ལྷ་ཁང་ལྔ་རེ་ལ༔ ཐུབ་པའི་སྐུ་གཟུགས་གླེགས་བམ་སྟོང་ཕྲག་བཞེང་༔ སྟོད་སྨད་གཉིས་དེར་པཎ་གྲུབ་བརྒྱ་རྩ་དང་༔ ཁྱད་པར་ང་ཡི་སྤྲུལ་པ་ཨ་ཏི་ཤས༔ རབ་གནས་ཐེམ་པའི་ཇོ་ཤཱཀ་སྐུ་རྟེན་ཚུགས༔ ཀུན་ལ་མཆོད་རྒྱུན་རབ་གནས་ཡང་ཡང་སྤེལ༔ བོད་ཁམས་ཡུན་དུ་བདེ་བར་གདོན་མི་ཟ༔ དེ་མ་གྲུབ་ན་དེ་འོག་དེ་མ་ཐག༔ བོད་རྗེ་བྱང་སེམས་སྤྲུལ་པ་རྒྱ་ཡིས་གསོད༔ རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀའི་རྒྱལ་བློན་ཚེ་ཐུང་འགྱུར༔ ཡང་གཅིག་གདུལ་བྱའི་རྟེན་འབྲེལ་དུས་བབས་ཚེ༔ ང་ཉིད་པདྨའི་མིང་སྤྲུལ་ཁམས་སུ་འབྱུང་༔ ཤ་ཐང་གོང་དུ་ལྷ་ཁང་ལྷ་བཞེང་འགྱུརཿ དེ་རྗེས་རྒྱ་འདྲེ་ཀླ་ཀླཱུའི་ཁ་དར་ཚེ༔ རྗེ་ཉིད་ཐུབ་པའི་མིང་སྤྲུལ་བོད་དུ་འབྱུང་༔ སིལ་ཐང་
གོང་དུ་ལྷ་ཁང་ལྔ་ལ་སོགས༔ རྟེན་བཞེངས་ཁྲིམས་བཙུགས་མཐའ་དམག་བཟློག་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

283

པར་འགྱུར༔ བོད་ལ་ཡུན་རིང་བདེ་སྐྱིད་ཉི་མ་ཤར༔ དེ་ལས་བོད་ཁམས་ཀུན་ཏུ་བདེ་
ཐབས་དཀའ༔

ཞེས་པའི་དོན་འཇའ་ཚོན་ཧཱུཾ་ནག་མེ་འབར་དང་ཿ ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་དུས་བསྟན་རིམ་བསྒྲུབ་རྒྱུ་གསལ་བ་རྣམས་ད་ལྟ་དུས་འདས་ཟིན་ཀྱང་། ང་ཉིད་པདྨའི་མིང་སྤྲུལ་ཞེས་གཏེར་སྟོན་པདྨ་གླིང་པ་དང་། རྗེ་ཉིད་ཐུབ་པའི་མིང་སྤྲུལ་ཞེས་༧གོང་ས་ཆེན་
པོའི་མཚན་ཟུར་དང་༔ སིལ་ཐང་གོང་དུ་ལྷ་ཁང་ལྔ་ལ་སོགས༔ ཞེས་སོགས་ཁོངས་སུ་གོང་གསལ་ཆོས་འཁོར་གསུམ་གྱི་རྟེན་བཞེང་གིས་མཚོན་པ་ཀུན་ད་ལྟ་ཡང་།
རྒྱལ་བསྟན་དར་ཞིང་། རྒྱ་བོད་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དགེ་མཚན་འཕེལ་བའི་དུས་ལ་བབས་
མིན་གནས་ཆུང་སྤྲུལ་པའི་ཆོས་སྐྱོང་ལ་ལུང་དྲི་སྩལ་བར་དུས་ལ་བབས་ཚུལ་དང་།
དེ་དོན་ཐུགས་བསྐྱེད་བརྩོན་ན་བསྟན་འགྲོར་ཕན་ཐབས་ཆེ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། ལྷ་ལྡན། བསམ་ཡས། ཁྲ་འབྲུག་གསུམ་ལ་གུ་རུ་ཞི་དྲག་དང་། སེང་གདོང་མའི་མཐར་ཨོ་རྒྱན་སྐུ་གཟུགས་འབུམ་གྱིས་བསྐོར་བ་གསར་བཞེང་གནང་རྒྱུར་ལས་
གཤིན་ཆོས་རྒྱལ་ནས་འཚེར་ཆ་ཡོད་ཚུལ་དང་། དེའི་བཟློག་ཐབས་སུ་དྲུག་ཅུ་མ་འབུམ་དང་། དགའ་ལྡན་ཆོས་རྒྱལ་བླ་རིར་ཆོས་རྒྱལ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུ་༧སྐྱབས་

མགོན་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཚད་དང་མཉམ་པ་རྡོ་བརྐོས་བཞེང་དགོས་ཚུལ་འཇིགས་བྱེད་ལྗགས་བསྙེན་སྐབས་མནལ་ལྟས་སུ་བྱུང་ལུགས་གོང་དུ་བཀོད་པ་བཞིན་དགའ་ལྡན་འགོག་པ་རིའི་ཤར་ཕྱོགས་རྗེའི་སྒྲུབ་ཁང་གི་གཡས་ཕྱོགས་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཕྱག་བཞི་པའི་ལྷ་ཁང་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་ཕྱོགས་ཀྱི་བར་བྲག་ཁུག་པ་ཞིག་
གིས་ཁད་མཐོ་བར་སྔར་ཡོད་རྗེའི་སྐུ་བརྙན་གྱི་ཉེ་ལོགས་སུ་དམ་ཅན་ལས་གཤིན་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

284

ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུ་བརྙན་ཉམས་བརྗིད་ཚད་དང་ལྡན་པ་རྡོ་བརྐོས་སུ་བཞེངས་ཤིང་།
དེའི་བྲག་སྟེང་དུ་གདུགས་དཀར་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ཞིག་ཀྱང་གསར་འཛུགས་
བསྐྱངས།

ཡང་སྔོན་དུ་གཏེར་ནས་བཞེས་པའི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་པཎ་དང་། སྐུ་ཆབ་གཉིས་ཇི་ལྟར་ཞུ་དགོས་གནས་ཆུང་ལ་ལུང་འདྲི་གནང་བར། ཆོས་སྐྱོང་ནས་འདི་དག་འཇམ་དཔལ་སྙིང་པོའི་ཅོད་པན་ལགས་པས་ངེད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་མཆོག་ལྷ་ལྡན་
ཆོས་འཁོར་མཛད་ཆེན་སྐབས་དམ་བཅའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གོས་སེར་
གྱིས་བཏུམས་ཏེ་སྒྲོ་རྩེ་ཅུང་ཟད་ཕྱིར་བཏོན་ནས་སྐུའི་གཡས་ཕྱོགས་བཅངས། སྐུ་
གཏུགས་ལན་གསུམ་མཛད། སྐུ་ཆབ་དེ་བཞིན་སྐུ་ཤམ་འོག་ཏུ་ཉིན་གང་འདོགས་པར་མཛད་དེ་ཞྭ་སེར་གྱི་བསྟན་པ་རྒྱས་ཆེད་ཅོད་པན་དེ་བཞིན་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་
རྟེན་གྲས་སུ་གནང་། སྐུ་ཆབ་དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་གྱི་སྐུ་གམ་དུ་བཅངས་ན་ལེགས་
ཞེས་གསོལ་བ་ལྟར་མཛད་དོ། །

ཆོས་འཁོར་གསུམ་ལ་སྐུ་འབུམ་དང་། སིལ་ཐང་གོང་དུ་ལྷ་ཁང་བཞེངས་ཚུལ་སོགས་འོག་ཏུ་རིམ་བཞིན་འཆད་དོ། །

༢༩༽ས་ཕག་ལོ་སྨོན་གྱི་དགྱེས་མཆོད་རྒྱས་བསྐྱངས་ངོས་ལི་ཁྲིའི་རྒྱ་མཚོའི་
མདངས་ལ་འཁུ་བའི་དགེ་འདུན་འདུས་མང་དབུས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔའི་ལྷ་རམས་དམ་བཅའ་ཆེན་པོ་འཇོག་གནང་དང་། སའི་དྲེག་པ་ལྟར་འདུས་པའི་སེར་སྐྱའི་ཚོགས་རྗེས་འཛིན། གཞུང་ས་དང་ཡོངས་འཛིན་སོགས་སྤྱི་སྒེར་དུ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

285

མ་ནས་་ལྷ་རམས་དམ་བཅའ་ལེགས་གྲུབ་ལ་རྟེན་འབྱུང་མཆོད་སྤྲིན་བར་མེད་
སྤྲོས།

(༣༡༡ ཉ་༥།

༤༩༩ ཐ་༡༠) དགུང་གྲངས་ཉེར་བཞིར་ཕེབས་པ་ས་ཕག་གནམ་
ལོའི་རང་ཞལ་གསར་ཚེས་ཐོག་མའི་རིམ་པར་མ་གཅིག་ཚངས་སྲས་དྲག་མོའི་གཏོར་སྐྱོང་མངའ་གསོལ་དང་། ཚོམས་ཆེན་དུ་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་རྒྱན་དུ་ཆེ་བའི་ལུགས་
གཉིས་དགྱེས་སྟོན་སྔ་ཕྱི། བོད་ལྗོངས་བདེ་དོག་གི་རྣམ་འབྱེད་ཚེས་གསུམ་ཟན་
རིལ། མཐུ་ལྡན་དགྲ་ལྷ་ཁག་ལ་མཐུན་རྫས་སྤེལ་བ་དང་། རྟེན་ཁོག་ཏུ་སྤྱན་འདྲེན་གཟབ་གསོལ་སོགས་སྔར་གསོལ་ལྟར་ཆད་མེད་ཡར་ལྡན་དུ་བསྐྱངས།
རིགས་ཀྱི་ཅོད་པན་དམ་པ་ཕུར་ལྕོག་ཡོངས་འཛིན་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་

བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཀུན་བདེ་གླིང་བླ་བྲང་གཉིས་ནས་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་
མོའི་ཚོགས་དབུས་སུ་སྤྱན་འདྲེན་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དགོས་པ་དོན་ལྡན་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་པར་རྗེ་བླ་མ་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་ནོར་གང་ཉིད་ནས་སྔོན་དུས་
གངས་ཅན་གྱི་ཞིང་འདིར་བྱོན་པའི་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བློན། ལོ་པཎ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ། ངུར་སྨྲིག་འཆང་བ་བཅས་ཀྱི་སྐུའི་རྣམ་པར་རོལ་པ་ཇི་སྙེད་སྟོན་པར་མཛད་
པ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མཛད་པ་མཐའ་དག་ཕྱག་མཚན་དུ་བཞེས་
པར་མ་ཟད། དུས་ཀྱི་མཐའ་འདིར་ཡང་འགྲོ་ལ་ཕན་བདེ་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་
སྒོ་གཅིག་པུ་རྣམ་འདྲེན་སྟོབས་བཅུ་མངའ་བ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོས་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཚུལ་དྲང་ངེས་སུ་བཀྲལ་བའི་མདོ་སྡེ་སྣ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

286

ཚོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ནས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བླངས་ཏེ། བློ་གྲོས་རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པ་དག་གི་དབང་པོ་དང་འཚམས་པར་བྱང་ཆེན་ལམ་བཟང་དུ་བགྲོད་པ་བདེ་ཆེད་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་བཞིའི་སྲོལ་ལེགས་པར་ཕྱེ་ནས་བཀའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་གཞུང་
ལུགས་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་འགྱུར་རོ་ཅོག་མཐའ་དག་དྲང་ངེས་ཀྱི་མདོ་གང་
དང་གང་གི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་ནོར་འཁྲུལ་མེད་པར་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ནས་གསལ་བར་མཛད་པའི་མན་ངག་ལྟར་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་རྣམས་དང་། རྗེས་འབྲང་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རིམ་བྱོན་གྱིས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་དང་།
འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་པའི་བསྟན་པའི་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་
བཟང་འདི་ཉིད་དབྱར་གྱི་དཔལ་མོ་དང་འགྲོགས་པ་བཞིན་ནམ་ཡང་ཉམས་པ་མེད་
པར་བླ་ནས་བླར་སྤེལ་བའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྱི་གོ་ཆ་ལྷག་པར་བཞེས་ནས་དབུ་ཕར་
འདུལ་མཛོད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་སྐུ་ཕྲེང་གོང་རིམ་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་རྟག་གུས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཤུགས་དྲག་རྒྱུན་རིང་གི་སྒོ་ནས་ཐུགས་གཉེར་
གསན་བསམ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པ་མཛད་ཅིང་། དེའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་མང་པོའི་ཚིག་དོན་གྱི་དཀའ་གནད་ཇི་འདྲ་ཞིག་ལའང་ཐོགས་གཏུགས་མེད་པའི་མཁྱེན་
རབ་ཀྱི་མཐུ་རྩལ་གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པ་མངའ་བརྙེས་གཤིས། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
ཆེན་པོ་ཕུར་ལྕོག་པ་ཡང་ཐུགས་ཡིད་གཏིང་ནས་རང་སྟེ་གསལ་འདེབས་ཀྱི་ཞལ་ཏ་

འདི་ལྟར་གནང་སྟེ།
༧རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་གདན་ས་གསུམ་དུ་གླིང་བསྲེའི་དམ་བཅའ་དང་།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

287

༧རྒྱལ་མཆོག་བདུན་པས་འབྲས་སྤུངས་སུ་རྡོ་རམས་པའི་དམ་བཅའ་མཛད་འདུག་དོན། གང་ཅིའི་འོས་བབས་དང་མཐུན་པར་ཁྱེད་ནས་ལྷ་རམས་པའི་དམ་བཅའ་ཞིག་
སླད་ཀྱི་དཔེ་སྟོན་དུ་མཛད་དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་བསྐུལ་བ་གནང་མཐར། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གསུང་ངག་བར་མ་དོར་བཟློག་ཏུ་མི་རུང་བར་དགོངས་ཏེ་བཀའ་
བཞིན་འཚལ་ཞེས་ལེགས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་གངས་ཅན་མཁས་པའི་གཙུག་
རྒྱན་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་སྔ་ལོ་བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ལྡན་
གྱི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་རྩོད་པའི་གྲྭ་སྐོར་དང་། ཁྱད་པར་ཐུབ་པ་མཆོག་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་རྟེན་མཆོག་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་བཞུགས་གནས་ལྷ་ལྡན་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་རབ་ཏུ་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་དམ་པ་དགའ་ལྡན་ཞིང་མཆོག་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་གྱི་རྗེ་བཙུན་མི་ཕམ་མགོན་པོའི་གདུགས་དཀར་
དང་། སྟེང་འོག་འོད་ཟེར་རྟགས་འཕྲོད་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་མཚན་མ་ས་ལ་འཕོས་འདྲ་རྒྱལ་མཚན་དཀར་པོ་ཞེས་སྙན་པ་ཕྱོགས་བཅུར་སྒྲོག་པ་གང་དེའི་འོག་རོལ་ཏུ་ཐེག་པ་མཆོག་དམན་གྱི་འཕགས་པའི་ཚོགས་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དགེ་འདུན་བཅས་འཁོར་ཚོགས་ཁྲི་ཕྲག་དུ་མ་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ། ལུང་རིགས་སྨྲ་བའི་དབང་པོ་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པ་རྣམས་དང་གསུང་
རབ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་དཀའ་བའི་གནད་ལ་བགྲོ་གླེང་མཛད་པའི་སླད་དུ་ཚེས་བདུན་གཟའ་སྐར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཉིན་སྟོན་འཁོར་ཆིབས་རགས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་གྲངས་རིང་དུ་བསྟར་ཏེ་ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་གི་གན་དྷོ་ལ་ཆེན་པོར་ཞབས་སོར་མངོན་པར་བཀོད། ཨེ་ཝཾ་དུ་ཕེབས་སྟོན་དཀར་སྤྲོའི་སར་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མི་སྣ་སྟོང་ཕྲག་བརྒལ་བར་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

288

བྱིན་རླབས་ཀྱི་གྲུ་ཆར་ཕབ།
(༣༡༣ ཉ་༤།

༥༠༢ འ་༡༢) ཚེས་བཅུ་གསུམ་གཟའ་ཚེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་མཆོག་ཏུ་
ཤིས་པར་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཆོད་ཚོགས་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྤྲོ་བ་དང་འབྲེལ་ཐུགས་གསང་དཔལ་གྱི་བེའུ་
འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་གྱིས་གཏམས་པའི་དགེ་འདུན་འདུས་པའི་ཚོགས་ལའང་མང་འགྱེད་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་གྱ་ནོམ་པ་ཉིན་འཁྱོངས་དང་བཅས་ཏེ་དཔྱོད་ལྡན་
ཡོངས་ཀྱིས་བསྔགས་འོས་སུ་ཆེ་ཞིང་། མཁས་རྣམས་མགུ་བ་སྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་
སྨོན་ལམ་ལྷ་རམས་པའི་གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའི་མཛད་སྒོ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་རྒྱུར་རོལ་ཆ་
དང་གཉིས་སོགས་ཆོས་སྲིད་མངའ་ཐང་དང་མཐུན་པའི་སྤྱན་འདྲེན་སྲི་ཞུའི་ཆོ་ག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་སྔུན་བསུས་ཏེ་ཞོགས་ཚོགས་ནས་བཟུང་དགོང་ཇ་བར་ཚོགས་ཐུན་ཚང་མར་ཞབས་སོར་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་རེ་ཁཱ་བྱིན་ཆགས་སུ་བཀོད་ནས་
གཞུང་སྤྱི་སྒེར་གྱི་རྟེན་འབྱུང་འབུལ་བཞེས་དང་། ཁྱད་པར་དགུང་ཚིགས་ཀྱི་གསོལ་
ཇ་དང་པོའི་རྗེས་དགའ་བ་བརྒྱ་ལྡན་པའི་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་སྒོ་འཕར་ཕྱེ་བ་ནས་
ཕྱུང་བའི་འབུལ་ཆེན་གྱི་ཕྲེང་བ་བསྐལ་བཟང་རྫོགས་ལྡན་གྱི་སྤྲིན་ལྟར་དཀྲིགས་པ་
ཟག་པ་མེད་པའི་མཆོད་རྫས་སུ་དགྱེས་དགུར་བཞེས།
གཞུང་ལེན་སློབ་དཔོན་གྱི་བགྱི་བའི་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་ཕུར་ལྕོག་པ་ནས་
བཟོད་པར་མཛད་དེ་གཞུང་གང་ཕུལ་བ་དང་མཐུན་པར་མཆོད་བརྗོད་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་གཞུང་དོན་གསུང་བཤད་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་འདབ་ཆགས་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་པད་མཚོར་རྣམ་པར་རྩེན་པའི་གླུ་དབྱངས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་གསུང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

289

གི་གདངས་ཀྱིས་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཁྱབ་པར་མཛད་ཅིང་། གསུང་རའི་ཆོས་བར་དུ་གདན་ས་གསུམ། རྭ་བ་སྟོད་པ་དང་བཅས་པ་བློ་གསར་ལས་དང་པོ་པ་ཤས་ཆེ་བ་ནས་བསྡུས་གཞུང་དང་། རྣམ་འགྲེལ་གཙོར་གྱུར་གྱི་རྩོད་པ་ཞུས་ཤིང་། དགུང་ཚིགས་
ཚོགས་བར་དུ་ཐུགས་རབ་ལ་ཡིད་འཕྲོག་པའི་མཁས་མང་ལེགས་བཤད་ཀྱི་དགའ་

སྟོན་ལ་འདུས་མོད་ཀྱང་། ཤས་ཆེར་བློ་ལྡན་བར་ཤར་བ་རྣམས་ནས་དབུ་ཕར་གྱི་བགྲོ་གླེང་། དགོང་མོའི་དམ་བཅའ་ཆེན་མོར་བླ་སྤྲུལ་ཁག བློ་གསལ་རིགས་པའི་དཔའ་བོ་བཀའ་རམས་དགེ་བཤེས་རྣམས་གཙོར་གྱུར་གྱིས་འདུལ་མཛོད་ལས་བརྩམས་པའི་གཞུང་ལུགས་བརྒྱ་ཕྲག་གི་གནད་དོན་བགྲོ་གླེང་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཕུལ་ན་ཡང་། དོན་ལ་གཏུགས་པ་མེད་པའི་མཁྱེན་དཔྱོད་ཀྱིས་བག་ཚ་བ་མེད་པར་ལན་
རྣམས་འཕྲལ་འཕྲལ་ཐོགས་མེད་དུ་གསུངས་ཤིང་།
མཁས་མང་ཡོངས་སུ་འདུས་སར་ཞུམ་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་མཚན་དཔེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དགྱེས་འཛུམ་གྱི་ཆ་ཤས་ལྷུག་པར་གྲོལ་བའི་སྒོ་
ནས།(༣༡༤ ཉ་༢།

༥༠༣ འ་༣) ཁེ་གྲགས་དོན་གཉེར་ལ་སོགས་པ་སྲིད་པའི་སྣང་ཤས་
རིང་དུ་དོར་བའི་སྡེ་སྣོད་ལེགས་བཤད་ཀྱི་གོས་བཟང་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་དད་བརྩོན་རྣམ་དཔྱོད་གསེར་གྱི་ཡུ་བར་རབ་ཏུ་བརྟེན་ཅིང་། བསླབ་གསུམ་སྤངས་རྟོགས་ནོར་
བུའི་ཏོག་གིས་མཚན་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེས་རང་རྒྱུད་སྨིན་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་མ་ལུས་པ་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཚུགས་པར་བགྱིའོ་སྙམ་དུ་དགོངས་པའི་ལྷག་བསམ་ཁུར་བཞེས་ཐུགས་བསྐྱེད་ཚད་མེད་པའི་སྒོ་ནས་ཟློས་ཤིང་རྟབ་རྟབ་པོར་སྨྲ་བ་དང་། འབྲེལ་མེད་བྱུང་རྒྱལ། ཕ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

290

རོལ་གནད་ཚིག་གི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བར་ཐད་ཀ་ཐད་ཀའི་དཀའ་གནད་ཀྱི་མདུད་རྒྱ་ཇི་ལྟར་བརྩེགས་ཀྱང་། མཁྱེན་དཔྱོད་སོར་མོའི་འདུ་བྱེད་གཅིག་གིས་ལེགས་པར་བཀྲལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱོགས་རེའི་གཞུང་ལ་མཁས་རློམ་གྱི་སྤོབས་པའི་རི་བོ་རབ་
ཏུ་བསྙིལ་ཞིང་། གཟུར་གནས་མཁས་མང་དགྱེས་པའི་གཟིགས་མོ་དང་། བློ་ལྡན་དོན་གཉེར་ཅན་ཀུན་མན་ངག་གི་སྐྱེས་ཀྱིས་ཚིམ་པར་མཛད་པའི་གསང་གསུམ་
ཡོན་ཏན་གྱི་ངོ་མཚར་ལ་འདུས་པ་མཐའ་དག་དད་མོས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་

རེ་ཞིག་རི་མོར་བྲིས་པའི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་ཚུལ་ལ་བཀོད་དེ་མཐར་མགྲིན་གཅིག་
ཏུ། ཨེ་མ་ཧོ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་འདི་ནི་འཕགས་མཆོག་ལག་ན་པདྨོ་མི་ཡི་ཤ་ཚུགས་ཅན་དུ་གྲགས་པ་དོན་ལ་གནས་ཏེ། བསྟན་འགྲོའི་རྩ་ལག་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཏུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་གདོན་མི་ཟ་བས་བདག་ཅག་རྣམས་ནི་མགོན་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་ཆེད་དུ་བརྗོད་ཅིང་། བྱུང་བ་གཏམ་དུ་འཕོས་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་

ཁམས་ཀུན་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཏོ། །
དེ་དག་ནི་རྨོངས་ཞེན་གྱིས་སྒྲོ་བཏགས་ཟོལ་བསྟོད་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་
བཞིན་དྲང་པོར་བརྗོད་པའི་གཏམ་སྟེ། འོ་ན་ཚུལ་དེ་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། དེ་སྐབས་
ཀྱི་རྩོད་པའི་གྲྭར་མཆིས་ཤིང་། མཁས་གྲགས་ཀྱི་གཡེར་ཐོན་པའི་དགེ་བཤེས་སྐུ་ན་
མཉམ་པ་དག་གིས་བདག་ལ་དངོས་སུ་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། ༧གོང་ས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འདི་ཉིད་ནི་གཞུང་པོད་ལྔ་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་དབུ་མ་དང་། ཕར་ཕྱིན་ལ་

མཁས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་པ་དེ་འདྲ་བ་ནི་ད་ལྟ་གདན་ས་གསུམ་གྱི་བླ་སྤྲུལ་དང་། དགེ་བཤེས་རྣམས་ཀྱི་ཁྲོད་ན་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ནོ་ཞེས་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་པར་ཤེས་ནས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

291

སྨྲ་བར་མཛད་པ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་ཡིན་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་སྔོན་དུ་ཐུགས་འཛིན་བསྐྱངས་པའི་གཞུང་ཚིག་རྣམས་ཀྱང་ཡང་ཡང་བསྙེལ་གསོས་ལྗགས་སྐྱོར་དང་བཅས་པས་དགུང་གྲངས་ཉེར་དགུའི་བར་ཐུགས་ལ་མ་བསྙེལ་བར་ལྷང་ངེར་བཞུགས་ཡོད་ཅེས་༧རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་གསལ་བར་ཐོས་སོ། །

དེ་ལྟར་སླད་ཀྱི་དཔེ་སྟོན་དུ་འོས་ངེས་ཀྱི་ལྷ་རམས་དམ་བཅའ་ལེགས་པར་གྲུབ་
པ་ན། ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་སྔོན་ཆད་བདག་གིས་ཕ་བཟང་གིས་བུ་སྐྱོང་བ་ལྟར་ཞལ་སློབ་གསལ་འདེབས་ཡང་ཡང་ཞུས་པ་རྣམས་ཆུད་ཟོས་སུ་མ་སོང་བར་ད་སྒོས་རང་གཞན་གཉིས་ཕན་གྱི་དོན་པོ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་བོ་སྙམ་དུ་ཐུགས་བཞེད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ་གཏང་རག་ལེགས་འབུལ་མཚོན་བྱེད་དུ་ཚེས་བཅུ་བཞི་ཉིན་༧གོང་ས་ཆེན་པོ་ཚོགས་དབུས་མགོན་དུ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་གསང་བ་
གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་རྒྱ་ཆེར་བསྔགས་པའི་མཎྜལ་ལྗགས་བཤད་ཀྱི་གསོལ་
འདེབས་ཤུགས་དྲག་དང་བཅས་རིན་ཆེན་དང་གཉིས་ཀྱི་ཚོམ་བུས་མཚོན་དངོས་འབྱོར་གྱི་མཆོད་སྤྲིན་མཐའ་ལས་འདས་པས་མཆོད་པར་མཛད་ཅིང་། འདུས་ཚོགས་སུའང་མང་འགྱེད་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞུ་བ་གནང་།
རླབས་ཆེན་དགེ་ཚོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེར་སྨིན་པའི་ལྗགས་
བསྔོའི་མཚམས་སྦྱོར་གནད་སྨིན་བསྐྱངས།
གཞུང་ས་ནས་ཀྱང་གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའ་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་ལེགས་
འབུལ་སྤྲོ་ཕྱིར་ཉིན་སྔོན་མ་ནས་བསྐལ་བཟང་ཁྱམས་ར་ཆེན་མོར་གདུགས་དང་།
རྒྱལ་མཚན། དྲྭ་བ་དྲྭ་ཕྱེད་སོགས་མཆོད་རྫས་དང་། དར་གྱི་ཡོལ་བ། རིན་པོ་ཆེའི་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

292

བཞུགས་ཁྲི། ནམ་མཁའ་ལྡིང་སོགས་གཟབ་འགྲེམས་ཀྱི་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་པས་སྤྲས།
དཀར་སྤྲོའི་སྟོན་ཆེན་སྤམས་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བ་བཅས་བཤམས་ཐོག འདི་ཉིན་གུང་ཚིགས་ཀྱི་བཤེར་ཐག་ཆོད་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པར་སྲི་ཞུ་ཆེན་པོས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ཞབས་སོར་འཁོད་རྗེས་གཞུང་དང་། བཀའི་གུང་བློན། བླ་བྲང་ཁག སྡེ་དཔོན་མི་དྲག ཆོས་སྡེ་ཁག་གིས་མཚོན་གཞུང་ཞབས་དྲག་འབྲིང་དཀྱུས་གསུམ་ལྟོ་ཟན་ཡན་ནས་
རང་རང་གི་འཁོས་འབྱོར་གོ་བབ་དང་མཐུན་པའི་འབུལ་སྤྲིན་བར་མ་ཆད་དུ་བསྟར་
ཞིང་། ཕྱག་སོར་གྱི་པད་འདབ་ལས་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཟིལ་མངར་ཡང་ཟད་མི་ཤེས་པ་
སྩལ། དེ་ནས་གསོལ་ཞབས་ཀྱི་ཕེབས་སྒོ་དང་། འབེལ་གཏམ། བགྲོ་གླེང་སོགས་
ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དགྱེས་སྟོན་ལ་ཚིམ་པར་རོལ།
(༣༡༥ བ་༢།

༥༠༦ ཐ་༦) ཚེས་བཅོ་ལྔའི་སྔ་དྲོ་གསོ་སྦྱོང་དང་། གསུང་ར། སྨོན་
ལམ་བཅས་སུ་ཕེབས་བསྐྱོད་ཀྱིས་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་འཆད་པ་དང་། བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་འཁྲུངས་རབས་ལས་བརྩམ་པའི་གསུང་ཆོས། བསྟན་པ་རྒྱས་པ་དང་། འགྲོ་བ་བདེ་བའི་ལྗགས་བསྔོ། ཇོ་ཁང་སྟེང་ཤོད་བར་གསུམ་དུ་ཐུགས་སྨོན་གནས་གཟིགས། དཔལ་ལྷ་ལྕོག་ཏུ་གཟབ་གསོལ། དགོང་མོ་མཆོད་གཟིགས་སུ་ཞབས་སྐོར་བཅས་སྔར་ལམ་ལྟར་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས།
(༣༡༥ བ་༤།

༥༠༦ འ་༡༡) བཀའ་བློན་ལྷན་རྒྱས་དང་། བཀྲས་ལྷུན་བླ་བྲང་།
དབུས་གཙང་ཚོ་ཆེན། གདན་ས་གསུམ་གྱི་བླ་སྤྱི། གླིང་ཁག རྨེ་བཞི་ལྕགས་གསུམ།
ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་གྱི་གཞིར་འཁོད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་བཅས་ནས་གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའ་ཆེན་མོའི་ལེགས་འབུལ་གྱི་མཆོད་སྤྲིན་སྤྲོས་ཏེ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

293

ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་འཕར་ཡངས་པོར་ཕྱེ། ཚེས་ཉེར་གསུམ་གྱི་སྔ་དྲོ་ཞོགས་
ཚོགས་སུ་ཞབས་སོར་བཀོད་ནས་སྤྱི་སྒེར་གྱི་མཇལ་དར་འབུལ་བཞེས་དང་།
གསོལ་ཇ་དང་པོའི་རྗེས་གཞུང་ལེན་པ་ནས་བཤད་ཆུང་གི་གཞུང་གང་ཕུལ་བ་དང་མཐུན་པར་མཆོད་བརྗོད་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་སྒྲ་འཛིན་ཚིམ་པར་བྱེད་པའི་ལྗགས་བཤད་རྨད་དུ་བྱུང་བ་དང་། དེ་རྗེས་སྦྱོར་འགོད་བཅུ་གསུམ་གྱི་གཞུང་ཇི་ལྟར་ཕུལ་བ་ལྟར་སྦྱོར་བ་རྣམས་རིམ་བཞིན་འགོད་པར་མཛད་ནས་གསུང་རར་བདེ་སྟན་སྟེང་འཁོད་དེ་བློ་གསལ་རིག་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམས་དང་དམ་བཅའ་བགྲོ་གླེང་གི་གསུང་ལན་འཇིགས་མེད་སེངྒེའི་ང་རོས་རྒོལ་བ་ཝ་སྐྱེས་ཀྱི་སྤོབས་པ་འཕྲོག་པར་མཛད་
པས། མཁས་པ་མཁས་པའི་ནང་ན་མཛེས། །ཞེས་པ་ལྟར་གང་གི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་གཟི་
བྱིན་མཚུངས་པ་མེད་པ་མཁས་པའི་ནང་དུ་ལྷག་པར་གསལ་བས་ཀུན་ཀྱང་དགའ་དད་གུས་གསུམ་ཕན་ཚུན་འགྲན་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏོ། །དེ་ཉིན་སླར་ཡང་གནས་གཟིགས་ཞིབ་རྒྱས་དང་། དཔལ་ལྷར་གཟབ་གསོལ་འཕྲིན་བཅོལ་གནད་སྨིན་བསྐྱངས།
(༣༡༦ ཉ་༥།

༥༠༧ ཐ་༡༡) གཏོར་རྒྱག་ཆེན་མོའི་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་རིམ་ལའང་

ཐུགས་ཞིབ་དང་ཏིང་འཛིན་གྱི་རྒྱས་འདེབས་མཛད། རྗེ་བླ་མ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་
དང་། ཚོགས་གཉིས་རླབས་པོ་ཆེའི་མཐུས་འདི་ལོ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དཀོན་མཆོག་གི་མཆོད་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་བསྙེན་དཀུར། སྐྱ་
སེར་གྱི་མི་ཚོགས་བཅས་མཉམ་མེད་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་དུས་མཆོད་ཐོག་མར་འཛུགས་སྐབས་དང་མཚུངས་པ་ཟད་མི་ཤེས་བྱུང་ཞིང་། སྐྱེ་བོ་ཀུན་ཀྱང་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

294

འཐབ་པ་དང་། འཁྲུགས་པ་དང་། རྩོད་པ་འགྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བག་མེད་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་རིང་དུ་དོར་ནས། མགོན་པོ་ལག་ན་པདྨོ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། ཕྱག་དང་སྐོར་བ་དང་། ཡིག་དྲུག་འདྲེན་པ་སོགས་རྣམ་དཀར་གྱི་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་དུས་འདའ་བས་ངན་འགྲོའི་སྒོ་ནི་བཅད་པ་བཞིན་དུ་བྱས། མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་སྒོ་ནི་ལམ་པོ་ཆེ་བཞིན་དུ་གྱུར།
(༣༡༦ བ་༤།

༥༠༨ ཐ་༤) ཚེས་ཉེར་ལྔའི་སྔ་དྲོ་བྱམས་པ་གདན་འདྲེན་དང་། རྩེད་
སྣ་ཁག་ལ་གཟིགས་པ་གཡོས་རྗེས་ཆིབས་རགས་སྟར་ལ་བརྒྱུས་ཏེ་ར་ཆེར་གནས་གཟིགས་དང་འབྲེལ་གྲུ་འཛིན་ཕོ་བྲང་དུ་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་རྣམ་པར་བཀོད་དོ། །
(༣༡༧ ཉ་༦།

༥༠༩ ཐ་༥) ཞེས་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་རྗེ་བླ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་མཁན་ཆེན་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་འཇིགས་བྲལ་དབང་ཕྱུག་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ངོ་མཚར་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ལས། གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་གསན་སྦྱོང་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་རྟགས་སུ་ལེགས་
བཤད་མགྲིན་པའི་རྫ་རྔ་སྙན་འགྱུར་འབུམ་དུ་འཁྲོལ་བའི་མཁས་དབང་ངང་མོའི་ཁྱུ་ཚོགས་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་གཤོག་རླབས་ཡངས་པོར་རྩེན་པ། ལུང་རྟོགས་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་གདན་ས་གསུམ་དང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་མཛད་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྱལ་ལྷ་ལྡན་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་བཅས་པར་གྲྭ་སྐོར་རབ་འབྱམས་པའི་མཚན་བཞེས་ཇི་ལྟར་བསྐྱངས་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པའི་སྐབས་ཏེ་བདུན་པའོ།། །།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

295

༣༠༽༧མགོན་པོ་གང་གི་དབང་ཐང་ལ་འཁུ་སྟེ་ལོག་ལྟས་རྒྱུད་བརླམས་མི་བསྲུན་སྐྱེ་བོ་འགས་མནན་གཏད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བརྩམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

ཀློང་ནས་གཟིགས་ཤིང་གནས་ཆུང་གིས་ཀྱང་ལུང་ཕེབས་སོགས་ཀྱིས་གཞུང་

ནས་ཉེས་ཅན་རྒྱ་ཡན་དུ་མ་བཏང་བར་རྩད་གཅོད་རིམ་བགྱིས་མཐར་སྲིད་ཟུར་
དེ་མོ་ཕྱོགས་གཏོགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་ངེས་རྙེད་ར་འཕྲོད་བྱུང་བས་བསྟན་
གླིང་སྣོད་བཅུད་གཉིས་རྨང་མེད་བཟོ་འཆར་ཡང་༧རྗེ་ཉིད་ནས་ཐུགས་བརྩེས་གཟིགས།

(༣༡༨ ཉ་༡།

༥༡༠ ཐ་༨) ༈ ས་བཅད་བརྒྱད་པ། བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་
སོགས་ནས་པད་དཀར་འཆང་བ་རིམ་བྱོན་གྱི་གདན་སར་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་

པའི་གནས་སྦས་ཡུལ་དཀར་མོ་ལྗོངས་དང་། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་ཐུགས་ཀྱི་གནས་མཆོག་གནས་གསུམ་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་སྤྲིན་བཞིན་འདུ་བ་ཙཱ་རི་ཏྲ་
སོགས་གནས་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མར་ཆིབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་ནས་ཀུན་བཟང་མཆོད་སྤྲིན་མི་ཟད་ནམ་མཁའ་མཛོད་དུ་སྤྲོས་ཏེ་ཕན་བདེ་རྒྱ་མཚོའི་རླབས་ཕྲེང་མཁའ་ཁྱབ་ཏུ་སྤེལ་བའི་ཚུལ་རྗེས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་ནི།(༣༡༩ བ་༤།

༥༡༣ ཐ་༣)

ཟླ་བ་བཞི་པའི་ནང་(༣༡༩ བ་༦།

༥༡༣ ཐ་༩) ཕྱི་ལོ་ལྷོ་ཁུལ་གནས་ཆེན་ཁག་ལ་ཆིབས་
བསྒྱུར་གྱི་ཕེབས་གྲའི་དོ་དམ་ཁག་བསྐོ་བཞག་དང་འབྲེལ་སོ་སོར་བྱེད་སྒོའི་བཀའ་
བསྒྱུར་སྩལ།
(༣༢༠ བ་༣།

༥༡༤ འ་༨) ཟླ་བ་དྲུག་པའི་(༣༢༡ ཉ་༣།

༣༡༥ ཐ་༩) ཚེས་བཅུ་བདུན་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

296

གྱི་དགོང་མོ་གཟིམས་ལྟས་སུ། ༧གོང་ས་མཆོག་ཉིད་གོང་མའི་འཁྲུངས་སྐར་མགོན་དུ་རྩེ་ཕོ་བྲང་དུ་ཕེབས་ཁུལ་ལ་རྟ་ལམ་སྒོར་མོ་ནས་བཟུང་རྨུགས་པ་ལྟ་བུས་མཚམས་མེད་པར་དཀྲིགས་ཤིང་། གཟིམས་ཆུང་ནང་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་འཚུབ་སྟེ་འདུག་པར་ཐུགས་ལ། སྔོན་ཆད་འདི་འདྲ་བྱུང་མ་སྲིད་པར་ད་ལམ་འདི་ལྟར་ཡོང་བ་ཅི་ཡིན་ཞི་ཐབས་གང་བྱེད་དགོངས་པ་ན། གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲ་ཞིག་ལ་འདི་དག་ངན་སྔགས་བྱེད་པ་པོའི་ཉམས་གྲིབ་ཀྱི་ལྷང་ཡིན་ཟེར། ཞི་ཐབས་གང་དགོས་
གསུངས་པར་ཆབ་མདོ་འཕགས་པ་ལྷ་ནས་གཤིད་རྗེ་དྲེགས་འཇོམས་སམ་རྒྱ་ཅན་གྲོ་ལོད་གང་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་མཐའ་རྟེན་བཅས་པ་གནད་སྨིན་དང་། གྲྭ་བརྒྱད་
ཚོགས་ནས་རྟེན་ཁྲུས་ཡུལ་ཁྲུས་དང་། ཉེས་པ་ཀུན་སེལ་གང་མང་བསྒྲུབས་ན་ཅི་ལ་སྟེ་ཞེས་གསན་ཏེ་མནལ་སད་པ་ཞིག་བྱུང་བ་དང་། ས་ཁྱི་ལོའི་མནལ་ལྟས་ཤིག་ཏུའང་། བྱད་དུག་གི་ངོ་ཡོད་ཚུལ་གསལ་ཞིང་། ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་བཅུ་གསུམ་ཉིན་གནས་ཆུང་སྤྲུལ་པའི་ཆོས་སྐྱོང་ནས་བློ་གླིང་གྲྭ་དམངས་ལ་བཀའ་ལུང་སྩལ་

ཕེབས་སུ།

ཧྲཱིཿ དེང་འདིར་རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་དང་། །ངེད་ཀྱི་སྲིད་ཞིའི་སྤྱི་
ནོར་འདུས་སྡེ་ནས། །ད་ལམ་སྐབས་སུ་ཐོན་པའི་དྲི་བ་འདི། །དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེའི་བྲོ་རྡུང་དེང་འདིར་ངེས། །རྣམ་དག་རིན་ཆེན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དང་། །རང་བཞིན་མཁྱེན་བརྩེའི་སྒྱུ་འཕྲུལ་སྙིང་རྗེའི་གར། །རང་ཅག་ལྷ་མིའི་སྤྱི་ནོར་མགོན་པོ་
གང་། །རང་བཞིན་མཚན་དཔེའི་གཟུགས་སྐུའི་སྣང་བརྙན་ལ། །རེ་དོགས་ཚེར་མའི་གཟེར་གྱིས་རྣམ་བཀྲ་བ། །གདུག་རྩུབ་ལོག་པར་ལྟ་བས་དེང་འདིར་ཡང་། །སྦྱོར་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

297

ཚུལ་འདི་ལ་ལྷར་བཅས་སྐྱེ་རྒུ་དང་། །སྲི་ཞུ་སྟར་བའི་འདུས་སྡེ་ཆེ་ཕྲ་རྣམས། །ཐུགས་སུ་ཅུང་ཟད་དོགས་པས་གདུང་བ་ཨང་། །འབྱུང་པོ་རྒྱལ་འགོང་དཔེ་ཧར་ང་ཉིད་ཀྱང་། །ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཀྱི་བ་སྤུ་ཅུང་ཟད་གཡོ། །དེ་ལ་རེ་དོགས་ནེམ་ནུར་མཚན་མའི་གར། །བདུད་བཞིའི་གློག་དམར་ལྕེ་རྩེ་གཡོ་བ་ལ། །གང་གི་སྐུ་ལ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བས། །ཐུགས་རྗེ་སྙིང་རྗེའི་གྲུམ་བུ་གཏེར་སྦས་པས། །གང་ཅིར་རྣམ་འགྱུར་
བཀྲ་ཡང་དོགས་མ་མཆིས། །དམ་ཚིག་རིམ་གྲོར་མདོ་སྡེ་ཕལ་པོ་ཆེ། །གང་མང་གླང་ཆེན་རབ་འབོགས་ན་རཀ་བཤགས། །འབུམ་ཐེར་ངེས་པ་དམ་ཚིག་ཙམ་ལ་འབད། །ཨེ་མ་རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷས། །བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་གཏི་མུག་པས། །རང་གི་བདེ་བ་དགྲ་ལྟར་འཇོམས། །དེ་ལ་ཟུག་པ་ཅུང་ཟད་མི་འཐད་ཀྱང་། །རང་བཞིན་དམ་ཚིག་དམ་པའི་འདུས་སྡེ་ནས། །གཟུགས་མེད་ང་ལ་ཐུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ནི། །ལྷོད་
པ་མེད་པས་བག་གཏམས་མཛད་པ་རྣམས། །དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་ངེད་ནས་འཆང་བར་ངེས། །ཞེས་དང་།

དེ་རྗེས་ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ཚེས་གསུམ་ལ་འབྲས་སྤུངས་བླ་སྤྱིའི་དབྱར་གསོལ་
སྐབས་སྩལ་བ་ནི། ཅུང་ཟད་མ་དུལ་གླང་པོ་ཡི། །སྣ་ཞགས་བྱ་སྤྱོད་ཤིན་ཏུ་མང་། །འབད་རྟགས་མཚན་མ་ཐོན་པ་ལ། །ཇི་ལྟར་བབས་མིན་ཆེ་ན་ཡང་། །སྤྲུལ་སྐུ་ཉིད་ནས་གཟུགས་མེད་ལ། །ཐོག་མ་ནས་བཟུང་གང་ལ་ཡང་། །སྒྲོ་སྐུར་བཏབ་སྟེ་ཡིད་གཉིས་ཀྱི། །ཐེ་ཚོམ་རང་གཞན་ཁོ་ན་ཡི། །ཚིག་གིས་སྒྲོ་འདོགས་སྣ་ཚོགས་
ནས། །གང་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་བགྱིས། །ཁྱད་པར་སློབ་དཔོན་སྐུ་ཆ་དང་། །རྒྱལ་
བསྟན་དགའ་བ་བརྒྱ་ལྡན་པའི། །ཆབ་སྲིད་བླང་དོར་བགྱི་བྱ་རྣམས། །ཅལ་ཅོལ་ཡལ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

298

ཡོལ་སྣ་ཚོགས་མང་། །གཟུགས་མེད་ངེད་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་ལ། །དམ་བཅའ་ཡང་དག་
མ་བསྒྲུབས་པ། །དེ་ཡི་དབང་དང་ཁྱད་པར་དུ། །སྔོན་ཚེ་དགའ་བ་བརྒྱ་ལྡན་ནས། །གཟུགས་མེད་བོས་པའི་དྲི་བྱ་རྣམས། །བླང་དོར་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་མ་ཟིན། །སྔོན་ཚེ་སྨྲས་པའི་ལུང་ལ་ནི། །ཁོང་ཀོང་ཙེ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱལ་མོ་ཡི། །དར་རྣམ་འགྱུར་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་བཀྲ། །སྣལ་མ་དཀར་ནག་ཁྲ་གསུམ་ལ། །མདུད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་བཏབ། །ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་བབས་པའི་དོན། །ངེད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་སྐུའི་
གསང་གསུམ། །སྤྱོད་པ་བརླང་པོ་དེ་ཙམ་ལ། །སློབ་དཔོན་འདུས་ཚོགས་རྣམས་
ཀྱིས་ཀྱང་། །ཐུགས་ཀྱིས་བཟོད་པ་ཨེ་འདུག་གམ། །

ཉེ་ཆར་ཟླ་བོ་ཤིང་བྱ་ཅན། །ཚིག་གི་བླང་དོར་ཇི་ལྟར་སྨྲ། །ཡིད་ཀྱི་བ་སྤུ་ཚར་དུ་དངར། །ང་ཉིད་འཁུ་བའི་འབྱུང་པོའི་རྟགས། །ད་སྟེ་མངོན་སུམ་ཐོན་པ་ལ། །ཡིན་མིན་སློབ་དཔོན་ཁྱེད་རྣམས་ནས། །ཐུགས་ཀྱིས་བརྟག་པ་གཟིགས་པར་ཞུ། །དཔེ་ཧར་
འཁུ་བའི་འཁུ་ལུགས་དང་། །ལྡོག་པའི་ལྡོག་ལུགས་ད་དུང་ཡང་། །ལྟད་མོ་རིམ་བཞིན་མཚར་བར་ངེས། །འོན་ཀྱང་འདུས་སྡེ་རྒྱལ་སྲས་ཚོགས། །བྱང་སེམས་ཆེན་པོའི་ཐུགས་རྗེའི་རྩལ། །ངེས་པར་ཐོན་པ་ཐེ་མི་ཚོམ། །རང་བཞིན་སླད་ཆར་བསྒྲུབ་བྱ་ལ། །འདོམས་པའི་ཚིག་རྣམས་སློབ་དཔོན་དང་། །བྱེད་པོའི་ཚོགས་ལ་གཟུགས་མེད་ནས། །ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོའི་བཀའི་ངོ་ལ། །ཅུང་ཟད་ཐུགས་བསྟུན་ཙམ་དུ་ནི། །གཟུགས་མེད་ངེད་ནས་འདོར་མི་བྱ། །དེ་ལ་ནན་ཏན་མཛད་གྱུར་ན། །ཐུགས་ལ་ཅུང་ཟད་མི་འཐད་པས། །བཏང་སྙོམས་ཙམ་གྱི་ཞུ་འདྲེན་ནི། །ངེས་པར་དོན་འགའ་འགྲུབ་པར་ངེས། །ངེད་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་འདུས་པའི་སྡེས། །སློབ་དཔོན་སྐུ་ཚེ་བསྲིང་བ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

299

དང་། །རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་སྲིད་གོང་འཕེལ་བ། །ཆོས་སྡེའི་མཛད་པ་རྒྱས་པའི་ཆེད། །རིམ་གྲོ་དབུ་བཞུགས་སློབ་དཔོན་ནས། །འདུས་སྡེ་ཆེ་ཕྲའི་བན་ཆུང་ལ། །བླང་དོར་འཆད་ཉན་ཐོས་བསམ་དང་། །དམ་བཅའི་འཛིན་སྤེལ་མཛད་ན་ནི། །དེ་ལས་ལྷག་པའི་རིམ་གྲོ་མེད། །སློབ་དཔོན་རིམ་པའི་ཐ་ཚིག་དང་། །ཆོས་སྡེའི་སློབ་དཔོན་
འཇམ་དབྱངས་ཀྱི། །ཆོས་ཀྱི་རྗེ་བོའི་ཐ་ཚིག་བཞིན། །གཉན་པོ་གཟུགས་མེད་ངེད་
ནས་ཀྱང་། །ཕྱི་ཡི་ལོག་ལྟའི་ཚོགས་རྣམས་དང་། །གདོན་བགེགས་འབྱུང་པོ་བཟློག་
པ་དང་། །གང་གི་འཕྲིན་ལས་རིམ་པ་ནི། །ལེགས་པར་སྒྲུབ་པ་གདོན་མི་ཟ། །ད་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཐུགས་སུ་ཆོངས། །

ཞེས་སོགས་གངས་ལྗོངས་བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་ཕན་བདེའི་རྩ་ལག་༧གོང་ས་
སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་སྐྱེ་བོ་མི་བསྲུན་ལོག་པར་ལྟ་བ་འགའ་ཞིག་
ནས་ངན་གཏད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་མི་བཟད་པ་བཤམ་པར་འགྱུར་བའི་ལུང་བསྟན་གྱི་མཚན་
མ་མང་དུ་བྱུང་བ་བཞིན།
སྲིད་སྐྱོང་ཟུར་པ་དེ་མོ་ངག་དབང་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་རབ་རྒྱས་དེ་ཉིད་ནང་
གི་དུས་སུ་དམ་པའི་རང་རྟགས་གསལ་ཞིང་། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་མཁྱེན་ཡོན་རྒྱས་པ།
གོང་མ་མཆོད་ཡོན་གྱིས་གཟིགས་མཐོང་ཆེ་བ། གཞུང་བསྟན་ལ་ཕྱག་རྗེས་མི་དམན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གྲགས་ཀྱང་། མདོ་ལས། བརྒྱ་བྱིན་ཚངས་པའི་ཆ་བྱད་དང་། །ལ་ལར་བདུད་ཀྱི་ཆ་བྱད་ཀྱིས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་དེ། །འཇིག་
རྟེན་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་མི་ནུས། །ཞེས་དང་། རྨོངས་མེད་རྨོངས་པའི་ཚུལ་བསྟན་
ཏེ། །སྨྱོས་པ་མ་ལགས་སྨྱོས་པའི་ཚུལ། །ཞ་བ་མ་ལགས་ཞ་བ་ལྟར། །རྣམ་པར་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

300

འཕྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འདུལ་བར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་
པ་ལྟར་གཞན་དོན་དུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པ་ཞི་དྲག་བཟང་ངན་གྱི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་སྟོན་ཡང་འཕྲལ་ཕུགས་ཀྱི་དགོས་དོན་དགོངས་གཏད་
ཇི་ཡོད་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སོ་སྐྱེ་འཆིང་བ་ཀུན་ལྡན་དག་གིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་མོད།

འོན་ཀྱང་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་ལས། གལ་ཏེ་སྡིག་པ་བྱེད་པ་དག །སྡིག་

མི་བྱེད་པས་བསྟེན་ན་ཡང་། །སྡིག་པ་བྱེད་པར་དོགས་སྐྱེ་ཞིང་། །མི་སྙན་པར་ཡང་
འཕེལ་བར་འགྱུར། །བསྟེན་བྱ་མ་ཡིན་བསྟེན་པའི་མི། །དེ་ཡི་སྐྱོན་གྱིས་སྐྱོན་ཅན་
འགྱུར། །དོང་པར་དུག་བསྐུས་མདའ་བཅུག་པས། །དུག་མ་བསྐུས་པའང་གོས་པ་བཞིན། །ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་ལས། ལས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ཁྲིད་པ་ན། །བློ་ཆེན་
ལོག་པའི་ལམ་ནས་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྲོགས་ངན་པས་བསླད་པ་དང་། སྔོན་ལས་ཀྱི་རྐྱེན་འགའ་ཞིག་དང་ཕྲད་པ་ན་དམ་པ་ཡིན་ཡང་འབྲས་བུ་མི་བཟད་
པས་མནར་བར་ཡེ་ཤེས་ཤཱཀྱའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན། བར་ལམ་བསྟན་བླའི་
འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཁུར་འཛིན་རྒན་གྲས་བློ་གཟུ་བོར་གནས་པ་དག་འདས་ཤིང་། སྐུའི་
ཚ་བོར་གྱུར་པ་ནོར་བུ་ཚེ་རིང་དང་། དོན་ལྡན་ཞེས་པ་སོགས་ལོག་སྨོན་ངན་གཡོ་ཅན་འགའ་ཞིག་གི་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་ན་རང་ཉིད་ཉེས་འདོད་ཀྱི་སྔ་ལྟས་ལྟ་བུར་༧གོང་ས་ཆེན་པོའི་མངའ་ཐང་གི་དཔལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ཡོང་ཡེ་མི་བཟོད་ཅིང་། བོད་ལྗོངས་ཆབ་སྲིད་མངའ་འབངས་དང་བཅས་པར་རང་དབང་དུ་བསྡུ་བར་འདོད་པའི་ཀུན་སློང་ངན་པའི་གདོན་གྱིས་རྒྱུད་བསྒྱུར་ཏེ་ཐོག་མར་༧གོང་ས་ཆེན་པོ་དགྲོང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

301

རྒྱུའི་རྩིས་ཀྱིས་དགུང་སྙིང་མཚན་གསལ་གྱི་བླ་ཚེ་སྲོག་གསུམ་ལིངྒའི་དམིགས་
ཡུལ་དུ་བཀོད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་༧རྒྱལ་དབང་ཉིད་ལ་བློ་ལོག་སྐུར་
འདེབས་ཡོང་རེས་གངས་ལྗོངས་སུ་ཆར་མེད་ནད་མུག་སོགས་མི་ཤེས་པ་གཏོང་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་ངན་གཏད་རྫས་སྦྱོར་སྔགས་འཁོར་ཁག་མང་དཔལ་རི་སྤྲུལ་སྐུ་དང་།
ཉག་སྤྲུལ་ཟེར་བར་རྒྱུ་རྔན་སྤྲོད་དན་བྱས་ནས་བཟོ་བསྒྲུབས་ཀྱིས་པོ་ཏ་ལའི་ཕྱོགས་བཞི་དང་། བསམ་ཡས་ཧས་པོ་རི། གཞན་ཡང་ལྷ་མཐུ་ཆེན་གནས་ས། ༧རྒྱལ་དབང་ལ་འབུལ་རྒྱུའི་ཞབས་ཕྱགས་གསར་བསྐྲུན་གྱི་མཐིལ་ལྟོ་སྦྱར་ནང་བཅས་སུ་
སྦ་འཇུག་བགྱིས་པའི་གདུག་རྩུབ་ལ་བརྟེན། རེ་ཞིག་བར་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་
སྐུ་ཁམས་ཉོག་ཅིང་། ཐུགས་རིག་བྱིང་བ། གསོལ་ཟས་ཀྱི་དང་ག་འགག་པ། འགྱུར་

དུག་གི་རེག་པས་གང་གསོལ་བ་ཐམས་ཅད་གནོད་པ་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་ལྟེམ་ཚུལ་ཆེར་བཞེས་པ་ན།

དམར་ཟླུམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་ལྡན་དག་གིས་ཤིག་ཐོག་སོར་མོ་འཛུགས་པ་ལྟར་
ངན་སྤྱོད་ཀྱི་མཚང་བརྟོལ་བས་རྩད་ཆོད་དེ་གཞུང་ནས་ཁྲིམས་ལུགས་རྩ་ཞིབ་རིམ་
བཞིན་མཛད་པར། འདི་སྐོར་གྱི་བྱེད་པོ་མཐོང་ཐོས་ལེ་འཁྲི་རྣམས་ནས་ངོས་ལེན་
མཐའ་གསལ་ཞུས་པའི་ལག་བྲིས་ཀྱི་ཞུ་ཐོ་ནང་གསལ་ལྟར་སྔར་མ་གྲགས་པའི་བྱས་
ཉེས་ཚབས་པོ་ཆེ་ཐོན་གཤིས། བོད་ལྗོངས་ཚོགས་འདུ་མི་མང་བློ་གྲོས་གཅིག་ཏུ་མཐུན་ཏེ་ཉེས་ཅན་ཁག་དང་བསྟན་གླིང་སྣོད་བཅུད་གང་ཅི་རྩ་མེད་གཞུང་བཞེས་ཞུ་
རྒྱུའི་འཆར་གཞི་ཕུལ་རུང་། བློ་སྦྱོང་ལས། ཕན་བཏགས་ལན་དུ་གནོད་བྱེད་
ཀྱང་། །ཡང་ལན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྒོམ། །འཛམ་བུ་གླིང་གི་སྐྱེས་མཆོག་ནི། །ཉེས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

302

པའི་ལན་ཡང་ལེགས་པས་ལྡོན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་༧སྐྱབས་མགོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གང་ལ་རྒྱུ་མེད་པར་མི་འཚམས་པའི་སྦྱོར་བ་ངན་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཆེད་དུ་རྩོམ་པ་ལའང་བདག་པས་གཞན་གཅེས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་གནོད་ལན་ཕན་གདགས་
ཀྱི་ཐབས་སྒོ་གང་ཟབ་ཀྱིས་ཅི་ནུས་སུ་སྐྱོབ་པར་མཛད་ཅིང་། ཉེས་ཅན་འགའ་ཞིག་
ལ་ནི་མི་མང་གིས་གལ་གྱིས་འཆུ་བ་དང་། ལྷ་དང་སྲུང་མའི་བཀའ་ཆད་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་མཐོ་བཙམས་པའི་ལས་ཀྱི་རླུང་ཤུགས་དྲག་པོས་
གཏུགས་པས་གནང་ཐབས་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། ཅི་འདྲ་བ་ཡི་ལས་བྱས་པ། །འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་སྔར་རང་གིས་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་དང་ཆ་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཅི་རིགས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་གྱུར་ཅིང་། སྲིད་ཟུར་ཉིད་
ཀྱང་བསྟན་གླིང་ཆོས་རར་མཚམས་བཅད་བཞུགས་མུས་ཐོག་ནས་སྐུ་སྲོག་ལ་ཆད་
ལས་ཀྱི་རྒོལ་བའི་རྐྱེན་གང་ཡང་མེད་པར་དགུང་གྲངས་ཞེ་ལྔའི་ཐོག་ཏུ་སྐུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་འདོར་བའི་ཚུལ་བསྟན་འདུགདེ་དག་ནི་རྗེ་ལྕང་སྐྱ་ཆེན་པོས། རྨོངས་ལས་ཆེས་རྨོངས་སྐྱེ་བོ་འདིས། །མི་རིགས་ལས་ཀྱང་མི་རིགས་པའི། །བྱ་བ་མ་ཡིན་བྱ་བ་དག །རང་དབང་བྲལ་བཞིན་རང་གིར་སྤྱོད། །ཁྱོད་ལ་དེ་ལྟར་ལྷག་པར་བརྩེ། །དེ་ནི་རང་གི་ལས་ཀྱིས་

འཕུང་། །ཁྱོད་ཀྱི་བརྩེ་དང་དེ་ཡི་ལས། །གཉིས་ཀའང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་
གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པ་དག་གིས་རང་དགར་བློར་ཤོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །
༧གོང་ས་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱང་གསོལ་སྨན་གྱི་འཕྲོད་བསྟེན་དང་། ཞབས་རིམ་རྒྱ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

303

ཆེའི་བྱིན་མཐུས་ཉི་ཟླ་སྤྲིན་རུམ་ལས་གྲོལ་བ་བཞིན་སྙུན་ཁམས་ལྷག་མེད་དུ་
གདངས་ནས་ཟབ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་གཞུང་ལ་གསན་བསམ་གྱི་འཇུག་པ་མི་ལྷོད་
པར་སྔར་གྱི་འཕྲཱུ་ཉིད་ནས་རྒྱུན་ལེགས་པར་སྐྱོང་བར་མཛད། དགྲ་ལྷ་འོད་ལྡན་
དཀར་པོར་གཏང་རག་གི་གཟབ་གསོལ་སྤྱན་འདྲེན་ཐོག་ལུང་འདྲི་མཛད་པའི་ཕྱིར་

ཕེབས་ཚིགས་བཅད་ལས། འོན་ཀྱང་ད་ལན་ངེད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་འདིའི། །གསང་
གསུམ་སྐུ་ཆར་ཤིན་ཏུ་ཆེར་ཉེན་པས། །ཅུང་ཟད་བདོ་བ་བྱུང་བར་རྒྱལ་སྲས་དང་། །རྩ་གསུམ་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོ་ཅུང་ཟད་དགོངས། །ཉེ་ལམ་ཀྲག་པའི་འབྲས་བཞིན་ཁ་དོག་མཚར། །མདོག་དང་བྲོ་བ་མི་མཚུངས་དེ་སྤྲུལ་ནས། །བསམ་སྦྱོར་ཐད་ཀར་ལེན་པའི་དངོས་པོ་འདི། །སློབ་དཔོན་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་པའི། །སྤྱོད་པ་བཟང་པོས་རང་གཞན་བརྗེ་བ་ཡི། །གནོད་ལན་ཕན་པ་འཇལ་བའི་ཐུགས་བསྐྱེད་འདིར། །ཁྱེད་ཅག་རྣམས་དང་ངེད་རྣམས་ཁྱེད་ཉིད་ཀྱི། །མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་རླབས་ཆེན་འདི་དག་ལ། །ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་། །ཐུགས་རྗེ་བཀའ་དྲིན་ཟབ་རྒྱས་བླ་མེད་ཀྱི། །ཆོས་འཁོར་ངོ་མཚར་བསྟན་པར་ཡིད་རང་
ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་འདི་སྐོར་གཞུང་བསྟེན་དགྲ་ལྷའི་གཙོ་བོར་དྲི་བ་དྲི་

ལན་མཛད་པ་དང་། གནམ་བསྐོས་གོང་མ་ཆེན་པོར་སྙན་སྒྲོན་དང་འབྲེལ་བཀའ་དཔྱད་ཇི་ལྟར་གནང་བ་སོགས་བླ་སྤྲུལ་རྒྱ་དེབ་དང་། ཝང་ཤུའི་དེབ་གཞུང་དུ་ཞིབ་འཁོད་འདུག་པ་རྣམས་མདོར་བསྡུས་ཙམ་བཀོད་པ་ཡིན་ཅིང་། རྒྱས་པར་གཞུང་སའི་ཡིག་ལམ་ཁག་ལས་གསལ་ལོ། །

(༢༥ བ་༥།

༥༢༣ ཐ་༤) གོརྵ་རྒྱལ་ཁང་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་ཕྱོགས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

304

དེར་རྒྱལ་བསྟན་ཉིན་མོའི་སྣང་བ་གསར་དུ་འཕེལ་ཕྱིར་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེའི་
གླེགས་བམ་ཆ་ཚང་སྒྲིལ་རྫས་རང་འགྲིགས་ཤིག་བཀའ་རྒྱ་དང་སྦྲགས་སྐྱེལ་བར་རྩེ་
དྲུང་སེར་སྨད་འཕྲིན་ལས་བསྟན་པ་རྫོང་བདའ་མཛད།
(༣༢༦ ཉ་༢།

༥༢༣ འ་༡༠) གཏེར་སྟོན་ལས་རབ་གླིང་པའམ་བསོད་རྒྱལ་གྱིས་

ཀོང་པོ་ཧོམ་འཕྲང་ནས་ཚེ་རྫས་དང་། རི་བྲག་ནོར་འབར་འདྲ་བ་ནས་ཨེ་མ་རིལ་བུ་དང་། དེའི་ཁ་བྱང་སོགས་གཏེར་ཁ་མང་དུ་བཞེས་ནས་སྐུ་མདུན་ལ་ཕུལ་ཞིང་། བསྟན་སྲིད་བདེ་བའི་ཐབས་སུ་ཞི་དྲག་གི་རིམ་གྲོའང་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲུབས་ནས་རེ་ཞིག་ཁམས་ཕྱོགས་སུ་ཐོན་ཕྱག་སྩལ།
(༣༢༧ ཉ་༡།

༥༢༥ ཐ་༣) ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་ལྔ་ནས་བཟུང་རེ་ཞིག་
ཐུགས་དམ་བཅད་རྒྱ་དམ་པོར་བཞུགས་ནས་ལྗགས་བསྙེན་ལ་ཤིན་ཏུ་འགྲུས་པར་མཛད།
(༣༢༧ ཉ་༤།

༥༢༥ ཐ་༡༡) ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་གསུམ་ཉིན་བཅད་རྒྱ་ལས་
བཞེངས་ཏེ་ཞལ་སྐོང་གི་སྦྱིན་སྲེག་ཁྲི་ཚར་ལྡུག་པར་མཛད།
(༣༢༧ བ་༡།

༥༢༥ འ་༢) འདི་སྐབས་ཀྱང་ཉིན་ལྟར་ཕྱག་དཔེ་སྔར་གསན་པ་
རྣམས་ལ་དོགས་གཅོད། མ་གསན་པ་རྣམས་ལྗགས་ཁྲིད། རྩོད་གྲྭ་སོགས་མཚན་
བཏགས་ཀྱི་གོང་བཞིན་མཛད་དེ་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་མཁྱེན་ཡོན་ཡར་ཟླ་ལྟར་སྤེལ་ཞིང་།
ཐོས་པ་ཉུང་ངུས་ཆོག་པར་འཛིན་པའི་ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་སྤ་བཀོང་བར་མཛད།

༣༡༽ལྕགས་བྱི་ལོ་སྨོན་གྱི་དགྱེས་མཆོད་སྔར་ལམ་ལྟར་དང་། ཡོངས་འཛིན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

305

ཕུར་ལྕོག་ནས་ནན་ཞུས་ངོར་གཞན་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གནང་བའི་
སྒོ་འཕར་ཕྱེས། ལྷོ་གནས་ཁག་ཏུ་ཕེབས་བཞེད་ཀྱིས་ཚལ་གུང་ཐང་དང་དགའ་
ལྡན། ལ་མོ། འོལ་དགའ། རྫིང་ཕྱི་སོགས་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དང་དེའི་ཉེ་སྐོར་
གྱི་དགོན་སྡེ་དང་། ཙཱ་རི་ཏྲར་རྩེ་སྐོར་དང་ཆོས་སྡེ་ཆེས་མང་བས་གུས་མཆོད་ལྷུར་ལེན་ཞུས། དད་འདུས་ཀྱིས་ལྷགས་པའི་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་ཆོས་འབྱོར་བདེ་
སྐྱིད་ཀྱིས་དཔལ་ལ་བཀོད་པར་མཛད། འཁྲུངས་གཞིས་སུ་ཕེབས་པར་བརྟན་གསོལ་ཞུས།

(༣༢༨ ཉ་༥།

༥༢༧ ཐ་༧) དགུང་གྲངས་ཉེར་ལྔར་ཕེབས་པ་ལྕགས་བྱི་གནམ་

ལོའི་རང་ཞལ་གསར་ཚེས་ཀྱི་ཐོག་མར་མ་གཅིག་ཚངས་སྲས་ཁྲོ་མོའི་གཏོར་སྐྱོང་མངའ་གསོལ་གྱི་རིམ་པ་དང་། ཚོམས་ཆེན་དུ་མཆོད་སྦྱིན་བརྒྱ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཅོ་འདྲི་བའི་དགྱེས་སྟོན་རླབས་པོ་ཆེ་འབུལ་བཞེས་མཛད།
(༣༢༨ བ་༤།

༥༢༧ འ་༡) དད་བརྩོན་རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པ་སྒོ་མང་མཚན་ཞབས་
བློ་བཟང་ངག་དབང་ནས་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཚོགས་མགོན་དུ་སྤྱན་འདྲེན་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་(༣༢༩ ཉ་༤།

༥༢༨ འ་༧) ཞབས་སོར་བཀོད་དེ་མདོ་འཆད་
པ་དང་། ཐུབ་པའི་འཁྲུངས་རབས་ལས་འཕྲོས་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་དགའ་སྟོན།
བསྟན་པ་རྒྱས་ཤིང་། འགྲོ་བ་བདེ་བའི་ལྗགས་བསྔོ་བདེན་བརྗོད་སོགས་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ཕྱག་སྲོལ་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་།(༣༢༩ བ་༤།

༥༢༩ འ་༩)

རྟེན་མཆོག་རྣམས་ལ་ཐུགས་སྨོན་གནས་གཟིགས་ཞིབ་རྒྱས་མཛད།

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

306

(༣༣༠ ཉ་༤།

༥༣༠ ཐ་༡༡) འདི་སྐབས་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་ཕུར་ལྕོག་རྗེ་བློ་
བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་ནས། ༧གོང་ས་ལྷ་མིའི་
རྣམ་འདྲེན་མཆོག་ཉིད་མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་བཞེངས་ཏེ་རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་སོགས་བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་རྒྱུན་སྤེལ་བའི་
མཁན་པོའི་བྱ་བ་མཛད་པའི་སྐབས་སུ་བབས་སོ་ཞེས་སྙན་བསྐུལ་གནང་བ་ན། དེ་ལྟར་ལགས་མོད། ད་ལྟ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་ཤས་ལས་མ་སོང་བས་འདུལ་གཞུང་དགོངས་དོན་བརྟན་པའི་ཡན་ལག་ལོ་བཅུ་ལོན་མཚམས་སུ་ཞུས་ཆོག་པ་དང་། དེའི་བར་རྗེ་ཉིད་ནས་སྔར་རྒྱུན་ལྟར་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་ཏེ་ཞབས་པད་ཀྱང་ལེགས་པར་བརྟན་དགོས་ཞེས་ཞུ་བར་མཛད་པ་ལ། སླར་ཡང་ཡོངས་འཛིན་མཆོག་ནས་འདི་སྐད་ཅེས། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་བཅས་མཚམས་ལ་གཅེས་སྤྲས་ཀྱི་དགོངས་
བཞེད་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་བཅས་སྤྱིར་བཏང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་རུང་། བདག་ཉིད་ལོ་ན་
སྨིན་པས་ཇི་ཙམ་འཚོ་འགྱུར་ཆ་མི་འཚལ་བས། ༧གོང་ས་མཆོག་ཉིད་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ད་ཡན་ལོ་ལྔ་ལོན་ཞིང་། ལྷན་ཅིག་སྦྱར་བ་ཐ་མ་དང་ལྡན་ན་གནས་མ་བཅས་པར་ལྗོངས་རྒྱུར་འགྲོར་རུང་བ་དང་། འཆར་ཀ་བསྙེན་པར་རྫོགས་དུས་ཀྱི་

མཁན་པོ་ཤཱ་རིའི་བུ་སོགས་ལ་དགོས་པའི་དབང་གིས་དམིགས་བསལ་གསུངས་པ་དང་རུང་མཐུན་སྦྱར་ཏེ་མཐོང་གོམས་རྡོ་ལག་བརྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་སྐོར་དག་ཐེར་
སྙན་གསོལ་ཞུ་རྒྱུའང་འགའ་ཞིག་མཆིས་པ་བཅས། བདག་ཉིད་ཁམས་བཟང་རིང་འདིར་ངེས་པར་གནང་སྩོལ་ཐུབ་པ་ཞེས་རྒྱུ་མཚན་དུ་མ་དང་སྦྱར་ཏེ་གསོལ་འདེབས་ནན་ཏན་ཆེར་མཛད་པ་དང་།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

307

ཇི་སྐད་དུ་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཀུན་དགའ་བོ། ཁྱོད་ཀྱིས་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་
བྱས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་བྱས་ན་ང་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས་གཏད་རབས་བདུན་
གྱི་རྣམ་ཐར་ལྟར་བསྟན་པའི་ཁུར་ཆེན་ལིང་འགེལ་གནང་བ་ལྷག་བསམ་ཕྲག་པར་དང་དུ་བཞེས་ཏེ་སྙིགས་ལྔའི་རང་མདངས་བདོ་བས་རྒྱལ་བསྟན་སྣུམ་ཟད་ཀྱི་མར་

མེ་ལྟར་ཉག་ཕྲ་བའི་སྐབས་འདིར་སྒྱིད་ལུག་དང་། ཞུམ་པའི་གོ་སྐབས་རིང་དུ་དོར་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་དྲི་བསུང་ལ་འཁོར་བའི་དད་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཚངས་སྤྱོད་དོན་དུ་གཉེར་བ་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་མཐའ་དག་དང་། ཐ་ན་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་དང་། གླིང་བར་ཚུན་ཆད་ནས་རང་དབང་མེད་པར་འདུས་པ་དག་ལ་ད་ཆོག་ཉེས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགེ་བསྙེན། དགེ་ཚུལ། དགེ་སློང་
གི་སྡོམ་པ་རྣམས་གནང་བ་ནི་བགྲང་བ་ལས་འདས་ཏེ་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཇི་ཉིད་ལ་བསླབ་པ་མནོས་པའི་ཁྲིམས་ལྡན་གྱིས་མ་ཁྱབ་པ་མེད་
ཅིང་། ད་ལམ་དབོ་ཟླའི་ཚེས་ཉེར་ལྔ་གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྦྱོར་དགེ་བར་ལས་ཀྱི་ཆོ་

གའི་སྒོ་འཕར་དང་པོར་ཕྱེ་བའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚེ་ཆོག་གླིང་སྤྲུལ་སྐུ་ངག་དབང་སྐལ་བཟང་
ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་མཚན་སོགས་བཞི་ལ་དགེ་བསྙེན་ནས། དགེ་ཚུལ་གྱི་བར་དང་།

མངའ་རིས་སྤྲུལ་སྐུ་ངག་དབང་བློ་བཟང་མཁས་གྲུབ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཉེར་བདུན་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་སྩལ། གཞུང་ས་ནས་ཀྱང་
རྟེན་འབྱུང་ལེགས་འབུལ་བཏེག འདི་ཉིན་གནས་ཆུང་སྤྲུལ་པའི་ཆོས་སྐྱོང་དཔལ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

308

ལྷའི་གཟབ་གསོལ་སར་སྐུ་ཕེབས་ཀྱིས་སྐུ་བཅར་སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ་༧གོང་ས་ཆེན་
པོའི་སྐུ་གམ་དུ་མངགས་ཏེ་སྡོམ་རྒྱུན་ཐོག་མར་སྤེལ་བ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞེས་མཇལ་
དར་རྟེན་གསུམ་ཞིག་ཕུལ།
(༣༣༡ ཉ་༥།

༥༣༢ ཐ་༨) ཚེས་སུམ་ཅུ་ཉིན་སེར་སྨད་ཤར་བ་ཆོས་རྗེའི་སྤྲུལ་སྐུ་
བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན་དང་། བླ་སྨན་མཁན་ཆུང་བྱམས་པ་ཐུབ་དབང་
སོགས་བསྒྲུབ་བྱ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ཚིགས་ཕྱི་མའི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་འབོགས་པར་མཛད། འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་པ་ཉིད་ཀྱང་ལས་གྲལ་དུ་ཕེབས་ནས་ཕྱག་ལེན་གྱི་ངོ་སྤྲོད་ཞིབ་པ་གནང་།
(༣༣༢ ཉ་༥།

༥༣༣ འ་༣) ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་ལེགས་བཤད་སྒྲོག་པའི་དགའ་ཚལ་
བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་ནི་རྗེ་གོང་མ་ན་རིམ་གྱི་གདན་ས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་སོགས་ནས་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན་དཔའ་བོ་དང་། དཔའ་མོ་ངང་གིས་འདུ་བ། དམ་ཅན་རྡོ་རྗེའི་སྲུང་མ་སྤྲིན་བཞིན་དུ་འཁྲིགས་པའི་བྱིན་རླབས་ཅན་གྱི་གནས་དམ་པ་ཡིན་པ་དང་། ཙཱ་རི་
དག་པ་ཤྲཱི་ཡང་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་ཡབ་ཡུམ་མངོན་སུམ་བསྟི་བའི་གནས་
མཆོག་དག་པ་མཁའ་སྤྱོད་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཅས་པ་ནོར་འཛིན་གྱི་གཞི་འདིར་དངོས་སུ་འཕོས་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་བྱིན་རླབས་དང་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གཏེར་
མཛོད་དུ་གྱུར་པ་དང་།
གཞན་ཡང་བཀའ་ཐང་ལས། བསམ་ཡས་མཆིམས་ཕུ་ཡར་ལུང་ཤེལ་གྱི་

བྲག །ཡེར་པ་ཟླ་བ་ཕུག་གི་གནས་འདི་གསུམ། །བསམ་ཡས་ཁྲ་འབྲུག་ར་སའི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

309

གཙུག་ལག་དང་། ཟུང་དུ་སྦྲེལ་བའི་གནས་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་གནས། །ཞིང་མཆོག་དམ་པ་ཀུན་ལའང་དེ་ལས་མེད། །འདི་གསུམ་གནས་ལ་མཆོག་ཐུན་གང་སྒྲུབ་པ། །སྒྲུབ་པ་བྱེད་ན་མི་འགྲུབ་གང་ཡང་མེད། །གནས་འབྲེལ་ཙམ་ཡང་རིག་འཛིན་གྲལ་ལ་ཚུད། །ཕུང་པོ་བོར་ན་མཁའ་སྤྱོད་གནས་སུ་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གནས་ཆེན་རྣམས་སུ་ཆིབས་ཀྱི་ཞལ་ལོ་བསྒྱུར་ནས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་དུ་དངོས་བཤམས་ཡིད་སྤྲུལ་གྱི་མཆོད་སྤྲིན་རླབས་པོ་ཆེ་སྤྲོ་བ་དང་། མ་གཅིག་རེ་མ་ཏི་སོགས་གནས་ཀྱི་སྲུང་མ་མཐུ་བོ་ཆེ་རྣམས་ལ་ལས་བཞིའི་ཕྲིན་ལས་གཉེར་དུ་གཏོད་པ། རིས་མེད་
པའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་མཐའ་དག་ལ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་དགའ་སྟོན་འགྱེད་པ། གང་
གི་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་འགྲོ་བ་མི་དང་མི་མིན་ཐམས་ཅད་སྨིན་གྲོལ་གྱི་སྐལ་བཟང་
ལ་འགོད་པ། གསང་བ་གསུམ་གྱི་མཛད་འཕྲིན་མཐའ་དག་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཆེན་
འབའ་ཞིག་ཏུ་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཐུགས་སྨོན་རྒྱ་ཆེའི་མཚམས་སྦྱོར་མཛད་པ་སོགས་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་མ་ཞིག་ལ་ཉེ་བར་དམིགས་ནས་རིམ་བཞིན་ཞབས་སོར་འགོད་པར་ཐུགས་ཐག་ཆོད་པ་ན།

མནལ་ལམ་དུ་ཨཱུ་ཌཱི་ཡ་ནའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་གསལ་བར་བྱོན་ནས་རྡོ་རྗེའི་བརྡ་ཚིག་གིས་ཆེད་དུ་བསྐུལ་བ་བཞིན་གནས་ཆེན་ཁག་ལ་འབྱོན་རྒྱུའི་སྔོན་འགྲོ་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ་སྐུ་འཁོར་ཉུང་བསྡུས་ཀྱིས་བྲག་ཡེར་པར་གསང་སྟབས་སུ་བྱོན་ནས་
ལྷ་ཁང་ཁག་ལ་མཆོད་སྤྲིན་དང་། ཁྱད་པར་ཡར་ངོའི་ཚེས་བཅུ་དང་བསྟུན་ཟླ་བ་ཕུག་གི་སློབ་དཔོན་ལ་ན་བཟའ་ཆ་ཚང་དང་། དངུལ་གྱི་ཞལ་ལི། ཚོགས་འཁོར་སྟོང་ཚར། དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་མང་འགྱེད་དང་། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མའི་ལྗགས་ལུང་། ལྷ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

310

རི་སྙིང་པོའི་མགུལ་དུ་ལྷ་བསངས་ཀྱི་གསུང་ཆོག་རྒྱས་པ་བཅས་གནང་ཚོད་འདུགདངོས་གཞི་ཧོར་ཟླ་གསུམ་པའི་ཚེས་བཅུ་བདུན་ཉིན་སྐུའི་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བའི་
ཞབས་ཕྱིར་ཡོངས་འཛིན་ཤར་པ་ཆོས་རྗེ་གླིང་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ། སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ་
གཡུ་ཐོག་པ། སྐུ་བཅར་གསོལ་གཟིམ་མཆོད་གསུམ། སྐུའི་གཅེན་པོ་བྱམས་པ་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་ལྡན། མཁན་དྲུང་བྱམས་པ་བསྟན་འཛིན་དང་། བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས།

ཆབ་མདོ་འཕགས་པ་ལྷ། གདན་ས་གསུམ་གྱི་སློབ་དཔོན་རེ། གཞན་ཡང་སྐྱ་སེར་གྱི་

དྲུང་འཁོར་དུ་མའི་ཚོགས་དང་བཅས་གྲུ་འཛིན་གཉིས་པའི་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་ནས་ཆིབས་ཀྱི་ཞལ་ལོ་བསྒྱུར་ཏེ་(༣༣༣ བ་༡།

༥༣༥ འ་༤) གུང་ཐང་པ་ནས་འཚམས་ཞུ་
དང་། སེར་སྦྲེངས་ཀྱིས་སྔུན་བསུས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བྱོན། རྟེན་རྣམས་ལ་
མཆོད་རྫས་དང་སྙན་ཤལ་སོགས་གནང་སྟེ་གནས་གཟིགས་ཞིབ་པར་མཛད། (༣༣༣ བ་༢།

༥༣༦ ཐ་༡། བཏུས་) དེ་ནས་ཆིབས་ཐོན་གྱིས་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་
རྒྱལ་བའི་གླིང་གི་(༣༣༤ ཉ་༡།

༥༣༦ འ་༨) ངུར་སྨྲིག་འཛིན་པ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མའི་སེར་
སྦྲེངས་ཀྱི་དབུས་ལམ་བརྒྱུད་གླིང་གི་མདུན་ངོགས་ཆིབས་སྟེགས་འཁྲིས་ནས་

ཕེབས་བྱམས་ལས་བཤོལ་ཏེ་ཡབ་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེར་ཞལ་ཕྱོགས། ཐུགས་ཡིད་དང་བ་ཆེན་པོས་སྐུ་ལུས་ཡོངས་སུ་ཕབ་པའི་ཕྱག་གསུམ་འབུལ་བ་གནང་ནས་སྤོས་སྣེ་སོགས་ཀྱི་སྲི་ཞུར་བརྟེན་ནས་ཁྲི་ཐོག་ཁང་གི་གཟིམས་
ཆུང་དུ་ཕྱག་ཕེབས། ཁྲི་རིན་པོ་ཆེས་གཙོས་བླ་མ་ལས་སྣེ་གཞིས་བྱེས་ཚང་མས་
མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་ཕུལ། ཕྱི་ཉིན་བླ་སྤྱི་ནས་གསེར་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེའི་སྟེང་དུ་
གདན་དྲངས་ཏེ་ཕེབས་སྟོན་གྱི་དཀར་སྤྲོ་དང་། དངོས་འབུལ་རྒྱ་ཆེར་སྤྲོས་པར་བླ་གྲྭ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

311

ཡོངས་རྫོགས་ལ་མཇལ་ཕྱག་གི་དགའ་སྟོན་སྩལ། ཡངས་པ་ཅན་དང་། གསེར་གདུང་ཁང་དུ་གནས་གཟིགས་ཐོག རྟེན་སོ་སོར་སྙན་ཤལ་དང་། ཐུགས་སྨོན་རྒྱ་ཆེར་གནང་།
ཚེས་ཉི་ཤུ་ཉིན་གདན་ས་ཆེན་པོའི་ཁོར་ཡུག་གླིང་སྐོར་དུ་ཞབས་ཀྱིས་

བཅགས་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་ཁྲུས་གསོལ་དང་། བྱང་དུ་ཐང་ལྷའི་གསོལ་མཆོད། ཤར་དུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསོལ་འདེབས་ཤར་གངས་རི་མ། སྒྲུབ་ཕུག་ཏུ་བླ་མ་མཆོད་པ། ཆོས་རྒྱལ་དང་། དགེ་བསྙེན་གྱི་བསྟོད་པ་འཕྲིན་བཅོལ། རྗེའི་གྲུབ་རྟགས་ལས་
བྱུང་བར་གྲགས་པའི་ཆུ་མིག་གི་འགྲམ་སྤང་གཤོངས་ཀྱི་རྡོ་ཁྲིའི་ཐོག་ནས་དགའ་
ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མ་དང་། རྒྱལ་དབང་བདུན་པས་མཛད་པའི་རྒྱུན་བཟང་ཆུ་བོ་རྣམ་བཞི་མ་སོགས་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཡོངས་འཛིན་རྣམ་པ་གཉིས། ཆབ་མདོ་འཕགས་ལྷ་སོགས་སྐུ་འཁོར་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གསུང་འཕང་མཐོན་པོས་དགྱེས་བཞིན་དུ་གསུང་བར་མཛད།
(༣༣༤ བ་༡།

༥༣༧ འ་༡༠) ཚེས་ཉེར་གཉིས་ནས་བཟུང་ཉིན་ལྔའི་རིང་བཅད་
རྒྱར་བཞུགས་ནས་རྗེ་བླ་མ་རིགས་གསུམ་སྤྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྗགས་བསྙེན་གནད་སྨིན་
བསྐྱངས།
(༣༣༤ བ་༣།

༥༣༧ འ་༥། ཚེས་༢༩) དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་གཟབ་གསོལ་
གྱི་གསུང་ཆོག་རྒྱས་པ་མཛད། ཚེས་སུམ་ཅུ་ཉིན་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་གསོ་སྦྱོང་གི་ཚོགས་དབུར་བྱོན་ནས་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་གསུངས། འདི་ཉིན་གསེར་སྡོང་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱན་སྔར་མཆོད་སྤྲིན་སྣ་ལྔ་སྟོང་ཚར་སྒྲིག་འབུལ་དང་འབྲེལ་སྐུ་འཁོར་ནང་མ་རྣམས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

312

དང་། དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ། བླ་སྤྲུལ། སློབ་དཔོན། རྣམ་གྲྭ་གསུང་བཟང་བ་བཅས་
ནས་ཆོག་གྲྭ་ཞུས་ཏེ་རབ་གནས་རྟ་ཐོག་མ་མཛད། འདི་སྐབས་དམ་ཚིག་པ་སོ་སོར་ཡེ་ཤེས་པ་དངོས་སུ་ཞུགས་པའི་རྟགས་སུ་ཕྱིའི་གནམ་གཤིས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ལེགས་
པ་བྱུང་། བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་འཐོར་བ་དང་ཆབས་ཅིག་རྟེན་གཙོ་ཁག་ལ་རིན་
པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་། ན་བཟའ། སྙན་ཤལ། མཆོད་རྫས་སོགས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་འགྲེམས་
འབུལ་གནང་།
(༣༣༤ བ་༦།

༥༣༨ ཐ་༨) ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་དབང་བསྐུར་རི་རྩེར་
བྱོན་ནས་ལྷ་བསངས་དགྲ་ལྷ་དཔངས་བསྟོད་ཀྱི་གསུང་ཆོག་མཛད།
(༣༣༥ ཉ་༣།

༥༣༨ འ་༨) ཚེས་བཞི་ཉིན་གདན་ས་ཆེན་པོ་ནས་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར་
ཏེ་འབྲོག་རི་སྒང་ནས་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དེའི་གཤམ་ནས་དགའ་ལྡན་བླ་མ་ལས་སྣེ་
སོགས་ཕེབས་སྐྱེལ་བ་རྣམས་ནས་མཇལ་དར་ཕུལ་བར་རང་སློག་གིས་ཕྱག་དབང་དང་། ལེགས་སྐྱེས། སྔར་སྲོལ་འཆད་ཉན་དང་། སྒྲིག་ཁྲིམས་གནོན་འཁུར་མི་ཉམས་
ཡར་ལྡན་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་བཅས་སྩལ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བྱོན་པར་ལ་མོ་བ་
ནས་འཚམས་ཞུ་དང་། སེར་སྦྲེངས། སྤོས་སྣེ་སོགས་ཀྱིས་གདན་དྲངས་ཏེ་མཆོད་
ཁང་ཀ་བརྒྱད་མའི་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་བཀོད།
(༣༣༥ ཉ་༦།

༥༣༩ ཐ་༢) ཚངས་པ་དུང་ཐོད་ཅན་ཁོག་ཞུགས་ཀྱིས་བརྟན་

བཞུགས་རྒྱས་པ་དང་གསོལ་སྟོན་གྱི་བསྙེན་བཀུར་ཞུས་ཤིང་། དུས་སྟོན་གྱི་འཆམ་

གཟིགས་ཀྱང་ཕུལ། ལྷ་རྟེན་ལ་ཕྱག་ནས་དང་། ལ་མོ་ལྕོག་ཏུའང་སྤྱན་གཟིགས་སྙན་ཤལ། བསྐང་བ་སྒྲུབ་རྒྱུའི་ཐེབས་སོགས་སྩལ།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

313

(༣༣༥ བ་༡།

༥༣༩ ཐ་༦) ལ་མོ་ནས་རིམ་གྱིས་ཕྱགས་བཏེག(༣༣༦ ཉ་༥།

༥༤༠

འ་༡༢) འོལ་དགའ་རྫིང་ཕྱི་བྱམས་པ་གླིང་དུ་ཕྱག་ཕེབས།
(༣༣༦ ཉ་༦།

༥༤༠ འ་༧) མི་ཕམ་མགོན་པོའི་སྣང་བརྙན་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་
མཆོད་པ་སྣ་ལྔ་སྟོང་ཚར། གསེར་ཆབ། སྙན་ཤལ། བཟང་གོས་ཀྱི་ན་བཟའ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སོགས་འབུལ་བ་གནང་།
(༣༣༦ བ་༢།

༥༤༠ འ་༡) བྱམས་པ་བྲག་ཕུག་སོགས་རྟེན་བྱིངས་ལའང་སྙན་

དར་དང་གསེར་ཆབ་སོགས་འབུལ་བ་གནང་།
(༣༣༦ བ་༤།

༥༤༡ ཐ་༥) ཚེས་བཅུ་གཉིས་ཉིན་འོལ་དགའ་ནས་ཆིབས་ཐོག་ཐོན་
ཏེ་(༣༣༧ ཉ་༡།

༥༤༡ འ་༡༠) ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་
ལག་ཁང་གི་ཡང་སྟེང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རིམ་ཕེབས་ཀྱི་གཟིམས་ཆུང་བྱིན་ཅན་

བཀའ་གདམས་ཕོ་བྲང་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད། དེ་ནས་འདུ་ཁང་ཆེན་མོར་རྒྱལ་སྤྱི་སོའི་སྟོན་མོའི་ཐོག མངའ་དྭགས་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཞིས་མཁས་
པ་མགུ་བ་སྐྱེད་པའི་གཞུང་དོན་ལ་བརྒལ་བརྟག་གི་བགྲོ་གླེང་ཕུལ།
(༣༣༧ ཉ་༦།

༥༤༢ ཐ་༩) ༧རྒྱལ་མཆོག་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་སྐྱེ་འགྲོའི་བསོད་
ནམས་ཀྱི་མཆོད་སྡོང་ལེགས་པར་བསྐྲུན་པའི་རྟེན་གཙོ་མི་ཕམ་མགོན་པོའི་སྤྱན་སྔར་མཆོད་པ་སྣ་ལྔ་སྟོང་ཚར་སྒྲིག་འབུལ་དང་འབྲེལ་བསྟན་འགྲོའི་དགེ་ལེགས་ཀྱི་

དཔལ་ཡོན་མུ་མེད་དུ་སྤེལ་ཕྱིར་སྐུ་འཁོར་ཞབས་འབྲིང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་
འཛིན་པ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དཔལ་འཇིགས་མཛད་རྡོ་རྗེའི་སྐུར་བཞེངས་ཏེ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཆོ་ག་རྒྱས་པ་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོའི་ཆར་འབེབས་སྦྱོར་དངོས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

314

མཇུག་གསུམ་ཞི་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱིན་སྲེག་དང་བཅས་པ་ཕྱག་ལེན་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་མཛད།
(༣༣༧ བ་༤།

༥༤༢ འ་༤) ཚེས་ཉི་ཤུ་ཉིན་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་ནས་རེ་ཞིག་ཕྱག་
བཏེག
(༣༣༧ བ་༦།

༥༤༣ ཐ་༥) གངས་ཅན་གྲུབ་པའི་ཁྱུ་མཆོག་མི་ལ་བཞད་པ་རྡོ་རྗེའི་
སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་སྒམ་པོ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་གྱི་གདན་ས་དྭགས་ལྷ་སྒམ་པོའི་
(༣༣༨ ཉ་༡།

༥༤༣ ཐ་༨) གཟིམས་ཆུང་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད།
(༣༣༨ ཉ་༢།

༥༤༣ ཐ་༩) སྒམ་པོའི་གཟིམས་ཕུག་རྩེ་ཤོད་ལེ་ལག་ཚང་མར་
མཆོད་སྤྲིན་རྒྱ་ཆེར་བཤམས་ཏེ་གནས་གཟིགས་ཐུགས་སྨོན་ཞིབ་རྒྱས་མཛད།
(༣༣༨ ཉ་༣།

༥༤༣ འ་༡༢) ཚེས་ཉེར་ལྔ་ཉིན་འཁྲུངས་གཞིས་གླང་མདུན་དུ་
ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་ཏེ་ཚོམས་ཆེན་དུ་དཀར་སྤྲོ་གསོལ་སྟོན་དང་། དངོས་འབུལ་གྱི་རྟེན་འབྱུང་རྒྱས་པར་བསྟར།
(༣༣༨ བ་༤།

༥༤༤ འ་༡༢) ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ཚེས་ལྔ་ཉིན་འཁྲུངས་སྐར་དང་སྟབས་
མཚུངས་སུ་འཁྲུངས་ལྷ་རྣམ་གཉིས་ཉི་འོད་དུ་སླར་ཡང་སྤྱན་འདྲེན་གཟབ་གསོལ་དང་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆས་དང་། བཙན་ཆས་ཆ་ཚང་ཁ་གསར་སྤུས་ལེགས་སྒྲོན་འབུལ་གནང་སྟེ་གང་ཅིའི་གཉེར་གཏད་འཕྲིན་བཅོལ་བསྐྱངས་པར་ཁས་ལེན་དམ་བཅའི་ཐ་
ཚིག་གསང་མཐོར་བསྒྲགས།
(༣༣༨ བ་༦།

༥༤༤ འ་༤) ཚེས་བདུན་ཉིན་བཤད་སྒྲུབ་བསྟན་པའི་གཞི་འཛིན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

315

བང་རིམ་ཆོས་སྡེར་མངོན་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར།
(༣༣༩ ཉ་༡།

༥༤༤ འ་༢) ཆུ་བརྒྱུད་རྒྱལ་ཅེན་ཁོག་བརླམས་བཅས་ཀྱིས་མདུན་

བདར་བཞིན་པར་ཟིམས་ཆུང་ཁྲི་ཐོག་ཕོ་བྲང་དུ་སྤྱན་དྲངས་ནས་ཕེབས་སྟོན་གྱི་

དཀར་སྤྲོ་དངོས་འབུལ་དང་(༣༣༩ ཉ་༢།

༥༤༥ ཐ་༤) མདོ་ལུགས་ཀྱི་བརྟན་བཞུགས་

གསོལ་འདེབས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་ཞུས།
(༣༣༩ ཉ་༦།

༥༤༥ འ་༩) བམ་ཆོས་གྲྭ་དམངས་བཅས་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་
བཞིན་དེར་ཚོགས་པའི་སྐྱ་སེར་གྱི་སྐྱེ་བོ་གྲངས་ལས་འདས་པར་དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་
མ་དང་། ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མ། འཕགས་བསྟོད་བཅས་ཀྱི་ཆོས་འབྲེལ་སྩལ་ཏེ་སྐྱེ་
བ་དོན་ལྡན་གྱི་སྐལ་བཟང་ལ་འགོད་པར་མཛད།
(༣༣༩ བ་༣།

༥༤༦ ཐ་༢) ཚེས་བཅུ་གསུམ་ཉིན་སྐལ་བཟང་གི་འཁོར་སློབ་ཉུང་
བསྡུས་དང་བཅས་གནས་གསུམ་གྱི་ཌཱ་ཀི་བྱེ་བ་འབུམ་གྱི་ཚོགས་ཁང་གནས་
མཆོག་ཙཱ་རི་དག་པ་ཤྲཱིའི་ཕྱོགས་སུ་གསེར་ཞལ་རིམ་གྱིས་བསྒྱུར་ནས་ཅིག་ཅར་དུ་ཕེབས་པ་ན། འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་གསོལ་འདེབས་ཕུར་ཚུགས་དང་། རྒྱལ་ཡུམ་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་སྤྱན་སྔར་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར་བ་སོགས་མཆོད་འབུལ་རླབས་པོ་ཆེ་དང་། ཚུལ་ཁང་ཁག་ལ་ཚུལ་ཐེབས། ཕོ་བྲང་གཡུ་མཚོར་མཚོ་རྫས་འདེབས་པ་དང་། མཚོ་གཟིགས་བཅས་མཛད་ནས་གནས་ཆེན་ཙཱ་རི་ཏྲ་དངོས་ལ་རྩེ་སྐོར་ལེགས་པར་བསྐྱངས། འདི་སྐབས་༧གོང་ས་མཆོག་ཉིད་སྐུ་ངལ་གྱི་རྣམ་པ་ཡེ་མི་
མངའ་བར་ཕལ་ཆེར་ཞབས་ཐང་མ་ཁོ་ནར་ཕེབས་ཤིང་། རྩོལ་ཁྱད་ལའང་ཞབས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

316

འབྲིང་སུས་ཀྱང་དོ་ཟླ་མེད་པར་སྔོན་སྔོན་འབའ་ཞིག་ཏུ་འབྱོན་པ་ཞིག་ཡོད། ལ་ཀླུང་བཤུལ་ལམ་རྩུབ་པོ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་ཕེབས་ཀྱང་ཞབས་ཕྱགས་ཀྱི་མཐིལ་ཟད་པ་དང་།
འཚེམ་སྐུད་བྲལ་བ་སོགས་གཏན་ནས་མི་ཡོང་། གསང་ཆབ་དང་། ལྗགས་མཆིལ། ཞལ་ལུད་དོར་བ་རྣམས་རྙེད་དུ་རེ་ནས་འཕྲལ་དེར་བཙལ་ཀྱང་། མི་མ་ཡིན་དག་གིས་དད་རྟེན་དུ་ཞུས་འགྲོ་བ་ལྟར་བུས་ཤུལ་ཙམ་ཡང་མི་མངོན་པར་གཏན་མེད་དུ་འགྲོ་ཞེས་དེ་སྐབས་སྐུའི་གྲིབ་མ་བཞིན་དུ་འབྲང་བའི་སྐུ་བཅར་ནང་མ་ཆེ་བགྲེས་
རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ནས་གསུང་བ་ཐོས།
(༣༤༠ ཉ་༤།

༥༤༦ འ་༢) ཚེས་ཉེར་གཅིག་ཉིན་འཁྲུངས་གཞིས་སུ་ཞབས་སོར་
ལེགས་པར་འཁོད།
(༣༤༠ ཉ་༦།

༥༤༧ ཐ་༦) ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཞི་ཉིན་ཡབ་གཞིས་གླང་མདུན་
པ་ནས་ཉེར་ལྔའི་དགུང་ཀེག་གི་འགལ་རྐྱེན་ཞི་ནས། ཞབས་ཟུང་བསྐལ་བ་རྒྱ་མཚོར་བརྟན་ཆེད་རྣམ་གྲྭ་གསུང་བཟང་བ་རྣམས་གསུང་ཆོག་ཏུ་སྦྲན་ཏེ་ཉི་འོད་དུ་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་ཚོགས་རྒྱས་པར་བསྒྲིགས། གཅེན་པོ་གུང་
སོགས་འཁྲུངས་གཞིས་ཀྱི་ངོ་འབངས་རྣམས་ལ་གོ་བབས་དང་མཐུན་པའི་གནང་ཆ་ལེགས་སྐྱེས་གཟབ་པར་སྩལ་ནས་ཚེས་དྲུག་ཉིན་ཆིབས་ཐོག་ཐོན། ལམ་འཁེལ་གྱི་

སྐྱེ་བོ་དུ་མའི་འཕྲལ་ཡུན་འདོད་པའི་རེ་བ་འཇོ་བཞིན་དུ་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དུ་ཕྱག་ཕེབས།

༣༢༽དགོན་སྡེ་ཁག་དང་ལྷ་རྟེན་རྣམས་ལ་འབུལ་མཚོན་རྒྱ་ཆེར་སྦྱོར་འཇགས།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

317

རྒྱལ་དུ་བཅད་རྒྱར་བཞུགས་པ་དང་ལྷ་སྲུང་ལ་གསོལ་མཆོད། རྒྱལ་ལྷ་ཐོག་དང་ལྷ་མོའི་བླ་མཚོར་གནས་གཟིགས་དང་མཆོད་བསྙེན། འོལ་དགའ་ཆོས་ལུང་དགོན། ལྷ་སྡིངས་རྣམ་རྒྱལ་གླིང་། འབྲི་གུང་གདན་ས་ཐེལ། ཁྲ་འབྲུག སྲོང་
བཙན་བང་སོ་སོགས་སུ་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་པར་ལྷ་མི་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་བསུ་

སྐྱེལ་གུས་མཆོད་ཁ་ཡར་ཞུས་ཤིང་བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེའི་རྩ་བར་དགོངས་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གིས་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་ལམ་ལ་བཙུད།

མངའ་དྭགས་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་མང་འགྱེད་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་
དང་། ཐེབས་རྩ་མཆོད་རྫས་སོགས་གྱ་ནོམ་པ་སྦྱོར་འཇགས་སྩལ། འདིས་མཚོན་ཕེབས་ལམ་གྱི་དགོན་ཁག་ཚང་མར་མང་སྐོལ་དངུལ་འགྱེད་སྤྱི་འཇོག་བཅས་མ་
སྩལ་བ་མེད། བྱམས་ཆེན་མཐེབ་འགུལ་མའི་སྤྱན་སྔར་སླར་ཡང་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱས་

པ་དང་། གསེར་ཆབ། སྙན་ཤལ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། རྗེ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ནས་བཟུང་༧རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་སོགས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་ཉིས་བརྒྱ་སྐོར་ཡོངས་རྫོགས་ལ་
གསེར་ཆབ་དང་། སྤྱན་འབྱེད། ཀླུ་གཉིས་དང་། ཇོ་བོ་རྒྱལ་མཚན། རྟ་རྒོད་ཤེལ་ལྕགས། དྲག་རྒྱལ་མ་དང་། གཡུ་སྒྲོན་མ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་མཁར་སོ་སོར་མཐུན་རྫས་
དང་། དར་འཕན་གསོལ་མཆོད་སོགས་མཛད།
(༣༤༡ ཉ་༡།

༥༤༨ ཐ་༥) ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་མངའ་དྭགས་རྒྱལ་གསུམ་དང་།
ཕྱོགས་འདུས་ཀྱི་དགེ་འདུན་བཅས་འདུས་ཚོགས་ཆེས་མང་བའི་ཚོགས་མགོན་དུ་
ཕེབས་ཏེ་གསོ་སྦྱོང་དང་། དབྱར་བདག་བསྐོ་ལས། ཚུལ་ཤིང་བཞེས་པ་བཅས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

318

མཛད། ཚེས་བཅུ་དྲུག་གི་ཐོ་རེངས་གཟིམས་ཆུང་བཀའ་གདམས་ཕོ་བྲང་དུ་དབྱར་སྔ་མ་ཞལ་བཞེས་གནང་། དེ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་ཕྱག་འདེབས་པར་མཛད་པའི་དབང་དྲག་རོལ་པའི་དགའ་ཚལ་དུ་ལན་གཉིས་ཕེབས་ཏེ། དེ་ཝི་ཀོ་ཊིའི་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོར་སྙན་ཤལ་སྣ་ལྔ་སྨོན་ཚིག་ཅན་དང་།(༣༤༡ ཉ་༦།

༥༤༨ འ་༥) པོ་ཏ་ལའི་ཆོས་འབྱུང་སྟེང་ཤོད་ཀྱི་མགོན་པོ་ཆོས་རྒྱལ་
ལྕམ་སྲིང་སོགས་ལའང་སྙན་ཤལ་སྣ་ལྔ་དང་། མདའ་མཚོན་གོ་ཁྲབ་སོགས་སྤྱན་གཟིགས་མང་པོ་དང་བཅས་འཕྲིན་བཅོལ་གཉེར་གཏད་ཡང་དག་པར་མཛད། དེ་ནས་བསིལ་བ་ཚལ་གྱི་དཔལ་མགོན་ཞལ་ལ་སྙན་དར་སྣ་ལྔ་ཞལ་བྱང་ཅན་དང་། ཀ་པཱ་ལ། བུམ་པ། མི་རྐང་གི་གླིང་བུ་སོགས་ཕྱག་མཚན། མཆོད་གཏོར། གཞན་ཡང་མགོན་པོ་གུར་དང་། ཡུམ་ཆེན་བཞི་སོགས་ལའང་སྙན་ཤལ་མཐུན་རྫས་དུ་མ་
འབུལ་བ་གནང་།

(༣༤༡ བ་༤།

༥༤༩ ཐ་༡༠) ཚེས་བཅུ་བདུན་ཉིན་རྒྱལ་ལྷ་ཐོག་ཏུ་ཕྱག་ཕེབས་ཏེ་
མཁའ་འགྲོ་སྙིང་ཕུག་ཏུ་གྲགས་པའི་ཚོགས་ཁང་དུ་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། བླ་
མཆོད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མ་སོགས་ཀྱི་ཞལ་འདོན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གསུངས། ཚེ་གཅིག་ཟུང་འཇུག་བརྙེས་པའི་གྲུབ་མཆོག་ཐར་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྐུ་བརྙན་རིན་
པོ་ཆེ་དང་། ཐུགས་དམ་གྱི་རྟེན་རྣམས་ལ་སྙན་ཤལ་ཕུལ་ཏེ་ཐུགས་སྨོན་སོགས་
ལེགས་པར་གནང་།

(༣༤༡ བ་༦།

༥༤༩ འ་༨) མཆོད་རྟེན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ལ་ཞབས་སྐོར་དང་། སྒྲུབ་
ཕུག་ཏུའང་ཕེབས་ཏེ་ཐུགས་སྨོན་མཛད། དེ་ནས་རྒྱལ་མཐིལ་དུ་ཕྱག་ཕེབས། གྲྭ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

319

ཚང་ནས་རྡོ་གཅལ་དུ་འཆམ་གཟིགས་གཟབ་རྒྱས་ཕུལ།
(༣༤༢ ཉ་༣།

༥༥༠ ཐ་༣) ཚེས་བཅུ་དགུ་ནས་བཟུང་བདུན་ཕྲག་གཅིག་རིང་སྐུ་
མཚམས་དམ་པར་བཅད་དེ་ཡི་དམ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བར་མཛད་ནས་བཅད་གྲོལ་མཚམས་དགའ་ཚལ་དུ་བྱོན་ནས་ཞལ་སྐོང་གི་སྦྱིན་སྲེག་དང་། ཞར་ལ་དམ་ཁོངས་མགོན་ཁང་དུ་མཆོད་གཏོར་སྒྲིག་འབུལ་གྱིས་གསུང་

བསྐང་མདོར་བསྡུས་དང་། གསེར་སྐྱེམས་ཀྱང་འབུལ་བ་གནང་།
དེ་ནས་ལྷ་མོའི་བླ་མཚོ་མུ་ལི་དིང་གི་འགྲམ་ངོགས་སུ་སྟོན་འཁོར་ཉུང་བསྡུས་
ཀྱིས་ལན་རེ་གཉིས་ཙམ་ཕེབས་ཏེ་མཚོ་ཞལ་ལ་ཐོག་གི་རྡོའི་བཞུགས་ཁྲིའི་སྟེང་ནས་ལྷ་མོའི་སྤྱན་འདྲེན་བསྐང་བ་མཆོད་བསྟོད་འཕྲིན་བཅོལ་དང་བཅས་མཚོ་
གཟིགས་མཛད་པར། ལན་དང་པོའི་སྐབས་གངས་འཐུལ་དང་སྨུག་པ་འཐིབས་པ་སོགས་གནམ་གཤིས་རྩུབ་པས་མཚོ་མཇལ་བཞེད་པ་དང་མཐུན་པ་མ་བྱུང་བ་དང་། དེའི་མཐུས་ད་རེས་གནས་འདིར་ཆེད་དུ་ཡོང་བར་དོན་མ་མཆིས་སོ་སྙམ་དུ་ཅུང་ཟད་དགོངས་འཁྲུགས་ཀྱི་རྣམ་པའང་བྱུང་སྐད་དང་། ལན་གཉིས་པའི་སྐབས་ཆར་སྨུག་ན་བུན་སོགས་མཚོ་ཞལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་འགལ་རྐྱེན་གང་ཡང་མེད་པར་གནམ་
ཁད་དྭངས་ཤིང་། ཉི་འོད་དྲོ་འཇམ་གསལ་བར་ཤར་བས་མ་གཅིག་རེ་མ་ཏི་དངོས་
ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་། འབྱུང་འགྱུར་ལུང་དུ་སྟོན་པའི་མཚན་མ་མཐའ་
ལས་འདས་པ་ཐུགས་དགོངས་ཀྱི་རེ་བའི་ཚད་དང་མཚུངས་པ་ངོ་མཚར་གཟིགས་
མོའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཤར་བས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཕྱག་ཐུགས་ཀར་ཐལ་མོ་མཉམ་སྦྱོར་དང་བཅས་དགྱེས་ཉམས་ཆེན་པོས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཟིགས་པ་ཞིག་བྱུང་འདུག

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

320

དེ་ནས་མཚོ་འགྲམ་དུ་སྐུ་ཚབ་འགའ་ཞིག་གཏོང་བ་གནང་སྟེ་གསེར་གྱི་བུམ་པ་

རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གང་བ་སོགས་མཚོ་རྫས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་དུ་མ་སྟོབ་པ་དང་། ཕྱོགས་བཞིར་དར་ཆེན་རེ་འཛུགས་པ་གནང་། འདི་ཉིན་སྐུ་འཁོར་གཞན་ལའང་རང་རང་གི་སྐལ་བར་དཔགས་པའི་མཐོང་སྣང་ཅི་རིགས་བྱུང་ཚུལ་གླེང་། མཇུག་ཏུ་ལྷ་མོའི་འཕྲིན་བཅོལ་དང་། ཐུགས་སྨོན་རྒྱས་པར་མཛད་ནས་གདན་ས་ཆེན་པོར་ཕྱིར་ཕེབས། གཞུང་ནས་གཞིས་བྱེས་མཐའ་དག་ལ་གསོལ་སྟོན་ལེགས་
པར་བཤམས།

དེ་ནས་བྱམས་ཆེན་གྱིས་གཙོས་རི་མཐིལ་གྱི་རྟེན་གསུམ་ཡོད་དོ་ཅོག་ཚང་
མར་མཆོད་སྤྲིན་སྙན་དར་བཟང་པོ་དང་བཅས་གནས་གཟིགས་ཐུགས་སྨོན་ཞིབ་པ་
དང་། མངོན་དགའ་ལྕོག་གི་བསེ་འབག་སྨུག་ཆུང་ལའང་སྨོན་ཚིག་གིས་བརྒྱན་པའི་སྒྲོན་དར། སྤྱན་གཟིགས། བཀའ་གཉན་རྡོ་རྗེའི་ཆོས་སྲུང་ཚང་མར་འཕྲིན་སྐྱེམས་
ཀྱིས་བརྔན་ཏེ་དགོན་གནས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་གཉེར་དུ་གཏོད་པའི་བཀའ་བསྒོ་བརྗིད་ནོན་ཆེ་བ་མཛད། ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་གྱི་བླ་གྲྭ་རྣམས་དང་། རི་ཁྲོད་པ་བཅས་ལ་ཕྱག་དབང་ཇ་གྲལ་ཐོག འཕྲལ་ཡུན་ཀུན་ཏུ་དགེ་བའི་བཀའ་སློབ་རྒྱས་ཤིང་མཐའ་ཆོད་པ་དང་ལས་སྣེ་རྣམས་ལ་གོ་བབས་དང་བསྟུན་པའི་གསོལ་རས་ཀྱང་གྱ་ནོམ་པ་སྩལ།
(༣༤༣ ཉ་༤།

༥༥༡ འ་༥) དེ་ལྟར་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་བཀྲ་ཤིས་མི་འགྱུར་ལྷུན་གྱིས་

གྲུབ་པའི་སྦས་ལྗོངས་ཁྱད་པར་ཅན་འདིར་(༣༤༣ ཉ་༤།

༥༥༡ འ་༢) ལུགས་གཉིས་ཀྱི་
མཛད་སྒོ་རྣམས་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ་ཚེས་ཉེར་དགུ་ཉིས་བརྩེགས་ཀྱི་ཕྱི་མའི་ཐོ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

321

རེངས་ཀྱི་ཆར་གློ་བུར་དགག་དབྱེ་མཛད། དེ་ནས་ཉི་མ་རྩེ་ཤར་ལ་ཆིབས་ཀྱི་ཞལ་

ལོ་བསྒྱུར་པར་(༣༤༤ ཉ་༡།

༥༥༣ ཐ་༢) འོལ་དགའི་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེའི་ཆིབས་བསུ། སེར་
སྦྲེངས། བྲོ་གཞས་སོགས་སྲི་ཞུ་དུ་མས་སྔུན་བསུས་ཏེ་ཆབ་ཚན་ཁར་ཕེབས། (༣༤༤ ཉ་༢།

༥༥༣ ཐ་༧) ཟླ་བ་བདུན་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་ཆིབས་ཞབས་ཉུང་
བསྡུས་ཀྱིས་བསྐོར་ཏེ་གངས་ལྗོངས་ཀྱི་ཐུབ་དབང་གཉིས་པ་མཉམ་མེད་ཙོང་ཁ་པ་
ཆེན་པོ་འཁོར་དག་པ་རྣམ་བརྒྱད་བཅས་པས་ཞལ་ཟས་དཀའ་ཐུབ་ལ་བརྟེན་ནས་བསག་སྦྱང་ཡུན་རིང་དུ་མཛད་ཅིང་། བདེ་གཤེགས་ཞི་ཁྲོ་རབ་འབྱམས་མངོན་སུམ་དུ་ཞལ་གཟིགས་པའི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཆོས་ལུང་དགོན་དུ་ཕྱགས་ཕེབས། (༣༤༤ ཉ་༥།

༥༥༣ འ་༩) རི་ཁྲོད་ཚོགས་ཁང་དུ་གནས་གཟིགས་དང་། རྟེན་སོ་
སོར་སྙན་ཤལ། ཁྱད་པར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་ཀླུ་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱིས་ཕུལ་བར་

གྲགས་པའི་རྡོ་བའི་མཎྜལ་བྱིན་རླབས་ཅན་ལ་འབྲུ་སྣ་དང་། གཡུ་བྱུར། གསེར་
དངུལ་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོམ་བུ་ཞལ་འདོན་དང་བཅས་ཕྱག་བསྟར་
གྱིས་འགེངས་པར་མཛད། རྣམ་གྲྭ་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་རོགས་ཞུས་ཏེ་བླ་མཆོད་ཀྱི་ཚོགས་འཁོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐོར། ཆོས་རའི་དབུ་གཡབ་ཏུ་སྤྱན་འདྲེན་ཁྲུས་གསོལ་དང་། རབ་གནས། ཤར་གངས་རི་མ་དང་། སྙིང་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་སོགས་ཐུགས་
ནང་དུ་སྡུད་པའི་གསུང་མགུར་ཁ་ཤས་ཀྱང་སྙན་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་འཐེན་པ་གནང་།
མཇུག་ཏུ་བློ་བཟང་རྒྱལ་བསྟན་མ་དང་། ཤིས་བརྗོད་རྒྱས་པར་མཛད། དེ་རྗེས་རྒྱབ་རིའི་ལོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཁང་ཁག་དང་། རྗེའི་བཞུགས་ཁྲི། ཡིག་འབྲུ་རང་བྱོན། ཕྱག་
ཞབས་ཀྱི་རྗེས། ཀླུ་དུང་སྐྱོང་བཅས་ལ་ཐུགས་སྨོན་སྙན་ཤལ་དང་། སྐུ་ཀླུང་དར་ལྕོག་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

322

ཀྱང་འཛུགས་པ་གནང་། ཕྱི་ཉིན་ཕེབས་ལམ་དུ་དབང་གི་ལྷ་མོའི་བླ་མཚོར་མཚོ་རྫས་སྩལ་ཏེ་རྗེ་བླ་མའི་སྒྲུབ་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ལྷ་སྡིངས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་

དུ་ཕྱགས་ཕེབས།
(༣༤༤ བ་༣།

༥༥༤ ཐ་༥) རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་ཞལ་གཟིགས་
པའི་གཟིམས་སྦུག་དང་། ཚོགས་ཁང་། ཁྱད་པར་འཇམ་མགོན་བླ་མས་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་བརྙེས་པའི་གནས་ཏིང་འཛིན་ཕུག་བཅས་པར་དཀར་མེ། སྙན་ཤལ། ལྷ་བཤོས། ཚོགས་གཏོར་སོགས་ཀྱི་མཆོད་ཚོགས་རླབས་པོ་ཆེ་བཤམས་ཏེ་ཁྲུས་གསོལ་རབ་གནས་དང་། གསོལ་འདེབས་སྨོན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་
(༣༤༤ བ་༦།

༥༥༤ འ་༡༡) སོགས་གསུང་གདང་དལ་བོའི་སྒོ་ནས་སྙན་ཞིང་བརྗིད་

ཆགས་པར་གསུངས། སྒྲུབ་ཁང་ཕན་ཚུན་གྱི་ཡང་ཐོག་ཏུ་བཟང་གོས་ཚོས་ཚོགས་
ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཏོག་དང་བཅས་པ་དང་། སྐུ་ཀླུང་དར་ཕྲེང་དབང་གཞུ་དང་མཚུངས་པ་མང་དུ་འཛུགས་པ་གནང་། རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་བླ་མཚོར་མཚོ་རྫས་དང་། ཐུགས་སྨོན་ཅན་གྱི་སྙན་ཤལ་འདེབས་མི་སྩལ།
(༣༤༥ ཉ་༣།

༥༥༤ འ་༣) ཚེས་གསུམ་གྱི་སྔ་དྲོ་རྒྱ་སོག་རི་ཁྲོད་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་
གནང་།(༣༤༥ ཉ་༣།

༥༥༤ འ་༡) སྒྲུབ་ཕུག་ཏུ་མཆོད་སྤྲིན་སྣ་ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་དང་།

ཚོགས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲིགས་ཏེ་བླ་མཆོད་ཆོ་ག་དང་། གསོལ་འདེབས་སྨོན་ལམ་
གྱི་རིམ་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས། ཕྱི་རྟེན་ནང་རྟེན་ཚང་མར་ཐུགས་སྨོན་སྙན་ཤལ་གནང་
སྟེ་ལྷ་སྡིངས་སུ་ཕྱིར་ཕེབས་བསྐྱངས། གནས་དེར་ཞག་གསུམ་བཞུགས་རིང་བསྟན་
འགྲོ་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་དགའ་ལྡན་སྙན་བརྒྱུད་ཀྱི་རིང་ལུགས་ལ་སྨན་པའི་ཐུགས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

323

བསྐྱེད་སྨོན་ལམ་ཤུགས་དྲག་མཛད།
(༣༤༥ བ་༡།

༥༥༥ ཐ་༡༢) ཚེས་ལྔ་ཉིན་དེ་ནས་ཆིབས་ཐོན་གྱིས་(༣༤༥ བ་
༥།

༥༥༦ ཐ་༣) ཟངས་རི་ཁང་དམར་དུ་ཕེབས།
(༣༤༦ ཉ་༡།

༥༥༦ ཐ་༦) ཤེར་ཕྱིན་སྒེག་མོའི་རྣམ་འཕྲུལ་མ་གཅིག་ལབ་ཀྱི་སྒྲོལ་
མའི་སྐུ་བརྙན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། གཅོད་ཡུལ་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་
དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་ཚོགས་མཆོད་བཟང་ཞིང་གྱ་ནོམ་པ་གཤོམ་འབུལ་ཐོག བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེ་འཕེལ་བའི་ཐུགས་སྨོན་མཚམས་སྦྱོར་ནན་ཏན་མཛད། (༣༤༦ ཉ་༥།

༥༥༦ འ་༤) ཚེས་བརྒྱད་ཉིན་འགྲོ་མགོན་ཕག་གྲུས་བྱིན་གྱིས་

བརླབས་པའི་དབེན་གནས་ཁྱད་འཕགས་གདན་ས་ཐེལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་(༣༤༦ ཉ་༦།

༥༥༦ འ་༢) འཇག་སྤྱིལ་གྱི་འགྲོ་མགོན་འདྲ་སྐུ་མཐོང་གྲོལ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་
དངུལ་གྱི་མཎྜལ་ཆེ་ལེགས་དང་། དབང་གཞུའི་ཁ་དོག་ལ་འགྲན་པའི་སྙན་ཤལ་སྣ་
ལྔ་བཅས་འབུལ་བ་གནང་སྟེ་རྣམ་གྲྭ་གསུང་རོགས་པ་རྣམས་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་མཆོད་མཛད། ཕག་གྲུ་
གསུང་བྱོན་མའི་བཞུགས་གནས་སོགས་ལྷ་ཁང་ཚང་མར་ཞབས་བཅགས་གནས་གཟིགས་དང་། ཐུགས་སྨོན་ཡང་དག་པ་བསྐྱངས།
(༣༤༧ ཉ་༤།

༥༥༨ ཐ་༩) ཁྲ་འབྲུག་བྱམས་སྙོམས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཆིབས་
ཁ་བསྐྱོད། ཚངས་པ་དུང་ཐོད་ཅན་ཁོག་བརླམས་ཀྱིས་སྔུན་བསུ་བར་སྒྲོན་དར་དང་། ཞལ་ཇ། གསེར་ཕུད་བཅས་སྩལ།

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

324

(༣༤༧ བ་༣།

༥༥༩ ཐ་༡) ཚེས་བཅུ་གསུམ་ཉིན་ཁྲ་འབྲུག་གི་རྟེན་མཆོག་དམ་པ་
རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་མཆོད་སྤྲིན་སྣ་ལྔ་སྟོང་ཚར་འབུལ་བཤམས་དང་འབྲེལ་གསུང་
རོགས་རྣམ་གྲྭ་དང་ལྷན་ཅིག་པར་རབ་གནས་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོའི་ཆར་འབེབས་མ་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ཞི་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱིན་སྲེག་དང་བཅས་པ་སྨིན་རྒྱས་དང་། རྟེན་རྣམས་ལ་གསེར་ཆབ། ན་བཟའ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན། མཆོད་ཆ། ཁྱད་པར་སྒྲོལ་མ་གསུང་བྱོན་མའི་ཕྱག་ཏུ་རིན་ཆེན་དང་པོ་ལས་གྲུབ་པའི་ཚེ་བུམ། སྙན་ཤལ་བཅས་སྩལ་ཏེ་བསྟན་འགྲོར་ཤིས་པའི་དཔལ་ཡོན་མི་ཟད་པ་འབྱུང་བའི་ཐུགས་སྨོན་མཚམས་སྦྱོར་ནན་ཏན་མཛད། ཡར་སྟོད་དར་རྒྱས་གླིང་བླ་གྲྭ་ནས་ཀྱང་ཁྱམས་ར་

ཆེན་མོར་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དང་དངོས་འབུལ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་བཅས་
བརྟན་བཞུགས་ཕུལ།
(༣༤༨ བ་༡།

༥༦༠ འ་༡༢) ཚེས་ཉེར་བདུན་ཉིན་རི་བོ་བདེ་ཆེན་ནས་ཆིབས་ཁ་
བསྒྱུར་ཏེ་སྲོང་བཙན་བང་སོར་གནས་གཟིགས་ཐུགས་སྨོན་དང་། དཔལ་རི་དགོན་སྟོད་སྨད་ཀྱི་བླ་གྲྭ་སོགས་ལ་མཇལ་ཁ་སྩལ་ནས་ཁྲ་འབྲུག་ཏུ་ཕེབས།
(༣༤༨ བ་༣།

༥༦༠ འ་༩) རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བསྙེན་རྫོགས་བཞེས་པའི་
གནས་ཡར་ཀླུང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མཆོད་སྤྲིན་སྙན་ཤལ་འབུལ་མི་
ཆེད་གཏོང་མཛད།

༣༣༽ཆོས་རྒྱལ་ཚངས་པ་ལྷའི་མེ་ཏོག་གི་ཕྱག་རིས་པད་འདབ་ལས་འཁྲུངས་པ་བསམ་ཡས་སུ་ཕྱགས་ཕེབས་ཏེ་མིང་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྐྱི་གཡའ་བའི་ནད་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

325

ཡམས་བདག་གིར་བཞེས་ནས་འགྲོ་བ་བརྒྱ་སྟོང་ཉི་བུའི་འཚེ་བ་ལས་གྲོལ་བའི་རྗེས་འཛིན་བསྐྱངས། གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་གྱིས་མཛེས་པའི་ལྷ་ཁང་ཆེ་ཆུང་ཚང་
མར་གནས་གཟིགས་མཆོད་འབུལ་དང་ལྷག་གནས་མེ་ཏོག་འཐོར། ཧས་པོ་རི་སོགས་གནས་ཆེན་མང་པོར་གུས་བསྙེན་གྱིས་མ་ཁྱབ་པ་མེད་པར་ལྷ་ལྡན་དུ་
ཕེབས་པ་དང་ནད་ཡམས་བཞེས་གྲོལ་སོགས་ལ་སྤྱི་སྒེར་ནས་གཏང་རག་ལེཌ་
འབུལ་དང་བརྟན་གསོལ་ཞུས།

(༣༤༩ ཉ་༣།

༣༦༡ འ་༡༢) ཚེས་སུམ་ཅུ་ཉིན་ཟན་ཡང་མི་འགྱུར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་

པའི་གན་དྷོ་ལ་ཆེན་པོར་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་པར་རབ་གྲྭའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ནས་སེར་སྦྲེངས་སྤོས་རོལ་སོགས་ཀྱི་བཀོད་པ་ཚར་དུ་དངར་བ་དང་། དཀར་ཞལ་མཐིལ་དུ་བར་ཁང་ཆོས་སྐྱོང་ཤིང་བྱ་ཅན་ཡང་ཁོག་བརླམས་ཀྱིས་སྔུན་བསུ་བར་
སྒྲོན་དར་དང་། མཐུན་རྫས་སྩལ་ཏེ་ཆོས་རྒྱལ་གཟིམས་སྦུག་ཏུ་ཕེབས།
(༣༤༩ ཉ་༥།

༥༦༡ འ་༥) འདི་སྐབས་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་ལ་རྡོ་རྗེ་ཚེར་མའི་ནད་
ཡམས་བག་མཆེད་ཀྱིས་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་མཚུན་ལྷའི་མགྲོན་དུ་དུས་མིན་འདེང་དུ་ཆ་
བ་ན།(༣༤༩ བ་༡།

༥༦༢ ཐ་༢) རྟག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་གི་རྒུད་པ་སེལ་ཞིང་།
ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཉག་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བའི་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པར་སྔོན་བྱུང་མཛའ་བོའི་བུ་མོ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་མིག་བཟང་སོགས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་འཁྲུངས་རབས་རྣམ་ཐར་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དུཿཁ་མ་ལུས་པ་

བདག་ཉིད་གཅིག་པུའི་བགོ་སྐལ་དུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་སྤྲོ་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་བསམ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

326

བཞིན་བདག་གིར་བཞེས་པའི་མཐུས། རྒྱལ་ཁམས་ཡོངས་ཀྱི་བག་མི་བདེ་བའི་འཚེ་བ་ནི་ཉི་འོད་ཀྱིས་གདུངས་པའི་ཆུ་ཀླུང་བཞིན་དུ་ཁད་ཀྱིས་བྲི་ནས་འཆི་བདག་
གི་ཁ་སྒོ་མི་བཟད་པ་ལས་གྲོལ་བར་ཕྱོགས་ཤིང་། རྗེ་བླ་མ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཅུང་ཟད་ཉོག་པའི་ཚུལ་དང་བཅས་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། སྐུའི་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ།
ཕྱག་ཞབས་རྣམས་སུ་ཐོར་བུ་རིམ་གྱིས་ཇེ་མང་དུ་འཁྲུངས་པའི་ཚུལ་བཞེས་པས་
ཞབས་འབྲིང་མཆོག་དམན་བར་པར་བཅས་པ་རྟབ་རྟབ་པོར་གྱུར་ནས་ཉིན་མཚན་
ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཞབས་རིམ་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་པར་མཛད་དོ། །
ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་གསུམ་ཉིན་འཇམ་དབྱངས་མི་ཡི་རྣམ་རོལ་ཆོས་རྒྱལ་ཚངས་པ་ལྷ་ཡི་མེ་ཏོག་གི་ཕྱག་རིས་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ལས་འོངས་པ་བསམ་ཡས་མི་འགྱུར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟེན་གཙོ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་གཟི་འོད་མཆོག་ཏུ་འབར་བ་ཇོ་
བོ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོས་དབུས་རྟེན་གསུམ་ཁྱད་པར་ཅན་བགྲང་ཡས་བཞུགས་པའི་སྤྱན་སྔར་མཆོད་པ་སྣ་ལྔ་སྟོང་ཚར་བཤམས་ཐོག ༧གོང་ས་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཚབ་དབུ་བཞུགས་ཚོགས་མགོན་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་མཛད། གདན་ས་གསུམ་
གྱི་སློབ་དཔོན་དང་། རྣམ་གྲྭ་དབུ་སློབ། གསུང་བཟང་བ་བཅས་ནས་ཆོག་གྲྭ་ཞུས་ཏེ་འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་རབ་གནས་དགེ་ལེགས་རྒྱ་
མཚོའི་ཆར་འབེབས་ཞི་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱིན་སྲེག་དང་འབྲེལ་བ་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ཕྱག་ལེན་རྣམ་པར་དག་པ་མཛད་པས་ཆོ་ག་ཐོག་མར་ཚུགས་པ་ནས་བཟུང་གནམ་གཤིས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་བྱུང་།
(༣༥༠ ཉ་༤།

༥༦༣ ཐ་༦) ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྐུ་ཁྲུས་ཀྱི་རྐྱེན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

327

སེལ་ཕུལ། དགའ་གདོང་གནས་སྲུང་ཆེན་པོ་རྟེན་ཁོག་ཏུ་བོས་ཏེ་སྐུ་ཆའི་སྐོར་ལུང་
འདྲི་ཞུས་པར་གཡུ་ཞལ་མཐིལ་ནས་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཤད་ཀྱིས་བྱོན་ནས་སྐུ་གམ་དུ་
མཇལ་དར་སྣེ་སྤྲོད་དང་། བླང་དོར་བཀའ་ལུང་ཞིབ་ཏུ་ཕུལ། ཚེས་བཅུ་གཉིས་ཉིན་ལྷ་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་ནས་དྲུང་སྤྱིའི་གསོལ་འདེབས་ཞབས་བརྟན་ཕུལ་བར་བཀའ་
བློན།(༣༥༠ བ་༡།

༥༦༣ འ་༡༠) རྩེ་ཤོད་ལས་ཚན་བྱིངས་ཀྱི་སྤྱི་འཐུས་སེར་སྐྱ། སེར་
འབྲས་གཉིས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དང་། དགའ་ལྡན་འཐུས་མི་བཅས་ཆེད་འབྱོར་གྱིས་

མགྲོན་བརྒྱུད་སྙན་གསན་མཇལ་དར་ཕུལ། ཚེས་ཉེར་གཅིག་བར་སྐུ་ཁམས་ལ་འཕྲོད་བསྟེན་གང་གཟབ་དང་བཅས་ཕྱི་འགྲུལ་མཇལ་འཕྲད་སྤངས་ཏེ་གསང་རྒྱ་ཁོ་
ནར་བཞུགས་པ་ལས། གངས་ལྗོངས་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་མཐུན་ལེགས་བྱས་ཀྱི་

མཐུ་དང་། བསྟན་དང་བསྟན་འཛིན་མཐའ་དག་ཚུལ་བཞིན་སྐྱོང་བའི་རྡོ་རྗེའི་སྲུང་མ་རྣམས་ཀྱི་ལས་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིན་བྱེད་དབང་པོ་སྒྲ་གཅན་གྱི་གྲིབ་

ལས་གྲོལ་བ་བཞིན་རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་སྙུང་ཁམས་ལྷག་མེད་དུ་དེངས་ཏེ་མཚན་དཔེའི་གཟི་བྱིན་རང་སོར་ཆུད་པའི་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་བླ་ན་མེད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །
ཚེས་ཉེར་གསུམ་ཉིས་བརྩེགས་ཀྱི་སྔོན་མའི་སྔ་ཐོག་བར་ཁང་གཡུ་ཞལ་
མཐིལ་དུ་ཚོགས་འཁོར་མཐུན་རྫས་གཟབ་རྒྱས་བསྒྲིགས་ཏེ་གནས་སྲུང་གནོད་
སྦྱིན་ཆེན་པོ་གཟབ་གསོལ་སྤྱན་འདྲེན་བསྐྱངས་པ་ན་༧གོང་ས་ཆེན་པོ་སྙུན་ཚུལ་གདངས་པར་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་ཉམས་དང་བཅས་སྙན་དྲུང་དུ་ཞལ་སྦྱོར་ཏེ་གསང་ལུང་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ཕུལ།

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

328

(༣༥༠ བ་༥།

༥༦༤ ཐ་༦) གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་བཅས་ནས་ལྷ་མིའི་རྣམ་
འདྲེན་དམ་པ་མཆོག་ཉིད་རྡོ་རྗེ་ཚེར་མའི་སྙུན་ཁམས་ལས་གསལ་བར་གྲོལ་བའི་རྟེན་འབྱུང་དང་། སླར་ཡང་ཞབས་ཟུང་རྡོ་རྗེའི་ལྷུན་པོ་ལྟར་བརྟན་པའི་སླད་དུ་ཆིབས་ཞབས་སེར་མོ་བ་རྣམས་གསུང་ཆོག་ཏུ་སྦྲན་ཏེ་མདོ་ལུགས་ཀྱི་བརྟན་བཞུགས་

དངོས་འབུལ་དང་འབྲེལ་བར་གནད་སྨིན་ཕུལ་རྗེས་དགའ་གདོང་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོར་གཏང་རག་སྤྱན་འདྲེན་གནང་བར་བླང་དོར་ལུང་བསྟན་ཞིབ་ལྷུག་དང་། གནས་བཅུའི་ཞལ་འདོན་གསུང་བསྐུལ་དང་བཅས་ཞབས་བརྟན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་བརྒྱ་
ལེགས་པར་བསྒྲིགས། དེའི་ཕྱི་ཉིན་གནས་སྲུང་གནོད་སྦྱིན་ཆེན་པོ་དབྱར་གསོལ་
སྤྱན་འདྲེན་བསྐྱངས་རྗེས་རབ་བྱུང་གྲྭ་ཚང་ནས་ཇོ་ཁང་དུ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་གྱི་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་བཀོད་བསྟུན་རྟེན་གསུམ་དངོས་འབུལ་
དང་། དཀར་སྤྲོའི་དགྱེས་སྟོན། གྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་ཚེ་ཆོག་གི་སྒོ་ནས་བརྟན་
བཞུགས་བཅས་ཕུལ།
(༣༥༡ ཉ་༣།

༥༦༤ འ་༦) དེ་རྗེས་སྤོས་སྣེ་སོགས་ཀྱི་སྲི་ཞུས་སྔུན་བསུས་ཏེ་
གནས་གཟིགས་སུ་ཞབས་བཅགས་ཀྱི་ཐོག་མར་ཇོ་བོ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་སྐུ་མདུན་དུ་སྐུ་ཕྱག་དང་། ཐུགས་སྨོན་སྙན་ཤལ། མདུན་སྒྲིག་ཡོལ་གོ་སོགས་མཆོད་ཆས་རྣམས་འབུལ་སྦྱོར་དང་། གཙོ་འཁོར་མཐའ་དག་ལ་གསེར་ཆབ་སྒྲོན་སྤེལ་ཐོག མདོ་
སྔགས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པའི་གསུང་ཞབས་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་གསུང་གི་འཕང་
བསྟོད་དེ་ཁྲུས་གསོལ་དང་། མཆོད་འབུལ། མཎྜལ། གནས་བཅུ་བསྟན་རྒྱས་མ། རབ་གནས་བརྟན་བཞུགས། བསྟན་འབར་མ། ཤིས་བརྗོད་བཅས་སྨིན་རྒྱས་མཛད་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

329

ནས་འཁོར་ས་བར་པའི་ཤོད་ཀྱི་མཆོད་ཁང་ཁག་དང་།(༣༥༡ ཉ་༦།

༥༦༥ ཐ་༤) སྟེང་
ཁང་རྣམ་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་བཅས་པར་གནས་གཟིགས་ཞིབ་ལྷོད་དང་། དབུ་རྩེའི་ལྕགས་ཁྲ། རྒྱ་ཕིབས། ཟུར་བཞིའི་ལྕོག་སོགས་ལ་ཕྱག་ནས་འཐོར་འགྲེམས་དང་ཆབས་ཅིག་སྤྱན་བཤེར་གཟིགས་རྟོག་ཡང་དག་པར་མཛད།
(༣༥༤ བ་༦།

༥༦༦ ཐ་༡) དེ་རྗེས་དབུ་རྩེའི་གཞུང་སྒོ་བརྒྱུད་དཀར་ཞལ་མཐིལ་
ནས་བྱང་སྒོ་སེམས་བསྐྱེད་གླིང་དུ་བྱོན། མཆོད་སྤྲིན་སྙན་ཤལ་དང་། ཁྲུས་གསོལ་
རབ་གནས། ཡོན་ཏན་གཞི་གྱུར་མ། ཞབས་བརྟན། ལམ་རིམ་སྨོན་ལམ་ཤིས་བརྗོད་བཅས་གསུངས། དེ་ནས་སྐོར་ལམ་བརྒྱུད་རྫོགས་ཆེན་ལྷ་ཁང་དང་། རྣམ་དག་
ཁྲིམས་ཁང་གླིང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་། ཤར་སྒོ་འཇམ་དཔལ་གླིང་སོགས་
མདོར་ན་ལྕགས་རིའི་ནང་ཁོངས་གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་བརྒྱད་ཀྱི་ལྷ་ཁང་ཆེ་ཆུང་ཚང་
མར་རིམ་བཞིན་ཕེབས་ཤིང་། མཆོད་སྤྲིན་སྙན་ཤལ་འཚེམས་མེད་སྩལ་ཏེ་བསྟན་པ་
རྒྱས་པ་དང་། འགྲོ་བ་བདེ་བའི་ཐུགས་སྨོན་ནན་ཏན་མཛད། རབ་བྱུང་གྲྭ་ཚང་ནས་རྡོ་གཅལ་དུ་ཚེས་བཅུའི་དུས་སྟོན་འཆམ་གཟིགས་ཕུལ།
(༣༥༢ ཉ་༤།

༥༦༦ ཐ་༡༡) ཚེས་ཉེར་ལྔ་ཉིན་དཔེ་ཧར་དབང་དྲག་རོལ་པའི་གླིང་

དུ་ཕེབས་བསྐྱོད་སྐབས་ལྕོག་བདེ་ཡངས་ནས་ཙིའུ་དམར་པོ་ཁོག་ཕེབས་ཀྱིས་དགུ་

འཆམ་པད་འབུལ་དང་འབྲེལ་(༣༥༢ ཉ་༥།

༥༦༦ འ་༡༠) བསེ་འབག་སྨུག་ཆུང་གིས་
མཚོན་ནང་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་གནས་བཤད་ལོ་རྒྱུས་དང་བཅས་གཟིགས་བསྟར་ཕུལ་
རྗེས་གཞུང་ནས་ཆོས་སྐྱོང་དགྱེས་པ་སྐྱེད་པའི་གར་སྣ་གཅིག་དང་། གནོད་སྦྱིན་ཆེན་པོ་རུ་འདྲེན་བཅས་ནས་ཀྱང་རྒྱས་པའི་ཆས་གོས་ཀྱིས་བཀླུབས་ཏེ་ཧུ་གེའི་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

330

གར་སོགས་ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་འཆམ་སྣ་ལྔ་གཟིགས་འབུལ་ཞུས།
(༣༥༢ བ་༡།

༥༦༦ འ་༤) ཤོད་གླིང་ཕྲན་ཀ་བ་དཔལ་བརྩེགས་བཅས་ལ་གནས་
གཟིགས་ཀྱིས་བྱང་སྒོ་བརྒྱུད་དཀར་མེ་ཁང་གི་སྟེང་བཙན་ཁང་རྙིང་པ་དང་། རྣམ་
སྲས་རྟ་བདག་བརྒྱད་ཀྱི་ལྷ་ཁང་། མཆོད་རྟེན་སྔོན་པོའི་ལྷ་ཁང་། དབུ་རྩེའི་སྒོ་སྲུང་ཕྱི་

ནང་བཅས་ལ་འཕྲིན་བཅོལ་དང་། ཐུགས་སྨོན་སྙན་ཤལ་སྩལ་ཏེ་རབ་གསལ་དུ་
ཕེབས། འོན་བསམ་གཉིས་ཀྱི་གྱད་མི་འགའ་ཞིག་ནས་སྦེ་ཀ་དང་། རྡོ་འགྱོགས་ཀྱི་

ལུས་རྩལ་འགྲན་པར་ཐུགས་ཞིབ་དང་། གནང་སྦྱིན་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་། དེའི་ཕྱི་
ཉིན་སྟོན་འཁོར་རགས་བསྡུས་ཀྱང་ཤར་སྒོ་ནས་ཀྐཎའི་རི་ཟུར་བརྒྱུད་སྔོན་ཚེ་ཨོ་རྒྱན་མཧཱ་གུ་རུས་སྣང་སྲིད་ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད་རྡོ་རྗེའི་དམ་ལ་བཅིངས་པའི་གནས་ཧས་པོ་རིར་བྱོན་ནས་རྟེན་རྣམས་ལ་མཆོད་སྤྲིན་སྙན་ཤལ་དང་ཐུགས་སྨོན། ལྷ་
བསངས་དགྲ་ལྷ་དཔངས་བསྟོད་ཀྱི་གསུང་ཆོག་གནད་སྨིན་མཛད། དེ་ནས་སློབ་
དཔོན་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་གནས་དམ་པ་མཆིམས་ཕུ་ག་ལ་བར་ཕྱགས་བཏེག
(༣༥༢ བ་༦།

༥༦༧ འ་༡༢) གཟིམས་ཕུག་ཏུ་ཐུགས་སྨོན་སྙན་ཤལ་དང་། ཚོགས་
འཁོར་གཟབ་རྒྱས་གཤོམ་འབུལ་གནང་། དེ་ནས་བཻ་རོ་ཕུག་སོགས་སྒྲུབ་གནས་གཞན་ལའང་གནས་གཟིགས་རིམ་བཞིན་བསྐྱངས་ཏེ་ཕྱིར་ཕེབས་མཛད།
ཚེས་ཉེར་བདུན་ཉིན་ལྕགས་རིའི་ཕྱི་རོལ་ངོ་མཚར་བདུད་རྩིའི་གླིང་དང་། སྐར་

ཆུང་ལྷ་ཁང་གཉིས་ལ་གནས་གཟིགས་ཀྱིས་ཧས་པོ་རིར་ཞབས་སྐོར་དང་འབྲེལ་
ཁམས་གསུམ་ཟངས་ཁང་གླིང་དུ་ཕེབས་སྐབས་གནས་སྲུང་ལྷ་མོ་ཁོག་ཞུགས་ཀྱིས་

ཕེབས་བསུ་ཞུས། དེའི་རྟེན་རྣམས་དང་། འདོད་དགུ་བསམ་མཛོད་གླིང་། དགེ་རྒྱས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

331

ལི་མ་གླིང་། ཕུན་ཚོགས་འོད་འབར་གླིང་། བུ་ཚལ་གསེར་ཁང་གླིང་། ཟིལ་གནོན་
གླིང་བཅས་པར་མཆོད་འབུལ་ཐུགས་སྨོན་ཞིབ་ལྷིང་གནང་།
(༣༥༣ ཉ་༤།

༥༦༨ ཐ་༣) བསམ་ཡས་མི་འགྱུར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་
ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པར་ལྷག་གནས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཆོད་སྤྲིན་ཕམ་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་དཀར་མཆོད་འབུལ། དགེ་
འདུན་གྱི་སྡེ་ལ་མང་འགྱེད་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར། གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་བཞེས་
པའི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ། བགྲང་བ་ལས་འདས་པའི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ལ་གསང་བ་
གསུམ་གྱི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་གྲུ་ཆར་བསྙིལ་བ་ལ་སོགས་པ་རླབས་ཆེན་གྱི་ཚོགས་
མཐའ་ཡས་པ་སྡུད་པར་བྱེད་པའི་མཛད་སྒོ་མཐའ་དག་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ན། ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་ཉེར་བརྒྱད་ཉིན་སྔ་དྲོ་དབུ་རྩེ་རིགས་གསུམ་ནས་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་ནས་བྲག་དམར་མགྲིན་བཟང་དུ་(༣༥༣ བ་༢།

༥༦༨ འ་༡༠) གནས་གཟིགས་
གནང་སྟེ་ཚེས་བཅུ་ཐང་གི་གསོལ་ཚའི་དབུ་གུར་དུ་བྱོན། སྐུ་འཁོར་ཧྲགས་བསྡུས་མཛད་ནས་དབེན་གནས་གཡའ་མ་ལུང་དུ་ཕེབས།
(༣༥༣ བ་༣།

༥༦༨ འ་༦) ཨོ་རྒྱན་གཟིམས་ཕུག་ཏུ་ཚོགས་འཁོར་དང་། ཐུགས་
སྨོན་གནས་གཟིགས་ལེགས་པར་མཛད་དེ། སྐྱིད་མོ་གཤོངས་ཀྱི་བཞུགས་སྒར་དུ་

ཕྱགས་ཕེབས།
(༣༥༣ བ་༤།

༥༦༨ འ་༣) དེའི་ཕྱི་ཉིན་སྐྱིད་མོ་གཤོངས་ནས་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་

རྒོད་དཀར་ལ་རྩེར་བསངས་མཆོད་དང་། དར་གྱི་ཅོད་པན། སྡེ་བརྒྱད་སྤྱིར་གསེར་
སྐྱེམས་འཕྲིན་བཅོལ་སོགས་རྒྱས་པར་མཛད།

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

332

(༣༥༤ ཉ་༢།

༥༦༩ ཐ་༩) ཚེས་སུམ་ཅུ་ཉིན་བདེ་ཆེན་དུ་སེར་སྦྲེངས་ཀྱིས་སྔུན་
བསུས་ཏེ་བྱོན།
(༣༥༤ ཉ་༤།

༥༦ འ་༨) ཕྱི་ཉིན་ཧོར་ཟླ་དགུ་པ་གསར་ཚེས་དགའ་བ་དང་པོའི་སྔ་དྲོ་ཚལ་ནས་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར་ཏེ་(༣༥༤ ཉ་༥།

༥༦༩ འ་༥) གྲུ་ཁ་བྱང་དུ་ཐབ་བསུའི་
དབུ་གུར་རྨ་བྱ་ཆེན་མོར་ཞབས་སོར་བཀོད། ཨཾ་བན་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་རྒྱའི་དཔོན་ཁག་དང་། བླ་སྤྲུལ་རྣམ་པ། རྩེ་ཤོད་ཀྱི་དྲུང་རིགས་ཆེ་ཕྲ། སེར་འབྲས་ཀྱི་སློབ་
དཔོན་ལས་སྣེ། ལྟོ་ཟན་དྲུང་གཏོགས། ལྷ་ལྡན་རུ་བཞིའི་ཆིབས་བསུ་བ་སོགས་སེར་སྐྱ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོར་ཕྱག་དབང་ཁམས་འདྲི་སོགས་གང་ལ་གང་འོས་ཀྱི་མཚམས་
སྦྱོར་དང་། གཞན་ཡང་སེར་འབྲས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱིས་མཚོན་དད་འདུས་ཀྱི་སྐྱེ་བོའི་
ཁྲོམ་ཚོགས་དམར་ནག་ཏུ་འཁྱིལ་པར་མཚན་དཔེའི་ཞལ་དཀྱིལ་མཐོང་གྲོལ་གྱི་

བཀའ་དྲིན་སྩལ་ཏེ་རིམ་བཞིན་ཕེབས།

ལྷ་ལྡན་ནས་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོའི་བར་རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད། རྨེ་རུ་བཞི་སྡེ། རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་བཅས་པའི་ངུར་སྨྲིག་འཛིན་པ་གུར་ཀུམ་གྱི་ཚལ་ལྟར་འཁྲིགས་པས་མཆོད་
རྫས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྣ་ཚོགས་ཐོགས་པའི་སེར་སྦྲེངས། ལྷ་ལྡན་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། ཕོ་བྲང་ཆེན་པོའི་ཡང་ཐོག འདབས་རོལ་གྱི་གྲོང་ཁྱིམ་མཐའ་དག་ནས་ཁ་
དོག་བཀྲ་བའི་དར་འཕྱར་དང་། འབུད་དཀྲོལ་གྱི་རོལ་མོ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་བཞིན་
པར་ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་གི་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཕྱགས་ཕེབས། ངང་ཙམ་ནས་གནས་གཟིགས་སུ་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཏེ་སྐྱེ་དགུའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དམ་པ་ཇོ་
ཤཱཀ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་དབུས་བྱིན་རླབས་ཀྱི་སྤྲིན་ཕུང་འཕྲོ་བའི་རྟེན་མཆོག་མཐོང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

333

བ་དོན་ལྡན་རྣམས་དང་། དམ་ཅན་སྲུང་མའི་ཚོགས་ལ་ཐུགས་སྨོན་སྙན་ཤལ་དང་
འཕྲིན་བཅོལ་རྒྱས་པར་སྩལ། ཨེ་ཝཾ་དུ་བཀྲས་ལྷུན་བླ་བྲང་ནས་ཕེབས་སྟོན་གྱི་

དཀར་སྤྲོ་སྤོམ་བསྒྲིགས་སར་སྲི་ཞུས་མདུན་བདར་ནས་ཞབས་སོར་བཀོད་དེ་
ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དགྱེས་སྟོན་ལ་རོལ། ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ད་
ལམ་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་ལྷོ་ཁུལ་གྱི་གནས་ཆེན་རྣམས་སུ་ཆིབས་ཀྱི་ཁ་

ལོ་བསྒྱུར་ཏེ་བསྟན་པ་རྒྱས་པ་དང་། འགྲོ་བ་བདེ་བའི་ཐུགས་སྨོན་གྱི་མཚམས་སྦྱོར་
རླབས་པོ་ཆེ་གནང་བ། གདུལ་བྱ་གཞལ་དུ་མེད་པར་དགེ་ལེགས་བྱེ་བས་མཚན་པའི་ཞལ་བཟང་བསྟན་ཏེ་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ས་བོན་གྲུང་པོ་བསྐྲུན་པ། མིང་
ཙམ་ཐོས་པས་སྐྱི་གཡའ་བར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་རྒུའི་ནད་ཡམས་ཆེན་པོ་བདག་པས་
གཞན་གཅེས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་བདག་ཉིད་གཅིག་པུའི་བགོ་སྐལ་དུ་ལྷུར་བཞེས་ཀྱང་
སྐུ་ངལ་བ་དང་ཞུམ་པའི་ཚུལ་མི་མངའ་བར་འཆི་བདག་གི་གཡུལ་ངོ་ཕམ་པར་མཛད་ནས་གཟི་མདངས་ལྷག་པར་རྒྱས་བཞིན་པར་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོར་ཞབས་པད་བཀོད་པ་ནི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཡོངས་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞེས་པའི་ཞུ་ཡིག་དང་ལེགས་
འབུལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཚོམ་བུ་དར་གོས་སོགས་མགྲོན་གཉེར་གདོང་སྩལ་བ་རྣམས་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར། བླ་བྲང་ཕྱག་མཛོད་པ་དང་། ཁང་གཉེར། ལྷ་གཉེར་སོ་སོ་ནས་ཀྱང་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་ཕུལ། གཟིམས་ཆུང་ཀུན་གསལ་ནས་ལྷ་ཞོལ་བྲོ་གཞས་
ཀྱི་གླུ་གར་ལ་ཐུགས་ཞིབ་ཀྱིས་གནང་ཆ་བཟང་པོས་མགུ་བར་མཛད།

ཕྱི་ཉིན་རྒྱས་བཏབ་ར་མོ་ཆེའི་རྟེན་གཙོའི་སྤྱན་སྔར་སྤྱན་འདྲེན་ཁྲུས་གསོལ། མཎྜལ་མཆོད་ཕྲེང་། བརྟན་བཞུགས་ཤིས་བརྗོད། མགོན་པོའི་བསྟོད་པ་མྱུར་མཛད་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

334

མ་སོགས་ཀྱི་ཞལ་འདོན་དང་། ཐུགས་སྨོན་གནས་གཟིགས་བསྐྱངས་ཏེ་རང་བྱུང་འཕགས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་པོར་ཆིབས་བསྒྱུར་ཐོག ཉི་འོད་དུ་ཕེབས་སྟོན་དཀར་སྤྲོ་འབུལ་བཞེས་དང་། རྩེ་ཕྱག་ནང་ཟན་དང་བཅས་པས་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་དངོས་འབུལ་སོགས་ཕུལ། ཚེས་གསུམ་ཉིན་ཆིབས་རགས་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་ངོ༌། །

༣༤༽རྒྱང་རིང་ཐུང་ནས་སྐྱབས་གསོལ་གང་ཞུས་རྗེས་འཛིན་དང་ཚིགས་སྔ་
ཕྱིའི་བསྙེན་རྫོགས་གྲངས་མེད་བསྒྲུབས་ནས་སྨིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་བཟང་ལ་

འགོད་བཞིན་འཆར་འཕར་གྱི་བསྙེན་མཚམས་ལ་འགྲུས། ཡོངས་འཛིན་ཕུར་
ལྕོག་རིན་པོ་ཆེར་བརྟན་གསོལ་མང་ཞུས་རྗེས་དགོངས་པ་ཆོས་ཀློང་དུ་མནལ་ཚུལ་བསྟན་པར་ཐུགས་རྫོགས་མཆོད་སྤྲིན་བསྟར་བ་དང་གདུང་རྟེན་སོགས་
གསར་བཞེངས་ལ་ལྷག་གནས་ཀྱི་བྱིན་འབེབས་འཐོར།

(༣༥༧ ཉ་༣།

༥༧༤ ཐ་༨) སྔ་ལོ་གོརྵ་རྒྱལ་ཁང་དུ་བཀའ་བསྟན་གསོལ་རས་སྩལ་
བ་སྐྱེལ་མི་རྩེ་དྲུང་འཕྲིན་ལས་བསྟན་པ་འབྱོར་ཕྱག་ཐོག་རྟེན་གསུམ་དང་། གོར་
རྒྱལ་ནས་ལེགས་འབུལ་དུ་གླང་ཆེན་གཅིག་དང་། རྟ་མཆོག་རྐྱང་པོ་ཆེ་ལེགས་གཅིག་སོགས་བསྐུར་བ་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར།

(༣༥༧ ཉ་༦།

༥༧༤ འ་༨) ཚེས་བཅུ་དགུ་ཉིན་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་ནས་
རྩེ་པོ་ཏ་ལར་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར།
(༣༥༧ བ་༣།

༥༧༥ ཐ་༣) ཚེས་ཉེར་དགུ་ཉིན་གནས་ཆེན་ཙཱ་རི་ཏྲར་ཞབས་སྐོར་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

335

བསྐྱངས་པའི་མཇུག་ཆོག་གི་ཆ་ལག་ལྟ་བུར་དབེན་གནས་ཕ་བོང་ཁ་ཀུན་བཟང་རྡོ་རྗེའི་ཕོ་བྲང་དུ་ལྗགས་བསྙེན་བཅད་རྒྱ་མཛད་པར་ཆིབས་རགས་རྒྱས་གཤོམ་གྱི་སྒོ་
ནས་ཆིབས་ལོ་བསྒྱུར།

(༣༥༧ བ་༦།

༥༧༥ འ་༡༠) ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་གསུམ་ཉིན་གཟིམས་ཆུང་
དུ་སྐུ་ཐང་དང་། མཆོད་གཏོར་སོགས་འོས་མཐུན་བཤམས་པ་དང་བཅས་བཅད་རྒྱ་དམ་པོར་བཞུགས་ཏེ་ཡི་དམ་ལྷའི་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ངང་

ནས་ལྗགས་བཟླས་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འགྲུས་པར་མཛད།
(༣༥༨ ཉ་༢།

༥༧༥ འ་༦) ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་བཅུ་ཉིན་གཏང་རག་
ཚོགས་འཁོར་དང་བཅས་སྐུ་བཅད་རྒྱ་ལས་བཞེངས།

(༣༥༨ ཉ་༣།

༥༧༥ འ་༢) དྭགས་ལྷ་སྒམ་པོའི་གནས་འཛིན་པ་རྣམས་འདུལ་
ཁྲིམས་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པར་བག་མེད་འཆལ་པོར་སྤྱོད་པར་བརྟེན། རྩ་ཞིབ་དག་ཐེར་བྱེད་པར་སྐུ་བཅར་མཁན་དྲུང་བྱམས་པ་བསྟན་འཛིན་དང་། ཡིག་འདྲི་སློབ་ཕྲུག་བཅས་བཀས་མངགས་པར་མཛད།
(༣༥༨ ཉ་༦།

༥༧༦ ཐ་༩) སྔོན་དུ་ཁྲ་འབྲུག་དཀོན་གཉེར་དཔོན་རྩེ་ཚོགས་དགེ་
སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་བྱང་ཆུབ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན། གཡོན་རུ་བཀྲ་ཤིས་
བྱམས་སྙོམས་ཀྱི་རྟེན་གཙོ་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚེ་སྒྲུབ་བྱ་ཚུལ་གདུང་
སེལ་ཟླ་འོད་ཅེས་བྱ་བ་ཚིག་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་ལྗགས་རྩོམ་མཛད། ཕ་བོང་ཁའི་མཆོད་ཁང་ཆེ་ཕྲ་ཚང་མར་མཆོད་འབུལ་གནས་གཟིགས་ཡང་ཡང་དང་བཅས་ཐུགས་སྨོན་མཚམས་སྦྱོར་དང་། སྤོང་བ་པ་རྣམས་ལ་མང་འགྱེད་སྤྱི་འབུལ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

336

ཡང་སྩལ། ཚེས་ཉེར་བཞི་ཉིས་བརྩེགས་ཀྱི་ཕྱི་མའི་སྔ་ཆར་ཆིབས་གྲལ་མུ་ཏིག་གི་
དོ་ཤལ་རིང་དུ་གྲོལ་བ་བཞིན་སྟར་ལ་བསྒྲིགས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཤིང་གི་ནགས་ཁྲོད་ནས་
ཆིབས་ཞལ་ལེགས་པར་བསྒྱུར། ཕེབས་ལམ་ནས་དཔལ་མགོན་ཏྲཱཀ་ཤད་ཀྱི་གནས་

ཡུལ་ཕ་བོང་དང་། ཐ་འོག་སྐུ་མཁར་ལ་སྙན་ཤལ་སྩལ་ཏེ་གྲུ་འཛིན་ཕོ་བྲང་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད། ཕེབས་སྟོན་དང་། ལོ་མཇུག་གི་མཛད་སྒོ་མཐའ་དག་ཡང་དག་པར་བསྐྱངས་སོ། །
(༣༥༩ བ་༢།

༥༧༨ ཐ་༦) དགུང་གྲངས་ཉེར་དྲུག་ཏུ་ཕེབས་པ་ལྕགས་གླང་གནམ་
ལོ་གསར་ཚེས་ཀྱི་ཐོག་མར་འདོད་ཁམས་དབང་མོར་གཏོར་སྐྱོང་མངའ་གསོལ་དང་། ལུགས་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ཆེན། དགྲ་ལྷ་ཁག་ལ་གསོལ་མཆོད། ཚེས་གསུམ་ཟན་
རིལ་སོགས་སྔར་ལམ་ལྟར་བསྐྱངས།
(༣༥༩ བ་༤།

༥༧༨ ཐ་༡༢) ཚེས་བཅུ་ཉིན་དགེ་ཚུལ་དང་། བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབ་
བྱ་ཉིས་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་འབོགས་པར་མཛད།
(༣༦༠ ཉ་༢།

༥༧༩ ཐ་༡) བསྒྲུབ་བྱ་ཆིག་སྟོང་བརྒལ་བར་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་བསླབ་
སྡོམ་རྣམ་པར་དག་པ་སྩལ།
(༣༦༠ བ་༣།

༥༧༩ འ་༣། ཟླ་༢) བསྒྲུབ་བྱ་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒལ་བར་བསྙེན་རྫོགས་
ཀྱི་སྡོམ་པ་གནང་།
(༣༦༡ བ་༣།

༥༨༡ འ་༩། ཟླ་༤) ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིས་བརྒྱ་བརྒལ་བར་
དགེ་ཚུལ་དང་། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་འབོགས་པར་མཛད།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

337

(༣༦༡ བ་༥།

༥༨༢ ཐ་༡) ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཞི་རྣམ་འདྲེན་ཟས་གཙང་སྲས་
པོས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་དུས་ཆེན་ཉིན་གམ་བཅར་ལེགས་བཤད་
གླིང་པའི་ཚོགས་གཞུང་སློབ་དཔོན་བློ་བཟང་བྱང་ཆུབ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་རྣམ་གྲྭ་ཚོགས་ཡོངས་དང་། སེར་འབྲས་ཀྱི་བླ་སྤྲུལ། གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ་
སོགས་སྐལ་ལྡན་གྱི་སློབ་མ་ཕྱེད་ཉིས་སྟོང་ཙམ་ལ་གྲུབ་དབང་དཔལ་མོ་ལུགས་ཀྱི་འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་ཆེན་སྟ་གོན་དང་བཅས་པ་དང་། ཕྱག་བཞི་པའི་རྗེས་གནང་། ཆོ་གའི་ལྗགས་ལུང་བཅས་ལེགས་པར་སྩལ་ཏེ་སྨིན་ཅིང་གྲོལ་བའི་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་བླ་ན་མེད་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད། དེ་སྐབས་དམ་ཚིག་མཆོག་གི་དགེ་མཚན་འོད་དང་འོད་ཅན་བཞིན་དུ་འབྲལ་མེད་ཀྱི་རྩེ་དགས་
བཅིངས་པ་དགྲ་ལྷ་འོད་ལྡན་དཀར་པོ་དང་། དགའ་གདོང་གནས་སྲུང་གཉིས་ཀྱི་ཡེ་

ཤེས་སེམས་དཔའ་སོ་སོའི་དམ་ཚིག་གི་རྟེན་གཞིར་གློ་བུར་ཐོག་བབས་སུ་ཕེབས་ཏེ་དགའ་དད་གུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་འགྱུར་དང་བཅས་མཇལ་དར། རྟེན་གསུམ་དང་།
ལེགས་སོའི་ཚིག་གི་གཏང་རག་བཅས་ཕུལ། སེར་འབྲས་ཀྱི་དགེ་ཚུལ་བདུན་ཅུ་
སྐོར་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་བསླབ་སྡོམ་སྩལ་ཏེ་ཚངས་སྤྱོད་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བཀོད།
ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་རྣམ་གྲྭའི་ཚོགས་དབུར་བྱོན་ནས་དབྱར་བདག་བསྐོ་ལས་དང་། ཚུལ་ཤིང་བཞེས་པར་མཛད། ཚེས་བཅུ་དྲུག་གི་ཐོ་རེངས་དབྱར་སྔ་མ་ཞལ་བཞེས་བསྐྱངས། ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཛ་སག་བླ་མ་ནས་ཐུགས་རྫོགས་སྡོམ་པ་བཞེས་རྒྱུའི་སྙན་སྒྲོན་གསོལ་འདེབས་མི་སྣ་ཆེད་མངགས་གཉེར་ཆེ་ནས་ཞུ་ཡིག་ཁག་གཉིས་དང་། མཎྜལ་དཀར་བསྒྲིལ་བཅས་དང་། སྒེར་ནས་རྟེན་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

338

གསོལ། རིན་ཆེན་དང་པོའི་ཚོམ་བུ། རྒྱ་དངུལ་རྟ་རྨིག་སོགས་ཕུལ་བར་ཁོང་པ་དང་
གཡོག་རིགས་ལ་ཕྱག་དབང་ཇ་གྲལ་དང་། དཀར་སྤྲོ་བཅས་སྩལ། ཉི་འོད་དུ་དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་གསུང་བསྐང་དང་འབྲེལ་སླར་ཡང་དྲུག་ཅུ་མ་འབུམ་ཐེར་ཞིག་གྲངས་གསོག་སྨིན་འབུལ་མཛད། ཚེས་ཉི་ཤུ་ཉིན་འབྲུག་ཀ་ཅི་ཨོ་རྒྱན་ནས་ཞུས་ངོར་སློབ་མ་དྲུག་ཅུ་སྐོར་ལ་སྨིན་བྱེད་ཚེ་དབང་གི་བྱིན་རླབས་ཟབ་མོ་སྩལ། (༣༦༣ ཉ་༣།

༥༨༤ ཏ་༣) བསྒྲུབ་བྱ་ལྔ་བཅུ་སྐོར་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་
ཡང་འབོགས་པར་མཛད།
(༣༦༣ ཉ་༥།

༥༨༤ ཐ་༡༠) དགེ་སློང་བསྒྲུབ་བྱ་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒལ་བར་ཚིགས་སྔ་
མའི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྩལ།
(༣༦༣ བ་༦།

༥༨༥ ཐ་༩) ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་བཅུ་ནས་བཟུང་རེ་ཞིག་
ཐུགས་དམ་བཅད་རྒྱ་དམ་པོར་བཞུགས་ནས་ལྷག་པའི་ལྷའི་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་
ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ངང་ནས་ལྗགས་བཟླས་ལ་ཤིན་ཏུ་འགྲུས་པར་མཛད།
(༣༦༤ ཉ་༢།

༥༨༥ འ་༡༢) ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་ཉི་ཤུ་ཉིན་བཅད་རྒྱ་ལས་
བཞེངས་ཏེ་ཞལ་སྐོང་གི་སྦྱིན་སྲེག་ཁྲི་ཚར་ཡང་འབུལ་བ་གནང་། མཇལ་དེབ་ཏུ་མི་གསལ་ཡང་། ༧རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་དྲི་མ་མེད་པ་ཡོངས་འཛིན་གོང་མའི་རྣམ་
ཐར་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར། རྗེ་བླ་མ་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་
བཟང་པོ་དེ་ཉིད་དགུང་གྲངས་དོན་དྲུག་ཏུ་ཕེབས་པ་ལྕགས་བྱི་ལོ་སྙུན་བབས་ཤིན་
ཏུ་ལྕི་བ་ཞིག་བཞེས་ཤིང་། རིང་དུ་མི་བཞུགས་པའི་གསུང་ངག་དགོངས་པ་ཅན་ཡང་མང་དུ་ཕེབས་པས། དེ་ལོ་རང་ཞིང་བརྗེ་བར་ངེས་ཀྱང་། སྔོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

339

མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པར་ཉེ་བ་ན། ལི་ཙ་བྱི་ཙུན་དེས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྐུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་ཡང་། འཚོ་བའི་འདུ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་

ནས་ཟླ་བ་གསུམ་རིང་བཞུགས་པའི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་༧གོང་ས་ཆེན་པོ་ཉིད་
ཀྱིས་ཐབས་སྒོ་རྟེན་འབྲེལ་གང་ཟབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་ཤུགས་
དྲག་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་མཛད་པའི་ཞལ་ངོ་མ་ལྡོག་པས་ལོ་འཁོར་གཅིག་གི་བར་འཚོ་གཞེས་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་ཀྱང་།
ཇི་ལྟར་ཉིན་བྱེད་ཀྱི་བགྲོད་པ་ཆུ་ལྷའི་ཁྱིམ་དང་ཉེ་བ་ཕྱིར་བཟློག་དཀའ་བ་
བཞིན་མཛད་པ་ཐ་མའི་དགོངས་གཏད་ཟིན་པ་བཤོལ་ཐབས་བྲལ་བས་དགུང་གྲངས་དོན་བདུན་དུ་ཕེབས་པ་ལྕགས་གླང་ཧོར་ཟླ་དྲུག་པའི་མཇུག་ནས་བཟུང་སྐུ་ཁམས་ཉོག་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་གསན་མ་ཐག་རི་ཁྲོད་དུ་ཆེད་ཀྱིས་ཕེབས་ཏེ་སྒྲུབ་
ཁང་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྤོང་བ་པ་འདུས་སྤྱི། བླ་བྲང་ཞབས་གྲས། དྭགས་

པོ་བྱ་བྲལ་དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་འཇམ་དཔལ་སོགས་སྐུའི་ཞབས་རིམ་སྒྲུབ་པར་
ནན་ཏན་གྱིས་བསྐུལ་ཅིང་། ༧སྐྱབས་མགོན་རང་ཉིད་ནས་སླར་ཡང་གདུང་ཤུགས་
དྲག་པོས་གསོལ་འདེབས་ལན་འགའ་ཞིག་གནང་ཡང་། མི་བཞུགས་པའི་བརྡ་ཐབས་སུ་རྣམ་ཀུན་ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་ཐུགས་དམ་བཟླས་ཕྲེང་བོ་དྷི་ཙི་ཆོས་འབྱུང་ཞིག་ཡོད་པ་ཡང་རྟེན་སྐལ་དུ་འབུལ་བ་གནང་། དེ་རྗེས་ཐུགས་དམ་གསལ་འདེབས་སུ་ཡང་ཡང་ཕེབས་བསྐྱོད་ཀྱི་བརྟག་དཔྱད་གནང་བར་སྐུའི་སྙུན་བབས་དང་། གསུང་
གི་ཕེབས་སྒོ་གང་ཐད་ནས་རིང་མིན་འཚོ་གཞེས་མི་བརྟན་པའི་ཐུགས་ཐག་ཆོད་འདུག་པར་བརྟེན། ཡང་བསྐྱར་ཞབས་པད་བརྟན་པའི་སྙན་བསྐུལ་ཞུས་རུང་དགོངས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

340

འཁྲུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་མི་འོང་བར་དགོངས་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་ནས་ཕྱི་རྗེས་
ཞབས་མཇུག་ཞུ་སྒོ་དང་། ཡང་སྲིད་འཁྲུལ་མེད་ཞལ་གཟིགས་ངོས་འཛིན་ཞུ་
ལུགས་ཀྱིས་མཚོན་སླད་ཀྱི་གནང་སྒོའི་རྣམ་གཞག་དུ་མ་སྙན་དུ་གསོལ་བ་དང་
བཅས་སྐུ་གམ་རང་ལ་ཉིན་སྦྲེལ་གྱི་བར་དུ་འབྲལ་མེད་བཞུགས་པས་བསྟན་འགྲོའི་
དོན་ཆེན་སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་ཞལ་སློབ་ཤ་ཚར་སྦྱར་བ་མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་། ཁྱད་
པར་༧གོང་ས་མཆོག་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་ཁར་སྐུ་འཁྱོར་བཞིན་དུ་ནན་གྱིས་བཞེངས་
ནས་ཚུར་སྐུ་ཕྱག་དང་འབྲེལ་མཇལ་དར་ནང་མཛོད་དང་། སྐུ་བེར་གྱི་རྒྱུ་བཟང་གོས་
རྒྱུ་རྙིང་ཞིག་ཕྱག་རྟེན་དུ་བསྟབས་ཏེ་ཕྱག་གཉིས་ནས་བཟུང་ཞིང་དབུ་དཔྲལ་གཏུགས་ཏེ་འདའ་ག་མའི་ཞལ་ཆེམས་ཐུགས་སྨོན་དྲག་པོ་ཞིག་དགྱེས་གདུང་ཚད་མེད་པའི་སྒོ་ནས་མཛད་པ་ན། ༧གོང་ས་མཆོག་ཉིད་དགུང་གྲངས་ལྔ་ནས་བཟུང་མདོ་སྔགས་རིགས་ལམ་མཐའ་དག་སྟོན་པའི་རིགས་བདག་གི་ཡ་གྱལ་རྣམ་ཀུན་ནས་ཕན་ཚུན་ཐུགས་གཙིགས་ཆེ་བའི་གནས་ཡིན་པས་ཐུགས་ཀྱི་གདུང་བ་བཟོད་གླགས་མེད་པ་དང་། སྤྱན་ཆབ་དབང་མེད་དུ་ཤོར་བས་རེ་ཞིག་བར་གསུང་ལན་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་འབྱོན་པའི་གོ་སྐབས་མ་བྱུང་འདུག དར་ཅིག་ནས་སླར་ཡང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་གསུང་མོལ་མང་པོ་ཞིག་མཛད་མཐར་༧གོང་ས་ཆེན་པོ་ནོར་གླིང་དུ་
ཕྱིར་ཕེབས།
དེ་རྗེས་༧རྒྱལ་དབང་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་དམ་རྟེན་དུ་ཐོགས་མེད་བྱམས་
པའི་ཞལ་ཐང་ཞིག་གསར་བཞེངས་གནང་བར་རབ་གནས་དང་། རྒྱབ་ཡིག་ཞུ་མི་ཆེད་གཏོང་མཛད་པ་བཞིན་རབ་གནས་གནད་སྨིན་ཞིག་དང་། རྒྱབ་ཡིག་ཏུ། ན་མོ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

341

གུ་རུ་མཻ་ཏྲི་ཡ། རྒྱལ་ཀུན་བྱམས་པའི་རང་བཞིན་ལྷག་པའི་ལྷ། །དགའ་ལྡན་ཞིང་བཞུགས་འཛམ་གླིང་འདི་ན་གཟིགས། །ཁྱད་པར་ཕྱག་ན་པདྨོའི་བཞེད་པའི་དོན། །འགྲུབ་མཛད་དགེ་ལེགས་ས་སྟེང་ཁྱབ་པར་མཛོད། །ཅེས་བྲིས་ཏེ་སྩལ། དེའི་
གཤམ་དུ་༧རྒྱལ་དབང་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་བྲིས་འདི་ལྟར་གནང་། གང་གསུང་ཚངས་
དབྱངས་མི་བསླུ་བདེན་པའི་ཚིག །རྒྱལ་དང་ཐུགས་རྗེ་མཚུངས་པའི་རླབས་ཆེན་དོན། །མ་འོངས་ལྔ་པའི་ཐེག་མཆོག་སྒོར་ཞུགས་ཏེ། །གསུང་གི་བདུད་རྩིས་བདག་

རྒྱུད་ཚིམས་བྱས་ནས། །འགྲོ་ཀུན་གཏན་བདེའི་ཞིང་མཆོག་དམ་པ་རུ། །འགོད་པའི་ཐབས་ཚུལ་སྤོབས་པ་ལྷུར་ལེན་ཅིང་། །ཟོལ་མེད་སྙིང་ནས་གདུང་ཤུགས་གསོལ་
བཏབ་མཐུས། །གཏན་བདེའི་དགེ་མཚན་ཕྱོགས་བརྒྱར་བཞད་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ཡང་གང་གི་སློབ་བུའི་ཐ་ཤལ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་དོན་བཞིན་མཛད་པ་ཐ་མའི་གསུང་གི་ཐ་ཚིག་ཏུ་ཕེབས་པ་ལྟར་རང་ཉིད་ཀྱང་ཞལ་གདམས་བདེན་ཚིག་ལ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་གསོལ་འདེབས་སུ་སྨྲས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། ཞེས་པའི་མཚམས་སྦྱོར་དང་། ཕྱིས་འབྱུང་ཇི་ལྟར་བཞེད་པའི་ཐུགས་རེ་རྣམས་
ཚུལ་བཞིན་སྐོང་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་ཀྱི་བཀའ་འཕྲིན་ཕྱག་བདར་མ་ཞིག་ཀྱང་འབུལ་བ་
གནང་འདུགདེའི་ལན་དུ་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་ནས་གསུང་གི་ཐ་མའི་ཞུ་ཡིག་གནད་དུ་
འདྲིལ་བ་ཞིག་དང་། མཇལ་དར་ནང་མཛོད། གསེར་ཞོ་གསུམ། རྒྱ་དངུལ་རྟ་རྨིག་མ་

གཅིག སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་འབྲལ་བའི་བརྡར་ཆུ་ཚོད་འཁོར་ལོ་ཆུང་ངུ་དང་། ཐུགས་རྗེའི་སྤྱན་དཀྱུས་ཀྱིས་ནམ་ཡང་མི་འདོར་བའི་བརྡར་ཧྲུལ་ཅིན་གྱི་སྤྱན་ཤེལ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

342

ཞིག་བཅས་འབུལ་བ་གནང་། ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྔ་དྲོ་ནས་རྣམ་ཀུན་ཞལ་སྤྲོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྐུ་བརྙན་འདི་ཉིད་ཞལ་ཕྱོགས་ནོར་གླིང་དུ་བསྒྱུར་
ཏེ་ཐུགས་སྨོན་མཚམས་སྦྱོར་ཡུན་རིང་མཛད་མཐར་ཤངས་སྦུག་གཡོན་ནས་ལྗགས་དབུགས་ལན་གསུམ་ནང་དུ་བརྔུབས་པ་དང་བཅས་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ཚུལ་བསྟན་པར་གྱུར་པ་ན། སླར་ཡང་ཐུགས་ངལ་མི་བཟད་པ་འཁྲུངས་ཤིང་། དེ་མ་ཐག་ཕུར་ལྕོག་ཏུ་ཞབས་སོར་བསྐྱོད་དེ་གང་གི་གཟུགས་སྐུའི་གདུང་ཆས་དང་། ཐུགས་དམ་གསལ་འདེབས་ནས་བཟུང་པུར་ཁྲུས། གདུང་སྒྲུབ། ཞུགས་འབུལ་དང་འབྲེལ་བར་དངུལ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་དང་། འདྲ་སྐུ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན། ཐུགས་དམ་རྟེན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་། འཇིགས་བྱེད་
ཀྱི་སྣང་བརྙན་བཅས་རྒྱུ་ཚོགས་དང་། ཆ་ཚད། བཟོ་བཀོད། ཕྲ་རྒྱན་སོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང་། གཟུངས་འབུལ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུད་སྡེ་དང་། བླ་མའི་ཕྱག་ལེན་མན་ངག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གད་གཙང་ཇི་ལྟར་བཞེངས་པའི་རིམ་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་མཛད་རྣམ་གྱི་དོན་བསྡུ། གདུང་རྟེན་ལེ་ལག་དང་བཅས་པའི་དཀར་ཆག་ལྷ་ཡི་རྫིང་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་ལྗགས་བསྒྲིགས་མཛད་པའི་
ནང་དུ་ཇི་ལྟར་གསལ་བ་ལྟར་དང་། མཇུག་ཏུ་རབ་གནས་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོའི་ཆར་འབེབས་ཀྱང་གཞུང་བཞིན་མཛད་པ་སོགས་འབྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་
གནས་ཀྱིས་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོའི་དགོངས་རྫོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་
དང་སྒོ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པར་བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་ཐུགས་བཞེད་ཡོངས་སུ་སྐོང་བའི་ཞབས་མཇུག་ཆེ་ཕྲ་མཐའ་དག་ཐུགས་ཁུར་རྣམ་དག་གི་སྒོ་ནས་མཐིལ་ཕྱིན་པ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

343

སྒྲུབ་པར་མཛད་ཅིང་། ཡང་སྲིད་མྱུར་འབྱོན་གྱི་ཐུགས་སྨོན་མཚམས་སྦྱོར་ཡང་
ཐུགས་འདུན་རྩེ་གཅིག་གིས་ཡང་ཡང་མཛད་པར་གྲགས་སོ། །

༣༥༽ཆུ་སྟག་ལོ་སྨོན་གྱི་དགྱེས་མཆོད་སྔར་ལམ་ལྟར་བསྐྱངས། ཀུན་གཟིགས་
པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་དགེ་བསྙེན་ནས་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་བསྙེན་རྫོགས་བཅས་
སྒྲུབ་འབུལ་གནང་བར་སྤྱི་སྒེར་ནས་བཀའ་དྲིན་དང་དགྱེས་མཆོད་སྟོན་དུས་
ནམ་མཁའི་གླང་པོའི་འདུ་འགོད་བཞིན་རྒྱས། གཏེར་ལུང་རེའི་དོན་བཞིན་ལྷ་ཁང་དང་རྟེན་རེ་གསར་བཞེངས། བསྙེན་རྫོགས་གྲངས་མེད་བསྒྲུབས། བྲག་ཡེར་པར་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་དག་པ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་མཆོད་སྤྲིན་སྤྲོས།
དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྙེན་མཚམས་ཆེན་མོར་འགྲུས་མུས་ལུགས་
གཉིས་ཀྱི་མཛད་པ་ཡར་ལྡན་བསྐྱངས།

(༣༦༦ བ་༣།

༥༨༩ འ་༤) དགུང་གྲངས་ཉེར་བདུན་དུ་ཕེབས་པ་ཆུ་སྟག་གནམ་
ལོ་གསར་ཚེས་ཀྱི་ཐོག་མར་མ་གཅིག་རེ་མ་ཏིར་གཏོར་སྐྱོང་ཚོགས་འཁོར་མངའ་གསོལ་སྨིན་རྒྱས་བཅས་(༣༦༦ བ་༥།

༥༩༠ ཐ་༢) སྔར་ལམ་བཞིན་བསྐྱངས།
(༣༦༦ བ་༦།

༥༩༠ ཐ་༥) སེར་འབྲས་གཞིས་དགོན་སོགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་བདུན་

བརྒྱ་སྐོར་དགེ་ཚུལ་དང་། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་ལྡན་དུ་རིམ་གྱིས་བསྒྲུབ་པར་མཛད།
(༣༦༧ བ་༣།

༥༩༡ ཐ་༩) བསྒྲུབ་བྱ་མང་པོ་ཞིག་ལ་སོ་ཐར་གྱི་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་

སྡོམ་པ་འབོགས་ཆོག་ཀྱང་མཛད།

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

344

(༣༦༨ ཉ་༣།

༥༩༢ ཐ་༦) ཟླ་བ་བཞི་པའི་(༣༦༨ ཉ་༥།

༥༩༢ ཐ་༡༡) ཚེས་བཞི་ཉིན་
ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་སྡོམ་བཞེས་ཀྱི་ཆེད་དུ་
དབུས་འགྱུར་འཆང་གཉིས་པར་ཆིབས་བསྐྱོད་གནང་གཤིས། ཡབ་སྲས་ཐོག་མའི་མཇལ་འཕྲད་རང་བྱུང་འཕགས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་བསྐྱང་རྒྱུའི་སླད་དུ་ནོར་གླིང་

བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་ནས་རི་བོ་གྲུ་འཛིན་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་ཐོག་མཚན་གཟིམས་ཁང་དུ་མཆོད་ཡོན་གསེར་ཞལ་མཇལ་འཛོམས་དང་འབྲེལ་ཕན་ཚུན་མཚན་དཀྱིལ་བདེ་
དོག་སོགས་ཀྱི་གསུང་མཆིད་ཞིབ་ལྷུག་མཛད་མཐར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་ལྡན་བླ་སྟེང་བཞུགས་མཚེར་དུ་ཕེབས།
(༣༦༨ བ་༦།

༥༩༣ ཐ་༡༠) ཚེས་བཅུ་གསུམ་ཉིན་ཀུན་གཟིགས་རིན་པོ་ཆེར་
རབ་བྱུང་དང་བསླབ་གཞི་ཡོངས་རྫོགས་འབུལ་བའི་སླད་དུ་༧གོང་ས་ཆེན་པོ་སྟོན་འཁོར་ཆིབས་རགས་རྒྱས་བཤམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཕྲུལ་སྣང་གན་དྷོ་ལ་ཆེན་པོར་
ཞབས་སོར་བཀོད་དེ་ཨེ་ཝཾ་དུ་ཕེབས་སྟོན་གྱི་དཀར་སྤྲོའི་ཐོག པཎ་ཆེན་རིན་པོ་
ཆེས་དབུས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མི་སྣ་མཆོག་དམན་མཐའ་དག་ནས་རྟེན་འབྱུང་གི་འབུལ་སྤྲིན་སྤྲོས་པར་ཕྱག་དབང་སྩལ་ཞིང་དགྱེས་སྟོན་ཉམས་སུ་བཞེས།
(༣༦༩ ཉ་༢།

༥༩༣ འ་༦) ས་ཟླའི་ཡར་ཚེས་བཅོ་ལྔ་དུས་ཆེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
པའི་སྔ་དྲོ་ཡབ་སྲས་གསེར་ཞལ་ལྷན་རྒྱས་སྐུ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཇོ་བོ་ཆེན་པོའི་སྐུ་མདུན་བྱང་ཆུབ་ཤིང་གཅལ་སྟེང་དུ་ཕེབས་བསྐྱོད་ཀྱིས་སྐུ་ཕྱག་གནང་། སྙན་
ཤལ་སྒྲོན་འབུལ་དང་འབྲེལ་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་བཀོད་དེ་གསོལ་གྲོ་དང་། གསོལ་ཇ་ཕེབས། སྐབས་འདིར་དགྲ་ལྷ་འོད་ལྡན་དཀར་པོ་རྟེན་གཞིར་གློ་བུར་ཁོག་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

345

བརླམས་ཀྱིས་དགའ་ཞིང་མགུ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཆེས་ཆེར་ངོམས་པ་དང་བཅས་
མཆོད་ཡོན་རྣམ་གཉིས་དང་། ཡོངས་འཛིན་གླིང་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེར་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་བཏེག་སྟེ་ཡལ་བར་གྱུར། དེ་ནས་ཀུན་གཟིགས་མཆོག་ནས་སྐུ་ཕྱག་དང་། མཇལ་དར། ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོའི་བཀོད་པ། དངོས་འབུལ་བཅས་ཕུལ་ཏེ་འོད་དཔག་ལྷ་ཁང་དུ་ཕེབས། ༧སྐྱབས་མགོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་དང་། ལས་གྲྭ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསོ་སྦྱོང་མཛད། བརྡ་གསལ་དང་བསྟུན་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་
ཆེ་སླར་པང་གཅལ་སྟེང་དུ་བྱོན། ༧གོང་ས་མཆོག་ནས་མཁན་སློབ་སྦྲགས་མ་མཛད་དེ། དགའ་ལྡན་ཁྲི་གདན་ཟུར་དང་། ཤར་བྱང་གི་ཆོས་རྗེ་སོགས་འདུལ་བ་འཛིན་པ་
གསེར་རི་དང་འདྲ་བ་གྲངས་ཚང་བའི་དབུས་སུ་དགེ་བསྙེན་དང་། བར་མ་རབ་བྱུང་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་ཚིགས་སྔ་མ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་དང་བསླབ་གཞི་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་བཅས་ད་ཆོག་ཉེས་མེད་
ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་སྩལ་ཏེ་ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བདག་

པོར་མངའ་གསོལ་བར་མཛད་དོ། །

དེ་ནས་ཀུན་གཟིགས་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེས་གཏང་རག་ལེགས་འབུལ་མཇལ་དར་ནང་མཛོད་སྲིད་དུ་རིང་བ་དང་། རིན་ཆེན་དང་པོ་ལས་གྲུབ་པའི་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོའི་བཀོད་པ། རིན་ཆེན་ཁ་རྫུ་རཾ་ལས་གྲུབ་པའི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་ལྡན།

དུང་དཀར་དངུལ་གཤོག་མ། གཞན་ཡང་གསེར་དངུལ་གྱི་ཚོམ་བུ། བཟང་གོས་
ཡུག དགུ་ཚན་གསུམ་བཅས་དང་། ལས་གྲྭ་བ་རྣམས་ལའང་གོ་བབས་ཀྱི་སྐུ་ཡོན་
ཕྱག་བསྟར་གྱིས་སྟོབ་པར་མཛད།

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

346

དེ་ནས་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀར་གཞུང་ནས་ལེགས་འབུལ་སྤམས་མཐོ་བ་དང་། སྤྱན་བསལ་ཛྷཻ་ཀྵིཾ་ལས་གྲུབ་པའི་སྟོན་པའི་སྐུ་བརྙན་ཁྱད་འཕགས་ཤིག་འབྲལ་སྤང་དུ་འབུལ་བ་གནང་། གནས་ཆུང་སྤྲུལ་པའི་ཆོས་སྐྱོང་སླར་ཡང་ཐོག་ཕེབས་ཀྱིས་པད་

འབུལ་དང་འབྲེལ་ཡབ་སྲས་སོ་སོར་རྟེན་འབྱུང་ལེགས་འབུལ་འདེགས་པར་མཛད། རྟེན་གཙོ་ཇོ་བོ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུར་གཞུང་དང་བླ་བྲང་གཉིས་ཀས་སྣ་ལྔའི་མཆོད་སྤྲིན་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་དང་། ན་བཟའ་ཉེར་སྤྱད། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སོགས་འབུལ་སྦྱོར་གནང་། སྟེང་འོག་བར་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཁང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལའང་རིམ་བཞིན་ཞབས་
ཀྱིས་བཅགས་ཏེ་སྙན་དར་འགྲེམས་སྤེལ་དང་། བསྟན་འགྲོར་སྨན་པའི་ཐུགས་སྨོན་མཚམས་སྦྱོར་བསྐྱངས། སྤྱན་གཟིགས་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་རྟེན་རྟ་དྲེའུ། གོ་མ་ལྡིང་
སོགས་སྔོན་ཚུད་ནས་གོ་བསྒྲིགས་དང་འབྲེལ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀ་དཔལ་ལྕོག་རྡོ་རྗེའི་རྭ་བར་རྣམ་གྲྭ་གསུང་བཟང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་དབུས་སུ་ཐབས་ཅིག་ཏུ་ཞབས་སོར་བཀོད། དུང་སྐྱོང་དབང་མོ་ཞི་དང་ཁྲོ་བོའི་རྣམ་འགྱུར་སོ་སོར་ཐུགས་སྨོན་ཅན་གྱི་སྙན་དར་སྩལ། དེ་ནས་གཟབ་གསོལ་ཚོགས་འཁོར་དང་བཅས་པའི་
གསུང་ཆོག་རྒྱས་པར་མཛད་དེ་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཕེབས། གསོལ་ཚིགས་ལྷན་རྒྱས་དང་། ཆོས་ལྡན་གྱི་བཀའ་མཆིད་དུ་མ་མཛད།
ཚེས་བཅུ་དྲུག་ཉིན་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པ་ནས་ཨེ་ཝཾ་དུ་དཀར་སྤྲོ་སྤོམ་བསྒྲིགས་

ཐོག ཡབ་སྲས་གསེར་ཞལ་ལྷན་རྒྱས་སྐུ་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྲི་ཞུའི་རོལ་པ་ཆེན་པོས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་(༣༧༠ ཉ་༤།

༥༩༥ འ་༩) གཞུང་ནས་མཆོད་ཡོན་སོ་སོར་མཇལ་
དར་དང་། མཎྜལ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན། བཀྲ་ཤིས་རྫས་རྟགས། རྒྱལ་སྲིད་སྣ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

347

བདུན་བཅས་རོལ་དབྱངས་དང་འབྲེལ་བར་ཕུལ། སྟོན་ཆེན་གྱི་མགྲོན་དུ་ལྷགས་པའི་
སྐྱ་སེར་གྱི་ཚོགས་ཆེན་པོར་བྱིན་རླབས་ཀྱི་གྲུ་ཆར་ཕབ། ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་
ཆེ་ནས་མཎྜལ་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ལྗགས་བཤད་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་རྗེས་སྲིད་དུ་རིང་
བའི་ལྷ་རྫས་ཀྱིས་ལྕིབས་ཤིང་། ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོའི་བཀོད་པས་སྣ་དྲངས་དངོས་
འབུལ་གྱི་ཕྲེང་བ་ཟད་པ་མེད་པ་ཀུན་གཟིགས་མཆོག་གི་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར། དེ་ནས་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཁག བཀའ་གུང་ནས་བཟུང་དྲུང་རིགས་སེར་སྐྱ། སེར་འབྲས་དགའ་གསུམ་དང་། རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད། གནས་ཆུང་།
གླིང་ཁག རྨེ་བཞི། ལྕགས་རི་བ་བཅས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ལས་སྣེ། གཞུང་ཁོངས་ལྟོ་
ཟན། རྒྱལ་ཁག་གཞན་གྱི་མི་སྣ་སོགས་མཐའ་དག་ནས་གོ་བབས་ཀྱི་མཇལ་རྟེན་
བཏེག འབེལ་གཏམ་བགྲོ་གླེང་། གར་རོལ་དང་འབྲེལ་བར་སྟོན་ཆེན་ལ་དགྱེས་དགུར་རོལ་བར་མཛད།

དེའི་ཕྱི་ཉིན་ལྷ་རྩེདང་། གཙང་ལྗོངས་ཀྱི་འགྲུལ་རིགས་སོགས་མི་གྲངས་ཆིག་
སྟོང་བརྒལ་བར་ཕྱག་དབང་སྩལ། ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ཉིན་དྲུང་རིགས་སྤྱི་དང་། དབུས་

གཙང་ཚོ་ཆེན་ཐུན་མོང་ནས་ཡབ་སྲས་ལྷན་རྒྱས་ཨེ་ཝཾ་དུ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་གསོལ་སྟོན་གཟབ་རྒྱས་དང་། དངོས་འབྱོར་གྱི་ལེགས་འབུལ་སྤམས་མཐོ་ཕུལ།
(༣༧༠ བ་༥།

༥༩༦ འ་༡༢) བཀའ་བློན་ལྷན་རྒྱས་ནས་མཆོད་ཡོན་ཟུང་གཅིག་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་གསོལ་སྟོན་དང་། དངོས་འབུལ་རྒྱ་ཆེར་བཏེག བཀྲས་ལྷུན་སྐུ་ཞང་ཐའི་ཇི་དང་། གསོལ་གཟིམས་མཆོད་གསུམ། མགྲོན་ཆེ། གཟིམས་འགག་བཞི། མགོན་ཁང་པ། རྒྱལ་རྩེ་དབང་འདུས་ཁང་གསར། ལྷ་ལྡན་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

348

ཚེས་བཅུ་བ་སྤྱི་པ་སོགས་ནས་སྒེར་མཇལ་ཞུས་པར་སོ་སོའི་ཁོངས་གཏོགས་དང་བཅས་མི་གྲངས་བཞི་སྟོང་དུ་ཉེ་བར་ཞལ་མཇལ་ཕྱག་དབང་གི་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་སྩལ། ཚེས་ཉེར་གསུམ་ཉིན་ཆིབས་རགས་རྒྱས་གཤོམ་གྱི་སྒོ་ནས་ར་ཆེ་
གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གནས་གཟིགས་ཞིབ་རྒྱས་བསྐྱངས་ཏེ་ནོར་གླིང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་།
(༣༧༡ ཉ་༣།

༥༩༧ ཐ་༣) ཚེས་ཉེར་དྲུག་ཉིན། རྒྱལ་ཀུན་ཐུགས་རྗེའི་སྤྱི་གཟུགས་

༧གོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་ཆེན་པོ་ནས་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་ངུར་སྨྲིག་གར་རོལ་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་རིང་པོའི་ལམ་ནས་ཆེད་དུ་ཕེབས་པ་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ། རིགས་ཀྱི་ཅོད་པན་དུ་བཞེངས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཕན་བདེའི་ལེགས་
ཚོགས་མ་ལུས་པའི་འབྱུང་གནས་དམ་པར་གྱུར་པའི་ཞབས་ཟུང་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་དྲང་སྲོང་བདེན་པའི་ཚིག་གིས་རྟག་པ་དམ་པའི་རང་ཁམས་སུ་མངའ་གསོལ་བའི་སླད་དུ་བཀྲས་ལྷུན་བླ་བྲང་ནས་བསྙེན་བཀུར་གྱི་རྒྱུ་ཡོན་སྦྱར་ཏེ་ལེགས་བཤད་གླིང་

པ་ཚོགས་ཡོངས་ནས་མདོ་ལུགས་ཀྱི་བདེན་བརྗོད་ཞུས་ཤིང་། པཎ་ཆེན་མཆོག་
སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བའི་མཎྜལ་ལྗགས་བཤད་
ཀྱི་བདེན་ཚིག་གཟབ་རྒྱས་སྙན་སྒྲོན་མཛད་པར་༧གོང་ས་མཁན་ཆེན་མཆོག་ནས་ཀྱང་ཞབས་པད་རིང་དུ་བརྟན་པའི་བཀའ་བཞེས་དགྱེས་བཞིན་དུ་གནང་མཇུག་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དང་། བཀྲ་ཤིས་རྫས་རྟགས། རིན་ཆེན་དང་གཉིས་ཀྱི་ཚོམ་བུ། གོས་ཡུག ཚན་གྲངས་བཅས་གུས་འདུད་བླ་ན་མེད་པས་ཕྱག་བསྟར་གྱིས་འབུལ་

བར་མཛད།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

349

(༣༧༡ བ་༤།

༥༩༨ ཐ་༡) ཚེས་སུམ་ཅུ་ཉིན་དུས་འབྲེལ་གྱི་གསོ་སྦྱོང་ལྷན་དུ་
མཛད་ཅིང་། ཀུན་གཟིགས་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་ལས་གྲྭར་ཕེབས་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་ཡོངས་རྫོགས་སྡོམ་ལྡན་གྱི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པ་གནང་། སྐབས་ཤིག་
༧རྒྱལ་དབང་ཡབ་སྲས་སྐུ་འཁོར་ཧྲགས་བསྡུས་དང་བཅས་གནས་ཆེན་ཡེར་པར་ཆིབས་བསྒྱུར་ཐོག སྐུ་སྒེར་སོ་སོ་ནས་མཆོད་སྤྲིན་དང་ཚོགས་འཁོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབུལ་བཤམས་དང་། ཚོགས་ཡོངས་ལ་མང་འགྱེད་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་གཟབ་རྒྱས།
ལྷ་རི་སྙིང་པོའི་མགུལ་དུ་བསང་མཆོད་འཕྲིན་བཅོལ་བཅས་གནད་སྨིན་བསྐྱངས་ཏེ་
ཕྱིར་ཕེབས། དེ་རྗེས་མཆོད་ཡོན་སྟོན་འཁོར་སྟབས་ཅིག་ཏུ་ཕུར་ལྕོག་རིགས་
གསུམ་བྱང་ཆུབ་གླིང་དང་། སེར་རྩེ་གཞན་ཕན་གླིང་། རག་ཁ་བྲག སྐེད་ཚང་ཤར་
ནུབ་རྣམས་སུའང་ཞབས་སོར་རིམ་གྱིས་བཀོད་ནས་མཆོད་འབུལ་གནས་གཟིགས་དང་སྤོང་བ་པའི་སྡེར་མཇལ་ཁ་བསྙེན་བཀུར། གནས་འཛིན་སྤྲུལ་སྐུ་སོ་སོ་དང་ཆོས་
ལྡན་གྱི་བཀའ་མཆིད་ཡུན་དུ་སྤེལ་བ་སོགས་མཛད།
(༣༧༢ ཉ་༢།

༥༩༨ འ་༡༡) ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ཚེས་གཉིས་ཉིན་པཎ་ཆེན་མཆོག་སྤྲུལ་
རིན་པོ་ཆེ་སོ་ཐར་སྤོང་བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་བསླབ་གཞི་རྣམ་པར་དག་པའི་སྡོམ་པའི་བདུད་རྩིས་ཐུགས་ཀྱི་བུམ་བཟང་ཡོངས་སུ་གཏམས་ཏེ་དེད་དཔོན་ནོར་བུའི་
གླིང་ནས་རང་ཁྱིམ་དུ་ལྡོག་པ་ལྟར་སྤྲོ་བ་ཆེན་པོས་རིང་མིན་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་གྱིས་

གྲུབ་པའི་གདན་སར་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་རྒྱུའི་ཐོན་མཇལ་ཐོག གཞུང་ནས་གཟིམས་
ཆུང་ཉི་འོད་དུ་དཀར་སྤྲོའི་གསོལ་སྟོན་གཟབ་རྒྱས་དང་། མཎྜལ་རྟེན་གསུམ། ན་བཟའ་ཆ་ཚང་གིས་མཚོན་སྐུའི་ཉེར་སྤྱད། གསེར་དངུལ། གོས་དར། སྣམ་རིགས།

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

350

ལྗོན་འདབ་སོགས་དང་། ཆིབས་ཆེན་སྒ་ཆས་རང་འགྲིགས་བཅས་ཀྱི་ཕེབས་རྫོངས།
པཎ་ཆེན་ཡོངས་འཛིན་པ་དང་། ནང་མ་ལས་ཚན་པ་སོགས་དྲུང་དྲག་འབྲིང་དཀྱུས་

གསུམ། དྲེལ་པ་ལག་དོ་གཉེར་གཡོག་ཚུན་ལ་སྔར་ལམ་ཐོན་གནང་སྤུས་འབོར་ཞན་མེད་སྩལ།

(༣༧༢ ཉ་༦།

༥༩༩ ཐ་༢) དེ་རྗེས་གཟིམས་ཆུང་མཇལ་ཕྱག་ཏུ་ཕེབས་པར་སྤྱན་
བསལ་གྱི་གནང་ཆ་ཡི་དམ་གྱི་སྐུ་བརྙན་དང་། གཡང་ཊིའི་ཞལ་དཀར། གོས་ཡུགཕྱག་ཕྲེང་རྒྱན་ལྡན་བཅས་སྩལ་ནས་འཕྲལ་ཕུགས་ཀུན་ཏུ་དགེ་བའི་ལུགས་གཉིས་
ཀྱི་བཀའ་སློབ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། ཕེབས་ལམ་དུའང་སྐུ་ངལ་མེད་པར་
བདེ་ལེགས་སུ་བྱོན་ནས་སླར་ཡང་ལོ་ངོ་གཉིས་གསུམ་གྱི་ཐོག་ནས་ཕན་ཚུན་དངོས་མཇལ་ཐུབ་པ་མཛད་དགོས་ཞེས་ཞུ་བ་གནང་། དེ་འཕྲལ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་མཇལ་དར་དྲི་མེད་ཅིག་ཕུལ་ཏེ་

༧སྐྱབས་མགོན་མཁན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་
མཆོག་ཉིད་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ཞབས་པད་བསྐལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་བར་དུ་འཚོ་ཞིང་གཞེས་ཏེ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་བསྐོར་བས་བསིལ་ལྗོངས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་བདེ་བར་དབུགས་དབྱུང་བ་དང་།
བདག་ཀྱང་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སྐུ་གམ་དུ་ལྷགས་ནས་ཞལ་གསུང་བདུད་རྩིའི་དགའ་སྟོན་ལ་ལོངས་སྤྱད་ཆོག་པ་དང་། གནས་སྐབས་སུའང་། འུ་ཅག་འཁོར་བཅས་ལམ་བགྲོད་བདེ་ལྡན་ཡོང་བའི་སྐྱབས་འཇུག་དམིགས་མེད་ཐུགས་རྗེའི་ཀློང་ནས་མི་འདོར་བ་མཁྱེན་ཞེས་གསོལ་བ་གནང་།

ཡོངས་འཛིན་དང་། ཕྱག་མཛོད་མཁན་པོ། གསོལ་གཟིམས་མཆོད་གསུམ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

351

སོགས་གམ་བཅར་ནང་མ་དང་། ལས་ཚན་པ་རྣམས་ལའང་གོ་བབས་ཀྱི་གནང་ཆ་

དང་། ཕྱག་མདུད་དམ་རྫས་རེ་སྩལ་ཏེ་རང་རང་གི་བགོ་སྐལ་ཁུར་དུ་བབས་པའི་སྲི་ཞུ་མཐའ་དག་ཀུན་གཟིགས་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་བཞེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་
དགོས་ཚུལ་གྱི་བཀའ་མངགས་རུས་པ་ཅན་ཕེབས།
(༣༧༣ ཉ་༤།

༦༠༠ ཐ་༩) གཏེར་ལུང་ཉི་མའི་འོད་འཕྲེང་གི་དགོངས་དོན་ལྟར་
བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེ་རྒྱས་ཤིང་། མཐའ་དམག་ངན་པ་བཟློག་ཕྱིར་མདོ་སྨད་ཤ་ཡི་
ཐང་ཞེས་པ་དེར་ལྷ་ཁང་ཁག་ལྔ་དང་། གཙང་སིལ་མ་ལའི་གོང་དུ་ལྷ་ཁང་ལྔ་བཅས་གསར་བསྐྲུན་དང་འབྲེལ་སོ་སོར་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བྱིན་རླབས་ཅན་མང་པོ་
ཡང་འཇོག་པར་མཛད། དེ་མཚུངས་ལྷ་ས་དང་། བསམ་ཡས། ཁྲ་འབྲུག་གསུམ་སོ་སོའི་ཤར་ལྷོའི་ཕྱོགས་སུ་གུ་རུ་ཞི་དྲག་དང་སེང་གདོང་མ་གསུམ་ལ་སློབ་དཔོན་མཧཱ་གུ་རུའི་སྐུ་བརྙན་འབུམ་ཕྲག་རེས་བསྐོར་བ་གསར་དུ་བཞེངས་ཏེ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཆོ་ག་ཡང་མཛད། དབུ་རྩེའི་གཟིམས་ཆུང་དུ་ནང་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་

གསུང་ཞབས་ཞུས་ཏེ་ཆོས་སྲུང་སྤྱིའི་གསུང་བསྐང་འཕར་མ་ཉིན་གསུམ་རིང་གནད་སྨིན་བསྐྱངས།
(༣༧༣ བ་༤།

༦༠༡ ཐ་༤། ཟླ་༦) ཚེས་བཞི་ཉིན་བསྒྲུབ་བྱ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་བསྙེན་
རྫོགས་སུ་སྒྲུབ་པ་གནང་།

(༣༧༧ ཉ་༡།

༦༠༦ ཐ་༡༡) དགུ་པ་ལྷ་བབས་ཀྱི་དུས་ཆེན་དང་བསྟུན་བསྒྲུབ་བྱ་
སུམ་བརྒྱ་སྒོར་ལ་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་སྡོམ་པ་འབོགས་པར་མཛད།
(༣༧༧ ཉ་༢།

༦༠༦ འ་༡༡) འདི་སྐབས་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཁམས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

352

ལྟེམ་ཚུལ་བཞེས་པར་བརྟེན། ཟླ་རེའི་སྐུ་ཁྲུས་དང་། ཚེ་དབང་། བྱད་འགྲོལ་བཅས་ཕལ་ཆེར་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེས་འབུལ་བ་གནང་། ཟླ་བ་བཅུ་པའི་(༣༧༧ བ་༤།

༦༠༧ འ་༨)

ཚེས་སུམ་ཅུ་ཉིན་གཟིམས་ཆུང་ཉི་འོད་དུ་ཐུགས་དམ་རྟེན་མཆོད་རྣམས་ལེགས་པར་བཤམས་ཏེ་མཚམས་ཐོ་བསྐྱེད་ཆོག་དང་བཅས་རེ་ཞིག་བཅད་རྒྱ་དམ་པོར་བཞུགས་ཏེ་ཡི་དམ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལྗགས་བསྙེན་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ཟབ་མོའི་ཉམས་བཞེས་ལ་བརྩོན་པར་མཛད།

ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་བཅུ་གཅིག་ཉིན་སྐུ་མཚམས་ལས་བཞེངས་ཏེ་ཕྱི་

ནང་དྲུང་རིགས་ལ་མཇལ་ཁ་དང་། སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་མང་ཇའི་སྐྱོ་སྒྲིག དགུ་

གཏོར་འཆམ་གཟིགས་སོགས་ལོ་མཇུག་གི་མཛད་སྒོ་རྣམས་སྔར་སྲོལ་ལྟར་བསྐྱངས་སོ། །
(༣༧༨ ཉ་༥།

༦༠༨ འ་༩) དགུང་གྲངས་ཉེར་བརྒྱད་དུ་ཕེབས་པ་ཆུ་ཡོས་གནམ་
ལོའི་རང་ཞལ་གསར་ཚེས་ཀྱི་ཐོག་མར་འདོད་ཁམས་བདག་མོའི་གཏོར་སྐྱོང་དང་། དགྱེས་སྟོན་གྱི་རིམ་པ་(༣༧༨ ཉ་༦།

༦༠༨ འ་༦) བཅས་སྔར་སྲོལ་ལྟར་བསྐྱངས།
(༣༧༨ བ་༡།

༦༠༨ འ་༤) ཚེས་བརྒྱད་ནས་བཟུང་ཟླ་བ་འདིའི་ནང་སེར་འབྲས་
དགེ་གསུམ་དང་། གཞིས་དགོན་ཁག་གི་རབ་བྱུང་བསྒྲུབ་བྱ་བཞི་བརྒྱ་དང་། བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབ་བྱ་ལྔ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་སྐོར་ལ་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པ་སྩལ།
(༣༧༨ བ་༤།

༦༠༩ ཐ་༧) འདི་སྐབས་སྐུ་འཁྲུགས་ཀྱི་རྣམ་པས་གསང་གསུམ་

རྙོག་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཞེས་པར་བཀྲས་ལྷུན་བླ་བྲང་ནས་དོད་སྦྱར་གྱི་དཀར་སྤྲོ་དང་
འབྲེལ་རྣམ་གྲྭ་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་གསུང་ཆོག་ཏུ་སྦྲན་ཏེ་ཉི་འོད་དུ་མདོ་ལུགས་ཀྱི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

353

ཞབས་བརྟན་དང་། དངོས་འབུལ་སྤམས་མཐོ་བ་དང་བཅས་སྙུན་ཚུལ་མྱུར་དུ་གདངས་ཤིང་། ཞབས་པད་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་པའི་གསོལ་འདེབས་ཤུགས་དྲག་ཞུས། དེ་རྗེས་སྙུན་ཁམས་གསལ་དྭངས་དང་བསྟུན་ཕྱོགས་ནས་ཞལ་མཇལ་དོན་གཉེར་གྱིས་ལྷགས་པའི་སྐྱེ་བོ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མའི་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་དུ་སྐོང་བ་གནང་།
(༣༧༩ ཉ་༤།

༦༡༠ ཐ་༢) བསྒྲུབ་བྱ་ཉིས་བརྒྱ་བརྒལ་བར་རབ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་
འབོགས་ཆོག ཁྲི་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་སྐུ་ཁྲུས་དང་ཚེ་དབང་གསན་བཞེས་བཅས་རིམ་བཞིན་མཛད། ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་ཤར་(༣༧༩ ཉ་༦།

༦༡༠ ཐ་༡༠) སྟོན་འཁོར་
ཧྲགས་བསྡུས་སུ་གནས་ཆེན་ཡེར་པར་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱི་ཞར་ལ་སྒར་པ་རི་ཁྲོད་དུ་
ཞབས་སོར་བཀོད་ནས་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་གདུང་དྲུང་དུ་མཆོད་སྤྲིན་

མཐའ་ཡས་པ་འབུལ་བཤམས་དང་འབྲེལ་ཁྲུས་གསོལ་རབ་གནས། བླ་མཆོད་ཆོ་ག་སོགས་ཞལ་འདོན་གསུང་ཆོག་སྨིན་རྒྱས་སྩལ།
(༣༧༩ བ་༢།

༦༡༠ འ་༡༠) དེ་ནས་ཡེར་པར་ཕྱགས་བཏེག་སྟེ་ལྷ་ཁང་ཆེ་ཕྲ་ཚང་
མར་མཆོད་སྤྲིན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། བྱམས་མགོན་ལ་གསེར་ཆབ། ནང་མཛོད་སྣ་ལྔའི་སྙན་ཤལ། ཟླ་བ་ཕུག་ཏུ་ཚོགས་འཁོར་བསྡུས་གནད་སྨིན་བསྐྱངས།
(༣༨༠ ཉ་༤།

༦༡༡ འ་༨) ཚེས་བཅུ་འདུན་ཉིན་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དུ་
ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་།

(༣༨༠ ཉ་༥།

༦༡༡ འ་༣) ཚེས་ཉེར་བདུན་ཉིན་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཕྱག་ན་
པདྨོ་མཆོག་ཉིད་བསྟན་འགྲོའི་དོན་དུ་དུས་དགྲའི་དབང་པོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་

ལྗགས་བསྙེན་བཅད་རྒྱ་ཆེན་མོར་བཞུགས་རྒྱུའི་རྟེན་འབྱུང་ལེགས་འབུལ་མཚོན་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

354

པར་གཟིམས་ཆུང་ཉི་འོད་དུ་རྩེ་ཕྱག་ནས་དཀར་སྤྲོའི་གསོལ་སྟོན་དང་འབྲེལ་གཞུང་གནས་དང་། རྩེ་ཤོད་དྲུང་སྤྱི་སོ་སོ་ནས་མཇལ་དར་དང་། མཎྜལ་རྟེན་གསུམ། འཁོར་ལོ། དུང་དཀར། དངོས་འབུལ་སྤམས་མཐོ་བ་བཏེག
(༨༠ བ་༢།

༦༡༢ ཐ་༦) ཚེས་ཉེར་བརྒྱད་ཉིན་ཐུགས་དམ་རྟེན་གསུམ་ཁྱད་
འཕགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་མཆོད་གཏོར་གཤོམ་སྒྲིག་དང་ཕོ་བྲང་གི་ཕྱོགས་
བཞིར་མཚམས་ཐོ་བསྐྱེད་ཆོག་དང་བཅས་བཅད་རྒྱར་བཞུགས་ཏེ་ལྗགས་ཐུན་དངོས་གཞིར་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་ཐོག་མར་ཞི་ཁྲོ་སྦྲགས་སྒྲུབ་ལ་སྩལ་འདོན་དང་། དེ་ནས་ཉེ་སྙིང་། སྙིང་པོ། རྩ་སྔགས་གསུམ་རེ་རེར་དམིགས་ཕུག་
གི་ལྗགས་བཟླས་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འགྲུས་པར་མཛད། ཐུན་གསེང་རྣམས་སུའང་མཆོད་གཏོར་བརྗེ་བ་དང་ཡོན་ཆབ་གཤོམ་འབུལ། སྐུ་ཕྱག མཎྜལ། ཕྱག་ཚྭ་འདེབས་པ་སོགས་འགལ་རྐྱེན་སྦྱོང་བ་དང་། མཐུན་རྐྱེན་སྒྲུབ་པའི་སྔོན་འགྲོ་བསག་སྦྱང་གི་སྒོ་དཔག་པར་དཀའ་བ་ལ་བརྩོན་ཞིང་། ཐུན་མཐའ་མར་མཐུ་ལྡན་རྡོ་རྗེའི་སྲུང་མ་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་བཀའ་སྡོད་དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡབ་ཡུམ། མཚམས་སྐྱོའི་ལྷ་དང་བཅས་པར་གཏོར་འབུལ་འཕྲིན་བཅོལ་གནད་དུ་སྨིན་པ་རེ་བསྐྱངས། དུས་ཆེན་རྣམས་སུ་བསྒྲུབ་བྱ་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒལ་བར་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་བསླབ་ཁྲིམས་འབོགས་
ཆོག རྣམ་གྲྭའི་ཚོགས་དབུས་སུ་དུས་འབྲེལ་གྱི་གསོ་སྦྱོང་། ཡར་མར་གྱི་ཚེས་

བཅུའི་ཚོགས་མཆོད། དགྲ་ལྷ་ཁག་སྤྱན་འདྲེན་དང་། ཟླ་དུས་ཀྱི་གསོལ་མཆོད། མྱུར་མཛད་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོའི་གཟབ་གསོལ་གསུང་བསྐང་སོགས་སྐུ་དངོས་ཀྱི་འཆར་

ཅན་མཛད་སྒོ་གང་ཡོད་རྣམས་སྐུ་མཚམས་ཁོངས་ནས་ཆག་མེད་ཉམས་བཞེས་སུ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

355

བསྟར།
སེར་འབྲས་ཀྱི་ལྗོངས་རྒྱུ་དང་། གཞན་ཡང་དགོན་ཁག་གི་དབྱར་དགུན་མཇལ་
ཞུའི་སྐབས་སོ་སོར་ན་བཟའ་གདན་འདྲེན་གྱི་སྒོ་ནས་མཇལ་ཕྱག་དང་། བརྟན་
བཞུགས་གསུང་ཆོག་བཅས་རྒྱལ་བའི་སྐུ་མདུན་དུ་བྱ་བ་ལྟར་ལས་སླ་ཁྲལ་ཆོས་སུ་མ་སོང་བ་བགྱིད་དུ་སྩལ། བསྟན་སྲིད་ཀྱི་དོན་གལ་འགངས་ཆེའི་བཀའ་དཔྱད་
ཕེབས་འོས་ཀྱི་རིགས་ལ་ལྕགས་ནན་མཐར་གསུམ་གྱི་དགོངས་དཔྱད་ཞིབ་མོའི་སྒོ་
ནས་འདི་ལ་འདི་གྱིས་ཀྱི་ཞལ་ཏ་ཚངས་པའི་ཐིག་ལྟ་བུ་མགྲོན་བརྒྱུད་འཕྲལ་འཕྲལ་
སྨིན་པར་མཛད། དེ་བྱིངས་བྱ་བ་ཞི་དྲག་གི་སྣེ་མོར་མངགས་པའི་མི་སྣ་ཐོན་འབྱོར་
དང་། རྒྱ་ཧོར་བོད་གསུམ་གྱི་མི་རིགས་འགྲོ་འོང་གི་གནས་ཚུལ་སྙན་སྒྲོན། ལས་ཚན་གསར་པའི་རིགས་ཀྱི་མཇལ་དར་འབུལ་བཞེས། བཀའ་ཚིག་བསྒྱུར་འོས་
སོགས་འགག་ན་ཉེ་བར་གནས་པའི་མགྲོན་གཟིམས་རྣམས་ཀྱིས་འཚེམས་ལུས་མེད་པར་མཛད་དོ། །

ཟླ་བ་བཞི་པ་དེའི་ཚེས་ཉེར་དགུའི་ཉི་མྱུར་སྤྲེལ་གྱི་ཆུ་ཚོད་ཐོག་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བཞུགས་བཞིན་པའི་སྐབས་མངོན་སུམ་གྱི་གཟིགས་
སྣང་ལ། ཕུར་པ་ཡང་ཟབ་ཀྱི་གཏེར་སྲུང་ཡིན་སྙམ་པའི་བུད་མེད་མཚར་སྡུག་ལང་
ཚོ་དང་ལྡན་པ་གོས་དཀར་གྱོན་པའི་ཆ་བྱད་ཅན་ཞིག་སྐུ་མདུན་དུ་འོངས་ནས་དེ་ན་རེ། ཨ་ཐི། བུ་ཁྱོད་ང་ལ་ཡིད་རྟོན་བྱོས༔ ཚེས་ལྔའི་སྐྱེས་སྐར་དུས་འབྲེལ་ཐོག༔ སྔོན་ཐོན་ཚེ་ཆོག་ཐེངས་གཅིག་དང་༔ དབང་རྫོགས་དངོས་གྲུབ་ཆོ་གའི་སྐབས༔ སྒྲུབ་རྟེན་ཚེ་སྐུ་བརྒྱ་རྩ་རྣམས༔ ཞལ་དབྱེ་བསྟན་འགྲོའི་སྨོན་ལམ་བཅས༔ རྟེན་འབྲེལ་མ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

356

འཕྱུག་གཟབ་པར་གཅེས༔ ཉི་ཕྱེད་ཡན་ལ་རྫོགས་པར་བྱ༔ ཡང་ཟབ་སྐོར་མནན་སྟབས་མཚུངས་སུ༔ རུ་མཚོན་ཅན་ལ་ཆེད་མཁོ་གཉིས༔ སླར་ཡང་དོགས་འདྲིའི་བླང་དོར་གཤོམས༔ དེ་ཡིས་འཕྲལ་སེལ་བཟློག་པར་འགྱུར༔ ཧེ་ཧེ་ཧེ༔ ཞེས་བརྗོད་ནས་འཇའ་བཞིན་ཡལ་བས་ཐུགས་ལ་སྤྲོ་ཉམས་ཚད་མེད་པ་འཁྲུངས་ཤིང་༔ དེ་ལྟར་མཁའ་འགྲོའི་བརྡ་ཚིག་ལས་འབྱུང་བའི་ཡང་ཟབ་ཀྱི་ཚེ་ཆོག་དང་། ཚེ་སྐུ་བརྒྱ་རྩའི་ཞལ་དབྱེ། བསྟན་འགྲོ་བདེ་བའི་ཐུགས་སྨོན་སོགས་འཁྲུངས་སྐར་ཚུན་ཆད་དུ་ཕྱག་ལེན་ལ་བཏབ་ནས་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་པར་མཛད་དོ། །
(༣༨༢ བ་༣།

༦༡༥ འ་༡༡) ཞེས་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་རྗེ་བླ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
གཟིགས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་མཁན་ཆེན་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་འཇིགས་བྲལ་དབང་ཕྱུག་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ངོ་མཚར་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ལས། བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་སོགས་ནས་པད་དཀར་འཆང་བ་རིམ་བྱོན་གྱི་

གདན་སར་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་པའི་གནས་སྦས་ཡུལ་དཀར་མོ་ལྗོངས་དང་། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་ཐུགས་ཀྱི་གནས་མཆོག་གནས་གསུམ་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་སྤྲིན་བཞིན་དུ་འདུ་བ་ཙཱ་རི་ཏྲ་སོགས་གནས་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མར་ཆིབས་
ཀྱི་ཞལ་ལོ་བསྒྱུར་ནས་ཀུན་བཟང་མཆོད་སྤྲིན་མི་ཟད་ནམ་མཁའ་མཛོད་དུ་སྤྲོས་ཏེ་ཕན་བདེ་རྒྱ་མཚོའི་རླབས་ཕྲེང་མཁའ་ཁྱབ་ཏུ་སྤེལ་བའི་ཚུལ་རྗེས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་བརྗོད་པའི་སྐབས་ཏེ་བརྒྱད་པའོ།། །།

༣༦༽བོད་དང་དབྱིན་དམག་གི་འཁྲུག་འཛིང་བཟློག་རིམ་མང་དུ་གནང་། ནང་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

357

ལུང་བསྟན་དང་གཏེར་ལུང་གསར་རྙིང་རེའི་དགོངས་དོན་དུས་བབ་དང་། ཕྱི་
དབྱིན་དམག་ལ་རྒོལ་ལན་སྤྲོད་མ་ཐུབ་པས་ལྷ་སར་ལྷགས་ཉེར་བརྟེན་འཇིགས་བྱེད་བསྙེན་མཚམས་ལས་ཧར་འདོན་གྱིས་ལུགས་གཉིས་བྱེད་པོར་དགའ་ལྡན་
ཁྲི་ཆེན་བསྐོ་བཞག་གིས་སོག་ཡུལ་བརྒྱུད་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་བཞེད་ཀྱིས་རྭ་

སྒྲེང་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད་ནས་འགྲོ་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་།

(༣༨༣ ཉ་༦།

༦༡༦ འ་༤) ༈ ས་བཅད་དགུ་པ། དུས་འགྱུར་དབང་གིས་ནག་
ཕྱོགས་ཡིད་སྲུབས་དཔུང་སྟོབས་བཙན་པོའི་ཆུ་འཛིན་གྱིས་གནམ་བསྐོས་དགའ་
བརྒྱའི་ཆབ་སྲིད་རྟ་བདུན་བདག་པོའི་འོད་སྣང་ལྡོང་ཉེའི་སྐབས། རེ་ཞིག་པེ་ཅིང་གསེར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོར་བྱོན་ནས་གནམ་གྱི་ལྷ་གོང་མ་ཡུམ་སྲས་མཇལ་ཕྲད་
ཐོག གོང་མ་ནས་བཀུར་བཟོས་བདག་རྐྱེན་ཚད་མེད་པས་མངོན་པར་གཟེངས་བསྟོད་ཅིང་། རྒྱ་སོག་གི་ཡུལ་གྲུ་དུ་མར་བྱོན་ཏེ་མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་གི་སྐྱེ་བོ་དུ་མ་རྟག་བརྟན་ཞི་བ་བདུད་རྩིའི་སྙིང་པོ་མཆོག་ཏུ་ལྕི་བར་མཛད་ནས། སླར་ཡང་ཀཻ་ལ་ཤ་རིའི་སྨན་ལྗོངས་སུ་ཞབས་སྐྱེས་རྩིབས་སྟོང་འཁོར་ལོའི་རེ་ཁཱ་མཛེས་པར་བཀོད་
པའི་ཚུལ་ནི།

དེ་ཡང་དགུང་གྲངས་ཉེར་དགུ་ཕེབས་པ་ཤིང་འབྲུག་གནམ་ལོའི་རང་ཞལ་གསར་ཚེས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་པོའི་སྔ་དྲོ་མ་གཅིག་འདོད་ཁམས་དབང་མོའི་གཏོར་སྐྱོང་དང་། བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་མཛད་སྒོའི་རིམ་པ་རྣམས་ནོར་གླིང་

གཟིམས་ཆུང་རང་དུའང་སྐུ་མཚམས་ཁོངས་ནས་སརྒ་འཆོལ་མེད་མཛད་ཅིང་། རྩེ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

358

ཕོ་བྲང་དུ་ཡང་ན་བཟའ་ཉེར་སྤྱད་རྣམས་གདན་ཞུས་ཀྱིས་ཚེས་གཏོར་དང་། སྟོན་
ཆེན་ཉིན་དང་གཉིས་ཚོམས་ཆེན་སྲིད་ཞིའི་ཕུན་ཚོགས་སུ་སྔར་ལམ་ལྟར་བགྱིད་དུ་

སྩལ་བ་གྲུབ་འཕྲལ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མི་དྲག་ཚང་མ་ནོར་གླིང་དུ་འདུ་འཛོམ་དང་འབྲེལ་ཉི་འོད་དུ་ན་བཟའ་རིན་པོ་ཆེ་དབུ་བཞུགས་ཀྱི་མདུན་སར་གསོལ་སྟོན་འཕར་མ་གཟབ་
རྒྱས་སུ་སྩལ།
(༣༨༤ ཉ་༣།

༦༡༨ ཐ་༣) བསྟན་ལ་འཚེ་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་སྡེ་དཔུང་དང་བཅས་པའི་
བསམ་སྦྱོར་མི་བཟད་པ་རྨེག་མེད་དུ་གཞོམ་ཕྱིར་འཇམ་དཔལ་ཕྱག་རྒྱ་ཟིལ་གནོན་
གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་མནན་བསྲེག་འཕང་གསུམ་གྱི་ལས་མཐའ་གནད་དུ་

སྨིན་པ་དང་། ཆོས་སྲུང་སྤྱིའི་བསྐང་བཤགས། དྲུག་ཅུ་མ་འབུམ་ཐེར་གྲངས་གསོག་བཅས་མཛད་ཅིང་། དགོན་ཁག་ཆེ་ཆུང་ཚང་མར་ཡང་དམག་བཟློག་དུས་བབས་ཀྱི་

རིམ་གྲོ་རྒྱ་ཆེ་སྒྲུབ་ཐེབས་ཟམ་མི་འཆད་པ་སྩལ། ས་ཟླའི་དུས་ཆེན་ཐོག་བསྒྲུབ་བྱ་བརྒྱ་སྐོར་ཞིག་རབ་བསྙེན་དུ་བསྒྲུབས།
(༣༨༤ ཉ་༦།

༦༡༨ ཐ་༡༡) ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ནང་སེར་རྩེ་སྒྲུབ་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་
ཀྱིས་གསུང་ཞབས་ཞུས་ཏེ་ཕུར་པ་ཡང་སྙིང་སྤུ་གྲིའི་སྒོ་ནས་ཟོར་བཟློག་གི་ལས་
རིམ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ནང་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་སོགས་འདུས་སྡེ་ཁག་ལ་འདུལ་ཁྲིམས་སྲུང་སྡོམ་ཚུལ་བཞིན་དགོས་རྒྱུའི་
བཀའ་རྒྱ་རྩ་ཚིག་བརྗིད་ནོན་ཆེ་བ་སྩལ། ༧རྒྱལ་དབང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོར་སློབ་
དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་དངོས་སུ་ཞལ་གཟིགས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་སྩལ་བ་
ལས།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

359

འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་ཆོས་ཀྱི་མཆོག༔ ང་ཡི་ཐུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཡིན༔ གསང་སྔགས་རིག་མ་བཞེས་གྱུར་ན༔ བོད་ཀྱི་བསྟན་པ་བདེ་བར་འབྱུང་༔ དེ་ནས་དམ་སྲི་
ཅན་གྱིས་དཀྲུག༔ ཕྱག་རྒྱ་དངོས་གྲུབ་མ་བསྟེན་ན༔ ཁྱེད་ཉིད་ཚེ་འཕོས་ཁྱེད་ཚབ་ནི༔ གླང་ལུང་ནགས་ལ་ཐུབ་པའི་མིང་ཅན་འབྱུངཿ ལོ་ཁམས་བྱི་བ་ལོ་པ་དེས༔ རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་སྲིད་གཉིས་སུ་འཛིན༔ ཞེས་དང་། རྒྱལ་པོ་མཐར་འཁྱམས་མཐའ་དམག་བོད་ལ་འོང་༔ བོད་རྒྱལ་ཁྱོད་ནི་རྒྱ་ཡི་ཡུལ་དུ་འགྲོ༔ རྒྱ་ནག་རྒྱལ་པོས་རྒྱ་དམག་བོད་དུ་གཏོང་༔ ཞེས་སོགས་དང་། གཏེར་སྟོན་པདྨ་གླིང་པས་བསམ་ཡས་མཆིམས་

ཕུ་ནས་སྤྱན་དྲངས་པའི་གཏེར་ལུང་མུན་སེལ་སྒྲོན་མེ་ལས། གྲགས་ལྡན་གླང་འདི་དགུང་གྲངས་ཉེར་གསུམ་ལྔ༔ དུས་ལ་བབས་མཚམས་མཆིམས་བུའི་གཏེར་བྱང་དང་༔ པདྨའི་མདངས་ལྡན་མུན་སེལ་སྒྲོན་ལུང་བཞིན༔ ཕྱོགས་རིས་དང་ནི་ཀག་མེས་མ་གཙེས་ན༔ བདག་གིས་བསྔོས་དོན་པད་གྲགས་ཞལ་རྒྱས་ཏེ༔ བོད་ཕྱོགས་རི་ཆེན་ནས་བཟུང་མཐའ་དབུས་གནས༔ སྒོ་འབྱེད་ཚུལ་དུ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱིས་

གཙོས༔ གཏེར་ཁ་ཆེན་པོ་བཅུ་ཕྲག་བཅུ་ཙམ་བཞེས༔ དགུང་གྲངས་ཉེར་བདུན་ལུང་དོན་རྒྱ་གར་གཤེགས༔ རྡོ་རྗེའི་གདན་ལ་ཆོས་སྒྲོག་གཙུག་ལག་གསོ༔ རིན་ཆེན་གསེར་ཕྱེ་ལག་གྲངས་གཞོང་པས་ཚོགས༔ བརྗོད་འདས་དང་མའི་མཚན་ཚད་ཡོང་ཡང་གྲགས༔ ཕྱི་བལ་མཚམས་ནས་ས་བཅད་ལོ་འབྲས་བཙུགས༔ རྒྱ་བོད་བར་ན་
འཕྲིན་ཆ་དམ་པོར་མངགས༔ མུན་སེལ་ལུང་བྱང་རྒྱ་ལ་དྲང་པོར་སྒྲོག༔ སོ་གཅིག་མཚམས་ན་ནག་པོ་རྒྱ་ལ་བསྐྱོད༔ རི་བོ་རྩེ་ལྔའི་རིགས་ལྔའི་གནས་སྒོ་འབྱེད༔ དེ་མདུན་ཆོས་སྡེ་ཐམས་ཅད་དར་རྒྱས་གསོ༔ རི་བོ་རྩེ་ལྔའི་ཤར་ངོས་བྲག་ལོགས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

360

ནས༔ ང་ཚབ་སྐུ་རྟེན་ང་ཚད་གཅིག་རང་བཞེས༔ གསུང་རྟེན་ལ་སོགས་མདོ་དྲུག་གྲངས་སུ་མང་༔ ལག་ནི་གོས་འཇམ་བྲིས་ནི་གསེར་དངུལ་ལས༔ ཐུགས་རྟེན་ཁྲོ་ཕུར་ཚད་གཅིག་གཅིག་བརྒྱ་བཞེས༔ རྒྱ་བོད་བླ་མཆོད་ཡ་མཚར་ཞལ་འཛོམས་ཏེ༔ དུས་ཚོད་མི་འདྲ་སྣ་མིན་ཅི་རིགས་ལར༔ སྲིད་པ་གསལ་བའི་ལུང་ཚིག་དངོས་གནས་སྒྲོག༔ སོ་ལྔ་བར་དུ་པི་ཅིང་རྒྱལ་རྩར་བཞུགས༔ དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སོག་རོང་ཡུལ་ནས་ནི༔ སོ་ལེན་དྭ་ལེན་ཆིན་ཁྲོང་མཚོ་སྔོན་བརྒྱུད༔ གནས་ཆེན་ཉེར་གཅིག་ཉམས་གསོས་བསྟན་འགྲོའི་དོན༔ གནས་ལག་ཉེར་གཅིག་ལྷ་ཡི་ངོ་བོར་སྤྲོད༔ ལུང་དོན་དབྱེ་ན་གསང་དང་སྒྲོམ་བུའི་མཚན༔ མཚོ་སྔོན་རྒྱལ་རྩར་རིགས་མ་མཚོ་མོའི་མཚནཿ ཚེ་ཡི་བཅུ་འཛིན་ཚེ་རིང་དཀར་མོར་གྲགསཿ མཚམས་མཚམས་དང་ནི་ཟླ་དུས་ཡང་ཡང་དུ༔ གསང་བའི་བརྡ་བྲིས་མཁའ་ལམ་གཟིགས་སུ་མཛད༔ མཚམས་གཅིག་དུས་ན་ནུབ་ཕྱོགས་སྤྲིན་འཇའི་གསེབ༔ གྲགས་ལྡན་གླིང་འདི་རིག་འཛིན་
ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར༔ ཞལ་རས་ཟླ་བ་རྒྱས་བཞིན་ས་ལེར་གཟིགས༔ དེ་དག་དགའ་
བདེ་ཉེར་གསུམ་མི་འདའ་ན༔ བླ་མེད་ཞིང་ཁམས་ཁྱབ་གདལ་དག་ངོར་རོལ༔ ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་གྲགས་ལྡན་གླིང་པ་ནི་རྗེ་བླ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
གཟིགས་ཆེན་པོའི་གསང་མཚན་དུ་མཧཱ་གུ་རུ་མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེས་ཆེད་དུ་གསོལ་བར་༧རྒྱལ་དབང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་བདར་ཕྱག་རིས་སུ་ཞལ་བཞེས་གཙང་མར་གནང་འདུག་པར་མ་ཟད། མཛད་སྒོ་ཕྱག་རྗེས་གང་ས་ནས་ངོ་འཕྲོད་ངེས་པ་རྙེད་ངེས་སུ་མཆིས་ཤིང་། གཏེར་ཁ་བཅུ་ཕྲག་ཙམ་བཞེས་རྒྱུ་གསལ་བ་ནས། དགུང་གྲངས་ཉི་ཤུའི་མཚམས་སུ་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་སེ་རའི་རྒྱབ་ཐད་མཚོ་བྲག་གཉིས་ནས་ཕུར་པའི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

361

གཏེར་རེ་རེ་བཞེས་ཏེ་མཚོ་གཏེར་དེ་བཞིན་ཁ་བྱང་ནང་གསལ་ལྟར་ཁམས་རྫོགས་ཆེན་དགོན་པའི་ནང་རྟེན་དུ་སྩལ་ཞིང་།
ཡང་གཏེར་ལུང་ལས། ཨེ་མ། འཇིག་རྟེན་འཁོར་འབངས་གསོ་བའི་ཐབས་རིམ་དུ༔ བརྩེ་བའི་སྙིང་གཏམ་གྲོགས་པོའི་ཡིད་འཆང་རྒྱུ༔ གླིང་བཞིའི་ཁྱོན་དང་ཡུལ་གྲུ་
འདིས་གཙོས་པའི༔ ས་ཕྱོགས་ཁྱད་འཕགས་ཆོས་སྡེ་སྤྱི་ཡི་བཅུད༔ བཅོས་ཐབས་
འདྲ་མིན་འབྲས་བུ་མང་ཡོད་ཀྱང་༔ གོང་སོང་མ་ངེས་པ་ཡི་གཏེར་ཆ་ལས༔ ཚད་དང་ཚུལ་གཅིག་མ་ངེས་གཏེར་གཉིས་ལས༔ ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་འདིས་དུས་བརྩམས་ལས༔ རིན་ཆེན་དང་པོའི་རྒྱུ་ནས་བཟོ་བསྐྲུན་པའི༔ གླིང་བཞི་དབང་འདུས་འཁོར་འབར་རིན་པོ་ཆེ༔ དུས་རྟགས་ལྡན་ན་ཆེ་ཆུང་ཕུབ་ཚད་ཙམཿ ནང་ན་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་ཁོག་པ་ལ༔ སྔོན་དུས་འཁོར་བསྒྱུར་རྒྱལ་པོའི་ཕྱྭ་ནོར་དང་༔ སངས་རྒྱས་མང་སྤྲུལ་བླ་མའི་དམ་རྫས་དང་༔ མགོན་པོ་དགྲ་ལྷ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་སྐྲད་དང་༔ སྤུ་རི་
ལངྒ་མགྲིན་བཅུའི་དབང་རྫས་བཅས༔ རྗེས་འཇུག་མཁན་པོའི་ཐུགས་སྤྲུལ་གྲགས་
ལྡན་གླིང་༔ ཆོས་ལྡན་སྐྱོབ་པའི་རྫས་མཆོག་གཏེར་ཆེན་འདི༔ ས་ཡུལ་ཁྱད་འཕགས་གཙང་རུ་བཞི་ཡི་ཁྱིམ༔ ས་བྲག་གསེར་ཉ་འདྲ་བའི་ཞབས་ན་བཞུགས༔ ཞེས་གསུངས་པའི་གླིང་བཞི་འཁོར་འབར་གྱི་གཏེར་ནི་ལྷ་ལྡན་ལྕང་གསེབ་ཤར་གྱི་ལྷོ་
ཕྱོགས། གཡུ་ཐོག་ཟམ་པའི་བྱང་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཡོད་པར་ཐུགས་ཀྱིས་

དགོངས་པ་ལྟར་གནས་ཆུང་སྤྲུལ་པའི་ཆོས་སྐྱོང་ནས་ཀྱང་ངོས་འཛིན་གྱི་ཕྱག་རྟགས་ཕུལ་བ་བཞིན་ས་གནད་དེ་ག་ནས་བཞེས་ཚོད་འདུག་ཅིང་།

གཞན་ཡང་རྗེ་བཙུན་ཟུར་ཕུད་ལྔ་པའི་སྤྲུལ་པའི་གནས་མཆོག་རི་བོ་རྩེ་ལྔ་ནས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

362

སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཟབ་གཏེར་བཞེས་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་རིགས་ལྔའི་གནས་སྒོ་
དབྱེ་བ། རྒྱ་ཧོར་གྱི་གདུལ་བྱ་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་
འབྲེལ་བས་འཁོར་དུ་བསྡུས་ཏེ་སྨིན་གྲོལ་གྱི་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་ལ་འགོད་པ།
ཁྱད་པར་སྔོན་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཐུགས་བསྐྱེད་དེ་འཇམ་མགོན་བསྟན་པ་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བ་དང་སྐྱོང་བའི་སྨོན་ལམ་རླབས་པོ་ཆེའི་མཐུ་གྲུབ་པ་སའི་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོ་དང་ཞལ་འཛོམ་སྟེ་འཛམ་གླིང་སྐྱེ་འགྲོ་
ཡོངས་ལ་ཕན་བདེ་སྤེལ་བ་དང་། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་ཕན་བདེའི་གཞི་གཅིག་པུ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བ་དང་། ལྷག་པར་འཇམ་མགོན་བླ་མའི་ལུགས་བཟང་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ཉིད་ནམ་ཡང་མི་ཉམས་
ཤིང་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བར་བྱ་བ་དང་། མདོ་སྨད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲོའི་མགོན་དུ་
བསམ་བཞིན་བྱོན་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དག་དང་ཕན་ཚུན་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྐྱེས་སྤེལ་ཞིང་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་སོགས་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་བསམ་གྱིས་

མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་གི་སླད་དུ་དབང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་དུ་མར་འབྱོན་བཞེད་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པ་ཡོད་པར་ངེས་ལ།

མཐུན་སྣང་དུ་ཉེ་བར་བསྐུལ་བའི་འཕྲལ་གྱི་རྐྱེན་ནི་ཆུ་སྲིན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྡེ་
རིས་སུ་གཏོགས་པ་དབྱིན་ཇིའི་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ས་མཚམས་སྐོར་འཕྲོས་པ་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་ལུགས་ཀྱིས་དཔུང་དམག་དང་བཅས་པ་ས་བརྒལ་རིམ་ཟོས་ལ། རང་ཕྱོགས་ནས་ཐོག་མར་གོང་མ་ཆེན་པོའི་བཀའ་དོན་སྤྱི་ཁུར་གྱིས་ཞི་གཏམ་རང་ལ་འགྲིག་

ཐབས་གཙོ་འདོན་བགྱིས་ཀྱང་གོ་ལེན་མེད་པའི་མཐར་དམག་འཁྲུགས་སུ་གྱུར་རྗེས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

363

བོད་ལྗོངས་གཡུལ་གྱི་ཁུར་འཛིན་འགོ་དམག་དག་སྡར་མ་ཝའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་
གནས་པས་དཔུང་ཤེད་ཀྱིས་རྒོལ་བའི་ཤུགས་ནུས་མ་ཐོན་པར་ཁ་འཐོར་ཉམས་
ཉེས་ཁོ་ནས་ཕྱི་དམག་རྣམས་རང་སར་རིམ་ཤོར་ལྕགས་ཟམ་ཉེ་འདབས་སུ་ལྷགས་འབྱོར་ཐོག ལྷ་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་ཏུའང་རིང་མིན་འོང་རྒྱུའི་ཁ་ཕོ་འབྲུག་ལྟར་སྒྲོག་པར་༧གོང་ས་རྣམ་འདྲེན་ཆེན་པོས་མཇལ་འཕྲད་བསྐྱངས་ཚེ་ཐབས་མཁས་ཐུགས་རྗེའི་
བྱིན་མཐུས་དབྱིན་ཇིའི་དཔོན་དམག་ནས་གུས་འདུད་ཞུ་བ་གཞིར་བཅས་ཀྱང་།
དོན་སྙིང་བོད་ཀྱི་དབང་ཆ་དབྱིན་ཇིར་རིམ་བདག་གིས་ཆིངས་ཡིག་ཇི་ཟེར་ལྟར་
འཇོག་དགོས་ཡོང་བ་མཐོང་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་སོགས་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་འཕྲལ་ཡུན་དགེ་
སྐྱོན་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པར་གནམ་བསྐོས་ས་ཡི་ཚངས་པ་ཡུམ་སྲས་ནང་བློན་
དང་བཅས་པར་བསྟན་དོན་མདོང་གསོལ་མཛད་པའི་ཆེད་དུ་ས་ཐག་རིང་བ་དང་། བཤུལ་ལམ་བགྲོད་དཀའ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐུ་ངལ་དུབ་ཀྱི་གདུང་བ་ཁྱད་དུ་བསད་

ནས་རིང་མིན་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་རྒྱུའི་ཐུགས་འདུན་ཤར་ཏེ།
ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཅུ་གཉིས་ཉིན་ལྗགས་བསྙེན་བཅད་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལས་གློ་བུར་དུ་བཞེངས་ནས་རྩེ་ཕོ་བྲང་དུ་ཕྱགས་བཏེག འཕགས་མཆོག་ལོ་ཀེ་ཤྭ་ར་དང་ཇོ་ཤཱཀ་རྣམ་གཉིས་སོགས་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་མཐའ་དག་གི་དྲུང་དུ་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱ་ཆེན་
པོ་འབུལ་བ་གནང་སྟེ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་ཅི་མཛད་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་
དང་འགྲོ་བ་ལ་སྨན་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུར་འགྱུར་པའི་ཐུགས་སྨོན་ཤུགས་དྲག་པོ་གནང་། མདོ་སྨད་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་རིང་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་གྲལ་དབུས་མཚོན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པའི་རྣམ་དཀར་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྲི་ཞུ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

364

འཇམ་མགོན་བླ་མའི་གདུང་འཚོབ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་པ་བསྐོ་བཞག་མཛད་ནས་གང་ཅིའི་ཞལ་ཏ་ཞིབ་པར་སྩལ་ཏེ་གཟེངས་བསྟོད།
ཟླ་བ་དེའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ནམ་ཕྱེད་ཕྱི་ཆའི་དུས་སུ་བབས་པ་ན། གྲྭ་ཚང་གི་
མགོན་ཁང་སོགས་སུ་བྱོན་ནས། རྣམ་ཀུན་བསྟེན་ཅིང་མཆོད་པའི་རྡོ་རྗེའི་སྲུང་མ་མཐུ་རྩལ་ཅན་རྣམས་ལ་བཀའ་བསྒོ་གཉེར་གཏད་དང་འབྲེལ་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་དམར་པོ་རི་ནས་སྐུ་འཁོར་ཧྲགས་བསྡུས་ཀྱི་ལུགས་སུ་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་བར། གང་གི་
སྐུའི་སྣག་གི་གཉེན་མཚམས་སུ་གྱུར་པ་ཡབ་གཞིས་སྐུ་ངོ་སོགས་འབྱོན་པའི་གནས་ཚུལ་གོ་ཞིང་རིག་པ་རྣམས་རྗེ་བླ་མ་ཉིད་ཐག་རིང་པོར་བཞུད་པ་ལ་སེམས་ཤིན་ཏུ་འཕྲེང་ཞིང་། ནམ་ཞིག་ན་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཇལ་བར་འགྱུར་སྙམ་དུ་ཡིད་བློང་
བློང་པོར་གྱུར་ཅིང་། འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་པདྨ་ལས་མཆི་མའི་ཕྲེང་བ་མུ་ཏིག་གི་དོག་པ་
ལྟར་འདྲིལ་བ་དང་། སྐད་ཀྱི་ང་རོ་འཚེར་བས་མཚན་ནས་འབོད་ཅིང་གསོལ་བ་
འདེབས་པ་དང་། ལུས་ས་ལ་འགྱེལ་བ་ལྟར་རྟབ་རྟབ་པོར་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། ཉམ་ཐག་པའི་སྨྲེ་སྔགས་སྣ་ཚོགས་པ་འདོན་པ་དང་། ཕྱི་བཞིན་དུ་འབྲངས་ཏེ་འབྲལ་མི་ཕོད་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་མ་བྱས་པ་ན། རྗེ་ཉིད་ཀྱང་དད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ལྷག་

པར་གདུངས་པའི་སྐྱེ་བོ་དེ་དག་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཐུགས་རང་དབང་མེད་པར་གཡོས་པར་གྱུར་པས། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཞལ་འཛུམ་པ་དང་
བཅས་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཏེ་གསུང་གི་གདངས་སྙན་པོས། ངེད་མྱུར་བར་འོང་བས་ཚུལ་
འདིར་ཁྱེད་ཅག་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་བར་མ་བྱེད་པར་རྟག་ཏུ་བག་ཡོད་པར་བྱོས། དགེ་འདུན་པ་རྣམས་འདུལ་ཁྲིམས་གཙང་མས་གཞི་བཟུང་ནས་བཤད་སྒྲུབ་ལ་ཚུལ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

365

བཞིན་དུ་བརྩོན་པ་དང་། ཁྱིམ་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་
ཆེར་གསོལ་བ་ཐོབ་ལ་ལས་འབྲས་ལ་བླང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་གྱིས། རང་རེ་མྱུར་
བར་འཕྲད་འོང་ཞེས་དབུགས་དབྱུང་བར་མཛད་པས་ཡིད་ཅུང་ཟད་ངལ་སོས་པར་གྱུར། དེའི་ཚེ་གནོད་སྦྱིན་གྱི་དབང་པོ་བེག་ཙེ་ལྕམ་དྲལ་འཁོར་དང་བཅས་པའང་སྐྱེ་
དགུའི་མགོན་པོ་ཡུལ་གཞན་དུ་འབྱོན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་གྱིས་

འདབ་ཆགས་འུག་པའི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ནས་བཤོལ་འདེབས་ཀྱི་ཐབས་སུ་རྟ་ལམ་

སྒོར་མོར་ཆིབས་གདོང་དུ་ཕར་ཚུར་འགྲོ་བ་དང་། ཆིབས་འོག་ཏུ་འཛུལ་བ། ཧཱུཾ་གི་སྒྲ་སྐྱོ་སྐྱོའི་ཚུལ་དུ་སྒྲོག་པར་བྱེད་པ་བྱུང་ངོ༌། །
དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བྱོན་ཏེ་སྒོ་ལའི་འགྲམ་གླིང་བུ་རྫོང་གསར་དུ་ཕུར་ལྕོག་བླ་
བྲང་ནས་ཕེབས་སྐྱེལ་གྲ་སྒྲིག་ཞུས་པར་ཞབས་སོར་བཀོད། ཕྱག་མཛོད་ནས་
མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་དང་། གསོལ་ཇ། གསོལ་ཚིགས་སོགས་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་
ཞུས་པར་ཕྱག་དབང་དང་། བཀའ་མཆིད་ལྷུག་པར་སྩལ། བ་ཡག་ཏུ་གསོལ་ཚའི་སར་ན་བཟའ་བླ་གོས་རྣམས་སྣོད་དུ་བརྫངས་ནས་མོང་གོལ་གྱི་རྗེ་བོ་དག་གི་ཆ་
ལུགས་སུ་ཞུགས་པར་མཛད་ནས་གླང་ཐང་བརྒྱུད་རིན་ཆེན་བྲག་གི་དགོན་པ་དང་ཉེ་བར་བྱོན། དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་སེར་སྤྲེངས་དང་། སྤོས་སྣེས་བསུས་ཏེ་
གཟིམས་ཆུང་དུ་ཕྱགས་ཕེབས། མཇལ་རྟེན་འབུལ་བཞེས་དང་། བླ་གྲྭ་ཚང་མར་ཕྱག་དབང་སྩལ། ཚེས་བཅུ་དྲུག་གི་ནམ་ཟིར་ལ་ཕེབས་རྡོག་ཐོན་པར་རྡོ་གཅལ་དུ་ཇ་ཚོང་སྙན་གྲགས་ཀྱི་མི་སྣ་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་དང་། ཆིབས་དྲེའུ་ཞིག་ཕུལ་
བར་ཕྱག་སྲུང་གནང་། ཆར་ལའི་ལ་གཤམ་དུ་སེར་རྩེ་སྒྲུབ་ཁང་བླ་བྲང་ནས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

366

འཚམས་མཇལ་ཕུལ། སྟག་ལུང་གི་ཁད་ཉེར་ཕེབས་པ་ན། མ་སྤྲུལ་དང་། ཞབས་
དྲུང་། ཁྲི་པ་བཅས་ནས་སྤོས་སྣེས་སྔུན་བསུས་ཏེ་གཟིམས་ཆུང་དུ་གདན་དྲངས།
རྟེན་གསུམ་དངོས་འབུལ་དང་། གསོལ་ཞབས་ཀྱི་ཤངས་ལེན་གཟབ་རྒྱས་ཞུས། བླ་གྲྭ་ཚང་མར་ཕྱག་དབང་དང་། ལྷ་ཁང་ཁག་ལ་ཐུགས་སྨོན་གནས་གཟིགས་རྒྱས་པར་མཛད།

དེ་ནས་(༣༨༨ བ་༤།

༦༢༥ འ་༡༠) ལྷོ་ཕྱོགས་རི་བོ་གྲུ་འཛིན་གྱི་གཞལ་མེད་ཁང་
དངོས་དང་ཐ་མི་དད་པ་༧རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཕྲེང་འབྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་
གནས་ཀྱི་གདན་སར་ཕྱགས་ཕེབས་པ་ན་༧རྒྱལ་མཆོག་གོང་མ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་
མཚོ་བྱོན་སྐབས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རང་བྱུང་ཤུགས་པའི་ནགས་ཁྲོད་ཟིན་ལ་ཉེ་བ་ནས་དབྱར་རྔ་དལ་གྱིས་གླལ་ཞིང་། ལྷ་ཆར་ཟིམ་བུ་བབས་པའི་བསུ་བའི་བསྟི་སྟངས་ཀྱི་

ཚུལ་བྱུང་བ་ནི་གནས་སྲུང་ཕྱིང་དཀར་བ་དང་། གདེངས་ཅན་བདག་པོ་གཉིས་
སོགས་འབྲོམ་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་སྲུང་རྣམས་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་རང་གནས་སུ་བྱོན་པར་དགྱེས་པའི་མཚན་བཟང་བསྟན་པར་གདོན་མི་ཟ་ཞིང་། དགོན་གཤམ་ནས་བླ་གྲྭ་མང་པོས་མཆོད་རྫས་སྣ་ཚོགས་པའི་སེར་སྦྲེངས་དང་། ཧོ་ཐོག་ཐུ་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྤོས་སྣེའི་ཕེབས་བསུས་མདུན་བདར་ཏེ་གཟིམས་ཆུང་བྱང་ཆུབ་འོད་སྣང་དུ་སྤྱན་དྲངས། མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་དང་། སྟོན་འཁོར་ཚང་མར་གསོལ་ཞབས་ཀྱི་གཞི་ལེན་རྒྱས་པར་བསྟར། དེའི་ཕྱི་ཉིན་བླ་བྲང་དང་། སྡེ་དགོན། སྒྲུབ་སྡེ་ཁག ཨ་ཐུབ་ལ་ག་ཚང་། གཞན་ཡང་ཕྱོགས་འགྲུལ་འགའ་ཞིག་བཅས་ནས་རྟེན་གསོལ་དང་། དངོས་འབུལ་རིམ་བཞིན་བཏེག་སྟེ་གྲལ་འཁོད་ཐོག གསོལ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

367

འབྲས་དང་། སྤྲུལ་སྐུར་ཕྱག་སྲུང་མཇལ་དར་སྩལ། དེར་ཚོགས་ཐུན་མོང་ལ་དགའ་ལྷ་དང་འབྲེལ་བའི་དམིགས་བརྩེ་མའི་ལྗགས་ལུང་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས།

དེ་ནས་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་མཁས་གྲུབ་དུ་མའི་ཐུགས་དམ་
གྱི་རྟེན་གཙོར་གྱུར་ཅིང་། རྒྱལ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བཟོ་སྤྲུལ་གྱི་རྣམ་པར་

བསྟན་པ་ཇོ་བོ་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་དང་། གདུང་རྟེན་དངུལ་གདུགས་མ་ཆེ་ཆུང་། དབུ་ཡོན་མ་གཉིས་སོགས་རྟེན་གཙོ་མཐའ་དག་ལ་མཆོད་འབུལ་སྙན་ཤལ་དང་། མགོན་ཁང་ལ་གསེར་སྐྱེམས་འཕྲིན་བཅོལ། ཐུགས་སྨོན་གནས་གཟིགས་ཞིབ་རྒྱས་མཛད།
གླིང་སྐོར་ཕེབས་ལམ་དུ་ངན་སྤྲང་རྒན་རྒོན་མང་པོར་ཐུགས་བརྩེ་ཆེན་པོས་ཕྱག་དབང་རིམ་པར་སྩལ་ཏེ་དགོན་པ་གོང་དང་། ཡང་དགོན་རི་ཁྲོད་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོའི་གཟིམས་ཕུག་བཅས་པར་ཞབས་བཅགས་ཀྱིས་རྟེན་རྣམས་ལ་ཐུགས་
སྨོན་ཞིབ་ཏུ་མཛད། འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེའི་སྤྱན་སྔར་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཆེན་པོ་ཐུགས་ལ་བརྣགས་པ་རྣམས་ཇི་བཞིན་འགྲུབ་མིན་བརྟག་དྲིལ་བསྐྱངས་པར་དགོངས་བཞེད་
ལྟར་འགྲུབ་ཅེས་བབས་པར་གྲགས།
(༣༨༩ བ་༢།

༦༢༦ འ་༤) ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྔ་དྲོ་རྭ་སྒྲེང་ནས་ཆིབས་ཐོན་
གནང་བར་ཧོ་ཐོག་ཐུ་སྟོན་འཁོར་དང་། དགེ་འཕེལ་གླིང་གི་ལས་སྣེ་ནས་ཕེབས་
སྐྱེལ་ཞུས་ཤིང་། རིང་མིན་གནས་འདིར་འོང་བའི་འདུན་པ་བྱེད་ཅེས་གསུངས།

༣༧༽སྒྲུབ་ཁང་སྐྱེ་སྤྲུལ་སོགས་ནས་ཕེབས་སྐྱེལ་གྱིས་སོག་ཡུལ་ཕྱོགས་སུ་
ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་པར་མི་བསྲུན་ཇག་ཚོགས་དང་གཟུགས་བྲལ་དཀར་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

368

ཕྱོགས་པ་དག་གིས་གུས་མཆོད་ལྷུར་ལེན། བསྟན་འགྲོར་མཐོ་འཚམ་འདྲེ་སྲིན་ཆོ་འཕྲུལ་གྱིས་འོ་བརྒྱལ་བའི་ཚུལ་རེ་བཞེས། སོག་པོའི་ཡུལ་སྡེའི་དཔོན་དམངས་ཀྱི་བསུ་སྐྱེལ་བར་མི་ཆད་པ་དང་། གནས་ཆུང་ནས་ལུང་བསྟན་ཞིག་
ཀྱང་ཕུལ།

(༣༨༩ བ་༥།

༦༢༧ ཐ་༨) དེ་ནས་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱི་ཕེབས་ལམ་དུ་སྒྲུབ་ཁང་བླ་
བྲང་གི་མཛོད་པ་དང་། ཞབས་བརྟན་དགོན་པའི་ལས་སྣེ། དེ་རྗེས་ནག་ཆུ་འགོ་པ་གཉིས་དང་། རུ་བརྒྱ་བཅས་ནས་ཕེབས་བསུའི་མཇལ་དར་ཕུལ། མེ་རྡོ་ཤར་བར་བཞུགས་ཞག་ཐོག་ཡུལ་མི་དཔོན་ཁག་ལྔ་བརྒྱ་སྐོར་ནས་རྟེན་གསུམ་འབུལ་རྟ་སོགས་ཕུལ་བར་མཇལ་ཁ་ཡིད་བཞིན་དུ་གནང་།
ཚེས་ཉེར་གཅིག་ཉིན་(༣༩༠ ཉ་༤།

༦༢༧ འ་༣) འབུལ་སྡུད་མཁན་པོ་དང་།
ཞབས་དགོན་ལས་སྣེ་མང་པོ་ཆིབས་བསུར་བཅར། དགོན་གཤམ་ནས་སེར་སྦྲེངས། དུང་རྒྱ། ཕེབས་བསངས། སྤོས་སྣེ་སོགས་ཀྱིས་སྔུན་བསུས་(༣༩༠ ཉ་༥།

༦༢༨ ཐ་༣)
ནས་འདུ་ཁང་བཞུགས་ཁྲིར་སྲི་ཞུ་ཆེན་པོས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ།

༣༩༠ བ་༤།

༦༢༨ འ་

༨སྒྲུབ་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ནས་གསོལ་འདེབས་མཛད་པ་བཞིན་ཞབས་དགོན་བླ་སྤྲུལ་ལས་སྣེ་དང་། འདུས་པ་ཚོགས་ཡོངས།(༣༩༠ བ་༥།

༦༢༨ འ་༣) བྱིངས་བཞི་བརྒྱ་སྐོར་
བཅས་ལ་གྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་ཚེ་དབང་དང་།(༣༩༡ ཉ་༢།

༦༢༩ ཐ་༧) ཞབས་བརྟན་
དགོན་གྱི་བླ་གྲྭ་དང་། ཨ་མདོ་ཤོག་བརྒྱད་ཐུན་མོང་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་སྐལ་ལྡན་གྱི་སློབ་མ་ཆིག་སྟོང་བརྒལ་བར་རྟ་མགྲིན་གསང་སྒྲུབ་དང་། དཔལ་མོ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

369

ལུགས་ཀྱི་འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྗེས་གནང་། མ་ཎིའི་ལྗགས་ལུང་།
མཇལ་ཁ་ཕྱག་དབང་བཅས་དགྱེས་བརྩེའི་འཛུམ་དཀར་གཡོ་བཞིན་དུ་སྩལ་ཏེ་གཏན་བདེའི་དགའ་སྟོན་བླ་ན་མེད་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད། སོག་འགྲུལ་བློ་བཟང་ཚེས་གསུམ་སོགས་རྟེན་གསོལ་འབུལ་མི་ལྔ་བཅུ་སྐོར་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་རེ་བའང་

དོན་ལྡན་བསྐྱངས།

སྒྲུབ་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ནས་བཤུལ་རིང་གི་ལམ་དུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཆ་རྐྱེན་དུ་མ་ཕེབས་རྫོངས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྟབས་ཤིང་། ནག་ཆུ་ཚོ་པས་ཀྱང་ཤེད་བཟང་གི་ཆིབས་
རྟ་བརྒྱ་ཕྲག་དང་། རྩི་བཅུད་ལྟང་སོགས་དད་འབུལ་ཞུས། དེ་ནས་སྤྱི་སྒེར་ཚང་མར་
འཕྲལ་ཡུན་དགེ་བའི་བཀའ་སློབ་ཞིབ་རྒྱས་དང་། རིང་མིན་རང་རེ་སྐྱོན་མེད་བདེ་ལེགས་སུ་འཕྲད་འོང་ཞེས་ཞལ་བཞེས་དབུགས་དབྱུང་མཛད་དེ། ཚེས་ཉེར་བརྒྱད་ཉིན་ནག་ཆུ་དབུ་སྒར་ནས་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་ཏེ་(༣༩༡ བ་༡།

༦༢༩ འ་༡) མཚོ་མོ་

རག་ཆེ་བ་འགོ་ཕུག་ཏུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་བཞུགས་ཞག་བསྐྱངས།

འདི་སྐབས་གློ་བུར་དུ་བཱ་རིན་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། མོང་གོལ་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཞིག་
ཆེད་མངགས་གདན་འདྲེན་དུ་འོངས་པ་ལྟར་མཇལ་ཏེ་དངོས་འབུལ་རྒྱ་ཆེར་བསྟར་ཞིང་། ཆིབས་ཞབས་སུ་ལྷན་ཅིག་བཅར་བ་བྱུང་འདུག དེ་ནི་སོག་ཡུལ་གྱི་གཞི་བདག་དཀར་ཕྱོགས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཞིག་གིས་ཕེབས་བསུར་བསྐུལ་བ་གོར་མ་ཆག ཨ་ལག་ཤའི་འགྲུལ་རིགས་བོད་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་མི་ཐབ་ཁག་ཉེར་གཅིག་ནས་རྟེན་གསོལ་དང་། དངོས་སྣ་མང་པོའི་འབུལ་བ་ཕུལ། དེ་དག་དང་ལྡེབས་འབྱར་མི་གྲངས་དྲུག་ཅུ་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་སྩལ། དེ་ནས་ཁྲ་ཚང་ཚྭ་ཆུ་བརྒྱུད་(༣༩༢

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

370

ཉ་༡།

༦༣༠ འ་༦) ཟླ་བ་བདུན་པའི་(༣༩༢ ཉ་༢།

༦༣༠ འ་༣) ཚེས་གསུམ་ཉིན་གདང་
ལའི་མགུལ་དུ་གསོལ་ཚའི་ཐོག་མཆོད་གཏོར་དང་། བསངས་རྫས། སྐུ་ཀླུང་དར་འཕན། སྙན་ཤལ་ནང་མཛོད་ཚོན་སྣ་སོགས་སྔོན་བཤམས་ཀྱིས་༧གོང་ས་མཆོག་
དང་། རྣམ་གྲྭ་གསུང་ཞབས་བཅས་བྱང་གཏེར་དགྲ་ལྷའི་གསོལ་མཆོད་སྨིན་རྒྱས་བསྐྱངས་པར་གསུང་ཆོག་གི་དབུ་ཚུགས་པ་དང་ནམ་མཁའ་སྤྲིན་བྲལ་གཡའ་དག་

གི་ངོས་ནས་མེ་ཏོག་སིལ་མའི་ཆར་ས་གཞི་ཁེབས་པར་བབས་པ་དང་། མཇུག་ཏུ་ཁ་དོག་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་འཇའ་འོད་ཀྱི་གུར་ཕུབ་པ་སོགས་དགྲ་ལྷ་དགྱེས་པའི་དགེ་མཚན་གྱི་ལྟས་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་ཆེ་བ་བྱུང་ཞིང་། བཞེད་དོན་འགྲུབ་པའི་ཐུགས་སྨོན་ཡང་རྒྱ་ཆེར་མཛད།

དེ་ནས་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱི་ཕེབས་ལམ་དུ་འགོ་ལོག་པའི་ཇག་པ་ཐབ་ཁག་སུམ་
ཅུ་སྐོར་འདུག་ཅེས་སྦིར་གྲགས་ཆེ་བས་སྐུ་འཁོར་རྣམས་བག་ཚ་ཞིང་། རྟབ་རྟབ་པོར་གྱུར་ནས་རེ་ཞིག་ཆིབས་ཁ་ཕྱིར་བསྒྱུར་ན་འཐད་ཅེས་གསོལ་ཡང་། རྗེ་བླ་མ་ཉིད་
ནས་འབྱུང་འགྱུར་ཐུགས་ཀྱིས་མཁྱེན་ཏེ་ཁྱེད་ཅག་འཇིགས་པར་མ་བྱེད་ཅིག ཞུམ་
པས་ཕོངས་ལས་ཐར་ལ་མི་ཕན་གྱི། །དེ་བས་མྱ་ངན་གདུང་བ་མ་བྱེད་པར། །དགོས་
པ་དོན་གྲུབ་མཁས་ལ་བརྟན་བྱས་ན། །རབ་ཏུ་དཀའ་བའང་སླ་བས་ཐར་བར་འགྱུར། །དེ་བས་འཇིགས་ཤིང་མི་དགའ་མ་བྱེད་པར། །ཅི་ལྟར་བྱ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་

དགོས་པ་སྒྲུབས། །མཁས་པའི་གཟི་བརྗིད་བརྟན་པས་གཟེངས་བསྟོད་ན། །དོན་
རྣམས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་ལག་ན་ཡོད། །ཅེས་སྔོན་གྱི་མཁས་པའི་གཏན་ཚིགས་
ལས་འབྱུང་བས་བློ་དོགས་མ་དགོས་ཞེས་དབུགས་ཕྱུང་སྟེ་ཡ་ང་དང་། ཚམ་ཚོམ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

371

མེད་པར་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་ནས་ཤི་རི་ཆེན་མོའི་འགོའམ། ནུབ་མ་རིང་བརྒྱུད་དུ་
བཞུགས་སྐབས་སྔར་གྱི་ཇག་དཔོན་བླ་མས་གཙོ་བྱས་མི་སྲུན་ཆོམ་པོའི་དཔུང་མང་
ཞིག་དད་པས་དྲུང་དུ་ལྷགས་ནས་རང་རང་ལ་ཅི་བདོག་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཕྱག་རྟེན་དུ་སྤུངས། མཚན་དཔེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མིག་(མི་)འཛུམ་པར་ལྟ་བ་དང་བཅས་
བྱིན་རླབས་ཞུས་ཤིང་། བདག་ཅག་འདི་ཕྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཁྱེད་ཀྱིས་

བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་སྨྲེ་སྔགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཏབ་པ་ན། དེ་
དག་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་ཞལ་བཞེས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་མཛད།
དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བྱོན་ནས་གདང་ལའི་འགག་སྒོར་བཞུགས་ཞག་ཐོག་ཨ་མདོ་
ཀླུ་འབུམ་བླ་མ་ཆོས་རྒྱལ་དང་། འགྲུལ་རིགས་བརྒྱད་ཅུ་སྐོར་ནས་མཇལ་དར་དང་། ཆིབས་རྟ་བརྒྱད་སོགས་འབུལ་བ་མང་དུ་ཕུལ་ཏེ་མཇལ་ཁ་ཞུས། འབྲི་ཆུ་ཁར་

བཞུགས་སྒར་བཏེག་པ་ན། ཆུ་ཧ་ཅང་ཆེ་བའི་སྐབས་སུ་ཁེལ་བས་རེ་ཞིག་འགྲམ་ངོགས་འདིར་བཞུགས་པ་ལས་ཆ་མ་མཆིས་སོ་སྙམ་དུ་འཁོར་རྣམས་ཡིད་བློང་བློང་པོར་གྱུར་པ་ལ། སང་ནམ་ལངས་ཏེ་བལྟས་ཙ་ན་ཁ་སའི་ཙ་ན་མ་གནས་པར་ཆུ་ཁ་དམའ་བར་བྲི་ནས་སྟོན་འཁོར་ཚང་མ་ཕ་རོལ་ཏུ་བདེ་གྲོལ་བྱུང་བས་ཐམས་ཅད་ཡ་
མཚན་ཞིང་། སྨྲ་མི་ཤེས་པའི་དད་པ་བཟློག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་བོ། །
དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བཞུད་དེ་ཐོག་ཆུ་ཕ་རིར་ཕེབས་སྐབས་ཐོར་གོད་དཔོན་མོ་
དང་། ཐོན་ངོ་འཁོར་བོད་ནས་འོངས་པ་མཇལ་འཕྲད་དུ་བཅར་བར་ཕྱག་དབང་སྲུང་མདུད་སྩལ། རི་ཕུག་ཧ་ལས་ཞེས་བྲག་དབྱིབས་མི་མོའི་གཟུགས་ལྟ་བུ་ལ་མི་
མགོའི་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཞིག་འདུག་པ་དེར་བཞུགས་ཞག་ཕེབས་སྒྲིག་ཞུས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

372

པར་ངང་ཙམ་བཞུགས་ནས་ད་ལྟ་རང་འགྲོ་ཞེས་རྟབ་རྟབ་པོར་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་བའི་དེ་མ་ཐག་མུན་རུབ་རླུང་འཚུབ་མི་བཟད་པ་ཞིག་ལྡངས་ཏེ་གར་འགྲོའི་ལམ་ཡང་མི་རྙེད་ཅིང་། ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་མཐོང་བའི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་ཞབས་
འབྲིང་ཕལ་ཆེར་ཁ་འཐོར་ཕྱོགས་བསླད་བབ་བབ་ཏུ་སོང་བ་དང་། རྗེ་བླ་མ་ཉིད་སྟོན་འཁོར་ཉུང་ཤས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་གྲོག་རོང་ཆེན་པོ་ཞིག་བརྒལ་བའི་ཕ་རོལ་གྱི་ཐང་ཁ་

ཀྱོང་མོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་དཀའ་ཚེགས་ཀྱིས་འབྱོན་ཐུབ་ཀྱང་བསེར་བུ་ལྷག་པར་ཆེ་
བས་དབུ་གུར་ནི་ཕུར་པས་བརྟེན་པར་ཡེ་མི་བཟོད་གཤིས། མཐའ་མ་ཞབས་ཕྱི་རྣམས་ཀྱིས་མནན་པས་བཞུགས་གྲུབ་ཙམ་བྱུང་ངོ༌། །

དེ་ནི་སྔོན་༧རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་སྨད་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་སྐབས་ཡུལ་འདི་ནས་ལྷ་འདྲེའི་ཆོ་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་བྱུང་བ་ལྟར། རྒྱ་སོག་གི་ཡུལ་དུ་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རླབས་ཆེན་འབྱུང་བ་ལ་མེ་ཏོག་མདའ་ཅན་གྱིས་རྒྱུད་བརླམས་པའི་ནག་ཕྱོགས་འབྱུང་པོ་མི་མ་ཡིན་དག་གཏིང་ནས་མ་བཟོད་པས་གཏན་མེད་དུ་བརླག་འདོད་མཐོ་འཚམ་གྱི་ཡོ་ལང་ཆེར་བཤམས་པར་གོར་མ་ཆག་ཀྱང་། ཐུགས་དམ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་མནན་པས་རླུང་འཚུབ་གཡོ་བ་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་བར་གཅོད་ཀྱིས་གླགས་ལྟ་བར་མ་ནུས་སོ། །
འོན་ཀྱང་དེ་སྐབས་ཐུན་སྣང་དུ། ཕྱོགས་ཀུན་མུན་པ་ནག་པོས་ཁེབས་ཤིང་། བཤུལ་ལམ་ངམ་གྲོག་སལ་སུལ་དང་བཅས་པས་ཆིབས་ཀྱིས་མ་བགྲོད་སྟབས་
ཕྱག་འཁར་གྱིས་ལམ་བཙལ་ཏེ་ཕལ་ཆེར་ཞབས་ཐང་མར་ཕེབས་པ་དང་། མཚན་
ཐོག་ཐག་གསོལ་ཟས་མེད་པར་སྨྱུང་བར་གནས་དགོས་པ་སོགས་འོ་བརྒྱལ་གྱི་རྣམ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

373

པ་མང་དུ་བཞེས་ཀྱང་། དེ་དག་ལ་ཐུགས་སྣང་དང་། ཉམ་ང་བ་ཅི་ཡང་མི་དགོངས་པར་ཞབས་གྲས་ཁ་འཐོར་བ་དག་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྙམ་དུ་ཐུགས་འཕྲེང་ཞིང་། ཅུང་ཟད་བག་མི་ཕེབས་ཙམ་བྱུང་ཡང་། ཚུལ་མཐོང་རང་དགའ་བ་དག་ལས་དབང་གིས་རྐྱེན་ངན་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་མཚུངས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བྷ་བྷི་ལྷས། མཉེལ་དང་ཞི་བདེ་ཉམས་གྱུར་དང་། །སྐྱེ་བོ་ངན་དང་འགྲོགས་པ་དང་། །མི་མཐུན་པ་དང་མང་པོ་ཡི། །སྐྱོན་ཡང་ཡོན་ཏན་བཞིན་དགོངས་ཤིང་། །འགྲོ་བའི་དོན་སླད་མ་ཆགས་པའི། །ཐུགས་ཀྱི་བརྩོན་པ་མཛད་པ་གང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི། །ཆོས་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་དེ་རྨད་དོ། །བཤོས་ཀྱང་ཕལ་པ་གསོལ་
མཛད་ཅིང་། །རེས་དགའ་སྨྱུང་བ་དག་ཀྱང་མཛད། །ཉམ་ངའི་བཤུལ་དུའང་གཤེགས་མཛད་ཅིང་། །རད་རོད་ཅན་དུའང་མནལ་བ་དང་། །མགོན་ཁྱོད་གཙོ་བོར་གྱུར་ལགས་ཀྱང་། །གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བྱམས་སླད་དུ། །སྐུ་ངས་བརྡོ་དང་གཅམ་ཚུལ་དང་། །སྐད་དང་ཆ་ལུགས་སྒྱུར་བའང་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞན་དོན་དུ་འདི་ལྟ་བུའི་དཀའ་བ་དང་། ངལ་བ་ཅི་བྱུང་ཡང་བཟོད་ཅིང་དེས་པས་ལྷུར་བླང་དགོས་སོ་ཞེས་འདོམས་པ་དང་། སྐྱིད་འདོད་ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་སྤ་བཀོང་བ་སོགས་དགོས་པ་དུ་མའི་ཆེད་དུ་ཚུལ་བཞེས་ཡིན་པར་ངེས་དགོས་སོ། །

དེ་ནས་བཞུགས་སྒར་རིམ་གྱིས་བཏེག་སྟེ་ཉིན་གསུམ་བཞི་ཙམ་སོང་བ་ན། ཨ་
ལག་ཤའི་འགྲུལ་ཁག་ནས་བསྙེན་བཀུར་ཞུས་པར་ཕྱག་དབང་དང་། མ་ཎིའི་ལྗགས་ལུང་སྩལ། ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ཉིན་ཐའི་ཇི་ནོར་སང་ཆེན་ཛའི་སང་ནས་ཕེབས་བསུའི་མཇལ་ཕྱག་ཏུ་བཅར་ཏེ་ལྷ་རྫས་དང་། རྩི་བཅུད་གདར་སོགས་ཀྱི་དངོས་སྐྱེས། དེ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

374

མུར་ཧོ་ཆེ་ཐུ་ཆོས་རྗེ་དགོན་པའི་ཞབས་དྲུང་བླ་མ་ནས་རྟེན་གསོལ། དངོས་འབུལ། སྦས་རིང་ཤོག་དགེ་སློང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཨེར་ཏེ་སེ། སྣང་གསལ་མ་བཅས་སོ་སོ་ནས་རྟེན་གསུམ་མཇལ་དར་རེ་ཕུལ། ཕྱག་དབང་དང་། གསུང་མཆིད་སྩལ།
ཕྱི་ཉིན་སང་ཆེན་ཛའི་སང་གི་བུ་གདུགས་དཀར་སྐྱབས་དང་། ཆོས་རྗེ་ཛའི་སང་གཉིས་ནས་རྟེན་གསོལ་དང་། སང་ཆེན་ཛའི་སང་། མ་དངོས་གྲུབ། ཆོས་འཕེལ་ཛའི་སང་གསུམ་ནས་ཆིབས་རྟ་རེ་ཕུལ། མཇལ་བྱིངས་སུམ་ཅུ་སྐོར་དང་བཅས་པར་
ཕྱག་བྱིན་གནང་། དེ་རྗེས་སྒོ་ལོ་སུ་ནས་དབུ་མཛད་མལ་རིང་སོགས་མི་ལྔ་དང་།
དེའི་སང་ཉིན་སྒོ་ལོ་མོ་ནས་ཐར་པ་ཚེ་རིང་ཅན་ལྔ་ཡང་ཆིབས་བསུར་འབྱོར། ཚེས་ཉེར་གསུམ་ཉིན་སྦོ་ཁའུ་ཟུར་ཐའི་ཇི་ནུབ་ཛ་སག་དང་། ཁོ་ཤོག་མཚོ་སྒོར་འབུམ་བླ་མ་བཅས་ནས་གསོལ་ཚ་དང་ཆབས་ཅིག་ཐབ་བསུའི་ཐོག་རྟེན་གསུམ། གསོལ་འབྲས། ཕྱེ་གལ་སོགས་ཕུལ་ཏེ་མཇལ་ཁ་ཞུས། ཕྱག་དབང་དང་། ཐུགས་དགྱེས་པའི་བཀའ་མཆིད་མཛད། ཨ་ཚ་ཐོ་ལོ་ཁ་དུ་འདུ་མཛོ་སོ་ལང་དུ་ཐའི་ཇི་ནོར་ཛ་སག་སྡེ་ཤོག་ནས་སྟོན་འཁོར་ཚང་མ་ཉམས་སྤྲོའི་བཞུགས་སྒྲིག་སྔོན་ཞུས་ཐོག ཧ་ཆིར་
མཁན་པོ་བླ་མ་ཤེས་རབ་གྲགས་པ་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་ཕུལ། མི་གྲངས་སུམ་ཅུར་མཇལ་ཁ་སྩལ། དེར་བཞུགས་ཞག་འཕར་མའི་ཐོག་དབུ་གུར་དང་། ཐའི་ཇི་ནོར་ཛ་སག ཧ་ཆིར་མཁན་བླ་ཤེས་རབ་གྲགས་པ། ཁལ་ཁར་རྟེན་འབུལ་བཀྲས་ལྷུན་མི་སྣ་མགྲོན་གཉེར་སོགས་མཇལ་ཁག་(བསྡུས་)མང་པོར་(༣༩༤ བ་༥།

༦༣༥ ཐ་

༩) རེ་འབྲས་ཡོངས་སུ་སྨིན།

ཚེས་ཉེར་བདུན་ཉིན་གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་རྟེན་གཞིར་ཆེད་དུ་ཕབ་སྟེ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

375

བླང་དོར་དྲི་རྨེད་བསྐྱངས་པར། ཧྲཱིཿ སློབ་དཔོན་ཕྱག་ན་པདྨོ་ཡི། །སྐུ་ཚེ་མི་འགྱུར་རྡོ་
རྗེའི་ཁྲིར། །ངོམས་པར་བཞུགས་པ་བཀའ་དྲིན་ཆེ། །དམ་སྲི་འབྱུང་པོས་རྒྱུད་བསྐུལ་
ཏེ། །ལྟ་ལོག་དབྱིན་ཇི་མི་ནོར་དཔུང་། །གངས་རིས་བསྐོར་བའི་ཁ་བའི་ལྗོངས། །ཧང་ཤེད་དཔུང་ངོམས་འདི་ཉིད་ཀྱང་། །མཚུངས་མེད་ཀྱི་བྱ་གཞག་འདི་འདྲ་ལ། །འགྱུར་
སྲིད་ན་འདྲེ་རྒན་ཙིཏྟ་འགས། །འདི་འདྲ་བ་རིགས་ཙམ་རིགས་ཙམ་ཡང་། །ངེད་དམར་ནག་གཉིས་པོ་སྲི་ཞུ་ལ། །འབྲལ་མེད་ཀྱིས་མི་མངོན་དབྱིངས་ནས་
ཀྱང་། །སྙིང་དུམ་བུར་གྱུར་པའི་ལས་འདྲ་ཞིང་། །ཡིན་ཀྱང་དོན་གཡར་དམ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱ་ཁ་ནས། །འགྱུར་མེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པ་ཡང་། །སྔ་དུས་ནས་ད་ལྟའི་དུས་
འདི་བར། །བསྟན་དང་དགའ་ལྡན་ཆབ་སྲིད་དང་། །སློབ་དཔོན་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་པ་དང་། །ད་ལྟའི་སློབ་དཔོན་འདི་ཉིད་བར། །སྲི་ཞུའི་གནས་ལ་རྒྱ་མ་གྲོལ། །མདུད་པ་འདོམས་ཤིང་འཕྲིན་ལས་ལ། །ཉིན་མཚན་ཡུག་ཏུ་སྐུའི་གྲིབ་བཞིན། །འགྲོགས་པའི་
འཕྲིན་ལས་ཞུས་ཟིན་ན། །ད་དུང་དེ་དང་དེ་མཚུངས་པ། །སྲི་ཞུའི་བྱ་གཞག་ཕྲ་རགས་རྣམས། །སྔར་བཞིན་འཕྲིན་ལས་འགྱུར་མེད་ཞུ། །ཅུང་ཟད་བསྟན་དང་སེམས་
ཅན་གྱི། །དམ་ཚིག་ལ་རག་བསོད་ནམས་དམན། །ཞེས་སོགས་ལུང་བསྟན་ཚིགས་བཅད་མང་པོ་ཕུལ། །
དེ་ནས་ཕེབས་བསུར་ཆེད་འབྱོར་ཁུ་ལུག་དཔལ་སི་ཕ་བུ་དང་། ཐའི་ཇི་ནོར་ཛ་ཟུར། དཔལ་སྐྱེས་དགེ་སློང་སོགས་ཁག་བདུན་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་དང་། དངོས་འབུལ་བཏེག་པར་ཕྱག་དབང་ཇ་གྲལ་སྩལ། ཁམས་སྒ་ཁོག་བཀྲ་ཤིས་དོན་གྲུབ་ནས་རྡོ་རྗེ་དང་། དྲིལ་བུ་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་རྟེན་ཕུལ་ཏེ་ཞུས་ངོར། སྐྲ་ཕུད་བཞེས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

376

ནས་མྱང་འདས་ཀྱི་ས་བོན་བསྐྲུན།
(༣༩༥ བ་༡།

༦༣༦ ཐ་༡༠) ཕེབས་སྐྱེལ་བ་རྣམས་བྱ་དགའ་ལེགས་སྐྱེས་ཀྱིས་

ཚིམས་པར་མཛད་ནས་ཕྱིར་སློག་བསྐྱངས། ཕྱི་ཉིན་སྦ་རོང་ཛ་སག་དང་། ཁོ་ཤོག་
ཛང་ཀི་སོགས་རྟེན་གསོལ་འབུལ་མི་ཁག་བརྒྱད་ཀྱི་རེ་བ་བསྐངས་རྗེས་ཐའི་ཇི་ནོར་
ཡོན་ཟུར་པ་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་དང་། ཧ་ཆིར་བླ་མ་ཤེས་རབ་གྲགས་པ་གཉིས་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན། ཁོང་པ་གཉིས་དང་། ཐའི་ཇི་ནོར་དབུ་མཛད་མལ་རིང་། ཛང་ཀི་དོན་གྲུབ། ན་བཟང་དགེ་བསྙེན་སོགས་སྐལ་ལྡན་གྱི་སེར་སྐྱ་བཞི་བརྒྱ་
སྐོར་ལ་གྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་ཚེ་དབང་དང་། མཇུག་ཏུ་མཇལ་ཁ་ཕྱག་བྱིན་སྩལ་ཏེ་
སྨིན་གྲོལ་གྱི་སྐལ་ལྡན་མཛད།

༣༨༽གྲོང་གིས་དབེན་པའི་འབྲོག་དགོན་པའི་རི་ལུང་དུ་མ་བརྒྱུད་རྡ་ཁུ་རལ་དང་ཁལ་ཁ་རྒྱལ་ཁག་གིས་མཚོན་དགོན་པ་དང་ཡུལ་སྡེ་མང་པོའི་ལས་སྣེ་དང་དཔོན་ཁག་གི་བསུ་སྐྱེལ་གྱིས་གཏམས་བཞིན་ཕྱགས་ཕེབས་པར་ལམ་བར་གྱི་

སེར་སྐྱ་ཁྲི་སྟོང་འདུས་པས་དད་བཀུར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞུས་ཤིང་འདོད་
ཆོས་ཀྱི་རེ་བའི་ཤིང་རྟ་འགེང་བར་མཛད།

(༣༩༥ བ་༥།

༦༣༧ ཐ་༡) ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་(༣༩༥ བ་༦།

༦༣༧ ཐ་

༣) སྐྱེ་བོའི་གྲོང་དང་། རྒྱུན་ལུགས་ཆེར་མེད་པའི་འབྲོག་དགོན་པ་མང་དུ་བརྒྱུད་དེ་ཕེབས་པའི་མཐར་སྦ་ཡེར་ཐོ་ཁོག་གི་ས་ཟིན་པ་ན་ཁུ་ལུག་པའི་སི་ཤོག་ནས་ཕེབས་བསུ་དང་། གསོལ་ཚ་ཆབས་ཅིག་ཕེབས་སྒྲིག་ཞུས་པའི་སར་སྤྱན་འདྲེན་ཆིབས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

377

བསུར་སྔོན་ཐོན་གསོལ་དཔོན་གསར་པ་མཁན་ཆུང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་དང་། གསང་ཕུ་བསེ་ཁྲབ་ཆོས་རྗེ། པའི་སི། བཀྲས་ལྷུན་ཁོངས་ཤངས་བདེ་བླ་མ་བཅས་ཆེད་འབྱོར་སོ་སོ་ནས་རྟེན་གསོལ་རེ་ཕུལ་བ་དང་། མཇལ་བྱིངས་དྲུག་ཅུ་སྐོར་ལ་
ཕྱག་བྱིན་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་སྩལ་ཏེ་སྦ་ཁ་ཚལ་དམ་ཁུ་ལུག་པའི་སི་སྡེ་ཐོག་ཐབ་བསུའི་དབུ་གུར་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད།
(༣༩༦ ཉ་༣།

༦༣༧ འ་༡༢) དེར་བཞུགས་ཞག་འཕར་མའི་ཐོག(༣༩༦ ཉ་༥།

༦༣༧

འ་༦) ཤི་རས་བླ་མ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ཁོ་རང་དང་། དགེ་སློང་སྦྱིན་པ། བདེ་ཡངས་འབུལ་སྡུད་པ་སོགས་དད་ལྡན་སུམ་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཚེ་དབང་དང་། ཕྱག་
བྱིན་གྱིས་འཕྲལ་ཡུན་བདེ་ལེགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལྕི་བར་མཛད། དེ་ནས་ཆིབས་ཐོན་
གྱིས་ཕེབས་ལམ་དུ་ཁུ་ལུག་པའི་སི་ཕ་བུ་དང་། ཁོ་ཤོག་འགོ་ཡོད་རྣམས་ཆིབས་བསུར་འབྱོར། དཔོན་ཚང་དུ་ཐབ་བསུ་དང་། གསོལ་ཚ་ཆབས་ཅིག ཡི་ག་ཚལ་འདམ་དུ་བཞུགས་ཞག་གི་བསྙེན་བཀུར་ཞུས།
(༣༩༦ བ་༣།

༦༣༨ ཐ་༡༠) ཚེས་བཅུ་གཉིས་ཉིན་པའི་སི་དཔོན་འབངས་ནས་
ལེགས་འབུལ་དུ་ཆིབས་རྟ་ཤེད་བཟང་གསུམ་དང་། རྔ་མོང་སྦྱར་རྩེ་འབྱར་མ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་སྐོར་སོགས་དངོས་འབུལ་རྒྱ་ཆེར་ཕུལ།
(༣༩༧ ཉ་༢།

༦༣༩ ཐ་༣) ཚེས་ཉེར་གཅིག་ཉིན་ཤོག་སྤྱི་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་
བཞིན་རྟེན་གསོལ་འབུལ་མི་ཉེར་བརྒྱད་དང་། བྱིངས་སུམ་ཅུ་སྐོར་བཅས་ལ་སྤྱན་
རས་གཟིགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་དང་།(༣༩༧ ཉ་༤།

༦༣༩ ཐ་༨) ཁུ་ལུག་ཛ་སག་སྡེ་དཔོན་
ནས་ཞུས་པའི་སར་ཞབས་སོར་བཀོད་ནས་བསྙེན་བཀུར་གསོལ་ཞིང་། གཙོ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

378

དམངས་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་དང་། སྐྱབས་འགྲོ། དགའ་ལྷ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་བཅས་པའི་ལྗགས་ལུང་སྩལ་ཏེ་ལེགས་བྱས་དོན་དང་ལྡན་པར་མཛད། ཡུལ་དེར་ལོ་ལྔའི་རིང་ཆར་ཐུལ་ཙམ་ལས་མ་བབས་ཤིང་། ལོ་ཉེས་རིམ་བསྟུད་བྱུང་བས་སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་མུ་གེས་ཉམ་ཐག་པ་ཐུགས་ཀྱིས་མ་

བཟོད་ནས་ཀླུ་གཏོར་དང་ཁྲུས་གསོལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྲིན་འདུ་བའི་སྤྱན་དམིགས་གནང་
བ་ན། དེ་མ་ཐག་ཆར་སྤྲིན་སྔོན་པོ་སྦྲུལ་གྱི་གདེངས་ཀ་བརྐྱངས་པ་ལྟ་བུ་ལང་ལོང་དུ་
འདུས་ནས་དབྱར་རྔ་དལ་གྱིས་ལྡིར་བ་དང་བཅས་ཆར་གྱི་རྒྱུན་བཟང་པོ་ཕྱོགས་
ཀུན་ཏུ་བབས་ཏེ་རྩྭ་ཞིང་ལོ་ཏོག་ཐམས་ཅད་ལ་ཤིན་ཏུ་སྨན་པར་གྱུར་ཅིང་། ཞིང་པ་རྣམས་དགའ་མགུ་ཡི་རང་ཐོབ་བོ། །
ཤོ་སྦོག་ཆེའི་ཁུ་ཐོག་ཧུ་ཕེབས་པའི་ཚེ་ཁལ་ཁ་གཞིས་ཆགས་རྣམས་ཀྱིས་

ཆིབས་སྣའི་སྔོན་བསུས་ཏེ་བཞུགས་ཞག་གི་གྲ་སྒྲིག་སར་གདན་དྲངས། གསོལ་
ཞབས་ལེགས་པར་སྦྱར། རྟེན་གསོལ་འབུལ་མི་བདུན་སོགས་མི་གྲངས་བཞི་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་དང་སྐྱབས་འགྲོ། དགའ་ལྷ། སྒྲོལ་དཀར་གྱི་གཟུངས་བཅས་ཀྱི་

ཆོས་འབྲེལ་སྩལ་ཏེ་མྱང་འདས་ཀྱི་ས་བོན་བརྟན་པར་མཛད། དེར་བཞུགས་ཞག་
འཕར་མའི་ཐོག ཆུ་འགོའི་བྲག་ཕུག་ཏུ་བསྐལ་བཟང་རྣམ་འདྲེན་སྟོང་གི་སྣང་བརྙན་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཁང་ཞིག་ཡོད་པར་གནས་གཟིགས་སུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་ཁྲུས་

གསོལ་རབ་གནས་དང་། ལྷ་ཁང་གཞན་རེ་གཉིས་མཆིས་པའི་རྟེན་གཙོ་བཅས་པར་མཆོད་འབུལ་སྙན་ཤལ་འགྲེམས་པ་དང་། བསྟན་འགྲོར་ཕན་བདེ་འབྱུང་བའི་ཐུགས་སྨོན་ཤུགས་དྲག་གནང་།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

379

(༣༩༧ བ་༦།

༦༤༠ ཐ་༡༡) དེ་ནས་ཉིན་ལམ་བཞི་བརྟོལ་བའི་བླུས་ཅན་ཨེ་ཁོར་
གསོལ་ཚའི་ཐོག་བྱ་ས་ཐང་པ་སོགས་སྨད་སོག་གཞིས་ཆགས་པ་སུམ་ཅུ་སྐོར་ལ་མཇལ་ཁ་གནང་།(༣༩༨ ཉ་༢།

༦༤༠ འ་༡༠) ཕྱོགས་དེར་དག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་
དཀོན་གཤིས། བྱ་ས་ཐང་པ་སོགས་གཞིས་པ་རྣམས་ནས་ཉིན་ལམ་ཕྱེད་གཉིས་ཀྱི་བར་ཙམ་དུ་ངལ་དུབ་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པར་ཆབ་གཙང་གི་བསྙེན་བཀུར་རྗེས་འབུལ་དུ་
བཅར་བར་ཕྱག་བྱིན་དང་། ལེགས་སོའི་དབུགས་དབྱུང་སྩལ།
(༣༩༨ ཉ་༦།

༦༤༡ ཐ་༥) གཡུང་དྲུང་པའི་སིའི་དགོན་གྱི་ཉེ་འདབས་སུ་(༣༩༨ བ་
༡།

༦༤༡ ཐ་༡༠) ཕེབས་པའི་ཚེ་དགེ་འདུན་རྣམས་ནས་སེར་སྦྲེངས་དང་། སྤོས་སྣེ། འབུད་རྡུང་གི་རོལ་མོས་སྔུན་བསུས་ཏེ་གདན་དྲངས། དབུ་གུར་ཕྱིང་གུར་དུ་དགོན་
གྱི་བླ་མ་དང་། པའི་སི་ངོ་གྲས། ལས་སྣེ་རྣམས་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་ཕུལ། ཇ་གྲལ་ཕྱག་དབང་སྩལ་ཏེ་བཞུགས་ཞག་འཁོད། ཟླ་བ་དགུ་པའི་ཚེས་བཅུ་བདུན་ཉིན་བསམ་གཏན་སྐྱོབ་བདེ་གླིང་དགོན་གྱི་བླ་མ་ལས་སྣེ་ནོ་ཡོན་དང་བཅས་ནས་གཡུང་
དགོན་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དུ་སྲི་ཞུ་ཆེན་པོས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བླ་མ་དང་། པའི་སི་སོ་སོ་ནས་རྟེན་གསུམ་དང་། དངོས་འབྱོར་གྱི་འབུལ་ཚན་སྤམས་མཐོ་བ་དང་བཅས་
ཚོགས་དམངས་བདེན་བརྗོད་དུ་སྦྲན་ཏེ་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་
ཚོགས་རྒྱས་པར་སྤྲོས། དེ་དག་ལ་ཞལ་བཞེས་བཟང་པོ་དང་། དགེ་རྩ་བྱང་ཆེན་དུ་རྒྱས་འདེབས་པའི་ལྗགས་བསྔོ་གནད་སྨིན་བསྐྱངས། དེ་རྗེས་ཡོན་བདག་སེར་སྐྱ་སྤྱི་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་སྒོ་འཕྱོར་བཞུགས་ཁྲི་ཆེན་མོར་ཞབས་སོར་
བཀོད་དེ་སྐལ་ལྡན་གྱི་སློབ་མ་ཉིས་སྟོང་བརྒལ་བར་གྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་ཚེ་དབང་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

380

དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་། མཇུག་ཏུ་ཕྱག་དབང་དང་། ཚེ་རྫས་
བཅས་འཚེམས་མེད་སྩལ་ཏེ་སྨིན་གྲོལ་ལ་འགོད་པར་མཛད། དབུ་གུར་དུ་དགོན་གྱི་བླ་མ་དང་། རིན་རྡོར་ཛ་སག་གཉིས་ལ་སྒེར་མཇལ་གནང་།
འདི་ཉིན་གཡུང་དགོན་བསམ་གཏན་སྐྱོབ་བདེ་གླིང་གི་ཆོས་རར་དམ་བཅའི་
ཚོགས་མགོན་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད་པར།(༣༩༩ ཉ་༡།

༦༤༢ ཐ་༦) ཞལ་འདོན་མཁའ་
མཉམ་མ་དང་། ཡན་ལག་བདུན་པ་རྫོགས་བསྟུན་དམ་བཅའ་བ་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་གྲལ་ལ་འཁོད་པར་རིགས་ལུང་པ་རྣམས་ནས་གཞུང་ཆེན་པོད་ལྔ་ལས་བརྩམས་པའི་བརྒལ་བརྟག་གི་བགྲོ་གླེང་རིང་དུ་སྤྲོས་ཀྱང་། རིགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཐུགས་རབ་མགུ་བར་མ་གྱུར་ནས་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱངས་
པའི་འབྲས་རྟགས་ནི་འདི་ལྟ་བུ་དགོས་སོ་ཞེས་ངོམས་པའི་ཕྱིར་རྗེ་བླ་མ་ཉིད་ཚོགས་
ཀྱི་ནང་དུ་འཇིགས་པ་མེད་པ་ཡར་བཞེངས་ཏེ་རིགས་ལམ་ལ་མཁས་པར་གྲགས་པ་དག་དང་རིམ་བཞིན་དཀའ་གནད་ཕྲ་མོ་ནས་དོགས་སློང་གི་ཚུལ་དུ་བརྒལ་བརྟག་མང་དུ་མཛད་པར་སུས་ཀྱང་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ལན་ལྡོན་པའི་སྤོབས་པ་མ་རྙེད་ནས་རང་རང་གི་དམ་བཅའི་རྣམ་གཞག་བྱེ་མའི་ཆང་བུ་ལྟར་ཞིག་ཅིང་། རྗེ་བླ་མ་ཉིད་ལ་བསྟོད་བསྔགས་ལྷུར་ལེན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །སླར་ཡང་བཞུགས་ཁྲི་ཆེན་མོར་
ཞབས་སོར་འཁོད། བླ་མ་ལས་སྣེ་རྣམས་ནས་རྟེན་གསུམ་དངོས་འབུལ་དང་། རིགས་ལུང་པ་ཉི་ཤུ་ནས་མཇལ་དར་རེ་ཕུལ་བར་ཕྱག་སྲུང་དང་། ལེགས་དར་བཟང་པོས་དགའ་མགུ་རངས་པར་མཛད།
ཚེས་བཅུ་དགུ་ཉིན། བླ་མའི་དགེ་རྒན་གྱི་གདན་ཞུ་བ་གསོལ་དཔོན་དང་། སན་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

381

ནོ་ཡོན་ཨས་མིག་ཏཱ་ཝང་གི་མཚམས་ཞུ་བ་ཁྱཱ་ནམ་མཁའ། ཁུ་ལུག་པའི་སིའི་མངའ་འོག་ཕེབས་ལམ་ལམ་རྒྱུས་པ་ཐོ་ལམ་ཆེ་ཛང་ཀིའི་གསར་མཇལ་བ་བཅས་སོ་སོ་ནས་རྟེན་གསུམ་རེ་ཕུལ་བར་ཕྱག་སྲུང་དང་། ཛང་ཀིར་གནང་ཆ་སྩལ། དེ་རྗེས་གཡུང་དགོན་བླ་མ། པའི་སི། ལྕམ་མ་བུ། དགེ་སློང་རྒྱལ་མཚན། ཆོག་གསུང་སྐྱབས། བཀྲ་ཤིས་ཐའི་ཇི་སོགས་སྒེར་མཇལ་ཞུ་མི་མང་པོར་ཇ་གྲལ་ཕྱག་དབང་དང་། པའི་སི་ནས་ཞུས་ངོར་སྐུ་བརྙན་འགའ་ཞིག་ལ་ཕྱག་ནས། དེ་རྗེས་མཇལ་
བྱིངས་མི་གྲངས་ལྔ་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་། གཡུང་དགོན་འདུས་ཚོགས་ལ་མང་ཇ་བཞེས་ཐུག་གི་བསྙེན་བཀུར་ཉིན་འཁྱོངས་ཐོག གྲྭ་གྲངས་དྲུག་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་ལ་འགྱེད་དངུལ་ཞོ་གསུམ་རེ། བླ་དཔོན་གཉིས་སོ་སོར་ཡང་སྐུ་བརྙན་སོགས་ཀྱི་གནང་ཆ་གཟབས་པ་བཅས་སྩལ་ཏེ་དགོན་གྱི་ཐབ་སྐྱེལ་དང་འབྲེལ་བར་ཕྱགས་
བཏེག
(༤༠༠ ཉ་༤།

༦༤༤ ཐ་༨) དགའ་ལྡན་བདེ་སྡེ་གླིང་དགོན་(༤༠༠ ཉ་༥།

༦༤༤ ཐ་༡༢)

གཤམ་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་སེར་སྦྲེངས། དུང་རྒྱ། སྤོས་སྣེ་བཅས་ཀྱིས་སྔུན་བསུས་ཏེ་
(༤༠༠ ཉ་༦།

༦༤༤ འ་༩) མཇལ་གུར་ཆེན་མོར་ཞབས་སོར་བཀོད་པར་བླ་མའི་དགེ་
རྒན་ནས་སླར་ཡང་རྟེན་གསུམ་དང་། དངོས་འབུལ་ཚན་ཆེ་བ་བསྟར། ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དུ་བླ་གྲྭ་ཐུན་མོང་ནས་བླ་མཆོད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་
བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་རྒྱས་པ་དང་། དགེ་བཤེས་བཞི་ནས་གཞུང་དོན་རྣམ་
པར་འབྱེད་པའི་བགྲོ་གླེང་གི་མཆོད་སྤྲིན་སྤྲོས། དགེ་རྩ་བྱང་ཆེན་དུ་བསྔོ་བའི་བདེན་
བརྗོད་དང་། ཚོགས་ཡོངས་ལ་ཚེ་དབང་སོགས་ཆོས་འབྲེལ་མང་དུ་སྩལ་ཏེ་རྣམ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

382

གྲོལ་གྱི་ས་བོན་བླ་ན་མེད་པ་བསྐྲུན།
ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་དགའ་ལྡན་བདེ་ལྡན་གླིང་གི་ཆོས་རར་དམ་
བཅའི་ཚོགས་མགོན་དུ་ཕེབས། རྟེན་གསུམ་འབུལ་མི་ཁག་བདུན་དང་། གྲྭ་དམངས་སུམ་སྟོང་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་སྩལ། ཞལ་འདོན་མཁའ་མཉམ་མ་དང་། ཡན་ལག་བདུན་པ་གྲུབ་བསྟུན་༧གོང་ས་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་གདན་བདེ་སྟན་ཐོག་ཞབས་སོར་འཁོད། དམ་བཅའ་བ་རྣམས་གྲལ་ལ་གནས་པར་རིགས་ལུང་པ་མང་པོས་བརྒལ་བརྟག་གི་བགྲོ་གླེང་རིམ་བཞིན་སྤེལ་མཐར་རྗེ་བླ་མ་ཉིད་མཁས་མང་ཚོགས་པའི་དབུས་སུ་བག་ཚ་བ་མེད་པར་བཞེངས་ཏེ་གཞུང་ཆེན་ལྔའི་དཀའ་གནད་ལས་བརྩམས་པའི་འབེལ་གཏམ་གྱི་ཚ་ཟེར་མུ་མེད་དུ་སྤྲོ་བར་མཛད་པས་རྒོལ་བ་མཐའ་
དག་གི་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། ང་རྒྱལ་གྱི་ཀུ་མུད་ནི་རབ་ཏུ་ཟུམ། དད་པ་དང་། རྣམ་
དཔྱོད་ཀྱི་འདབ་བརྒྱ་གཞོན་ནུའི་སྒོ་བརྒྱ་ནི་ལྷག་པར་གྲོལ་བས་བསྔགས་བརྗོད་ཀྱི་

བུང་བའི་སྒྲ་དབྱངས་ནི་དར་དིར་དུ་བསྒྲགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་གཟིམས་གུར་དུ་བྱོན་ཏེ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་ཉིས་སྟོང་སྐོར་ལ་བསོད་ནམས་བརྒྱ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱག་དབང་གིས་སྡིག་པའི་དྲི་མ་བསྲབ་པར་མཛད། དགའ་ལྡན་བདེ་སྡེ་གླིང་ཚོགས་ཆེན་
དུ་མང་ཇ་གཉིས་དང་། བཞེས་ཐུག་གི་བསྙེན་བཀུར་ཐོག དགེ་འདུན་ཉིས་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ང་བདུན་ལ་འགྱེད་དངུལ་ཞོ་དོ་རེ་བཅས་སྩལ།
(༤༠༡ ཉ་༦།

༦༤༦ ཐ་༦) དེ་ནས་རིམ་གྱིས་གཤེགས་པའི་ཕེབས་ལམ་དུ་དཱ་ཁུ་
རལ་ཨཾ་བན་ཡ་མོན་དུ་གནམ་གྱི་ལྷ་གོང་མ་ཆེན་པོ་ནས་ལྕགས་སྐུད་ཐོག་བཀའ་ཕབ་པའི་དགོངས་དོན་སྐུ་སྲུང་དུ་ཁུ་རལ་རྒྱ་དམག་བཅུ་གོ་མཚོན་རང་ཐོགས་ཀྱིས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

383

འོངས་ནས་སྤྱན་ལམ་དུ་པུས་མོའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བཙུགས་པའི་རྒྱ་ཕྱག་གི་གུས་འདུད་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་ཆིབས་རགས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་དུ་སྟར་བསྒྲིགས་ཀྱིས་མི་མཐུན་
རྒོལ་བའི་དཔུང་འཇོམས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྲི་ཞུ་དང་བཅས་(༤༠༡ བ་༥།

༦༤༦ འ་༤) ཁད་

ཀྱིས་བྱོན་པར་སན་ནོ་ཡོན་ཁུ་རལ་གཤམ་ཐབ་བསུའི་དབུ་གུར་བཞུགས་ཁྲིར་

ཞབས་སོར་འཁོད་འཕྲལ་སན་ནོ་ཡོན་དང་། དགའ་ལྡན་ཚེ་འཕེལ་གླིང་དགོན་གྱི་
ལས་སྣེ་ནས་མཇལ་རྟེན་ཕུལ།
(༤༠༡ བ་༦།

༦༤༧ ཐ་༡) ཇི་ཞིག་ནས་ཕེབས་ལམ་གྱི་གཡས་གཡོན་ནི་སེར་
སྦྲེངས་ཀྱིས་གཏམས། འབུད་དཀྲོལ་རྡུང་རྒྱུད་ཀྱི་རོལ་མོ་ནི་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟར་འཁྲོལ། དྲི་ཞིམ་སྤོས་དུད་ཀྱི་ཕྲེང་བ་ནི་ཆར་སྤྲིན་སྔོན་པོ་ལྡང་བ་ལྟར་འཐུལ་བཞིན་དུ་
ཁུ་རལ་མཇལ་གུར་ཆེན་མོར་སྤྱན་དྲངས།
(༠༢ ཉ་༢།

༦༤༧ ཐ་༨) ཚེས་བརྒྱད་ཉིན་སན་ནོ་ཡོན་དང་། དགའ་ལྡན་ཚེ་འཕེལ་
གླིང་གི་བླ་མ་ལས་སྣེ། དཔོན་ཁག་བཅས་ནས་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་བཞུགས་ཁྲིར་

སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ལྷུན་པོའི་གཏོས་ལ་ཅོ་འདྲི་བའི་དངོས་འབུལ་སྤམས་མཐོ་བ་དང་བཅས་བླ་མཆོད་ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་བརྟན་བཞུགས་རྒྱས་པ་གསོལ་སྟོན་བགྲོ་གླེང་དང་འབྲེལ་བ་ཕུལ་རྗེས། ༧གོང་ས་མཆོག་ནས་དགེ་རྩ་སྤེལ་ཞིང་མི་ཟད་པར་བྱེད་པའི་
ཐབས་མཁས་ཀྱི་ལྗགས་བསྔོ་དང་། སྐལ་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བོ་གྲངས་ལས་འདས་པར་ཚེ་
དབང་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་སོགས་གདམས་ངག་དང་། རྗེས་
བསྟན་གྱི་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བཟང་ལྷུག་པར་སྩལ་ཏེ་མྱང་འདས་ཀྱི་ལུས་ཟུངས་བརྟན་

པར་མཛད། དེ་ནས་ཕེབས་བྱམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྔགས་པ་གྲྭ་ཚང་དུ་ཕེབས། རྟེན་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

384

འབྱུང་འབུལ་བཞེས་དང་། གནས་གཟིགས། འདུ་ཁང་ལ་ཕྱག་ནས་འཐོར་བ་སོགས་མཛད། ཕྱི་ཉིན་སན་ནོ་ཡོན་ནས་ཚེ་འཕེལ་གླིང་གི་ཆོས་རར་གདན་དྲངས་ཏེ་བརྟན་
བཞུགས་གོང་བཞིན་ཕུལ། ལྗགས་བསྔོ་དང་། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་
ལྗགས་ལུང་སྩལ། དེ་ནས་དམ་བཅར་ཐུགས་ཞིབ་དང་། བློ་གསལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་རིགས་ལུང་གི་ལེགས་བཤད་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བར་མཛད།
(༤༠༢ བ་༢།

༦༤༨ ཐ་༢) དེ་རྗེས་སན་ནོ་ཡོན་དང་། གུང་གཉིས་ལ་སྐུ་བརྙན་ཁ་
བཏགས་སོགས་ཀྱི་གནང་ཆ། ཚེ་འཕེལ་གླིང་ཚོགས་ཆེན་དུ་མང་ཇ་གཉིས་དང་།
བཞེས་ཐུག གྲྭ་གྲངས་སུམ་སྟོང་ལ་འགྱེད་དངུལ་ཞོ་གསུམ་རེ། འདུ་ཁང་ལ་ཕྱག་
ནས་བཅས་སྩལ།
(༤༠༣ ཉ་༡།

༦༤༨ འ་༥) དེ་ནས་ཆིབས་ཐོག་འཁྱོལ་ཁར། ཁལ་ཁ་ནས་ཕེབས་
བསུ་གཉིས་པར་ཆེད་མངགས་མི་སྣ་མགྲོན་གཉེར། ཕེབས་བྱམས་པ་བརྒྱད། དབུ་གདུགས་པ་གཉིས། འབོབ་ལྕག་འཁྱེར་མི་གཉིས། ཧ་ལག་ཆེ་བཞི་བཅས་འབྱོར་ཏེ་ཡུལ་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་འཚལ་ཞུས། ཕེབས་བྱམས་ལ་བཞུགས་ནས་ཐུབ་རྟེན་ཞེས་
པར་ཕེབས། སྐྱེ་བོ་ལྔ་བརྒྱ་མཐོང་གྲོལ་གྱི་སྐལ་བཟང་ལ་སྦྱར། དེ་ནས་(༤༠༣ ཉ་
༤།

༦༤༩ ཐ་༥) ཤར་ཨ་གསར་དུ་ཁལ་ཁ་རྒྱལ་ཁབ་ནས་དབུ་གུར་སྔོན་ཕུལ་གྱི་

བཞུགས་སྒར་དུ་བྱོན། ཕེབས་བསུ་གསུམ་པ་མཚོན་བྱེད་དུ་ཁལ་ཁ་ཚོགས་ཆེན་དབུ་མཛད་ནས་མཎྜལ་ཚོམས་བུ་བཀོད་དེ་ཕུལ།
(༤༠༣ ཉ་༦།

༦༤༩ ཐ་༡༠) དེ་ནས་ཕེབས་བྱམས་ལ་བཞུགས་པར་གཟུང་ཐག་
རྒྱ་གྲམ་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ། སྐུ་བཅར་སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ་དང་། མཁན་མགྲོན་གཉིས་ནས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

385

གཡས་གཡོན་བརྟེན་ཏེ་མཇལ་བྱིངས་ཆིག་སྟོང་སྐོར་ལ་བྱིན་རླབས་སྩལ།
(༤༠༣ བ་༡།

༦༤༩ འ་༩) ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་ཧར་ཆེན་སྦུ་ལུག་ཏུ་ཚལ་ཝང་ཤོག་
ལེགས་བཤད་སྒྲ་དབྱངས་གླིང་། བཀྲ་ཤིས་ཆོས་འཕེལ་གླིང་དགོན་སོགས་ནས་
མཇལ་རྟེན་ཕུལ།
(༤༠༣ བ་༤།

༦༤༩ འ་༢) ཚལ་ཝང་ཤོག་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་ཕན་བདེ་གླིང་

ལས་སྣེ་སོགས་མང་པོ་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་ཕུལ། སེར་སྐྱ་ཕྱེད་ཉིས་སྟོང་ལ་གཟུང་ཐག་གིས་བྱིན་རླབས་སྩལ།
(༤༠༣ བ་༥།

༦༥༠ ཐ་༣) ཕུན་ཚོགས་བདེ་ཆེན་དར་རྒྱས་གླིང་དགོན་གྱི་ལས་

སྣེ་སོགས་མཇལ་ཁག་བཅུ་གཅིག་ནས་རྟེན་གསུམ་ཕུལ་བར་ཇ་གྲལ་ཕྱག་དབང་
གནང་། བྱིངས་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་སྐོར་ལ་གཟུང་རྡོར་གྱིས་བྱིན་རླབས་སྩལ།
(༤༠༤ ཉ་༡།

༦༥༠ ཐ་༧) ཁུ་རལ་ཨཾ་བན་གཉིས་ནས་འཚམས་ཞུ་འབུལ་བར་
ཁྲིམས་དཔོན་ངོ་གཡོག་ཆེད་དུ་མངགས་པ་ཉེ་བར་ལྷགས་པ་དང་། ཕལ་གྱི་སྐྱེ་བོ་
ཕྱེད་ལྔ་བརྒྱར་ཕྱག་བྱིན་གནང་སྟེ་ཐོར་རྒོད་དུ་ཕེབས། དད་མཇལ་བདུན་བརྒྱ་ཐམ་
པའི་རེ་བ་དོན་ལྡན་མཛད། སྦ་ཡེར་ཞེས་པར་རྟེན་གསུམ་འབུལ་མི་ལྔ་དང་། ཡུལ་མི་བརྒྱད་བརྒྱ་སོགས་ཚ་ཞག་བཞུགས་ཡུལ་ཀུན་ཏུ་སྐྱེ་འགྲོ་སྤྲིན་དང་ན་བུན་བཞིན་དུ་
འདུས་པ་རྣམས་ལ་ཞལ་མཇལ་ཕྱག་དབང་ལྷུག་པོར་སྩལ་ནས་མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་གི་འབྲེལ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་འཇོག་པར་མཛད། ཚེས་ཉི་ཤུ་ཉིན་ཁུ་རལ་དགོན་གཤམ་དུ་ཕེབས་པ་ན་རྒྱ་དམག་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་རུ་བསྒྲིགས་ཀྱི་ཕེབས་བསུས་གདན་དྲངས་
ཏེ་ཤ་ར་ཨ་གསར་དབུ་གུར་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་འཁོད་འཕྲལ་ཨཾ་བན་གཉིས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

386

ཀྱིས་གཙོས་རྒྱ་སོག་གི་དཔོན་ཁག་དང་། མཁན་པོ་ནཱུ་མི་ཧན། དེ་དེ་མཁན་པོ། མཉྫུ་ཤྲཱི་མཁན་པོ། ཆོས་རྗེ། དབུ་མཛད། དགེ་སྐོས། གྲྭ་ཚང་དགུ། ཁམས་ཚན་སུམ་ཅུ་བཅས་ནས་མཇལ་དར་ཕུལ། མཐའ་དག་བཞུགས་གྲལ་དུ་ཚོགས་པར་རྗེ་བཙུན་དམ་པའི་གསོལ་ཐབ་ནས་གསོལ་ཇ་དང་། བཞེས་སྤྲོ་ཕེབས།

༣༩༽ཁལ་ཁ་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཕེབས་བསུ་རྒྱ་གཤོམ་བྱས་པར་བཞུགས་གདན་ཕབ་པར་རིགས་གཟུགས་སྟོབས་ཀྱིས་བསྙེམས་པའི་དཔོན་ཁག་དང་། གཞུང་
ལུགས་རྒྱ་མཚོས་ཐུགས་རྒྱུད་གང་བའི་མཁས་པ། དད་གསུམ་རིན་ཆེན་ནོར་
གྱིས་སྤ་བའི་བོད་སོག་རྒྱ་གསུམ་གྱི་སེར་སྐྱ་མཚན་མོའི་མགོན་པོ་རྒྱུ་སྐར་
གྱིས་བསྐོར་བ་ལྟར་འདུས་པ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆོས་ཀྱིས་ཚིམས་པར་མཛད་པས་ཀུན་ཉོན་གྱི་དྲི་མ་སྦྱངས་ཏེ་རྣམ་བྱང་གི་ས་བོན་མཆོག་ཏུ་བརྟན་པར་
མཛད།

དེ་ནས་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱི་ཕེབས་ལམ་དུ་ཁལ་ཁའི་ངུར་སྨྲིག་འཛིན་པ་བརྒྱ་
སྟོང་མང་པོས་མཆོད་རྫས་སྣ་ཚོགས་པ་ཐོགས་ཏེ་སེར་སྦྲེངས་སྟར་བསྒྲིགས་དང་།

གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་ཀུན་ནས་བསངས་དུད་བར་མ་ཆད་དུ་འཐུལ་ཞིང་། རྔ་རྡུང་དར་འཕྱར། ཞབས་རས་འདིང་བ། ཆེ་དགུ་མཐའ་དག་རྒྱན་དང་ཆ་ལུགས་བཟང་པོས་བཀླུབས་ནས་ཧ་རི་ནའི་དྲི་ངད་འཕྲོག་པའི་རྒྱ་སྤོས་བཟང་པོ་འཛིན་པ་སོགས་སྲི་
ཞུའི་དཔལ་འབྱོར་ཆེན་པོས་སྔུན་བསུས་ཏེ་ཇི་ལྟར་གཉིས་འཐུང་དབང་པོ་ས་ལ་རབ་བརྟན་འཆི་མེད་དབང་པོའི་ཁྲུས་ཀྱི་རྫིང་བུར་རྒྱུ་བ་བཞིན་དལ་གྱིས་གཤེགས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

387

ནས་ཁལ་ཁ་རྒྱལ་ཁག་བཞིས་ཕེབས་སྒྲིག་ཞུས་པའི་དགའ་ལྡན་ཉི་འོད་བཞུགས་ཁྲི་
ཆེན་མོར་ཞབས་སོར་བཀོད་མ་ཐག སོག་པོ་ཨཾ་བན་དང་། མོང་གོལ་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་རྗེ་བཙུན་དམ་པ། གསང་ཡུམ་ཚ་ཁང་རྡ་ར། དགོན་ཁག་གི་ལས་སྣེ་སོགས་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་དང་། ཟང་ཟིང་གི་འབུལ་ནོད་རྒྱ་ཆེར་བཏེག ཕེབས་སྟོན་དཀར་སྤྲོའི་གསོལ་ཞབས་ལ་སྟོན་འཁོར་ཐབས་ཅིག་ཏུ་དགྱེས་བཞིན་རོལ་ནས་གཟིམས་གུར་དུ་ཕེབས། མཉྫུ་ཨཾ་བན་དང་མཇལ་འཕྲད་མཛད། ཕེབས་བསུའི་ཞབས་ཞུ་རྒྱ་དཔོན་གསུམ་དང་། དམག་མི་བཅུ། ཁལ་ཁའི་མགྲོན་གཉེར་ཛའི་སང་། གསོལ་ཐབ་པ། ཕེབས་བྱམས་པ། དབུ་གདུགས་པ། འབོབ་ལྕག་པ་སོགས་ལ་ཕྱག་དབང་དང་། གནང་ཆ་སྩལ།

ཚེས་ཉེར་གསུམ་ཉིན། ཁུ་ཕུན་བླ་མ་དང་། མགོན་པོ་སྐྱབས་སོགས་རྟེན་གསོལ་འབུལ་མི་ཉི་ཤུར་ཉེ་བ་དང་། ཁུ་རལ་མདུན་མཇལ་བྱིངས་ཆིག་ཁྲི་སྐོར་
ལྷགས་པ་གྲལ་ལ་བསྒྲིགས་པར་མདོ་ལེའི་སྟེང་ནས་དར་དཔྱངས་ཀྱིས་བྱིན་རླབས་

འཚེམས་མེད་སྩལ།
(༤༠༤ བ་༦།

༦༥༡ འ་༣) འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པས་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུ་
མངོན་དུ་མཛད་པའི་དུས་ཆེན་ཐོག ཐུགས་དམ་རྟེན་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་མཆོད་སྤྲིན་ཚར་དུ་དངར་བ་བཤམས་ཤིང་། རྣམ་གྲྭ་གསུང་བཟང་བ་དང་། འབྲས་སྤུངས་བ་ཏི་སྤྲུལ་སྐུ། སོག་པོ་སྦས་རིང་མཁན་པོ་སོགས་ནས་གསུང་ཞབས་ཞུས་ཏེ་ཞལ་འདོན་སྐྱབས་སེམས ཁྲུས་གསོལ། མཆོད་ཕྲེང་། མཎྜལ་རྒྱས་པ། གནས་བཅུ། བླ་མཆོད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མའི་སྒོ་ནས་ཚོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་དཔྱིད་གླུ་དང་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

388

བཅས་པ། དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་བསྐྱེད། གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་
གྱི་སྨོན་ལམ་ཤིས་བརྗོད་སོགས་སྨིན་རྒྱས་སུ་མཛད།
(༤༠༥ ཉ་༣།

༦༥༢ ཐ་༧) སང་ཉིན་ཚེ་ཚིང་ཝང་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་
ཁོ་རང་ངོ་འཁོར་དང་། བ་ཏི་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་སྐལ་ལྡན་མང་པོར་ཚེ་དབང་གི་བྱིན་

རླབས་ཟབ་མོ་གནང་། ཚེས་ཉེར་བདུན་ཉིན་མཁའ་འགྲོ་ཆིང་ཝང་ནས་ཞུས་ངོར་ཝང་ངོ་གཡོག་དང་། འབྲས་སྒོ་མང་འབུལ་སྡུད་དགེ་བཤེས་གཙང་སྤོམ་ཆེན་སོགས་བོད་སོག་མང་པོར་ཚེ་དབང་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཕྱག་བཞི་པའི་རྗེས་གནང་
བཀའ་དྲིན་ཆེ།
(༤༠༥ ཉ་༦།

༦༥༢ འ་༧) ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན། ཁུ་རལ་ཨཾ་
བན་ཡ་མོན་གྱི་ལས་བྱེད་སྤྱི་དང་། སྦོ་རད་ཐུ་སྐལ་བཟང་སོགས་རྟེན་གསོལ་འབུལ་
མི་བཅུ་ཕྲག་ལ་མཇལ་ཁ་གནང་། ཚེས་གཉིས་གཟའ་སྐར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དུས་དགེ་བར། ཚེ་རིང་གནམ་གྱི་ཤེ་མོང་བཙན་པོས་ཡངས་པའི་ས་ཆེན་པོར་སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱལ་ཡུམ་ཧོང་ཐལ་ཧུ་ཆེན་མོ་ནས་འཚམས་ཞུ་འབུལ་བར་ཆེད་སྩལ་ཆིལ་ཁྲལ་ཨཾ་བན་སྐུ་མདུན་དུ་འོངས་ཏེ་བཀྲ་ཤིས་པའི་མཚན་མས་སྤ་བའི་ལྷ་རྫས་སྲིད་དུ་རིང་བ་ཞིག་ཕུལ་བར། གནམ་སྐྱོང་མཧཱ་རཱ་ཛའི་ཆེ་བ་དབྱུང་ཕྱིར་སྟན་ལས་བཞེངས་ཏེ་གུས་
པས་བདག་གིར་བཞེས། ཨཾ་བན་ལ་གསོལ་ཇ་བཞེས་སྤྲོ་དང་། ལོ་ཙཱ་བརྒྱུད་དེ་གནམ་བསྐོས་ཡུམ་སྲས་ཀྱི་མཚན་དཀྱིལ་བདེ་དོག་སོགས་བཀའ་འདྲི་ཞིབ་ཏུ་
ཕེབས། ཆིན་ཁྲལ་ཡ་མོན་དུ་བསྐྱོད་རྗེས་ཚེ་ཚིང་ཧང་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

389

བཞིན་སེར་སྐྱ་དུ་མར་ཚེ་དབང་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཁ་སརྤ་ཎིའི་རྗེས་གནང་། བུ་ཡོན་ཐའི་ཇི་ངོ་འཁོར་ལ་དགའ་ལྷ་དང་འབྲེལ་བའི་དམིགས་བརྩེ་མ། ཡིག་དྲུག་གི་ལྗགས་ལུང་བཅས་རིམ་བཞིན་སྩལ།
(༤༠༥ བ་༥།

༦༥༣ ཐ་༡༠) ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས། ཚིག་ཏུ་མ་བརྗོད་ཚེགས་
སུ་མ་གྱུར་ཀྱང་། །ཉམས་སུ་མཁོ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་རིམ་གྲོ་འདུ། །བསྡིགས་པ་མེད་
པར་འཇིག་རྟེན་ཀུན་འདུད་དེ། །ཆགས་མེད་མ་བསྒྲུབས་དབང་ཕྱུག་འཐོབ་པར་འགྱུར། །བརྗོད་དུ་མ་འོས་རིགས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། །ཕན་ཞིང་དབེན་པ་གང་ཡང་མ་བྱས་ཤིང་། །སྔོན་ཆད་མི་ཤེས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོ་དེ་ལ་འདུད། །རྐང་པས་བཀྲ་ཤིས་གྱུར་པའི་རྡུལ་དག་ཀྱང་། །སྤྱི་གཙུག་དམ་པས་
བླངས་ཤིང་ལྷ་དང་མི། །ཕྱག་འཚལ་མགོས་གཏུགས་ཐོབ་པ་ཀུན་ཏུ་འཁྱེར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་ལྡན་པའི་དམ་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་གཞན་ལ་སྟོབས་ཀྱིས་བསྡིགས་པའི་རྣམ་པར་གནོན་པ་དང་བྲལ་
ཡང་། སྔོན་མ་འདྲིས་པའི་སྐྱེ་བོ་དག་གིས་དང་བས་མངོན་པར་འདུད་ཅིང་། ཟང་ཟིང་
བསྡུ་བའི་རྩོམ་པ་ཉེ་བར་ཞི་ཡང་། རྙེད་པ་དང་། བཀུར་སྟིའི་རིམ་པ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་
རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་དུ་རང་གི་ངང་གིས་འདུ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་གཤིས། ཉིན་རེ་བཞིན་ཡང་མཆོག་དམན་བར་མའི་འགྲོ་བ་རིས་སུ་མ་ཆད་པས་མཁོ་དགུའི་ཡོ་བྱད་དཔག་ཏུ་མེད་པས་མཆོད་པ་ལྷུར་ལེན་ཞིང་། གང་གི་གསང་བ་
གསུམ་གྱི་སྙན་གྲགས་ལྷའི་རོལ་མོ་ཕྱོགས་ཀྱི་བུ་མོས་རྡུང་བའི་སྒྲ་དབྱངས་སྟོང་
འཁུན་མིའི་དབང་པོས་ཀྱང་གསན་ནས་ཐུགས་རང་དབང་མེད་པར་ཕྲོགས་ཏེ་རྒྱང་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

390

རིང་པོ་ནས་ཆིན་ཁྲལ་མི་སྣ་ཆེད་དུ་བཀས་མངགས་པའི་གདོང་རྗེ་བླ་མ་གང་གིས་མནབ་ཏུ་རུང་བའི་ན་བཟའ་བཟང་པོ་གོས་རིན་ཐང་ཚད་མེད་པ་ལས་གྲུབ་ཅིང་། སྤྲིན་འབྲུག་ཚང་འཁོར་དགུ་ཡོད་ཅིག་གིས་སྣ་དྲངས་པའི་གནང་སྐྱེས་སྣ་ཚོགས་པ་བཀྲ་ཤིས་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་རེ་ཁཱས་སྤྲས་པ་དག་དང་། མཚན་གྱི་གཟེངས་བསྟོད་ཤིན་
ཏུ་ཆེ་བའི་གསེར་ཡིག་གླེགས་བུ་བཅས་སྩལ་བ་དགའ་ལྡན་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་
གཟིམས་ཆུང་ཉི་འོད་དུ་སྲི་ཞུ་ཆེན་པོས་བཞེས་ནས་པི་ཅིང་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱོགས་སུ་སྐུ་ཕྱག་དགུ་ཕྲུགས་དང་། གནམ་སྐྱོང་ཡུམ་སྲས་གཉིས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་ཆབ་ཤོག་ཁ་བཏགས་ནང་མཛོད་སེར་པོ་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐུ་བརྙན་བྱོན་གཙང་ཟུང་རེས་བརྒྱན་པ་གྲལ་རྩེའི་ཐོག་འབུལ་རྒྱུ་དང་། ཆིན་ཁྲལ་ཨཾ་བན་དང་མཉྫུ་ཨཾ་བན་གཉིས་ཕྱི་འབྲང་དང་བཅས་པ་ཡང་ཇ་འབྲས་དཀར་སྤྲོ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་མོ་
དང་། གནང་ཆ་བཟང་པོས་ཚིམ་པར་མཛད།
(༤༠༦ བ་༣།

༦༥༤ འ་༥) སྦོ་རད་ཐུ་བླ་མ་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཁུ་རལ་ཨཾ་བན་ཡ་མོན་
གྱི་སྐར་བདག་ཚེ་རིང་དབང་ཕྱུག་ཅན་གཉིས་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་སོ་སོའི་ཁོངས་གཏོགས་སེར་སྐྱ་མང་པོ་དང་བཅས་པར་ཚེ་དབང་དང་། མདོ་ལེའི་སྟེང་ནས་རྒྱ་སོག་འདྲེས་པའི་སྐྱེ་བོ་སུམ་སྟོང་སྐོར་ལ་དར་དཔྱངས་ཀྱིས་བྱིན་རླབས་སྩལ།

དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཆིན་ཁྲལ་ཨཾ་བན་དང་། མཉྫུ་ཨཾ་བན་གཉིས་སྐུ་མདུན་དུ་བཅར་བར་བོད་
ཀྱི་བསྟན་སྲིད་བདེ་སྡུག་ཞུ་དོན་སྐོར་གསུང་མོལ་ལམ་རོབ་ཙམ་མཛད་རྗེས་སྦོ་རད་ཐུའི་དགོན་ཁག་སོ་བརྒྱད་ཀྱི་ལས་སྣེ་དང་། ཁུ་རལ་སོག་པོ་ཨཾ་བན་གྱི་ལྕམ་སོགས་
རྟེན་གསོལ་དངོས་འབུལ་འདེགས་མི་ཆེས་མང་པོར་སྒེར་མཇལ་དང་། བྱིངས་བཞི་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

391

བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་སྩལ། ཚེས་བརྒྱད་ཉིན། ཁུ་ལུང་སྦུ་ལུའི་དཱ་ཆིང་ཝང་ངོ་འཁོར་སོགས་སྐལ་ལྡན་གྱི་སློབ་མ་བརྒྱ་ཕྲག་ལ་ཚེ་དབང་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཕྱག་བཞི་པའི་རྗེས་གནང་བྱིན་རླབས་ཟབ་མོ་དང་། ཁུ་རལ་ཁམས་ཚན་བཅུ་གཅིག་
སོ་སོ་ནས་རྟེན་གསོལ་དང་སྦྲགས་ཚོགས་ཡོངས་མཇལ་བཅར་ལ་གྲྭ་གྲངས་ཉིས་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་བཅས་སྩལ།

དེའི་སང་ཉིན་ཛ་ཡ་པཎྜིཏ་བླ་བྲང་གི་མི་སྣ་ནས་དབུ་གུར་སྤུས་ལེགས་ཤིག་ཕུལ་བ་འཕྲལ་ལ་ཕུབ་པའི་ནང་དུ་བཞུགས་ནས་མི་སྣ་དང་། དགའ་ལྡན་པའི་ལི། ཨུ་ལའི་སི་ཐའི་ཁོ་ཤོག་གི་ཐུ་ས་ལག་ཆི་གཉིས་སོགས་ལ་མཇལ་ཁ་དང་། ཤམ་བྷ་ལའི་སྨོན་ལམ་གྱི་ལྗགས་ལུང་གནང་། དེ་རྗེས་སླར་ཡང་གྲྭ་གྲངས་ལྔ་སྟོང་དང་།
བྱིངས་སུམ་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་གིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་མཛད།
ཚེས་བཅུ་གཅིག་ཉིན་ཇོ་ལོར་ཐའི་ཇི་དང་། མེརྒན་གུང་གཉིས་ཀྱིས་ཞུས་ངོར་སེར་སྐྱ་དུ་མར་ཚེ་དབང་དང་། མ་ཎི། དམིགས་བརྩེ་མ་གཉིས་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་། མདོ་ལེའི་སྟེང་ནས་མཇལ་བྱིངས་སུམ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྐོར་ལ་དར་དཔྱངས་ཀྱིས་བྱིན་

འབྲེལ་འཚེམས་མེད་སྩལ། དེའི་ཕྱི་ཉིན་རྣམས་སུ་རིམ་བཞིན་སྦོ་རད་ཐུ་གཡང་ཁ་གྲྭ་ཚང་གི་བླ་མ་བཀྲ་ཤིས་རྡོ་རྗེ་དང་། ཚེ་དཔག་སྐྱབས་སོགས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྗེས་གནང་། གུང་རྣམ་སྲས་དང་། ཕུན་ཚོགས་དར་རྒྱས་གླིང་དགོན་གྱི་ལས་སྣེ་གྲྭ་
དམངས་ལ་ཚེ་དབང་དང་། ཡིག་དྲུག་སོགས་ཀྱི་ལུང་། སྦོ་རད་ཐུའི་བླ་མ་ཁྲི་པ་

དབང་རྒྱལ་ཕུན་ཚོགས་སོགས་སེར་སྐྱ་སྟོང་ཕྲག་བརྒལ་བར་དཔལ་མོ་ལུགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་ཆེན་དང་། རྗེས་གནང་། ལུང་བཅས་ཕྱག་ལེན་རྣམ་དག་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

392

གིས་སྩལ་ཏེ་ཀུན་ཉོན་གྱི་དྲི་མ་ནི་སྦྱངས། རྣམ་བྱང་གི་ས་བོན་ནི་མཆོག་ཏུ་བརྟན་
པར་མཛད།
གཞན་ཡང་འདི་སྐབས་ཨཾ་བན་ཡ་མོན་དྲུང་ཡིག་དང་། ཛ་ཁར་ཆེ་བཛྲ་སིད་དྷི་སོགས་རྟེན་གསུམ་འབུལ་མི་མང་པོ། བསྟན་པ་དར་རྒྱས་དགོན་དང་། བཀྲ་ཤིས་ཆོས་འཁོར་གླིང་གཉིས་ཀྱི་གྲྭ་དམངས་དྲུག་བརྒྱ། བྱིངས་ཆིག་སྟོང་སྐོར་བཅས་
ལའང་མཇལ་ཕྱག་གི་རེ་བ་སྨིན། མཉྫུ་ཨཾ་བན་རྙིང་པ་པི་ཅིང་དུ་ཕྱིར་ལོག་གི་ཐོན་ཕྱག་ཏུ་བཅར་བར་མཇལ་དར་སྣེ་སྤྲོད་དང་། གསོལ་ཇ་བཞེས་སྤྲོ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྣང་བརྙན་སོགས་གནང་ཆ་གཟབ་པ་བསྟབས།
(༤༠༧ བ་༣།

༦༥༦ ཐ་༡༡) ཚེ་ཚིང་ཧང་ཤོག་ཨ་རས་མཁན་པོ་བླ་མ་དང་། གུ་རུ་
ཏཱ་ཝེ་ཤི་རྗེ་ཁར་ལ་གཉིས་ལྟོས་བཅས་ལ་ཚེ་དབང་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་། སན་ནོ་ཡོན་སྐུ་རྗེ་བླ་མར་དགའ་ལྷ་དང་འབྲེལ་བའི་དམིགས་བརྩེ་མ་དང་། མཎིའི་ལྗགས་ལུང་།
(༤༠༧ བ་༥།

༦༥༦ འ་༩) ཚེས་བཅུ་དགུ་དང་། ཉི་ཤུར་ཁོ་སྤེ་གུང་། ཨ་ཎི་ཚེ་
དབང་། ཇོ་ལོང་གུང་། བུ་ཡོན་སྡེར་དགེ། གྲྭ་ཨ་ཡུ་ཛ་ན། ད་ལས་པའི་སི་བཅས་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་སྐྱེ་བོ་མང་པོར་ཚེ་དབང་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་རྗེས་གནང་། འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་བཅས་
བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས། ཚེས་ཉེར་གཉིས་ཉིན་མི་གྲངས་ལྔ་སྟོང་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་
དང་། དད་ཆེན་གུང་སོགས་འབྱོར་ལྡན་ཁག་གིས་ཉིན་ལྟར་སྦྱིན་བདག་ཞུས་ཏེ་ཚེ་དབང་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་སྐུའི་རྣམ་འགྱུར་ཐ་དད་མང་པོའི་རྗེས་གནང་སྩལ་བ།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

393

གཉུག་མར་གནས་པ་དང་། ཕྱོགས་འདུས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲོ་ཁྲི་ཕྲག་བརྒལ་བར་ཕྱག་དབང་
གི་བྱིན་རླབས་གནང་བ་སོགས་གཞན་ཕན་གྱི་འཕྲིན་ལས་བསྐྱངས་པ་བསམ་ལས་
འདས་པས་རེ་རེ་བཞིན་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་ངོ༌། །

ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་གཉིས་ཉིན། བཀྲ་ཤིས་ཆོས་འཕེལ་གླིང་གི་དཀའ་
བཅུ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་སྐོར་ལ་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་བཤད་ཁྲིད་དང་།

དགའ་ལྷ་དང་འབྲེལ་བའི་དམིགས་བརྩེ་མའི་ལྗགས་ལུང་། དད་མཇལ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་བཅས་སྩལ་ཞིང་། འདི་ནས་བཟུང་ཉིན་བཞིའི་རིང་ཡང་ཚེ་དབང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་འབྲེལ་དང་། ཞལ་མཇལ་བར་མ་ཆད་དུ་གནང་། ཚེས་བདུན་ཉིན་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་འཕེལ་གླིང་གི་སྟོན་མོའི་དམ་བཅའ་བ་གྲྭ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་སྐོར་
སྤྱི་ནས་སྒེར་མཇལ་ཞུས། ཕྱི་ཉིན་ཐུ་ཤལ་ཐང་ཨས་མིག་སྤྱིའི་འཐུས་མིར་བདེ་ཆེན་
གུང་མངགས་ནས་རྟེན་གསོལ་དངོས་འབུལ་སྤམས་མཐོ་བ་དང་བཅས་ཞབས་བརྟན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས་ཤིང་། ཁོང་ལ་སྒྲོལ་ལྗང་གི་བསྟོད་པ་ལེགས་བྲིས་

མའི་ལྗགས་ལུང་ཡང་སྩལ། སྐྱེ་བོ་བཞི་སྟོང་སྐོར་དར་དཔྱངས་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་།

ཚེས་བཅུ་ཉིན་དག་སྣང་རྒྱ་ཅན་ལུགས་ཀྱི་ཚོགས་འཁོར་གསུང་ཆོག་མཛད། སྦོ་རད་ཐུ་པ་བློ་བཟང་གུང་སོགས་བདུན་གྱིས་རྒྱུ་ཡོན་སྦྱར་ཏེ་མི་གྲངས་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཚེ་དབང་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་། མདོ་ལེའི་སྟེང་ནས་མཇལ་
བྱིངས་ལྔ་སྟོང་སྐོར་ལ་ཕྱག་བྱིན། སང་ཉིན་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་འཕེལ་གླིང་གི་བཀའ་
རམས་པ་རྣམས་ལ་འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོའི་བཤད་ལུང་དང་། དགའ་ལྷ། དམིགས་བརྩེ་མ། ཡིག་དྲུག་གི་ལྗགས་ལུང་བཅས་སྩལ།

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

394

ཚེས་བཅུ་གཉིས་ཉིན་སྨག་གུང་ཤོག་ཐུ་ས་ལག་ཆི། བ་གོ་ཆོས་རྗེ་སོགས་བཞི་དང་། དེའི་ཕྱི་ཉིན་སྦོ་རད་ཐུ་བཟང་པོ་དང་། དགེ་འདུན་དར་རྒྱས་གཉིས་བཅས་ནས་ཞུས་ངོར་སོ་སོའི་ཁོངས་གཏོགས་གཏོས་ཆེ་བར་ཚེ་དབང་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་། ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་དོན་གྲུབ་གླིང་གི་གྲྭ་གྲགས་པ་དང་། བློ་
བཟང་། དར་རྒྱས་སོགས་ལྔ་ཉེ་འབྲེལ་བཅས་པར་ཚེ་མཐའ་ཡས་དང་། སྙིང་རྗེའི་
གཏེར་གྱི་རྗེས་གནང་། ཧ་ཚེར་བུ་དང་། ཛ་ས་ཐང་དཱ་ཝང་གཉིས་ལ་སྒེར་མཇལ།
དེའི་སང་ཉིན་ཀུན་དགའ་ཆོས་གླིང་གི་བཀའ་རམས་པ་ལྔ་བརྒྱ་སྐོར་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་ངོར། འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོའི་བཤད་ལུང་དང་། དགའ་ལྷ་དམིགས་བརྩེ་མ་དང་འབྲེལ་བ། མ་ཎི་བཅས་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་། ཁུ་རལ་མདུན་སྐྱེ་བོ་ལྔ་སྟོང་ལ་ཕྱག་
དབང་།

ཚེས་བཅུ་བདུན་ནས། ཉེར་གཉིས་བར་ཡང་ལེགས་བྱས་དོན་གཉེར་གྱི་སྐལ་

ལྡན་མང་པོས་རྒྱུ་ཡོན་ཕངས་མེད་དུ་སྦྱར་ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ཉིན་ལྟར་ཚེ་
དང་། སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ལྷ་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་སྨིན་བྱེད་དབང་བསྐུར་ཟབ་མོ་དང་།
བར་བར་དུ་གསེར་ཞལ་ལྟ་བར་འདུས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཁྲི་ཕྲག་དུ་མར་དར་དཔྱངས་ལ་བརྟེན་པའི་བྱིན་རླབས།

ཚེས་ཉེར་གསུམ་དང་། ཉེར་བཞིར་ཀུན་དགའ་ཆོས་གླིང་གི་དབུ་མ་མཇུག་སྟོན་གྱི་འཛིན་གྲྭ་བ་བརྒྱ་དང་བཅོ་ལྔར་དགའ་ལྷ། དམིགས་བརྩེ་མ། ཡིག་དྲུག་
གསུམ་གྱི་ལུང་། བཀྲ་ཤིས་ཆོས་འཕེལ་གླིང་གི་དཀའ་བཅུ་བ་དགུ་བཅུ་སྐོར་ལ་ཡོན་
ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་བཤད་ལུང་། དགའ་ལྷ་དང་། མ་ཎིའི་ལྗགས་ལུང་། མཇལ་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

395

བྱིངས་ཉིས་སྟོང་སྐོར་ལ་མདོ་ལེའི་སྟེང་ནས་ཕྱག་དབང་བཅས་གནང་།
ཚེས་ཉེར་ལྔ་ཉིན་རྒྱ་ཅན་ལུགས་ཀྱི་ཚོགས་འཁོར་གཟབ་རྒྱས་བསྟར་རྗེས་དད་ཅན་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ནས་ཞུས་ངོར་ལྷ་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་དབང་དང་། སྐྱེ་བོ་
ཆིག་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་དར་དཔྱངས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་། དེའི་སང་ཉིན་ཡང་འགའ་ཞིག་
ལ་ཚེ་དབང་རྗེས་གནང་དང་། བཀྲ་ཤིས་ཆོས་འཕེལ་གླིང་དབུ་གསར་འཛིན་གྲྭ་བ་
བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུར་དགའ་ལྷ་ཡིག་དྲུག་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་འབྲེལ། བྱིངས་ཆིག་སྟོང་ལ་ཕྱག་དབང་། ཉིན་ཕྱི་མ་རྣམས་སུའང་ཚེ་དབང་ཚར་གཉིས་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཕྱག་བཞི་པ། སེངྒེ་སྒྲ་སོ་སོའི་རྗེས་གནང་རེ། རྗེ་བཙུན་དམ་པའི་རྟེན་འབུལ་བཀྲས་ལྷུན་མགྲོན་གཉེར། ཨ་བི་ཏ། དོན་གྲུབ་སོགས་ལ་སྒེར་མཇལ། བྱིངས་ལྔ་བརྒྱ་སྐོར་
ལ་དར་དཔྱངས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་བཅས་སྩལ་ཏོ། །

༤༠༽ཤིང་སྦྲུལ་གནམ་ལོའི་དགྱེས་མཆོད་བོད་ཡུལ་ལྟར་བསྐྱངས། ཞི་དྲག་གི་སེར་སྐྱ་བགྲང་ལས་འདས་པར་ཕྱག་བྱིན་དང་ཚེ་བསོད་ལེགས་ཚོགས་སྤེལ་
བའི་དབང་། ངན་འགྲོའི་གཡང་ས་ལས་བཟློག་པའི་གྲུ་འཛིན་བདག་པོའི་རྗེས་གནང་སོགས་འདོད་ཆོས་གང་ཞུས་ཀྱི་རྗེས་འཛིན་གནང་བས་རབ་དགའི་
ས་བོན་བཞིན་དགའ་དད་མཆོག་ཏུ་འཕེལ། ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་བསྙེན་རྫོགས་
ཀྱང་མང་དུ་བསྒྲུབས། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ནས་མི་དགྱེས་པའི་ཚུལ་མཛད་པ་ཞི་
དབྱིངས་སུ་དག་པར་བྱས།

(༤༠༩ བ་༦།

༦༦༠ ཐ་༤) དགུང་གྲངས་སུམ་ཅུར་ཕེབས་པ་ཤིང་སྦྲུལ་གནམ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

396

ལོའི་རང་ཞལ་གསར་དུ་བཞད་པའི་ཐོག་མར་ཉི་འོད་གཟིམས་ཆུང་དུ་གསུང་ཞབས་རྣམས་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་མ་གཅིག་སྲིད་པའི་རྒྱལ་མོའི་གཏོར་སྐྱོང་དང་། གསོལ་ཇ། བཞེས་གྲོ། ཕྱེ་མ་ཧྲག་སོགས་རྟེན་འབྱུང་ཕེབས་སྒོ་འབུལ་བཞེས། ཐུགས་སྨོན་ཚིགས་བཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་སྙན་དར་སྒྲོན་འབུལ། མཁན་སྡེ་ཆེ་ཁ་ཡན་གྱི་བཀའ་

འཁོར་དང་། རྣམ་གྲྭ་རྣམས་ནས་མཇལ་དར་འདེགས་འབུལ། དེ་རྗེས་ཕྱི་ཁྱམས་སུ་

ཚེས་གཏོར་སར་ཞབས་སོར་བཀོད་དེ་དྲུང་ན་སྤྱོད་པ་དྲག་ཞན་མཐའ་དག་ལ་ཕྱག་དབང་དང་། གསུང་བསྐང་། ཚོགས་འཁོར། མངའ་གསོལ། ཤིས་བརྗོད་བཅས་རྒྱས་པར་མཛད།
དེ་ནས་དགའ་ལྡན་ཐེག་ཆེན་གླིང་འདུ་ཁང་དུ་དཀར་སྤྲོ་སྤོམ་བསྒྲིགས་ཐོག་
ཞབས་ཟུང་པདྨོ་རྣམ་པར་བཀོད་དེ་ཆིན་ཁྲལ་ཨཾ་བན་གྱིས་གཙོས། རྒྱ་སོག་བོད་
གསུམ་གྱི་མི་སྣ་བགྲང་གིས་མི་ལང་བ་ཇི་ལྟར་ཆུ་ཤེལ་དབང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྒྱུ་སྐར་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐོར་བ་ལྟར་འདུས་ཤིང་། ཚོགས་པ་རྣམས་ལ་ཞལ་མཇལ་
ཕྱག་དབང་གི་བྱིན་ཆེན་དབབ་པ་དང་བཅས་དགྱེས་སྟོན་ལ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རོལ། ཆིན་
ཁྲལ་ཨཾ་བན་ལ་ལེགས་དར་དང་། དད་རྟེན་སྐུ་བརྙན་ཡང་སྩལ། དེ་རྗེས་སྦོ་རད་ཐུ་བདེ་ཆེན་ལྷུན་འགྲུབ་གླིང་གི་བླ་སློབ་སེར་སྐྱ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་སྐོར་ལ་ཚེ་དབང་དང་།
སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་། མཇུག་ཏུ་མཇལ་དམངས་བཅས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་
བསྐྱངས།

ཚེས་གཉིས་ཉིན་ཡང་འདུ་ཁང་དུ་སྟོན་ཆེན་སྔར་ལྟར་མཛད་ཅིང་། རྣམ་གྲྭ་གསུང་བཟང་བ་རྣམས་ནས་ཞལ་འདོན་ཚིག་མཚམས་དང་བསྟུན་བཀྲ་ཤིས་རྫས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

397

རྟགས་དང་། རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན་རིམ་བཞིན་ཕུལ། དེ་ཐོག་སྐུ་འབུམ་ཆེ་ཤོས་བླ་བྲང་དང་། ཨ་ཕ་ཝང་། བླ་མའི་དགེ་རྒན། ཐུ་ཤལ་ཐུ་དཱ་བའི་རི། སྐུ་མཆེད་ནཱུ་མིན་ཧན། ན་ར་ཧོ་ཐོག་ཐུ། ཨེརྟེམ་ཇོ་བོ་འདུས་སྤྱི། སྟར་དགེ་བླ་མ། སྦ་དར་གུང་དང་། བླ་མ་
བཅས་ཀྱི་འཚམས་འབུལ་བ་རྣམས་ནས་རྟེན་གསོལ་དང་། དངོས་འབུལ་བཏེག སོག་པོ་ཨཾ་བན་ལ་ཁ་བཏགས་དང་། སྐུ་བརྙན་གྱི་གནང་ཆ། བྱིངས་ལ་ཕྱག་སྲུང་
བཅས་སྩལ།

ཚེས་གསུམ་ཉིན་ཉི་འོད་དུ་ལྷ་མོའི་གསུང་བསྐང་དང་བཅས་ཏེ་བསྟན་སྲིད་བདེ་དོག་ཇི་ཡོང་ཟན་རིལ་དྲིལ་འབུལ་གྱི་བརྟག་དཔྱད་མཛད། ཉིན་ཕྱི་མ་གཉིས་སུ་དྷ་རི་
གངྒཱ་ཚེ་རིང་ནོ་ཡོན་དང་། ཛ་ཁར་བུ་དུམ། འཇམ་དཔལ། ཞབས་དྲུང་བླ་མ། ཚོགས་དར་ཆག ཙམ་མོ། དྷ་རི་གངྒཱ་བློ་བཟང་ཆོས་དབྱིངས། སྦོ་རད་ཐུ་བླ་མ་རྒྱལ་མཚན་
བཅས་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ཚེ་དབང་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྗེས་
གནང་ཚར་གཉིས་རེ་དང་། མདོ་ལེའི་སྟེང་ནས་དད་འདུས་ཕྱེད་ཉིས་སྟོང་ལ་ཕྱག་དབང་། ཚེས་དྲུག་ཉིན་སོ་ལོང་བ་ག་བློ་བློ་བཟང་སྦྱིན་པ། དཔལ་ལྡན་ཚེ་རིང་། སྐུ་འབུམ་ཆེ་ཤོས་མཛོད་པ་ངོ་འཁོར་སོགས་མང་པོར་འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་དང་། ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར། དགའ་ལྷ། དམིགས་བརྩེ་མ། མ་ཎི་བཅས་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་
དང་། མཇལ་བྱིངས་ཆིག་སྟོང་སྐོར་ལ་དར་དཔྱངས་ཀྱི་བྱིན་རླབས།

དེའི་ཕྱི་ཉིན་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་འཕེལ་གླིང་གི་བཀའ་རམས་འོག་མའི་འཛིན་གྲྭ་པ་དྲུག་ཅུ་སྐོར་ལ་དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མའི་བཤད་ལུང་།
ཚེས་བརྒྱད་དགུ་གཉིས་ལ་དགའ་ལྡན་ཐེག་ཆེན་གླིང་སོགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

398

བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་ལ་དགེ་ཚུལ་དང་། དགུ་བཅུ་གོ་གཅིག་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་
པ་འབོགས་ཆོག དེ་རྗེས་སྨན་པ་བྱང་ཆུབ་ཉི་མ། མཐུ་སྟོབས། མ་ཎིའི་ཧོར་དྷ། བསྟན་པ་རྡོ་རྗེ། དྷརྨ་རྡོ་རྗེ་སོགས་དད་ཅན་མང་པོར་ཚེ་དབང་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་།

ཚེས་བཅུ་ཉིན་རྒྱ་ཅན་ལུགས་ཀྱི་ཚོགས་མཆོད་གྲུབ་རྗེས་ཁུ་རལ་བོད་ཚོང་ཁག་དང་། གཞིས་ཆགས་སྤྱི། སོག་པོ་ཚེ་རིང་སྐྱིད་སོགས་ལ་ཚེ་དབང་། རྟེན་གསོལ་འབུལ་མི་དུ་མར་སྒེར་མཇལ། དད་འདུས་ཆིག་སྟོང་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་བཅས་དགྱེས་བརྩེ་ཆེན་པོས་སྩལ།

ཚེས་བཅུ་གཅིག་ཉིན་བསྒྲུབ་བྱ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་གསུམ་ལ་རབ་བྱུང་དང་། དྲུག་ཅུ་རེ་གཉིས་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ། སོ་ལོང་བ་གོ་དང་། དཀོན་ཅོག་སྐྱབས་ལྟོས་
བཅས་ལ་ཡིག་དྲུག་གི་ཆོས་འབྲེལ། ཕྱི་ཉིན་གདུགས་དཀར་ཐའི་ཇི་དང་། བ་ལ་གང་། འཕྲིན་ལས། དོན་གྲུབ། གུང་བ་ཡེར་སོགས་ལ་ཚེ་དབང་། དེའི་སང་ཉིན་
བསྒྲུབ་བྱ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བདུན་ལ་རབ་བྱུང་དང་། སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག་ལ་བསྙེན་རྫོགས་
ཀྱི་སྡོམ་པ། འཇམ་དབྱངས་ཤེས་རབ། འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ། སྦོ་རད་ཐུ་ར་ཎ་བཛྲ་ཚེ་རིང་རྡོ་རྗེ། ཐའི་ཇི་རྟ་མགྲིན་བཅས་ལ་ཚེ་དབང་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་
རྗེས་གནང་ཚར་གཉིས་རེ། བྱིངས་དྲུག་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་། སྦོ་རད་ཐུ་ཚུར་
དགེ་གྲྭ་ཚང་གི་བརྟན་བཞུགས་འབུལ་མི་བླ་མ་སྐལ་བཟང་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་ཅན་ལ་ཚེ་དབང་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྗེས་གནང་སྦྲགས་མ། དད་འདུས་ཕྱེད་སུམ་སྟོང་ལ་ཕྱག་བྱིན།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

399

ཚེས་བཅོ་ལྔར་བསྒྲུབ་བྱ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་ལ་རབ་བྱུང་དང་། ལྔ་བཅུ་ང་གཉིས་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ། ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་སྦོ་རད་ཐུའི་བླ་མ་གོང་གསལ་ནས་
ཞུས་ངོར་སླར་ཡང་ཚེ་དབང་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྗེས་གནང་། དད་མཇལ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་ལ་ཕྱག་དབང་། ཕྱི་ཉིན་ཡང་སྦོ་རད་ཐུ་བཀྲ་ཤིས་དར་རྒྱས་སོགས་ལྔ་ལ་
ཚེ་དང་སྙིང་རྗེའི་བདག་པོའི་རྗེས་གནང་བཅས་རིམ་བཞིན་སྩལ། བཀྲ་ཤིས་ཆོས་
འཕེལ་གླིང་གི་མཛོད་འཛིན་གྲྭ་པ་བརྒྱད་ཅུ་སྐོར་ལ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མའི་
བཤད་ལུང་ཞིབ་རྒྱས་གནང་བས་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་མང་དུ་བྱུང་།

ཚེས་བཅུ་བདུན་ནས། ཉེར་བདུན་བར་སྐལ་ལྡན་དོན་གཉེར་ཅན་མང་པོས་གསོལ་བ་མཐར་ཆགས་སུ་བཏབ་པར་བརྟེན། ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་སྣོད་ལྡན་གྱི་

སྐྱེས་བུ་བཅུ་ནས། སྟོང་ཕྲག་གི་བར་ཕྱོགས་ཀུན་ནས་འདུས་པ་རྣམས་ལ་ཚེ་དབང་དང་། འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་པདྨོའི་རྗེས་གནང་བར་མ་ཆད་དུ་གནང་ཞིང་། འགའ་ཞིག་ལ་འདོད་ཆོས་ཙག་ཙིག་གི་ལྗགས་ལུང་། དཔྱོད་ལྡན་ལ་ལར་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་
རྣམ་གསུམ་གྱི་བཤད་ཁྲིད། དེ་དག་གི་བར་བར་དུ་ཞལ་མཇལ་དོན་གཉེར་གྱིས་

ལྷགས་པ་སྟོང་ར་ཅན་མང་པོར་ཕྱག་དབང་བཅས་ཀྱི་སོ་སོའི་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་དུ་
སྐོང་བར་མཛད།
ཚེས་ཉེར་བརྒྱད་ཉིན་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་འཕེལ་གླིང་དང་། ཀུན་དགའ་ཆོས་གླིང་

གཉིས་ཀྱི་དམ་བཅའི་ཚོགས་མགོན་དུ་ཞབས་སོར་རིམ་གྱིས་བཀོད་དེ་བཀའ་པོད་ལྔར་རིང་དུ་སྦྱངས་པའི་བློ་གསལ་བ་མང་པོས་བགྲོ་གླེང་གི་མཆོད་སྤྲིན་སྤེལ་བར་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

400

བརྒལ་བྱ་རྒོལ་བྱེད་སོ་སོའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་སྤུ་རིས་མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་པའི་ཤན་
འབྱེད་དཔང་པོའི་ཚུལ་གྱིས་ཐུགས་ཞིབ་དང་། ༧གོང་ས་ཆེན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱང་མཁས་མང་གི་མདུན་སར་བཞེངས་ཏེ་གཞུང་དོན་ཕྲ་མོའི་དཀའ་གནད་ལས་བརྩམ་པའི་རིགས་ལུང་མང་དུ་སྩལ་བས་མཁས་པར་རློམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤོབས་པ་རང་སར་
ཞོམ་ཞིང་། དེར་འཁོད་ཕལ་མོ་ཆེ་དག་ལ་སྔར་མ་མྱོང་བའི་བློ་བསྐྱེད་ཀྱི་བོཌ་ཕུལ་དུ་
ཕྱིན་པ་ཐོབ་བོ། །

དེ་ནས་འཇམ་དབྱངས་བཀྲ་ཤིས་དང་། པུཎྱ་བརྩོན་འགྲུས་སོགས་བཞི་ལ་ལྷ་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་དབང་དང་། སྐྱེ་བོ་ཉིས་སྟོང་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་། དེའི་ཕྱི་ཉིན་སྦོ་
རད་ཐུ་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་ལ་ལྷག་ལྷ་ཟུང་གི་བྱིན་རླབས།

ཚེས་སུམ་ཅུ་ཉིན་བསྒྲུབ་བྱ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་ལ་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་སྡོམ་པ། དེའི་
རྗེས་སུ་ཚེ་དབང་ཚར་གཉིས། བྱིངས་སུམ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱར་ཕྱག་དབང་བཅས་སྩལ།
ཚེས་སུམ་ཅུ་ཉིས་བརྩེགས་ཀྱི་ཕྱི་མར་ཡང་གོང་གསལ་གྲྭ་ཚང་ཁག་གཉིས་སོ་སོའི་
དམ་བཅའི་ཚོགས་མགོན་དུ་བྱོན་ནས་རྩོད་དཔང་དང་། འབེལ་གཏམ་གྱིས་གཞན་

ཡིད་འཕྲོག་པར་མཛད་ནས་ཨོ་ཆོས་ཡེ་བསྟན་སོགས་ལ་ཚེ་དབང་རྗེས་གནང་གི་
ཆར་ཕབ།

ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ཚེས་གཅིག་ནས། དྲུག་བར་ཡང་དད་ལྡན་མང་པོས་རྒྱུ་ཡོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་བསྙེན་བཀུར་ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་དོན། ཉིན་རེ་བཞིན་སྐྱེ་བོ་བརྒྱ་ཕྲག་རེ་ཙམ་ལ་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་རིམ་པ་ཟམ་མ་ཆད་པར་གནང་བ་ཡོངས་སུ་དྲིལ་

ན་ཚེ་དབང་ཚར་བདུན། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་ཚར་ལྔ། སྤྱན་རས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

401

གཟིགས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་རྗེས་གནང་ཚར་གཉིས། འདོད་ཆོས་སྣ་ཚོགས་པའི་ལྗགས་ལུང་། རྟེན་གསོལ་འབུལ་མི་དུ་མར་སྒེར་མཇལ། སྔ་རྟིང་གསུམ་ཁོངས་
མཇལ་བྱིངས་ཉིས་ཁྲི་བརྒལ་བར་ཕྱག་དབང་བཅས་སྩལ་ཏེ་ཀུན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་
བྱང་གི་ས་བོན་དྲི་མ་མེད་པ་བསྐྲུན་པར་མཛད་དོ། །
ཁལ་ཁ་གཞུང་དང་། དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པ་གཉིས་རིང་ནས་མཆོད་ཡོན་དུ་འབྲེལ་ཞིང་། ཀུན་མཁྱེན་ཕྱག་ན་པདྨོ་དང་། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་རྣམས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་བླ་སློབ་ཐུགས་ནང་དག་པའི་གནས་ཁོ་ན་ཡིན་གཤིས། སྐབས་འདིར་ཡང་དང་ཐོག་ཁལ་ཁ་སྤྱི་སྒོས་ཚང་མས་འཚམས་ཞུ་དང་། ཕེབས་བསུ་སྔ་ཕྱི།

བཞུགས་སྒར་ཕེབས་སྒྲིག་སོགས་དང་བས་ཀུན་བསླངས་ལར་རྒྱའི་དགེ་མཚན་
གཅིག་གྱུར་ལྟ་བུ་བྱུང་ཞིང་། ཕར་ཡང་འཚམས་རྟགས་འབུལ་གནང་གྱ་ནོམ་པ་སྩལ་བ་སོགས་གོ་བབས་ལ་གཞིགས་པའི་བཀུར་བཟོས་སྤྱན་མཐོང་མི་དམན་པ་མཛད་
རུང་།
(༤༡༢ བ་༤།

༦༦༤ འ་༨) ༧གོང་ས་མཆོག་ཕྱོགས་དེར་ཀུན་གྱིས་མཆོད་འོས་
གཅིག་པུར་བཟུང་སྟེ་མཆོག་དམན་མཐའ་དག་གིས་སྲི་ཞུ་ལྷུར་ལེན་པ་དང་། གདམས་ངག་དང་། རྗེས་བསྟན་ཞུ་བ་སོགས་མཛད་འཕྲིན་དང་། སྙན་གྲགས་ཕྱོགས་
ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ནས་སྙིགས་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པའི་
ངང་ཚུལ་དང་བསྟུན་ཏེ་ཅུང་མ་རངས་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཐུགས་དད་འགྱུར་བའི་ཚུལ་
གྱིས་བཞུགས་ཁྲི་གཏོར་བཤིག་དང་། སྐུ་མདུན་དུའང་ཐ་མི་ཁ་བཞེས་པ་སོགས་
ལུགས་གཉིས་དང་མི་མཐུན་པའི་གྲུབ་སྤྱོད་ཡ་མ་ཟུང་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ས་གསུམ་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

402

རྣམ་འདྲེན་དམ་པར་ཙུ་ཏའི་ཡུལ་གྱི་རྐང་གཉིས་ལྟར་རིས་བོར་བརྙས་ཐབས་མཛད་པར་བརྟེན། ཆིན་ཁྲལ་ཨཾ་བན་བརྒྱུད་གནམ་བསྐོས་བདག་པོ་ཆེན་པོར་སྙན་སྒྲོན་དང་འབྲེལ་རྩ་འཛིན་མཇུག་གནོན་གནང་ཉེའི་མཚམས་ཁལ་ཁ་རྒྱལ་ཁག་བཞི་དང་། ཞབས་གྲས་རྣམས་ནས་རང་ཉེས་ངོས་བླངས་དགོངས་སེལ་རིམ་ཞུས་མཐར། དཔོན་རིགས་ཕལ་ཆེར་ཆོས་འབྲེལ་ཐོབ་པའི་སློབ་མ་ཉག་གཅིག་ཏུ་སོང་སྟབས། ཞུ་བཤགས་བརྟན་བཞུགས་འབུལ་བཞེས་དོན་སྨིན་སྩལ་ཐོབ་བཞིན། ཚེས་བདུན་ཉིན་དགའ་ལྡན་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་འདུ་ཁང་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་འཁོད་འཕྲལ་རྒྱལ་
ཁག་ལྔ་སྤྱི་དང་། མཁན་པོ་ཆེ་ཆུང་། ཕྱག་མཛོད་ནོ་ཡོན། ཏཱ་བླ་མ་གཉིས་སོགས་བླ་
དཔོན་གཙོ་དྲག་དུ་མ་དང་། ཧོ་ཐོག་ཐུའི་ཞབས་འབྲིང་བཞི་བཅུ་སྐོར་བཅས་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་དང་། དངོས་འབྱོར་གྱི་འབུལ་སྤྲིན་སྤམས་མཐོ་བཏེག་སྟེ་
ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་རྒྱས་པར་བརྗོད།

དེ་ཉིན་བདེ་དར་པའི་སིའི་ལྕམ་གཉིས་དང་། རྣམ་སྲས། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སོགས་ལ་ཚེ་དབང་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་། བྱིངས་བཞི་སྟོང་སྐོར་
ལ་ཕྱག་དབང་སྩལ། ཚེས་བརྒྱད་ནས་ཉེར་བཞིའི་བར་ཡང་དད་བརྩོན་རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པ་གྲངས་ལས་འདས་པའི་ཚེ་བསོད་ལེགས་ཚོགས་སྤེལ་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཚེ་མཐའ་ཡས་དང་། ཐུགས་རྗེའི་གཏེར་གཉིས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་ཉིན་རེ་ལན་གཉིས་སམ། གཅིག་གིས་ཉུང་མཐར་བྱས་པ་རིམ་བསྟུད་ཀྱིས་སྩལ་ཞིང་། དེ་དག་གི་གསེང་དབར་དུ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནས་ལྷགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཁྲི་ཁྲག་དུ་མའི་རེ་བའང་དོན་དང་ལྡན་པར་མཛད་དོ། །

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

403

༤༡༽ཁུ་རལ་དགའ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་གླིང་དུ་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་
གྱི་མཐིལ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གདམས་པ་ཞུ་གསོལ་བཞིན་
སྩལ་ཏེ་དུས་གསུམ་བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་ཉེ་སྲས་སུ་བསྐྲུན་ནས་ཐེག་ཆེན་
གྱི་བསྟན་པ་གསལ་བར་བྱས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བྱོན་སྣ་ཚོགས་དང་ཚེ་དབང་། ལྗགས་ལུང་སྣ་ཚོགས། མཇལ་ཕྱག་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཉིན་རེ་བཞིན་འཕེལ་བས་ལྷོད་བཞུགས་ཆེར་མེད་ནའང་སྐུ་ངལ་གྱི་རྣམ་པ་ཙམ་ཡང་མི་མངོན་པར་ཅི་
འདོད་རྗེས་འཛིན་གྱི་གྲུ་ཆར་བར་མེད་དུ་གནང་བས་ཚེ་བསོད་རྒྱས་པའི་སེར་
སྐྱ་ཁྲི་སྟོང་དུ་མའི་ཡིད་ཀྱི་ཞིང་ས་བརླན་པར་མཛད།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རིགས་སད་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་དང་ལྡན་པ་བཀྲས་ལྷུན་དཀའ་ཆེན་བྱམས་པ་སྐལ་བཟང་ལྟོས་བཅས་དར་མ་པཎྜིཏ་ངག་དབང་ཆོས་འབྱོར་དོན་འགྲུབ། དོན་འགྲུབ་ཀྱི་མིང་ཅན་གཞན་ཞིག་སོགས་རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པ་དག་ནས་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པའི་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དམ་པ་སྨོན་འཇུག་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བག་ཆགས་ཁྱད་པར་ཅན་འཇོག་པ་དང་། མ་འོངས་རྣམ་འདྲེན་ལྔ་པའི་བསྟན་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དམིགས་ནས་གསོལ་བ་ནན་ཆེར་བཏབ་པ་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེའི་པོའི་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྦྱོར་དངོས་གཉིས་ཀྱི་ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་སྐལ་བཟང་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
བསྐྲུན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་ཚེས་ཉེར་བཞི་ཉིན་ཁུ་རལ་དགའ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་
གླིང་གི་མཁས་མང་གྲྭ་ཚང་ཀུན་དགའ་ཆོས་གླིང་གི་འདུ་ཁང་ཆེན་མོར་སྦྱོར་ཆོས་ལེགས་པར་བཏང་བའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་བླ་མ་གོང་མའི་ཕྱག་བཞེས་ལྟར་གནས་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

404

ཁང་བྱི་དོར་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་དགྲམ་པ། དེ་དག་གི་སྤྱན་སྔར་མཆོད་པ་
བཟང་ཞིང་གྱ་ནོམ་པ་ཚར་དུ་དངར་བ་དུ་མ་བཤམས་པ། སེམས་བསྐྱེད་པའི་གེགས་ཞི་ཞིང་། མཐུན་རྐྱེན་འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཕྱོགས་བཞིར་གཏོར་མ་བརྒྱ་རྩ་དང་། ཆ་གསུམ་གཏོང་བ། བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་། མདོ་བསྐལ་བཟང་སྒྲོག་པ་སོགས་སྦྱོར་བའི་རིམ་པ་རྣམས་ཀུན་ཏུ་ཚང་བར་འདུ་བགྱིས་རྗེས་ཚེས་ཉེར་ལྔ་ལྷ་དང་། མཁའ་འགྲོ་
འདུ་བའི་བདེ་ཆེན་གྱི་དུས་བཟང་དང་བསྟུན་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་
བཀའ་དྲིན་ཆེ་རྒྱུར་ཆོས་ཁྲི་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པ་དང་། དབུ་ཐོད་བླ་བྲེ། གདུགས་
དཀར་པོ། སེམས་བསྐྱེད་ཞུ་མིའི་སྟན་དང་། ཡོ་བྱད་རྣམས་སྔ་དྲོའི་ཆར་ཚགས་སུ་ཚུད་པར་བྱས། ༧གོང་ས་ཆེན་པོ་རྒྱུན་གྱི་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་སྤྱི་དང་། ཁྱད་

པར་དུས་ཚིགས་ཀྱི་ཚོགས་འཁོར་ཟབ་མོ་འབུལ་ཆོག་གྲུབ་རྗེས་ཚོགས་བརྡ་བཏང་སྟེ་ཆོས་ཉན་པ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་སྤྱོད་ལམ་ཞི་ཞིང་དུལ་བས་ཆོས་གྲྭར་ཚང་འཛོམ་དང་བསྟུན་དྲུང་བཞེས་ཕེབས། བཞུགས་གདིང་དང་། ན་བཟའ་གཉིས་སྔོན་ཙམ་ལ་གདན་དྲངས། དེ་ནས་སྦྱིན་བདག་ཁག་དང་། གཙོ་བོར་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤོས་
སྣེས་སྔུན་བསུས་ཏེ་(༤༡༤ ཉ་༤།

༦༦༧ ཐ་༣) མཚན་དཔེའི་གཟི་བྱིན་གྱི་དཔལ་ཕུན་

སུམ་ཚོགས་པ་མངོན་པར་འབར་བཞིན་དུ་དལ་གྱིས་གཤེགས་ནས་ཚོགས་ཀྱི་དགུང་དུ་བདེ་སྟན་ལ་ཞབས་སོར་བཀོད། གསུང་ཞབས་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཐོག་མར་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་ཚོགས་འཁོར་དང་འབྲེལ་བ་དང་། དེ་ནས་ཚོགས་དམངས་དང་ཐབས་ཅིག་སྦྱོར་ཆོས་ཀྱི་ཆོ་ག་མཆོད་ཕྲེང་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་མཛད་རྗེས། ༧རྗེ་བླ་མ་ཉིད་ཚོགས་ཞིང་ལ་ཞལ་ཕྱོགས་ཏེ་སྨོན་འཇུག་གི་ཐུགས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

405

བསྐྱེད་ཆོ་གས་འཛིན་པ་ལན་གསུམ་ཉམས་སུ་བསྟར་ཞིང་། དེ་ནས་བཞུགས་ཁྲི་

ཆེན་མོར་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་རྣམ་པར་བསྐྱོད་དེ་དགྱེས་པའི་མདངས་ཕྱུང་། སྐུའི་ཟིལ་
བསྐྱེད། གསུང་གི་དཔངས་བསྟོད་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་གྱུར་ན་སྐད་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྡམས་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྲས་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །འཇིག་རྟེན་ལྷ་མིར་བཅས་པས་ཕྱག་བྱར་
འགྱུར། །ཞེས་སོགས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་ངོ་བོ་གོ་རིམ་སོགས་གསུང་བཤད་ཞིབ་རྒྱས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་ཤཏྣ་དེ་ཝའི་ལུགས་ལྟར་སྨོན་འཇུག་ཅིག་ཅར་དུ་འབོགས་པའི་ཆོ་ག་ལན་གསུམ་དང་། དེང་དུས་བདག་ཚེ་སོགས་ཀྱིས་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པ་བཅས་ཕྱག་ལེན་ལྟར་
མཛད་མཐར་སློབ་མའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྫས་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་
རྟེན་གྱི་དྲུང་དུ་བཟུང་། གདུགས་དཀར་དང་། དར་དཀར་ཕྱག་ཏུ་བཞེས་ཏེ་ནམ་ཞིག་
རྡོར་གདན་མ་དབྱངས་དང་བཅས་པའི་དབུ་བསྐུལ་ལན་གསུམ་གྱི་མཇུག་ཁྲི་ལས་

བཞེངས་ཏེ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་སོགས་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ལ་མཆོད་སྐྱེས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འཐོར་འབུལ་མཛད། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་མ་
སོགས་སྨོན་ཤིས་ཀྱི་རིམ་པ་དུ་མས་མཐའ་བརྒྱན་པ་བཅས་ཕྱག་སྲོལ་སྤྲོས་པ་ཞིབ་
རྒྱས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐལ་བཟང་གི་འགྲོ་བ་གྲངས་མེད་པའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་ནུས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྲུན་པར་མཛད་དོ། །
དེ་རྗེས་ནས་བཟུང་ཚེས་སུམ་ཅུ་བར་སླར་ཡང་དད་ལྡན་མང་པོས་ཞུས་ངོར་ཚེ་དབང་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་ཚར་དྲུག་རེ། བསྒྲུབ་བྱ་བརྒྱ་དང་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

406

བཅོ་བརྒྱད་ལ་དགེ་ཚུལ་དང་། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ། དད་འདུས་བདུན་སྟོང་ལྔ་
བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་བཅས་སྩལ།
ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་དཀའ་བཅུ་མཁས་བཙུན་དང་། བློ་བཟང་རབ་བརྟན་གཉིས་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་འཕེལ་གླིང་གྲྭ་ཚང་
གི་ཆོས་རར་ཕེབས་ནས་དམ་བཅར་ཐུགས་ཞིབ་དང་། ༧གོང་ས་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱང་རྩོད་ཟླར་བཞེངས་ནས་བརྒལ་བརྟག་གི་ལེགས་བཤད་མང་དུ་སྤྲོ་བར་མཛད་ཅིང་། མཇུག་ཏུ་མཇལ་ཁ་ཕྱག་དབང་ཡང་སྩལ། ཕྱི་ཉིན་སྦོ་རད་ཐུ་ཨོ་སྦྱོར་ཐར་རྩེ། དྷ་རི་
གངྒཱ་རྒྱལ་པོ། མེརྒན་ཤོག་གནས་བརྟན་སོགས་དད་ལྡན་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཉིས་ལ་ལྷག་ལྷ་གཉིས་ཀྱི་ཚེ་དབང་རྗེས་གནང་དང་། བྱིངས་མི་གྲངས་སུམ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱར་
ཕྱག་དབང་། དེའི་གདུགས་ཕྱི་མ་གཉིས་སུ་བསྒྲུབ་བྱ་དྲུག་ཅུ་རེ་བརྒྱད་ལ་དགེ་ཚུལ་དང་། དགུ་བཅུ་ཐམ་པར་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་བསླབ་སྡོམ། དེ་ནས་བཟུང་ཚེས་སུམ་ཅུ་
བར་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེ་བོ་མཆོག་དམན་མང་པོས་རྒྱུ་ཡོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྦྱར་
ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ཚེ་དབང་དང་། ༧རྒྱལ་དབང་ཉིད་དང་ངོ་བོ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ལྷ་མཆོག་གི་རྗེས་གནང་བར་མ་ཆད་པ། བསྒྲུབ་བྱ་སུམ་ཅུ་སོ་བཞིར་དགེ་ཚུལ་དང་། བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔར་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ། དབང་གི་སྦྱིན་བདག་དང་།
སྒེར་མཇལ་ཁག་མ་ཐེ་བའི་སྐྱེ་བོ་བྱིངས་ཉིས་ཁྲི་བརྒྱད་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་སྐོར་ལ་ཞལ་
མཇལ་ཕྱག་དབང་། དཔལ་མགོན་སྟོབས་འཕྲོག་དབང་པོའི་དུས་གཏོར་དང་བསྟུན་ནང་འཁོར་རྣམས་ལ་མཇལ་ཁ་དང་། བཞུགས་གྲལ་སྟོན་མོ་བཅས་རིམ་བཞིན་
བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

407

པད་དཀར་ཆོས་གླིང་དུས་འཁོར་པཎྜིཏ་དང་། སྦོ་རད་ཐུ་ཤཱཀྱ་འོད་ཟེར་གཉིས་
ནས་ཞབས་བརྟན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པར་བསྒྲིགས།

ཟླ་བ་བཞི་པའི་ནང་སྐལ་ལྡན་གྱི་སློབ་མ་ཁྲི་ཕྲག་དུ་མར་ཚེ་དབང་ཚར་ཉི་ཤུ་རྩ་
བཞི་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཕྱག་བཞི་པའི་རྗེས་གནང་ཚར་ཉེར་གཉིས། ཁ་སརྤ་ཎའི་རྗེས་གནང་ཚར་གཉིས། འབྱོར་ལྡན་ཁུ་རལ་སྒེར་མཇལ། ཕྱོགས་འདུས་དགུ་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་སྐོར་ལ་མདོ་ལེའི་སྟེང་ནས་ཕྱག་དབང་བཅས་སྩལ་ཞིང་། མཛུ་དང་། ཁུ་རལ་ཨཾ་བན་གཉིས་མཇལ་འཕྲད་དུ་ལན་གསུམ་བཅར་བར་བོད་སྤྱིའི་བདེ་སྡུག་གི་བཀའ་མཆིད་དང་། མཐུན་འཇུག་གཟབ་རྒྱས་གནང་། ཨེ་ཀ་ཐུ་སྣང་མཛད་མགོན་པོ་སོགས་ཀྱི་བརྟན་བཞུགས་འབུལ་བཞེས་དང་། ཡར་མར་གྱི་ཚེས་

བཅུ་དང་བསྟུན་རྒྱ་ཅན་ལུགས་ཀྱི་ཚོགས་མཆོད་ཆག་མེད་མཛད། ཨུ་ཅུ་མུ་ཆི་ཆིང་
ཝང་གི་ཕ་རྒན་དགེ་བསྙེན་སྡོམ་ལྡན་དུ་བསྐྲུན།
ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་ཨུ་ཆུ་མུ་ཆིན་ཆིང་ཝང་ནས་རྣམ་གྲྭ་གསུང་བཟང་བ་རྣམས་བདེན་བརྗོད་དུ་བསྐུལ་ཏེ་རྟེན་འབྱུང་གི་འབུལ་སྤྲིན་སྤམས་མཐོ་བ་
དང་བཅས་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་ལེགས་ཚོགས་རྒྱས་པ་སྤྲོས།
སྣྲོན་གྱི་ཟླ་བ་འདིའི་རིང་ཡང་ཚེ་བསོད་འཕེལ་བར་འདོད་པའི་སེར་སྐྱ་འབྱོར་
ལྡན་མང་པོས་ཐུགས་རྗེའི་སྟོབས་བསྐུལ་བ་བཞིན་ཉིན་གཅིག་ཀྱང་སོས་དལ་དང་། སྙོམ་ལས་སུ་བཞུགས་པ་སྤངས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚེ་མཐའ་ཡས་དང་། འཕགས་མཆོག་གྲུ་འཛིན་བདག་པོའི་གསང་གསུམ་གྱི་བྱིན་རླབས་རྗེས་གནང་གི་ཚུལ་དུ་
དབབ་པའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་གྲངས་ལས་འདས་པའི་ཚེའི་འདུ་བྱེད་བསྲིངས་ཤིང་།

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

408

ངན་འགྲོའི་གཡང་ས་ལས་བཟློགས་ཏེ་བྱང་གྲོལ་གཏན་བདེའི་དགའ་སྟོན་ལ་རེག་པར་མཛད།

ཚེས་ལྔ་ཉིན་དྲུང་ན་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཁྲུངས་སྐར་ལ་བརྟེན་པའི་རྟེན་འབྱུང་
མཇལ་དར་ཕུལ་ཞིང་། ཕྱག་དབང་སྩལ། པི་ཅིང་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཕྱི་རྒྱའི་ཡ་མོན་གྱི་ལས་དོན་བྱེད་མི་ཨུ་རུ་སུའི་ཨཾ་བན་ནས་ཁོ་ཚོའི་རྒྱལ་ཁང་གི་བཀའ་འབྲེལ་༧གོང་ས་ཆེན་པོའི་སྐུ་མདུན་དུ་ཆེད་བཅར་གྱིས་འཚམས་ཞུ་དང་། རྟེན་ཆས་ཀྱི་དངོས་སྣ་
དུ་མ་ཕུལ། བསྒྲུབ་བྱ་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒལ་བར་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་སྡོམ་པ་ཡང་འབོགས་
པར་མཛད། ཐོར་རྒོད་བུ་ས་རའི་ཆིང་ཝང་སྤུན་ཤ་ལུང་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། ཨ་མ་སྦ་ཡེར་
ཐལ་ཅན་ནས་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས། སྔ་ཕྱི་དྲིལ་དད་འདུས་ལྔ་སྟོང་
བཞི་བརྒྱ་སྐོར་ལ་མདོ་ལེའི་སྟེང་ནས་དར་དཔྱངས་ཀྱིས་བྱིན་རླབས་སྩལ།

ཟླ་བ་དྲུག་པར་ཡང་གོང་བཞིན་སྐལ་ལྡན་གྱི་སློབ་མ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མར་ཚེ་དབང་རྗེས་གནང་སོགས་རང་རང་གི་བློ་དང་འཚམས་པའི་འདོད་ཆོས་བར་མ་ཆད་དུ་སྩལ་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་སྒྲིབ་པ་བསྲབས་ཤིང་། སྨིན་གྲོལ་གྱི་བག་ཆགས་བརྟན་པར་
མཛད།

ཚེས་གཉིས་ཉིན་ལྷ་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་ནས་གདན་ཞུས་མངགས་པ་རྩེ་མགྲོན་གཏམ་སྙན་བྱམས་པ་ཆོས་བཟང་ངོ་གཡོག་ལ་འབྱོར་ཕྱག བསྒྲུབ་བྱ་དགུ་བཅུ་སྐོར་ལ་དགེ་ཚུལ་དང་། དགེ་སློང་གི་བསླབ་སྡོམ། ཕྱོགས་འདུས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ཆིག་ཁྲིར་ཉེ་
བར་ཞལ་མཇལ་ཕྱག་དབང་།
(༤༡༦ ཉ་༥།

༦༧༠ འ་༧) ཟླ་བ་བདུན་པར་ཉིན་བདུན་མ་གཏོགས་ཚེ་དབང་རྗེས་

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

409

གནང་རིམ་བསྟུད་ཀྱིས་སྩལ་ཞིང་། ཚེས་བཅུ་བདུན་ཉིན་མཁའ་འགྲོ་ཆིང་ཝང་ཁུ་རལ་དགོན་སྡེ་སྤྱི་ནས་གདན་ཞུས་ལྟར་བཞུགས་སྒར་འདེགས་གདོང་། ཁལ་ཁའི་
གསོལ་མགྲོན། ཇའི་སང་སོགས་ཞབས་ཞུ་ཆེ་ཕྲ་ཚང་མར་གོ་བབས་ཀྱི་གནང་ཆ་

དང་། ལྷ་ཁང་ཁག་ལ་སྙན་ཤལ་འགྲེམས་འབུལ་དང་འབྲེལ་ཐུགས་སྨོན་གནས་གཟིགས་རྒྱས་པར་བསྐྱངས།
(༤༡༦ བ་༢།

༦༧༡ ཐ་༡) དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཕེབས་ཏེ་ཤར་ཆེ་ལོར་ཆིང་ཝང་ཁུ་
རལ་དགོན་གྱི་མཁན་པོ་ལས་སྣེ་སོགས་ཀྱིས་ཕེབས་བསུའི་མཇལ་དར་ཕུལ། ཁུ་
རལ་ཉེ་འགྲམ་ནས་སེར་སྦྲེངས་དང་། སྤོས་སྣེ་སྔུན་བསུས་ཏེ་དབོ་སྟོན་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད། དྲུང་བཞེས་ཕེབས། ཉི་འོད་དུ་ཆིང་ཝང་། མཁན་པོ། གྲྭ་ཚང་བཅས་སོ་སོ་ནས་མཇལ་དར་དང་། མཎྜལ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་རིམ་བཞིན་བཏེག ཇ་གྲལ་ཕྱག་དབང་སྩལ་ཏེ་ལྷིང་བཞུགས་ཐོག རྒྱུད་སྡེ་གྲྭ་ཚང་སོགས་ཕྱོགས་དེའི་སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་སྨིན་གྲོལ་གྱི་བགོ་སྐལ་སྩོལ་བའི་དབུ་ཚུགས། གཞིས་བྱེས་ཀྱི་

སྐྱེ་བོ་ཁྲི་ཕྲག་ལྷག་པར་ཕྱག་དབང་གནང་། ཚེས་ཉེར་བརྒྱད་ཀྱི་སྔ་དྲོ་མཁའ་འགྲོ་
ཆིང་ཝང་ཁུ་རལ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་འཁོར་ལྷུན་པོ་གླིང་དགོན་ནས་དགུ་གཏོར་འཆམ་གཟིགས་སུ་གདན་དྲངས་ཏེ་འཆམ་སྣ་ཉེར་གཅིག་གི་གཟིགས་མོ་རྒྱས་པར་སྤྲོས། དེ་དག་ལ་ཕྱག་ནས་དང་། འཆམ་པ་རྣམས་ལ་གནང་ཆ་ཡང་སྩལ།
ཟླ་བ་དགུ་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་ཉི་འོད་དུ་གཟིམས་ཆུང་ཆབ་ཞུགས་ཚུགས་པར་བརྟེན་སྐུ་བཅར་སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ་ནས་རྣམ་གྲྭ་གསུང་ཞབས་པ་ཡན་རང་ཞབས་
རྣམས་དང་། ཨུ་ལས་སི་ཐའི་སོག་པོ་ཨཾ་བན། ཅང་ཅུན་ཆིང་ཝང་སོགས་རྒྱ་སོག་གི་

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

410

དཔོན་ཁག རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་གི་བླ་མ་ལས་སྣེ་བཅས་ནས་རྟེན་འབྱུང་གི་མཇལ་རྟེན་རིམ་བཞིན་ཕུལ། དེ་ཉིན་ནས་བཟུང་ཚེས་གསུམ་བར་སྐྱ་སེར་མང་པོར་ཚེ་དབང་རྗེས་གནང་དང་།(༤༡༧ ཉ་༡།

༦༧༡ འ་༥) ཚེས་བཞི་ཉིན། མཁའ་འགྲོ་ཆིང་ཝང་དགོན་
སྡེ་ཁོ་ཤོག་ཐུན་མོང་ནས་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་འཁོར་ལྷུན་པོ་གླིང་དགོན་གྱི་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དུ་སྲི་ཞུ་ཆེན་པོས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དགྱེས་སྟོན་གཟབ་རྒྱས་
དང་འབྲེལ་བར་བླ་མཆོད་ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་
ཚོགས་བླ་ན་མེད་པ་བསྒྲིགས་ཤིང་། རྗེ་བླ་མ་ཉིད་ནས་ལྗགས་བསྔོའི་མཚམས་སྦྱོར་
ཡང་མཛད། མཆོད་སྤྲིན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་སྟོབས་ཆེན་གྱད་མི་ཆ་ཞེ་གཅིག་གིས་སྦེར་
ཀའི་རྩལ་ཁྱད་འགྲན་པའི་གཟིགས་མོ་ཕུལ། དེའི་ཕྱི་ཉིན་(༤༡༧ ཉ་༤།

༦༧༢ ཐ་༣) ཨུ་

ལས་སི་ཨཾ་བན་དང་། མཐའ་མག་ཁ་ཞི་མུ་ལི། སྦོ་རད་ཐུ་བསྟན་འཕེལ་སོགས་ཁག་བཅུ་གསུམ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་སྣོད་ལྡན་མང་པོར་ཚེ་དབང་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་སྩལ།
(༤༡༧ བ་༡།

༦༧༢ འ་༡༠) བློ་བཟང་ནོར་བུ་དང་། ཡར་འཕེལ་སོགས་ཁག་བཅུ་
ལ་ཚེ་དབང་རྗེས་གནང་གི་སྨིན་བྱེད་སྩལ་རྗེས། ནོ་ཡོན་དང་། དགོན་གྱི་མཁན་པོ་ལས་སྣེ་དུ་མའི་ཆིབས་ཞབས་དང་བཅས་ཁོ་ཤོག་གི་སྣ་ཏམ་རྒྱུགས་རིང་ཆེན་མོར་ཐུགས་ཞིབ་ཏུ་ཕེབས། དཔོན་ཁག་གི་རྒྱུགས་ཕྲུག་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་དབང་སྩལ། རྒྱུགས་མ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་བཏང་བ་རིམ་བཞིན་འབྱོར་བའི་རྒྱུགས་རྟ་དང་པོ་ངོ་འབུལ་ཞུས་པར་གནང་ཆ་འཕར་མ་དང་། དེ་རྗེས་རྟ་བདག་སོ་སོར་ཨང་རིམ་ལྟར་
གྱི་ལེགས་སྐྱེས་འཚེམས་མེད་སྩལ།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

411

ཚེས་བརྒྱད་ཉིན་མཁའ་འགྲོ་ཆིང་ཝང་ཁུ་རལ་ཆོས་ར་གྲྭ་ཚང་གི་ལས་སྣེ་གྲྭ་དམངས་བཅས་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་དམ་བཅའི་ཚོགས་མགོན་དུ་ཕེབས་ཏེ་མཇལ་རྟེན་འབུལ་བཞེས་དང་། བརྒལ་བརྟག་ལ་ཐུགས་ཞིབ། ༧གོང་ས་ཆེན་པོ་ཉིད་ཚོགས་དབུས་སུ་བཞེངས་ཏེ་དཀའ་གནད་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་འཇིགས་མེད་
སེངྒེའི་སྒྲ་དབྱངས་སྒྲོག་པ་སོགས་སྔར་དང་མཚུངས་པར་བསྐྱངས། དེ་ཉིན་ནས་བཟུང་ཚེས་བཅུ་བཞིའི་བར་ཡང་ཚེ་དབང་རྗེས་གནང་དང་། ཕྱག་དབང་གི་གྲུ་ཆར་བར་མ་ཆད་དུ་འཇོ་བས་དགེ་ལེགས་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཁྲི་ཁྲག་དུ་མའི་རེ་བའི་
ཞིང་ས་ཡོངས་སུ་བརླན་པར་མཛད།

ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་དགེ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་གསོ་སྦྱོང་གི་ཚོགས་མགོན་དུ་བྱོན་ནས་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་འཆད་པ་གནང་ཞིང་། དེ་རྗེས་སྨན་རམས་པ་དང་། རྩིས་

རམས་པ་སོ་སོའི་ཆོས་རར་གདན་ཞུས་ལྟར་བྱོན་ཏེ་མཇལ་ཁ་དང་། དམ་བཅར་ཐུགས་ཞིབ་མཛད། བསྒྲུབ་བྱ་ལྔ་བཅུ་ཐམ་པར་རབ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་ཡང་འབོགས་
པ་གནང་། དེ་ནས་ཚེས་ཉེར་གསུམ་བར་ཚེ་དབང་རྗེས་གནང་ཚར་བཞི་རེ་དང་།
མཇལ་བྱིངས་ཁྲི་ཕྲག་ཏུ་ཉེ་བར་ཕྱག་དབང་སྩལ།

ཚེས་ཉེར་ལྔ་ཉིན་མཁའ་འགྲོ་ཆིང་ཝང་དགོན་གྱི་མཁན་པོ་བླ་མ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཆིང་ཝང་མཁའ་འགྲོ་རྡོ་རྗེ་ཅན་གཉིས་ནས་རྒྱུ་ཡོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྦྱར་ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན། བཀྲ་ཤིས་ཆོས་འཁོར་ལྷུན་པོ་གླིང་གི་འདུ་ཁང་དུ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྡོམ་པ་ཕྱག་ལེན་སྤྲོས་པ་ཞིབ་རྒྱས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡང་དག་པར་འབོགས་པར་མཛད།

༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

412

དགོན་སྡེ་སྤྱི་ནས་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན་གསར་བཞེངས་ལ་རྣམ་གྲྭ་གསུང་ཞབས་དང་
བཅས་ནས་རབ་གནས་རྟ་ཐོག་མའི་གསུང་ཆོག་ལེགས་པར་བསྐྱངས།
ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ནང་སྦོ་རད་ཐུ་རྒྱལ་སྲས་དང་། ཐོར་རྒོད་དགེ་སློང་སྐལ་བཟང་། དད་ཆེན་གུང་ཤོག་ཡེ་ཤེས་སོགས་སེར་སྐྱ་གྲངས་ལས་བརྒལ་བར་ཚེ་དབང་རྗེས་
གནང་དང་། མཇལ་བྱིངས་ལྔ་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་སྩལ།
(༤༡༨ ཉ་༥།

༦༧༣ འ་༢) ཧོར་ཟླ་བཅུ་པ་ཉིས་བརྩེགས་ཀྱི་ཕྱི་མར་གདན་ས་
གསུམ་གྱི་སྤྱི་འཐུས་དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་རྣམ་གྲོལ། རྣམ་གྲྭ་
མཆོད་པ་ཁང་གི་གཉེར་པ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན། གར་པ་དགུ་བཅས་ལ་འབྱོར་ཕྱག་དང་། ལྔ་མཆོད་ཆེན་མོའི་ཉིན་དྲུང་ན་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་མཇལ་ཁ་དང་། ཁུ་རལ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་འཁོར་གླིང་དགོན་གྱི་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དུ་སྟོང་མཆོད་སྒྲིག་

འབུལ་དང་འབྲེལ་གནས་གཟིགས་དང་། མཆོད་འབུལ་གྱི་ཞལ་འདོན་སྨིན་རྒྱས་མཛད།

ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་དྲུག་ཉིན་ཁུ་རལ་རྒྱུད་སྡེ་གྲྭ་ཚང་གི་འདུ་ཁང་དུ་གནས་ཆུང་དགྲ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་ཁོག་ཏུ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བླང་དོར་ལུང་ཞུ་གནང་། མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་གི་དམ་བཅའི་ཚོགས་མགོན་དུ་ལན་གཉིས་ཞབས་སོར་བཀོད་དེ་རྟེན་འབྱུང་འབུལ་བཞེས་དང་། བརྒལ་བརྟག་བགྲོ་གླེང་ལ་ཐུགས་ཞིབ་ཏན་ཏན་བསྐྱངས། རྒྱུད་སྡེ་གྲྭ་ཚང་གི་དགུ་གཏོར་འཆམ་གཟིགས་སུའང་ཕེབས་ནས་འཆམ་སྣ་སོ་སོར་ཕྱག་ནས་དང་། ལེགས་དར་འཚེམས་མེད་སྩལ།

ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་ཡར་ངོའི་ཚེས་བཅུ་དང་བསྟུན་རྒྱ་ཅན་ལུགས་དང་།

འཁྲུངས་རབས་དེར་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བདུན་པ།

413

གུ་རུའི་ཚོགས་བརྒྱ་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་འབུལ་བ་གནང་། ཚེས་བཅུ་བཞི་ཉིན་གཞུང་དང་། བཀྲས་ལྷུན་བླ་བྲང་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་འབུལ་མི་སྣ་སྐུ་བཅར་འཇམ་དབྱངས་
བསྟན་པ་ངོ་འཁོར་ལ་འབྱོར་ཕྱག་སྩལ། དེའི་ཕྱི་ཉིན་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་འཁོར་ལྷུན་པོ་
གླིང་དགོན་གྱི་བླ་མ་ལས་སྣེ་གྲྭ་དམངས་དང་བཅས་ནས་ཆོ་འཕྲུལ་དུས་ཆེན་གྱི་

ཚོགས་མགོན་དུ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་དངོས་འབྱོར་གྱི་མཆོད་སྤྲིན་དུ་མ་སྤྱན་ལམ་དུ་
དཀྲིགས་ཤིང་། ཚོགས་པར་དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་དམིགས་བརྩེ་མ། བཀའ་རྩོམ་གསོལ་འདེབས་དངོས་གྲུབ་ཡོངས་འདུའི་དགའ་ཚལ་གྱི་ལྗགས་ལུང་དང་། དགེ་རྩ་བྱང་ཆེན་དུ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ལྗགས་བསྔོ་ལེགས་པར་བསྐྱངས། (༤༡༨ བ་༦།

༦༧༤ འ་༡) ཁུ་རལ་ཁུལ་གྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་ཞབས་རིམ་སྒྲུབ་
ཐེབས་དང་། མང་འགྱེད་བསྙེན་བཀུར། ཕོགས་ཐེབས་སོགས་སྩལ་རིགས་མཐའ་ལས་འདས་སོ། །

414

ཐུགས་རྗེ་ལེགས་གསོལ།

༄༅། །མདོ་སྨད་དབུས་སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱུན་ལས་ཁང་གིས་ཆེད་འཛུགས་གནང་བའི་༧སྐུའི་གྱ་སྟོན་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་ནས།༧རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ནས་བཅུ་གསུམ་བར་གྱི་འཁྲུངས་རབས་མཛད་རྣམ་ཁག་ཞུ་སྒྲིག་པར་ཀིརྟིའི་བྱེས་པ་གྲྭ་ཚང་གི་སློབ་སྤྱི་སོ་རུ་དར་རྒྱས་བསྐོ་བཞག་བྱས་པ་དང་།༧རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བར་གྱི་མཛད་རྣམ་སྙིང་བསྡུས་ཆེད་རྩོམ་པར་རྩོམ་པ་པོ་ཤེས་རབ་དར་རྒྱས་མཆོག་བསྐོ་བཞག་བྱས་དོན་ལྟར་ཁོང་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཞུ་དག་དང་རྩོམ་སྒྲིག་གི་ལས་དོན་ལ་ཞིབ་ཚགས་ལྡན་པའི་བརྩོན་པ་ཧུར་བསྐྱེད་དང་། ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་ནས་རྒྱབ་ཤ་ཁག་ཇུས་འགོད་ཀྱིས་དུས་ཐོག་ལེགས་གྲུབ་གནང་བ་དང་། བོད་གཞིས་བྱེས་མདོ་སྨད་པ་ཡོངས་དང་ལྷག་པར་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་ཀླུ་འབུམ་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཨ་ལགས་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། སུད་སིར་གནས་བཞུགས་འབའ་གསེར་རྐང་ལྷ་མོ་ནང་མི། ལྡི་ལིར་གནས་བཞུགས་མདོ་སྨད་དབུས་རྒྱུན་སློབ་སྟོན་ཟུར་པ་བློ་བཟང་ཕུན་ཚོགས་ནང་མི། མདོ་སྨད་བྲག་དཀར་སྤྲེལ་རྫོང་གི་ལྷ་སྡེ་ཤ་སྦྲང་ཚོ་དྲུག་ནང་ཚན་ཕྱི་རྒྱལ་ཚོ་བ་བཅས་ཀྱིས་དམིགས་བསལ་མཐུན་འགྱུར་སྦྱར་བ་དང་། འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ཁག་དང་དཔེ་མཛོད་ཁང་། སྤྱི་སྒེར་ཁག་ཅིག་གིས་སྒོ་ཀུན་ནས་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་སོགས་མཁོ་སྒྲུབ་གང་ལེགས་གནང་བ་བཅས་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ།

བོད་ལྗོངས་མདོ་སྨད་ཆོལ་ཁའི་༧སྐུའི་གྱ་སྟོན་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་ནས། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥ ཟླ་༤ཚེས་༡ གཟའ་ལྷག་པའི་ཉིན།

ྋསྤྱི་ནོར་ྋགོང་ས་ྋསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས།

སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱིའི་གནས་ལུགས་དཔྱོད་པའི་གཞི་ཞིག་ངེས་པར་ཡོང་རྒྱུར། དེས་ན།
ད་ཡོད་མཛད་རྣམ་ཁག་ནང་གསལ་བའི་སྔོན་རྗེས་ཚིགས་བཅད་མང་པོ་དང་། བར་སྐབས་ཚིགས་བཅད་ཁག །འཆར་ཅན་མཇལ་ཁ་མཛད་སྒོའི་རིགས་བཅས་དོན་གལ་ཆུང་ཞིང་། ཡིག་ཚོགས་ཆེ་བའི་གཞི་རྣམས་མ་བཀོད་པར་ངོས་འཛིན་ཞུ་སྟངས་དང་། སློབ་གཉེར་ཇི་གནང་སོགས་སྙིང་དོན་ཉུང་བསྡུས་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་དཔར་བསྐྲུན་བྱས་ན་འཐུས།